

तिलक-महाराष्ट्र-विद्यापीठ-शाखाभूत-
वैदिक-संशोधन-मण्डलेन

देवनागरी-लिप्यां प्रकाशितः आर्यवंशसमुद्भूतपारसीकानां वेदग्रन्थः

॥ अवेस्ता ॥

यज्ञ-वीस्परत्-प्रकरणद्वयात्मकः

प्रथमो भागः

एवढ् मा. फ. कांगा
ना. श्री. सोनटके
इत्येताभ्या संशोध्य संपादितः

शाके १८८४

मूल्यं १५ रूप्यकाणि

THE EXECUTIVE COMMITTEE

1961-64

President

Dr. M. S. Aney

Vice-Presidents

Mm. Prof. D. V. Potdar

Prof H. D. Velankar

Members

Acharya V. P. Limaye

Prof R. D. Vadekar

Prof M. F. Kanga

Vidyanidhi S. V. Chitraw

Shri S. H. Dhupkar, Kavyatirtha

Treasurer

Dr. B. C. Lagu, A.V.V

Secretaries

Shri N. S. Sontakke, B.A. (T.M.V.)

Shri C. G. Kashikar, M.A. (T.M.V.)

Advisory Committee for Iranian Studies

Dastur K. S. Dabu, (Chairman)

Prof M. F. Kanga, (Hony. Director)

Prof. Dr. R. N. Dandekar

Acharya V. P. Limaye

Tilak Maharashtra Vidyapith
VAIDIKĀ SAMŚODHANA MĀNDALĀ
(Vedic Research Institute)
Poona 9

AVESTĀ

THE SACRED SCRIPTURE OF THE PARSEES

PART 1

YASNA & VĪSPARAT

Edited in Devanāgarī Script

BY

Ervad M F KANGA

Hon Director of Avestan Studies

and

N. S. SONTAKKE

1962

Price Rs. 15

Published by.—

N. S. Sontakke & C. G. Kashikar

Secretaries, Vaidika Samśodhana Mandala

Gultekadi, Swar Gate, Poona 9

First Edition : Copies 1000

Printed by.—

S. R. Sardesai, B A , LL.B.

Samarth Bharat Press,

41 Budhwar Peth, Poona 2

CONTENTS

यज्ञ उ वीस्परत्

Introduction	vii	हा ३१	९४
Avestan Alphabets & Transcription	xxiv	हा ३२	९८
Note on Para-Yasna	xxvii	हा ३३	१०२
हा १	५	हा ३४	१०५
हा २	९	यज्ञ हस्तहाइति	
हा ३	१२	हा ३५	१०८
हा ४	१६	हा ३६	१०९
हा ५	२१	हा ३७	११०
हा ६	२२	हा ३८	१११
हा ७	२५	हा ३९	११२
हा ८	२९	हा ४०	११३
हा ९	३१	हा ४१	११४
हा १०	४१	हा ४२	११५
हा ११	४८	उस्तवइति गाथा	
हा १२	५२	हा ४३	११७
हा १३	५४	हा ४४	१२२
हा १४	५६	हा ४५	१२७
हा १५	५७	हा ४६	१३१
हा १६	५८	स्पेशतामइन्नुश गाथा	
हा १७	६०	हा ४७	१३६
हा १८	६३	हा ४८	१३८
हा १९	६५	हा ४९	१४१
हा २०	६८	हा ५०	१४४
हा २१	६९	बोहूक्षत्र गाथा	
हा २२	७०	हा ५१	१४७
हा २३	७४	—————	
हा २४	७५	हा ५२	१५१
हा २५	८१	वहिरतोइरित गाथा	
हा २६	८२	हा ५३	१५३
हा २७	८४	आ अइर्येमा इदयो	
अहुनवइति गाथा		हा ५४	१५६
हा २८	८७	—————	
हा २९	८९	हा ५५	१५७
हा ३०	९२	हा ५६	१५८
		हा ५७	१६०

हा ५८	१६८	हा ६६	१८७
हा ५९	१६९	हा ६७	१९०
हा ६०	१७५	हा ६८	१९२
हा ६१	१७७	हा ६९	१९८
हा ६२	१७८	हा ७०	१९९
हा ६३	१८१	हा ७१	२००
हा ६४	१८२	हा ७२	२०६
हा ६५	१८३		

वीस्परत्

Preliminary Recital

पनींम् इ यज्दौ

कर्त्त १	२११
कर्त्त २	२१३
कर्त्त ३	२१७
कर्त्त ४	२२०
कर्त्त ५	२२२
कर्त्त ६	२२३
कर्त्त ७	२२५
कर्त्त ८	२२७
कर्त्त ९	२२७
कर्त्त १०	२३०
कर्त्त ११	२३१
कर्त्त १२	२३६
कर्त्त १३	२३८

कर्त्त १४	२४०
कर्त्त १५	२४१
कर्त्त १६	२४३
कर्त्त १७	२४५
कर्त्त १८	२४५
कर्त्त १९	२४७
कर्त्त २०	२४८
कर्त्त २१	२५१
कर्त्त २२	२५२
कर्त्त २३	२५३

Diagram No. 1

Explanatory Notes on

Diagram No. 1

Diagram No. 2

Diagram No. 3

२६९
२७१
२७२

INTRODUCTION

We have great pleasure in presenting to scholars and devout admirers of Ancient Indo-Iranian culture, the first part of the Avestā in Devanāgarī, which contains the Yasna and Visparat

A close affinity in many a respect in language, thought and other cultural aspects in the Veda and the Avestā, led the Vaidika Samśodhana Mandala, to undertake the Avestan Studies, as such studies are not only beneficial, but also essential for the comparative and comprehensive knowledge of both the scriptures. An *Avestan Study Centre* was founded for the purpose in our Institute, which was formally inaugurated by the late Hon'ble B G Kher in 1951. The late Dr I J S Taraporewala, the veteran Vedic and Avestan scholar was the first Honorary Director of the *Avestan Study Centre*. As a part of the Avestan Studies, a plan was devised to bring out an authentic edition of the Avestā in Devanāgarī script and the present work is the outcome of the plan

We have based this edition on the following works. On close scrutiny and collation of all the editions noted below, it was found unnecessary to collate fresh manuscript-material for this edition, as ample data in the form of variants were found in these editions. Some Pehlavi works, however, were consulted to ascertain correctness of the readings in the text. The following texts were utilised for the edition.—

- WEST. Zend-Avesta or the religious books of the Zoroastrians by Prof. N L Westergaard 1852-54. Copenhagen. Avestan script
- SP Avesta die Heiligen Schriften Der Persian by Dr. Friedrich Spiegel 1853. Leipzig Pehlavi and Avestan script.
- GELD Avesta, the Sacred Books of the Parsees, by Prof. Karl F. Geldner 1889-96. Stuttgart. Avestan script.
- TDA Tehmuras Dinshawjee Anklesaria's edition of the Avestan texts 1888. Bombay. Yasna, Visparat & Yašts. Avestan script.
- MILLS Gāthās with text and translation, by Dr Lawrence H. Mills. 1894. Avestan script
- KANGA Avesta texts in Gujarati script with Gujarati translation by K. E Kanga. 1896. Fourth edition. Bombay.
- HERMANN WELLER : Anāhita, Stuttgart, Germany 1936. Roman script.
- ILYA GERSHEVITCH : The Avestan Hymn to Mithra, Cambridge, 1959. Roman script
- STIG WICKANDER Vayu Yašt (Rām Yašt). Roman script. Texte und Untersuchungen Zur Indo-Iranischen Religionsgeschichte 1941.
- HAUG : Hādōxt Nask in the Book of Arda Virāf, Yavišt 1 Fryān by Dastur Hoshangjī Jamaspjī Jamasp-Asa, M Haug and E. W. West, Avesta and Pehlavi script, Bombay, 1872.

- GRAY LOUIS H A Reconstructed Text of the Hāḍōxt Nask in JAOS.
Vol. 67 Roman script
- I J S TARAPOREWALA The Divine Songs of Zarathushtra, text in Roman
script with translation and notes 1951

In addition some important Mss bearing on the Avestan texts have been referred to for checking the correctness or otherwise of the texts in question. Hence mention is only made of important Avestan texts utilised for this edition and we acknowledge the help of all these works for which we offer our sincere thanks.

The Iranian people once possessed an extensive sacred literature similar to the Veda of the Hindus, the Avesta. The middle-Persian form is Avistāk and the Pāzand Avastā. Neriosang Dhaval reproduces it in Sanskrit by Avistā as in Avistāvāk or Avistāvāni, i.e. Avestā-speech. This word has been variously derived. According to Prof. Andreas, the word Avistāk can be traced back to the old form "Upastā" and thus signifies "Foundation", "Foundation text". The foundation-text and the corresponding Pahlavi Version were comprehended under the complete designation "Avistāk ut Zand". Here the word Zand (Av. Āzainti) signifies the traditional exposition of the Avestan Texts. Through a misunderstanding the phrase is wrongly termed Zend-Avesta and this error has asserted itself with great persistence upto the present day. Dr. West defines the word Avistāk thus. "The Scripture, the sacred writings of the Parsis in their original language and hence applied to the language itself, which is commonly but erroneously called Zand; any quotation or text from the same scriptures."

The Avesta, as we now have it, is but a remnant of a once great literature. It has come down to us in a more or less fragmentary condition. Although the Avesta is of moderate extent, there is not even a single manuscript which contains all the texts that we now possess. Whatever we possess has been collected together from various codices. All that survives may be classified under five main divisions or books:—

- (1) Yasna including the Gāθās.
- (2) Vīsparat.
- (3) Yašts
- (4) Minor texts—Khordeh Avesta, such as Nivāyīšnas, Gāhs etc.
- (5) Vidēvdāt or Vendīdād.
- (6) Fragments such as Hāḍōxt Nask, Vištāsp Sāst Nask etc.

In the first five divisions, two groups are recognized. The first group comprises the Yasna, Vīsparat and Vidēvdāt, as these are traditionally classed together for liturgical purposes and for the Avesta proper. These three books are not generally recited each as a separate whole, but with the Hās or Frakarts of one book mingled with another for liturgical purposes and the collection is called the "Vendīdād Sādah" or "Vendīdād Pure",

i.e., text without commentary. The second group comprising the minor prayers and the Yašts is called the "X^vartak Avista" i.e., small Avesta. The contents and character of the several divisions may be detailed in the following paragraphs.

(1) The Avesta word *Yasna*, Sanskrit *Yajna*, meaning 'sacrifice, worship' is the principal liturgical work of the sacred canon. Its corresponding Middle-Persian word is *Yazīn*. It consists mainly of ascriptions of praise and prayer and in it are inserted the *Gāθās* or hymns, verses from the sermons of *Zaraθuštra*, which form the oldest and most sacred part of the Avesta. The *Yasna* comprises 72 chapters, called *Hā*, *Hāiti*. These are the texts recited by the priests at the ritual ceremony of the *Yasna*. The book falls into three nearly equal divisions —

(a) The first part (*Hās* 1-27) begins with an invocation of *Ahura Mazda* and the *Yazatas*. It gives texts for the consecration of the holy water *Zaoθra* and the *Barəsman* or bundle of sacred twigs, for the preparation and dedication of the *Haoma*, *Haoma*—the twigs of certain plant—the Indian *Soma*—which was drunk by the priests as sacred rite, and for the offering of blessed cakes, *Draona*. In this part are included the Zoroastrian Creed (*Hā* 12) and the Avestan commentaries of *Ahuna Vairya*, *Ašəm Vōhu*, and *Yəṅhē Hātəm* prayers (*Hās* 19-21)

(b) Then follows the *Gāθās*, songs, hymns, psalms (*Hās* 28-51, 53) metrical selections or verses containing the teachings, exhortations and revelations of *Zaraθuštra*, the prophet of Ancient Iran. These *Gāθās* are composed in metres and their language is more archaic and somewhat different from that employed elsewhere in the Avestā. The *Gāθās* are five in number and they are arranged according to metres and are called after the opening words *Ahunavaiti*, *Uštavaiti* etc. The *Gāθās* comprise 17 hymns (*Yasna Hās* 28-34, 43-46, 47-50, 51 and 53) and they must have been chanted during the service. In their midst is inserted the so-called *Yasna Haptaṅhāiti* (*Yasna* of Seven chapters, *Hās* 35-42), which is written in prose and consist of a number of prayers and ascriptions of praise to *Ahura Mazda*, to the *Aməša Spəntās* (Bountiful Immortals), to the souls of the righteous, the fire, the waters and the earth. Though next in antiquity to the *Gāθās*, the *Yasna Haptaṅhāiti* represents a somewhat later and more developed form of the religion than that in the *Gāθās*. Under the *Gāθās* are also included four sacred verses or formulæ, viz. *Ahuna Vairya*, *Ašəm Vohu*, *Yəṅhē Hātəm* and *Ā Airyāmā Išyō* (*Hā* 54), so called from their first words.

(c) The third part (*Hās* 52, 55-72) which is also known as "*Apara Yasna*" (i.e. the later *Yasna*) consists mainly of praises and offerings of thanksgiving to different *Yazatas*.

(11) The *Višparat* (Av. *Višpē Ratavō*) consists of additions to the portions of the *Yasna* which it resembles in language and in form. It comprises 23 chapters called *Kartas* (कर्त). In the ritual, the chapters of

the *Višparat* are inserted among those of the *Yasna*. It contains invocations and offerings of homage to "all the Lords"

(iii) The *Yašts* (Av. *Yəštī*—"worship by praise") consist of 21 hymns of praise and adorations of the divinities or *Yazatas* of the religion. They are a treasure-trove of Iranian Epic poetry and of Iranian religious and moral literature. They are an ample mine for a knowledge of ancient Iranian poetry and mythology and constitute comparatively a very substantial portion of the *Avesta* literature. They provide us ample ground for ethical, literary, historical and philological dissertations. Further the *Yašts* speak about glory and greatness, piety and benevolence, effort and exertion, truthfulness and valour and love and patriotism of our great ancestors. The chief *Yašts* are those in praise of *Arđvi Sūra*, the Goddess of waters (Yt 5), the star *Tištrya* (Yt 8), the *Yazata Miθra* (Yt 10), the *Fravašis* of departed souls of the righteous (Yt 13), the genius of victory, *Vərəθraϋna* (Yt. 14) *Vayu* (Yt 15), *Aši* (Yt. 17) and of the Kingly Glory (Yt 19)

(iv) The Minor texts, *NiVāyīšns*, *Gāhs*, *Sirōčaks* & *ĀfrinaVāns*, consist of brief prayers, praises or blessings to be recited daily or on special occasions. This text is called "*X^vartak Avistāk*" i.e. the minor *Avestā*, which is a collection of the forms of prayer employed in daily use by priests as well as by laymen. The *NiVāyīšns* or *Nyāishes* are five in number. They are a collection of five short prayers or ascriptions of praise addressed to the Sun, Moon, Water and Fire and to the *Yazatas*—*X^varšēt*, *Mihr*, *Māh Arđvišur* and *Ātar*, who preside over those elements. They are composed of fragments taken from the *Yasna* and form an important part of the *X^vartak Avesta* or *Lesser Avesta*, a redaction of which together with the introductory *Pāzand* prayers, was begun by *Dastur Ātarpāt Mahraspandān* during the reign of *Shāpur II* (309-379 A.C.)

The five *Gāhs* are the prayers which are devoted to the several divinities who are called *Asnya* and preside over the five periods into which the day and night are divided. They are as follows

Hāvanī :—from Sunrise till Noon,

Rapīθwīna :—from Noon till 3 P.M.,

Uzayerīna :—from 3 P.M. till Sunset,

Aiwisruθrīma —from Sunset till Midnight,

Ušahīna :—from Midnight till Sunrise.

These prayers are enjoined to be recited daily at their respective times.

The *ĀfrinaVāns* are words of blessing accompanied by *Myazda*—i.e., votive offerings, such as fruits, flowers, milk etc. We have *ĀfrinaVān Artākfravaxš*, *ĀfrinaVān 1 Dahmān*, *ĀfrinaVān 1 Gāθā*, *ĀfrinaVān 1 Gāhānbār*, *ĀfrinaVān 1 Srōš* and *ĀfrinaVān 1 Rapīθwīn*.

Larger fragments have been preserved together with the *Pahlavi* commentary. First among these stands the *Nirangistān*, an extensive ritual work in three *frakarts* based upon an old collection of *Avestā Nirangs*,

i.e., ritual precepts in the Avesta language. These Nirangs are very fruitful sources for a knowledge of the ritual as well as for the enrichment of Avesta Vocabulary. Unfortunately the text which has been handed down to us is in a distorted and defective condition

The Āfrin i Dahmān named Aogəmadaēčā from the first word of the first Avestā quotation is a Pahlavi tract interspersed with Avestā quotations. It is a sermon on death, originally written in Pahlavi, but preserved to us in a Parsi transcription in which original Zend-texts are developed or paraphrased

Larger connected fragments we possess specially in the three Frakarts of the Hāδōxt Nask. First Frakart deals with the value of reciting the Ašəm Vohu formula and the second and the third Frakarts treat of the fate of the soul after death. Westergaard regards them as Yašt XXI and Yašt XXII respectively. Here we should add the Āfrin i Paighāambar Zartōšt, a benediction for kings and the Vištāsp-Sāst Nask or Vištā-p Yašt. The latter is an "obscure text grammatically quite corrupt and compiled from manifold sources without any inner connection which has nothing to do with the ordinary Yašts"

(V) The Vendīdād or "Law against the Daēvas" (Av. Vīdāēvo-dāta, Mid-Pers. Vīdēvdāt) is a priestly code in 22 chapters called Frakarts, corresponding to the Pentateuch in the Bible. Its parts vary greatly in time and in style of composition. Much of its composition may be of late date. The first Frakart or chapter is a sort of an Avestan genesis, a dualistic account of creation. Second chapter deals with the legend of Yima, the Golden age and the coming of a destructive winter and Iranian flood. Chapter third teaches among other things, the blessings of Agriculture and Dignity of Labour. Chapter fourth contains legal matters—breaches of contract, assaults and punishments. Chapters 5–12 relate mainly to the impurity from the dead. Chapters 13–15 deal chiefly with the treatment of the dog. Chapters 16–18 are devoted to purification from several kinds of uncleanness. Chapter 19 deals with the Temptation of Zaratūštra and the Revelation. The remaining chapters are chiefly of medical character.

Such, in brief outline, is the contents of the books known today as the Avesta. But as implied above, this is but a remnant of a literature once vastly greater in extent. This we can judge both from the internal and external evidence. The character of the work itself in its present form sufficiently proves that it is a compilation from various sources.

The present form of the Avesta, therefore, belongs to the Sassanian period. Internal evidence clearly indicates that it is made up of parts most varied in age and character. During that period whatever texts that had survived the ravage of Alexander and defied the corrupting influence of time, were gathered together, compiled and edited by Valaxš and by Āturpāt Mahraspandān, respectively. Parts of the Avesta may consequently

differ largely from each other in regard to age. In this connection, I would like to quote the passages given in *Dēnkart* (edited by Madon pp. 412-415) as under —

“Dārāy 1 Dārāyān hamāk apastāk ut Zand čēyōn Zartuxšt hač Ōhrmazd patgrift, nipištan 2 paččēn, ēvak pat ganj' 1 Ša < sa > pikān, ēvak pat diž 1 nipišt dāštan framūt

Valaxš i Ašakānān apastāk ut Zand čēyōn apēčakihā andar āmat ēstāt, hamōk-ič 1 hač-iš har čē hač vizand ut āsuft-kārih i Alaksandar ut ēvār ut rōp 1 Hrōmāyān andar Ērān šahr pargandakihā apar nipištak ut čē uzvān-aβspārišnīk pat dastōβar mānd ēstāt andar šahr čēyōn frāč mat ēstāt, nikās dāštan ō šahrīhā aβyātkār kartan framūt

Ōy Bay Artaxšgr šāhān šāh 1 Pāpakān pat rāst dastōβarih < 1 > Tansar ān-ič hamōk 1 pargandak hamāk ō dar x^vāst. Tansar apar mat, ān 1 ēvak frāč patgrift ut apārik hač dastōβar hišt ut ēn-ič framān dāt ku frāč ō amāh har nikēzišn ān-ē bavēt hač dēn Māzdēsn, čē nūn-ič ākāsīh ut dānišn hac-iš frōt nēst.

Šāpuhr i šāhān šāh 1 Artaxšaθrān nipēkihā-ič 1 hač dēn bē apar biziškīh ut star-gōβišnih ut čandišn ut Zamān ut gyāk ut gōhr, dahīšn, bavišn, vināsišn, ut yatak-vihērih ut gōβākīh ut apārik kērōkīh ut aβzār andar Hindōkān ut Hrōm apārik-ič zamīkihā pargandak būt, apāč ō ham āβurt ut apāk apastāk apāč handāxt ut har ān 1 druvist pacčēn ō ganj' 1 Ša < sa > pikān dātan framūt, ut ēstēnītan 1 hamāk argastān apar dēn Māzdēsn ō uskār kart.

Šāpuhr Šāhān Šāh 1 Ōhrmazdān hamāk kišvarikān pat patkarišn apē-vihānak kartan, hamāk gōβišn ō uskār ut vicōdišn āβurt. Pas hač bōxtan 1 Āturpāt pat gōβišn i passāxt, apāk hamāk ōyšān yut-sartakān ut nusk-ōšmūrtān-ič ut yut-ristakān. Ēn-ič guft ku nun ka-mān dēn pat gētēh bē dīt, kas-ič aγ-dēnih bē nē hilēm, vēš apar tuxšāk tuxšēm, ut ham-gōnak kart.

Im Bay Husrav Šāhān Šāh < 1 > Kavātān čeyōn-aš ahramōvīh ut sāsārīh spurr-hamēstārīhā vānit, pat pađtākīh hač dēn andar har ahramōvīh, 4 pēšak ākāsīh ut uskārīšn 1 dōkānik vasīhā bē aβzūt, ēn-ič pat dēhān-hanj'amanīkih guft ku rāstīh 1 dēn Māzdēsn bē dānist. Ōyārān pat uskārīšn ōstīkihā toβān bē pat gētēy ēst < ēnī > t, ut apartar aβzōnik ut pēš-rat būtan mātiyān nē pat uskār, bē pat apēčakīh < i > mēnišn ut gōβišn ut kunišn ut vēh-mēnōk vāzišnīh, mānsrik apēčakīhā ēzišnīh i yazdān šāyēt. Ut-mān Ōhrmazd mayupat ān 1 x^vānd, x^vānēm, kē < pat > mēnōkvēnišnīh andar amāh pađtākīhist. Ut-mān frāx^v- < v1 > -čārīh mēnōk-vēnišnīh gētēh-handāčk-nimā-yišnihā-ič har 2 adōvēnak spurrik hač-išān x^vāst ut x^vādēm apāk-

ič ān i āzātīh-kartārīh i yazdān < v > āspuhrakānīhā apar Ērān rād, Ērān-šahr pat hamōk i hač dēn Māzdēs n frāč raft i pēšē-nīkān hangat-dānākīh āmēčīšnīh i ō č hām X^vaniras. Ān i ākāsān pat yuttarīh patkār nēst, < čē > ōyōn vasīhā apastāk advāčīk pat apēčak-gōβīšnīh, nīpēk-pērādīšnīk hač mātiyān aβyāt-kārīh, ut pātram-ič advēnak āvāčīk andar gōβīšn ākāsēnīšn dāšt ēstēt, pas-ič hamāk-X^vānīk dānākīh i dēn Mazdyast. Ēt-ič rād i-mān šnāxt ēstēt ku kaš hamāk varōmand uskārīšnīh i bēkānak hač dēn Mazdyast < hač > gēhān ō ē gyāk rasēnd Pat nōk hand < ē > šēnīšnīh ut uskārīšnīh bēkānak hač dēn Mazdyast and dānišn ayāftan ut paštākēnītan ō sūt ut nihātkārīh i gētēhān āβurtan nē šāyēnd čand andar ōšmurišn i rat-ē pat vēš vičōdišnīh ut vēš uskārt < ba > vāt. Apartōm x^vādīšnīhā framāyēm hamīst mayōk-martān i vēnāk < ut > ērtar ut huxēm-tar ut vēh nōk nōk asūtākīhā apastāk ut Zand ō uskārtan ut ayāpīšn i hač-iš ō dānākīh < i > gēhānikān aržānikīhā aβzūtan. Ōyšān kē ō gētēhān šnāxtan i dātār ut aβdīh < i > mēnōkān ut čēyōnīh i dahīšn hač dātār fratōm ayāftan nē šāyīstan aivāp hamāk ayāftan šāyīstan guft pat kam-dānišn varranīk. Ōyšān kē < pat > paštākīh i hač dēn ētōnīh (hastīh) ut pat-ič hangōšītak hastīh šnāxtan šāyīstan guft pat uskārkar, ut ān kē rōšn nīmūtan pat dānākīh dēnākāsīh dāštan Ut hač ān čēyōn har dānākīh būn dēn hamōk pat nērōk i mēnōkīk ut ham pat paštākēnītārīh < i > gētēyīk ān i kas dānākīhā guft ka-č-aš hač katām apastāk paštākīh hamīst nē dāšt, adak-ič pat paštākīh i hač dēn hangārt kē X^vēškārīh pat hamōk frāč ō gēhān zātakān burt ”

Professor Zaehner, Spalding Professor of Eastern Religions and Ethics in the University of Oxford translates the above-mentioned passages from Dēnkart, thus

“Dārāy, son of Dārāy, commanded that two copies of all the Avesta and Zand should be written, even as Zoroaster had received them from Ohrmazd, and that one should be preserved in the Royal Treasury and one in the National Archives.

Valaxš (Vologeses), the Arsacid, commanded that a memorandum be sent to the provinces (instructing them) to preserve, in the state in which they had been found in (each) province, whatever of the Avesta and Zand had come to light and was genuine, and also any teaching deriving from it which, although now scattered owing to the chaos and disruption which Alexander had brought in his wake and the pillage and looting of the Macedonians in the Kingdom of Iran, either survived in writing or was preserved in an authoritative oral tradition

His Majesty, the King of Kings, Artaxšaθr (Ardašīr I), son of Pāpak, following Tansar as his religious authority, commanded all those

scattered teachings to be brought to the Court Tansar set about his business and selected one (? tradition) and left the rest out of the canon and he issued this decree "The interpretation of all the teachings from the Mazdayasnian Religion is our responsibility, for now there is no lack of certain knowledge concerning them"

The King of Kings, Šāpuhr (Šāpur, Sapor I), son of Artaxšaθr, further collected those writings from the Religion which were dispersed throughout India, the Byzantine Empire, and other lands and which treated of medicine, astronomy, movement, time, space, substance, creation, becoming, passing away, change in quality, growth (?) and other processes and organs These he added to the Avesta and commanded that a fair copy of all of them be deposited at the Royal Treasury, and he examined (the possibility) of bringing all systems (?) into line with the Mazdayasnian Religion.

The King of Kings, Šāpuhr, son of Ohrmazd (Šāpur II), summoned men from all lands to an unprejudiced (?) disputation to examine and investigate all creeds After Ādurbāδ had been vindicated by the consistency of his argument, he issued a declaration before all those representatives of the different sects, doctrines and schools in this voice 'Now that we have seen the Religion upon earth, we shall not tolerate false religions and we shall be exceeding zealous'. And thus did he do.

His present Majesty, the King of Kings, Xusrav (Chosroes I), Son of Kavāδ, (Cabades, Qubad), after he had put down irreligion and heresy with the greatest vindictiveness according to the revelation of the Religion in the matter of all heresy, greatly strengthened the system of the four castes and encouraged precise argumentation, and in a diet (?) of the provinces, he issued the following declaration "The truth of the Mazdayasnian Religion has been recognized Intelligent men can with confidence establish it in the world by discussion But effective and progressive propaganda should be based not so much on discussion as on pure thoughts, words and deeds, the inspiration of the Good Spirit, and the worship of the gods paid in absolute conformity to the world What the chief Magians of Ohrmazd have proclaimed, do we proclaim, for among us they have been shown to possess spiritual insight And we have asked and ask of them the fullest exposition of doctrine both of that, which concerns spiritual insight and of that, which deals with conduct on earth, and for this we give thanks to the gods. Fortunately for the good governance of the country, the realm of Iran has gone forward relying on the doctrine of the Mazdayasnian Religion, that is the synthesis of the accumulated knowledge of those who have gone before us throughout the whole of Xvanīras. We have no dispute with those who have other convictions, for we (ourselves) possess so much both in the Avestan language through pure oral tradition or reduced to writing in books and memoranda and in the vulgar idiom through oral transmission—in short, the whole original wisdom of the Mazdayasnian Religion. Whereas we have recognised that, in so far as all dubious doctrines, foreign to the Mazdayas-

nian Religion, reach this place from all over the world, further examination and investigation prove that to absorb and publish abroad knowledge foreign to the Mazdayasnian Religion, does not contribute to the welfare and prosperity of our subjects as much as one religious leader (*rat*) who has examined much and pondered much in his recital (of the ritual), with high intent and in concert with the perspicacious, most noble, most honourable, most good Magian men, we do hereby decree that the Avesta and Zand be studied zealously and ever afresh so that, what is acquired therefrom may worthily increase and fertilize the knowledge of our subjects. Those who tell our subjects either that it is not possible to acquire or that it is possible to acquire in its entirety, knowledge of the Creator, the mystery of spiritual beings, and the nature of the Creator's creation, are to be deemed men of insufficient intellect and free-thinkers. Those who say that it is possible to understand Being, through the revelation of the Religion and also by analogy, are to be deemed researchers (after truth) Those who expound (this doctrine) clearly, are to be deemed wise and versed in the Religion And since the root of all knowledge is the doctrine of the Religion concerning both ideal potentiality and material manifestation, a man (who speaks in this cause) speaks wisely even though he derives the doctrine from no Avestan revelation So he should be esteemed as (speaking) in accordance with the revelation of the Religion, the function of which is to give instruction to the sons of men".*

CONTENTS OF THE YASNA

Av Yasna, Skr Yajña, Pahl. Yazišn, is the chief liturgical book recited in honour of all the divinities collectively It was composed for the purposes of the high office of the Yazišn which consists chiefly in the ceremonial preparation and offering of the Parahōm (Av. parahaoma), i e., the juice extracted from the Hoama-plant mixed with consecrated water, milk and aromatic ingredients The high service of the Yasna is preceded by a preparatory ceremonial called Paragna (परोयस्न) At this ceremony the entire Yasna from beginning to end is recited Prof Geldner remarks— "The Yasna is a variegated mixture of monotonous drawling formulæ and of interesting and in part very ancient texts. These heterogeneous elements have, however, been skilfully knit together into one whole. The larger sections have appropriate introductions prefixed to them and close with longer or shorter *resumés*."

The Yasna is made up of 72 Hāiti or Hā (i e., Chapters) They correspond to the 72 strands used in the weaving of the sacred girdle, known as "Kūstik" This number is reached by an artificial method, several chapters or Hās being simply repetitions of some of the others, e g. Hā 5 is the same as Hā 37, Hā 18 same as Hā 47 with an introduction taken from 51.7 etc. The Yasna is the chief liturgical book consisting of

* Zaehner, *Zurvan, A Zoroastrian Dilemma*, pp. 7-9 and pp. 31-32.

at least three different parts distinguishable by considerable differences in language and contents —the “later Yasna” Yasna 1-27, 52, 54-72; Yasna Haptaḥhāiti, Yasna 35-41 with a supplement Hā 42; the Gāθās or the Old Yasna, Yasna 28-34, 43-51, and 53

At present two priests viz Zaotar and Ātarəvaxš are required in the performance of the Yasna liturgy instead of eight priests in the ancient times. In the first eight chapters, the officiating priest (Zaotar-hotr-) with the assistance of his colleague (Ātarəvaxš) makes all ceremonial preparations, puts the offerings and oblations, to be dedicated to the heavenly beings and then invites Ahura Mazda, Aməšā Spəntās, Yazatas, Fravašis and other lesser Worshipful beings to come and attend the ceremony prepared in their honour Hās 9-11 are recited in honour of Haoma and the sacred Haoma juice is prepared from the twigs dedicated to him Hā 11, sec. 16 introduces a new section, the Confession of Faith, which extends from Hā 11-17 to the end of Hā 13 The most interesting of these pieces is Hā 12, which according to Yasna Hā 13. 8 is also called the Fraorəti—(i e, confession) Hās 14 and 15 are songs of praise Hās 16 and 17 contain invocations of the geni of the day, of the times of the day, of the seasons of the year and of the various forms of fire etc Hā 18 is the same as Hā 47. Hās 19-21 known as Bayān Yašt are the homilies on the three most sacred prayers, the Ahuna Vairya, Ašəm Vohu, and Yənhē Hātəḡm Ā Airyemā išyō consisting of but one verse of Hā 54 ranks in importance as equal to these three cardinal sacred formulæ The Saošyants or the Saviours, it is said, will recite this prayer on the occasion of the Day of Resurrection to restore the dead to life. Hās 22-27 are the so-called “Hōmāst Yašt”, which accompanies the second preparation of the Haoma Juice which now begins Hā 27 simultaneously forms the transition to the central part of the Staota Yəsnya and to the Gāθās The second part of the “later Yasna” consists of Hās 54-72. Hā 55 gives a short poetical resumé of the Gāθās Hā 56 named the “Small Sroš Yašt” is preparatory to the large and comprehensive Sroš Yašt which is contained in Hā 57 Hā 58 contains the Fšūšō Məθra-‘lit. the hymn of the prosperity’, a glorification of prayer in general and the prayer to be recited before the last judgment Hā 59 refers both to what precedes and to what follows and introduces the two next sections with renewed invocations Hā 60 known as ‘Dihma āfriti’—the blessing of the pious—contains invocation of blessings on the abodes of the worshippers of Ahura Mazda. Coupled with it, is an exorcism in Hā 61 and a homage offered to the Fire in Hā 62. Then follows the “Āb-zōr” i e, “offering to the waters”,—Hās 63-68 Renewed invocations and a conclusion of the whole ceremony form the end Hās 69-72. Of these chapters Hā 71 is the most interesting and the most appealing.

YASNA HAPTAḡHĀITI

The Yasna Haptaḡhāiti or the Yasna of the Seven Chapters (Yasna Hās 35-41), a text of quite a unique character, is inserted in the midst of the Gāθās. It is in the Gāθic dialect, though written in prose Its language is

ancient as that of the metrical *Gāthās*, but the thoughts and expressions are very simple. It represents the transition period that intervened between the close of the *Gāthic* age and the opening of the Avestan period. It also represents the earliest prose writings of the extant Avesta. Although it is more recent than the *Gāthās*, still it has just claims to be considered as more ancient and original than the sections of the later *Yasna*. It originally formed a separate book, and may have been composed by one of the earliest successors of *Zarathuštra*, as it stands midway between the *Gāthās* and the later *Yasna*, in point of style. Each *Hā* or chapter is devoted to a special theme. *Hā* 36 speaks of fire, especially of that fire which plays an important rôle in the fire-ordeal in the last judgment. Chapter 37 deals with a thanksgiving for the good creations of *Mazdā*. Chapter 38 treats of the earth and its genus also of the waters. Chapter 39 speaks of animals, the souls of the righteous and the *Aməša Spəntās*. Chapters 40 and 41 deal with the rewards in this world and in the world beyond. Chapter 42 forms a supplement. From the above description of the contents, it will be noticed that there does not seem to be any close connection between the separate chapters. One might be tempted to find in some chapters, especially the first, replies to *Zoroaster's* discourses from within the circle of his congregations. However, it is difficult to ascertain the proper purpose and literary significance of the *Yasna Haptaṅhāti*. The *Yasna* of the Seven Chapters is unique in that, it is written in the same archaic dialect as the *Gāthās* themselves. It must have been composed not long after the Prophet's death.

Prof. Zaehner in his book 'Dawn and Twilight of Zoroastrianism', p. 62 says: "In the *Gāthā* of the Seven Chapters two things seem to be happening. First there seems to be some attempt to systematize *Zoroaster's* ideas—the 'Bounteous Immortals', for instance, are mentioned for the first time as a group, though they are not individually named—and secondly there is an obvious tendency to adopt the teachings of the Prophet to a form of religion far closer to nature than was his without actually reintroducing into the reformed religion anything that the Prophet had specifically condemned."

GĀTHĀS

The oldest part, which is written in an earlier form of the language than the rest of the Avesta, is the *Gāthās*, 'hymns' or 'psalms'; and these are generally regarded to be the work of the prophet *Zarathuštra* himself. These hymns form the kernel of the main liturgy or *Yasna*, which constitutes one of the three principal divisions of the extant Avesta. Owing to linguistic difficulty and owing to lack of adequate exegetical tradition to the Avesta, this perpetual uncertainty about the meaning of the text is most serious of all in the *Gāthās*, which, being the Prophet's own words are obviously the most crucial part of the whole of the Zoroastrian sacred literature. The *Gāthās* are by far the oldest literary monument of the Iranians. These Sermons in verse-form were either interrupted by

explanations in prose in which the subject of the Sermon was treated of in details, or that they formed the conclusion of a Sermon, in which the matter of a prose dissertation was put together in verse form, easily to be committed to memory. They are the "Sravā Zaraθuštri—utterances of Zaraθuštra" These devotional, ethical, eschatological hymns are expressed in pithy, compressed, often enigmatical style and are replete with metaphysical, abstruse and pregnant thoughts. They are preponderatingly subjective and personal.

The Gāthās are five in number and are named from their initial words. They are — (i) Ahunavaiti (Yasna Hās or chapters 28–34), (ii) Uštavaiti (Hās 43–46), (iii) Spəntā Mainyu (Hās 47–50), (iv) Vohu xšaθra (Hā 51) and (v) Vahištōišti (Hā 53). They comprise 17 hymns, made up of 238 stanzas of three to five lines. The language of the Gāthās is more archaic than the rest of the Avesta and differs from it in syntax, style and metre. They contain many unknown words. The compact structure of each stanza demands an intense effort of concentration to be even approximately analysed. The order of words in the Gāthās seems at times to follow the association of the poet's thoughts so closely that inflectional endings no longer suffice to establish the congruence of words. The Gāthās are of the age that can be assigned to the oldest Vedic hymns, and in some respects, they are more primitive than the Vedas. Prof. Henning remarks: "From the point of view of comparative linguistics, the Gāthās could have been composed, at a date far later than 600 B C" (Zoroaster p. 36).

Zaraθuštra has thought poetry as the most fitting medium for the expression and exposition of his sublime doctrines. The Gāthās are therefore to be chanted in rhythmic tone (Av. word *fra-srāvaya-*). They are composed in measured syllables. The metre of the Gāthās is of five types, all based on a constant number of syllables in a line. Thus we find stanzas of five lines each counting eleven syllables with the cæsura after the fourth, and stanzas of three lines each counting sixteen syllables with the cæsura after the seventh. The Gāthic metres resemble the Gāyatri and Trishtubh metres of the Vedas. Each of the five Gāthās has a different metre, but there is a fundamental difference in one point. The Vedic metre is one of quantity, while the Gāthic metre is one of accent. The Gāthic verse reflects the proto-Indo-Iranian verse, which must have been based on the number of syllables, but Prof. W. Lentz (Yasna 28 Kommentierte Übersetzung und Kompositionen—Analyse 1954 p. 73) holds the metre to be based on ictus and rejects the proto-Indo-Iranian origin of the metrical system of the Gāthās.

The strophe (Av. *vacastaštay*—Middle Pers. *vacast*) of the Ahunavaiti Gāthā (Y. 28–34) including the Ahuna Vairya, consists of 3 lines (Av. *afsmān*—Mid. Pers. *Gās*) of 7 + 9 or 7 + 8 syllables. A cæsura occurs regularly at the end of the 7th syllable.

The strophe of the Uštavaiti Gāthā (Y. 43–46) consists of 5 lines of 4 + 7 syllables. The cæsura occurs at the end of the 4th syllable. . .

The strophe of the Spəntā-Mainyu Gāθā (Y 47-50) consists of 4 lines each of 4 + 7 syllables and thus corresponds to the Vedic Tristubh. In individual cases the Jagatī measure, 5 + 7 syllables, takes its place, especially in Y 48, 5 and 6. The cæsura occurs at the end of the 4th or 5th syllable.

The strophe of the Vohu-Xšaθrā Gāθā (Y. 51) consists of 3 lines each of 7 + 7 syllables. The cæsura occurs at the end of the 7th syllable.

The strophe of the Vahištoištay Gāθā (Y. 53) consists of two shorter and two longer lines, the former of 7 + 5 syllables with one cæsura, the latter of 7 + 7 + 5 syllables with double cæsura.*

VĪSPARAT

The name Vīsparat (Av. vīspe ratavō 'all the ratavs' or chiefs) is not an independent book but a collection of supplements to various portions of the Yasna. The Vīsparat high ceremony is the Yasna ceremony enlarged by the addition of the Vīsparat portions. It is celebrated especially at the seasonal festivals, the Gāhānbārs. The separate portions or chapters of the Vīsparat are called Kardehs from an Av. word Kərəti. It is a liturgical work of twenty-three Kardehs or chapters. They bear a great resemblance to the first part of the later Yasna (Y. 1-27) so far as its contents are concerned.

We gather from the Vedic sacrificial system that about sixteen priests were employed in important rituals †. The extant Avestan texts mention eight different functionaries, the Zaotar, the chief officiating priest and seven assisting priests, who performed the Yasna-Vīsparat ceremony. Today only two priests, Zaotar (𑬒𑬀𑬌𑬎) and Ātarəvaxš (𑬀𑬀𑬎𑬀𑬎𑬀) perform it. The auxiliary priest known as Raēθwiškara attends to the various functions of his former colleagues. Zaotar or the officiating chief priest calls out the names of all priests one by one and the auxiliary priest presents himself as a substitute for all of them, uttering "azəm Vīsāi". The names of these priestly dignitaries and functions assigned to each of them are briefly stated as under:

(1) Av. Zaotar, Skr. hotr is the chief priest who recites the holy texts and performs the most important sacrificial ceremonies. It is derived from √Zu to call, to invite, to invoke. [See Geldner's article on Zaota—in Dastur Darab Commemoration Volume, 1925, pp. 277-281.

(2) Av. Hāvanān, name of the first subordinate priest who pounds

* Cf. Bartholomæ, *Arische Forschungen* II 1 seq., III. 11 seq.; Geldner, *Grundriss der Iranischen Philologie* II 26 seq.; Dastur Peshotan Sanjana Memorial Volume pp. 37-45; Gāθā Meter by Dr. Taraporewala in 'The Divine Songs of Zarathuštra' 1951 pp. 863-876; Humbach, *Die Gāthās Des Zarathustra*, Band I and II, 1959.

† These officiants at the Soma-worship are separately named, Hotā, Maitrāvaruna, Acchāvāka, Adhvaryu, Grāvastut, Neštā, Unnetā, Prati-prasthātā, Udgātā, Prastotā, Pratihartā, Subrahmanya, Brahmā, Brāhmanācchapsī, Potā, Āgnīdhra, with their president Sadasya, in all 17 officials.

the Haoma, derived from *hāvana*-mortar and pestle used for pounding the Haoma.

(3) *Ātarəvaxš*, Pahl *Ātarvaxš*, the tender of fire, the name of the second subordinate priest who tends the fire

(4) *Frābərətār* is the name of the third subordinate priest who brings to the Zaoatar, all the implements and other things required for the ceremonies.

(5) *Ābərətar* is the name of the fourth subordinate priest who brings the Holy Water. The name is derived from *Āp*-water and *bərət* the bringer. Instead of *Ābərət*, the author of the *Nīrangistān* uses another term *Dānavāza*. See *Bulsara, Nīrangastan* p. 403. *Anatol Waag (Nīrangīstan, Der Avesta traktatüber die Rituellen Vorschriften, 1941 p. 87)* reads the name *dānazvāza* and translates "Wasserfahrer" Pahl. Version, *pat rot vicinātārīh*, see *Bartholomæ, A1r Wb* column 734

(6) *Āsnātar*, *ā-snāθr* is the name of the fifth subordinate priest who washes and strains the Haoma.

(7) *Raēθwiškara* lit. one who mixes, is the name of the sixth subordinate priest who mixes the Haoma juice with 'gām jivyām' (milk).

(8) *Sraošāvarəz* lit. one who keeps good discipline, is the name of the seventh subordinate priest, who superintends the sacrifice and prescribes punishment for negligence or remissness in the performance of the sacrifice and priestly duties

The above brief account shows that the functions assigned to the above-mentioned eight priests in ancient times are now-a-days performed by two priests only viz. Zaoatar and the *Raēθwiškara* commonly known as *Rāθwi-Rāspī*, see pages 217 and 218

The Avestan language belongs to the Iranian branch of the Indo-Germanic family of tongues. The designation Avesta for the language as well as the book, is in consonance with the Pahlavi or Middle-Persian *Avistāk*, which is used both of the tongue and of the scriptures. The term *Zand* for the language is a misnomer. The language of the Avesta is closely allied to Sanskrit. The relation to the Sanskrit language was one of the means of establishing the authenticity of the Avesta and is very essential in its interpretation. In its phonology, the Avesta agrees with the Sanskrit in its vowels in general. The Sanskrit diphthong *ē* appears in Avesta as *aē*, *ōi*, *ē*. Thus Av. *vaēnōiθe*, they two are seen = Skt *vēn-ē-tē*. Skt *ō* appears as Av. *ao*, *əu*, e.g. Av. *aojah*, strength = Skt. *ōjas*. Moreover a notable peculiarity in Avesta is the insertion of epenthetic vowels, *i*, *e*, *u*, e.g. Av. *bavaiti* = Skt *bhavati*, Av. *haurva* = Skt *Sarva*, whole, Av. *vaxədra*, word = Skt. *vaktra*; Av. *hvarə*, Sun = Skt *Svar*. Almost any Sanskrit word may be transformed at once into its Avestan equivalent, or vice-versa, merely by the application of certain phonetic laws, for example :—

təm amavantəm yazatəm
 sūrəm dāmōhu səvištəm
 miθrəm yazāi zaoθvābyō,

may be rendered word for word in Sanskrit, thus .

tam amavantam yajatam
 sūram dhāmasu savistham
 mitram yajāi hōtrābhyah.

In inflexion, the Avesta language shows the richness of Vedic Sanskrit and it possesses almost equal facility of word-formation. In syntax, it differs from Sanskrit in certain respects, showing marked individuality.

The ancient Iranian people formed a branch of the Indo-European people and were very closely related to the ancient Indo-Aryan. Hence the language, literature and culture of the Iranians and Hindus are akin to each other. It is therefore not only beneficial but essential that the Iranian literature should be studied side by side with the Vedic literature for the proper understanding of both the cultures. With this necessity in view the Vaidika Samshodhana Mandala, Poona, started a centre for Iranian studies since 1951 under the able guidance and directorship of the late Prof. Dr. I J S. Taraporewala. This Mandala has taken up the critical edition of the Avestan Texts in Devanagari script and the entire Volume on Avesta text is expected to be out in the near future. This book will, I am sure, facilitate the promotion of Avestan Studies in Indian Universities, which will follow the example of European Universities in adopting the Avestan Studies in their curriculum.

The close similarity of the oldest Indian and the oldest Iranian is such that a large part of the vocabulary is identical, a further large part is different by small phonetic changes and a third part shows that different words had been adopted or preserved. This can be easily illustrated. The verbal bases are the same *pat*-‘fly’, *vac*-‘speak’, *man*-‘think’, *dā*-‘give’ *as*-‘be’, *kar*-‘make’, *mar*-‘die’ *ar*-‘move’, *mā*-‘measure’. Similarly we find identical nouns, adjectives and numerals: *jani*-‘woman’, *kāma*-‘wish’, *martya*-‘mortal’, *gau*-‘ox’, *vira*-‘man’, *pad*-‘foot’, *āp*-‘water’, *vāta*-‘wind’, *jīra*-‘active’, clever, *panca*-‘five’, *asta*-‘eight’, *nava*-‘nine’. I may add that “the Rgvedic *pavasta*-used in the dual *pavaste* (10.27.7) of the sky and the earth could be explained by reference to Old Persian word *pavasta*-‘envelope’ used of the clay envelope which was put over the clay tablet”. Further in Rgveda 7.86.5 we come across the phrase, *paśu-trpam na tāyum*-‘like a cattle-stealing thief’. This word *trp* *trp* is familiar in the Avesta and in the Iranian dialects in the sense ‘steal’, but the Vedic Sanskrit could not offer any suitable meaning. Besides the Avesta adjective *pāzahvant*-‘having a fine surface’ may be compared with the Vedic *pājasvant*-occurring in Rgveda 10.77.3 in the verse *pājasvanto na vīrāh|panasyavo* “like warriors with fine countenances, worthy to be celebrated”. Moreover by the divergent phonetic changes in Avesta and Sanskrit two words might become homonyms pronounced in one way in the one language while the

other kept them distinct. In Avesta the one word *dā* has both the meanings 'to give' and 'to put' (the distinction of *d-* and *ḍ* being given up), whereas in Sanskrit are given root *dā-* to give and *dhā-* to put. Quite the opposite is the case in respect of Av word *raś-* to injure and *raxš-* to protect, while in Sanskrit the one form *raks-*—has the two meanings 'injure' as in "rakṣas—" 'injury' and 'protect' as a frequent verb *raksati-*. In Rgveda 9 101 3 we come across the phrase *durosam . . . somam*, which may be compared with the corresponding Avesta phrase *haoməm dūraoṣəm*, meaning "Haoma, which keeps death afar" or "Haoma of far spreading radiance," since the Rgveda and Avesta are so close in language. The religious vocabulary of the Avesta and the Veda are particularly close in the following technical terms.

<i>Sanskrit</i>		<i>Avesta</i>
Yajña- 'sacrifice'	..	Yasna
Aryaman- god of hospitality	...	Airyaman
ṛta- truth	Aša-, arəta-, ərəta-
vipra- orator	vifra
hotar- 'pouder'	..	Zaotar-
Soma- 'drink'	.	haoma-
śraddhā- 'faith'	..	Zrazdā ✓
kavi- sage	.	Kavi
Jaritar- singer	.	Jarətar-
deva- god	...	daēva- false god, demon
druh- evil	drug, drauga ✓
dasyu	dahyu
Gandharva-	gandarəwa
hvātar- invoker	...	Zbātar*

In conclusion, it is our ardent and pleasant duty to acknowledge the manifold help which we have received from various sources. We express our gratefulness to the revered Dasturji Sahib Khurshed S. Dabu, High Priest of the Parsees at Bombay, for his splendid help in notes, and on the symbolic significance of certain rituals, unfolding the mystery behind them.

We also acknowledge with a deep sense of gratitude the financial help received by the Mandala from various sources. The Government of India and the Government of Maharashtra have been giving us recurring and non-recurring grants for the promotion of our varied activities. This help has enabled us to a great extent in carrying on our research activities steadily and smoothly. We feel very grateful to the Government of India and the State Government for their sympathetic financial assistance. We must also express our indebtedness to the State Governments of Uttar

* Summarised from Prof. Sir H. Bailey's article on "Veda and Avesta", reprinted from the University of Ceylon Review Vol. XV Nos, 1 and 2, Jan-April 1957.

Pradesh, Bihar, Madhya Pradesh for their patronage to the Mandala. We cannot conclude without expressing our gratefulness to the generous Trustees of the N. M. Wadia Charities, The Bombay Parsee Panchayet Funds, the Nizam Charitable Trust, Sir Dorabji and Sir Ratan Tata Trusts, and to Shri F. D Pudumjee who have rendered us financial support since the very undertaking of the Avestan Studies in the Institute. We also sincerely thank Shri Framroj Rustomji Poonawalla of "Commercial Art Engravers" for having prepared, free of cost, the block-Diagram No. 1 of the Yasna-Ceremony. The proprietor of "The Katrak Studio", Dadabhai Naoroji Rd, Bombay, also deserves our thanks for the photograph that he took in a Zoroastrian Fire Temple, without any charge.

We acknowledge our indebtedness to the University of Poona for its financial help towards the publication of Yasna, Visparat, Khordeh Avesta and Yašts-Parts I & II

Finally we must acknowledge the services of Shri S. R. Sardesai, Manager of Samarth Bharat Press, who has helped us in making this work as accurate as possible.

We hope this edition will prove of great use to Oriental scholars and will meet with their approval

Aēvō panta yō ašahē

There is only one path which is of Righteousness.

Vaidika Samsodhana Mandala, Poona 9

Dated, 17th November 1962

M. F. KANGA

Avesta alphabet, pronunciation and transcription

Vowels

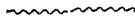
𑀓	अ	a	short as 'a' in <i>akin, alone</i> .
𑀔	आ	ā	long as 'ā' in <i>part, arm, car</i> .
𑀕	इ	i	short as 'i' in <i>akin, in, into</i> .
𑀖	ई	ī	long as 'ī' in <i>machine</i> or "ee" in <i>seen, keen</i>
𑀗	उ	u	short as 'u' in <i>full, bush</i> .
𑀘	ऊ	ū	long as 'ū' in <i>rule, rude</i> .
𑀙	ऌ	ə	short as 'a,' in <i>at, cat, mat</i> . There is no exact Sanskrit equivalent.
𑀚	ॡ	ō	long, somewhat more prolonged than ə This generally occurs in the Gāthās.
𑀛	ए	e	short as almost like 'a' in <i>mate, cane</i> , but shortened.
𑀜	ऐ	ē	long, somewhat prolonged than e, as 'a' in <i>mate, cane, lane</i> .
𑀝	ओ	o	short as 'o' in <i>code</i> .
𑀞	औ	ō	long as 'ō' in <i>prone, alone</i> .
𑀟	औ	ā̄	A peculiar Avestan vowel. Pronounced <i>āo</i> , rather rapidly, but with each vowel quite distinct.
𑀠	ऑ	ā̄	Nasalised ā like French <i>an</i> .
𑀡	ऑ		Corresponds to Sanskrit ऋ and is almost always monosyllabic.

Consonants

(Remarks when necessary)

𑀢	क	k	in <i>key, keep</i> .
𑀣	ख	x	like Persian <i>kh</i> .
𑀤	ग	g	like 'g' in <i>great, greeting</i> .
𑀥	घ	γ	like Persian <i>gh</i> or <i>gh</i> in <i>ghee, ghost</i> .
𑀦	ङ	ŋ	as ng in <i>ring, thing</i> .
𑀧	च	c	as ch in <i>chill, child</i> .
𑀨	ज	j	as j in <i>joke, jar, jug</i> .
𑀩	ञ	n	
𑀪	त	t	
𑀫	ड	t̄	Always final.

𐬀	θ	θ	like th in <i>thin, thing</i> . Spirant.
𐬁	d	d	like th in <i>thy, thine</i> .
𐬂	δ	δ	Spirant.
𐬃	n	n	like n in nasal.
𐬄	n	n	Corresponds to Sanskrit anusvara.
𐬅	p	p	
𐬆	f	f	Spirant; like the English f in figure.
𐬇	b	b	
𐬈	w	w	Spirant, pronounced almost like 'v' valour, vacant.
𐬉	m	m	
𐬊, 𐬋	y	y	This is the initial y.
𐬌	y	y	This is the medial y.
𐬍	r	r	
𐬎, 𐬏	v	v	This is the initial v
𐬐	v	v	This is the medial v.
𐬑	ś	ś	as s in sure. Corresponds to Sanskrit श.
𐬒	s	s	This corresponds to Sanskrit ष.
𐬓	ś	ś	Same as above श, but generally appears before 𐬑-y.
𐬔	s	s	
𐬕	z	z	like the English Z.
𐬖	ž	ž	Zh, like z in English Azure.
𐬗	h	h	
𐬘	x ^v	x ^v	This corresponds to Sanskrit ख.
𐬙	x	x	This is spirant x in the neighbourhood of other palatal sounds and represents an original Aryan sy as in दस्यु for दस्यु.

INTRODUCTORY NOTE ON PARA-YASNA (*Paragnā*)

The title 'Yasna' is traditionally applicable to 72 chapters (Hās), which follow in the next section of this book. However the Yasna-ritual cannot be commenced without Para-Yasna, which has for its purpose keeping ready the necessary implements and consecrated things such as milk, twigs for the Haoma-extract etc Parsi Priests call it *Paragna*. The priest who is to be the Rāspī in the main ritual, is usually the official concerned with the Para-Yasna, and the necessary details of its performance are given below. But it should be noted that even before the Para-Yasna ceremony begins within the fixed enclosure, various articles are cleaned and stored up in a large metal-vessel known as *kundi*, which is kept near the Rāspī, who is in charge of the working-table (ख्वोन्). All the necessary metal-implements required for the performance of the Para-Yasna are already immersed in pure water within that vessel, put on a stone-stand, by the right side of the Rāspī. He takes his seat after collecting pomegranate-twigs, palm-leaves and milk. These things, he collects in a manner described below, before commencing the recitation of the Para-Yasna, as will be seen from the following directions:—

Consecration of water within the pitcher

After reciting इनओथ्र अहुरहे मज्दो । अषम् वोह्व° for the first time, the Rāspī pours water from another vessel into the main pitcher, reciting in a whisper “ यओज्दाथ्र ज़रह् इ वरकश् ” (the sea of वोउरुक्श्) which is supposed to be the highest plane of the invisible essence of “water”, existing on an unseen level of concepts. With the second down-pour, after reciting इनओथ्र अहुरहे मज्दो । अषम् वोह्व°, he similarly whispers the words “ यओज्दाथ्र ज़रह् इ फ़ाँकत् ”, which is the next plane of existence during the descent of spiritual force. यओज्दाथ्र means purification, and the priest mentally connects up each down-pour with the allegorical lakes (ज़रह्). With the third down-pour reciting as usual the formula इनओथ्र अहुरहे मज्दो । अषम् वोह्व°, he whispers the following line—यओज्दाथ्र ज़रह् इ पूइति, हवेरेप् मीनो अहुइसूर आइ इ पाक् यओज्दाथ्र—indicating thereby bringing (so to say) the spiritual force down to the level of material existence on the physical plane. Here we may conceive of a spiritual

counterpart of water (Plato's archetype) from mental to the emotional and thence to the physical plane The words जर्ह इ पूति literally means the lake which is defiled in its descent on the grosser plane.

~~~~~

**Ceremony before cutting the palm-leaf blade required for
tying the bunch of Baresma-wires**

After having finished the ritual of consecration of water within the pitcher, the Rāspī goes to a palm-tree with a knife and a pitcher of water, consecrated as directed above. Firstly, he washes the required blade of palm-leaf thrice, and then he cuts it off after reciting—*क्षनओथ्र अहुरहे मज्दो । अषम् वोहू°*. This he places within the pitcher. Later on, this leaf is so dissected into six strands and knitted, as to form a long band of 'अइव्योइहन्' meant for tying the bunch of wires.

He repeats this process approaching the pomegranate tree from which he cuts off necessary length of a twig, washing it prior to cutting it, and reciting the same formula in the same way as mentioned above

~~~~~

Ceremony for consecrating milk (जीवोम)

The Rāspī goes to a she-goat tied near the place of the ritual, and makes the animal face the East. Then he washes her udders and himself facing the South recites :—

क्षनओथ्र अहुरहे मज्दो । अषम् वोहू° ॥

Then he washes his right hand thrice and also one of the udders of the she-goat and recites the following (standing) :—

अषम् वोहू° ॥ (से बार)

*फ्रवराने मज्दयस्त्रो ज़रथुश्चिश् वीदअवो अहुर-त्कअेषो
हावनैअे अषओने अषहे रथ्वे यस्त्राइच वहाइच क्षनओथाइच
फ्रसस्तयअेच । सावइहैअे वीस्याइच अषओने अषहे रथ्वे यस्त्राइच वहाइच
क्षनओथाइच फ्रसस्तयअेच ॥*

(or) *रपिश्चिनाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्त्राइच वहाइच क्षनओथाइच
फ्रसस्तयअेच । फ्रादत्-फ्रषवे ज़त्तुमाइच अषओने अषहे रथ्वे यस्त्राइच वहाइच
क्षनओथाइच फ्रसस्तयअेच ॥*

(or) उजयेइरिनाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्नाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअेच । फ्रादत्-वीराइ दख्युमाइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्नाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअेच ॥

(or) अइन्निस्त्रुथमाइ अइबिगयाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्नाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअेच । फ्रादत्-वीस्पाँम्-हुज्याइत्तेअे ज़रथुश्च्रोत्तमाइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्नाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअेच ॥

(or) उपहिनाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्नाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअेच । वर्रज्याइ न्मान्याइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्नाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअेच ॥

गैउश् तप्ने गैउश् उरुने तव गैउश् हुधोइहो उरुने क्ष्नाओथ यस्नाइच वह्नाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअेच ॥

यथा अहू वइर्यो ज़ओता फ्रा मे म्रूते ।

अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अपव वीध्वो म्रओतू ॥

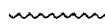
Then he sits down to draw milk with the word अषम्; but he lets some milk spill on the ground at the first extraction. Thereafter while reciting अष सर मनइह, he draws some milk into his pitcher. He repeats this process and formula twice again, substituting in place of मनइह the word वचइह for the second time and इयओध्न for the third time. Then he gets up and recites the following .—

यथा अहू वइर्यो° ॥ (इ वार्)

यस्त्रेम्च वस्त्रेम्च अओजस्च ज़वर्रच आप्रीनामि गैउश् तप्ने गैउश् उरुने तव गैउश् हुधोइहो उरुने ॥

Then patting the back of the she-goat, he recites —हज़इर्रम् वअेषज़नाँम् । बअेवर्र बअेषज़नाँम्, once aloud, and repeats the same in a whisper for the second time. He then takes the pitcher containing the mixture of water and milk to his seat in the ritual-hall (उर्विस् गाह्).

Note —The three offerings of milk to the earth, are a sort of oblations to the Deity presiding over the earth. And the three portions collected into the pitcher are emblems of *life*, purified in thought, word and deed.

Para-Yasna proper

The priest after going through the preliminaries enumerated above, takes his seat and arranges all the requisite objects on his work-table, taking care to wash each important implement and material according to the said formula prescribed for each one of them, separately

The consecration of water in the large vessel (कुण्डी)

The priest places his left hand, (holding one *Baresma*-wire) on two small cups, placed upside down on the work-table. With his right hand holding the ring-condenser (अंगुष्ठी a metal-ring over which the sacred bull's hair is wound round in the manner of an armature), he recites 101 names of God in a whisper, and at the same time magnetises the water of the *Kundi* by agitating it with that condenser. Thereafter this water gets the name of जओथ्र (जोर्). Then he recites the following :—

अषम् वोहूँ ॥

फ्रवराने मज्दयस्तो ज्रथुश्चित्रश् वीदओवो अहुर-त्कओषो
हावनँओ अषओने अषहे रथ्वे ... सावड्हँओ वीस्याइच अषओने
अषहे रथ्वे .. फ्रसस्तयओच ॥

(or) रपिथ्विनाइ अषओने अषहे रथ्वे फ्रादत्-प्रषवे ज्ञ२तुमाइच
अषओने अषहे रथ्वे . फ्रसस्तयओच ॥

(or) उज्जयेइरिनाइ अषओने अषहे रथ्वे ... फ्रादत्-वीराइ दख्यु-
माइच अषओने अषहे रथ्वे . फ्रसस्तयओच ॥

(or) अइविस्रूथ्रमाइ अइविगयाइ अषओने अषहे रथ्वे ... फ्रादत्-
वीस्पाम्-हुज्याइतँओ ज्रथुश्च्रोतँमाइच अषओने अषहे रथ्वे फ्रसस्तयओच ॥

(or) उषहिनाइ अषओने अषहे रथ्वे ... वँरँज्याइ न्मान्याइच
अषओने अषहे रथ्वे ... फ्रसस्तयओच ॥

अइव्यो वडुहिब्यो वीस्पनाँम्च अषाम् मज्दधातनाँम् वँरँजतो अहुरहे
नफ्रओ अषाम् अपस्च मज्दधातयो तव अहुराने अहुरहे क्षनओथ्र यस्ताइच वहाइच
क्षनओथाइच फ्रसस्तयओच ॥

यथा अहू वइर्यो ज्ञओता फ्रा मे म्रूते ।

अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओतू ॥

अषम् वोहूँ ॥

In reciting the concluding word अषम्, he reverses the inverted cups and holding both of them, so that they touch the surface of the water only, he proceeds to recite the following :—

प्रा ते स्तओमइदे अहुराने अहुरहे वड्हूश् यस्त्राँस्च वस्त्राँस्च वोहु
यस्त्राँस्च वस्त्राँस्च हुवँरतीम्च उश्त-वँरतीम्च वश्त-वँरतीम्च ॥

Then with the five words यज्ञतनोम्, श्त्रा, अषओनाँम्, कुक्षनीश् and उस्-ज्ञी-वराभि, he fills those cups gradually with five sweeps. Then with the words रश्त्रस्च वँरँजतो, he touches the brink of the *kundi* with the cups, and with the words गाथोस्च स्त्रावयोडत्, he brings these cups full of water on to the work-table. Then follows the recitation of .—

यथा अहू वड्योँ ॥ (डु वार)

He then arranges the cups full of ज्ञओथ, one over the other with an intervening saucer (meant to contain milk-mixture later on) In reciting the two Ahunavars, some portion of the upper cup is poured into the saucer. Thus there would be three containers of ज्ञओथ, one above another. Then he recites .—

यस्त्राँस्च वस्त्राँस्च अओजस्च जत्ररँच आफ्रीनामि । अड्यो वडुहिब्यो
अपाँम् मड्दधातनाँम् वँरँजतो अहुरहे नक्रँधो अपाँम् अपस्च मड्दधातयो तव
अहुराने अहुरहे ॥

Then he leaves that *Baresma*-wire over the upper cup, reciting the words तव अहुराने अहुरहे in a whisper.

~~~~~

**The method of tying the bunch of Baresma-wire
with the girdle (अड्योइहन्)**

(a) The priest places the ready-twined अड्योइहन्, so that, it lies between the two Māhrue-tops.

(b) Usually 22 wires (not counting the one that was placed on the cup as mentioned in the above procedure) are used for the Yasna and 34 for the Vendīdād. In the right hand, the priest holds that excluded wire, and with the left holding the bunch of 22 wires, he recites the following :—

अषम् वोहूँ ॥ (से वार)

फ्रवराने मद्दयस्तो ज़रथुश्त्रिश वीदअवो अहुर-त्कअेषो
हावनैअे अषओने अषहे रथ्वे ... सावड्हैअे वीस्याइच अषओने
अषहे रथ्वे .... फ़सस्तयअेच ॥

(or) रपिथ्विनाइ अषओने अषहे रथ्वे ... फ़ादत्-प्रषवे ज२तुमाइच
अषओने अषहे रथ्वे . फ़सस्तयअेच ॥

(or) उजयेइरिनाइ अषओने अषहे रथ्वे . ... फ़ादत्-वीराइ द०यु-
माइच अषओने अषहे रथ्वे . . . फ़सस्तयअेच ॥

(or) अइन्निस्त्रूथमाइ अइधिगयाइ अषओने अषहे रथ्वे .. .... फ़ादत्-
वीस्पाम्-हुज्याइतैअे ज़रथुश्त्रोत्तमाइच अषओने अषहे रथ्वे .... फ़सस्तयअेच ॥

(or) उषहिनाइ अषओने अषहे रथ्वे .. .... व०र०ज्याइ न्मान्याइच
अषओने अषहे रथ्वे . . . फ़सस्तयअेच ॥

क्षथहे वड्र्येहे अयओक्षुस्तहे मर०ज्दिकाइ थायो-द्रिगओवे क्षनओथ्र
यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच फ़सस्तयअेच ॥

यथा अहू वड्र्यो ज़ओता फ़ा मे भ्रूते ।

अथा रतुश्र अषात्चीत् हच फ़ा अषव वीध्वो भ्रओतू ॥

अषेम् वोहू° ॥

(c) In reciting the last अषेम् वोहू°, he touches the bunch at both
ends with that single wire, held in right hand and proceeds to recite —

यथा अहू वड्र्यो° ॥ (डु बार)

यल्लेम्च वल्लेम्च अओजस्च ज़वर०च आफ़्रीनामि ।

Again touching both ends of the bunch, he recites :—

क्षथहे वड्र्येहे अयओक्षुस्तहे मर०ज्दिकाइ थायो-द्रिगओवे ।

अषेम् वोहू° ॥ (से बार)

फ्रवराने मद्दयस्तो ज़रथुश्त्रिश वीदअवो अहुर-त्कअेषो
हावनैअे अषओने अषहे रथ्वे . .... सावड्हैअे वीस्याइच अषओने
अषहे रथ्वे ... . फ़सस्तयअेच ॥

(or) रपिथ्विनाइ अषओने अषहे रथ्वे ..... फ़ादत्-प्रषवे ज२तुमाइच
अषओने अषहे रथ्वे ..... फ़सस्तयअेच ॥

(or) उज्जयेइरिनाइ अषओने अषहे रथ्वे . . . . . फ़ादत्-वीराइ दक्ष्यु-
माइच अषओने अषहे रथ्वे . . . . . फ़सस्तयअेच ॥

(or) अइन्निस्त्रुथेमाइ अइन्निगयाइ अषओने अषहे रथ्वे ... फ़ादत्-
वीस्पाँम् हुज्याइत्तेअे ज़रथुश्त्रोत्तेमाइच अषओने अषहे रथ्वे . . . . . फ़सस्तयअेच ॥

(or) उषहिनाइ अषओने अषहे रथ्वे .. ... बर्रज्याइ न्मान्याइच
अषओने अषहे रथ्वे .. . . . फ़सस्तयअेच ॥

and while reciting this, he picks up the अइन्निगोइहन् with his right hand and reciting (1) अहुरहे मज़दो, (2) रवेवतो and (3) स्वर्रनडुहतो, he ties the bunch with his अइन्निगोइहन् in three rounds Then he recites —

क्ष्णओथ्र यस्नाइच वहाइच क्ष्णओथाइच फ़सस्तयअेच ।

यथा अहू वइर्यो ज़ओता फ़ा मे म्रूते ।

अथा रतुश्र अषात्चीत् हच फ़ा अषव वीध्वो म्रओत् ॥

अषेम् वोहू° ॥ (सँ बार)

In reciting अषेम् वोहू° three times, he dips the bunch into the *kundi*-water thrice, so as to clean the girdle as well as the wires and then begins to recite —

यथा अहू वइर्यो° ॥ (डु बार)

and ties two knots on the bunch with the अइन्निगोइहन् and proceeds to recite —

यस्नेम्च वस्नेम्च अओजस्च ज़वर्रच आप्रीनामि । अहुरहे मज़दो रवेवतो
स्वर्रनडुहतो ।

But*he repeats the last four words अहुरहे मज़दो रवेवतो स्वर्रनडुहतो again in a whisper and places the tied bunch of Baresm between the two Māhrue-tops, after taking out one wire of the bunch, so that 21 are left resting on the upper tier, and the single one just taken out, between the lower legs of the two pedestals

Note —In the very ancient times, Baresman used to be twigs of a growing tree, cut according to the number needed But later on, this custom was discontinued, so that metal wires were substituted and called बर्रस्म It is to be noted that the Arch-Angel-अथर्वइर्य (who presides over the mineral kingdom) is invoked in consecrating the bunch. The name of the Almighty

(अहुर) is invoked in tying up the bunch with the अङ्गयोद्भन्, indicating the unity that pervades the various vital forces in man.

The process of purifying Haoma-twigs

[obtained from Persia, where they bear the name of Homa. The tree is known for its medicinal properties containing Ephedrine]

The priest selects about five or seven bits of Haoma-twigs (already purified) from a box Holding these between his fingers, he washes his entire palm thrice, so as to clean the twigs also, reciting —

क्ष्णओथ्र अहुरहे मज्दो । अषम् वोह् ॥

Then he recites —

अषम् वोह् ॥ (सै वार्)

प्रवराने मज्दयस्त्रो ज़रथुश्चिश् वीदअवो अहुर-त्क्रओषो
हावनैअे अषओने अषहे रथ्वे .... सावड्हेअे वीस्याइच अषओने
अषहे रथ्वे . . . . . फ़सस्तयअेच ॥

(or) रपिश्चिनाइ अषओने अषहे रथ्वे फ़ादत्-फ़षवे ज२ तुमाइच
अषओने अषहे रथ्वे . फ़सस्तयअेच ॥

(or) उज़येरिनाइ अषओने अषहे रथ्वे ... फ़ादत्-वीराइ दख्यु-
माइच अषओने अषहे रथ्वे .... फ़सस्तयअेच ॥

(or) अइविस्त्रुथमाइ अइविगयाइ अषओने अषहे रथ्वे ... .. फ़ादत्-
वीस्पाम्-हुज्याइत्तैअे ज़रथुश्चोत्तमाइच अषओने अषहे रथ्वे ... .. फ़सस्तयअेच ॥

(or) उषहिनाइ अषओने अषहे रथ्वे . वैरँज्याइ न्मान्याइच
अषओने अषहे रथ्वे . फ़सस्तयअेच ॥

हओमहे अषवज्जड्हो क्ष्णओथ्र यस्ताइच वन्नाइच क्ष्णओथ्राइच
फ़सस्तयअेच ॥

यथा अहू वड्यो ज़ओता फ़ा मे झूते ।

अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ़ा अषव वीध्वो झओतू ॥

अषम् वोह् ॥ (सै वार्)

In reciting the concluding three अर्षम् वोहूँ's, he holds the twigs between both palms and dips the hands into the *kundi*-water and proceeds —

यथा अह् वड्योँ ॥ (डु वार्)

यस्यमूच वड्यमूच अओजस्च ज्वरँच आप्रीनामि हओमहे अषवज्जहो ॥

He repeats the last two words हओमहे अषवज्जहो in a whisper. Then he takes the metal mortar (हावनी), places it upside down, and thereon, he places three purified Haoma-bits and the rest he places near the legs of the Māhrue-pedestals

~~~~~

The process of purifying वरँस (Sacred Bull's Hair) tied on to the ring-condenser

With the one Baresma-wire in his left hand and the ring in his right, he recites the following :—

अर्षम् वोहूँ ॥ (सँ वार्)

प्रवराने मज्जदयस्त्रो ज्वरथुश्चित्रश् वीदअवो अहुर-त्कअषो

हावनँअे अषओने अषहे रथ्वे . सावड्हँअे वीस्याइच अषओने

अषहे रथ्वे ... फ्रसस्तयअेच ॥

(or) रपिथिन्ननाइ अषओने अषहे रथ्वे फ्रादत्-प्रषवे ज्वरतुमाइच

अषओने अषहे रथ्वे फ्रसस्तयअेच ॥

(or) उज्जयेइरिनाइ अषओने अषहे रथ्वे फ्रादत्-वीराइ दख्यु-

माइच अषओने अषहे रथ्वे फ्रसस्तयअेच ॥

(or) अइत्रिसूथ्रँमाइ अइचिगयाइ अषओने अषहे रथ्वे . फ्रादत्-

वीस्पाँम्-हुज्याइतँअे ज्वरथुश्चोतँमाइच अषओने अषहे रथ्वे . फ्रसस्तयअेच ॥

(or) उषहिनाइ अषओने अषहे रथ्वे वरँज्याइ न्मान्याइच

अषओने अषहे रथ्वे फ्रसस्तयअेच ॥

ज्वरथुश्चहे स्पितामहे अषओनो फ्रवषँअे क्षनओथ यस्त्राइच वहाइच

क्षनओथाइच फ्रसस्तयअेच ॥

यथा अह् वड्योँ ज्वओता फ्रा मे मृते ।

अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओत् ॥

अषम् वोह् ॥

He repeats the last word अषम् in a whisper and while doing so he dips the ring in a Zaothra-cup, and then deposits it, into a special saucer on the work-table

Note —It is remarkable that Zarathushtra's Fravashī (Spirit) is invoked while consecrating this ring-condenser The idea may be that as the hair belongs to a pure white bull in a blanched condition, the latter is without pigment and supposed to be a sort of hollow tube, within which is stored the invisible force and blessings from the Prophet himself, who, in Yasna 8, is called a Yazata or Angel

The procedure for extracting and filtering the Haoma-juice.

The priest recites —

अहुराइ मज्दाइ हओमो आवअधयमहि

Looking at the Haoma-twigs, he recites —

इमो हओमोस्च म्यज्दास्च ज्ञओथ्रोस्च वरस्मच अषय फ्रस्तरतेम्
गोम्च हुधोइहम् ।

Then looking at the Pomegranate-twigs, he recites —

इमोम्चा उर्वरोम् हधानअपताम् अषय उज्दाताम् ।

Then looking at the Zaothra-cups, he recites —

अइव्यो वडुहिव्यो इमो ज्ञओथ्रो हओमवइतीश् गओमवइतीश् हधानअ-
पतवइतीश् अषय उज्दाताो अइव्यो वडुहिव्यो अपम्च हओम्योम् अस्मनच हावन
अयइहअनच हावन । इमोम्चा उर्वरोम् वरस्मनीम् जध्मूषीम्च रतुफ्रितीम् मरथ्रम्च
वरज्जीम्च दअनयो वडुडयो माज्दयस्तोइश् गाथनाम्च स्रओथ्रम् जध्मूषीम्च
अषओनो अषहे रथ्वो रतुफ्रितीम् ।

Then looking at the sandal-wood and incense arranged near the Fire-Altar, he recites —

इमो अअस्मोस्च वओइधीम्च तव आथ्रो अहुरहे मज्दाो पुथ वीस्पच
वोह् मज्दघात अष-चिथ पइरिच ददेमहि आच वअधयमहि ।

आअत् दीश् आवअधयमहि अहुराइच मज्दाइ स्रओषाइच अष्याइ
अमषअइव्यस्च स्पे५ तअइव्यो अषओनाम्च फ्रवषिव्यो अषओनाम्च उर्वोइव्यो ।

Then he looks at the Fire itself and recites —

आथस्व अहुरहे मज्दो रथ्वेच वरंजइते वीस्पयो सौचत्च अषओनो
स्तोइश् यत्नाइच वहाइच क्ष्णओथाइच फ्रसस्तयअेच । आअत् दीश् आवअेधयमहि
ज्जरथुश्त्रहे स्पितामहे अषओनो फ्रवर्षेअे यत्नाइच वहाइच क्ष्णओथाइच फ्रसस्तयअेच ।
अइहुयओश् अष-चिनइहो मत् वीस्पाव्यो अषओनिव्यो फ्रवषिव्यो यो इरीरिथुषाँम्
अषओनाँम् योस्च ज्वरताँम् अषओनाँम् योस्च नराँम् अज्ञातनाँम् फ्रषो-चरथ्रौम्
सओश्यरताँम् । इमाँ हओमाँस्च म्यज्दाँस्च ज्ञओथाओस्च वरंस्मच अषय फ्रस्तरतेँम्
गाँम्च हुधोइहँम् इमाँम्चा उर्वराँम् हधानअेपताँम् अषय उज्दाताँम् ।

अइव्यो वडुहिव्यो इमो ज्ञओथाओ हओमवइतीश् गओमवइतीश् हधानअे-
पतवइतीश् अषय उज्दाताओ अइव्यो वडुहिव्यो अपँम्च हओम्याँम् अस्मनच हावन
अयइहअेनच हावन ।

इमाँम्चा उर्वराँम् वरंस्मनाँम् जध्मूषीम्च रतुफ्रितीम् मरंथ्रेँम्च वरंज्जीम्च
दअेनयो वइहुयो माज्दयस्त्रोइश् गाथनाँम्च स्रअंथ्रम् जध्मूषीम्च अपओनो
अषहे रथ्वो रतुफ्रितीम् इमाँ अअेस्माँस्च वओइधोँम्च तव आथो अहुरहे मज्दो पुथ
वीस्पच वोहू मज्दधात अष-चिथ पइरिच ददमहि आच वअेधयमहि ।

आअत् दीश् आवअेधयमहि अमषअेइव्यो स्पँतअेइव्यो हुक्ष्त्रअेइव्यो
हुधाव्यो यवअेजिव्यो यवअेसुव्यो योइ वइहँउश् आ मनइहो श्येइरति योस्च
उइति ।

आअत् दीश् आवअेधयमहि फ्रायेहीश् अहे न्मानहे फ्रदथाइ अहे न्मानहे
पस्वाँम्च नराँम्च ज्ञातनाँम्च ज्ञाँह्यन्नाँम्च अषओनाँम् येअहे अअेम् हँरति ।

आअत् दीश् आवअेधयमहि अषओनाँम् वडुहिव्यो फ्रवषिव्यो यो
उग्रोस्च अइत्रिथूरोस्च अषओनाँम् अवइहे ।

आअत् दीश् आवअेधयमहि दथुषो अहुरहे मज्दो रअेवतो ख्वरंनइहतो
मइन्यँउश् मइन्यओयेहे अमषनाँम् स्पँतनाँम् यत्नाइच वहाइच क्ष्णओथाइच
फ्रसस्तयअेच ।

आअत् दीश् आवअेधयमहि अस्न्यअेइव्यो अषहे रतुव्यो ॥

* हावनैअे अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वहाइच इनओथाइच फ़सस्तयअेच । आअत् दीश आवअेधयमहि सावइहँअे वीस्याइच अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वहाइच इनओथाइच फ़सस्तयअेच । आअत् दीश आवअेधयमहि मिथहे वोउरु-गओयओइतोइश हज्जइरो-गओषहे वअेवर-चष्मनो अओख़्तो-नामनो यजतहे रामनो ख़्वाख़हे यस्ताइच वहाइच इनओथाइच फ़सस्तयअेच ।

[आअत् दीश आवअेधयमहि †अहुरहे मज्दो रअेवतो ख़्वरँनइहतो यस्ताइच वहाइच इनओथाइच फ़सस्तयअेच । आअत् दीश आवअेधयमहि अषओनाँम्‡ फ़वषिनाँम् यस्ताइच वहाइच इनओथाइच फ़सस्तयअेच ।]

आअत् दीश आवअेधयमहि तव आथो अहुरहे मज्दो पुथ मत् वीस्पअेइव्यो आतरेव्यो यस्ताइच वहाइच इनओथाइच फ़सस्तयअेच । आअत् दीश आवअेधयमहि अइव्यो वडुहिब्यो वीस्पनाँम्च अपाँम् मज्दधातनाँम् वीस्पनाँम्च उर्वरनाँम् मज्दधातनाँम् यस्ताइच वहाइच इनओथाइच फ़सस्तयअेच ।

आअत् दीश आवअेधयमहि माँथहे स्पँतहे अषओनो वरँज्यडुहहे दातहे वीदअेवहे दातहे ज़रथुइरोइश दरँघयो उपयनयो दअेनयो वडुहुयो माज्दयस्तोइश यस्ताइच वहाइच इनओथाइच फ़सस्तयअेच ।

आअत् दीश आवअेधयमहि गरोइश उषि-दरँनहे मज्दधातहे अष-ख़्वाथहे वीस्पअेपाँम्च गइरिनाँम् अष-ख़्वाथनाँम् पोउरु-ख़्वाथनाँम् मज्दधातनाँम् कावयेहेच ख़्वरँनइहो मज्दधातहे अख़्वरँतहेच ख़्वरँनइहो मज्दधातहे यस्ताइच वहाइच इनओथाइच फ़सस्तयअेच । आअत् दीश आवअेधयमहि अषोइश वडुहुयो चिस्तोइश वडुहुयो रसाँस्तातो वडुहुयो ख़्वरँनइहो सवइहो मज्दधातहे यस्ताइच वहाइच इनओथाइच फ़सस्तयअेच ।

आअत् दीश आवअेधयमहि दह्ययो वडुहुयो आफ़्रितोइश दह्येच

* Recite the Gāh whichever is applicable

† The name of the day and month whichever is applicable is to be recited here. This is only a sample of the first day and the first month.

नर्श अषओनो उग्रहेच तक्ष्महे दामोइश् उपमनहे यज्ञतहे यस्त्राइच वह्नाइच
क्ष्णओथाइच फ़सस्तयअच ।

आअत् दीश् आवअधयमहि ओइहॉम् असइहॉम्च पोइध्रनॉम्च
गओयओइतिनॉम्च मअथननॉम्च अवो-ख्वर्रननॉम्च अपॉम्च ज़ेमॉम्च उर्वरनॉम्च
अग्रहोस्च ज़ेमो अवग्रहेच अण्णो वातहेच अषओनो ख्रॉम् माओइहो हूरो अनग्रनॉम्
रओचइहॉम् ख्वधातनॉम् वीस्पनॉम्च स्पँतहे मइन्यैउश् दामनॉम् अषओनॉम्
अषओनिनॉम्च अषहे रथ्रॉम् यस्त्राइच वह्नाइच क्ष्णओथाइच फ़सस्तयअच ।
आअत् दीश् आवअधयमहि ज़रथुइत्रहे स्पितामहे अषओना फ़वर्षै क्ष्णओथ
यस्त्राइच वह्नाइच क्ष्णओथाइच फ़सस्तयअच । आअत् दीश् आवअधयमहि
अषओनॉम् फ़वर्षिनॉम् उग्रनॉम् अइव्विधूरनॉम् पओइर्यो-त्कअषनॉम् फ़वर्षिनॉम्
नधानज्जिदस्तनॉम् फ़वर्षिनॉम् यस्त्राइच वह्नाइच क्ष्णओथाइच फ़सस्तयअच । आअत्
दीश् आवअधयमहि वीस्पअइव्यो वइहुधाव्यो यज्ञतअइव्यो मइन्यओइव्यस्चा
गअथ्यअइव्यस्चा योइ हँति यस्न्याच वह्याच अषात् हच यत् वहिस्तात् ॥

At this stage, he picks up both kinds of twigs, Haoma as well as Pomegranate in his left-hand pinch, and reverses the mortar, striking it thrice over the work-table and recites .—

अमषा स्पँता हुक्ष्था हुधोइहो यज्ञमइदे ।

Then he deposits the Haoma-twigs into the mortar with his right hand, reciting —

इमँम् हओमँम् अषय उज्दातँम् यज्ञमइदे ।

Similarly he takes up the Pomegranate-twigs with his right hand and depositing the same into the mortar, recites the following —

इमॉम्चा उर्वरॉम् हधानअपताँम् अपय उज्दाताँम् यज्ञमइदे ।

He picks up a *Zaothra-cup* in his right hand and pours some portion of its contents into the mortar, reciting the following .—

अइव्यो वडुहिव्यो इमो ज़ओथाओ हओमवइतीश् गओमवइतीश् हधानअ-
पतवइतीश् अषय उज्दाताओ यज्ञमइदे । अइव्यो वडुहिव्यो अपँम्च हओम्यॉम्
यज्ञमइदे । अस्मनच हावन यज्ञमइदे । अयइहअनच हावन यज्ञमइदे ।

इमॉम्चा उर्वरॉम् बर्रस्मनीम् जघ्मूषीम्च रतुफ़्रितीम् मर्रथ्रँम्च वर्रज़ीम्च

दअेनयो वद्धुयो माङ्दयस्त्रोइश् गाथनाँम्च स्रओथ्रँम् जघ्मूषीम्च अषओनो
अषहे रथ्वो रतुफ्रिताम् इमो अअेस्मोस्च वओइधीम्च यज्मइदे । तव आथ्रो
अहुरहे मङ्दो पुथ्र वीस्पच वोहू मङ्दघात अप-चिथ्र यज्मइदे । ज्रथुइत्रहे स्पितामहे
इध अषओनो अषीम्च फ्रवर्षीम्च यज्मइदे ॥

Then he takes out the filtering dish (having nine holes) from the *kundi*, and filling it with water, places it over the other *Zaothra*-cup, which is near the legs of the *Mährue*-pedestal, and recites —

इरिस्तनाँम् उर्वानो यज्मइदे यो अषओनाँम् फ्रवषयो ।
येज्हे हाताँम् तोस्चा यज्मइदे ॥

Here if the priest's companion (who is to be the *ज्ञोत्र* in the *Yasna*) is present, he enters the arena and places sandal-wood and incense on the Fire and himself recites the following —

यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे मूते ।

Then the priest performing the *Para-Yasna*, responds.—

अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओत् ।

[The Companion retires.]

Then the *Rāspī* takes the pestle (लाला) out of the *kundi* and describes a circle with it over the brink of the *kundi*, and then touching the table with the lower thick end of the pestle, recites —

अअेतत् दिम् वीस्पनाँम् मज्जिश्तँम् दङ्द्याइ अहूमच ।

Then reversing the pestle, and touching the table with the other end, recites:—

रतुम्च यिम् अहुरँम् मङ्दोम् ।

Note :—अहु and रतु are the two aspects of God, the Ruler and the Teacher. The former represents the Government with his strict justice, and the latter his grace and forgiveness. Therefore the knocks on the table typify the interplay of the two forces in the Universe.

Then he strikes the mortar with the pestle, on the East side, then on the South, then on the West and lastly on the North, chanting respectively:—

(१) स्रथाइ अइरहे मइन्यँउश् द्रवतो

(२) स्रथाइ अअेष्महे इव्वी-द्रओश्

(३) स्रथाइ माज्ञइन्यनाँम् दअेवनाँम्

(४) स्रथाइ वीस्पनाँम् दअेवनाँम् वरँन्यनाँम्च द्रवताँम् respectively.

Then after reciting in a whisper —

[शिक्रस्त गना-मइन्यो वरँ आहँमन् लँऑनत् सद्-हज़ार् वार्]

he recites aloud —

फ्रदथाइ अहुरहे मज़दो रअेवतो ख्वरँनडुहतो । फ्रदथाइ अमँषनाँम्
स्पँतनाँम् फ्रदथाइ तिश्च्येहे स्तारो रअेवतो ख्वरँनडुहतो । फ्रदथाइ नर्श अषओनो
फ्रदथाइ वीस्पनाँम् स्पँतहे मइन्यँउश् दामनाँम् अषओनाँम् ॥

यथा अहू वइर्यो° ॥ (चिहार् वार्)

While reciting the four Ahunavars, the priest uses his pestle three times for pounding and crushing the twigs, and while reciting the fourth one, he strikes the Hāvanī to create bell-like sounds of victory. The same procedure is followed while reciting

मज़दा अत् मोइ वहिश्ता । स्रवोस्चा श्यओथनाचा वओचा ।

ता तू वोहू मनइहा । अषाचा इषुदँम् स्तूतो ।

क्षमाका क्षथा अहुरा । फ्ररषँम् वस्त्रा हइथ्यँम् दओ अहूम् ॥

and

आ अइर्यँमा इश्यो रफ्रँथाइ जँत् । नँरँव्यस्चा नाइरिँव्यस्चा ज़रथुश्त्रहे ।

वइहँउश् रफ्रँथाइ मनइहो । या दअेना वइरीम् हनात् मीज्दँम् ।

अषह्वा यासा अषीम् । याँम् इश्यँम् अहुरो मसता मज़दो ॥

four times,— three times pounding, and the fourth time tolling the victory sounds.

In reciting the अषँम् वोहू three times, the priest pours out water from that cup into the mortar in three sweeps and proceeds to turn his pestle in a circular movement within it. While making these movements, he recites .—

हओम पइरि-हरँश्येते मज़द क्षथ्र अष-रतवो । वडुहुश् स्रओषो यो
अषहे हचइते माँज़रय हँच इध योइ थ्ना अस्तु ।

हुमय उपइहो चीष्मइदे अहुनहे वइर्येहे अषय फ्रस्तूतहे हावनयोस्च
अषय फ्रषूतयो अर्शुखनँम्चा वचाँम् ।

अथा ज़ी नँ हुमायोतर अइहँन् ।

In reciting the last line अथा ज़ी नँ हुमायोतर अइहँन्, the priest has

to touch the various implements on the work-table as prescribed below :—

He touches Baresma-bunch with the word अथा, the milk-saucer with the words ज्ञी नै, the cup full of Hoama extract with the word हुमायो, the table with the word तर, and with the last word अङ्घ्रिन्, he puts the bits into the mortar. Then with the cup of *Zaotra*-water in his left hand and the pestle in his right, he recites —

यथा अहू वड्यो° ॥ (चिहार् बार्)

as per the technique given hereafter —

While reciting the four Ahunavars, a special technique is used for words as well as action. The four Ahunavars are not recited uniformly. There are different halts at various words in each one of them. The first halt is at अथा, the second at अषात्, the third at हचा and the fourth at दज्दा as follows .—

- (१) यथा अहू वड्यो अथा
- (२) यथा अहू वड्यो अथा रतुश अषात्
- (३) यथा अहू वड्यो अथा रतुश अषात्चीत् हचा
- (४) यथा अहू वड्यो अथा रतुश अषात्चीत् हचा वङ्घ्रैउश दज्दा ।

During each stage before halting, the pestle is employed to pound or crush the bits in the mortar. The contents of the mortar are meant to be emptied (through the filter-dish) gradually into the special cup for Haoma-extract, in four stages, while he finishes the rest of the Ahunavar each time aloud. After pouring each portion over the dish, the pestle is used to toll bell-like sounds on the mortar. In emptying the portions of the sacramental mixture, the pestle is held over the filter-dish so as to bathe it. The mortar is completely emptied at the fourth attempt, and in doing so, the filter-dish receives some residue also; the extract within the Haoma-cup is now filled to over-flowing. From this filtering is derived the title of the ritual “Homa-Gālnā” or passing the oblation through a strainer.

[Sp. Note —If the dish with 9 holes is an emblem of the physical vesture of a man with 9 apertures, does the process inculcate the need for purifying character through various incarnations? If the main *chalice* (*Hāvans*) is the “battle-field” for gaining experiences through various impacts on our consciousness, the strainer may be the physical vesture through which these experiences are sifted and advanced and stored up in wisdom. Is the receiver-cup representing the *post-mortem* conscience

(Daenā) gathering the fruit of each life on earth > *Baōdhangh* is an immortal collector or repository of such wisdom, and it is the comrade of Urvān (soul) and Fravashī (spirit) in the human higher immortal triplicity. If the idea is to offer to God our refined spiritual nature as a holy sacrifice, the silent drama is meant to unfold the Divine plan of ways and means for exalting humanity to the stage of Divinity. The pestle may then represent the strokes of *Fate* within the arena of the *Hāvanī* representing incarnation]

The pestle is now cleaned and removed to the *kundi* and the mortar also is now cleaned but not removed. Some portion of the extract may be still within the dish, so it is now held aloft with the right hand to strain the entire contents into the cup, reciting the following :—

यै सँविशतो अहुरो । मज्जदोस्चा आर्मइतिश्चा ।

अषेम्चा फ्रादत्-गअथेम् । मनस्चा वोहू क्षथ्रेम्चा ।

स्रओता मोइ मँरँजदाता मोइ । आदाइ कङ्गाइचीत् पइती । (सँ बार)

The filter-dish is now transferred to the top of the mortar. On this dish, he puts the ring-condenser and begins to strain the contents of the cup, so that it is poured into the mortar, collecting the magnetism of the ring. But he does not empty the contents of the cup entirely and then proceeds as follows :—

उस् मोइ उज्जारँष्वा अहुरा । आर्मइती तँवीषीम् दस्वा ।

स्पँनिस्ता मइन्यू मज्जदा । वड्हुया ज्जवो आदा ।

अषा हज्जो अँमवत् । वोहू मनइहा फ्रँसरतूम् ।

रफ्रँध्राइ वोउरू-चषाने । दोइषी मोइ या वै अविफ्रा ।

ता क्षथ्रह्या अहुरा । या वड्हुँउश्र अषिश्र मनइहो ।

फ्रँतो स्पँता आर्मइते । अषा दअेनो फ्रदक्षया ।

अत् रताँम् ज्ररथुश्रो । तन्वस्चीत् ख्वख्यो उश्रतनँम् ।

ददाइती पउर्वतातँम् । मनइहस्चा वड्हुँउश्र मज्जदाइ ।

श्रओथनह्या अषाइ याचा । उख्वख्युचा सँरओषेम् क्षथ्रेम्चा ॥

अषेम् वोहू° ॥

He repeats the last word अषेम् in a whisper. Thereafter before emptying the contents in a special manner specified below, he pours out one slight portion of it on the work-table with the word हुमत in a whisper.

Another portion, he lets fall into the cup of water (ज़ोर्) with the word ह्रस्त् in a whisper, passing the water through the filter, and with the word ह्रस्त् in a whisper, he pours approximately the remaining ¼ into the mortar. This sort of apportioning is carried out thrice, so that the table, cup and the mortar each receives separately a total of three portions, passed through the filter-dish.

He then empties the contents of the mortar into the Haoma-cup, removes the ring to its own place and shifts the empty mortar to a corner of the table. He rearranges the various implements, so that the cup of Haoma is placed near the cup of water (ज़ोर्). He puts his single *Barasma*-blessing-rod on the saucer meant for milk, near the legs of the Māhrue pedestal. He puts some portion of Haoma into what is known as Para-Haoma-Cup and waits for his companion to enter on the scene. This Para-Haoma mixture is meant to be a reserve for utilising in emergency or for continuing the ritual on another occasion.

The companion who is to be ज़ोर् recites one अषम् वोह् facing East, and repeats as many Ahunavars as are prescribed for the occasion, according to the इन्सन् or the invocation to a particular Angel. He washes his hands and taking a pitcher full of water, goes near the Fire-Altar and then recites the following .—

नैमसै-ते आतरश् मज्दो अहुरहे हुधो मज्जिश्त यजत इनओथ्र अहुरहे
मज्दो अषम् वोह् ॥ (से वार्)

फ्रवराने मज्दयत्नो ज़रथुश्त्रिश वीदअवो अहुर-त्कअषो
हावनैअे अषओने अषहे रथ्वे सावइहैअे वीस्याइच अषओने
अषहे रथ्वे फ़सस्तयअेच ॥

(or) रपिथ्विनाइ अषओने अषहे रथ्वे फ़ादत्-फ़ववे ज़त्तुमाइच
अषओने अषहे रथ्वे फ़सस्तयअेच ॥

(or) उज्जयेइरिनाइ अषओने अषहे रथ्वे फ़ादत्-वीराइ दख्यु-
माइच अषओने अषहे रथ्वे फ़सस्तयअेच ॥

(or) अइविसूअैमाइ अइविगयाइ अषओने अषहे रथ्वे फ़ादत्-
वीस्पाम्-हुज्याइतैअे ज़रथुश्त्रोत्तमाइच अषओने अषहे रथ्वे फ़सस्तयअेच ॥

(or) उषहिनाइ अषओने अषहे रथ्वे वैरज्याइ न्मान्याइच
अषओने अषहे रथ्वे फ़सस्तयअेच ॥

तव आतर्शं पुत्र अहुरहे मज्दो क्षनओथ यस्नाइच वहाइच क्षनओथाइच
फ़सस्तयअेच ॥

The ज़ोत्र recites :—

यथा अहू वइर्यो ज़ओता फ़ा मे म्रूते

The रास्वी on his seat replies with the following words :—

यथा अहू वइर्यो यो ज़ओता फ़ा मे म्रूते ।

The ज़ोत्र proceeds :—

अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ़ा अषव वीध्वाो म्रओतू ॥

अषम् वोहू° ॥ (से बार्)

With each अषम् वोहू, he washes the stone-stool on which the Fire-Altar is placed, so as to complete the washing of four sides with the recital of three अषम् वोहूs.

[Note —Was a triangular Arghya-stool used in the past? If we suppose that there is an Invisible Presence of an Angel about to be installed on the Fire-Throne, we can imagine, that the process of cleaning the stool is tantamount to washing the feet of a guest, as was the custom in Ancient Iran in welcoming an honoured guest.]

Then the रास्वी picks up his *Barəsm*-blessing rod in his left hand and holding the ring-condenser in his right, he recites the following, so as to complete his invocation, begun while consecrating the ring :—

यथा अहू वइर्यो° ॥ (डु बार्)

यस्मैच वस्मैच अओजस्च ज़वरँच आप्रीनामि ज़रथुश्त्रहे स्पितामहे
अषओनो फ़वषै ।

He puts that ring into its special container, dipping it into the *Zōr*-cup He puts his rod over the saucer meant for milk He takes the extra Haoma-cup in his left hand, leaves his seat, places that cup into a niche in the wall. He brings the pitcher containing milk (which he had secured during the previous part of the ritual) He pours some of its contents into the milk-dish on the work-table, taking care not to sprinkle any portion thereof, on any other implement. With his clean hands, he brings the sacred bread (द्रओन) on which has been deposited some clarified butter (गँउश्-हुधोइहो), places it on the special dish meant for it on the table, and recites the following, himself going out of the enclosure :—

अषम् वोहूँ ॥

अह्नाइ रअरुच ख्वरनसुच रओचइहम् वीसपो-ख्वार्थम् ॥

अथ जम्यात् यथ आप्नीनामि । अषम् वोहूँ ॥

हज्जइरम् वअषज्जनाम् वअवर वअषज्जनाम् ॥ (सँ बार)

जस मे अवइहे मज्जद । (सँ बार)

अमहे हुताशतहे हुरओधहे ज्वानहे दरघो-ख्वधातहे ॥

कैरुह मोज्ज गुनाहूँ यथ आप्नीनामि । अषम् वोहूँ ॥

He unties and reties his Kushti with prescribed prayers By the time he returns as the Rāspī of the Yasna proper, जोर is already standing on his elevated seat, waiting to begin certain prayers jointly, Vide Yasna 1.

~~~~~
Brief notes on some symbols —

- (1) Water = मूलप्रकृति The virgin matter + milk (= life essence) + Haoma (= Wisdom) - the three represent form, life and mind in Trinity · Brahma, Vishnu and Mahesh aspects.
- (2) Fire · Symbol of Creative energy of God in each atom and cell.
- (3) The Māhrues (moon = mind) represent dual nature in the Universe and in man. The one near the altar is the lower self - देहात्मा, the other is the Higher Spiritual Self = दिव्यात्मा or मुक्तात्मा
- (4) The Baresm-wires are representing the channels of human psychic forces emanating through the 3 Nādis from the Nervous plexuses as 7 × 3 When the Aivyāonghan is tied so as to represent a band “protecting the solar plexus of a man prostrate” between the two poles, its ends temporarily cling to the lower-tripod top. Later, on liberation, these are untied and the pedestals are laid low, lifting the Perfect man from the bridge of duality. The Baresm-rod, placed connecting the legs = Unity, when God's true nature is underlying the apparent duality The three legs - त्रयो अस्य पादाः - for each pole = (a) Spirit (will), Wisdom and Action-love-as against (b) mortal triplicity of Personality body, desire-vehicle and lower mind The Bunch is Daenā = Conscience as a Bridge.—Or Sat + Chit + Ananda <—> Satva-Rajas-Tamas.
- (5) The Kundi = Boundless Eternity before Creation begins.

॥ यस्न ॥

INTRODUCTION

॥ ० ॥

प नाँम् इ यज्दँ

¹अषम् वोहू° ॥ (यक् बार्)

²यथा अहू वइर्यो° ॥ (*हफ्त बार्)

क्ष्णओथ्र अहुरहे मज्दो अषम् वोहू° ॥ (डु बार्)

नँमसँ ते आतर्शँ मज्दो अहुरहे हुधो मज्जिश्त यज्त ।

क्ष्णओथ्र अहुरहे मज्दो अषम् वोहू° ॥ ० ॥ (सि बार्)

फ्रवराने मज्दयत्तो ज़रथुश्त्रिश वीदअेवो अहुर-त्कअेषो हावनेँअे अषओने
अषहे रथ्ने यस्नाइच वहाइच क्ष्णओथ्राइच फ्रसस्तयअेच । सावइहँअे वीस्याइच
अषओने अषहे रथ्ने यस्नाइच वहाइच क्ष्णओथ्राइच फ्रसस्तयअेच ॥ १ ॥

[आथो' अहुरहे मज्दो पुथहे] तव आतर्शँ पुथ्र अहुरहे मज्दो क्ष्णओथ्र
यस्नाइच वहाइच क्ष्णओथ्राइच फ्रसस्तयअेच ॥ २ ॥

जोत्र:- यथा अहू वइर्यो ज़ओता फ्रा मे झूते ।

रास्पी:- यथा अहू वइर्यो यो ज़ओता फ्रा मे झूते ।

जोत्र:- अथा रतुश्र अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो झओतू ॥

अषम् वोहू° ॥ (सि बार्)

यथा अहू वइर्यो° ॥ ३ ॥ (डु बार्)

INTRODUCTION

The introductory prayers from 1 to 3 above are in accordance with the tradition of the Parsee recitors and are given in TDA edition. Westergaard drops the introduction and begins the text with Hā 1. Geldner omits only the Pazand text in the parenthesis. The introduction proper begins with फ्रस्तुये.

(0) 1. For the Complete formula see section O.6. 2. Also see section O.15. *The number varies according to the Angel to whom it is dedicated.

(2) 1. The text in the parenthesis is according to Geldner. TDA omits this.

[हुमत हूस्त ह्वर्त हुमनश्नं हुगवश्नं हुकुनश्नं ईन् इन्मइने (मीनो नावर् वीस्पशेशा अर्दा फ्रवश् बै-रसात्) ॥

नीरग् पीरोज्गर् बात् ख्वर्ह इ व्ह-दीन् इ माज्दयस्त्रोन् रवा बात् अद्दर् हफ्त केश्वर् नोम्-चिश्तीहात् अद्दर् कौम् बात् ॥

हस्त शहिरस्तोन् अद्दर् (फ्लोन्) शहिरस्तोन् पूरी पीरोज्जी शादी रामश्नी रवोन् ॥

ख्वर्ह इ ख्वजस्तं अज्जुन् बात् अज्जुन्तर् बात् ॥ ख्वर्ह ख्वजस्तं बात् ॥

ईन् इन्मइने (मीनो नावर् वीस्पशेशा अर्दा फ्रवश् बै-रसात् ।) किरा गाह् रोज्ज् शह्यारी ॥

ख्वीश् यजश्नं कर्त्त-होम् दरून् यश्त-होम् म्यज्द् हमा-राईनम् अयो-कर्दह्या प गज्ज् इ दाघार् अहुरमज्द रयोमग्त् ख्वर्होमग्त् अमेशास्पग्दोन् बै-रसात् ॥

अओज् ज़ोर् नीरो तगी अमावग्दी पिरोज्गरी ईन् इन्मइने (मीनो नावर् वीस्पशेशा अर्दा फ्रवश् बै-रसात् ।) अज्ज् हमा पदीरफ्तार् बात् अजे मारा पानाई-किर्दार् नेकी-अग्दास्तार् अनाई पत्यार् दूर्-अवाज्-दास्तार् अयाफ्त-ख्वाह् बात् ॥

किरा दीगर् म्यज्द हज़ार् मर्त् म्यज्द शायम् सारून् अजे मारा कम-रग्ज्त् आसोन्तर् यजेनी कर्त्त यक् अज्ज् मा हज़ार् पदीरफ्तार् बात् ॥

नोम्-चिश्ती अनओशह् रवोन् रवोनी (फ्लोन् फ्लोन्) अजेधर् यात् बात् अनओशह् रवोन् रवोनी फ्रमायश्नं (फ्लोन्) माज्दयस्त्री बै-रसात् ॥

हमा फ्रवश् अशोओन् अयोकर्दह्या चिहास्म दहुम् सी-रोज्ज् साल-रोज्ज् अज्ज् गयोमर्त् अग्दा सओश्योस् अजेद्वर् यात् बात् ॥

हस्तोन् बुदोन् बैदोन् ज़ादोन् अज़ादोन् आ-दही उज्ज-दही दह्न नर् नारीक् अग्नोइ पुनाइ हर-कि अन्नर् ईन् ज़मीन् प-इरि व्हदीनी गुदारोन् शूत् हस्त हमा फ्रवश् अशोओन् अयोकर्दह्या अज्ज् गयोमर्त् अग्दा सओश्योस् अजेद्वर् यात् बात् ॥

कि ईन् मौन् वीस् उ ज्ग्द द्ह उ रोस्ता गुज्जश्तं ह्ग्द हमा फ्रवश् अशोओन् अयोकर्दह्या अज्ज् गयोमर्त् अग्दा सओश्योस् अजेद्वर् यात् बात् ॥

अशवोन् फ्रवश् चोरोन् फ्रवश् अन्नर्-वीजोन् फ्रवश् पीरोज्गरोन् फ्रवश् पओइयो-त्कअशोन् फ्रवश् नवानज्दिश्तोन् फ्रवश् इ फ्रवशयो हमा अयोकर्दह्या अज्ज् गयोमर्त् अग्दा सओश्योस् अजेद्वर् यात् बात् ॥

रवोन् इ पिदरोन् उ मादरोन् उ जदगोन् उ न्यागोन् उ फ्रज्ग्दोन् उ पेवग्दोन् उ परस्तारोन् उ नवानज्दिश्तोन् फ्रवश् अशोओन् अयोकर्दह्या अज्ज् गयोमर्त् अग्दा सओश्योस् अजेद्वर् यात् बात् ॥

हमा अथओरनोन् हमा रथअशतारोन् हमा वास्वोसोन् हमा हुतोओन् हमा फ्रवश् इ अशोओन् हमा अयोकर्दह्या अज्ज् गयोमर्त् अग्दा सओश्योस् अजेद्वर् यात् बात् ॥

हमा फ्रवश् अशोओन् हफ्त-केश्वर्-ज़मीन्-अर्रज्जह् सवह् फ्रददफ्श वीददफ्श वोरु-बरेश्त वोरु-जरेश्त ख्वनरस्-बामी-कग्-दअज्ज् अशवोन् वर-इ-जम्-कर्दोन् गग्-मोओन् हमा फ्रवश् अशवोन् हमा अयोकर्दह्या अज्ज् गयोमर्त् अग्दा सओश्योस् अजेद्वर् यात् बात् ॥

गुञ्जं खर्वहे अवज्ञायात् ईन् क्षन्मइने (मीनो नावर् वीस्पअशा अर्दाप्रवश बँ-रसात्) नौम्चिश्ती
अनओशह् रवौन् रवौनी (फ़लौन्) अअेद् यत् बात् ॥

अनओशह् रवौन् रवौनी फ़्रमायश्नं (फ़लौन्) माङ्दयली बँ-रसात् हम्-कैर्फ़ हमा-वैहौन्
इ हफ़्त-कैश्वर्-ज्ञमीन् बँ-रसात् ॥

अञ्ज हमा गुनाह् पतित् पशैमौन्-होम् प-पतित्-होम् ॥]

फ़स्तुये हुमतोइव्यस्चा हूस्तोइव्यस्चा ह्वस्तोइव्यस्चा माँत्रोइव्यस्चा
वखँध्नोइव्यस्चा वरुस्त्वोइव्यस्चा । अइविगइर्या दइथे वीस्पा हुमताचा हूस्ताचा
ह्वस्ताचा । पइतिरिचया दइथे वीस्पा दुश्मताचा दुजूस्ताचा दुज्वरुस्ताचा ॥ ४ ॥

फ़रा' वै राही अमेषा स्पँ-ता यस्तमूचा वखँमूचा फ़रा' मनइहा फ़रा'
वचइहा फ़रा' श्यओथना फ़रा' अइहुया फ़रा' तन्वस्चीत् ख्वख्यो उश्तनम् ॥ ५ ॥

स्तओमि अपम् । अपम् वोहू वहिश्तम् अस्ती उश्ता अस्ती उश्ता अह्नाइ
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अपम् ॥ ६ ॥ (सि बाश्)

फ़वराने मङ्दयस्त्रो ज़रथुश्त्रिश् वीदअेवो अहुर-त्कअेषो । हावनँअे
अषओने अपहे रथ्ने यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच फ़सस्तयअेच । सावइहँअे
वीस्याइच अपओने अपहे रथ्ने यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच फ़सस्तयअेच ।
रथ्त्राम् अयरनाँम्च अस्न्यनाँम्च माह्यनाँम्च यार्थ्यनाँम्च सरँधनाँम्च यस्ताइच
वहाइच क्षनओथाइच फ़सस्तयअेच ॥ ७ ॥

मीनो नावर् क्षन्मन्

[अहुरहे मङ्दतो रअेवतो ख्वरँनइहतो' अमेषनाँम् स्पँ-तनाँम् मिथहे
वोउरु-गओयओइतोइश्' रामनस्च ख्वास्त्रहे ॥ ८ ॥

ह्वरँ-क्षाअेतहे अमेषहे रअेवहे अउर्वत्-अस्पहे । वयओश उपरो-कइर्येहे तर-
धातो अन्याइश् दामौन् । अअेतत् ते वयो यत् ते अस्ति स्पँ-तो-मइन्यओम् ।
रजिश्तयो चिस्तयो मङ्दधातयो अपओन्यो दअेनयो वइहुयो माङ्द-
यस्त्रोइश् ॥ ९ ॥

माँथ्रहे स्पँ-तहे अपओनो वरँज्यइहहे' दातहे वीदअेवहे दातहे ज़रथुश्त्रोइश्
दरँधयो उपयनयो दअेनयो वइहुयो माङ्दयस्त्रोइश् ज़रइदातोइश् माँथ्रहे स्पँ-तहे ।

(5) 1. West & TDA : फ़ा (8) 1. TDA : ख्वरँनइहतो 2. Geld ; गओ-
यओतोइश् (10) 1. TDA : वरँज्यइहहे.

उषि-दरँथेम् दअेनयो माङ्दयस्नोइश वअेधीम् माँथहे स्पँतहे । आस्नहे स्त्रथत्रो मङ्दधातहे गओषो-स्रूतहे स्त्रथत्रो मङ्दधातहे ॥ १० ॥

आथो अहुरहे मङ्दो पुथहे' तव आतर्श पुथ अहुरहे मङ्दो मत् वीस्पअे-
इव्यो आतँरँव्यो । गरोइश उषि-दरँनहे मङ्दधातहे अषक्वाथहे ॥ ११ ॥

वीस्पअेषाँम् यज्जतनाँम् अषओनाँम् मङ्हन्यवनाँम् गअेथ्यनाँम् । अषओनाँम्'
फ्रवषिनाँम् उघ्रनाँम् अइत्रिथूरनाँम् पओइर्यो-ल्कअेषनाँम् फ्रवषिनाँम् नवानज्दिशतनाँम्
फ्रवषिनाँम्] क्ष्नाओथ्र यस्नाइच वस्नाइच क्ष्नाओथ्राइच फ्रसस्तयअेच ॥ १२ ॥

जोत्र:- यथा अहू वइर्यो ज्जओता फ्रा मे स्रूते ।

रास्पी:- यथा अहू वइर्यो यो ज्जओता फ्रा मे स्रूते ।

जोत्र:- अथा रतुश अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वाओ म्रओतू ॥

अषम् वोहू° ॥ १३ ॥ (सि बार्)

'क्ष्नाओथ्र अहुरहे मङ्दो तरोइदीते अइरहे मङ्हन्यँउश । हइथ्यावर्स्ताँम्'
द्यत् वस्ना फ्रँषोतँमेम् । स्तओमि अषम् ॥

अषम् वोहू° ॥ १४ ॥ (सि बार्)

यथा अहू वइर्यो

अथा रतुश अषात्चीत् हचा ।

वइहँउश दङ्दा मनइहो

श्यओथननाँम् अइहँउश मङ्दाइ ।

क्ष्थेम्चा अहुराइ आ

यिम् त्रिगुव्यो' ददत् वास्तारँम् ॥ १५ ॥ (चिहार् बार्)

(11) 1. TDA: पुथ (12) 1. Geld: अषाउनाँम् (14) 1. cf. Ny.1.2
and the Introduction to the Yashts; 2. हइथ्यावर्स्ताँम् ... फ्रँषोतँमेम् Y,50,11
(15) 1. Geld-J2: त्रैगुव्यो; Geld-Pt4; दरँषुव्यो,

हा १

जोत्र उ रास्पी:-

निवअधयेमि ह॑कारयेमि दथुषो अहुरहे म॒ज्दो र॒खेवतो ख्वर॑नङ्गहतो^१
मजि॑स्तहेच वहि॑स्तहेच स्र॒अ॑स्तहेच स्रओज्दि॑स्तहेच स्र॒अ॒धि॑स्तहेच हु॒क॑र॒महेच अषा॑त्
अपनो॑त॒महेच हु॒धामनो^२ वोउरु-र॒प्रनङ्ग॑हो

यो नो दध यो ततष

यो तुथुये^३ यो म॒इ॒न्युश॑ स्प॑त्तो॒त॒मो ॥ १ ॥

निवअधयेमि ह॑कारयेमि व॒ङ्ग॒हवे॑ मनङ्गहे अषा॑इ वहि॑स्ताइ क्ष॒थ्राइ व॒इया॑इ
स्प॑त्तयाइ आ॒र्म॒तै॑अ^१ ह॒उर्व॑त॒व्य अ॒म॒र॑त॒व्य गौ॑उश॒ त॒प्ने गौ॑उश॒ उरु॑ने आ॒थ्रे अ॒हुर॑हे
म॒ज्दो य॒अ॒तु॒श्त॑माइ अ॒म॒षना॑म् स्प॑त्तना॑म् ॥ २ ॥

निवअधयेमि ह॑कारयेमि अ॒स॒न्य॒अ॒इ॒व्यो अ॒षहे॑ रतु॒व्यो । हा॒व॒नै॒अे
अ॒षओ॑ने अ॒षहे॑ रथ॒त्रे । निवअधयेमि ह॑कारयेमि सा॒व॒ङ्ग॒है॒अे वी॒स्याइ॑च अ॒षओ॑ने
अ॒षहे॑ रथ॒त्रे । निवअधयेमि ह॑कारयेमि मि॒थ्रहे वोउरु-गओ॒यओ॒इतो॑इश^१ ह॒ज्ज॒र॒ो-
गओ॒षहे॑ ब॒अेव॑र॒-च॒ष्म॒नो अओ॑स्तो-ना॒म॒नो य॒ज॒त॒हे रा॒म॒नो ख्वा॑स्त्रहे ॥ ३ ॥

जोत्र :- निवअधयेमि ह॑कारयेमि र॒पि॒थि॒त्रना॑इ अ॒षओ॑ने अ॒षहे॑ रथ॒त्रे । निवअधयेमि
ह॑कारयेमि फ़ा॒द॒त्-प्र॒षवे॑ ज॒त्तु॒माइ॑च अ॒षओ॑ने अ॒षहे॑ रथ॒त्रे । निवअधयेमि
ह॑कारयेमि अ॒षहे॑ वहि॑स्तहे आ॒थ्र॒स्च अ॒हुर॑हे म॒ज्दो ॥ ४ ॥

निवअधयेमि ह॑कारयेमि उ॒ज॒ये॒इरि॑नाइ अ॒षओ॑ने अ॒षहे॑ रथ॒त्रे । निवअ-
धयेमि ह॑कारयेमि फ़ा॒द॒त्-वी॒राइ द॒ख्यु॒माइ॑च^१ अ॒षओ॑ने अ॒षहे॑ रथ॒त्रे । निवअधयेमि
ह॑कारयेमि ब॑र॒ज॒तो अ॒हुर॑हे न॒फ़॒धो अ॒पा॑म् अ॒प॒स्च म॒ज्द॒धा॒त॒यो ॥ ५ ॥

निवअधयेमि ह॑कारयेमि अ॒इ॒त्रि॒सू॒थ्रमा॑इ^१ अ॒इ॒बि॒गया॑इ अ॒षओ॑ने अ॒षहे॑
रथ॒त्रे । निवअधयेमि ह॑कारयेमि फ़ा॒द॒त्-वी॒स्पा॑म्-हु॒ज्या॑इ॒तै॑अे^२ ज॒र॒थु॒श्त्रो॒त॒माइ॑च

Hā 1

This chapter coincides generally with chapters 3,4 and 7. The following sections correspond · 1.3-19 with 3.5-19,22,23, 4.8-22,24,25; 7.5-19,22,23.

- (1) 1. West & TDA : ख्वर॑नङ्गहतो 2. West & TDA · हु॒धो॒म॒नो 3. West & TDA : तुथु॑ये (2) 1. Geld-PT4 : आ॒र॒म॒तै॑ये (3) 1. Geld . गओ॒यओ॒तो॑इश
(5) 1. Geld : दा॒ख्यु॒माइ॑च (6) 1. Geld : अ॒इ॒त्रि॒सू॒थ्रि॒माइ 2. Geld : हु॒ज्या॑तै॒अे.

अषओने अषहे रथ्ने । निवअधयेमि ह२कारयेमि अषओनाँम्^१ ऋवषिनाँम्^२ धनाँनाँम्^३ वीरो-वाँध्रनाँम्^४ याइर्ययोस्च हुषितोइश् । अमहेच हुताश्तहे हुरओधहे वँध्रभ्रहेच अहुरधातहे वनइ२त्योस्च उपरतातो ॥ ६ ॥

निवअधयेमि ह२कारयेमि उषहिनाइ अषओने अषहे रथ्ने । निवअधयेमि ह२कारयेमि वँर्रज्याइ न्मान्याइच अषओने अषहे रथ्ने । निवअधयेमि ह२कारयेमि स्रओषहे अश्येहे अषिवतो वँर्रथाजनो फ्रादत्-गअथहे । रष्नओश् रजिश्तहे अर्र्शतातस्च फ्रादत्-गअथयो वँर्रदत्-गअथयो ॥ ७ ॥

निवअधयेमि ह२कारयेमि माह्यअइव्यो अषहे रतुव्यो । अ२तरँ-मोइहाइ अषओने अषहे रथ्ने । निवअधयेमि ह२कारयेमि पँर्रनो-मोइहाइ वीषसथाइच अषओने अषहे रथ्ने ॥ ८ ॥

निवअधयेमि ह२कारयेमि याइर्यअइव्यो अषहे रतुव्यो । मइध्यो-जँर्रमयाइ^५ अषओने अषहे रथ्ने । निवअधयेमि ह२कारयेमि मइध्यो-षमाइ^६ अषओने अषहे रथ्ने । निवअधयेमि ह२कारयेमि पइतिशहद्याइ अषओने अषहे रथ्ने । निवअधयेमि ह२कारयेमि अयाथ्रिमाइ^७ फ्रओउर्वअश्त्रिमाइ^८ वर्णिहर्र्शताइच अषओने अषहे रथ्ने । निवअधयेमि ह२कारयेमि मइध्याइर्याइ अषओने अषहे रथ्ने । निवअधयेमि ह२कारयेमि हमस्पथमइद्याइ^९ अषओने अषहे रथ्ने । निवअधयेमि ह२कारयेमि सरँधअइव्यो अषहे रतुव्यो ॥ ९ ॥

निवअधयेमि ह२कारयेमि वीस्पअइव्यो अअइव्यो रतुव्यो योइ हँ२ति अषहे रतवो थ्रयस्च^{१०} थ्रिसाँस्च नजिदश्त पइरिश्-हावनयो योइ हँ२ति अषहे यत् वहिश्तहे मज्दो-फ्रसास्त ज़रथुश्त्रो-फ्रओल्त ॥ १० ॥

निवअधयेमि ह२कारयेमि अहुरअइव्य मिथ्रअइव्य वँर्रज२व्य^{११} अइथ्य-जइहअइव्य^{१२} अषवनअइव्य स्तारोँम्च स्पँ२तो-मइन्यवनाँम्^{१३} दामनाँम्^{१४} तिश्च्येहेच स्तारो रअवतो ख्वँर्रनइहतो^{१५} मोइहहेच गओचिथ्रहे ह्वँर्रच क्षुअेतहे अउर्वत्-अस्पहे

3. Geld: अषाउनाँम् (9) 1. Geld मइध्योइजँर्रमयाइ; West & TDA मइध्यो-जँर्रमयाइ 2. Geld. मइध्योइषमाइ, West & TDA मइध्योष्माइ 3. West & TDA. अयाथ्रिमाइ फ्रओउर्वअश्त्रिमाइ 4. Geld: हमस्पथमअदयाइ (10) West & TDA: थ्रयस्च (11) 1. West & TDA: वँर्रजँनव्य अअधयेजइहअइव्य 2. West & TDA: ख्वँर्रनइहतो.

दोइथ्रहे अहुरहे मज्दो मिथ्रहे दख्युनाँम् दञ्हुपतोइश्^३ । निवअधयेमि ह२कारयेमि (रोज्*) अहुरहे मज्दो रवेवतो ख्वरँनडुहतो^२ । निवअधयेमि ह२कारयेमि (माह्*) अषओनाँम्^४ फ्रवणिनाँम् ॥ ११ ॥

निवअधयेमि ह२कारयेमि तव आथो अहुरहे मज्दो पुथ्र मत् वीस्पअेइव्यो आतँरँव्यो । निवअधयेमि ह२कारयेमि अइव्यो वडुहिब्यो वीस्पनाँम्च अपाँम् मज्दधातनाँम् वीस्पनाँम्च उर्वरनाँम् मज्दधातनाँम् ॥ १२ ॥

निवअधयेमि ह२कारयेमि माँथ्रहे स्पँतहे अषओनो वँरँज्यडुहहे^१ दातहे वीदअेवहे दातहे ज़रथुश्त्रोइश् दरँघयो उपयनयो दअेनयो वडुह्यो माज्द-यत्नोइश् ॥ १३ ॥

निवअधयेमि ह२कारयेमि गरोइश् उषि-दरँनहे मज्दधातहे अष-ख्वाथ्रहे वीस्पअेषाँम्च गइरिनाँम् अष-ख्वाथ्रनाँम् पोउरु-ख्वाथ्रनाँम् मज्दधातनाँम् कावयेहेच ख्वरँनइहो मज्दधातहे अख्वरँतहेच ख्वरँनइहो मज्दधातहे । निवअधयेमि ह२कार-येमि अषोइश् वडुह्यो चिस्तोइश् वडुह्यो अँरँथँ वडुह्यो रसाँस्तातो वडुह्यो ख्वरँनइहो सवइहो मज्दधातहे ॥ १४ ॥

निवअधयेमि ह२कारयेमि दह्ययो वडुह्यो आफ्रितोइश् दह्येच नश् अषओनो उग्रहेच तख्महे दामोइश् उपमनहे यजतहे ॥ १५ ॥

निवअधयेमि ह२कारयेमि ओइहाँम् असइहाँम्च षोइथ्रनाँम्च गओ-यओइतिनाँम्च मअेथननाँम्च अवो-ख्वरँननाँम्च अपाँम्च जँमाँम्च उर्वरनाँम्च अञ्होस्च^१ जँमो अवञ्हेच^२ अण्णो वातहेच अषओनो स्त्राँम् माओइहो हूरो अनघ्रनाँम् रओचइहाँम् ख्वधातनाँम् वीस्पनाँम्च स्पँतहे मइन्वँउश् दामनाँम् अषओनाँम् अषओनिनाँम्च अषहे रथ्रनाँम् ॥ १६ ॥

निवअधयेमि ह२कारयेमि रथ्रो वँरँजतो यो अषहे । रथ्रनाँम् अयरनाँमच

3. Geld दइञ्हुपतोइश्, *In use the name of the current day and month is here to be mentioned, with appropriate formulas, according to Sirôza. The name of the day and that of the month may vary according to the calendar. Here an example is given of the first day (अहुरहे. .) and of the first month (अषओनाँम्. .). 4. Geld. अषाउनाँम् (13) 1. West & TDA: वँरँज्यइहहे (16) 1. Geld: अइञ्होस्च 2. Geld. अवइञ्हेच.

अस्न्यनाँम्च माह्यनाँम्च याइर्यनाँम्च सरंधनाँम्च योइ हँति अपहे रत्वो ।
हावनोइश् रथ्नो ॥ १७ ॥

निवअधयेमि हँकारयेमि अषओनाँम् फ्रवषिनाँम् उघ्रनाँम् अइन्निधूरनाँम्
पओइर्यो-त्कअषनाँम् फ्रवषिनाँम् नवानज्जिदश्तनाँम् फ्रवषिनाँम् हवहे उरुनो
फ्रवषँअ ॥ १८ ॥

निवअधयेमि हँकारयेमि वीस्पअइव्यो अपहे रतुव्यो । निवअधयेमि
हँकारयेमि वीस्पअइव्यो वड्हुधाव्यो यजतअइव्यो मइन्त्यओइव्यस्चा गअध्यअ-
इव्यस्चा' योइ हँति यस्न्याच' वह्याच' अषात् हच यत् वहिश्तात् ॥ १९ ॥

हावने अषाउम् अपहे रत्वो सवड्हे' अषाउम् अपहे रत्वो' रपिथ्विन
अषाउम् अपहे रत्वो' उजयेइरिन अषाउम् अपहे रत्वो' अइन्निधूम' अइविगय
अषाउम् अपहे रत्वो' उपहिन अषाउम् अपहे रत्वो' ॥ २० ॥

येज्जि थ्ना दिद्वअष येज्जि मनड्हे येज्जि वचड्हे येज्जि श्यओथ्न येज्जि
ज्जओष येज्जि अज्जओष । आ ते अज्हे' फ्रच स्तुये नी ते वअधयेमि येज्जि ते अज्हे'
अवा-उरुरओध यत् यस्नहेच वह्याहेच ॥ २१ ॥

रत्वो वीस्पे मज्जिश्त अषाउम् अपहे रत्वो येज्जि वो दिद्वअष येज्जि मनड्हे
येज्जि वचड्हे येज्जि श्यओथ्न येज्जि ज्जओष येज्जि अज्जओष । आ वो अज्हे' फ्रच स्तुये
नी वो वअधयेमि येज्जि वो अज्हे' अवा-उरुरओध यत् यस्नहेच वह्याहेच ॥ २२ ॥

ज्ञोत् उ रास्पी:-

फ्रवराने मज्जयस्तो ज्जरथुश्चिश् वीदअवो अहुर-त्कअषो हावनँअे अषओने
अपहे रथ्ने यस्नाइच वह्याइच क्ष्णओथाइच फ्रसस्तयअेच । सावड्हे' वीस्याइच
अषओने अपहे रथ्ने यस्नाइच वह्याइच क्ष्णओथाइच फ्रसस्तयअेच । रथ्नोँम्
अयरनाँम्च अस्न्यनाँम्च माह्यनाँम्च याइर्यनाँम्च सरंधनाँम्च यस्नाइच वह्याइच
क्ष्णओथाइच फ्रसस्तयअेच ॥ २३ ॥

~~~~~

(19) 1. West & TDA : गअेइध्य° 2. West & TDA : येस्न्याइच वह्याइच

(20) 1. West & TDA : सावड्हे 2. West & TDA : रत्वो 3. Geld : अइन्निधूम

(21-22) 1. Geld : अइज्हे.

हा २

जोड़ उ रास्पी:-

ज्ञओथ्र आयेसे येइति बरस्म आयेसे येइति । बरस्म आयेसे येइति ज्ञओथ्र आयेसे येइति । ज्ञओथ्र हध-बरस्मन^१ आयेसे येइति बरस्म हध-ज्ञओथ्र^२ आयेसे येइति । अह्य ज्ञओथ्रे इमत् बरस्म आयेसे येइति । अन बरस्मन इमाम् ज्ञओथ्राम् आयेसे येइति । हध-ज्ञओथ्रम् इमत् बरस्म आयेसे येइति । इमत् बरस्म (जोड़) हध-ज्ञओथ्रम् हध-अइव्याओइहनम् अषय फ्रस्तरत्तम् आयेसे येइति ॥ १ ॥

अह्य ज्ञओथ्रे बरस्मनअच^३ अहुरम् मज्दाम् अषवन्नम् अषहे रतूम आयेसे येइति । अमेषा स्पेता हुक्षथा हुधोइहो आयेसे येइति ॥ २ ॥

अह्य ज्ञओथ्रे बरस्मनअच अस्य अषवन अषहे रतवो आयेसे येइति । हावनीम् अषवन्नम् अषहे रतूम आयेसे येइति । सावइहअम् वीसीमच अषवन्नम् अषहे रतूम आयेसे येइति । अह्य ज्ञओथ्रे बरस्मनअच मिथ्रम् वोउरु-गओयओ-इतीम् हज्जइर-गओषम् बअवर-चप्मन्नम् अओलतो-नामन्नम् यज्जत्तम् आयेसे येइति । राम ख्वास्त्रम् आयेसे येइति ॥ ३ ॥

जोड़:- अह्य ज्ञओथ्रे बरस्मनअच रपिथिन्नम् अषवन्नम् अषहे रतूम आयेसे येइति । फ्रादत्-प्रषाउम् ज्ञत्तुममच अषवन्नम् अषहे रतूम आयेसे येइति । अह्य ज्ञओथ्रे बरस्मनअच अषम् वहिश्तम् आत्रमच अहुरहे मज्दो पुथ्रम् आयेसे येइति ॥ ४ ॥

अह्य ज्ञओथ्रे बरस्मनअच उज्जयेइरिन्नम् अषवन्नम् अषहे रतूम आयेसे येइति । फ्रादत्-वीरम् दख्युममच अषवन्नम् अषहे रतूम आयेसे येइति । अह्य ज्ञओथ्रे बरस्मनअच बरज्जत्तम् अहुरम् क्षथ्रीम् क्षअत्तम् अपाम् नपात्तम् अउर्वत्-अस्पम् आयेसे येइति । अपमच मज्दधाताम् अषओनीम् आयेसे येइति ॥ ५ ॥

अह्य ज्ञओथ्रे बरस्मनअच अइत्रिसूथ्रमम्^४ अइविगाइम् अषवन्नम् अषहे

Hā 2

Chapter 2 is mostly identical with chapter 6. The following sections correspond. 2.2-10 with 6.1-9, 2.11-16 with 6.10-15: 2.17 with 6.16 and 19 and 2.18 with 6.20.

(1) 1 Geld. हध-बरस्म 2 West & TDA: हध-ज्ञओथ्रम् (2) 1. West & TDA: बरस्मनच here and throughout this Chapter. (6) 1. Geld: अइत्रिसूथ्रमम्.

रतूम् आयेसे येदित् । फ़ादत् वीस्पोम्-हुज्याइतीम् ज़रथुश्च्रोतैम्च अषवन्नम् अषहे रतूम् आयेसे येदित् । अह्य ज़ओथ्रे वरस्मनअच अषओनोम्^१ वडुहीश सूरौ स्पर्तो फ़वषयो आयेसे येदित् । ग्नोस्च वीरो-वाँथ्रो आयेसे येदित् । याइर्योम्च हुषितीम् आयेसे येदित् । अमैम्च हुतश्तम् हुरओधम् आयेसे येदित् । वरथ्रमैम्च अहुरधातम् आयेसे येदित् । वनइत्तीम्च उपरतातम् आयेसे येदित् ॥ ६ ॥

अह्य ज़ओथ्रे वरस्मनअच उषहिन्नम् अषवन्नम् अषहे रतूम् आयेसे येदित् । वर्रजीम् न्मानीम्च अषवन्नम् अषहे रतूम् आयेसे येदित् । अह्य ज़ओथ्रे वरस्मनअच सओषम् अषीम् हुरओधम् वर्रथाजनम् फ़ादत्-गअथम् अषवन्नम् अषहे रतूम् आयेसे येदित् । रण्णुम् रज्जित्तम् आयेसे येदित् । अरुतातम्च फ़ादत्-गअथाम् वरदत्-गअथाम् आयेसे येदित् ॥ ७ ॥

अह्य ज़ओथ्रे वरस्मनअच माह्य अषवन अषहे रतवो आयेसे येदित् । अरतर्-मोइहम् अषवन्नम् अषहे रतूम् आयेसे येदित् । पॅरनो-मोइहम् वीषत्तथम् अषवन्नम् अषहे रतूम् आयेसे येदित् ॥ ८ ॥

अह्य ज़ओथ्रे वरस्मनअच याइर्य अषवन अषहे रतवो आयेसे येदित् । मइध्यो-ज़रमअम्^१ अषवन्नम् अषहे रतूम् आयेसे येदित् । अह्य ज़ओथ्रे वरस्मनअच मइध्यो-वैम्^२ अषवन्नम् अषहे रतूम् आयेसे येदित् । अह्य ज़ओथ्रे वरस्मनअच पइतिशहहीम् अषवन्नम् अषहे रतूम् आयेसे येदित् । अह्य ज़ओथ्रे वरस्मनअच अयाथ्रिमम्^३ फ़ओउर्वअइत्रिमम्^३ वर्रिहरुत्तम् अषवन्नम् अषहे रतूम् आयेसे येदित् । अह्य ज़ओथ्रे वरस्मनअच मइध्याइरीम् अषवन्नम् अषहे रतूम् आयेसे येदित् । अह्य ज़ओथ्रे वरस्मनअच हमस्पथमअदअम् अषवन्नम् अषहे रतूम् आयेसे येदित् । अह्य ज़ओथ्रे वरस्मनअच सरध्व अषवन अषहे रतवो आयेसे येदित् ॥ ९ ॥

अह्य ज़ओथ्रे वरस्मनअच वीस्पे अषहे रतवो आयेसे येदित् योइ हँति अषहे रतवो थ्रयस्च^४ थ्रिसाँस्च नज्जिइत्त पइरिश-हावनयो योइ हँति अषहे यत्त वहिइत्तहे मज्दो-फ़सास्त ज़रथुश्च्रो-फ़ओरुत् ॥ १० ॥

2. Geld अषाउनाम् (9) 1 Geld मइध्योइज़रमअम् 2. Geld मइध्योइवैम्
3. West & TDA . अयाथ्रिमम् फ़ओउर्वअइत्रिमम् (10) 1. West & TDA . थ्रयस्च.

अह्य ज्ञाओथ्रे बरस्मनअच अहुर मिथ्र वर्रज्जत्त अइध्यजइह' अषवन
आयेसे येइति । स्त्रैउशच मोइहम्मच हूरच उर्वराहु पइति बरस्मन्याहु मिथ्रम्
वीस्पनाम् दख्युनाम् दज्हुपइतीम् आयेसे येइति । अह्य ज्ञाओथ्रे बरस्मनअच
(रोज्*) अहुरम् मज्दाम् रअत्रत्तम् ख्वर्रनडुहत्तम् आयेसे येइति । अह्य
ज्ञाओथ्रे बरस्मनअच (माह्*) अषओनाम् वडुहीश खुरो स्पत्तो फ्रवषयो आयेसे
येइति ॥ ११ ॥

अह्य ज्ञाओथ्रे बरस्मनअच ध्राम् आत्रम् अहुरहे मज्दो पुथ्रम् अषवनम्
अषहे रतम् आयेसे येइति मत् वीस्पअइव्यो आतरव्यो । अह्य ज्ञाओथ्रे बरस्मनअच
आपो वडुहीश वहिस्तो मज्दधातो अषओनीश आयेसे येइति । वीस्पो आपो
मज्दधातो अषओनीश आयेसे येइति । वीस्पो उर्वरो मज्दधातो अषओनीश
आयेसे येइति ॥ १२ ॥

अह्य ज्ञाओथ्रे बरस्मनअच माथ्रम् स्पत्तम् अशख्वर्रनइहम् आयेसे
येइति । दात्तम् वीदोयुम् आयेसे येइति । दात्तम् जरथुश्रि आयेसे येइति । दर्रधाम्
उपयनाम् आयेसे येइति । दअनाम् वडुहीम् माज्दयस्त्रीम् आयेसे येइति ॥ १३ ॥

अह्य ज्ञाओथ्रे बरस्मनअच गइरीम् उषि-दर्रन्म् मज्दधात्तम् अष-ख्वाथ्रम्
यज्जत्तम् आयेसे येइति । वीस्पो गरयो अष-ख्वाथ्रो पोउरु-ख्वाथ्रो मज्दधात
अषवन अषहे रतवो आयेसे येइति । उघ्रम् कवअम् ख्वर्रनो मज्दधात्तम् आयेसे
येइति । उघ्रम् अख्वर्रत्तम् ख्वर्रनो मज्दधात्तम् आयेसे येइति । अह्य ज्ञाओथ्रे
बरस्मनअच अषीम् वडुहीम् आयेसे येइति । क्षोइथनीम् वर्रज्जइतीम् अमवइतीम्
हुरओधाम् ख्वापराम् । ख्वर्रनो मज्दधात्तम् आयेसे येइति । सवो मज्दधात्तम्
आयेसे येइति ॥ १४ ॥

अह्य ज्ञाओथ्रे बरस्मनअच दहाम् वडुहीम् आफ्रितीम् आयेसे येइति ।
दहम्मच नरम् अषवनम् आयेसे येइति । उघ्रम् तळम् दामोइश उपमनम् यज्जत्तम्
आयेसे येइति ॥ १५ ॥

अह्य ज्ञाओथ्रे बरस्मनअच इमो अपस्च ज्मस्च उर्वरोस्च आयेसे येइति ।

(11) 1 West & TDA. अअथ्येजइह 2. Geld दइचहुपइतीम् 3. West &
TDA : ख्वर्रनइहत्तम् *See note on Y.1.11. (13) 1. West & TDA. अष-
ख्वर्रनइहम् (14) 1. West & TDA : उषि-दर्रन्म्

इमो असोस्च षोडशोस्च गओयओइतीश्च मअथन्याोस्च अबो-ख्वर्रनोस्च आयेसे येश्ति । इमंमूच षोडशहे पइतीम् आयेसे येश्ति यिम् अहुर्रम् मज्दाम् ॥ १६ ॥

जोत् उ रास्पीः-

अह्य ज्ञओथ्रे बर्रस्मनअेच रतवो वीस्पे मज्जिश्त आयेसे येश्ति अयर अस्न्य माह्य याइर्य सर्रध । अह्य ज्ञओथ्रे बर्रस्मनअेच अषओनॉम्' वडुहीश स्ररो स्पँततो फ्रवषयो आयेसे येश्ति ॥ १७ ॥

अह्य ज्ञओथ्रे बर्रस्मनअेच वीस्पे अषवनो यज्जत आयेसे येश्ति । वीस्पे अषहे रतवो आयेसे येश्ति । हावनीम् पइति रतूम सावड्हअेम् वीसीमूच पइति रतूम । रतवो वीस्पे मज्जिश्त पइति रतूम ॥ १८ ॥

~~~~~

हा ३

जोत् उ रास्पीः-

बर्रस्मन पइति-बॅरत हध-ज्ञओथ्र हावनोइश रथ्वो ख्वर्रथेम् म्यज्दम् आयेसे येश्ति । हउर्वत अमॅरतात गाउश हुदो' क्ष्नुमइने अहुरहे मज्दो अमॅषनॉम् स्पँतनॉम् क्ष्नुमइने स्रओषहे अश्येहे' अषिवतो वॅरथाजनो फ्रादत्-गअेथहे ॥ १ ॥

हओमंमूच पर-हओमंमूच आयेसे येश्ति क्ष्नुमइने जरथुश्त्रहे स्पितामहे अषओनो फ्रवषँअे । अओस्मां आयेसे येश्ति बओइधि क्ष्नुमइने तव आथो अहुरहे मज्दो पुथ्र ॥ २ ॥

हओमॉ' आयेसे येश्ति क्ष्नुमइने अइव्यो वडुहिव्यो अपॉम् वडुहीनॉम्' मज्द-धातनॉम् । आपंम् हओम्यॉम् आयेसे येश्ति । गॉम् जीव्यॉम् आयेसे येश्ति । उर्वरॉम् हधानअेपतॉम् अषय उज्दातॉम् आयेसे येश्ति । क्ष्नुमइने अपॉम् मज्दधातनॉम् ॥ ३ ॥

(17) 1. Geld—अषाउनॉम्.

Hā 3

Chapter 3 is generally identical with chapter 7. The following sections correspond 3.5-19 with 1.3-17 and 4.8.22; sections 3.20-23 with 4.23-25 and 3.22-23 with 1.18-19.

(1) 1. West & TDA : हुधो 2. West & TDA . अष्येहे (3) 1. West & TDA; हओमॉन् 2. West & TDA : वडुहिनॉम्.

इमत् बरस्म हध-ज्ञओथ्रम् हध-अइव्योइहनम् अषय फ्रस्तरत्तम् आयेसे येसित इन्मइने अमषनाम् स्पँतनाम् । वाच हुमत हूत्त हूरुत आयेसे येसित । गाथनाम्च स्रओथ्रम् आयेसे येसित । हूरुतो माँथो आयेसे येसित । इमाम् अइहूयाँम्च अइयाँम्च' रथ्र्नाँम्च रतुफ्रितीम्च आयेसे येसित । इन्मइने यज्ञतनाम् अषओनाँम् मइन्यवनाँम् गअथ्यनाँम् इन्मइने हवहेच उरुनो ॥ ४ ॥

आयेसे येसित अस्न्यअइव्यो अषहे रतुव्यो । हावनँअे अषओने अषहे रथ्र्ने । आयेसे येसित सावइहँअे वीस्याइच अषओने अषहे रथ्र्ने । आयेसे येसित मिथहे वोउरु-गओयओइतोइश' हजइरो-गओषहे बअेवरँ-चष्मनो अओरुतो-नामनो यज्ञतहे रामनो रुवास्त्रहे ॥ ५ ॥

ज्ञोत् :- आयेसे येसित रपिथ्रिनाइ अषओने अषहे रथ्र्ने । आयेसे येसित फ्रादत्-प्रषवे ज्रँतुमाइच अषओने अषहे रथ्र्ने । आयेसे येसित अषहे वहिस्तहे आथ्रस्च अहुरहे मइदो ॥ ६ ॥

आयेसे येसित उजयेइरिनाइ अषओने अषहे रथ्र्ने । आयेसे येसित फ्रादत्-वीराइ दख्युमाइच' अषओने अषहे रथ्र्ने । आयेसे येसित बरँजतो अहुरहे नक्रध्रो अपाँम् अपस्च मइदधातयो ॥ ७ ॥

आयेसे येसित अइत्रिसूथ्रमाइ' अइविगयाइ अषओने अषहे रथ्र्ने । आयेसे येसित फ्रादत्-वीस्पाँम्-हुज्याइतँअे' ज्रथुश्चोतँमाइच अषओने अषहे रथ्र्ने । आयेसे येसित अषओनाँम्' फ्रवषिनाँम् घनाँनाँम्च वीरो-वाँथ्रनाँम् याइर्ययोस्च हुषि-तोइश । अमहेच हुतास्तहे हुरओधहे वरँथ्रमहेच अहुरधातहे वनइँत्योस्च उपरतातो ॥ ८ ॥

आयेसे येसित उषहिनाइ अषओने अषहे रथ्र्ने । आयेसे येसित बरँज्याइ न्मान्याइच अषओने अषहे रथ्र्ने । आयेसे येसित स्रओषहे अइयेहे' अषिवतो वरँथाजनो फ्रादत्-गअेथहे रघ्नओश रजिस्तहे अरुतातस्च फ्रादत्-गअेथयो वरँदत्-गअेथयो ॥ ९ ॥

(4) 1. West & TDA : अष्योँम्च (5) 1. Geld : °गओयओतोइश (7) 1. Geld : दाख्युमाइच (8) 1. Geld : अइत्रिसूथ्रमाइ 2. Geld : °हुज्यातँअे 3. Geld : अषाउनाँम् (9) 1. West & TDA : अष्येहे.

आयेसे येसित माह्येइव्यो अषहे रतुव्यो । अत्तरे-मोड्हाइ अषओने
अषहे रथ्ने । आयेसे येसित परेनो-मोड्हाइ वीषमथाइच अषओने अषहे रथ्ने ॥१०॥

आयेसे येसित याइर्येइव्यो अषहे रतुव्यो । मइध्यो-जरमयाइ^१ अषओने
अषहे रथ्ने । आयेसे येसित मइध्यो-षमाइ^२ अषओने अषहे रथ्ने । आयेसे येसित
पइतिशहद्याइ अषओने अषहे रथ्ने । आयेसे येसित अयाश्रिमाइ^३ फ्रओउर्वेअश्रि-
माइ^३ वणिहर्शताइच अषओने अषहे रथ्ने । आयेसे येसित मइध्याइर्याइ अषओने
अषहे रथ्ने । आयेसे येसित हमस्पथमइद्याइ^४ अषओने अषहे रथ्ने । आयेसे
येसित सरंधेअइव्यो अषहे रतुव्यो ॥ ११ ॥

आयेसे येसित वीस्पेअइव्यो अअइव्यो रतुव्यो योइ हँति अषहे रतवो
थ्रयस्च^५ श्रिसास्च नजिदशत पइरिश-हावनयो योइ हँति अषहे यत् वहिस्तहे मज्दो-
फ्रसास्त जरथुश्रो-फ्रओएत ॥ १२ ॥

आयेसे येसित अहुरेअइव्य मिथ्रेअइव्य वरंज्जव्य^६ अइध्यजइहअइव्य^६
अषवनअइव्य स्ताराम्च स्पँतो-मइन्यवनाम् दामनाम् तिश्च्येहेच स्तारो रअवतो
खरनइहतो^७ मोड्हेहेच गओचिथहे ह्वरंच क्षअतेहे अउर्वत्-अस्पहे दोइथहे अहुरहे
मज्दो मिथ्रहे दख्युनाम् दख्युपतोइश^८ । आयेसे येसित (रोज्*) अहुरहे मज्दो
रअवतो खरनइहतो^७ । आयेसे येसित (माह्*) अषओनाम् फ्रवणिनाम् ॥ १३ ॥

आयेसे येसित तव आथो अहुरहे मज्दो पुथ मत् वीस्पेअइव्यो आत्तरेव्यो ।
आयेसे येसित अइव्यो वडुहिव्यो वीस्पनाम्च अपाम् मज्दधातनाम् वीस्पनाम्च
उर्वरनाम् मज्दधातनाम् ॥ १४ ॥

आयेसे येसित मांथहे स्पँतहे अषओनो वरंज्जइहहे^९ दातहे वीदअेवहे
दातहे जरथुश्रोइश दरंघयो उपयनयो दअेनयो वडुहयो माज्दयस्त्रोइश ॥ १५ ॥

आयेसे येसित गरोइश उषि-दरंनहे मज्दधातहे अष-ख्वाथहे वीस्पेअपाम्च

(11) 1. Geld: मइध्योइजरमयाइ; West & TDA: मइध्यो-जरम्याइ 2. Geld:
मइध्योइषमाइ; West & TDA: मइध्योष्माइ 3. West & TDA: अयाश्रिमाइ फ्रओउर्वेअश्रिमाइ
4. Geld: हमस्पथमअेदयाइ (12) 1. West & TDA: ध्यस्च (13) 1. West &
TDA: वरंज्जव्य अअेधेअइह^० 2. West & TDA: खरनइहतो 3. Geld: दख्युपतोइश,
*See note on Yasna 1.11. (15) 1. West & TDA: वरंज्जइहहे.

गइरिनाँम् अष-ख्वाथ्रनाँम् पोरु-ख्वाथ्रनाँम् मज्दधातनाँम् कावयेहेच ख्वरनइहो मज्दधातहे अख्वरतहेच ख्वरनइहो मज्दधातहे । आयेसे येसित अषोइश वइहुयो चिस्तोइश वइहुयो अरथे वइहुयो रसोस्तातो वइहुयो ख्वरनइहो सवइहो मज्दधातहे ॥ १६ ॥

आयेसे येसित दह्ययो वइहुयो आफ्रितोइश दह्यहेच नर्श अषओनो उग्रहेच तख्महे दामोइश उपमनहे यजतहे ॥ १७ ॥

आयेसे येसित ओइहोँम् असइहोँम्च षोइथ्रनाँम्च गओयओइतिनाँम्च मअथननाँम्च अषो-ख्वरननाँम्च अपोँम्च ज़मोँम्च उर्वरनाँम्च अज्होस्च' ज़मो अवज्हेच' अषनो वातहेच अषओनो ख्नाँम् मोइहो हूरो अनघनाँम् रओचइहोँम् ख्वधातनाँम् वीस्पनाँम्च स्पेत्तहे मइन्येउश दामनाँम् अषओनाँम् अषओनिनाँम्च अषहे रथ्रनाँम् ॥ १८ ॥

ज्ञोत्र उ रास्पी.-

आयेसे येसित रथ्रो बरज्जतो यो अषहे । रथ्रनाँम् अयरनाँम्च असन्य-नाँम्च माद्यनाँम्च याइर्यनाँम्च सरंधनाँम्च योइ हँति अषहे रतवो हावनोइश रथ्रो ॥ १९ ॥

ख्वरथेँम् म्यज्देँम् आयेसे येसित हउर्वत अमरतात गाउश हुदो' इन्मइने स्रओषहे अश्येहे' तख्महे तनु-माँथ्रहे दर्षि-द्रओश आहूइर्येहे अओख्तो-नामनो यजतहे ॥ २० ॥

हओमेँम्च पर-हओमेँम्च आयेसे येसित इन्मइने जरथुइत्रहे स्पितामहे अषओनो फ्रवषेँ अओख्तो-नामनो यजतहे । अअेस्माँ आयेसे येसित बओइधि इन्मइने तव आथो अहुरहे मज्दो पुथ्र अओख्तो-नामनो यजतहे ॥ २१ ॥ (ख्वरथेँम्... हओमेँम्च यजतहे २०, २१ हु बार्)

आयेसे येसित अषओनाँम्' फ्रवषिनाँम् उग्रनाँम् अइन्निथूरनाँम् पओइर्यो-ल्कअेषनाँम् फ्रवषिनाँम् नवानज्दिइतनाँम् फ्रवषिनाँम् ॥ २२ ॥

आयेसे येसित वीस्पअेइब्यो अषहे रतुब्यो । आयेसे येसित वीस्पअेइब्यो

(18) 1. Geld: अइहोस्च 2 Geld: अवइहोस्च (20) 1. West & TDA: हुधो 2. West & TDA: अष्येहे (22) 1. Geld: अषाउनाँम्.

वद्धुधाव्यो यज्ञतअेइव्यो मइन्यओइव्यस्चा गअेध्यअेइव्यस्चा योइ हँति यस्न्याच'
वह्याच' अषात् हच यत् वहिस्तात् ॥ २३ ॥

ऋवराने मज्दयस्त्रो ज़रथुश्चिश वीदअेवो अहुर-त्कअेषो । हावनँअे
अषओने अषहे रथ्त्रे यस्त्राइच वह्याइच क्षनओथाइच ऋसस्तयअेच । सावद्धँअे
वीस्याइच अषओने अषहे रथ्त्रे यस्त्राइच वह्याइच क्षनओथाइच ऋसस्तयअेच ।
रथ्त्राँम् अयरनाँम्च अस्न्यनाँम्च माह्वनाँम्च याइर्यनाँम्च सरधनाँम्च यस्त्राइच
वह्याइच क्षनओथाइच ऋसस्तयअेच ॥ २४ ॥

जोत्र:- यथा अहू वइर्यो ज़ओता ऋा मे भ्रूते ।

रास्पी:- यथा अहू वइर्यो यो ज़ओता ऋा मे भ्रूते ।

जोत्र:- अथा रतुश्च अषात्चीत् हच ऋा अषव वीध्वो भ्रओत् ॥ २५ ॥

हा ४

जोत्र उ रास्पी:-

इम हुमताच हूँताच हूरस्ताच (जोत्र) इमाँ हओमाँस्च म्यज्दोँस्च
ज़ओथाओस्च वरँस्मच अषय ऋस्तरँम् गौम्च हुधोद्धँम् हउर्वत अमँरतात
गौम्च हुधोद्धँम् हओमँम्च पर-हओमँम्च अअेस्माँस्च वओइधीम्च इमाँम्
अद्धुयाँम्च अश्याँम्च' रथ्त्राँम्च रतुफ्रितीम्च गाथनाँम्च स्रओथ्रँम् हूरस्ताओ
माँथाओ पइरिच ददँमहिँ आच वअेधयमहिँ ॥ १ ॥

आअत् दीश् आवअेधयमहि अहुराइच मज्दाइ स्रओषाइच अश्याइ
अमँषअेइव्यस्च स्पँतअेइव्यो अषओनाँम्च' ऋवषिव्यो अषओनाँम्च' उवोँइव्यो
आथ्रअेच अहुरहे मज्दो रथ्त्रअेच वरँजइते वीस्पयो साँचत्च अषओनो स्तोइश्
यस्त्राइच वह्याइच क्षनओथाइच ऋसस्तयअेच ॥ २ ॥

आअत् दीश् आवअेधयमहि इम हुमताच हूँताच हूरस्ताच इमाँ

(23) 1. West & TDA : यस्न्याइच वह्याइच.

Hā 4

(1) 1. West & TDA : अश्याँम्च 2. Geld : ददँमही 3. Geld : वअेधयमही
here and throughout this chapter. (2) 1. Geld : अषात्चीत्.

हर्ओमॉस्च म्यज्दाँस्च ज्जओथ्रोस्च बरँस्मच अषय फ्रस्तरँतम् गाँम्च हुधोइहँम्
हउर्वत अमँरँतात गाँम्च हुधोइहँम् हर्ओमँम्च पर-हर्ओमँम्च अओस्माँस्च बओइ-
धीम्च इमाँम् अइहुयाँम्च अश्याँम्च' रथ्रँम्च रतुफ्रितीम्च गाथनाँम्च स्रओथ्रँम्
ह्रश्तातो माँथ्रो पइरिच ददँमहि' आच वओधयमहि' ॥ ३ ॥

आअत् दीश आवओधयमहि अमँषओइव्यो स्पँतओइव्यो हुक्ष्रओइव्यो
हुधाव्यो यवओजिव्यो यवओसुव्यो योइ वइहँउश आ मनइहो श्येइ' ति' योस्च
उइति ॥ ४ ॥

आअत् दीश आवओधयमहि फ्रायेहीश अहे न्मानहे फ्रदथाइ अहे न्मानहे
पस्वाँम्च नराँम्च ज्ञातनाँम्च ज्ञाँवन्ननाँम्च अषओनाँम् येज्हे अओम् हँ' ति ॥ ५ ॥

आअत् दीश आवओधयमहि अषओनाँम्' वडुहिब्यो फ्रवषिव्यो यो
उघ्रोस्च अइन्निथूरोस्च अषओनाँम् अवइहे ॥ ६ ॥

आअत् दीश आवओधयमहि दयुषो अहुरहे मज्दो रओवतो ख्वरँनइहतो'
मइन्यँउश मइन्यओयेहे अमँषनाँम् स्पँतनाँम् यस्त्राइच वहाइच क्षनओथ्राइच
फ्रसस्तयओच ॥ ७ ॥

आअत् दीश आवओधयमहि असन्यओइव्यो अषहे रतुव्यो। हावनँओ
अषओने अषहे रथ्वे यस्त्राइच वहाइच क्षनओथ्राइच फ्रसस्तयओच। आअत् दीश
आवओधयमहि स्रावइहँओ वीस्याइच अषओने अषहे रथ्वे यस्त्राइच वहाइच क्षनओ-
थ्राइच फ्रसस्तयओच। आअत् दीश आवओधयमहि मिथ्रहे वोउरु-गओयओइतोइश'
हज्जइरो-गओषहे वओवरँ-चष्मनो अओखतो-नामनो यज्जतहे रामनो ख्वास्त्रहे यस्त्राइच
वहाइच क्षनओथ्राइच फ्रसस्तयओच ॥ ८ ॥

आअत् दीश आवओधयमहि रपिथ्रिनाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्त्राइच
वहाइच क्षनओथ्राइच फ्रसस्तयओच। आअत् दीश आवओधयमहि फ्रादत्-प्रषवे
ज्ज' तुमाइच अषओने अषहे रथ्वे यस्त्राइच वहाइच क्षनओथ्राइच फ्रसस्तयओच।

(3) 1. West & TDA : अष्यँम्च 2. Geld : ददँमही...वओधयमही (4) 1. West
& TDA : श्येइति (6) 1, Geld ; अषाउनाँम् (7) 1. West & TDA : ख्वरँनइहतो
(8) 1. Geld ; गओयओतोइश.

आअत् दीश आवअधयमहि अषहे वहिस्तहे आथस्च अहुरहे मज्दतो यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ़सस्तयअच ॥ ९ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि उज्जयेइरिनाइ अषओने अषहे रथ्ने यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ़सस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि फ़ादत्-वीराइ दख्युमाइच' अषओने अषहे रथ्ने यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ़सस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि वर्रज्जतो अहुरहे नक्रोधो अपाँम् अपस्च मज्दधातयो यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ़सस्तयअच ॥ १० ॥

आअत् दीश आवअधयमहि अइन्निस्त्रुध्रमाइ' अइविगयाइ अषओने अषहे रथ्ने यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ़सस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि फ़ादत्-वीस्पाँम्-हुज्याइत्ते' ज़रथुश्चोत्तमाइच अषओने अषहे रथ्ने यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ़सस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि अषओनाँम्' फ़वषिनाँम् धेनाँनाँम्च वीरो-वाँध्वनाँम् याइर्ययोस्च हुषितोइश अमहेच हुताश्तहे हुरओधहे वर्रध्रमहेच अहुरधातहे वनइत्योस्च उपरतातो यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ़सस्तयअच ॥ ११ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि उषहिनाइ अषओने अषहे रथ्ने यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ़सस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि वर्रज्याइ न्मान्या-इच अषओने अषहे रथ्ने यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ़सस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि स्त्रओषहे अश्येहे' अषिवतो वर्रथाजनो फ़ादत्-गअथहे रण्नओश रजिस्तहे अर्स्तातस्च फ़ादत्-गअथयो वर्रदत्-गअथयो यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओ-थाइच फ़सस्तयअच ॥ १२ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि माह्यअइव्यो अषहे रतुव्यो । अत्तर-मोइहाइ अषओने अषहे रथ्ने यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ़सस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि पेर्रनो-मोइहाइ वीषत्तथाइच अषओने अषहे रथ्ने यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ़सस्तयअच ॥ १३ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि याइर्यअइव्यो अषहे रतुव्यो । मइध्यो-ज़र-

(10) 1. Geld: दाख्युमाइच (11) 1. Geld: अइन्निस्त्रुध्रमाइ 2. Geld: हुज्यात्ते 3. Geld: अषाउर्नाँम् (12) 1. West & TDA: अष्येहे.

मयाइ^१ अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि मइध्यो-षमाइ^२ अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वहाइच क्ष्नाओ-
थाइच फ्रसस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि पइतिशहहाइ अषओने अषहे
रथ्वे यस्ताइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि
अयाश्रिमाइ^३ फ्रओउर्वअश्रिमाइ^३ वर्ष्निहर्स्ताइच अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच
वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि मइध्याइर्याइ
अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअच । आअत् दीश
आवअधयमहि हमस्पथमइद्याइ^४ अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वहाइच क्ष्नाओथाइच
फ्रसस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि सरधअइव्यो अषहे रतुव्यो यस्ताइच
वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअच ॥ १४ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि वीस्पअइव्यो अअइव्यो रतुव्यो योइ हँति
अषहे रतवो थयस्च^५ शिसाँस्च नज्दिस्त पइरिशहावनयो योइ हँति अषहे यत्
वहिस्तहे मज्दो-फ्रसास्त जरथुश्त्रो-फ्रओस्त यस्ताइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्त-
यअच ॥ १५ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि अहुरअइव्य मिथअइव्य वरँज्ज्^६ अइध्य-
जइहअइव्य अषवनअइव्य स्तारोँम्च स्पँतो-मइन्यवनाँम् दामनाँम् तिश्न्येहेच
स्तारो रअवतो ख्वरँनइहतो^७ मोइहहेच गओचिथहे ह्वरँच क्ष्नाअतहे अउर्वत्-अस्पहे
दोइथहे अहुरहे मज्दो मिथहे दइणुनाँम् दइणुपतोइश^८ यस्ताइच वहाइच क्ष्नाओ-
थाइच फ्रसस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि (रोज्ज^९) अहुरहे मज्दो रअवतो
ख्वरँनइहतो^७ यस्ताइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअच । आअत् दीश आवअ-
धयमहि (माह^{१०}) अषओनाँम् फ्रवषिनाँम् यस्ताइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्त-
यअच ॥ १६ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि तव आथो अहुरहे मज्दो पुथ मत् वीस्पअ-

(14) 1. Geld: मइध्योइज्जर्मयाइ; West & TDA. मइध्यो-ज्जर्म्याइ 2. Geld:
मइध्योइषमाइ; West & TDA. मइध्योष्माइ 3. West & TDA: अयाश्रमाइ फ्रओउर्वअश्रमाइ
4. Geld: हमस्पथमअदयाइ (15) 1. West & TDA: थयस्च (16) 1. West &
TDA: ख्वरँनइहतो 2. Geld: दइणुपतोइश *See note on Yasna 1.11.

इव्यो आतँरव्यो यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि अइव्यो वडुहिब्यो वीस्पनाँम्च अपाँम् मज्दधातनाँम् वीस्पनाँम्च उर्वरनाँम् मज्दधातनाँम् यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअच ॥ १७ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि माँथहे स्पँतहे अषओनो वँरँज्यडुहहे' दातहे वीदअवहे दातहे ज़रथुश्त्रोइश दरँघयो उपयनयो दअनयो वडुह्यो माज्दयस्त्रोइश यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअच ॥ १८ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि गरोइश उषि-दरँनहे मज्दधातहे अष-ख्वाथहे वीस्पअपाँम्च गइरिनाँम् अष-ख्वाथनाँम् पोउरु-ख्वाथनाँम् मज्दधातनाँम् कावयेहेच ख्वरँनइहो मज्दधातहे अख्वरँतहेच ख्वरँनइहो मज्दधातहे यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि अषोइश वडुह्यो चिस्तो-इश वडुह्यो अरँथँ वडुह्यो रसाँस्तातो वडुह्यो ख्वरँनइहो सवइहो मज्दधातहे यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअच ॥ १९ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि दह्ययो वडुह्यो आफ्रितोइश दह्यहेच नश् अषओनो उघ्रहेच तस्महे दामोइश उपमनहे यज्जतहे यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअच ॥ २० ॥

आअत् दीश आवअधयमहि ओइहाँम् असइहाँम्च षोइथनाँम्च गओ-यओइतिनाँम्च मअथननाँम्च अवो-ख्वरँननाँम्च अपाँम्च ज़माँम्च उर्वरनाँम्च अज्जहोस्च' ज़मो अवज्जहेच' अण्णो वातहेच अषओनो स्त्राँम् मोइहो हूरो अनघ्र-नाँम् रओचइहाँम् ख्वधातनाँम् वीस्पनाँम्च स्पँतहे मइन्यँउश दामनाँम् अषओनाँम् अषओनिनाँम्च अषहे रथ्व्रँम् यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअच ॥ २१ ॥

ज्ञोत् उ रास्पी:-

आअत् दीश आवअधयमहि रथ्व्रो वँरँज्जतो यो अषहे । रथ्व्रँम् अयरनाँम्च अस्न्यनाँम्च माह्यनाँम्च याइर्यनाँम्च सरँधनाँम्च योइ हँति अषहे रतवो हावनोइश रथ्व्रो यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअच ॥ २२ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि स्रओषहे अश्येहे' तस्महे तनुमाँथहे दर्षि-

(18) 1. West & TDA: वँरँज्यइहहे
भूहेच

(23) 1. West & TDA: अष्येहे.

(21) 1. Geld: अइज्जहोस्च...अवइ-

द्रओश् आहूइर्येहे क्ष्णओथ्र यस्त्राइच वह्नाइच क्ष्णओथ्राइच फ्रसस्तयअेच । आअत् दीश् आवअेधयमहि ज़रथुश्त्रहे स्पितामहे अषओनो फ्रवर्षेअे क्ष्णओथ्र यस्त्राइच वह्नाइच क्ष्णओथ्राइच फ्रसस्तयअेच । आअत् दीश् आवअेधयमहि तव आतर्श् पुथ्र अहुरहे मज़्दो क्ष्णओथ्र यस्त्राइच वह्नाइच क्ष्णओथ्राइच फ्रसस्तयअेच ॥ २३ ॥

आअत् दीश् आवअेधयमहि अषओनाँम्^१ फ्रवर्षिनाँम् उघ्रनाँम् अइत्रिधूरनाँम् पओइर्यो-ल्कअेषनाँम् फ्रवर्षिनाँम् नवानज्दिदश्तनाँम् फ्रवर्षिनाँम् यस्त्राइच वह्नाइच क्ष्णओथ्राइच फ्रसस्तयअेच ॥ २४ ॥

आअत् दीश् आवअेधयमहि वीस्पअेइव्यो अषहे रतुव्यो यस्त्राइच वह्नाइच क्ष्णओथ्राइच फ्रसस्तयअेच । आअत् दीश् आवअेधयमहि वीस्पअेइव्यो वइहुधाव्यो यज़्जतअेइव्यो मइन्यओइव्यस्चा गअेथ्यअेइव्यस्चा योइ हँ-ति यस्न्याच^२ वह्याच^३ अषात् हच यत् वहिश्तात् । अमषा स्पँ-ता हुक्ष्था हुधोइहो यज़्जमइदे ॥ २५ ॥

येञ्हे हातोँम् आअत् येस्त्रे पइती वइहो^४

मज़्दो अहुरो वअेथा अषात् हचा

योइहँम्चा ताँस्चा तोस्चा यज़्जमइदे ॥ २६ ॥

हा ५

जोत्रः- इथा आअत्^१ यज़्जमइदे अहुरँम् मज़्दाँम् येँ गाँम्चा अषँम्चा दात् अपस्चा दात् उर्वरोस्चा वइहीश् रओचोस्चा दात् ब्रूमीम्चा वीस्पाचा वोहू ॥ १ ॥

अह्या क्ष्णथाचा मज़्जनाचा ह्वपइहाइश्चा^२ तैम् अत् यस्न्यनाँम्^३ पउर्वताता यज़्जमइदे योइ गँउश् हचा इयेइ-ती^४ ॥ २ ॥

तैम् अत् आहूइर्या नामैनी मज़्दा-वरा स्पँ-तोतैमा यज़्जमइदे । तैम्

(24) 1. Geld · अषाउनाँम् (25) 1. West & TDA . येस्न्याइच वह्याइच

(26) 1. West & TDA : वञ्हो.

Hā 5

This chapter is entirely identical, word for word, with Yasna 37.

(1) Geld & West: आत् (2) 1. Geld: हवपँगहाइश्चा 2. West & TDA: यस्ननाँम् 3. West & TDA: इयँती.

अह्नाकाइश् अङ्गिदवीश्चा उस्तानाइश्चा यज्ञमइदे । तँम् अषओनाँम्' फ्रवषीश्
नराँम्चा नाइरिनाँम्चा यज्ञमइदे ॥ ३ ॥

अषँम् अत् वहिश्तँम् यज्ञमइदे ह्यत् स्रओश्तँम् ह्यत् स्पँतँम् अमँषँम् ह्यत्
रओचोइह्यत्' ह्यत् वीस्पा वोह् ॥ ४ ॥

वोहुचा मनो यज्ञमइदे । वोहुचा क्षथँम् वडुहीम्चा दअेनाँम् वडुहीम्चा
फ्रँसँरतूम् वडुहीम्चा आर्मइतीम् ॥ ५ ॥

येअहे हाताँम् आअत् येस्त्रे पइती वड्हो

मज्दतो अहुरो वअथा अषात् हचा

योइहँम्चा ताँस्चा ताोस्चा यज्ञमइदे ॥ ६ ॥

~~~~~

हा ६

जोत्र उ रास्पी:-

दध्वोइहँम् अहुरँम् मज्दोँम् यज्ञमइदे । अमँषा स्पँता हुक्षथा हुधोइहो
यज्ञमइदे ॥ १ ॥

✓ अस्न्य अषवन अषहे रतवो यज्ञमइदे । हावनीम् अषवनँम् अषहे रतूम्
यज्ञमइदे । सावइहअेम् वीसीम्च अषवनँम् अषहे रतूम् यज्ञमइदे । मिथँम् वोउरु-
गओयओइतीम् हज्जइर-गओषँम् वअेवरँ-चप्मनँम् अओख्तो-नामनँम् यज्ञतँम् यज्ञमइदे ।
राम ख्वास्त्रँम् यज्ञमइदे ॥ २ ॥

जोत्र:- रपिथ्रिनँम् अषवनँम् अषहे रतूम् यज्ञमइदे । फ्रादत्-फ्राउम् ज्ञँतुमँम्च
अषवनँम् अषहे रतूम् यज्ञमइदे । अषँम् वहिश्तँम् आत्रँम्च' अहुरहे मज्दतो पुथँम्
यज्ञमइदे ॥ ३ ॥

उज्जयेइरिनँम् अषवनँम् अषहे रतूम् यज्ञमइदे । फ्रादत्-वीरँम् दख्युमँम्च'

(3) 1. Geld: अषाउनोँम् (4) 1. Geld: रओचश्गह्यत्.

Hā 6

This chapter is mostly identical with chapter 2. A major portion
of this chapter also recurs in Y.17 and 59.

(3) 1. West & TDA: आतरँम्च (4) 1. Geld: दाख्युमँम्च.

अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे । वरंज्रत्तम् अहुरम् क्षथीम् क्षअत्तम् अपाँम् नपात्तम्
अउर्वत्-अस्पम् यज्ञमइदे । अपम्च मज्दधात्तम् अषओनीम् यज्ञमइदे ॥ ४ ॥

अइत्रिसूथम्' अइविगाइम् अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे । फ्रादत्-
वीस्पाम्-हुज्याइतीम् ज्रथुश्रोत्तम्च अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे । अषओनाँम्
वडुहीश्र सूरौ स्पत्तो फ्रवषयो यज्ञमइदे । एतोस्च वीरो-वाँथ्रौ यज्ञमइदे ।
याइर्योच हुषितीम् यज्ञमइदे । अम्च हुतश्तम् हुरओधम् यज्ञमइदे । वरंथ्रम्च
अहुरधात्तम् यज्ञमइदे । वनइत्तीम्च उपरतात्तम् यज्ञमइदे ॥ ५ ॥

उषहिन्नम् अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे । वरंजीम् न्मानीम्च अषवन्नम्
अषहे रतूम यज्ञमइदे । स्रओषम् अषीम् हुरओधम् वरंथाजन्नम् फ्रादत्-गअथम्
अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे । रण्णम् रज्जिश्तम् यज्ञमइदे । अरुतात्तम्च फ्रादत्-
गअथोम् वरदत्-गअथोम् यज्ञमइदे ॥ ६ ॥

माह्य अषवन अषहे रतवो यज्ञमइदे । अत्त-मोइहम् अषवन्नम् अषहे
रतूम यज्ञमइदे । परंनो-मोइहम् वीषत्तम् अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे ॥ ७ ॥

याइर्य अषवन अषहे रतवो यज्ञमइदे । मइध्यो-ज्ररमअम्' अषवन्नम् अषहे
रतूम यज्ञमइदे । मइध्यो-षम्' अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे । पइतिशहहीम्
अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे । अयाथ्रिम्' फ्राओउर्वओश्रिम्' वर्णिहरुत्तम्
अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे । मइध्याइरीम् अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे ।
हमस्पथमअेदअेम् अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे । सरंध अषवन अषहे रतवो
यज्ञमइदे ॥ ८ ॥

वीस्पे अषहे रतवो यज्ञमइदे योइ हँति अषहे रतवो थ्रयस्च' थ्रिसाँस्च
नज्दिश्त पइरिशहावनयो योइ हँति अषहे यत् वहिश्तहे मज्दो-फ्रसास्त ज्रथुश्रो-
फ्राओष्त ॥ ९ ॥

✓ अहुर मिथ्र वरंज्रत्त अइथ्यजइह अषवन यज्ञमइदे । स्त्रँउश्च मोइहम्च
हूरच उर्वराहु पइति वरंस्मन्याहु मिथ्रम् वीस्पनाँम् दख्युनाँम् दख्युपइतीम्'

(5) 1. Geld. अइत्रिसूथ्रिम् 2. Geld. अषाउनाँम् (8) 1. Geld. :
मइध्योइज्ररमअम् 2. Geld. मइध्योइषम् 3. West & TDA. अयाथ्रिम् फ्राओउर्वओ-
इत्रिम् (9) 1. West & TDA. थ्रयस्च (10) 1. Geld. : दख्युपइतीम्.

यज्ञमइदे । (रोऽम्*) अहुरम् मज्दाम् रवेवत्तम् ख्वरनङ्गहत्तम् यज्ञमइदे । (माह्*)
अषओनीम् वडुहीश् सूरतो स्पत्तो प्रवषयो यज्ञमइदे ॥ १० ॥

थ्राम् आत्रम् अहुरहे मज्दो पुथ्रम् अषवन्म् अषहे रतूम यज्ञमइदे
मत् वीस्पअइव्यो आतरव्यो । आपो वडुहीश् वहिस्तो मज्दधातो अषओनीश्
यज्ञमइदे । वीस्पो आपो मज्दधातो अषओनीश् यज्ञमइदे । वीस्पो उर्वरो मज्द-
धातो अषओनीश् यज्ञमइदे ॥ ११ ॥

माथ्रम् स्पत्तम् अश-ख्वरनङ्गहम् यज्ञमइदे । दात्तम् वीदोयूम यज्ञमइदे ।
दात्तम् जरथुश्च यज्ञमइदे । दरघाम् उपयनाम् यज्ञमइदे । दओनाम् वडुहीम् माज्द-
यस्त्रीम् यज्ञमइदे ॥ १२ ॥

गइरीम् उषि-दरन्म् मज्दधात्तम् अष-ख्वाथ्रम् यज्ञत्तम् यज्ञमइदे । वीस्पो
गरयो अष-ख्वाथ्रो पौउरु ख्वाथ्रो मज्दधात अषवन अषहे रतवो यज्ञमइदे । उघ्रम्
कवअम् ख्वरनो मज्दधात्तम् यज्ञमइदे । उघ्रम् अख्वरत्तम् ख्वरनो मज्दधात्तम्
यज्ञमइदे । अषीम् वडुहीम् यज्ञमइदे । क्षोइथनीम् वर्रज्जतीम् अमवइतीम् हुरओधाम्
ख्वापराम् ख्वरनो मज्दधात्तम् यज्ञमइदे । सवो मज्दधात्तम् यज्ञमइदे ॥ १३ ॥

दहाम् वडुहीम् आफ्रितीम् यज्ञमइदे । दहाम्च नरम् अषवन्म् यज्ञमइदे ।
उघ्रम् तरम् दामोइश् उपमन्म् यज्ञत्तम् यज्ञमइदे ॥ १४ ॥

इमो अपस्च जेमस्च उर्वरोस्च यज्ञमइदे । इमो असोस्च षोइथोस्च
गओयओइतीश्च मअथन्योस्च अवो-ख्वरनोस्च यज्ञमइदे । इमम्च षोइथहे पइतीम्
यज्ञमइदे यिम् अहुरम् मज्दाम् ॥ १५ ॥

जोत्र उ रास्पीः-

रतवो वीस्पे मज्जिस्त यज्ञमइदे अयर अस्न्य माह्य याइर्य सरध ॥ १६ ॥
हउर्वत अमरतात यज्ञमइदे । गाउश् हुदो यज्ञमइदे । स्रओषम् अषीम्
हुरओधम् वर्रथाजनम् फ्रादत्-गअथम् अषवन्म् अषहे रतूम यज्ञमइदे ॥ १७ ॥

*see note on Y.1.11; 2. West & TDA. ख्वरनङ्गहत्तम् 3. Geld.
अषाउनाम् (11) 1. West & TDA आतरम् (12) 1. West & TDA: अष-
ख्वरनङ्गहम् (13) 1. West & TDA. उषि-दरन्म् (17) 1. West & TDA:
हुधो.

हओमँमच पर-हओमँमच यज्ञमइदे । ज़रथुश्त्रहे स्पितामहे इध अषओनो
अषीमच फ़वषीमच यज्ञमइदे । अओस्माँस्च वओइधीमच यज्ञमइदे । थ्रॉम् आत्रँम्'
अहुरहे मज़दो पुथ्रँम् अषवनेम् अषहे रतूम यज्ञमइदे ॥ १८ ॥

अषओनॉम्' वडुहीश सूरतो स्पँततो फ़वषयो यज्ञमइदे ॥ १९ ॥

वीस्पे अषवनो यज़त यज्ञमइदे । वीस्पे अषहे रतवो यज्ञमइदे । हावनीम्
पइति रतूम सावङ्हअम् वीसीमच पइति रतूम । रतवो वीस्पे मज़िस्त पइति
रतूम ॥ २० ॥

येज़हे हातॉम् आअत् येस्ते पइती वङ्हो° ॥ २१ ॥

हा ७

रास्पी:- यथा अहू वइर्यो यो ज़ओता फ़ा मे म्रूते ।

ज़ोत्र.- अथा रतुश अषात्चीत् हच फ़ा अषव वीध्वो म्रओत् ॥

ज़ोत्र उ रास्पी.-

अषँम् वोहू वहिश्तेम् अस्ती° ॥ ० ॥ (सि वार्) ।

अषय दधॉमि ख्वरँथेम् म्यज़्दम् हउर्वत अमँरतात गाउश हुदो' इन्नूमइने
अहुरहे मज़दो अमँषनॉम् स्पँतनॉम् । इन्नूमइने स्रओषहे अश्येहे' अषिवतो वँ-
थाजनो फ़ादत्-गअथेहे ॥ १ ॥

अषय दधॉमि हओमँमच पर-हओमँमच इन्नूमइने ज़रथुश्त्रहे स्पितामहे
अषओनो फ़वषँअे । अषय दधॉमि अओस्म वओइधि इन्नूमइने तव आथो अहुरहे
मज़दो पुथ्र ॥ २ ॥

अषय दधॉमि हओमि' इन्नूमइने अइज्यो वडुहिब्यो अपॉम् वडुहीनॉम्
मज़्दघातनॉम् । अषय दधॉमि आपँम् हओम्यॉम् । अषय दधॉमि गॉम् जीव्यॉम् ।

(18) West & TDA : आतरँम् (19) 1. Geld · अषाउनॉम्.

Hā 7

This chapter generally agrees with chapter 3. The following sections correspond: 1-23 with Y.3.1-23, sections 5-19 agree also with Y.1.3-17 and 4.8-22, 20-23 with Y.4.23-25. Sections 5-19 = Y.66.2-16.

(1) 1. West & TDA : हुधो 2. West & TDA : अष्येहे (3) 1. West & TDA : हओम.

अषय दधामि उर्वराम् हधानअपताम् अषय उज्जाताम् क्षन्मइने अपाम् मज्ज-
धातनाम् ॥ ३ ॥

अषय दधामि इमत् बरस्म हध-ज्जओथ्रम् हध-अइज्याओइहनम् अषय
फ्रस्तरत्तम् क्षन्मइने अमषनाम् स्पत्तनाम् । अषय दधामि वाच हुमत हूस्त हूरस्त ।
अषय दधामि गाथनाम्च स्रओथ्रम् । अषय दधामि हूरस्तो माँथो । अषय दधामि
इमाम् अइहुयाँम्च अश्याँम्च^१ रथ्र्नाँम्च रतुफ्रितीम्च क्षन्मइने यजतनाम् अषओ-
नाम् मइन्यवनाम् गअथ्यनाम् क्षन्मइने हवहेच उरुनो ॥ ४ ॥

✓ अषय दधामि असन्यअइज्यो अषहे रतुव्यो । हावनँअे अषओने अषहे
रथ्वे । अषय दधामि सावइहँअे वीस्याइच अषओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि
मिथ्रहे वोउरु-गओयओइतोइश^२ हज्जइरो-गओषहे बअेवर-चप्मनो अओइतो-नामनो
यजतहे रामनो ख्वास्त्रहे ॥ ५ ॥

ज्ञोत्र :- अषय दधामि रपिथ्विनाइ अषओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि फ्रादत्-
प्रषवे ज्जत्तुमाइच अषओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि अषहे वहिस्तहे आथस्च
अहुरहे मज्जदो ॥ ६ ॥

अषय दधामि उज्जयेइरिनाइ अषओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि फ्रादत्-
वीराइ दख्खुमाइच^३ अषओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि बर्रज्जतो अहुरहे नफ्रधो
अपाँम् अपस्च मज्जधातयो ॥ ७ ॥

अषय दधामि अइत्रिसूथ्रमाइ^४ अइविगयाइ अषओने अषहे रथ्वे । अषय
दधामि फ्रादत्-वीस्पाँम्-हुज्याइत्तेँअे^५ ज्जरथुस्रोत्तमाइच अषओने अषहे रथ्वे । अषय
दधामि अषओनाँम्^६ फ्रवषिनाँम् घँनाँनाँम्च वीरो-वाँथ्वनाँम् याइर्ययोस्च
हुषितोइश अमहेच हुतास्तहे हुरओधहे वर्रथ्रमहेच अहुरधातहे वनइत्त्याओस्च
उपरतातो ॥ ८ ॥

अषय दधामि उषहिनाइ अषओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि बर्रज्याइ
न्मान्याइच अषओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि स्रओषहे अश्येहे^७ अषिवतो

(4) 1. West & TDA अष्याँम्च (5) 1 Geld °गओयवोतोइश (7) 1.
Geld. दाख्खुमाइच (8) 1. Geld. अइत्रिसूथ्रमाइ 2. Geld. °हुज्यात्तेँअे 3. Geld.
अषाउनाँम् (9) West & TDA. अप्येहे.

वॅरथाजनो फ़ादत्-गअथेहे रफ़्नाओश् रज्जिस्तहे अरुस्तातस्च फ़ादत्-गअथयो वॅरदत्-
गअथयो ॥ ९ ॥

अषय दधामि माह्यअेइव्यो अषहे रतुव्यो । अरुतर-मोड्हाइ अषओने
अषहे रथ्वे । अषय दधामि पॅरनो-मोड्हाइ वीषसथाइच अषओने अषहे रथ्वे ॥ १० ॥

अषय दधामि याइर्यअेइव्यो अषहे रतुव्यो । मइध्यो-ज्जरमयाइ^१ अषओने
अषहे रथ्वे । अषय दधामि मइध्यो-षमाइ^२ अषओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि
पइतिशहह्याइ अषओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि अयाथ्रिमाइ^३ फ़ओउर्वअेत्त्रिमाइ^४
वर्णिहरुस्ताइच अषओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि मइध्याइर्याइ अषओने अषहे
रथ्वे । अषय दधामि हमस्पथमइद्याइ^५ अषओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि
सरधअेइव्यो अषहे रतुव्यो ॥ ११ ॥

अषय दधामि वीस्पअेइव्यो अअेइव्यो रतुव्यो योइ हँति अषहे रतवो
थ्रयस्च^६ थ्रिसाँस्च नज्जिस्त पइरिशहावनयो योइ हँति अषहे यत् वहिस्तहे मज्दो-
फ़सास्त ज्जरथुत्त्रो-फ़ओस्त ॥ १२ ॥

अषय दधामि अहुरअेइव्य मिथ्रअेइव्य वॅरज्जन्व्य^७ अइथ्यज्जहअेइव्य^८
अषवनअेइव्य स्ताराम्च स्पँतो-मइन्यवनाँम् दामनाँम् तिश्च्येहेच स्तारो रअेवतो
ख्वरनडुहतो^९ मोड्हाइहेच गओचिथ्रहे ह्वरँच ख्वरँतेहे अउर्वत्-अस्पहे दोइथ्रहे अहुरहे
मज्दो मिथ्रहे दख्युनाँम् दज्जुपतोइश्^{१०} । अषय दधामि (रोज्*) अहुरहे मज्दो
रअेवतो ख्वरनडुहतो^{११} । अषय दधामि (माह्*) अषओनाँम्^{१२} प्रवषिनाँम् ॥ १३ ॥

अषय दधामि तव आथ्रो अहुरहे मज्दो पुथ मत् वीस्पअेइव्यो आतरँव्यो ।
अषय दधामि अइव्यो वडुहिव्यो वीस्पनाँम्च अपाम् मज्दधातनाँम् वीस्पनाँम्च
उर्वरनाँम् मज्दधातनाँम् ॥ १४ ॥

अषय दधामि माँथ्रहे स्पँतेहे अषओनो वॅरज्ज्यडुहहे^{१३} दातहे वीदअेवहे दातहे
ज्जरथुत्त्रोइश् दरँघयो उपयनयो दअेनयो वडुहयो माज्दयस्त्रोइश् ॥ १५ ॥

(11) 1. Geld मइध्यो-ज्जरमयाइ, West & TDA: मइध्यो-ज्जरम्याइ 2. Geld.
मइध्यो-षमाइ; West & TDA: मइध्योष्माइ 3. West & TDA: अयाथ्रमाइ फ़ओउर्वअेत्त्रमाइ
4. Geld हमस्पथमअेदयाइ (12) West & TDA. थ्रयस्च (13) 1. West & TDA:
वॅरज्जन्व्य अअेथ्येज्जहअेइव्य 2. West & TDA: ख्वरँनडुहतो 3. Geld: दज्जुपतोइश्.
*See note on Y.1.11. 4. Geld: अषाउनाँम् (15) 1. West & TDA: वॅरज्ज्यडुहहे.

अषय दधामि गरोइश् उषि-दरंनहे मज्जधातहे अष-ख्वाथ्रहे वीस्पअेषाम्च गइरिनाम् अष-ख्वाथ्रनाम् पोउरु-ख्वाथ्रनाम् मज्जधातनाम् कावयेहेच ख्वरंनइहो मज्जधातहे अख्वरंतहेच ख्वरंनइहो मज्जधातहे । अषय दधामि अषोइश् वइहुयो चिस्तोइश् वइहुयो अरंथे वइहुयो रसास्तातो वइहुयो ख्वरंनइहो सवइहो मज्जधातहे ॥ १६ ॥

अषय दधामि दह्ययो वइहुयो आफ्रितोइश् दह्यहेच नर्शु अषओनो उग्रहेच तख्महे दामोइश् उपमनहे यज्जतहे ॥ १७ ॥

अषय दधामि ओइहाम् असइहाम्च षोइथ्रनाम्च गओयओइतिनाम्च मअथननाम्च अओ-ख्वरंननाम्च अपाम्च ज्ञमाम्च उर्वरनाम्च अन्नहोस्च' ज्ञमो अवन्नहेच' अप्नो वातहेच अषओनो स्त्राम् मोइहो हूरो अनघ्रनाम् रओचइहाम् ख्वधातनाम् वीस्पनाम्च स्पेत्तहे मइन्येउश् दामनाम् अषओनाम् अषओनिनाम्च अषहे रथ्वाम् ॥ १८ ॥

ज्ञोत् उ रास्पी.-

अषय दधामि रथ्वो वरंजतो यो अषहे । रथ्वाम् अयरनाम्च अस्न्यनाम्च माह्यनाम्च याइर्यनाम्च सरंधनाम्च योइ ह्येति अषहे रतवो । हावनोइश् रथ्वो ॥ १९ ॥

अषय दधामि ख्वरंथेम् म्यज्जदम् हउर्वत अमरंतात गाउश् हुदो' इन्नूमइने स्रओषहे अश्येहे' तख्महे तनुमाथ्रहे दधि-द्रओश् आहूइर्येहे अओख्तो-नामनो यज्जतहे ॥ २० ॥

अषय दधामि हओमम्च पर-हओमम्च इन्नूमइने जरथुश्त्रहे स्पितामहे अषओनो फ्रवषेअे अओख्तो-नामनो यज्जतहे । अषय दधामि अओस्म वओइधि इन्नूमइने तत्र आथ्रो अहुरहे मज्जदो पुथ्र अओख्तो-नामनो यज्जतहे ॥ २१ ॥
(अषय दधामि ख्वरंथेम्.. यज्जतहे । अषय दधामि हओमम्च यज्जतहे-२०-२१ दु वार्)

अषय दधामि अषओनाम्' फ्रवषिनाम् उग्रनाम् अइत्थिरनाम् पओइर्यो-त्कअेषनाम् फ्रवषिनाम् नवानज्जिदस्तनाम् फ्रवषिनाम् ॥ २२ ॥

अषय दधामि वीस्पअेइव्यो अषहे रतुव्यो । अषय दधामि वीस्पअेइव्यो

(18) 1. Geld . अइन्नहोस्च . अवइश्त्रहेच (20) 1. West & TDA : हुधो
2. West & TDA : अष्येहे (22) 1. Geld : अषाउनाम्.

वद्बहुधाव्यो यज्ञतओइव्यो मइन्यओइव्यस्वा गओथ्यओइव्यस्वा योइ हँ॑ ति यस्न्याच' वद्व्याच' अषात् हच यत् वहिस्तात् ॥ २३ ॥

अषय नो पइती जम्यात् येद्या सवा इषो॑स्ती' रादइहो । थ्वोइ स्तओ-तरस्चा माँथनस्चा अहुर मज्दा अओगँमदओचा उस्महिचा वीसामदओचा । ह्यत् मीज्दँम् मवओथँम् फ्रददाथा दओनाव्यो मज्दा अहुरा ॥ २४ ॥ (थ्वोइ स्तओतरस्चा मज्दा अहुरा-दु बार)

अद्या ह्यो नँ दाइदी अह्याइचा अहुये मनख्याइचा । तत् अद्या या तत् उपा जम्यामा तवाचा सँम् अषख्याचा वीस्पाइ यवे ॥

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश्र अषात्चीत् हचा° ॥ २५ ॥ (दु बार)

अहुनँम् वइरीम् यज्ञमइदे । अशुँधँम् वाचिम् यज्ञमइदे । दह्यँम् वडुहीम् आफ्रितीम् यज्ञमइदे । उघ्रँम् तखँम् दामोइश्र उपमनँम् यज्ञतँम् यज्ञमइदे । हउर्वत अमँरतात यज्ञमइदे । गाउश्र हुदो' यज्ञमइदे । हओमँम्च पर-हओमँम्च यज्ञमइदे । अओस्मँस्च वओइधीम्च यज्ञमइदे । फ्रसस्ति दह्ययो वद्बहुयो आफ्रितोइश्र ॥ २६ ॥

येअहे हाताँम् आअत् येखे पइती वइहो'

मज्दो अहुरो वओथा अषात् हचा

योइहँम्चा ताँस्चा तोस्चा यज्ञमइदे ॥ २७ ॥

हा ८

रास्पी - यथा अहू वइर्यो यो जओता फ्रा मे म्रूते ।

जोत् :- अथा रतुश्र अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओत् ॥

जोत् उ रास्पी.-

अषँम् वोहू वहिस्तँम् अस्ती

उस्ता अस्ती उस्ता अह्याइ

ह्यत् अषाइ वहिस्ताइ अषँम् ॥ ० ॥ (सि बार)

अषय दधँमि ख्वरँथँम् म्यज्दँम् हउर्वत अमँरतात गाउश्र हुदो' हओमँम्च

(23) 1. West & TDA: यस्न्याइच वद्व्याइच (24) Geld; इशो॑स्ती

(26) West & TDA: हुधो (27) 1. West & TDA: वइहो.

Hā 8

(1) 1. West & TDA: हुधो.

पर-हओमँम्च अओस्माँस्च वओइधीम्च फ्रसस्ति अहुरहे मज्दो अहुनहे वइर्येहे
अशुष्कहे वाक्ष् दह्ययो वइहुयो आफ्रितोइश् उघ्राइ दामोइश् उपमनाइ हओमहेच
माँथहेच अषओनओच जरथुश्त्रहे । अषय नो पइति जम्यात् ॥ १ ॥

रास्पो:- ख्वरत नरो अओतँम् म्यज्दँम् योइ दिम् हइहान अषाच फ्रँरतिच ॥ २ ॥

ज्ञोत्र:- अमँष स्पँत दओने माज्दयस्त्रे वइहवस्च वडुहीश्च जओथोस्च । यो
अओष्व मज्दयस्त्रओष्व मज्दयस्त्रो अओजनो अषहे राथ्म जीश्तयस्त्रो याथ्व गओथो
अषहे मँरँते अत्रि तू दिम् दिस्यत यो अपस्च उर्वरोस्च जओथोस्च ॥ ३ ॥

यस्च अओतओषाँम् मज्दयस्त्रनाँम् पँरनाथुनाँम् अइत्रि-ज्जुनुयनाँम् इमाँ
वचो नोइत् वीसइति फ्रम्रूइति' अओतँम् आ यातुमनहे जसइति ॥

*अषँम् वोहू° । (सि वार्)

अषँम् वोहू° । (चिहार वार्)

यथा अहू वइयोँ ॥ ४ ॥ (ड वार्)

वसस्च तू अहुर मज्द उश्ताच क्षुओष हवनँम् दामनाँम् । वसो आपो
वसो उर्वरो वसो वीस्प वोहू अषचिथ्र क्षयन्नँम् अषवनँम् दायत अक्षयन्नँम्
द्रँतँम् ॥ ५ ॥

वसो-क्षुथो ख्यात्' अषव

अवसो-क्षुथो ख्यात्' द्रो

गतो हमिस्तो निज्वँरतो

हच स्पँतहे मइन्यँउश् दामव्यो

वरतो अवसो-क्षुथो ॥ ६ ॥

हक्ष्य' अजँमचिर् यो जरथुश्त्रो फ्रतँमाँ न्माननाँम्च वीसाँम्च ज्जँतुनाँम्च
दक्ष्युनाँम्च अज्जहोँ दओनयो अनुमतयओच अनुस्त्रयओच अन्वर्श्तयओच या
आहूरिश् जरथुश्त्रिश् ॥ ७ ॥

2. West & TDA. अशुष्कहे (4) 1. Geld. फ्रम्रूइते. *At this stage
after reciting अषँम् वोहू thrice, the ज्ञोत्र partakes of a portion of the sacred bread
and receives the sacrament and proceeds with अषँम् वोहू four times.
(6) 1. Geld: वार् (7) 1. Geld: दक्ष्य; 2. Geld: अइज्जहो,

ज्ञोत्र उ रास्पी:-

रवस्व ख्वार्थेम्च आप्नीनामि वीस्पयो अषओनो स्तोइश् । आँज्स्व
दुजार्थेम्च आप्नीनामि वीस्पयो द्वतो स्तोइश् ॥ ८ ॥

हा ९

ज्ञोत्र उ रास्पी:-

अषेम् वोहू वहिश्तेम् अस्ती° । (सि बाए)

हओमहे अषवज्जहो क्ष्नाओथ्र यस्नाइच वह्नाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअेच ॥

ज्ञोत्र :- यथा अहू वइर्यो ज्ञओता फ्रा मे भ्रूते ।

रास्पी :- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे भ्रूते ।

ज्ञोत्र :- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओतू ॥ ० ॥

ज्ञोत्र उ रास्पी:-

हावनीम् आ रतूम् आ

हओमो उपाइत् ज़रथुश्नेम्

आत्रेम्' पइरि-यओज्दथेत्तम्

गाथोस्व स्रावयत्तम् ।

आ-दिम् पँसत् ज़रथुश्नो को नरे अही'

ज्ञोत्र :- यिम् अज्ञेम् वीस्पहे अइहेउश्

अस्त्वतो स्रअेश्तेम् दादरेस

ख्वहे गयेहे ख्वन्वतो अमेषहे° ॥ १ ॥

आअत् मे अअेम् पइत्यओक्त

हओमो अषव दूरओषो ।

अज्ञेम् अह्वि ज़रथुश्न

Hā 9

This and the following two chapters-10 and 11-constitute the large
Haoma Yaśt.

(1) 1. West & TDA . आतरेम् 2. West & TDA . अहि ; TDA edition
reads after अही- ' मिथ्रो ज़्यात् ज़रथुश्नेम् ' 3. TDA edition reads after अमेषहे-
' अमरेज् गयेहे स्तून.'

हओमो अषव दूरओषो
 आ माँम् यासङ्गह स्पितम
 फ्रा माँम् हुन्वङ्गह ख्वरँतेँ
 अओइ' माँम् स्तओमइने स्तूइधि
 यथ मा अपरचित् सओश्यँतो' स्तवाँन् ॥ २ ॥

आअत् अओक्त ज़रथुञ्जो । नँमो हओमाइ
 कसेँ थ्रँम् पओइर्यो हओम मश्यो'
 अस्त्वइथ्याइ हुनूत गअथ्याइ'
 का अह्नाइ अषिश अँरँनावि
 चित् अह्नाइ जसत् आयसँम् ॥ ३ ॥

आअत् मे अओम् पइत्यओक्त
 हओमो अषव दूरओषो ।
 वीवइहो माँम् पओइर्यो मश्यो
 अस्त्वइथ्याइ हुनूत गअथ्याइ ।
 हा अह्नाइ अषिश अँरँनावि
 तत् अह्नाइ जसत् आयसँम्
 यत् हे पुथ्रो उस्-जयत
 यो यिमो क्षअेतो ह्वाँथ्रो
 ख्वरँनङ्गहस्तँमो' ज्ञातनाँम्
 ह्वरँ-दरँसो मश्यानाँम्' ।
 यत् कँरँनओत् अञ्हे' क्षथाध
 अमरँषँत' पसु वीर

- (2) 1. West & TDA : अवि 2. West & TDA : सओष्यँतो (3) 1. West & TDA : मष्यो here and throughout this chapter 2. West & TDA : गअथ्याइ here and throughout this chapter. (4) 1. West & TDA : ख्वरँनङ्गहस्तँमो 2. West & TDA : मश्यानाँम् here and throughout this chapter 3. Geld : अइथ्हे 4. West & TDA : अमरँषँत.

अङ्गहोषंघ्ने आप उर्वङ्गे
 ख्वङ्ग्योन् ख्वरंथंम् अजयमंम्^५ ॥ ४ ॥
 यिमहे क्षथ्रे अउर्वहे
 नोङ्त् अओत्तंम् ओङ्गह नोङ्त् गरंमंम्
 नोङ्त् जउर्व ओङ्गह नोङ्त् मरंथ्युश
 नोङ्त् अरस्को दअवो-दातो ।
 प० च-दस फ्रचरोङ्थे
 पित पुथस्च रओधअेष्व कतरस्चित्
 यवत क्षयोङ्त् ह्वाँथ्वो
 यिमो वीवङ्गहतो^५ पुथो ॥ ५ ॥
 कसं-थ्वंम् वित्यो हओम मर्यो
 अस्त्वङ्थ्याइ हुनूत गअथ्याइ ।
 का अह्नाइ अषिश अँरंनावि
 चित् अह्नाइ जसत् आयसंम् ॥ ६ ॥
 आअत् मे अअम् पइत्यओङ्त्
 हओमो अषव दूरओषो ।
 आथ्व्यो माँम् वित्यो मर्यो
 अस्त्वङ्थ्याइ हुनूत गअथ्याइ ।
 हा अह्नाइ अषिश अँरंनावि
 तत् अह्नाइ जसत् आयप्तंम्
 यत् हे पुथो उस्-जयत
 वीसो सूरयो अँरंनावो ॥ ७ ॥
 यो जनत् अजीम् दहाकंम्
 थिज्जफ्रंम् थिकमरंथंम्
 ध्वश-अषीम् हङ्गङ्गर-यओक्ष्तीम्^५

5. West & TDA : अजयमंम्

(5) 1. West & TDA : वीवङ्गहतो

(8) 1. Geld : हङ्गङ्गर-यओक्ष्तीम्,

य....३

अशओजङ्गहम्^२ दअवीम् द्रुजम्
 अघम् गअथान्यो द्रुत्तम्
 याम् अशओजस्तमाम्^३ द्रुजम्
 फ्रच कर्त्तत् अङ्गो मइन्युश
 अओइ^४ याम् अस्त्वइतीम् गअथाम्
 महर्काइ अषहे गअथनाम्^५ ॥ ८ ॥
 कर्त्त-ध्वाम् थित्यो हओम मश्यो
 अस्त्वइध्याइ हुनूत गअध्याइ ।
 का अह्नाइ अषिश् अर्नावि
 चित् अह्नाइ जसत् आयत्तम् ॥ ९ ॥
 आअत् मे अअम् पइत्यओरुत्
 हओमो अषव दूरओषो ।
 थितो सामनाम् सविशतो थित्यो माम् मश्यो
 अस्त्वइध्याइ हुनूत गअध्याइ ।
 हा अह्नाइ अषिश् अर्नावि
 तत् अह्नाइ जसत् आयत्तम्
 यत् हे पुथ्र उस्-ज्ञयोइथे
 उर्वाक्षयो कर्त्तास्पस्च ।
 त्कओषो अन्यो दातो-राज्ञो
 आअत् अन्यो उपरो-कइर्यो
 यव गअसुश गधवरो ॥ १० ॥
 यो जनत् अजीम् रुवर्त्तम्
 यिम् अस्पो-गर्म् नर्-गर्म्^६

2. West & TDA : अषओजङ्गहम् 3. West & TDA : अषओज° 4. West & TDA : अवि 5. The TDA edition reads after गअथनाम्-^५ को ध्वाम् यिम् अहुर्त्तम् मर्दाम्'. West. says (p. 26) that the Pahlavi and Sanskrit translations quote these words. Geld, also notes (p. 41) alike. (11) 1. West & TDA : नर्°.

यिम् वीषव॑त्तम् ज़इरित्तम्
 यिम् उपइरि वीश॑ अरओधत्
 आर॑स्त्यो-वर॑ज्जं ज़इरित्तम् ।
 यिम् उपइरि क॑रसास्पो
 अय॑ङ्गह पित्तम् पचत
 आ रपि॑च्छिन्नम् ज़्वान्मम् ।
 तप्प्र॑सत्तुच हो मइर्यो ख्वीसत्तुच ।
 फ्र॑ँश अयङ्गहो फ्रस्परत्
 यअ॑श्य॑त्तीम् आप॑म् परोङ्गहात् ।
 पर॑ँश तर॑हतो अपतचत्
 नइ॑रे-मनो॑ क॑रसास्पो ॥ ११ ॥
 कस॑ँ-ध्न॑ँम् तूइर्यो हओम मइयो
 अस्त्व॑इथ्याइ हुनूत गअ॑थ्याइ ।
 का अ॒ह्नाइ अ॒षिश् अ॑र॑ँनावि
 चि॒त्त अ॒ह्नाइ ज॑सत् आय॑त्तम् ॥ १२ ॥
 आअ॑त् मे अ॒अम् प॑इत्यओख्त
 हओ॑मो अषव दूर॑ओषो ।
 पो॒उरु॑षस्पो माँम् तूइर्यो मइयो
 अस्त्व॑इथ्याइ हुनूत गअ॑थ्याइ ।
 हा अ॒ह्नाइ अ॒षिश् अ॑र॑ँनावि
 तत् अ॒ह्नाइ ज॑सत् आय॑त्तम्
 यत् हे॑ तूम् उस्-ज॒यङ्ग॑ह
 तूम् अ॑र॑ँज्वो ज़रथु॑रत्र
 न्मान॑हे पो॒उरु॑षस्पहे
 वी॒दअ॑वो अ॒हुर-त्क॑अषो ॥ १३ ॥

2. West & TDA : विश् रओधत् 3. West & TDA : आर॑स्त्यो-वर॑ज्जं 4. Geld :
 यअ॑श्य॑त्तीम्; West : येष्य॑त्तीम्; TDA : येष्य॑त्तीम् 5. West & TDA : नर॑ँ-मनो॑,

सूतो अइर्येने वजेजहि'
 तूम पओइर्यो ज़रथुश्त्र
 अहुनेम् वइरीम् फ़स्रावयो
 वीवैरथ्वत्तम् आरुतूइरीम्
 अपरम् र्त्रओज्घेह्य फ़स्रूइति ॥ १४ ॥

तूम ज़मर्-गूज़ो' आकैरैनवो
 वीस्पे दअव ज़रथुश्त्र
 योइ पर अह्मात् वीरो-रओध
 अपतयन् पइति आय ज़मा ।
 यो अओजिश्तो यो त् चिश्तो
 यो ध्वक्षिश्तो यो आसिश्तो
 यो अस् वैरथ्रजाँस्तमो
 अववत् मइनिवो' दामान् ॥ १५ ॥

आअत् अओक्त् ज़रथुश्त्रो ।
 नेमो हओमाइ वइहुश हओमो
 हुधातो हओमो अरुदातो
 वइहुश दातो बओषङ्गो
 हुकैरफ़श हूरश वैरथ्रजा
 ज़इरि-गओनो नौम्याँसुश
 यथ ख्वरँते वहिश्तो
 उरुनअच पाथ्मइन्योत्तमो ॥ १६ ॥

नी ते ज़ाइरे मधेम् सुये
 नी अमम् नी वैरथ्रन्नम्
 नी दस्वरै नी बओषङ्गम्
 नी फ़दथेम् नी वरदथेम्

नी अओजो वीस्पो-तनूम्
 नी मस्तीम् वीस्पो-पअसङ्गहम् ।
 नी तत् यथ गअथाह
 वसो-क्षत्रो फ्रचराने
 ल्वअषो-तउवोर्वा दुज्जम्-वनो ॥ १७ ॥

नी तत् यथ तउर्वयेनि
 वीस्पनाम् ल्विष्वताम्' ल्वअषो
 दअवनाम् मश्यानाम्च
 याथ्वाम् पइरिकनाम्च
 साथ्राम् कओयाम् करफ्रनाम्च
 मइर्यनाम्च बिज्ज-ग्रनाम्
 अषमओघनाम्च बिज्ज-ग्रनाम्
 व्हर्कनाम्च चथ्वर-ज्ज-ग्रनाम्
 हअन्योस्च पेरथु-अइनिकयो
 दवाइथ्यो पताइथ्यो ॥ १८ ॥

इमम् थ्वाम् पओइरीम् यानम्
 हओम जइध्येमि दूरओष ।
 वहिइत्तम् अहम् अषओनाम्
 रओचङ्गहम् वीस्पो-ल्व्वाथ्रम् ।
 इमम् थ्वाम् बितीम् यानम्
 हओम जइध्येमि दूरओष ।
 द्रतात्तम् अज्जहोस' तन्वो ।
 इमम् थ्वाम् धितीम् यानम्
 हओम जइध्येमि दूरओष
 दर्रघो-जीतीम् उस्तानहे ॥ १९ ॥
 इमम् थ्वाम् तूइरीम् यानम्

(18) 1. West & TDA : ल्वअषवताम्

(19) 1. Geld. . अइज्जहोस.

हओम जइध्येमि दूरओष
 यथ अओषो अमवो
 थ्रॉफ्रधो फ्रक्षताने ज्रमा पइति
 त्वओषो-तउवोर्दो द्रुज्म-वनो ।
 इमंम् थ्रॉम् पुख्धंम् यानंम्
 हओम जइध्येमि दूरओष ।
 यथ वरंथ्रजो वनत्-पषनो'
 फ्रक्षताने ज्रमा पइति
 त्वओषो-तउवोर्दो द्रुज्म-वनो ॥ २० ॥

इमंम् थ्रॉम् क्षत्तुम् यानंम्
 हओम जइध्येमि दूरओष ।
 पउर्व तायुम् पउर्व गधंम्
 पउर्व वहर्कंम् ब्रूइध्योइमइधे ।
 मा-चिश् पउर्वो ब्रूइध्यजेत नो
 वीस्पे पउर्व ब्रूइध्योइमइधे ॥ २१ ॥

हओमो अओइविश् योइ अउर्वं॑तो'
 हित तक्ष्॑ति अरंनाउम्
 ज्रावरं अओजोस्च बक्षइति ।
 हओमो आजीजनाइतिविश्
 दधाइति क्ष्मतेतो-पुथ्रीम्
 उत अषव-फ्रज्जइ॑तीम् ।
 हओमो तओचित् योइ कतयो
 नस्को-फ्रसाओइहो ओइह्॑त्ते'
 स्पानो मस्तीम्च बक्षइति ॥ २२ ॥
 हओमो तोस्चित् यो कइनीनो

(20) 1. West & TDA वनत्-पिषनो
 2. West & TDA : ओइह्॑त्ति.

(22) 1. West & TDA : उर्वं॑तो

ओङ्ग्रहरे' दर्रधेम् अग्रवो'
 हइथीम् राधेम्च बक्षइति
 मोषु जइध्यम्नो हुञ्जतुश ॥ २३ ॥
 हओमो तैम्चित् यिम् कँसानीम्
 अप-क्षथेम् निषाधयत्
 यो रओस्त क्षथो-काम्य
 यो दवत । नोइत् मे अपाँम्
 आथ्रव अइत्रिश्तिश
 वँरधे' दञ्जहव' चरात् ।
 हो वीस्पे वँरधिनाँम्' वनात्
 नी वीस्पे वँरधिनाँम्' जनात् ॥ २४ ॥
 उश्त-ते यो ष्वा अओजइह
 वसो-क्षथो अहि हओम ।
 उश्त-ते अपिवतहे'
 पोउरु-वचाँम्' अँरँज्जुधनाँम् ।
 उश्त-ते नोइत् पइरि-फ्रास
 अँरँज्जुधेम् पँरसहे' वाचिम् ॥ २५ ॥

फ्रा-ते मङ्गदो बरत् पउर्वनीम् अइज्याओङ्ग्रहनेम् स्तँर्पअेसइहँम् मइन्युतारत्तम्
 वडुहीम् दअेनाँम् माङ्गयस्त्रीम् । आअत् अञ्जहे' अहि अइज्यास्तो बरँज्जुश' पइति
 गइरिनाँम् द्राजइहे अइत्रिधाइतीश्च ग्रवस्च' माँथहे ॥ २६ ॥

हओम न्मानो-पइते' वीस्पइते' ज्ञत्तुपइते' दञ्जहुपइते' स्पनइह वअेध्या-
 पइते' ।

- (23) 1. West & TDA . ओङ्ग्रहरे . अग्रवो (24) 1. Geld: वँरधे
 2. Geld. दइञ्जहव 3. Geld. वँरइधिनाँम् (25) 1. West & TDA: अपवतहि
 2. Geld: पोउर्वचाँम् 3. West & TDA . पँरसहि (26) 1. Geld: अइञ्जहे 2. Geld:
 बरँज्जुश 3. West & TDA ग्रउस्च (27) 1. West & TDA . न्मानो-पइति 2. West
 & TDA: वीस्पइति 3. West & TDA: ज्ञत्तुपइति 4. Geld: दइञ्जहुपइते, West &
 TDA: दञ्जहुपइति 5. West & TDA: वअेध्या-पइति.

अमाइच्च थ्वा वॅरथ्रध्नाइच्च
मावोय उप-सृये तनुये
थ्रिमाइच्च यत् पाउरु-बओक्ष्णहे ॥ २७ ॥

वी नो ल्विष्वतोम्' ल्वअषैवीश ।
वी मनो वर ग्रमँतोम्' ।
यो चिश्च अह्वि न्माने यो अञ्हे' वीसि
यो अह्वि ज्ञँत्वो यो अञ्हे' दञ्हो'
अअेनइहो अस्ति मश्यो
गँउर्वय' हे पाधवे ज्ञावरँ
पइरि-षे उषि वॅरनूइधि
स्कँदँम् पे मनो कॅरनूइधि ॥ २८ ॥

मा ज्वरँथअैइव्य प्रतुयो
मा गवअैइव्य अइवि-तूतुयो
मा ज्ञाँम् वअेनोइत्' अषिव्य
मा गाँम् वअेनोइत्' अषिव्य
यो अअेनइहइति नो मनो
यो अअेनइहइति नो कॅह्रँप्म् ॥ २९ ॥

पइति अजोइश् जइरितहे
सिमहे वीषो-वअेपहे
कॅह्रँप्म् नाषँम्नाइ अषओने
हओम ज्ञाइरे वदरँ जइधि ।
पइति गधहे वीवरँज्दवतो र्व्वीश्यतो' ज्ञजरानो
कॅह्रँप्म् नाषँम्नाइ अषओने
हओम ज्ञाइरे वदरँ जइधि ॥ ३० ॥

(28) 1. West & TDA . ल्वअेषवतोम् 2. West & TDA : गरमँतोम्
3. Geld . अइञ्हे 4. Geld दइञ्हो 5 West & TDA गँउर्वय (29) 1. West
& TDA . वीनोइह्र (30) West & TDA : ऋवीष्यतो.

पइति मश्येहे द्रतो सास्तर्श
 अइवि-वोइज्दय२तहे कर्मरधेम्
 केहूर्पेम् नाषेन्नाइ अषओने
 हओम ज़ाइरे वदरे जइधि ।

पइति अपेमओघहे अनषओनो अहूम-मरे२चो
 अज्जहो' दअेनयो मॉस् वच दथानहे नोइत् इयओथ्नाइश अपय२तहे
 केहूर्पेम् नाषेन्नाइ अषओने
 हओम ज़ाइरे वदरे जइधि ॥ ३१ ॥

पइति जहिकयाइ यातुमइत्याइ
 मओधनो-कइर्याइ उपरुता-वइर्याइ
 येज्हे फ्रफ्रवइति मनो
 यथ अत्रेम् वातो-धूतेम्
 केहूर्पेम् नाषेन्नाइ अषओने
 हओम ज़ाइरे वदरे जइधि ।
 यत् हे केहूर्पेम् नाषेन्नाइ अषओने
 हओम ज़ाइरे वदरे जइधि ॥ ३२ ॥

हा १०

विश अपॉम् इध पते२तु
 वी दअेत्रोइहो वी दअेवयो ।
 वइहुश स्रओषो मितयतु
 अपिश वडुहि इध मिथ्नतु
 अपिश वडुहि रामयत्' इध
 उप इमत् न्मानेम् यत् आहूरि यत्
 हओमहे अषवज्जहो ॥ १ ॥

(31) 1. Geld अइज्जहो.

Hā 10

(1) 1. Geld : राम्यत्र.

प्रतरम्चित् ते हवनम्
 वच उप-स्तओमि हुस्रत्वो'
 यो आँसुश ह२गँउर्वयेइति ।
 उपरम्चित् ते हवनम्
 वच उप-स्तओमि हुस्रत्वो'
 यस्मि निघ्ने नर्श अओजइह ॥ २ ॥

स्तओमि मअधम्च वारम्च
 या-ते कँहूपम् वक्षयतो
 वरँधुश' पइति गइरिनाँम् ।
 स्तओमि गरयो वरँज्ज२तो
 यथ हओम उरुरुधुष ॥ ३ ॥

स्तओमि ज्ञाँम् परँध्वीम् पथनाँम्
 वरँज्यइहोँम्' ख्वापरौम्
 वरँथीम् ते हओम अषाउम् ।
 स्तओमि ज्ञमो यथ रओधहे
 हुवओइधिश अउर्वो चरानँम्
 उत मइदो हुरुथ्म ।
 हओम रओसे गर पइति
 उत फ्राधअेष' विष्पथ'
 हइथीम्च अषहे स्त्रो अहि ॥ ४ ॥

ज्ञोत् उ रास्पी:-

वरँधयइह' मन वच
 वीस्पँस्च पइति वरँषजीश'
 वीस्पँस्च पइति फ्रस्परँध

- (2) 1. West & TDA. हुस्रत्वो 2. West & TDA: ह२गँउर्वयेइति
 (3) 1. Geld & West बर्नुश (4) 1. West & TDA. वरँज्यइहोँम्; 2 West &
 TDA: फ्राधअेश विस्-पथ (5) 1. West & TDA. वरँधयइह 2. Geld: वर्षजीश.

वीस्पैस्च पइति फ्रवाक्षँ ॥ ५ ॥

(मन वच वीस्पैस्च . फ्रवाक्षँ- दु बार)

ज्ञोत्-

हओमो उक्ष्येइति स्तवनो ।

अथ ना यो दिम् स्तओइति

वॅरथ्रजॉस्तरो बवइति ।

नित्तमचित् हओम हूइतिश्

नित्तमचित् हओम स्तूइतिश्

नित्तमचित् हओम ख्वरँइतिश्

हज्ज्रघ्न्याइ अस्ति दअवनाँम् ॥ ६ ॥

नस्येइति हथ फ्राकॅरस्त

अह्नत् हचन्मानात् आहितिश

यथ बाध उपाज्जइति

यथ बाध उपस्तओइति

हओमहे वओषज्येहे

चिथ्रँम् दस्वरँ वओषज्जँम्

अहे वीसे उत मअथनँम् ॥ ७ ॥

वीस्पे ज्जी अन्ये मधोइहो^१

अओष्म हचरते^२ ख्वी-द्रो^३

आअत् हो यो हओमहे मधो

अष हचइते उर्वास्मन ।

रँजइति हओमहे मधो ।

यो यथ पुथ्रँम् तउरुनँम्

हओमँम् वँदअत मश्यो^४

फ्रा आब्यो तनुब्यो

हओमो वीसाइते^५ वओषजाइ ॥ ८ ॥

(8) 1. Geld: मइव्योइहो 2. West & TDA: हचरते 3. Geld: ख्वीम्-द्रो
4. West & TDA: मष्यो 5. West & TDA: वीसइते.

हओम दङ्गिद मे वओषज्जनोंम्
 याब्यो अहि वओषज्जधो ।
 हओम दङ्गिद मे वारँध्रघ्ननोंम्
 याब्यो अहि वँरँध्र-तउवॉ ।
 प्रा ते वीसाइ उर्वथो स्तओत ।
 उर्वथम् स्तओतारँम् वङ्गहङ्गहँम्'
 दधो अओषुत अहुरो मङ्गदो
 यथ अषँम् यत् वहिङ्गतँम् ॥ ९ ॥
 अउर्वँतँम् थ्वा दामिघातँम्'
 वघो ततषत् ह्वापो ।
 अउर्वँतँम् थ्वा दामिघातँम्'
 वघो निदथत् ह्वापो
 हरइथ्यो पइति वरँज्जयो ॥ १० ॥
 आअत् थ्वा अथ्र स्पँत प्रदक्षत
 मँरँघ वीज्वँच वीवरँन्
 अवि इशत' उपाइरि-सओन'^२
 अवि स्तओर स्तओरो-सार'^३
 अवि कुस्नाध'^४ कुस्नो-पताध'^४
 अवि पत्रान विष्पथ'^५
 अवि स्पित-गओन गइरि ॥ ११ ॥
 आअत् आह्व पउर्वताह्व
 पोउरु-सरँधो वीरओधहे
 हओमो गओम ज्जइरि-गओनो ।
 आ ते वओषज्ज इरीरिथरँ'^१

(9) 1. West & TDA वङ्गहङ्गहँम् (10) 1 West & TDA दामिघातँम्
 (11) 1. West & TDA: श्यत 2. West & TDA: उपइरिं, 3. Geld: स्तरो-सार
 4. West & TDA: कुस्नात् कुस्नो-पतात् 5. West & TDA. विश-पथ (12) 1. Geld:
 इरीरिथरँ.

वङ्गहँउश् मनङ्गहो मयाब्यो ।
 आअत् मे अहे दुशसङ्गहहे
 पराच वअेपय मनो ।
 आअत् अहे नी मनो मनो
 यो मे दुशसङ्गहो हिशतइते ॥ १२ ॥
 नमो हओमाइ यत् कॅरॅनओइति
 द्विघओश् ह्रत्-मसो मनो
 यथ रअेवस्तॅमहेचित् ।
 नमो हओमाइ यत् कॅरॅनओइति
 द्विघओश् ह्रत्-मसो मनो
 यत् उरुनाँम् अअेइति वअेध्य ।
 पोउरु-नरॅम् तूम् कॅरॅनूषि
 स्पन्यङ्गहँम् चिस्तिवस्तरॅम्
 यसे-ते बाध हओम जाइरे
 गव इरिस्तहे बक्षइते ॥ १३ ॥
 मा मे यथ गाउश् द्रप्पओ
 आसितो वारॅम् चइरे ।
 प्रप ऋयत् तु ते मधो
 वॅरॅज्यङ्गहोइहो जसेत्तु ।
 पइरि ते हओम अषाउम् अषवाज्जो
 दधामि इमाँम् तनूम्
 या मे वअेनइते हुरओध ॥ १४ ॥
 अवङ्गहँरॅजामि जन्यओश् ऊनाँम्

2. West & TDA: हिशतइति (13) 1. West & TDA: दर्रॅघओश्
 2. Geld: हवत्-मसो 3. West & TDA: कॅरॅनूइषि 4. Geld: स्पइन्यङ्गहँम् 5. West
 & TDA: बक्षइति (14) 1. West & TDA: गओश् 2. Geld: वारॅम् अचइरे;
 West & TDA: वारॅम चइरि 3. West & TDA: वॅरॅज्यङ्गहोइहो (15) 1. West &
 TDA: अवङ्गहँरॅजामि 2. West & TDA: जन्योइइ

मइर्ययो अँवीतो-खरंधयो
 या मइन्येइरति^३ दवयेइरति^३
 आश्रवनंमच हओमंमच
 हा या दप्त अपनस्येइति ।
 या तत् यत् हओमहे द्रओनो
 निगोइरति^३ निशहधइति^३
 नोइत् तांम् आश्रवो-पुथ्रीम्
 नअध दस्ति हुपुथ्रीम् ॥ १५ ॥

पचनांम् अह्नि पचनांम् नोइत् अह्नि ।
 हुमतहे अह्नि दुश्मतहे नोइत् अह्नि ।
 हूस्तहे अह्नि दुज्जूस्तहे नोइत् अह्नि ।
 ह्वरस्तहे अह्नि दुज्वरस्तहे नोइत् अह्नि ।
 स्रओषहे अह्नि अस्रुतोइश् नोइत् अह्नि ।
 अषओनो अह्नि द्रतो नोइत् अह्नि ।
 अत्तचित् अह्नात् यथ अपमंम्
 मनिवो अइरहत् निवाइतिश् ॥ १६ ॥

आअत् अओरुत् ज़रथुश्त्रो ।
 नमो हओमाइ मज्दधाताइ ।
 वइरहुश् हओमो मज्दधातो ।
 नमो हओमाइ ।
 वीस्पे हओम उपस्तओमि
 यत्तचित् वरंनुष्व^१ गइरिनांम्
 यत्तचित् जाँप्रनुष्व रओनांम्
 यअचित् आँज़हु देरंतोइहो
 जइनिनांम् उपदरँज़ाहु^२ ।

3. West & TDA : मइन्यरति दवयरति 4. West & TDA : निशहिधइति
 (17) 1. Geld : वरंनुष्व 2. West & TDA : उप देरँज़ाहु.

अँरँतअँन हच तश्त
 ज़रनअँनम् अओइ^३ तक्षे ।
 मा ते नीरे ज़मि पइति
 इथ रअेव२तो अरँजहे ॥ १७ ॥

इमोसँ-ते हओम गाथो इमो हँ२ति स्तओमायो इमो हँ२ति चीचषानो
 इमे हँ२ति अशुख्ध^१ वाचो^२ दास्मइनिश वारँश्रघ्निश पइति-विषिश वअेषज्य ॥१८॥

इमोसँ तूमचिर् मावोय ।
 फ़रुष फ़रुय२तु ते मधो
 रओइन्न फ़रुय२तु ते मधो ।
 रँ२ज्यो वज़इति^१ मधो
 वारँश्रघ्निश हँ२तँम् आस्तओइते^२
 हथ अन गाथ्य वच ॥ १९ ॥

ज़ोर् उ रास्पीः-

गवे नँमो गवे नँमो
 गवे उख्धम् गवे वँरँथम्
 गवे ख्वरँथम् गवे वख्धम् ।
 गवे वँरँज्याताँम् ताँम् नँ ख्वरँथाइ फ़रुयो ॥ २० ॥

हओमँम् ज़ाइरीम् वँरँज२तँम् यज़मइदे । हओमँम् फ़्राष्मीम् फ़्रादत्-गअेथँम्
 यज़मइदे । हओमँम् दूरओषँम् यज़मइदे । वीस्पे हओम यज़मइदे । ज़रथुश्त्रहे स्पितामहे
 इध अषओनो अषीम्च फ़वषीम्च यज़मइदे ।

येज्हे हाताँम् आअत् येस्ते पइती वड्हो
 मज्दो अहुरो वअेथा अषात् हचा
 योइहाँम्चा ताँस्चा तोस्चा यज़मइदे ॥ २१ ॥

~~~~~

3. West & TDA : अवि (18) 1. West & TDA : अशुख्ध 2. The TDA
 edition reads after वाचो- ' इथ ना यो दिम् स्तओइति' which is a gloss. Geld. (p. 54)
 West. (p. 32) note that the Pahlavi Versions quote the sentence. (19) 1. West
 & TDA : वज़इते 2. West & TDA : आस्तओइति.

हा ११

ज्ञोत् उ रास्पीः-

श्रायो हइथीम् अषवनो
 आफ्रि-वचइहो ज़वइ०ति
 गाउश्च अस्पस्च हओमस्च ।
 गाउश् ज़ओतारम् ज़वइति ।
 उत बुयो अफ्रज़इ०तिश्'
 उत दँउश्-स्रवो हचिम्नो
 यो माँम् ख़ास्ताँम् नोइत् बक्षहे'^२ ।
 आअत् माँम् तूम फ़षओनयेहे'^३
 नाइर्यो वा पुश्रहे वा
 हओयो' वा मर्षुयो ॥ १ ॥

अस्पो बाषारम् ज़वइति ।
 मा बुयो अउर्वताँम् यूख्त
 मा अउर्वताँम् अइन्निषस्त
 मा अउर्वताँम् निथख्त
 यो माँम् ज़ावरं नोइत् जइध्येहि
 पोउरु-मइति ह०जमइने
 पोउरु-नरयो कर्षुयो ॥ २ ॥

हओमो ख़ाषारम् ज़वइति ।
 उत बुयो अफ्रज़इ०तिश्'
 उत दँउश्-स्रवो हचिम्नो
 यो माँम् अइन्निशहुत्तम् दारयेहि
 यथ तायूम पषो-सारम् ।

Hā 11

- (1) 1. West & TDA : अफ्रज़०तिश् 2. West & TDA : बक्षडि 3. West & TDA : फ़षओन्येहि 4. West & TDA : हुयो (3) 1. West & TDA : अफ्रज़०तिश्

नव अह्नि षषो-सारो
 अज्ञेम् यो हओमो अषव दूरओषो ॥ ३ ॥
 उस् मे पित हओमाइ द्रओनो
 फ्रँरनओत् अहुरो मङ्गदो
 अषव हङ्गहरने
 मत्-हिङ्गो होयूमच दोइथ्रम् ॥ ४ ॥
 यो माँम् तत् द्रओनो ज्ञिनात् वा
 त्रँफ्रयात् वा अप वा यासाइति
 यत् मे दथत् अहुरो मङ्गदो
 अषव हङ्गहरने
 मत्-हिङ्गो होयूमच दोइथ्रम् ॥ ५ ॥
 नोइत् अह्नि न्माने ज्ञानाइते'
 आथव नअध रथअस्तो
 नअध वास्त्र्यो फ्रषुयाँस् ।
 आअत् अह्नि न्माने ज्ञयोस्ते
 दहकाच मूरकाच
 पोउरु-सरंध' वण्नाच ॥ ६ ॥
 थ्वाषम् आ गँउश् फ्राथ्रँरसो'
 तस्चिस्ताइ' हओमाइ द्रओनो ।
 मा थ्वा हओमो वस्दयात्
 यथ मइरीम् वस्दयत्
 यिम् तूइरीम् फ्रँरस्यानम्
 मधमे श्रिण्वे अञ्हाँ' ज्ञमो
 पइरिश्-ख्वस्तम् अयङ्गहे ॥ ७ ॥

(5) 1. West & TDA: ज्ञनात् 2 West & TDA: त्रँफ्रयात् (6) 1. West
 & TDA: जानइते 2. West & TDA: 'सरंधो (7) 1, West & TDA: फ्राथ्रँरसो
 2. West & TDA: तस्चिस्ताइ 3. Geld: अङ्गहो.
 य....४

आअत् अओस्त ज़रथुश्त्रो ।
 नमो हओमाइ मज़्दधाताइ ।
 वङ्हुश् हओमो मज़्दधातो ।
 नमो हओमाइ ॥ ८ ॥

रास्पी.- यो नो अओवो अत् ते उये थ्रायोइद्याइ तूरहे मँदाइद्याइ' क्ष्वीदँम्
 हसाज्याइ नव दसँमे वोइ वै यअथ्म ॥ ९ ॥

ज्ञोत्र:-

पइरि ते हओम अषाउम् अषवाज़ो
 दधोमि इमाम् तनूम्
 या मे वअेनइते हुरओध
 थ्वन्नाइ हओमाइ मधाइ हवङ्हुहाइ' अषवस्ताइ ।
 पइरि मे तूमचित् दयो
 हओम अषव दूरओष
 वहिश्तँम् अहूम अषओनाँम्
 रओचङ्हुँम् वीस्पो-ख्वाथँम् ॥ १० ॥

*अषँम् वोहू वहिश्तँम् अस्ती

उश्ता अस्ती उश्ता अह्नाइ

ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषँम् ॥ (सि बार)

रास्पी:-

अषँम् वोहू वहिश्तँम् अस्ती° ॥ ११ ॥ (सि बार)

ज्ञोत्र उ रास्पी:-

[अनओशाही गवाज़िश्त गोश् यक् यज़्शनँ इ नैक् पाव् कर्द यज़्शनँ इ खूब् खुरशैत् सओ-
 श्योइस् अहुस्मज़्द अमँशास्पँदाँन् वै-रसात् । गुर्ज ख्वरँहे अत्रजायात् ईन् इन्मइने (मीनो नात्र वीस्पअेशा
 अर्दा-फ़वश् वै-रसात्). नीरश्ग् पीरोज़्गार् बात् ख्वरँह इ वैह-दीन् इ माज़्दयस्त्राँन् रवा बात् अश्दर
 हफ़त् कैश्वर नाँम्-चिश्तीहात् अश्दर काँम् बात् । §..... खैज़् हमा गुनाहू पतित्
 पशैमौन्-होम् प-पतित्-होम् ॥]

(9) 1. Geld: मँदाइद्याइ 2. Geld: दस्मे (10) 1. West & TDA:
 हवङ्हुहाइ 2. West & TDA. धो. *At this stage, the ज्ञोत्र takes up the vessel
 containing Haoma extract and partakes of it in three draughts, while the
 रास्पी recites अषँम् वोहू three times. § See page 2 for the full text. The
 Pāzand portion in the parenthesis is to be recited in a whisper (Bāz),

ज्ञोत्र:-

अषम् वोहू वहिश्तेम् अस्ती° । (चिहार् बार)

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश अषात्चीत् हचा° । (डु बार)

वसस्च तू अहुर-मज्द उस्ताच क्षअेष हवनाम् दामनाम् । वसो आपो
वसो उर्वरो वसो वीस्प वोहू अषचिथ्र क्षयम्नम् अषवन्म् दायत अक्षयम्नम्
द्रवत्तेम् ॥ १२ ॥

वसो-क्षथो ख्यात् अषव ।

अवसो-क्षथो ख्यात् द्रवो

गतो हमिस्तो निज्वरतो

हच स्पत्ते मइन्त्यैउश दामव्यो

वरतो अवसो-क्षथो ॥ १३ ॥

हक्ष्य' अज्मचित् यो ज़रथुश्चो फ़त्तमाँ न्माननाँम्च वीसाँम्च ज़त्तुनाँम्च
दक्ष्युनाँम्च अज्हाँ' दअेनयो अनुमतयअेच अनुस्तयअेच अन्वरश्तयअेच या
आहूइरिश ज़रथुश्चिश ॥ १४ ॥

ज्ञोत्र उ रास्पी -

रवस्च ख्वाथ्रम्च आफ़्रीनामि वीस्पयो अषओनो स्तोइश । आँज्जस्च
दुजाथ्रम्च आफ़्रीनामि वीस्पयो द्रवतो स्तोइश ।

अषम् वोहू वहिश्तेम् अस्ती° ॥ १५ ॥ (सि बार)

फ़वराने मज्दयस्वो ज़रथुश्चिश वीदअेवो अहुर-त्कअेषो । हावनेअे अषओने
अषहे रथ्वे यस्त्राइच वह्नाइच क्षनओथाइच फ़सस्तयअेच । सावइहँअे वीस्याइच
अषओने अषहे रथ्वे यस्त्राइच वह्नाइच क्षनओथाइच फ़सस्तयअेच । रथ्व्वाँम्
अयरनाँम्च अस्नयनाँम्च माह्यनाँम्च याइर्यनाँम्च सरधनाँम्च यस्त्राइच वह्नाइच
क्षनओथाइच फ़सस्तयअेच ॥

ज्ञोत्र:- यथा अहू वइर्यो ज़ओता फ़ा मे झूते ।

रास्पी:- यथा अहू वइर्यो यो ज़ओता फ़ा मे झूते ।

ज्ञोत्र:- अथा रतुश अषात्चीत् हच फ़ा अषव वीध्वो प्रओत् ॥ १६ ॥

ज्ञोत् उ रास्पीः-

फ्रस्तुये हुमतोइव्यस्चा ह्रस्तोइव्यस्चा ह्रस्तोइव्यस्चा माँध्वोइव्यस्चा
वर्द्धोइव्यस्चा वर्द्धोइव्यस्चा । अइविगइर्या दइथे वीस्पा हुमताचा ह्रस्ताचा
ह्रस्ताचा । पइतिरिच्या दइथे वीस्पा दुश्मताचा दुज्जस्ताचा दुज्जस्ताचा ॥ १७ ॥

फ्ररा' वै राही अमेषा स्पँता यस्मँचा वस्मँचा फ्ररा' मनइहा फ्ररा' वचइहा
फ्ररा' इयओथना' फ्ररा' अइह्या' फ्ररा' तन्वस्चीत् ख्वरुयो उस्तनँम् ॥ १८ ॥

स्तओमी' अषँम् । अषँम् वोहू वहिश्तँम् अस्ती उस्ता अस्ती उस्ता
अह्माइ ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषँम् ॥ १९ ॥ (सि बाइ)

हा १२

ज्ञोत्ः- नास्मी' दअेवो । फ्रवराने मज्जदयस्त्रो ज़रथुश्चिश वीदअेवो अहुर-त्कअेषो
स्तओता अमषनाँम् स्पँतनाँम् यस्ता अमषनाँम् स्पँतनाँम् । अहुराइ मज्जदाइ
वइहवे वोहुमइते' वीस्पा वोहू चिनह्मी अषाउने रअेवइते ख्वरँनइहइते' या ज़ी चीचा
वहिश्ता येज्हे गाउश् येज्हे अषँम् येज्हे रओचो येज्हे रओचैवीश् रोइथ्वँन्
ख्वाथा ॥ १ ॥

स्पँताँम् आर्मइतीम् वडुहीम् वरँने' । हा मोइ अस्तू । उस् गँउश् स्तुये
तायाअत्तचा हज्जइहत्तचा । उस् मज्जदयस्त्रनाँम्' वीसाँम् ज़्यानयअेचा वीवापत्तचा ॥२॥

फ्ररा' मन्यअेइव्यो' रोइहे वसँ-याइतीम् वसँ-षँइतीम्' याइश् उपइरी
आय ज़ेमा गओवीश् इयँती' । नँमइहा अषाइ उज्जदातो' पइती अवत् स्तुये । नोइत्
अह्मात् आइयोनीम् नोइत् वीवापँम् क्षता माज्जदयस्त्रीश् अओइ वीसो नोइत् अस्तो
नोइत् उस्तानहे चिन्मानी ॥ ३ ॥

(18) 1. West & TDA: फ्रा 2. West & TDA: इयओथना 3. West
& TDA: अइहोया (19) 1. West & TDA: स्तओमि.

Hā 12

(1) 1 Geld. नाइस्मी, West & TDA: नाइसीमि 2 West & TDA:
वोहुमइदे 3 West & TDA: ख्वरँनइहइते (2) 1 West & TDA: वरँने 2. West
& TDA माज्जदयस्त्रनाँम् (3) 1. West & TDA. फ्रा 2. West & TDA. मनअेइव्यो
3. Geld: षँइतीम् 4. West & TDA. इयँती 5. West & TDA: उज्जदाता,

वी दअेवाइश् अघाइश् अवङ्कहूश् अनरँताइश् अको-दावीश् सरँम् ऋये हाताँम् द्रओजिश्ताइश् हाताँम् पओषिश्ताइश् हाताँम् अवङ्कहुतेमाइश् वी दअेवाइश् वी दअेववत्तवीश् वी यातुश् वी यातुमत्तवीश् वी कद्याचीत् हाताँम् आतराइश् वी मनैवीश् वी वचैवीश् वी श्यओथनाइश् वी चिध्राइश् । वी ज्नी अना सरँम् ऋये यथना द्रँग्वाता रँक्ष्यत्ताँ ॥ ४ ॥

अथा अथा चोइत् अहुरो मज्दो ज़रथुश्त्रँम् अधक्ष्यअेता' वीस्पअेषू फ्रँणअेषू' वीस्पअेषू ह्जमनअेषू याइश् अपँसअेतँम् मज्दोस्चा ज़रथुश्त्रस्चा ॥ ५ ॥

अथा अथा चोइत् ज़रथुश्त्रो दअेवाइश् सरँम् व्याम्नीता वीस्पअेषू फ्रँणअेषू' वीस्पअेषू ह्जमनअेषू याइश् अपँसअेतँम् मज्दोस्चा ज़रथुश्त्रस्चा । अथा अजँम्चीत् यो मज्दयस्त्रो ज़रथुश्त्रिश् दअेवाइश् सरँम् वीम्नुये यथा अनाइश् व्याम्नीता यै अषवा ज़रथुश्त्रो ॥ ६ ॥

या वरना' आपो या वरना' उर्वरो या वरना गाउश् हुदो' या वरनो अहुरो मज्दो यै गाँम् ददा' यै नरँम् अषवनेँम् या वरनो' अस् ज़रथुश्त्रो या वरनो' कवा वीश्तास्पो या वरना' फ्रँषओश्त्रा' जामास्पा या वरनो' कस्चीत् सओश्यत्ताँम्' हइथ्या-वरँजाँम् अषओनीँम् ता वरँनाचा ल्कअेषाचा ॥ ७ ॥

मज्दयस्त्रो अह्वी मज्दयस्त्रो ज़रथुश्त्रिश् फ्रवराने आस्तूतस्चा फ्रवरँतस्चा । आस्तुये हुमतँम् मनो आस्तुये हूँत्तँम् वचो आस्तुये हूरँत्तँम् श्यओथनेँम् ॥ ८ ॥

आस्तुये दअेनाँम् वङ्कहीम्' माज्दयस्त्रीम् फ्रस्पा-यओष्वँध्रॉम् निधा-स्त्रइथिषँम् ख्वअेत्वदथाँम् अषओनीम् या हाइतिनाँम्चा बूश्येइत्तिनाँम्चा' मज्जिश्ताचा वहिश्ताचा स्रअेश्ताचा या आहूइरिश् ज़रथुश्त्रिश् । अहुराइ मज्दाइ वीस्पा वोहू चिनह्वी । अअेषा अस्ती' दअेनयो माज्दयस्त्रोइश् आस्तूइतिश् ॥ ९ ॥

(4) 1. West & TDA: श्यओथनाइश् 2. West & TDA: रँक्ष्यश्ता

(5) 1. West & TDA: अघाक्ष्यअेता 2. West & TDA: फ्रँणअेषू (6) 1. West & TDA: फ्रँणअेषू 2. West & TDA: अजँम् (7) 1. West & TDA: वरनो 2. West & TDA: हुदो 3. West & TDA: दधा 4. West & TDA. वरँनो 5. West & TDA: वरँना फ्रँषओश्त्रा 6. West & TDA: सओष्यत्ताँम् (8) 1. West & TDA: श्यओथनेँम् (9) 1. Geld & West omit: वङ्कहीम् 2. West & TDA: बूश्येइत्तिनाँम्चा 2. West & TDA: अस्तू.

हा १३

ज्ञोत् - अहुरम् मज्दाम् आम्नुये न्मानहे न्मानो-पतोइश् रतूम आ वीसो वीस्पतोइश् रतूम आ ज्ञत्तुइश् ज्ञत्तुपतोइश् रतूम आ दञ्हुँउश्' दञ्हुपतोइश्' रतूम आ । घैन्नोन्नोम्' रतूम आम्नुये दअेन्नोम् माज्दयस्त्रीम्' अषीम् वडुहीम् पारँदीम्' योम्चा विपइतिश्तन्नोम् अषओनीम् इमोम्चा ज्ञोम् या नो वरइती ॥ १ ॥

प्रयेहे वाज्जिश्तहे अस्तोइश् रतूम आम्नुये आत्रोम्' अहुरहे मज्दतो । अष्वो-ज्गतोम्' गवास्त्र्यावर्श्ततो नरोम् अषओन्नोम्' वास्त्र्येहे प्रषुयत्तो रतूम आम्नुये । हस्ततोम् अषहे अमाँ रथअेशतो रतूम आम्नुये ॥ २ ॥

मज्जिश्ताइश् वअेध्याइश्' दअेनयो माज्दयस्त्रोइश् अथउरुनो रतूम आम्नुये । चषानोस्चा अअेषोम्चीत् रतुश् आम्नुये रतुश् आस्ताया अमषोस्चा स्पँतो सओष्यत्तस्चा' दाहिश्तो अर्श्-वचस्ततोम्' अइव्यामततोम् अश्-स्त्रास्त्रनुत्तोम्' । मज्जिश्तो अमाँ आम्नुये दअेनयो माज्दयस्त्रोइश् अथउरुनोस्चा रथअेशतोस्चा वास्त्र्योस्चा प्रषुयत्तो ॥ ३ ॥

पइरी' वै अमषा स्पँता हुक्षथा हुधोइहो दधोमी' तन्वस्चीत् ख्वण्यो उश्तन्नोम् पइरी' वीस्पो हुजीतयो ।

ज्ञोत् उ रास्पी -

इथा मइन्गू ममनाइते' इथा वओचातरँ इथा वावँज्जातरँ ॥ ४ ॥

आअत् । यथा तू ई अहुर-मज्दा मैग्हाचा वओचस्चा दोस्चा वरँश्चा या वोहू अथा तोइ ददँमही अथा चीष्मही अथा थ्वा आइश् यज्जमइदे अथा नैमण्यामही अथा इप्पूइद्यामही थ्वा मज्दा अहुरा ॥ ५ ॥

(यथा तू ई अहुर-मज्दा.....थ्वा मज्दा अहुरा - दु बार)

Hā 13

(1) 1. Geld: दइञ्हुँउश् दइञ्हुपतोइश् 2. West. घैन्नोन्नोम्, TDA. घैन्नोन्नोम्
3. Geld. माज्दयस्त्रीम् 4. Geld: परँदीम्, West. परँदीम् (2) 1. West & TDA
आतरँम् 2. West & TDA. अषिथ्वो° 3. Geld अषाउन्नोम् (3) 1. Geld: वअेध्याइश्
2. West & TDA. सओष्यत्तस्चा 3 West & TDA: अर्ष्व-वच° 4. West & TDA:
अश्-स्त्रास्त्रनुत्तोम् (4) 1. West & TDA: पइरि 2. Corrected; all Mss.
including West & TDA give दधोमि 3. West & TDA: ममनाइते.

वद्धेँउश् ख्वअेतैउश् ख्वअेताता वद्धेँउश् अषह्या ध्वा पइरिजसामइदे
वद्धुयो प्रसरत्वो वद्धुयो आर्मतोइश् ॥ ६ ॥

गैउश्चा हुदोइहो' गयेख्याचा मरथ्नो अषओनो फ्रवषीम् यज्ञमइदे ।
ज़रथुश्त्रहे स्पितामहे इध अषओनो अषीम्च फ्रवषीम्च यज्ञमइदे ॥

येञ्हे हाताँम् आअत् येस्त्रे पइती वद्धहो
मज़दो अहुरो वअेथा अषात् हचा
योइहोँम्चा तौस्चा तोस्चा यज्ञमइदे ॥

यथा अहू वइर्यो
अथा रतुश् अषात्चीत् हचा ।
वद्धेँउश् दज़दा मनइहो
श्यओथननाँम् अद्धेँउश् मज़दाइ ।
क्षथ्रँम्चा अहुराइ आ
यिम् त्रिगुब्ब्यो ददत् वास्तारँम् ॥ (*चिहार बार्)
अषँम् वोहू वहिश्तँम् अस्ती
उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषँम् ॥ ७ ॥ (सि बार्)

अहुनँम् वइरीम् यज्ञमइदे । अषँम् वहिश्तँम् स्रअेश्तँम् अमँषँम् स्पँत्तँम्
यज्ञमइदे । फ्रओरँइतीम् हाइतीम् यज्ञमइदे । फ्रओरँइतीम्चा आस्तओथ्वनँम्चा
दअेनयो माज़दयस्त्रोइश् यज्ञमइदे ।

येञ्हे हाताँम् आअत् येस्त्रे पइती वद्धहो° ॥ ८ ॥

~~~~~

(7) 1. West & TDA · हुधोइहो. *In reciting the first two
Ahunavars, 'the जोत्र ties up two ends of the palm-leaf-twig on to the
Barasman and recites the remainings two *Ahunavars*.

हा १४

ज्ञोत्रः- वीसाइ वै अमषा स्पँता स्तओता ज्ञओता ज्ञाता यस्ता प्रमरता अइवि-
जँरता यूप्माकँम् यस्ताइच वहाइच यत् अमषनाँम् स्पँतनाँम् अहाकँम् हवडुहाइच'
अषवस्ताइच यत् सओश्यँताँम्^१ अषओनाँम् ॥ १ ॥

पइरी' वै अमषा स्पँता हुक्षथा हुधोइहो दधामी^२ तन्वस्चीत् एवखयो
उश्तनँम् पइरी' वीस्पो हुजीतयो ॥ २ ॥

अह्य ज्ञओथ्रे बरस्मनअेच वीस्पे अषवनो यज्ञत आयेसे येश्त । वीस्पे
अषहे रतवो आयेसे येश्त । हावनीम् पइति रतूम् सावइहअेम् वीसीम्च पइति
रतूम् रतवो वीस्पे मज्जिश्त पइति रतूम् ॥ ३ ॥

ज्ञोत्र उ रास्पीः-

प्रवराने मद्दयस्त्रो ज़रथुश्चिश् वीदअेवो अहुर-त्कअेषो । हावनँअे
अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच प्रसस्तयअेच । सावइहँअे
वीस्याइच अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच प्रसस्तयअेच ।
रथ्वँम् अयरनाँम्च अस्न्यनाँम्च माह्यनाँम्च याइर्यनाँम्च सरधनाँम्च यस्ताइच
वहाइच क्षनओथाइच प्रसस्तयअेच ॥ ४ ॥

ज्ञोत्रः- यथा अहू वइर्यो ज्ञओता प्रा मे झूते ।

रास्पीः- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता प्रा मे झूते ।

ज्ञोत्रः- अथा रतुश् अषात्चीत् हच प्रा अषव वीध्वो म्रओतू ॥ ५ ॥

Hā 14

- (1) 1. West & TDA: हवइहाइच 2. West & TDA: सओष्यँताँम्
(2) 1. West & TDA: पइरि 2. See note on Hā 13, section 4, note No. 2.

हा १५

ज्ञोत्रः- सस्तिच* व॒ताच रप्रनङ्गहाच अमेषेँ स्पे॒तेँ वङ्गहृश स्त्रीराइश नामाँन्
आङ्गय । फ्रायेङ्गे वॅरज वङ्गहँउश अषहे वॅरज दअेनयो वङ्गहुयो माङ्गद-
यस्त्रोइश ॥ १ ॥

ज्ञोत्र उ रास्पी -

येञ्हे मे अषात् हचा
वहिश्तेम् येत्ते पइती ।
वअेदा मङ्गदो अहुरो
योइ ओङ्गहँरचा हँ॒तिचा
तोँ यङ्गाइ एवाइश नामैनीश
पइरिचा जसाइ व॒ता ।
वोहू क्षथेँम् वइरीम्
वागँम् अइवी-वइरिश्तेम् ॥ २ ॥

सँरओषो' इधा अस्तू अहुरहे मङ्गदो यस्त्राइ सँवीश्तहे अषओनो येँ नो
इश्तो ह्यत् पओउर्वीम् तत् उस्तेँमँचीत् । अवथात् इधा सँरओषो अस्तू अहुरहे
मङ्गदो यस्त्राइ सँवीश्तहे अषओनो येँ नो इश्तो ।

ज्ञोत्रः- यथा अहू वइर्यो यो आतेँरवक्षो फ्रा मे भ्रूते ।

रास्पी - अथा रतुश अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो भ्रओत् ॥ ३ ॥

Hā 15

- (1) *रास्पी joins the ज्ञोत्र in reciting the first word सस्तिच only.
(3) 1. West & TDA : सँरओषो.

हा १६

ज्ञोत् - अहुरम् मज्दाम् अषवन्म् अषहे रतुम् यज्मइदे हुधोइहम् मज्जिश्तम् यज्जतम् यिम् सँविश्तम् फ्रादत्-गअथम् दातारम् वोहुनाम् दामनाम् । आब्यो राताब्यो ज्जओथाब्यो अर्षुख्भेइव्यस्च' वाघ्जिब्यो' वीस्पम्च अषवन्म् मइन्यओम् यज्जतम् यज्मइदे ॥ १ ॥

जरथुश्त्रम् अषवन्म् अषहे रतुम् यज्मइदे । आब्यो राताब्यो ज्जओथाब्यो अर्षुख्भेइव्यस्च' वाघ्जिब्यो' वीस्पम्च अषवन्म् गअथीम् यज्जतम् यज्मइदे । जरथुश्त्रहे अषओनो फ्रवषीम् यज्मइदे । जरथुश्त्रहे स्रवो यज्मइदे । जरथुश्त्रहे दअेनाम् यज्मइदे । जरथुश्त्रहे वरँन्म्च त्कअेषम्च यज्मइदे ॥ २ ॥

अइहुयओश अषचिनइहो पउवो दाताो दामान् अषओनीश । दथुषो अहुरहे मज्दो रअेवतो ख्वरँनइहतो' यज्मइदे । वोहु मनो यज्मइदे । अषम् वहिश्तम् यज्मइदे । श्रथम् वइरीम् यज्मइदे । स्पँताम् वडुहीम् आर्मइतीम् यज्मइदे । हउर्वतात्तम् यज्मइदे । अमँरँतात्तम्' यज्मइदे ॥ ३ ॥

दध्वोइहम् अहुरम् मज्दाम् यज्मइदे । आत्रम्' अहुरहे मज्दो पुथ्रम् यज्मइदे । आपो वडुहीश मज्दधातो अषओनीश यज्मइदे । हूरँक्षअेत्तम् अउर्वत्-अस्पम् यज्मइदे । मोइहम् गओचिथ्रम् यज्मइदे । तिश्त्रीम् स्तारम् रअेवँत्तम् ख्वरँनइहँत्तम्' यज्मइदे । गँउश हुधोइहो उवान्म् यज्मइदे ॥ ४ ॥

दध्वोइहम् अहुरम् मज्दाम् यज्मइदे । मिथ्रम् वोउरु-गओयओइतीम् यज्मइदे । स्रओषम् अषीम् यज्मइदे । रण्णम् रज्जिश्तम् यज्मइदे । अषओनाम्' वडुहीश स्ररो स्पँताो फ्रवषयो यज्मइदे । वँरँथ्रम् अहुरधात्तम् यज्मइदे । राम ख्वास्त्रम् यज्मइदे । वात्तम् स्पँत्तम् हुधोइहम् यज्मइदे ॥ ५ ॥

दध्वोइहम् अहुरम् मज्दाम् यज्मइदे । दअेनाम् वडुहीम् माज्दयस्त्रीम् यज्मइदे । अषीम् वडुहीम् यज्मइदे । अरँस्तात्तम् यज्मइदे । अस्मन्म् यज्मइदे ।

Hā 16

- (1) 1. West & TDA : अर्षुख्भे° वाक्षिब्यो (2) 1. West & TDA : अर्षुख्भे° वाक्षिब्यो (3) 1. West & TDA : ख्वरँनइहतो 2. TDA : अमँरँतात्तम् (4) 1. West & TDA : आतँरँम् 2. West & TDA . ख्वरँनइहँत्तम् (5) 1. Geld : अषाउनाम्.

ज्ञाम् हुधोइहम् यज्ञमइदे । माँथम् स्पँत्तम् यज्ञमइदे । अनघ रओचो ख्वधातो यज्ञमइदे ॥ ६ ॥

ख्वन्वइतीश अपहे वँरँजो यज्ञमइदे याहु इरिस्तनाम् उर्वानो पायेत्ति' यो अपओनाम्^२ फ्रवषयो । वहिश्तम् अहूम् अपओनाम् यज्ञमइदे रओचइहम् वीस्पो-ख्वार्थम् ॥ ७ ॥

क्ष्वीध आज्ञइति' यज्ञमइदे तचत्-आप उक्षयत्-उर्वर आजोइश दअवो-दातहे हमोइस्त्रि' अवञ्हा^३ मूश अवञ्हा^३ पइरिकयाइ^४ पइतिशतातयअच पइतिस्-चप्तयअच पइतितरँतयअच पइत्यओगँत्-त्वअषहाइच अषमओघहेच अनषओनो सास्त्रहेच पोउरु-महर्कहे ॥ ८ ॥

यज्ञमइदे वीस्पो आपो यज्ञमइदे वीस्पो उर्वरो । यज्ञमइदे वीस्पो वइह्वो यज्ञमइदे वीस्पो वडुहीश । यज्ञमइदे वीस्पो मइन्यवच यज्ञत गअध्याइच योइ वइहुधोइहो अपवनो ॥ ९ ॥

यज्ञमइदे थ्वाम् मअथनम् याम् आमइतीम् स्पँत्तम् । यज्ञमइदे थ्वाम् मअथनहे पइति अषाउम् अहुर मइद द्रवप्रषओश द्रवो-वीरहे द्रव-अषचिथहे

यस्त्रि ज्ञी काचित् तनुनाम्
द्राजिश्तम् हा मे मअथइने'
मिथनात् अत् हम अत् जयेने ॥ १० ॥

(7) 1. West & TDA षायँत्तै 2. Geld. अषाउनाम् (8) 1. West & TDA : आज्ञत 2. West & TDA : हमोइस्त्रि 3. Geld : अवइञ्हा 4. West & TDA : पइरिकयो
(10) 1. West & TDA : मअथने.

हा १७

ज्ञोत् उ रास्पी -

अहुरम् मज्दाम् अषवनेम् अषहे रतूम यज्मइदे । अमेषा स्पेता हुक्षथा
हुधोइहो यज्मइदे ॥ १ ॥

अस्य अषवन अषहे रतवो यज्मइदे । हावनीम् अषवनेम् अषहे रतूम
यज्मइदे । सावइहोम् वीसीम्च अषवनेम् अषहे रतूम यज्मइदे । मिथम् वोउरु-
गओयओइतीम् हज्जर-गओषम् बओवर-चप्मनेम् अओखतो-नामनेम् यज्मतेम्
यज्मइदे । राम ख्वास्त्रम् यज्मइदे ॥ २ ॥

ज्ञोत् :- रपिथिननेम् अषवनेम् अषहे रतूम यज्मइदे । फ्रादत्-फ्राउम् ज्जुतुम्च
अषवनेम् अषहे रतूम यज्मइदे । अषम् वहिश्तेम् आत्रम्च' अहुरहे मज्दो पुथम्
यज्मइदे ॥ ३ ॥

उज्जेइरिनेम् अषवनेम् अषहे रतूम यज्मइदे । फ्रादत्-वीरम् दख्युमेम्च'
अषवनेम् अषहे रतूम यज्मइदे । वर्रज्जतेम् अहुरम् क्षथीम् क्षअतेम् अपाम् नपातेम्
अउर्वत्-अस्पेम् यज्मइदे । अपेम्च मज्दधाताम् अषओनीम् यज्मइदे ॥ ४ ॥

अइत्रिसूथेम्' अइविगाइम् अषवनेम् अषहे रतूम यज्मइदे । फ्रादत्-
वीस्पांम्-हुज्याइतीम् ज्जरथुश्त्रोतेम्च अषवनेम् अषहे रतूम यज्मइदे । अषओनाम्'
वडुहीश सरो स्पेताो फ्रवषयो यज्मइदे । धनोस्च' वीरो-वाँथ्वो यज्मइदे ।
याइर्याम्च हुषितीम् यज्मइदे । अमेम्च हुतश्तेम् हुरओधेम् यज्मइदे । वर्रथधनेम्च
अहुरधातेम् यज्मइदे । वनइतेम्च उपरतातेम् यज्मइदे ॥ ५ ॥

उषहिनेम् अषवनेम् अषहे रतूम यज्मइदे । वर्रजीम् न्मानीम्च अषवनेम्
अषहे रतूम यज्मइदे । स्रओषेम् अषीम् हुरओधेम् वर्रथाजनेम् फ्रादत्-गअथेम्
अषवनेम् अषहे रतूम यज्मइदे । रप्नुम् रजिश्तेम् यज्मइदे । अरश्तातेम्च फ्रादत्-
गअथाम् वर्रदत्-गअथाम् यज्मइदे ॥ ६ ॥

Hā 17

This chapter is almost identical with chapter 6. Sections 1-17
recur in Y. 59.1-17.

- (3) 1. West & TDA: आतरम् (4) 1. West & TDA: दाख्युमेम्च
(5) 1. Geld: अइत्रिसूथिमेम् 2. Geld: अषाउनाम् 3. West & TDA: धेनोस्च.

माह्य अषवन अषहे रतवो यज्ञमइदे । अ॒तरँ-मोद्धहँम् अषवनेम् अषहे रतूम् यज्ञमइदे । पँरँनो-मोद्धहँम् वीषमथँम् अषवनेम् अषहे रतूम् यज्ञमइदे ॥ ७ ॥

याइर्य अषवन अषहे रतवो यज्ञमइदे । मइध्यो-ज्रँमअेम्' अषवनेम् अषहे रतूम् यज्ञमइदे । मइध्यो-षँमेम्' अषवनेम् अषहे रतूम् यज्ञमइदे । पइतिशहहीम् अषवनेम् अषहे रतूम् यज्ञमइदे । अयाथ्रिँमेम्' फ्रओउर्वअेश्रिँमेम्' वर्णिहर्इत्तम् अषवनेम् अषहे रतूम् यज्ञमइदे । मइध्याइरीम् अषवनेम् अषहे रतूम् यज्ञमइदे । हमस्पथ्मअेदअेम् अषवनेम् अषहे रतूम् यज्ञमइदे । सरँध अषवन अषहे रतवो यज्ञमइदे ॥ ८ ॥

वीस्पे अषहे रतवो यज्ञमइदे योइ हँ॒ति अषहे रतवो थ्रयस्च' थ्रिसाँस्च नज्इदश्त पइरिशहावनयो योइ हँ॒ति अषहे यत् वहिश्तहे मज्दो-फ्रसास्त ज्रथुइत्रो-फ्रओल्ल्त ॥ ९ ॥

अहुर मिथ्र बँरँज्ज॒त अइथ्यजइह' अषवन यज्ञमइदे । छँउश्च मोद्धहँम् च हूरँच उर्वराहु पइति बँरँस्मन्याहु मिथ्रम् वीस्पनाँम् दइयुनाँम् दइहुपइतीम् यज्ञमइदे । (*रोज्) अहुरँम् मज्दोँम् रअेव॒त्तम् ख्वरँनइह॒त्तम्' यज्ञमइदे । (*माह्) अषओनाँम्' वडुहीश सूरतो स्पँ॒तो फ्रवषयो यज्ञमइदे ॥ १० ॥

ज्ञोत्र उ रास्पीः-

थ्वँम् आत्रँम्' अहुरहे मज्दो पुथ्रँम् यज्ञमइदे । आत्रँम्' बँरँज्जि-सवइहँम् यज्ञमइदे । आत्रँम्' वोहु-फ्रयानँम् यज्ञमइदे । आत्रँम्' उर्वाज्जिश्तम् यज्ञमइदे । आत्रँम्' वाज्जिश्तम् यज्ञमइदे । आत्रँम्' स्पँनिश्तम् यज्ञमइदे । थ्रथ्रँम् नफ्रथ्रँम् नइयोँ-सइहँम् यज्ञतँम् यज्ञमइदे । आत्रँम्' वीस्पनाँम् न्माननाँम् न्मानो-पइतीम् मज्दधातँम् अहुरहे मज्दो पुथ्रँम् अषवनेम् अषहे रतूम् यज्ञमइदे मत् वीस्पअेइव्यो आतँरँव्यो ॥ ११ ॥

ज्ञोत्रः- आपो वडुहीश वहिश्तो मज्दधातो अषओनीश यज्ञमइदे । वीस्पो आपो मज्दधातो अषओनीश यज्ञमइदे । वीस्पो उर्वरो मज्दधातो अषओनीश यज्ञमइदे ॥ १२ ॥

(8) 1. Geld : मइध्योइज्रँमअेम् 2. Geld. मइध्योइषँमेम् 3. West & TDA : अयाथ्रँमेम् फ्रओउर्वअेश्रँमेम्. (9) 1. West & TDA थ्रयस्च (10) 1. West & TDA अअेथ्येजइह 2. Geld. दइयुहुपइतीम्. *See note on Y 1.11. 3. West & TDA : ख्वरँनइह॒त्तम् 4. Geld. अषाउनाँम् (11) 1, West & TDA : आतँरँम्.

माँथ्रम् स्पँत्तम् अश-ख्वरँनद्धम्^१ यज्ञमइदे । दातँम् वीदोयुम् यज्ञमइदे ।
दातँम् जरथुश्चि यज्ञमइदे । दर्रँधाम् उपयनाँम् यज्ञमइदे । दअेनाँम् वडुहीम् माङ्द-
यस्त्रीम् यज्ञमइदे ॥ १३ ॥

गइरीम् उषि-दरँनेम् मङ्दधातँम् अष-ख्वाथ्रम् यज्ञतँम् यज्ञमइदे । वीस्पो
गरयो अष-ख्वाथ्रो पोउरु-ख्वाथ्रो मङ्दधात अषवन अषहे रतवो यज्ञमइदे । उघ्रम्
कवअेम् ख्वरँनो मङ्दधातँम् यज्ञमइदे । उघ्रम् अख्वरँतँम् ख्वरँनो मङ्दधातँम् यज्ञमइदे ।
अषीम् वडुहीम् यज्ञमइदे । श्लोइथनीम् बरँज्जइतीम् अमवइतीम् हुरओधाम् ख्वापराँम्
ख्वरँनो मङ्दधातँम् यज्ञमइदे । सवो मङ्दधातँम् यज्ञमइदे ॥ १४ ॥

दह्माम् वडुहीम् आफ्रितीम् यज्ञमइदे । दह्माम्च नरँम् अषवनँम् यज्ञमइदे ।
उघ्रम् तख्मम् दामोइश् उपमनँम् यज्ञतँम् यज्ञमइदे ॥ १५ ॥

इमो अपस्च ज्ञमस्च उर्वरोस्च यज्ञमइदे । इमो असोस्च षोइथ्रोस्च
गओयओइतीश्च मअेथन्योस्च अवो-ख्वरँनोस्च यज्ञमइदे । इमम्च षोइथ्रहे पइतीम्
यज्ञमइदे यिम् अहुरँम् मङ्दाम् ॥ १६ ॥

जोत् उ रास्पी.-

रतवो वीस्पे मज्जिश्त यज्ञमइदे अयर अस्न्य माह्य याइर्य सरँध ॥ १७ ॥

अषओनाँम्^१ वडुहीश् सूरयो स्पँत्तो फ्रवषयो स्तओमि ज्वयेमि उफ्रयेमि ।
यज्ञमइदे न्मान्यो वीस्यो ज्त्तुमो^२ दख्युमो^३ जरथुश्चोत्तमो ॥ १८ ॥

वीस्पे अषवनो यज्ञत यज्ञमइदे । वीस्पे अषहे रतवो यज्ञमइदे । हावनीम्
पइति रतुम् सावद्धअेम् वीसीम्च पइति रतुम् रतवो वीस्पे मज्जिश्त पइति
रतुम् ॥ १९ ॥

येञ्हे हाताँम् आअत् येस्त्रे पइति वद्धो

मङ्दो अहुरो वअेथा अषात् हचा

योद्धाँम्चा ताँस्चा तोस्चा यज्ञमइदे ॥ २० ॥

(13) 1. West & TDA : अष-ख्वरँनद्धम्
2, Geld : दाख्युमो,

(18) 1. Geld. अषाउनाँम्

हा १८

ज्ञोत्र उ रास्वीः-

अषम् वोहू वहिस्तम् अस्ती
 उस्ता अस्ती उस्ता अह्नाइ
 ह्यत् अषाइ वहिस्ताइ अषम् ॥ ० ॥ (सि बार्)
 दाइदी मोइ येँ गौम् तषो अपस्चा उर्वरोस्चा
 अमरताता हउर्वाता स्पैनिस्ता मइन्यू मज्दा
 तैवीषी उतयूइती मनइहा वोहू सैइहे ॥ १ ॥
 स्पैता मइन्यू वहिस्ताचा मनइहा
 हचा अषात् इयओथनाचा वचइहाचा
 अह्नाइ दान् हउर्वाता अमरताता
 मज्दो क्षथा आर्मइती अहुरो ॥ २ ॥ (डु बार्)

ज्ञोत्र.-

अह्या मन्यैउश् स्पैनिस्तह्या वहिस्तम्
 हिज्वा उख्धाइश् वइहैउश् अँअआनू मनइहो
 आर्मतोइश् जस्तोइब्ब्या इयओथना वरँज्यत्
 ओया चिस्ती । ह्यो त्ता अषह्या मज्दो ॥ ३ ॥
 अह्या मन्यैउश् त्वैम् अही ता स्पैतो
 येँ अह्नाइ गौम् रान्यो-स्करँतीम्- हैम्-तषत्
 अत् होइ वास्त्राइ' रामा-दो आर्मइतीम्
 ह्यत् हैम्' वोहू मज्दा हैम्-फ्रस्ता' मनइहा ॥ ४ ॥
 अह्यात् मन्यैउश् रारँयेइँती' द्रँग्वँतो'
 मज्दा' स्पैतात् नोइत् अथा' अषाउनो'

Hā 18

This chapter agrees verbatim with Y.51.7 and the whole of Y.47.

- (4) 1. West & TDA : वास्त्रा 2. TDA इयत् हीम् 3. West & TDA :
 हैम्-फ्रस्ता (5) 1. West & TDA : रारँय्यँती द्रँग्वतो 2 West & TDA मज्दो
 3. West & TDA . इथा 4. West & TDA ; अषओनो.

कसैउश्चीत् ना अषाउने काथे अङ्गहत्
इस्वाचीत् हाँस् परओश् अको द्रँग्वाइते ॥ ५ ॥

ताचा स्पेता मङ्ग्यु मङ्गदा अहुरा
अषाउने चोइश् या ज्नी चीचा वहिश्ता
हनरै' थ्वन्हात् ज्जओषात् द्रँग्वो वक्षइती
अह्या श्यओथनाइश् अकात् आश्याँस् मनङ्गहो ॥ ६ ॥

ता दाो स्पेता मङ्ग्यु मङ्गदा अहुरा
आथा वङ्गहाउ वीदाइतीम्' रानोइब्ब्या
आर्मतोइश् देवाँज्जहा अषळ्याचा
हा ज्नी पोउरुश् इषेतो वाउराइते^३ ॥ ७ ॥

ज्ञोत् उ रास्पी -

स्पेता मङ्ग्यु वहिश्ताचा मनङ्गहा
हचा अषात् श्यओथनाचा वचङ्गहाचा
अह्नाइ दाँन् हउर्वाता अमेरताता ।
मङ्गदो क्षथा आर्मइती अहुरो ॥ (३ बार)

अषेम् वोहू वहिश्तेम् अस्ती° । (सि बार)

स्पेता-मङ्ग्युम् हाइतीम् यज्जमइदे ।

येज्जे हाताँम् आअत् येस्से पइती वङ्गहो° ॥ ८ ॥

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश् अषात्चीत् हचा ।

वङ्गहैउश् दङ्गदा मनङ्गहो श्यओथनानाँम् अङ्गहैउश् मङ्गदाइ ।

क्षथेम्चा अहुराइ आ यिम् त्रिगुब्ब्यो ददत् वास्तारम् ॥ (चिद्धार बार)

अषेम् वोहू वहिश्तेम् अस्ती° ॥ (सि बार)

अहुनेम् वइरीम् यज्जमइदे । अषेम् वहिश्तेम् स्रओश्तेम् अषेम् स्पेत्तम्
यज्जमइदे ॥

येज्जे हाताँम् आअत् येस्से पइती वङ्गहो° ॥ ९ ॥

(6) 1 West & TDA : हनरै (7) 1. West & TDA : वीदाइते 2. West
& TDA ; पओउरुश् 3. West & TDA : वाराइते.

हा १९

जोतः-

पॅसत् ज़रथुश्त्रो अहुरेम् मज़्दोम् ।

अहुर-मज़्द मङ्ग्यो स्पॅनिश्त

दातरं गअथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् ।

चित् अवत् वचो आस् अहुर-मज़्द यत् मे फ़्रावओचो ॥ १ ॥

पर अस्मेम् पर आपेम् पर ज़ोम् पर गौम् पर उर्वरोम् पर आत्रेम्^१ अहुरहे मज़्दो पुथ्रेम् पर नरेम् अषवनेम् पर दअवाइश्च ख़्रफ़्खाइश् मङ्ग्याइश्च^२ पर वीस्पेम् अहूम् अस्त्वत्तेम् पर वीस्प वोहू^३ मज़्दधात अष-चिथ्र ॥ २ ॥

आअत् प्रओत् अहुरो मज़्दो । वघ अअेष आस् अहुनहे वङ्ग्येहे स्पितम ज़रथुश्त्र यत् ते फ़्रावओचेम्^४ ॥ ३ ॥

पर अस्मेम् पर आपेम् पर ज़ोम् पर गौम् पर उर्वरोम् पर आत्रेम्^५ अहुरहे मज़्दो पुथ्रेम् पर नरेम् अषवनेम् पर दअवाइश्च ख़्रफ़्खाइश् मङ्ग्याइश्च^६ पर वीस्पेम् अहूम् अस्त्वत्तेम् पर वीस्प वोहू^७ मज़्दधात अष-चिथ्र ॥ ४ ॥

हा मे वघ अहुनहे वङ्ग्येहे स्पितम ज़रथुश्त्र अनप्यूरुध अनपिषूत स्रावयन्न सतेम् पइति अन्यअेषाँम् रथ्र्वाँम् गाथनाँम् अनप्यूरुधनाँम् अनपिषूतनाँम् स्रावयन्न-नाँम् । आअत् अइप्यूरुध अइपिषूत स्रावयन्न दस पइति अन्ये रतवो ॥ ५ ॥

यस्च मे अअेतहि अङ्गहो यत् अस्त्वइत्ति^८ स्पितम ज़रथुश्त्र बघाँम् अहुनहे वङ्ग्येहे मरात् फ़ा वा मरो द्रेजयात् फ़ा वा द्रेजयो स्रावयात् फ़ा वा स्रावयो यज़ाइते थ्रीश्चित्^९ तरो पॅतूम्चित् हे उवानेम् वहिश्तेम् अहूम् फ़्रपारयेनि अजेम् यो अहुरो मज़्दो आ वहिश्तात् अङ्गहओत् आ वहिश्तात् अषात् आ वहिश्तअङ्ग्यो रओचेँव्यो ॥ ६ ॥

यस्च मे अअेतहि अङ्गहो यत् अस्त्वइत्ति^{१०} स्पितम ज़रथुश्त्र बघाँम्

Hā 19

The three chapters Y.19 to 21 are ancient Avestan commentaries on अहुनवङ्ग्ये, अषेम् वोहू and येङ्ग्ये हावोँम् respectively.

(2 & 4) 1. West & TDA आतरंम् 2. West & TDA : मङ्ग्याइश्च 3. Geld : वोहू (3) 1. West & TDA : फ़्रावओचिम् (6) 1. West & TDA : अस्त्वइति 2. West & TDA : थ्रीश्चित् (7) 1. West & TDA : अस्त्वइति.

य....५

अहुनहे वइर्येहे द्रँजयो अपरओधयेते^१ यत् वा नअेमम् यत् वा थ्रिषुम् यत् वा चथुषुम्^२ यत् वा पइतइहुम्^३ पइरि-दिम् तनव अँजम् यो अहुरो मइदो उवानेम् हच वहिस्तात् अइहओत् । अववइत्य बाँजस्च फ्रथस्च पइरि-तनुय यथ ईम् ज्ञो । अस्तिच ईम् ज्ञो अवइति बाँजो यवइति फ्रथस्चित् ॥ ७ ॥

फ्रच अयेतत् वचो वओचे यत् अहुमत् यत् रतुमत् पर अवज्हे^४ अण्णो दोइहोइत् पर आपो पर ज्ञो पर उर्वरयो पर गँउश चथ्वरँ-पइतिस्तानयो^५ दोइ-होइत् पर नर्श अषओनो विपइतिस्तानहे ज्ञाथात् पर अवज्हे^६ हू थ्वरँ-स्तो-कँहूर्य^७ अपे अमँषनाम् स्पँ-तनाम् दाहीम् ॥ ८ ॥

फ्रा मे स्पन्यो मनिवो ववच वीस्पाँम् अषओनो स्तीम् हइतीम्च ववइ-तीम्च बूश्येइ-तीम्च^८ श्यओथ्नो-ताइत्य । श्यओथननाम्^९ अइहँउश मइदाइ ॥ ९ ॥

अयेतत्च अअेषाँम् उख्धनाँम् उख्धोतँमम् याइश यव फ्रच वओचे फ्रच म्रुये फ्रच वक्षयेते^{१०} । अस्ति ज्ञी अन अववत् उख्धत यथ यत् दित् वीस्पो अइहुश अस्त्वो आसक्षत् सक्षँस्^{११} ददरानो^{१२} नी पइरि इरिथ्यँस्तातत् हरइते ॥ १० ॥

अयेतत्च नो वचो फ्रावओचे सक्षअेम्च^{१३} हिष्माइरीम्च^{१४} यथन^{१५} कहाइचित् हाताँम् अषात् हच यत् वहिस्तात् ॥ ११ ॥

यथ फ्रा इध आम्रओत् यत् दिम् अहूमच रतुम्च आददत् । इथ दिम् पर-चिनस्ति यिम् अहुरम् मइदाँम् मनस्-पओइर्येअेइव्यो दामव्यो । यथ ईम् वीस्पनाँम् मज्जिश्तम् चिनस्ति अथ अहाइ दामाँन् चिनस्ति ॥ १२ ॥

यथ मइदो हुजीतीश वइहँउश इध थ्रितीम् त्कअेषम् आद्रँ-जयेइति दइद मनइहो पर ईम् इध मनइहे चिनस्ति यथ फ्रदक्षतारम् मनइहे । मनइहो अयेतवइत्य ईम् कारयेइति । श्यओथननाँम्^{१६} इध अहूम कारयेइति ॥ १३ ॥

2. West & TDA : अपरओधयेइति 3. West & TDA . चथुषेम् 4. West & TDA : पइतइहँम् (8) 1 Geld अवइज्हे 2 West & TDA °पइतिस्तनयो
3. West & TDA °कँहूर्य (9) 1 West & TDA बूश्येइ-तीम्च 2. West & TDA : श्यओथननाँम् (10) 1 West & TDA वक्षयेते 2 West & TDA सशँस् 3. Geld : ददरानो (11) 1. West & TDA . सक्षँम्च 2. West & TDA : हिष्माइरीम्च 3. Geld : यथन (13) 1. West & TDA : श्यओथननाँम्.

यत् दिम् दाम्ब्यो चिनस्ति मज्द इथ तम् यत् अह्नाइ दामान् । क्षथम्
अहुराइ चिनस्ति । तत् मज्द तत्र क्षथम् । द्रिगुब्यो' वास्तारम् चिनस्ति । यथ उर्वथम्
स्पितमाइ । पच लकअेष । वीस्पम् वचो प्रवाकम् हउरुम् वचो अहुरहे
मज्दो ॥ १४ ॥

वहिस्तो अहुरो मज्दो

अहुनेम् वइरीम् फ्राम्नओत्

वहिस्तो हामो कारयत् ।

हिथ्नत् अको अववत्

अचरत् द्रवत्तम् आम्रुत अय अचर-उखित ।

नोइत् ना मनो नोइत् सैइहा' नोइत् स्त्रतवो

नअेदा' वरना' नोइत् उख्धा' नअेदा' श्यओथना'

नोइत् दअेनो' नोइत् उर्वानो हचइत्ते' ॥ १५ ॥

अअेतत् वचो मज्दओख्तम्' थि-अप्रस्मम् चथु-पिश्त्रम् पच-रतु राइति
हच करथम् । काइश हे अप्रस्मान् । हुमतम् हूख्तम् हूरत्तम् ॥ १६ ॥

काइश पिश्त्राइश । आथ्रव रथअेस्तो वास्त्रयो प्रयुयास् हूइतिश वीस्पय
इरिन' हचिन्न नइरे अषओने अर्श-मनइह' अर्श-वचइह अर्श-श्यओथन' । रतुश मरत्
दअेनो-साच येइहे श्यओथनाइश गअेथो अष फ्रादत्ते ॥ १७ ॥

कय रतवो । न्मान्यो वीस्यो जत्तुमो दख्युमो' ज़रथुश्त्रो पुख्धो ओइहाम्
दख्युनाम् यो अन्यो रजोइत् ज़रथुश्त्रोइत् । चथु-रतुश रघ ज़रथुश्त्रिश । कय
अज्जहो' रतवो । न्मान्यस्च वीस्यस्च जत्तुमस्च ज़रथुश्त्रो तूइयो ॥ १८ ॥

कत् हुमतम् । अषवनेम् मनस्-पओइयो । कत् हूख्तम् । मथो स्पत्तो ।
कत् हूरत्तम् । स्तओताइश' अष-पओइयाइश्च दामेवीश ॥ १९ ॥

(14) 1. West & TDA द्रिगुब्यो (15) 1. Geld सइह 2 Geld. नखेध
3. Geld. वरन 4. Geld उख्ध 5 Geld श्यओथन 6 West & TDA दअेना
7 Geld हचिस्ते, West & TDA हचइत्ते (16) 1. West & TDA मज्दो-उख्तम्
(17) 1 West & TDA अरन 2. West & TDA . अर्श-मनइह अर्श-वचइह अर्श-श्यओथन
3. West & TDA मरत् (18) 1. Geld. दाख्युमो 2 Geld. अइज्जहो (19) 1.
West & TDA . स्तओताइश्च.

मद्दो फ्राभ्रओत् । चीम्' फ्राभ्रओत् । अषवन्नम् मङ्ग्यओम्च गअथीम्च ।
च्वाँस् फ्राभ्रओत् फ्रवाकँम् । वहिश्तो क्षयम्नो । च्व॑त्तम् । अषवन्नम् वहिश्तम्च
अवसो-क्षथ्रँम्च ॥ २० ॥

बघाँम् अहुनहे वङ्ग्येहे यज्ञमङ्गदे । अहुनहे वङ्ग्येहे यज्ञमङ्गदे फ्रस्रओथ्रँम्च
फ्रमरँथ्रँम्च फ्रगाथ्रँम्च फ्रायश्तीम्च ।

येञ्हे हाताँम् आअत् येस्ते पइती वङ्गहो

मद्दो अहुरो वअथा अषात् हचा

योङ्गहाम्चा ताँस्चा तोस्चा यज्ञमङ्गदे ॥ २१ ॥

हा २०

ज्ञोत्:-

फ्राभ्रओत् अहुरो मद्दो । अषम् वोहू वहिश्तम् अस्ती । पर अह्नाइ वोहू
वहिश्तम् चिनस्ति यथ एवअेतवे एवअेतातँम् वोहू' वहिश्तम् अस्ती अथ ल्कअेषम्
कारयेइति ॥ १ ॥

उश्ता अस्ती उश्ता अह्नाइ । उश्तताइत्य वीस्पँम् अषवन्नम् वीस्पाइ अषओने
पर-चिनस्ति यथ ना स्ताइत्य वीस्पँम् अषवन्नम् वीस्पाइ अषओने पर-चिनस्ति ॥ २ ॥

ह्यत्' अषाइ वहिश्ताइ अषम् पर-चिनस्ति । वीस्पँम् माँथ्रँम् वीस्पँम्
माँथाइ । यथ अषाइ क्षथ्रँम् चिनस्ति यथच ज्ञये॑ते अषओने अषम् चिनस्ति
यथच ह्रमावोय अषम् चिनस्ति यत् सओष्य॑तअेव्यो' । थायो ल्कअेष । वीस्पँम्
वचो फ्रवाकँम् हउरुम् वचो अहुरहे मद्दो ॥ ३ ॥

मद्दो फ्राभ्रओत् । चीम्' फ्राभ्रओत् । अषवन्नम् मङ्ग्यओम्च गअथीम्च ।
च्वाँस् फ्राभ्रओत् फ्रवाकँम् । वहिश्तो क्षयम्नो । च्व॑त्तम् । अषवन्नम् वहिश्तम्च
अवसो-क्षथ्रँम्च ॥ ४ ॥

बघाँम् अषहे वहिश्तहे यज्ञमङ्गदे । अषहे वहिश्तहे यज्ञमङ्गदे फ्रस्रओथ्रँम्च
फ्रमरँथ्रँम्च फ्रगाथ्रँम्च फ्रायश्तीम्च ॥

(20) 1. West & TDA . चिम.

Hā 20

(1) 1. Geld: वोहू (3) 1. Geld: यत् 2. West सओष्य॑तअेव्यो;
TDA: सओष्य॑तअेव्यो (4) 1. West & TDA . चिम.

येञ्हे हाताँम् आअत् येस्ने पइती वड्हो
 मङ्गदो अहुरो वअथा अषात् हचा
 योङ्हाँम्चा तौस्चा तोस्चा यज्मइदे ॥ ५ ॥

~~~~~

हा २१

ज्ञोत् :-

येस्नीम् वचो अषओनो ज़रथुश्त्रहे । येञ्हे हाताँम् आअत् येस्ने पइती ।
 येञ्हे इध मङ्गदो यस्नम् चिनस्ति यथ दात अहुरहे हाताँम् यस्नम् चिनस्ति
 यथ हध्वीश् जीजिषाँम् ॥ १ ॥

योङ्हाँम् इध अषओनिनाँम् आर्मइति-पओइर्यनाँम् यस्नम् पर-चिनस्ति
 यथ वह्वँम् अमषओइव्यो । थायो त्कअेष । वीस्पँम् वचो येस्नीम् । चीम् अओइ'
 यस्नो । अमषँँ स्पँँँ पइति यस्नहे ॥ २ ॥

आअत् प्रओत् अहुरो' मङ्गदो । उश्ता' अह्माइ यह्माइ उश्ता कह्माइचीत्
 वसँँ-क्षयाँस् मङ्गदो दायात् अहुरो ॥ ३ ॥

चीम्' अअेतय पइति-वच पइत्याम्रओत् । उश्ततातँम् पइत्याम्रओत् उश्तता-
 इत्यच वीस्पँम् अषवनँम् हँँँतँम्च ववँँँतँम्च बूश्यँँँतँम्च' । वहिश्तँम् वहिश्तो
 पइत्याम्रओत् । वहिश्तो मङ्गदो पइत्याम्रओत् वहिश्तँम् अषवनँम् वहिश्ताइ
 अषओने ॥ ४ ॥

वघाँम् येञ्हे-हाताँम् हुप्रायश्ताँम् अषओनीम् यज्मइदे ॥

येञ्हे हाताँम् आअत् येस्ने पइती वड्हो

मङ्गदो अहुरो वअथा अषात् हचा

योङ्हाँम्चा तौस्चा तोस्चा यज्मइदे ॥ ५ ॥

~~~~~

Hā 21

(2) 1. West & TDA · अवि 2. TDA : अमँँँ (3) 1. Geld & West
 omit : अहुरो 2. Geld उश्त (4) 1 West & TDA : चिम् 2. West &
 TDA : बूष्यँँँतँम्च.

हा २२

ज्ञोत् उ रास्पीः-

अषम् वोहू वहिश्तम् अस्ती

उश्ता अस्ती उश्ता अह्नाइ

ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषम् ॥ ० ॥ (सँ बाह्)

वरस्मन पइति-वरत' हध-ज्ञओथ्र दथुषो अहुरहे मज्दो रओवतो ख्वरनङ्कहतो' अमपनाम् स्पँतनाम् । इमम् हओमम् अषय उज्दातम् आयेसे येश्ति । इमाम्चा गाम् जीव्याम् अषय उज्दाताम् आयेसे येश्ति । इमाम्चा उर्वराम् हधानअपताम् अषय उज्दाताम् आयेसे येश्ति ॥ १ ॥

अइव्यो वङ्कहिव्यो इमो ज्ञओथ्रो हओमवइतीश गओमवइतीश हधानअपतवइतीश अषय उज्दाताम् आयेसे येश्ति । अइव्यो वङ्कहिव्यो अषम्च हओम्याम् आयेसे येश्ति । अस्मनच हावन आयेसे येश्ति । अयङ्कहअनच हावन आयेसे येश्ति ॥ २ ॥

इमाम्चा उर्वराम् वरस्मनीम् जध्मूषीम्च रतुफ्रितीम् मर्रथम्च वर्र्जीम्च' दअनयो वङ्कह्यो माज्दयस्नोइश गथनाम्च स्रओथ्रम् जध्मूषीम्च अषओनो अषहे रथ्वो रतुफ्रितीम् इमाँ अअस्माँश्च वओइधीम्च आयेसे येश्ति तव आथो अहुरहे मज्दो पुथ वीस्पच वोहू' मज्दधात अष-चिथ्र आयेसे येश्ति ॥ ३ ॥

इन्मइने अहुरहे मज्दो अमपनाम् स्पँतनाम् स्रओषहे अश्येहे' आथो अहुरहे मज्दो रथ्वो वर्र्जतो यो अषहे ॥ ४ ॥

आयेसे येश्ति अस्न्यअइव्यो अषहे रतुव्यो । हावनँअे अषओने अषहे रथ्वे । आयेसे येश्ति सावङ्कहँअे वीस्याइच अषओने अषहे रथ्वे । आयेसे येश्ति मिथ्रहे वोउरु-गओयओइतोइश' हज्जङ्गरो-गओषहे वओवर-चष्मनो अओङ्कतो-नामनो यज्जतहे रामनो ख्वाख्हे ॥ ५ ॥

ज्ञोत् - आयेसे येश्ति रपिथ्विनाइ अषओने अषहे रथ्वे । आयेसे येश्ति फ्रादत्-

Hā 22

- (1) 1. West & TDA. 'वरत 2. West & TDA: ख्वरनङ्कहतो
 (3) 1 West & TDA. वर्र्जम्च 2. Geld वोहू (4) 1. West & TDA: अष्येहे
 (5) 1. Geld. 'गओयओतोइश.

प्रषवे ज्ञ^२तुमाइच अषओने अषहे रथ्वे । आयेसे येइति अषहे वहिश्तहे आथस्च अहुरहे मज्दतो ॥ ६ ॥

आयेसे येइति उजयेइरिनाइ अषओने अषहे रथ्वे । आयेसे येइति फ्रादत्-वीराइ दण्युमाइच^१ अषओने अषहे रथ्वे । आयेसे येइति वर्रज्जतो अहुरहे नफ्रओ अपॉम् अपस्च मज्दधातयो ॥ ७ ॥

आयेसे येइति अइत्रिस्रूथ्रमाइ^१ अइबिगयाइ अषओने अषहे रथ्वे । आयेसे येइति फ्रादत्-वीस्पोम्-हुज्याइत्ते^२ ज़रथुश्चोत्तमाइच अषओने अषहे रथ्वे । आयेसे येइति अषओनाम्^३ फ्रवणिनाम् घनॉनाम्च वीरो-वाँथ्वनॉम् याइर्ययोस्च हुषितोइश् अमहेच हुताश्तहे हुरओधहे वर्रथ्रघ्नहेच अहुरधातहे वनइ^४त्योस्च उपरतातो ॥ ८ ॥

आयेसे येइति उषहिनाइ अषओने अषहे रथ्वे । आयेसे येइति वर्रज्याइ न्मान्याइच अषओने अषहे रथ्वे । आयेसे येइति स्रओषहे अश्येहे^१ अषिवतो वर्रथाजनो फ्रादत्-गअथहे रणओश् रज्जिश्तहे अरूश्तातस्च फ्रादत्-गअथयो वर्रदत्-गअथयो ॥ ९ ॥

आयेसे येइति माह्यअइब्यो अषहे रतुब्यो । अ^२तर्र-मोइहाइ अषओने अषहे रथ्वे । आयेसे येइति पॅरनो-मोइहाइ वीषत्थाइच अषओने अषहे रथ्वे ॥ १० ॥

आयेसे येइति याइर्यअइब्यो अषहे रतुब्यो । मइध्यो-ज़र्रमयाइ^१ अषओने अषहे रथ्वे । आयेसे येइति मइध्यो-षमाइ^२ अषओने अषहे रथ्वे । आयेसे येइति पइतिश्हह्याइ अषओने अषहे रथ्वे । आयेसे येइति अयाथ्रिमाइ^३ फ्रओउर्वअइत्रिमाइ^३ वर्णिहर्श्ताइच अषओने अषहे रथ्वे । आयेसे येइति मइध्याइर्याइ अषओने अषहे रथ्वे । आयेसे येइति हमस्पथमइद्याइ^४ अषओने अषहे रथ्वे । आयेसे येइति सर्रधअइब्यो अषहे रतुब्यो ॥ ११ ॥

(7) 1. Geld दाख्युमाइच (8) 1 Geld: अइत्रिस्रूथ्रिमाइ 2. Geld. हुज्यात्ते 3. Geld: अषाउनाम् (9) 1 West & TDA अष्येहे (11) 1. Geld: मइध्योइज़र्रमयाइ; West & TDA. मइध्योइज़र्रमयाइ 2. Geld मइध्योइषमाइ, West & TDA: मइध्योषमाइ 3 West & TDA अयाथ्रिमाइ फ्रओउर्वअइत्रिमाइ 4. Geld: हमस्पथमअइद्याइ.

आयेसे येसित वीस्पअेइव्यो अअेइव्यो रतुव्यो योइ हँति अषहे रतवो थ्रयस्च' थ्रिसाँस्च नज्दिस्त पइरिश्-हावनयो योइ हँति अषहे यत् वहिस्तहे मज्दो-फ्रसास्त ज़रथुश्त्रो-फ्रओस्त ॥ १२ ॥

आयेसे येसित अहुरअेइव्य मिथ्रअेइव्य वॅरज़्ज्व्य' अइथ्यजइहअेइव्य' अषवनअेइव्य स्तारॉम्च स्पँतो-मइन्यवनॉम् दामनाँम् तिश्च्येहेच स्तारो रअेवतो ख्वरँनइहतो' मोइहहेच गओचिथ्रहे ह्वरँच क्षअेतहे अउर्वत्-अस्पहे दोइथ्रहे अहुरहे मज्दो मिथ्रहे दख्युनाँम् दज्हुपतोइश्' । आयेसे येसित (रोज़्*) अहुरहे मज्दो रअेवतो ख्वरँनइहतो' । आयेसे येसित (माह्*) अषओनाँम् फ्रवषिनाँम् ॥ १३ ॥

आयेसे येसित तव आथो अहुरहे मज्दो पुथ्र मत् वीस्पअेइव्यो आतरँव्यो । आयेसे येसित अइव्यो वड्डुहिव्यो वीस्पनाँम्च अपॉम् मज्दधातनाँम् वीस्पनाँम्च उर्वरनाँम् मज्दधातनाँम् ॥ १४ ॥

आयेसे येसित माँथ्रहे स्पँतहे अपओनो वॅरज़्जइहहे' दातहे वीदअेवहे दातहे ज़रथुश्त्रोइश् दरँघयो उपयनयो दअेनयो वड्डुहयो माज्दयस्त्रोइश् ॥ १५ ॥

आयेसे येसित गरोइश् उषि-दरँनहे मज्दधातहे अष-ख्वाथ्रहे वीस्पअेषॉम्च गइरिनाँम् अष-ख्वाथ्रनाँम् पोउरु-ख्वाथ्रनाँम् मज्दधातनाँम् कावयेहेच ख्वरँनइहो मज्दधातहे अख्वरँतहेच ख्वरँनइहो मज्दधातहे । आयेसे येसित अषोइश् वड्डुहयो चिस्तोइश् वड्डुहयो अँरँथँ वड्डुहयो रसाँस्तातो वड्डुहयो ख्वरँनइहो सवइहो मज्दधातहे ॥ १६ ॥

आयेसे येसित दह्ययो वड्डुहयो आफ्रितोइश् दह्यहेच नर्श अषओनो उग्रहेच तल्महे दामोइश् उपमनहे यज्जतहे ॥ १७ ॥

आयेसे येसित ओइहाँम् असइहाँम्च षोइथ्रनाँम्च गओयओइतिनाँम्च मअेथननाँम्च अवो-ख्वरँननाँम्च अपॉम्च ज़माँम्च उर्वरनाँम्च अज्हाओस्च' ज़मो अज्जहेच' अण्नो वातहेच अषओनो स्त्रॉम् मोइहो हूरो अनघनाँम् रओचइहाँम्

(12) 1. West & TDA: ध्यस्च (13) 1. West & TDA. वॅरज़्ज्व्य अअेथ्येजइहअेइव्य 2. West & TDA ख्वरँनइहतो 3. Geld: दइज्हुपतोइश् *See note on Y. 1.11. 4. Geld: अषाउनाँम् (15) 1. West & TDA: वॅरज़्जइहहे (18) 1. Geld: अइज्हाओस्च 2. Geld: अवइज्जहेच.

ख्वधातनाम् वीस्पनाम्च स्पँतहे मङ्ग्यैउश् दामनाम् अषओनाम् अषओनिनाम्च
अषहे रथ्वाम् ॥ १८ ॥

ज्ञोत् उ रास्पी -

आयेसे येश्ति रथ्वो वरँजतो यो अषहे । रथ्वाम् अयरनाम्च अस्यनाम्च
माह्वनाम्च याइर्यनाम्च सरँधनाम्च योइ हँति अषहे रतवो । हावनोइश्
रथ्वो ॥ १९ ॥

इमम् हओमम् अषय उज्दातम् आयेसे येश्ति । इमाम्चा गाम् जीव्याम्
अषय उज्दाताम् आयेसे येश्ति । इमाम्चा उर्वराम् हधानअपताम् अषय उज्दाताम्
आयेसे येश्ति ॥ २० ॥

अङ्ग्यो वडुहिव्यो इमो ज्ञओथ्रो हओमवइतीश् गओमवइतीश् हधानअ-
पतवइतीश् अषय उज्दाताओ आयेसे येश्ति । अङ्ग्यो वडुहिव्यो अप्मच हओम्याम्
आयेसे येश्ति । अस्मनच हावन आयेसे येश्ति अयङ्गहअेनच हावन आयेसे
येश्ति ॥ २१ ॥

इमाम्चा उर्वराम् वरँस्मनीम् जध्मूषीम्च रतुफ्रितीम् मरँथ्रम्च वरँजीम्च'
दअेनयाओ वङ्गुयाओ माङ्गदयस्नोइश् गाथनाम्च स्रओथ्रम् जध्मूषीम्च अषओनो
अषहे रथ्वो रतुफ्रितीम् इमाँ अअेस्माँस्च वओइधीम्च आयेसे येश्ति तव आथ्रो
अहुरहे मङ्गदो पुथ्र । वीस्पच वोहूँ मङ्गधात अष-चिथ्र आयेसे येश्ति ॥ २२ ॥

मीनो नावर् इन्सन्

इन्समइने अहुरहे मङ्गदो रअेवतो ख्वरँनङ्गहतो' अमषनाम् स्पँतनाम्
मिथ्रहे वोउरु-गओयओइतोइश् रामनस्च ख्वास्त्रहे ॥ २३ ॥

ह्वरँ-क्षअेतहे अमषहे रअेवहे अउर्वत्-अस्पहे । वयओश् उपरो-कङ्ग्येहे तरधातो
अन्याइश् दामोन् । अअेतत् ते वयो यत् ते अस्ति स्पँतो-मङ्ग्यओम् । रङ्गिश्तयाओ
चिश्तयाओ मङ्गधातयाओ अषओन्याओ दअेनयाओ वङ्गुयाओ माङ्गदयस्नोइश् ॥ २४ ॥

माँथ्रहे स्पँतहे अषओनो वरँज्यङ्गहहे' दातहे वीदअेवहे दातहे जरथुश्त्रोइश्
दरँधयाओ उपयनयाओ दअेनयाओ वङ्गुयाओ माङ्गदयस्नोइश् जरङ्गदातोइश् माँथ्रहे स्पँतहे

(22) 1. West & TDA. वरँज्मच 2. Geld: वोहु (23) 1. West &
TDA: ख्वरँनङ्गहतो 2. Geld: गओयओतोइश् (25) 1. West & TDA. वरँज्यङ्गहहे.

उषि-दरँथ्रम् दअेनयो माऽदयस्नोइश् वअेधीम् माँथ्रहे स्पँतहे । आस्नहे स्त्रध्वो मऽदधातहे गओषो-सूतहे स्त्रध्वो मऽदधातहे ॥ २५ ॥

आथो अहुरहे मऽदो पुथ्रहे' तव आतर्शु पुथ्र अहुरहे मऽदो मत् वीस्पअेइब्यो आतर्ब्यो । गरोइश् उषि-दरँनहे मऽदधातहे अष-सुत्राथ्रहे ॥ २६ ॥

वीस्पअेषाँम् यजतनाँम् अषओनाँम् मइन्यवनाँम् गअेथ्यनाँम् । अषओनाँम्' फ्रवषिनाँम् उघ्रनाँम् अइत्रिथूरनाँम् पओइर्यो-त्कअेषनाँम् फ्रवषिनाँम् नवानज्दिशतनाँम् फ्रवषिनाँम् । अओस्तो-नामनो यजतहे ॥ २७ ॥

(इमँम् हओमँम् अषयवीस्पअेषाँम् ..अओस्तो-नामनो यजतहे २०-२७ दु बार्)

हा २३

ज्ञोत्र - आयेसे येश्ति अवङ्गहो फ्रवषयो यो पओइर्य आओङ्गहँ न्माननाँम्च वीसाँम्च ज्ञत्तुनाँम्च दक्ष्युनाँम्च । यो अस्मनँम् वीधारयँन् यो आपँम् वीधारयँन् यो ज्ञाँम् वीधारयँन् यो गाँम् वीधारयँन् यो वरँथ्रिष्व पुथ्रे वीधारयँन् पइति-वरँते अपर-इरिथँतौ ॥ १ ॥

आयेसे येश्ति आफ्रवषि अहुरहे मऽदो अमँषनाँम् स्पँतनाँम् मत् वीस्पाब्यो अषओनिब्यो फ्रवषिब्यो यो मइन्यवनाँम् यजतनाँम् । आयेसे येश्ति आफ्रवषि गयेहे मरँथ्नो जरथुश्त्रहे स्पितामहे कवोइश् वीश्तास्पहे इसत्-त्रास्त्रहे जरथु-श्त्रोइश् मत् वीस्पाब्यो अषओनिब्यो फ्रवषिब्यो यो पओइर्यनाँम् त्कअेषनाँम् ॥२॥

आयेसे येश्ति वीस्पय अषवने फ्रवषे के अस्ति कचित् अज्हाओ ज्ञमो पर-इरिस्ति दह्व' नाइरिके अपरँनायूके कइनिके वास्त्र्यावरँज्जि उपषअेति हच अह्मात् न्मानात् इज्येति यो पइतिष्मरँति यो अइत्रिनासँति' वङ्गहूश् यस्नाँस्च वह्नाँस्च ॥ ३ ॥

आयेसे येश्ति अषओनाँम्' फ्रवषिनाँम् उघ्रनाँम् अइत्रिथूरनाँम् पओइर्यो-त्कअेषनाँम् फ्रवषिनाँम् नवानज्दिशतनाँम् फ्रवषिनाँम् हवहे उरुनो फ्रवषँअे । आयेसे येश्ति वीस्पअेइब्यो अषहे रतुब्यो । आयेसे येश्ति वीस्पअेइब्यो वङ्गहुधाब्यो'

(26) 1. TDA . पुथ्र (27) 1. Geld : अषाउनाँम्.

Hā 23

(3) 1. West & TDA . दक्षि 2. West & TDA : °नासँते (4) 1. Geld : अषाउनाँम् 2. West & TDA : वङ्गहुधाब्यो.

यज्ञतअेइव्यो मइन्यओइव्यस्चा गअेथ्यअेइव्यस्चा योइ हँति यस्न्याच^३ वह्याच^३
अषात् हच यत् वहिस्तात् ॥ ४ ॥

प्रवराने मज्दयस्तो ज्रथुश्चिश् वीदअेवो अहुर-त्कअेषो हावनेअे अषओने
अषहे रथ्वे यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच फ्रसस्तयअेच । सावइहँअे वीस्याइच
अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच फ्रसस्तयअेच । रथ्वाम् अयर-
नामच अस्न्यनामच माह्वनामच याइर्यनामच सरध्वनामच यस्ताइच वहाइच क्षनओ-
थाइच फ्रसस्तयअेच ।

ज्ञोत्र- यथा अहू वइर्यो ज्ञओता फ्रा मे म्रूते ।

रास्पी - यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे म्रूते ।

ज्ञोत्र:- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओत् ॥ ५ ॥

हा २४

ज्ञोत्र उ रास्पी.-

अहुराइ मज्दाइ हओमो आवअेधयमहि ।

ज्ञोत्र:- इमो हओमोस्च म्यज्दोस्च ज्ञओथास्च वरस्मच अषय फ्रस्तरतेम गाम्च
हुधोइहँम इमाम्चा गाम् जीव्याम् अषय उज्दाताम् इमाम्चा उर्वराम् हधानअे-
पताम् अषय उज्दाताम् ॥ १ ॥

अइव्यो वडुहिव्यो इमो ज्ञओथाओ हओमवइतीश् गओमवइतीश् हधानअे-
पतवइतीश् अषय उज्दाताओ अइव्यो वडुहिव्यो अपमच हओम्याम् अस्मनच हावन
अयइहअेनच हावन ॥ २ ॥

इमाम्चा उर्वराम् वरस्मनीम् जध्मूषीम् रतुफ्रितीम् मरथ्रमच वरञ्जीम्च'
दअेनयो वडुहुयो माज्दयस्नोइश् गाथनामच स्रओथ्रम् जध्मूषीम् अषओनो
अषहे रथ्वो रतुफ्रितीम् इमो अअेस्मोस्च वओइधीम्च तव आथो अहुरहे मज्दो
पुथ वीस्पच वोहू मज्दधात अष-चिथ पइरिच ददमहि आच वअेधयमहि ॥ ३ ॥

3 West & TDA : यस्न्याइच वह्याइच.

आअत् दीश् आवअधयमहि अहुराइच मज्दाइ स्रओषाइच अश्याइ' अमषअेइव्यस्च स्पँतअेइव्यो अषओनाँम्च' फ्रवषिव्यो अषओनाँम्च' उर्वोइव्यो आथअेच अहुरहे मज्दो रथ्वअेच वरँज्जइते वीस्पयो साँचत्च अषओनो स्तोइश् यस्ताइच वहाइच क्ष्नओथाइच फ्रसस्तयअेच ॥ ४ ॥

आअत् दीश् आवअधयमहि ज़रथुइत्रहे स्पितामहे अषओनो फ्रवषैअे यस्ताइच वहाइच क्ष्नओथाइच फ्रसस्तयअेच अङ्हुयओश् अष-चिनइहो मत् वीस्पाव्यो अषओनिव्यो फ्रवषिव्यो यो इरीरिथुषाँम् अषओनाँम् योस्च ज्वँताँम् अषओनाँम् योस्च नराँम् अज्ञातनाँम् फ्रषो-चरँथाँम् सओश्यँताँम्' ॥ ५ ॥

इमाँ हओमाँस्च म्यज्दाँस्च ज़ओथाँस्च वरँस्मच अषय फ्रस्तरँत्तम् गाँम्च हुधोइहँम् इमाँम्चा गाँम् जीव्याँम् अषय उज्दाताँम् इमाँम्चा उर्वराँम् हधानअे-पताँम् अषय उज्दाताँम् ॥ ६ ॥

अइव्यो वडुहिव्यो इमो ज़ओथाओ हओमवइतीश् गओमवइतीश् हधानअे-पतवइतीश् अषय उज्दाताओ अइव्यो वडुहिव्यो अपँम्च हओम्याँम् अस्मनच हावन अयइहअेनच हावन ॥ ७ ॥

इमाँम्चा उर्वराँम् वरँस्मनीम् जध्मूषीम्च रतुफ्रितीम् मरँथँम्च वरँज़ीम्च' दअेनयो वङ्हुयो माज्दयस्नोइश् गाथनाँम्च स्रओथँम् जध्मूषीम्च अषओनो अषहे रथ्वो रतुफ्रितीम् इमाँ अअेस्माँस्च वओइधीम्च तव आथो अहुरहे मज्दो पुथ वीस्पच वोहूँ मज्दधात अष-चिथ्र पइरिच ददँमहि आच वअधयमहि ॥ ८ ॥

आअत् दीश् आवअधयमहि अमषअेइव्यो स्पँतअेइव्यो हुक्षथअेइव्यो हुधाव्यो यवअेजिव्यो यवअेसुव्यो योइ वङ्हुँउश् आ मनइहो श्येइँति' योस्च उइति ॥ ९ ॥

आअत् दीश् आवअधयमहि फ्रायेहीश् अहे न्मानहे फ्रदथाइ अहे न्मानहे पस्वाँम्च नराँम्च ज्ञातनाँम्च ज़ाँह्यन्ननाँम्च अषओनाँम् येइहे अअेम् हँति ॥ १० ॥

आअत् दीश् आवअधयमहि अषओनाँम्' वडुहिव्यो फ्रवषिव्यो यो उग्रोस्च अइन्निथुरोस्च अषओनाँम्' अवइहे ॥ ११ ॥

(4) 1. West & TDA : अष्याइ 2. Geld : अषाउनाँम्च (5) 1. West & TDA . सओष्यँताँम् (8) 1. West & TDA . वरँज्जँम्च 2. Geld : वोहु
(9) 1. West & TDA : श्यँती (11) 1. Geld : अषाउनाँम्.

आअत् दीश आवअधयमहि दथुषो अहुरहे मज्दतो रअवतो ख्वरनडहतो'
मइन्यैउश मइन्यओयेहे अमषनाम् स्पँतनाम् यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच
फ़सस्तयअच ॥ १२ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि अस्न्यअइव्यो अषहे रथ्वे । हावनेअ
अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच फ़सस्तयअच । आअत् दीश
आवअधयमहि सावड्हैअ वीस्याइच अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वहाइच क्षनओ-
थाइच फ़सस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि मिथ्रहे वोउरु-गओयओइतोइश
हज्जइरो-गओषहे बओवरँ-चष्मनो अओख्तो-नामनो यज्जतहे रामनो ख्वास्त्रहे यस्ताइच
वहाइच क्षनओथाइच फ़सस्तयअच ॥ १३ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि रपिथ्विनाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच
वहाइच क्षनओथाइच फ़सस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि फ़ादत्-फ़षवे
ज्जतुमाइच अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच फ़सस्तयअच ।
आअत् दीश आवअधयमहि अषहे वहिश्तहे आथस्च अहुरहे मज्दतो यस्ताइच वहाइच
क्षनओथाइच फ़सस्तयअच ॥ १४ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि उज्जयेइरिनाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच
वहाइच क्षनओथाइच फ़सस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि फ़ादत्-वीराइ
दख्युमाइच अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच फ़सस्तयअच ।
आअत् दीश आवअधयमहि वरँज्जतो अहुरहे नफ़्रधो अपाम् अपस्च मज्दधातयो
यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच फ़सस्तयअच ॥ १५ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि अइविसूअमाइ अइविगयाइ अषओने अषहे रथ्वे
यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच फ़सस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि फ़ादत्-
वीस्पाम्-हुज्याइतेअे ज्जथुन्त्रोतेमाइच अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वहाइच क्षनओ-
थाइच फ़सस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि अषओनाम् फ़वषिनाम् घेनाम्च
वीरो-वाथ्वनाम् याइर्ययोस्च हुषितोइश अमहेच हुताश्तहे हुरओधहे वरँश्चन्हेच अहुर-
धातहे वनइत्योस्च उपरतातो यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच फ़सस्तयअच ॥ १६ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि उषहिनाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच

वह्नाइच क्ष्णओथाइच फ़सस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि वर्रज्याइ न्मान्याइच
अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वह्नाइच क्ष्णओथाइच फ़सस्तयअच । आअत् दीश
आवअधयमहि स्रओषहे अश्येहे अषिवतो वर्रथाजनो फ़ादत्-गअथहे रण्नओश रजिस्तहे
अस्तातश्च फ़ादत्-गअथयो वर्रदत्-गअथयो यस्ताइच वह्नाइच क्ष्णओथाइच
फ़सस्तयअच ॥ १७ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि माह्यअइव्यो अषहे रतुव्यो । अत्तरं-मोइहाइ
अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वह्नाइच क्ष्णओथाइच फ़सस्तयअच । आअत् दीश
आवअधयमहि पर्रनो-मोइहाइ वीषत्थाइच अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वह्नाइच
क्ष्णओथाइच फ़सस्तयअच ॥ १८ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि याइर्यअइव्यो अषहे रतुव्यो । मइध्यो-
जर्रमयाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वह्नाइच क्ष्णओथाइच फ़सस्तयअच । आअत्
दीश आवअधयमहि मइध्यो-षमाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वह्नाइच क्ष्णओ-
थाइच फ़सस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि पइतिशह्वाइ अषओने अषहे
रथ्वे यस्ताइच वह्नाइच क्ष्णओथाइच फ़सस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि
अयाथिमाइ फ़ओउर्वअश्चिमाइ वर्णिहर्स्ताइच अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वह्नाइच
क्ष्णओथाइच फ़सस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि मइध्याइर्याइ अषओने
अषहे रथ्वे यस्ताइच वह्नाइच क्ष्णओथाइच फ़सस्तयअच । आअत् दीश आवअ-
धयमहि हमस्पथमइद्याइ अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वह्नाइच क्ष्णओथाइच फ़सस्त-
यअच । आअत् दीश आवअधयमहि सर्रधअइव्यो अषहे रतुव्यो यस्ताइच वह्नाइच
क्ष्णओथाइच फ़सस्तयअच ॥ १९ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि वीस्पअइव्यो अअइव्यो रतुव्यो योइ हँति
अषहे रतवो थ्रयस्च थ्रिसँस्च नजिदस्त पइरिशहावनयो योइ हँति अषहे यत्
वहिस्तहे मइदो-फ़सास्त जर्रथुश्च्रो-फ़ओख्त यस्ताइच वह्नाइच क्ष्णओथाइच फ़सस्त-
यअच ॥ २० ॥

आअत् दीश आवअधयमहि अहुरअइव्य मिथ्रअइव्य वर्रज्ज्वय अइथ्यजइ-
हअइव्य अषवनअइव्य स्तारोमच स्पँतो-मइन्यवर्नाम् दामनाम् तिश्येहेच स्तारो
रअवतो ख्वर्रनडुहतो मोइहहेच गओचिथहे ह्वर्रच क्ष्णअतेहे अउर्वत्-अस्पहे दोइथहे

अहुरहे मज्दो मिथ्रहे दक्ष्युनाम् दज्हुपतोइश् यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्त-
यअेच । आअत् दीश् आवअेधयमहि (रोज्) अहुरहे मज्दो रअेवतो ख्वरँनडुहतो
यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअेच । आअत् दीश् आवअेधयमहि (माह्)
अषओनाम् फ्रवषिनाम् यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअेच ॥ २१ ॥

आअत् दीश् आवअेधयमहि तत्र आथो अहुरहे मज्दो पुथ्र मत् वीस्पअे-
इव्यो आतँरँव्यो यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअेच । आअत् दीश्
आवअेधयमहि अइव्यो वडुहिब्यो वीस्पनाम्च अपाँम् मज्दधातनाम् वीस्पनाम्च
उर्वरनाम् मज्दधातनाम् यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअेच ॥ २२ ॥

आअत् दीश् आवअेधयमहि माँथ्रहे स्पँतहे अषओनो वँरँज्यडुहहे दातहे
वीदअेवहे दातहे ज़रथुञ्जोइश् दरँघयो उपयनयो दअेनयो वडुह्यो माज्दयस्नोइश्
यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअेच ॥ २३ ॥

आअत् दीश् आवअेधयमहि गरोइश् उषि-दरँनहे मज्दधातहे अष-ख्वाथ्रहे
वीस्पअेषाँम्च गइरिनाँम् अष-ख्वाथ्रनाँम् पोउरु-ख्वाथ्रनाँम् मज्दधातनाँम् कावयेहेच
ख्वरँनइहो मज्दधातहे अख्वरँतहेच ख्वरँनइहो मज्दधातहे यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओ-
थाइच फ्रसस्तयअेच । आअत् दीश् आवअेधयमहि अषोइश् वडुह्यो चिस्तोइश्
वडुह्यो अँरँथँ वडुह्यो रसाँस्तातो वडुह्यो ख्वरँनइहो सवइहो मज्दधातहे
यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअेच ॥ २४ ॥

आअत् दीश् आवअेधयमहि दह्ययो वडुह्यो आफ्रितोइश् दह्यहेच नर्श
अषओनो उग्रहेच तख्महे दामोइश् उपमनहे यजतहे यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच
फ्रसस्तयअेच ॥ २५ ॥

आअत् दीश् आवअेधयमहि ओइहाँम् असइहाँम्च षोइथ्रनाँम्च गओ-
यओइतिनाँम्च मअेथननाँम्च अवो-ख्वरँननाँम्च अपाँम्च ज़माँम्च उर्वरनाँम्च
अज्होस्च ज़मो अवज्हेच अण्णो वातहेच अषओनो ख्वाँम् मोइहो हूरो अनघ्रनाँम्
रओचइहाँम् ख्वधातनाँम् वीस्पनाँम्च स्पँतहे मइन्यँउश् दामनाँम् अषओनाँम्
अषओनिनाँम्च अषहे रथ्व्नाँम् यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअेच ॥ २६ ॥

ज्ञोत् उ रासीः-

आअत् दीश् आवअेधयमहि रथ्वो वँरँजतो यो अषहे । रथ्व्नाँम् अयर-

नाँम्च अस्न्यनाँम्च माह्वनाँम्च याइर्यनाँम्च सर्रधनाँम्च योइ हँति अषहे रतवो
हावनोइश् रथ्वो यस्नाइच वहाइच क्षनओथाइच फ्रसस्तयअच ॥ २७ ॥

मीनो नावर् इन्मन्

आअत् दीश आवअधयमहि अहुरहे मज्दो रअवतो ख्वरँनडुहतो अमषनाँम्
स्पँतनाँम् मिथहे वोउरु-गओयओइतोइश् रामनस्च ख्वास्त्रहे ॥ २८ ॥

ह्वरँ-क्षअेतहे अमषहे रअवहे अउर्वत्-अस्पहे । वयओश् उपरो-कइर्येहे
तरधातो अन्याइश् दामाँन् । अअेतत् ते वयो यत् ते अस्ति स्पँतो-मइन्यओम् ।
रज्जिस्तयो चिस्तयो मज्दधातयो अषओन्यो दअेनयो वड्हुयो माज्दय-
त्तोइश् ॥ २९ ॥

माँथहे स्पँतहे अषओनो वरँज्यडुहहे दातहे वीदअेवहे दातहे ज्जरथुश्चोइश्
दर्रघयो उपयनयो दअेनयो वड्हुयो माज्दयत्तोइश् ज्जरज्दातोइश् माँथहे स्पँतहे
उषि-दर्रथँम् दअेनयो माज्दयत्तोइश् वओधीम् माँथहे स्पँतहे । आस्त्रहे स्त्रथ्वो
मज्दधातहे गओषो-सूतहे स्त्रथ्वो मज्दधातहे ॥ ३० ॥

आथो अहुरहे मज्दो पुथहे' तव आतर्श् पुथ अहुरहे मज्दो मत् वीस्पअे-
इव्यो आतँरँव्यो । गरोइश् उषि-दरँनहे मज्दधातहे अष-ख्वाथहे ॥ ३१ ॥

वीस्पअेषाँम् यज्तनाँम् अषओनाँम् मइन्यवनाँम् गअेथ्यनाँम् । अषओनाँम्
फ्रवषिनाँम् उघ्रनाँम् अइत्रिथूरनाँम् पओइर्यो-त्कअेषनाँम् फ्रवषिनाँम् नवानज्जिदश्तनाँम्
फ्रवषिनाँम् क्षनओथ यस्नाइच वहाइच क्षनओथाइच फ्रसस्तयअच ॥ ३२ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि अषओनाँम्' फ्रवषिनाँम् उघ्रनाँम् अइत्रिथूरनाँम्
पओइर्यो-त्कअेषनाँम् फ्रवषिनाँम् नवानज्जिदश्तनाँम् फ्रवषिनाँम् हवहे उरुनो फ्रवषँअे
यस्नाइच वहाइच क्षनओथाइच फ्रसस्तयअच ॥ ३३ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि वीस्पअेइव्यो अषहे रतुव्यो यस्नाइच वहाइच
क्षनओथाइच फ्रसस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि वीस्पअेइव्यो वड्हुधाव्यो'
यज्तअेइव्यो मइन्यओइव्यस्चा गअेथ्यअेइव्यस्चा योइ हँति यस्न्याच वहायाच
अषात् हच यत् वहिश्तात् ॥ ३४ ॥

...

(31) 1. TDA: पुथ वड्हुधाव्यो.

(33) 1. Geld: अषाउनाँम्

(34) 1. TDA:

हा २५

ज्ञोत्र उ रास्नी -

अमेषा स्पेता हुक्षथा हुधोद्धो यज्ञमइदे । इमम् हओमम् अपय उज्दातम् यज्ञमइदे । इमाम्चा गाम् जीव्याम् अपय उज्दाताम् यज्ञमइदे । इमाम्चा उर्वराम् हधानअपताम् अपय उज्दाताम् यज्ञमइदे ॥ १ ॥

अइव्यो वडुहिव्यो इमो ज्ञओथो हओमवइतीश् गओमवइतीश् हधानअपतवइतीश् अपय उज्दाताो यज्ञमइदे । अइव्यो वडुहिव्यो अपमच हओम्याम् यज्ञमइदे । अस्मनच हावन यज्ञमइदे । अयइहअेनच हावन यज्ञमइदे ॥ २ ॥

इमाम्चा उर्वराम् बरस्मनीम् जध्मूषीम्च रतुफ्रितीम् मरथ्रम्च वरर्जांम्च दअेनयो वइह्यो माइदयस्नोइश् गाथनांम्च सओथ्रम् जध्मूषीम्च अपओनो अपहे रथ्रो रतुफ्रितीम् इमो अअेस्मास्च वओइधीम्च यज्ञमइदे । तव आथो अहुरहे मज्दो पुथ वीस्पच वोहू मज्दधात अपचिथ्र यज्ञमइदे ॥ ३ ॥

मीनो नावर इन्मन

अहुरम् मज्दाम् रअेवत्तम् इवरेनइहत्तम् यज्ञमइदे । अमेषा स्पेता हुक्षथा हुधोद्धो यज्ञमइदे । मिथ्रम् वोउरु-गओयओइतीम् यज्ञमइदे । राम इवास्त्रम् यज्ञमइदे । हुरेक्षअेतम् अमेषम् रअेम् अउर्वत्-अस्पम् यज्ञमइदे ॥ ४ ॥

वअेम् अपवनम् यज्ञमइदे वअेम् उपरो-कइरीम् यज्ञमइदे तरधातम् अन्याइश् दामान् । अअेतत् ते वयो यज्ञमइदे यत् ते अस्ति स्पेतो-मइन्यओम् । रजिश्ताम् चिस्ताम् मज्दधाताम् अपओनीम् यज्ञमइदे । दअेनाम् वडुहीम् माइदयस्नीम् यज्ञमइदे ॥ ५ ॥

माथ्रम् स्पेत्तम् अशखरेनइहम् यज्ञमइदे । दातम् वीदोयुम् यज्ञमइदे । दातम् जरथुश्चि यज्ञमइदे । दरथोम् उपयनाम् यज्ञमइदे । दअेनाम् वडुहीम् माइदयस्नीम् यज्ञमइदे । जरइदाइतीम् माथ्रम् स्पेत्तम् यज्ञमइदे । उपि-दरथ्रम् दअेनाम् माइदयस्नीम् यज्ञमइदे । वओधीम् माथ्रम् स्पेत्तम् यज्ञमइदे । आस्नेम् खतूम् मज्दधातम् यज्ञमइदे । गओषो-सूतम् खतूम् मज्दधातम् यज्ञमइदे ॥ ६ ॥

Hā 25

(4) 1. West & TDA. इवरेनइहत्तम् (6) 1. West & TDA: अथ-

इवरेनइहम्.

य....६

आत्रंम्' अहुरहे मज्दो पुथ्रंम् यज्मइदे । थ्रंम् आत्रंम्' अहुरहे मज्दो
पुथ्रंम् अषवनेम् अषहे रतुम् यज्मइदे । वीस्पे आतरो यज्मइदे । गइरीम् उषि-दरंन्म्
मज्दधातंम् अष-स्वाथ्रंम् यज्मत्तंम् यज्मइदे ॥ ७ ॥

वीस्पंम्च अषवनेम् मइन्यओम् यज्मत्तंम् यज्मइदे । वीस्पंम्च अषवनेम्
गअथीम् यज्मत्तंम् यज्मइदे ॥ ८ ॥

~~~~~

हा २६

ज्ञोत् -

अषओनांम्' वडुहीश स्रारो स्पं॑तो फ्रवषयो स्तओमि ज्ञयेमि उफ्रयेमि ।
यज्मइदे न्मान्यो वीस्यो ज्ञ॑तुमो दख्युमो॑ ज्ञरथुश्त्रोत्तमो ॥ १ ॥

वीस्पनांम्च ओइहॉम् पओइर्यनांम् फ्रवषिनांम् इध यज्मइदे फ्रवषीम्
अवांम् यांम् अहुरहे मज्दो मज्जिस्तांम्च वहिस्तांम्च स्रअस्तांम्च स्रओज्दिस्तांम्च
स्रथिस्तांम्च हुक्कैस्तांम्च अषात् अपनोत्तमांम्च ॥ २ ॥

अषओनांम्' वडुहीश स्रारो स्पं॑तो फ्रवषयो यज्मइदे ।

यो अमषनांम् स्पं॑तनांम्

क्षअतनांम् वरंजि-दोइथ्रनांम्

वरंजतांम् अइन्यामनांम्

तख्मनांम् आहूइर्यनांम्

योइ अइथ्यजइहो अषवनो ॥ ३ ॥

पओइर्यनांम् त्कअषनांम् पओइर्यनांम् सासनो-गूषांम् इध अषओनांम्
अषओनिनांम्च अहूम्च दअनांम्च बओधस्च उर्वानंम्च फ्रवषीम्च यज्मइदे योइ
अषाइ वओनरं । गैउश हुधोइहो उर्वानंम् यज्मइदे ॥ ४ ॥

योइ अषाइ वओनरं गयेहे मरंथनो अषओनो फ्रवषीम् यज्मइदे । ज्ञरथुश्त्रहे
स्पितामहे इध अषओनो अषीम्च फ्रवषीम्च यज्मइदे । कवोइश वीस्तास्पहे अषओनो
फ्रवषीम् यज्मइदे । इसत्-वास्त्रहे ज्ञरथुश्त्रोइश अषओनो फ्रवषीम् यज्मइदे ॥ ५ ॥

(7) 1. West & TDA: आतरंम्.

Hā 26

(1) 1. Geld: अषाउनांम् 2. Geld: दाख्युमो

(3) 1. Geld: अषाउनांम्.

नवानङ्गिदशतनाम् इध अषओनाम् अषओनिनाम्च अहूमच दअेनाम्च
वओधस्च उर्वानिम्च ऋवषीम्च यज्ञमइदे योइ अषाइ वओनरं मत् वीस्पाव्यो अष-
ओनिव्यो ऋवषिव्यो

यो इरीरिथुषाम् अषओनाम्
योस्च ज्व२ताम् अषओनाम्
योस्च नराम् अज्ञातनाम्
ऋषो-चरश्राम् सओश्य२ताम् ॥ ६ ॥

इध इरिस्तनाम् उर्वानो यज्ञमइदे यो अषओनाम् ऋवषयो । वीस्पनाम्
अह्य न्माने नवानङ्गिदशतनाम् पर-इरिस्तनाम् अअेथ्रपइतिनाम् अअेथ्रयनाम् नराम्
नाइरिनाम् इध अषओनाम् अषओनिनाम् ऋवषयो यज्ञमइदे ॥ ७ ॥

वीस्पनाम् अअेथ्रपइतिनाम् अषओनाम् ऋवषयो यज्ञमइदे । वीस्पनाम्
अअेथ्रयनाम् अषओनाम् ऋवषयो यज्ञमइदे । वीस्पनाम् नराम् अषओनाम् ऋवषयो
यज्ञमइदे । वीस्पनाम् नाइरिनाम् अषओनिनाम् ऋवषयो यज्ञमइदे ॥ ८ ॥

वीस्पनाम् अपरनायूकनाम् दहो-करतनाम् अषओनाम् ऋवषयो यज्ञमइदे ।
आदख्युनाम्च अषओनाम् ऋवषयो यज्ञमइदे । उइदाख्युनाम्च अषओनाम् ऋवषयो
यज्ञमइदे ॥ ९ ॥

नराम्च अषओनाम् ऋवषयो यज्ञमइदे । नाइरिनाम्च अषओनिनाम्
ऋवषयो यज्ञमइदे । वीस्पा अषओनाम्' वडुहीशू सूरौ स्प२तां ऋवषयो यज्ञमइदे
यो हच गयात् मरथन्त् आ-सओश्य२तात् वरथन्त् ॥ १० ॥

ज्ञोत् उ रास्पी.-

वीस्पा ऋवषयो अषओनाम्' यज्ञमइदे । इरिस्तनाम् उर्वानो यज्ञमइदे यो
अषओनाम् ऋवषयो ॥

येज्ञहे हाताम् आअत् येस्ने पइती वइहो
मइदो अहुरो वअेथा अषात् हचा
योइहाम्चा तास्चा तास्चा यज्ञमइदे ॥

रास्पी- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे मूते ।
 ज़ोत्र:- अथा रतुश्र अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओतू ॥ ११ ॥

हा २७

ज़ोत्र उ रास्पी -

अअेतत् दिम् वीस्पनाम् मज्जिश्तम् दज्जाइ अहूमच रतूमच यिम् अहुरम्
 मज्दाँम् । *स्रथाइ अइरहे मइन्यैउश्र द्रवतो । स्रथाइ अअेम्महे रुवी-द्रओश्र । स्रथाइ
 माज़इन्यनाँम् दअेवनाँम् । स्रथाइ वीस्पनाँम् दअेवनाँम् वरँन्यनाँम्च द्रवताँम् ॥ १ ॥

[§ शिकश्त गना-मइन्यो बर् आहँमन् लँऑनत् सद-हज़ार् बार्]

फ्रदथाइ अहुरहे मज्दो रअेवतो ख्वरँनइहतो' फ्रदथाइ अमँषनाँम् स्पँतनाँम्
 फ्रदथाइ तिरुय्येहे स्तारो रअेवतो ख्वरँनइहतो' फ्रदथाइ नर्श अपओनो फ्रदथाइ
 वीस्पनाँम् स्पँतहे मइन्यैउश्र दामनाँम् अषओनाँम् ॥ २ ॥

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश्र अषात्चीत् हचा ।

वइहँउश्र दज्दा मनइहो श्यओथननाँम् अइहँउश्र मज्दाइ ।

स्रथँमचा अहुराइ आ यिम् द्रिगुव्यो ददत् वास्तारँम् ॥३॥ († चिहार बार्)

Hā 27

(1) *At this stage, the ज़ोत्र strikes the mortar filled with the Haoma juice with the pestle on the East side, on the South, on the West and on the North, chanting (1) स्रथाइ अइरहे मइन्यैउश्र द्रवतो (2) स्रथाइ अअेम्महे रुवी-द्रओश्र (3) स्रथाइ माज़इन्यनाँम् दअेवनाँम् and (4) स्रथाइ वीस्पनाँम् दअेवनाँम् वरँन्यनाँम्च द्रवताँम् respectively. This action is meant to exorcize evil influences, such as anger, lust etc. from the sacramental juice prepared. 1 Geld रुवीम्-द्रओश्र.

§ The Pāzand portion in the parenthesis is to be recited in a whisper (Bāz). (2) 1 West & TDA: ख्वरँनइहतो.

(3) † During the recital of the first three *Ahunavars*, the ज़ोत्र crushes the Haoma twigs with his pestle, and during the recital of the last one, he rings tolling sounds against the side of the mortar. The same procedure is adopted with regard to stanzas 4 and 5, when the first three recitals of the text are accompanied by crushing the Haoma twigs and the last recital is accompanied by ringing sounds like those of a bell.

मज्जदा अत्र मोइ वहिस्ता । स्रवोस्चा श्यओथनाचा वओचा ।

ता तू वोहू मनइहा । अषाचा इपुदंम् स्तूतो ।

क्षमाका क्षथा अहुरा । फ्रँषँम्' वत्ता हइथ्यँम् दाओ अहूम् ॥४॥ (‡ चिहार् बार)

आ अइर्यँमा इश्यो' रफ्रँध्राइ ज२तू ।

नँरँव्यस्चा नाइरिँव्यस्चा ज़रथुइत्रहे ।

वइहँउश रफ्रँध्राइ मनइहो । या दअेना वइरीम् हनात् मीज्दंम् ।

अषह्या यासा अषीम् । यॉम् इश्यॉम्' अहुरो मसता मज्जदाओ ॥ (‡ चिहार् बार)

अषँम् वोहू° (सँ बार) ॥ ५ ॥

हओम पइरि-हरँश्ये२ते' मज्जद क्षथ अष-रतवो । वइहुश स्रओषो यो
अषहे हचइते मॉज़रय हँच इध योइथ्रा अस्तु ॥ ६ ॥

हुमय उपइहो चीष्मइदे अहुनहे वइर्येहे अषय फ्रूसूतहे हावनयोस्च
अषय फ्रषूतयो अशुँधनाँम्चा' वचाँम् । अथा ज़ी नँ हुमायोतराँ अइहँन् ॥

यथा अहू वइर्योँ अथा रतुश अषात्चीत् हचा° ॥ ७ ॥ (चिहार् बार)

यँ सँविस्तो अहुरो । मज्जदाओस्चा आर्मइतिश्चा ।

अषँम्चा फ्रादत्-गअेथँम् । मनस्चा वोहू क्षथँम्चा ।

स्रओता मोइ मँरँज्जदाता मोइ । आदाइ कइयाइचीत् पइती ॥८॥ (सँ बार)

उस् मोइ उज़ारँव्वा अहुरा । आर्मइती तँवीषीम् दस्वा ।

स्वँनिश्ता मइन्यू मज्जदा । वइहुया ज़वो आदा ।

अषा हज़ो अँमवत् । वोहू मनइहा फ्रँसरतूम्' ॥ ९ ॥

रफ्रँध्राइ वोउरु-चषाने । दोइषी मोइ या वँ अविफ्रा ।

ता क्षथह्या अहुरा । या वइहँउश अषिश् मनइहो ।

फ्रो स्पँता आर्मइते । अषा दअेनाओ फ्रदक्षया ॥ १० ॥

अत् रातॉम् ज़रथुइत्रो । तन्वस्चीत् ख्वल्यो उस्तनँम् ।

ददाइती पउर्वतातँम् । मनइहस्चा वइहँउश मज्जदाइ' ।

(4) 1. West & TDA फ्रँषँम्. (5) 1 West & TDA : इश्यो 2. West & TDA : इश्यँम् (6) 1. West & TDA . °हरँश्ये२ते (7) 1. West & TDA : अशुँधनाँम्चा 2. West & TDA हुमायोतर (9) 1. Geld. फ्रँसरतूम्; West & TDA . फ्रँसरतूम् (11) 1. West & TDA मज्जदा.

श्यओथनह्या अषाड^२ याचा । उरुधरुयाचा सरओषम् क्षथ्रम्चा ॥
अषम् वोहू^० ॥ ११ ॥ (सँ वार्)

फ्रवराने मङ्दयस्त्रो ज़रथुश्चिश् वीदअेवो अहुर-त्कअेषो । हावनैअे अषओने
अषहे रथ्वे यस्त्राइच वह्नाइच क्षनओथाइच फ्रसस्तयअेच । सावङ्गहैअे वीस्याइच
अषओने अषहे रथ्वे यस्त्राइच वह्नाइच क्षनओथाइच फ्रसस्तयअेच । रथ्वाम् अयर-
नाम्च अस्न्यनाम्च माह्यनाम्च याइर्यनाम्च सरधनाम्च यस्त्राइच वह्नाइच क्षनओ-
थाइच फ्रसस्तयअेच ॥ १२ ॥

ज्ञोत्र :- यथा अहू वइर्यो ज़ओता फ्रा मे म्रूते ।

रास्पी - यथा अहू वइर्यो यो ज़ओता फ्रा मे म्रूते ।

ज्ञोत्र - अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषय वीध्वो म्रओतू* ॥ १३ ॥

~~~~~

2. West & TDA अषा.

(13) * West & Geld conclude this chapter by adding यथा अहू वइर्यो^०,
अषम् वोहू^०, अहुनैम् वइरीम् यज़मइदे । अषम् वहिदत्तम् स्रअेदत्तम् अमषम् स्पँत्तम् यज़मइदे and
येञ्हे हातौम्^० as stanzas 13-15 instead of the triple antiphonal formula as given
in TDA and other Mss.

अहुनवइति गाथा

हा २८

ज्ञोत्र उ रास्पीः-

यानीम् मनो यानीम् वचो यानीम् श्यओथनम्' अपओनो ज़रथुश्त्रहे ।

फ़ेरा' अमेषा स्पेता गाथाो गैउर्वाइन्' ।

नमो वै गाथाो अषओनीश् ॥ ० ॥

अह्या यासा नमइहा । उस्तानजस्तो रफ़ेध्रह्या ।

मइन्येउश्' मइदा' पओउर्वीम्' । स्पेताह्या अषा वीस्पेग् श्यओथना' ।

वइहेउश् रत्रुम् मनइहो । या इन्वीषा' गैउश्चा उर्वान्म् ॥ १ ॥ (३ बार)

ज्ञोत्रः-

ये वाो मइदा अहुरा । पइरी-जसाइ' वोहू मनइहा ।

मइब्यो दावोइ अह्यो । अस्त्वतस्चा ह्यत्रचा मनइहो ।

आयसा अषात् हचा । याइश् रपेतो' दइदीत् स्वाथ्रे ॥ २ ॥

ये वाो अषा उप्रयानी । मनस्चा वोहू अपओउर्वीम् ।

मइदाँच्चा अहुरम् यअइब्यो । क्षथ्रम्चा अघजओन्वमम्' ।

वरदइती आर्मइतिश् । आ मोइ रफ़ेध्राइ ज़वेग् जसता ॥ ३ ॥

ये उर्वान्म्' मैग्इरे' । वोहू ददे हथा मनइहा ।

अषीश्चा श्यओथननाँम् । वीदुश् मइदो अहुरह्या ।

यवत् इसाइ तवाचा । अवत् इसाइ अअेषे' अषह्या ॥ ४ ॥

GĀTHĀ AHUNAVAITI

Hā 28

The seven chapters 28-34 compose the first Gāthā, called Ahunavaiti.

(0) 1. Geld-Mss · श्यओथनम् 2. West, Sp, TDA : फ़ा 3. West & TDA : गैउर्वानि (1) 1 Geld, West, TDA : मन्येउश् 2. West, Sp, TDA : मइदो 3. Geld : पोउर्वीम् 4 West, Sp, Mills, TDA : श्यओथना 5. West, Sp, TDA : इन्वीषा (2) 1. West, Sp, Mills, TDA : पइरि° 2 Geld : रपेतो 3. West & TDA : स्वाथ्रे (3) 1. West & TDA : अगजओन्वमम् (4) 1. West, Sp, TDA : उर्वान्म् 2. West & TDA : गइरीम् 3. West & TDA : अअेषे.

अह्नाइ अषा नोइत् सरंजा । अद्वअेषो गवोइ पइती-प्रवत् ।
अवअेषाम् नोइत् वीदुये । या षवइते^३ आद्रैग् अरंष्वोइहो ।
हाताम् ह्यो अओजिस्तो । यह्नाइ ज्रवैग् जिमा कंरदुषा ॥ ३ ॥

मज्दो सख्वारं मइरिस्तो । या ज्नी वावैरंजोइ पइरी-चिथीत् ।
दअेवाइश्चा मश्याइश्चा । याचा वरंषइते^३ अइपी-चिथीत् ।
ह्यो वीचिरो अहुरो । अथा नै अइहत् यथा ह्यो वसत् ॥ ४ ॥

अत् वा' उस्तानाइश् अह्ना^३ । जस्ताइश् फ्रीनंम्ना^३ अहुराइ आ ।
मै उर्वा गैउश्चा अज्यो । ह्यत्^४ मज्दाम् इइदी फ्रैसाब्ज्यो^५ ।
नोइत् अरंजज्योइ^६ फ्रज्याइतिश् । नोइत् फ्रषुयैते^७ द्रैग्वस पइरी ॥ ५ ॥

अत् अँ वओचत् अहुरो । मज्दो वीद्वो वफूश् व्यानया ।
नोइत् अअेवा अहू विस्तो । नअेदा रतुश् अषात्चीत् हचा ।
अत् ज्नी थ्ना फ्रषुयैतअेचा । वास्त्र्याइचा थ्वोरंश्ता ततषा ॥ ६ ॥

तैम् आज्जतोइश् अहुरो । माँथैम् तषत् अषा हज्जओषो ।
मज्दो गवोइ क्ष्वीदंश्चा । ह्यो उरुषअेइब्ज्यो स्पैतो सास्त्रया' ।
कस्ते^८ वोहू मनइहा । यै ई दायत् अँअआवा^३ मरंतअेइब्ज्यो ॥ ७ ॥

अअेम् मोइ इदा विस्तो । यै नै अअेवो सास्त्रो गूषता ।
जरथुश्त्रो स्पितामो । ह्यो नै मज्दा वश्ती अषाइचा
चरंकरंथा' स्रावयेइहे^२ । ह्यत् होइ हुदंमैम्^३ घाइ वख्त्रह्या ॥ ८ ॥

(3) 1. West, Sp, Mills, TDA. पइति° 2. West & TDA. वीदुये
3. West & TDA. षवइते (4) 1. West, Sp, Mills, TDA: पइरि° 2. West, Sp,
TDA मश्याइश्चा 3. West, Sp, TDA: वरंषइते (5) 1. West, Sp, Mills,
TDA: वाओ 2 West, Sp, TDA. अह्नाओ 3. West & TDA: फ्रैनंम्ना 4. West &
TDA: द्यत् 5. Sp फ्रैसाब्ज्यो 6. West & TDA अरंजिज्योइ, Sp. अरंजिज्यो;
6. West & TDA फ्रषुयैते (7) 1 West, Sp, TDA सास्त्र्या 2. West,
Mills, TDA. कस्ते 3. West, Sp, TDA: अँ अँ आ वा (8) 1. West
& TDA. चरंकरंथा 2. West & TDA. स्रावयेइहे 3. West, Sp, TDA
हुदंमैम्.

अत्चा गैउश उवा रओस्ता । यँ अनअषेम् क्षौन्मैने' रादेम् ।
वाचम्^२ नैरेश अस्रह्या । यँम् आ वसमी^३ ईषा-क्षथीम्^४ ।
कदा यवा ह्यो अह्रहत् । यँ होइ ददत् जस्तवत् अवो ॥ ९ ॥

यूजैम्^१ अडेइव्यो अहुरा । अओगो दाता अषा क्षथेम्चा ।
अवत् वोहू मनइहा । या हुषेइतीश^२ रामोम्चा दात् ।
अजैम्चीत्^३ अद्या मज्दा । थवाँम् मैञ्ही^४ पओउवीम् वअदेम् ॥ १० ॥

कुदा अषेम् वोहूचा मनो । क्षथेम्चा अत् मा मषा ।
यूजैम्^१ मज्दा फ्राक्षनेने^२ । मज्जोइ^३ मगाइ आ पइती-जानता ।
अहुरा नू' नो' अवरै । अह्वाँ रातोइश यूष्मावताँम् ॥ ११ ॥

ज्ञोत् उ रास्पी:-

अद्या यासा नैमइहा । उस्तानजस्तो रफ्रध्रह्या ।
मइन्येउश मज्दा पओउवीम् । स्पँ-तह्या अषा वीस्पँ-ग् श्यओथना ।
वइहैउश खतूम् मनइहो । या क्षनेवीषा गैउश्चा उवानिम् ॥ (डु बार)

यथा वहू वइयो अथा रतुश अषात्चीत् हचा ।
वइहैउश दज्दा मनइहो श्यओथननाँम् अइहैउश मज्दाइ ।
क्षथेम्चा अहुराइ आ यिम् द्रिगुव्यो ददत् वास्तारम् ॥ (चिहार बार)

अषेम् वोहू वहिश्तेम् अस्ती
उशता अस्ती उशता अह्वाइ
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषेम् ॥ (सेँ बार)

क्ष्माव्य-गैउष्-उर्वाँम् हाइतीम् यज्मइदे ॥

- (9) 1. West & TDA : क्षौन्मैने, Mills · क्षौन्मइने 2. West, Sp, Mills, TDA : वाचिम् 3. Sp : वसैम् 4. West, Sp, TDA : ईषा-क्षथीम्; Mills अओषा क्षथीम्
(10) 1. West, Sp, TDA · यूजैम् 2. West, Sp, Mills, TDA · हुषितीश 3. West, Sp, TDA अजैमचीत् 4. West, Sp, TDA · मैञ्हे (11) 1. West, Sp, TDA : यूजैम् 2. West & TDA · फ्राक्षनेने 3. Sp मज्जो 4. West & TDA · नी-नो
5. Mills : अह्वाइ.

येञ्हे हाताम् आअत् येस्त्रे पइती वङ्गहो ।
मङ्गदो अहुरो वअथा अषात् हचा ।
योङ्गहोमचा तौस्चा तोस्चा यज्मइदे ॥ १२ ॥

हा ३०

जोत् -

अत् ता वक्ष्या इषेत्तो । या मङ्गदाथा ह्यत्चीत् वीदुषे' ।
स्तओताचा अहुराइ । येस्न्याचा वङ्गहैउश् मनङ्गहो ।
हुमाँद्रा अपा येचा । या रओचैवीश् दरँसता उर्वाँजा ॥ १ ॥
स्रओता गँउषाइश्' वहिश्ता । अवअेनता स्रचा मनङ्गहा ।
आवरँनो' वीचिथद्या । नरँम् नरँम्' ख्वख्याइ तनुये' ।
परा मङ्ग योङ्गहो । अह्नाइ नै सङ्गद्याइ वओदत्तो' पइती ॥ २ ॥
अत् ता मङ्गन्यू पओउरुये' । या यैमा ख्वफ्रँना' अरुवातँम् ।
मनहिचा वचहिचा । श्यओथनोइ ही वद्यो अकँमचा
ओस्चा हुदोङ्गहो । अँश् वीश्याता' नोइत् दुज्दोङ्गहो ॥ ३ ॥
अत्चा ह्यत् ता हँम् मङ्गन्यू । जसअेतँम् पओउर्वीम् दङ्गदे' ।
गअेम्चा अज्याइतीम्चा । यथाचा अङ्गहत् अपँमेम्' अङ्गहैहुश्'
अचिश्तो द्रँग्वतोम् । अत् अषाउने' वहिश्तँम् मनो ॥ ४ ॥
अयो मनिवाो वरता । यै द्रँग्वो अचिश्ता वँरँज्यो ।
अषँम् मङ्गन्युश् स्पँनिश्तो । यै स्रओज्जदिश्तँ'ग् असँनो वस्ते' ।
यअेचा क्षनओषँन् अहुरँम् । हइथ्याइश् श्यओथनाइश् फ्रओरँत् मङ्गदौम् ॥५॥

Hā 30

- (1) 1. West & TDA वीदुषे (2) 1 West, Sp, TDA - गँउश् आइश्
2. West, Sp, TDA आ वरँ नो 3. Geld, West, Mills, TDA · नरँम् 4 West &
TDA तनुये 5. Geld -Mss वओधत्तो and वओधेत्तो (3) 1. Geld पोउरुये
2. West, Sp, TDA ख्वफ्रँना 3 West & TDA वीष्याता (4) 1. West &
TDA दङ्गदे 2. West, Sp, TDA : अपँमेम् 3 West, Geld, Mills, TDA अङ्गहुश्
4. West, Sp, TDA अषओने (5) 1. West & TDA . वस्ते.

अयो नोइत् अँश् वीश्याता' । दअेवाचिना ह्यत् ईश् आ-दँवओमा ।

पँस्मनँग् उपा-जसत् । ह्यत् वँरनाता अचिश्तम् मनो ।

अत् अअेषँम् हँद्दार्ता । या वॉनयन् अहूम् मरँतानो ॥ ६ ॥

अह्माइचा क्षथा जसत् । मनइहा वोहू अषाचा ।

अत् कँह्रँपँम्' उतयूयितीश' । ददात् आमइतिश् आँन्मा ।

अअेषँम् तोइ आ अइहत् । यथा अयइहा आदानाइश् पओउरुयो' ॥७॥

अत्चा यदा अअेषँम् । कअेना जमइती अअेनइहँम् ।

अत् मइदा तइव्यो क्षथँम् । वोहू मनइहा वोइवीदाइते' ।

अअेइव्यो सस्ते' अहुरा । योइ अपाइ' ददँन् जस्तयो द्रुजँम् ॥ ८ ॥

अत्चा तोइ वअेम् रुयामा । योइ ईम् फ्रँपँम्' कँरँनाउन्' अहूम् ।

मइदोस्चा अहुरोइहो । आ' मोयस्त्रा' वरना अषाचा ।

ह्यत् हथा मनो ववत् । यथा चिस्तिश् अइहत् मअेथा ॥ ९ ॥

अदा ज्री' अवा द्रुजो । अत्रो ववइती स्कँदो स्पयथ्रह्या ।

अत् असिइता यओजँते' । आ-हुषितोइश् वइहँउश् मनइहो ।

मइदो अषरुयाचा । योइ जँजँते' वइहाउ' स्रवही ॥ १० ॥

ह्यत्' ता उर्वाता सषथा । या मइदो ददात् मइयोइहो' ।

रुवीतिचा अँनइती ह्यत्चा' । दरँगँम् द्रँग्वोदँव्यो रषो ।

सवचा अषवव्यो । अत् अइपी ताइश् अइहइती उरता ॥ ११ ॥

ज्ञोत् उ रास्पी -

अह्या यासा नँमइहा । उस्तानजस्तो रफँध्रह्या ।

- (6) 1 West & TDA वीश्याता 2. West & TDA: द्यत् (7) 1. West, Sp, TDA कँह्रँपँम् 2 West, Sp, TDA उतयूइतिश् 3. Geld पौउरुयो (8) 1 West & TDA वोइवीदाइते, Geld वोइवीदाइती 2 West, Sp, TDA सस्ती 3 West & TDA . अषा (9) 1 West & TDA फ्रँपँम्, Sp & Mills फ्रँषीम् 2. West, Sp, TDA: कँरँनओन् 3. West & TDA आमोयस्त्रा (10) 1. West & TDA: यओजँते 2. West & TDA . जँजँते, Geld & Sp . जँजँती 3. West & TDA . वइहो (11) 1. Weat & TDA: द्यत् 2. West & TDA . मइयोइहो.

मङ्न्यैउश्र मङ्दा पओउर्वीम् । स्पैतद्या अषा वीस्पैग् श्यओथना ।
 वङ्हेउश्र स्रतूम मनङ्हो । या क्षन्वीषा गैउश्रचा उर्वानम् ॥ (डु बाए)
 यथा अहू वङ्ग्यो अथा रतुश्र अषात्चीत् हचा ।
 वङ्हेउश्र दङ्दा मनङ्हो श्यओथननाम् अङ्हेउश्र मङ्दाइ ।
 क्ष्र्णम्चा अहुराइ आ यिम् द्विगुब्यो ददत् वास्तारम् ॥ (विहार बाए)
 अषम् वोहू वहिस्तम् अस्ती
 उरता अस्ती उरता अद्दाइ
 ह्यत् अषाइ वहिस्ताइ अषम् ॥ (सँ बाए)
 अत् ता वक्ष्याम् हाइतीम् यज्मइदे ॥
 येञ्हे हाताम् आअत् येस्ते पइती वङ्हो ।
 मङ्दो अहुरो वअथा अषात् हचा ।
 योङ्हाम्चा तास्चा तोस्चा यज्मइदे ॥ १२ ॥

हा ३१

ज्ञोत्रः-

ता वै उर्वाता मरुतो । अगुस्ता वचो सँङ्गहामही' ।
 अअेइब्यो योइ उर्वाताइश्र द्रूजो । अषह्या गअेथो वीमरुचइते' ।
 अत्चीत् अअेइब्यो वहिस्ता । योइ ज़रङ्दो अङ्हेन् मङ्दाइ ॥ १ ॥
 येञ्जी आइश्र नोइत् उर्वाने' । अद्वो अइवी-दरुस्ता वरुयो ।
 अत् वो वीस्पैग् आयोइ । यथा रतूम अहुरो वअेदा ।
 मङ्दो अयो आसयो । या अषात् हचा ज्वामही ॥ २ ॥
 याँम् दाो मङ्न्यू आथाचा । अषाचा चोइश्र रानोइब्या क्ष्नुत्तम् ।
 ह्यत् उर्वत्तम् चङ्दोङ्गहदँब्यो' । तत् नै मङ्दा वीद्वनोइ वओचा ।
 हिङ्गा ध्वह्या ओङ्हो । या ज्वतो वीस्पैग् वाउरया ॥ ३ ॥

Hā 31

- (1) 1. Geld: सँङ्गहामही 2. West, Sp, Mills, TDA: वी-मरुचइते
 (2) 1. West & TDA: उर्वाने (3) 1. West & TDA: यत्र 2. Sp: उर्वत्तम्
 3. West, Geld, TDA: चङ्दोङ्गहदँब्यो.

यदा अषम् ज्ञेवीम् । अङ्हेन् मङ्गदोस्चा अहुरोङ्गहो ।
 अषिचा आर्मइती । वहिस्ता इषसा मनङ्गहा ।
 मङ्ग्यो क्षथम् अओजोङ्गहत् । येद्या वरेदा वनअमा द्रुजम् ॥ ४ ॥
 *तत् मोइ वीचिद्याइ वओचा । ह्यत् मोइ अषा दाता वद्यो ।
 वीदुये वोहू मनङ्गहा । मैचा दङ्ग्याइ येद्या मा अर्रिषिश् ।
 ताचीत् मङ्गदा अहुरा । या नोइत् वा अङ्गहत् अङ्गहइती वा ॥ ५ ॥
 अह्याइ अङ्गहत् वहिस्तम् । ये मोइ वीद्रो वओचात् हङ्गथीम् ।
 मोंथम् यिम् हउर्वतातो । अषह्या अमर्रतातस्चा ।
 मङ्गदाइ अवत् क्षथम् । ह्यत् होइ वोहू वधत् मनङ्गहा ॥ ६ ॥
 यस्ता मस्ता पओउरुयो । रओचैवीश् रोइथ्वेन् ख्वाथा ।
 ह्यो ख्वा दामिश् अषम् । या दारयत् वहिस्तम् मनो ।
 ता मङ्गदा मङ्ग्यो उङ्गयो । ये आ नूर्मचीत् अहुरा हामो ॥ ७ ॥
 अत् थ्वा मैग्ही पओउर्वीम् । मङ्गदा येङ्गीम् स्तोइ मनङ्गहा ।
 वङ्गहैउश् पतरम् मनङ्गहो । ह्यत् थ्वा हेम् चष्मइनी हेग्गवम् ।
 हङ्गथीम् अषह्या दामिम् । अङ्गहैउश् अहुरम् इयओथनअेषू ॥ ८ ॥
 थ्वाइ अस् आर्मइतीश् । थ्वे आ गैउश् तषा अस् खत्तुश् ।
 मङ्ग्यैउश् मङ्गदा अहुरा । ह्यत् अङ्ग्याइ ददो पथोम् ।
 वास्त्र्यात् वा आइते । ये वा नोइत् अङ्गहत् वास्त्र्यो ॥ ९ ॥

(4) 1. West, Geld, TDA. अओजोङ्गहत् 2. West, Sp, TDA: वरेदा

(5) *During the recital of stanzas 5-10, the ङोत्, continues to crush the Haoma twigs and from the 11th, he rings out sounds as on a bell, till the conclusion of the 22nd stanza ending with अङ्गहइती अस्तिश्

1. West & TDA: द्यत् 2. West & TDA: वीदुये (6) 1. Mills: अनहत् 2. West, Sp, Mills, TDA: वओचत् 3. West & TDA: द्यत् (7) 1. West & Geld: पओउर्यो; Sp: पओइर्यो 2. West, Sp, TDA: नूर्मचीत् (8) 1. West, Sp, Mills, TDA: मैग्ही 2. Geld: पओउर्वीम् 3. West, Sp, TDA: यङ्गम् (9) 1. West, Sp, Mills, TDA: ङुत्तुश् 2. Geld: मङ्ग्यैउश्; West, Sp, TDA: मङ्ग्युश् 3. West & TDA: आइते.

अत् ही अयो फ्रवरता । वास्त्रीम् अख्याइ प्रषुयत्तम्
 अहुरम् अपवनेम् । वड्हँउश्र फ्रष्वँग्हीम्' मनइहो
 नोइत् मज्दा अवास्त्र्यो । दवाँस्चिना हुमँरतोइश्रं बक्षता ॥ १० ॥
 ह्यत् नै मज्दा षओउर्वीम् । गअथोस्चा तषो दअेनोस्चा
 थ्वा मनइहा स्रतूश्चा । ह्यत्' अस्त्र्वत्तम् ददो उस्तनम्
 ह्यत्' श्यओथनाचा सँइहाँस्चा' । यथा वरँनँग् वसो दायते' ॥ ११ ॥
 अथा वाचम् वरइती । मिथह्वचो वा अँरँश-वचो' वा ।
 वीद्रो वा अँवीद्रो वा । अह्या जँरँदाचा' मनइहाचा ।
 आनुश-हक्ष् आर्मइतीश । मइन्यू पँरँसाइते' यथा मअेथा ॥ १२ ॥
 या फ्रसा आवीश्या' । या वा मज्दा पँरँसाइते' तया ।
 यँ वा कसँउश्र अअेनइहो । आ मज्जिस्तोम् अयमइते' बूजँम् ।
 ता चष्मँग् थ्विस्रा हारो । अइवी अषा अइवी वअेनही वीस्पा ॥ १३ ॥
 ताथ्वा पँरँसा अहुरा । याज्जी आइती जँग्हतिचा ।
 यो इषुदो ददँते' । दाश्रनोम् हचा अषाउनो' ।
 योस्चा मज्दा द्रँग्वाइते' । यथा ताो अइहँन् हँकँरँता' ह्यत् ॥ १४ ॥
 पँरँसा अवत् या मइनिश । यँ द्रँग्वाइते' क्षथ्रँम् हुनाइती
 दुश-श्यओथनाइ अहुरा । यँ नोइत् ज्योतूम् हनरँ वीनस्ती
 वास्त्र्येह्या अअेनइहो । पसँउश्र वीराअत्तुचा अद्रुज्यत्तो ॥ १५ ॥
 पँरँसा अवत् यथा ह्यो । यँ हुदानुश दँमनह्या' क्षथ्रँम्

(10) 1 West & TDA . फ्रष्वँग्ही, Mills फ्रष्वँह्यो 2. West, Sp, TDA
 हुमँरतोइश्र (11) 1 West & TDA व्यत् 2 Geld, West, Sp, TDA सँग्हाँस्चा
 3. West & TDA दाइते (12) 1 West, Sp, Mills, TDA अँरँष्वचो 2 West,
 Sp, TDA जँरँदाचा 3 West & TDA पँरँसाइते (13) 1 West, Sp, TDA .
 भावीष्या 2 West & TDA पँरँसाइते 3 West & TDA अयमइते (14) 1 West
 & TDA . ददँते 2. West, Sp, TDA अषओनो 3. West & TDA हँकँरँता,
 Sp हँकँरँता (15) 1. West & TDA . द्रँग्वाइते (16) 1. West, Sp, Mills,
 TDA . दँमानह्या.

षोडश्रह्या वा दक्ष्युश्च वा । अषा प्रदथाइ अस्पर्रजता ।
 थ्नावाँस् मज्जा अहुरा । यदा ह्यो अङ्गत् या श्यओथनस्चा' ॥ १६ ॥
 कतारैम् अषवा वा । द्रॅग्वो वा वॅरन्वइते' मज्ज्यो ।
 वीद्रो वीदुषे' म्रओत् । मा अँवीद्रो अइपी-दँवावयत् ।
 ज्दी नै मज्जा अहुरा । वङ्गहँउश् प्रदक्षता मनङ्गहो ॥ १७ ॥
 मा चिश् अत् वै द्रॅग्वतो । माँथ्राँस्चा गूस्ता सास्त्रोस्चा ।
 आ ज्नी दँमानँम् वीसँम् वा । षोडश्रम् वा दक्ष्युम् वा आदात् ।
 दुषिताचा' मरकअेचा । अथा ईश् साज्दुम् स्त्रइथिषा ॥ १८ ॥
 गूस्ता यै म२ता अषम् । अहूम्विश' वीद्रो अहुरा ।
 अँरँज्जुष्वाइ वचङ्गहँम् । क्षयम्मो' हिज्जो वसो ।
 थ्ना आथा सुखा मज्जा । वङ्गहाउ वीदाता रँनयो ॥ १९ ॥
 यै आयत्' अषवन्नम् । दिवम्मँम् होइ अपरँम् क्षयो' ।
 दरँगँम् आयू तँमङ्गहो । दुश्-ख्वरँथँम् अवअेतास् वचो ।
 तँम् वा' अहूम् द्रॅग्व२तो । श्यओथनाइश् ख्वाइश् दअेना नअेषत् ॥२०॥
 मज्जदो ददात् अहुरो । हउर्वतो अमँरँतातस्चा ।
 बुरोइश् आ अषल्याचा । ख्वापइथ्यात् क्षथ्रह्या सरो ।
 वङ्गहँउश् वज्जदरँ मनङ्गहो । यै होइ मङ्गन्यू श्यओथनाइश्चा उर्वथो ॥२१॥
 चिथ्रा ई हुदोङ्गहे' । यथना वअेदँम्नाइ मनङ्गहा ।
 वोहू ह्यो क्षथ्रा अषम् । वचङ्गहा श्यओथनाचा हप्ती ।
 हो तोइ मज्जा अहुरा । वाज्जिश्तो अङ्गहइती अस्तिश् ॥ २२ ॥

जोत्र उ रास्पी:-

अद्या यासा नँमङ्गहा । उस्तानज्जस्तो रफँध्रह्या ।

2. West, Sp, Mills, TDA श्यओथनस्चा (17) 1. West & TDA:
 वॅरन्वइते 2. West & TDA: वीदुषे (18) 1. West, Mills, TDA दुषिताचा
 (19) 1. West & TDA अह्विश् 2. West, Sp, Mills, TDA क्षयम्मो (20) 1.
 Mills: दायत् 2. Geld क्ष्यो 3. West, Mills, TDA. वो (22) 1. West &
 TDA: हुदोङ्गहे.

य....७

मङ्ग्यैः उश्र मङ्गदा पओउर्वीम् । स्पँतद्या अषा वीस्पँग् श्यओथना ।
 वङ्गहैः उश्र सुतुम् मनङ्गहो । या क्षन्वीषा गैउशचा उर्वानेम् ॥ (डु बार)
 यथा अहू वड्यो अथा रतुश्र अषात्चीत् हचा ।
 वङ्गहैः उश्र दङ्गदा मनङ्गहो श्यओथननाम् अङ्गहैः उश्र मङ्गदाइ ।
 क्षथ्रंमचा अहुराइ आ यिम् त्रिगुब्यो ददत् वास्तारम् ॥ (चिहार बार)
 अषम् वोहू वहिश्तेम् अस्ती ।
 उश्रता अस्ती उश्रता अह्माइ ।
 ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषम् ॥ (सें बार)
 ता-वै-उर्वानाम् हाइतीम् यज्जमइदे ॥
 येज्हे हाताम् आअत् येस्ते पइती वङ्गहो ।
 मङ्गदो अहुरो वअेथा अषात् हचा ।
 योङ्गहाम्चा तास्चा तोस्चा यज्जमइदे ॥ २३ ॥

~~~~~

हा ३२

ज्ञोत्र :-

असृयाचा ख्वअेतुश्र यासत् । अह्या वरँज्जनेम् मत् अइर्यम्ना ।
 अह्या दअेवा मङ्गी मनोइ । अहुरह्या उर्वानेमा मङ्गदो ।
 थ्वोइ दूतोङ्गहो ओङ्गहामा । तँग् दारयो योइ वाो दइविषँती ॥१॥
 अअेइब्यो मङ्गदो अहुरो । सारँम्नो वोहू मनङ्गहा ।
 क्षथ्रात् हचा पइती-अओत् । अषा हुश्र-हस्त्रा ख्वँन्वाता ।
 स्पँताम् वै आर्मइतीम् । वङ्गहीम् वरँमइदी^२ हा नै अङ्गहत् ॥ २ ॥
 *अत् यूश्र दअेवा वीस्पोङ्गहो । अकात् मनङ्गहो स्ता चिथ्रंम् ।

Hā 32

(2) 1. West, Mills, TDA : पइति-अओत् 2. West & TDA : वरँमइदे,
 Mills : वरँमइदे.

(3) *As noted in the previous chapter, the ज्ञोत्र crushes the Haoma twigs during the recital of stanzas 3-6 and rings a bell from the 7th onwards.

यस्चा वो मश् यज्ञइते । द्रूजस्चा पहरिमतोइश्चा ।
 श्यओमोम् अइपी दइविताना । याइश् अस्रूदम् बूम्यो हप्तइथे ॥ ३ ॥
 याअत्तु यूश् ता फ्रमीमथा । या मश्या अचिस्ता दस्तो ।
 वक्ष्स्ते दओवो-जुस्ता । वड्हैउश् सीज्यम्ना मनइहो ।
 मज्दो अहुरद्या र्नतैउश् । नस्यस्तो अषाअत्तुचा ॥ ४ ॥
 ता दँन्नओता मषीम् । हुज्यातोइश् अमँरतातस्चा ।
 ह्यत्तु वाओ अका मनइहा । यँग् दओवँग् अकस्चा मइन्युश् ।
 अका श्यओथनम् वचइहा । या फ्रचिनस् द्रँग्वत्तम् क्षयो ॥ ५ ॥
 पोउरू-अओनो अँनाक्षता । याइश् स्रावयेइते येज्जी ताइश् अथा ।
 हाता-मराने अहुरा । वहिस्ता वोइस्ता मनइहा ।
 थ्वह्नी वँ मज्दा क्षथोइ । अषाइचा सँइहो वीदोम् ॥ ६ ॥
 अओषोम् अओनइहोम् । नओचीत् वीद्रो अओजोइ हाद्रोया ।
 या जोया सँइहइते । याइश् स्रावी ख्वओना अयइहा ।
 यओषोम् तू अहुरा । इरिख्तम् मज्दा वओदिस्तो अही ॥ ७ ॥
 अओषोम् अओनइहोम् । वीवइहुषो स्रावी यिमस्चीत् ।
 यँ मश्यँग् चिङ्गुषो । अह्माकँग् गाउश् वगा ख्वारँम्नो ।
 अओषोम्चीत् आ अह्नी । थ्वह्नी मज्दा वीचिथोइ अइपी ॥ ८ ॥
 दुश्-सस्तिश् स्रवाओ मोरँदत् । ह्यो ज्यातैउश् सँइहनाइश् र्नतूम् ।
 अपो मा ईश्तीम् अपयस्ता । वँख्धोम् हाइतीम् वड्हैउश् मनइहो ।
 ता उख्धा मइन्यैउश् मद्या । मज्दा अषाइचा यूष्मइव्या गँरँजे ॥ ९ ॥

(3) 1 West & TDA यजइते 2 West & TDA हप्तइथे (4) 1. Mills
 यत्, West, Sp, Geld, TDA यात् 2 West & TDA फ्रमे मथा, Sp. फ्रह्नी मथा
 3. West & TDA : वक्ष्स्ते (5) 1 West, Mills, TDA. दँन्नओता 2 West &
 TDA य्यत् (6) 1 West, Mills, TDA. पओउरू-अओनो 2. Sp स्रावयेइते,
 Geld स्रावयेइती 3. West & TDA वी 4. West, Sp, Mills, TDA. अषओचा
 5 West, Sp, Geld, Mills, TDA सँग्हो (7) 1 West & TDA : आओइ,
 Geld-Mss. अओजो 2. Geld, Sp, Mills सँग्हइते, West & TDA : सँग्हइते
 3 West, Sp, TDA अँरख्तम् (8) 1 West & TDA मष्यँग् (9) 1. Geld.
 सँग्हनाइश् 2. West, Sp, Geld, TDA : मन्यैउश् 3. West & TDA गँरँजे.

हो मा ना स्रवो मोरँदत् । यँ अचिश्तम् वअेनइहे' अओगँदा ।
 गाँम् अषिब्या ह्वरँचा । यस्चा दार्थँग् द्रँवतो ददात् ।
 यस्चा वास्त्रा वीवापत् । यस्चा वदरँ वोइज्जदत् अषाउने ॥ १० ॥
 तअेचीत् मा मोरँदँन्' ज्योतूम् । योइ द्रँवतो मज्जिगीश् चिकोइतँरँश् ।
 अडुहीश्चा' अइह्वस्चा । अपयेइती रअेखँनइहो' वअेदँम् ।
 योइ वहिश्तात् अषाउनो' । मज्जदा रारँश्याँन्' मनइहो ॥ ११ ॥
 या रोइहयँन् स्रवइहा । वहिश्तात् श्यओथनात् मरँतानो ।
 अअेइब्यो मज्जदो अका म्रओत् । योइ गँउश् मोरँदँन्' उर्वाक्ष-उरुती ज्योतूम् ।
 याइश् ग्रँह्वा' अषात् वरता । करपा क्षथ्रँमूचा ईषनाँम् द्रुजँम् ॥ १२ ॥
 या क्षथ्रा ग्रँहो' हीषसत् । अचिश्तह्या दँमाने' मनइहो ।
 अइहँउश् मरँस्तारो' अह्या । यअेचा मज्जदा जीगँरँज्जत्' कामे ।
 थ्रह्या मँथ्रानो दूतीम्' । यँ ईश् पात् दरँसात् अषह्या ॥ १३ ॥
 अह्या ग्रँहो' आ-होइथोइ' । नी कावयस्चीत् खतुश्' नी ददत् ।
 वरँचाहीचा' फ्रइदिवा' । ह्यत्' वीसँत्ता' द्रँवत्तँम् अवो ।
 ह्यत्'चा गाउश् जइद्याइ' म्रओई । यँ दूरओषँम् सओचयत् अवो ॥ १४ ॥
 अनाइश् आ वी-नँनासा' । या करपोतोस्चा कँवीतोस्चा ।
 अवाइश् अइवी' यँग् दइत्ती । नोइत् ज्यातँउश् क्षयम्नँग् वसो ।
 तोइ आब्या बइयोँत्ते । वइहँउश् आ दँमाने मनइहो ॥ १५ ॥

- (10) 1. West & TDA : वअेनइहे (11) 1 West & TDA मोरँन्दन्, Sp :
 मोरँदँन्, Mills. मोरँदँन् 2. West, Sp, Mills, TDA. अइहँउश्चा 3. West, Sp,
 Mills, TDA. रअेखँनइहो 4 West, Sp, TDA अषओनो 5 West, Sp, TDA.
 रारँश्याँन् (12) 1. West, Mills, TDA. मोरँन्दँन्, Sp मोरँदँन् 2 Geld. गँरँह्या
 (13) 1. Geld: गँरँह्यो, Sp ग्रँह्यो 2 West & TDA. दँमाने 3. Geld. मरँस्तारो
 4. West & TDA. जी गँरँज्जत् 5. West, Sp, TDA दूतीम् (14) 1 Geld. गँरँह्यो
 2 West & TDA. आ होइ थ्रो, Sp आ होइ थ्रोइ 3. West, Sp, Mills, TDA खतुश्
 4. Sp & Geld वरँचो हीचा, West, Mills, TDA वरँचा हीचा 5. West, Sp,
 TDA फ्रइदिवा 6 West & TDA. ह्यत् 7. West, Sp, Mills, TDA. वीसँत्ता
 8. West, Sp, TDA. जिद्याइ (15) 1. Sp वी नँ नासा, Mills. वी नीनासा,
 West & TDA. वँ नीनासा 2. West, Sp, Mills, TDA अइपी.

हर्मम् तत् वहिश्ताचीत् । यँ उषुरुये^१ स्यस्चीत् दह्मद्या ।
 क्षर्योस् मज्दा अहुरा । येह्या मा आइथिश्चीत्^३ ।
 द्वअथा ह्यत्^४ अनेनइहे द्रैग्वतो । अँअँआनू^५ इश्यैरग्^६ अइहया ॥ १६ ॥

ज्ञोत् उ रास्पी-

अद्या यासा नैमइहा । उस्तानजस्तो रफ्रधद्या ।
 मइन्त्यैउश मज्दा पओउर्वीम् । स्पैर^७तद्या अपा वीस्पैरग्^८ श्यओथना ।
 वड्हेउश रत्तुम् मनइहो । या क्षनेवीषा गैउश्चा उर्वानेम् ॥ (६ बार)
 यथा अहू वइर्यो अथा रतुश अषात्चीत् हचा ।
 वड्हेउश दज्दा मनइहो श्यओथननाम् अड्हेउश मज्दाइ ।
 क्षथ्रम्चा अहुराइ आ यिम् द्विगुब्ब्यो ददत् वास्तारम् ॥ (चिद्दार् बार)
 अषम् वोहू वहिश्तम् अस्ती ।
 उश्ता अस्ती उश्ता अह्नाइ ।
 ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषम् ॥ (सँ बार)
 ख्वअेतुमइथ्यैम् हाइतीम् यज्मइदे ॥
 येव्हे हातोम् आअत् येस्ले पइती वइहो ।
 मज्दो अहुरो वअथा अषात् हचा ।
 योइहोम्चा तोस्चा तोस्चा यज्मइदे ॥ १७ ॥

(16) 1. Mills. वहिश्तात्चीत् 2. West & TDA: उष्-उरुये; Sp:
 उश उरुये 3. Geld अइथीशं, Sp.. आइथीशं 4. West & TDA. य्यत् 5. West
 & TDA: अँ अँ आ नू, Sp. अँ अँ आनू, Mills. अँअँआ नू 6. West, Sp, TDA.
 इश्यैरग्

हा ३३

ज्ञोत्-⁻

यथाइश्' इथा वरषइते । या दाता अङ्गैउश् पओउरुयेह्या ।
रतूश् इयओथना रज्जिस्ता । द्रैग्वतअेचा ह्यत्चा' अषाउने ।
येह्याचा' हँम-म्यासइते' । मियह्या याचा होइ आरँज्वा' ॥ १ ॥

अत् यै अकँम् द्रैगवाइते । वचङ्गहा वा अत् वा मनङ्गहा ।
ज्जस्तोइह्या वा वरषइती । वङ्गहाउ वा चोइथइते अस्तीम् ।
तोइ वाराइ रादँती । अहुरह्या ज्जओषे मङ्गदो ॥ २ ॥

यै अषाउने वहिश्तो । ख्वअेतू वा अत् वा वरँज्जन्यो ।
अइर्यम्ना वा अहुरा । वीदोस् वा थ्वञ्जङ्गहा गवोइ ।
अत् ह्यो अषह्या अङ्गहत् । वङ्गहँउश्चा वास्त्रे मनङ्गहो ॥ ३ ॥

*यै थ्वत् मङ्गदा असुश्तीम् । अकँम्चा मनो यज्जाइ अपा ।
ख्वअेतँउश्चा तरँमइतीम्' । वरँज्जनह्याचा' नज्जिदश्ताम् द्रुजँम् ।
अइर्यमनस्चा नदँतो । गँउश्चा वास्त्रात् अचिश्तँम् मत्तूम् ॥ ४ ॥

यस्ते वीस्पै-मज्जिश्तँम् । सँरओषँम्' ज्जवया अवङ्गहाने ।
अपानो दरँगो-ज्याइतीम् । आ क्षथ्रँम् वङ्गहँउश् मनङ्गहो ।
अषात् आ अँरँज्जश् पथो । यअेषू मङ्गदो अहुरो षअेती ॥ ५ ॥
यै ज्जओता अषा अँरँज्जश्' । ह्यो मङ्गन्यँउश्' आ वहिश्तात् कया ।

Hā 33

(1) 1. West, Sp, Mills, TDA · यथा आइश् 2 West & TDA · द्यत्चा
3. West, Sp, TDA येह्याचा 4. West & TDA · हँम् यासइते, Sp. हँम्यासइते,
Mills · हँम्-यासइते, Geld-Mss · हँम् म्यासइते 5 West, Sp, Mills, TDA आ अँरँज्वा.

(4) * The ज्ञोत् crushes the Haoma twigs during the recital of stanzas
4, 5 and 6 and the recital of stanzas 7, 8, 9 and 10 is accompanied by
ringing sounds like those of a bell.

1. West & TDA तरमइतीम् 2. West, Sp, TDA : वरँज्जनह्याचा
(5) 1. West, Sp, Mills, TDA · स्रओषँम् (6) 1. West, Sp, Mills, TDA :
अँरँज्जश् 2. West, Sp, Geld, TDA . मन्यँउश्.

अह्मात् अवा मनङ्हा । या वॅरॅज्येइद्याइ^३ म२ता वास्त्र्या ।
ता तोइ इज्याइ^४ अहुरा । मज्दा दर्स्तोइश्चा हॅम्-पर्स्तोइश्चा ॥ ६ ॥
आ^१ मा^१ आइदूम् वहिश्ता । आ ख्वइथ्याचा^२ मज्दा दरॅषत्तुचा ।
अषा वोहू मनङ्हा । या सुये^३ परॅ मगाउनो^४ ।
आविश् नाो अ२तरॅ^५ हॅ२तू । नॅमख्वइतीश् चिध्रो रातयो ॥ ७ ॥
फ्रो मोइ फ्रवोइज्दूम् अरॅथा । ता या वोहू श्यवाइ^१ मनङ्हा ।
यख्लम् मज्दा क्षमावतो । अत् वा अषा स्तओम्या वचो ।
दाता वॅ अमॅरॅतातोस्चा^२ । उतयूइती हउर्वतास्^३ द्रओनो ॥ ८ ॥
अत् तोइ मज्दा तैम् मइन्युम् । अषओक्ष्य२तो सरॅद्ययो ।
ख्वाथा मअथा मया । वहिश्ता वरॅतू मनङ्हा ।
अयो आरोइ^१ हाक्कुरॅन्म्^२ । ययो हचि२ते^३ उर्वानो ॥ ९ ॥
वीस्पो स्तोइ हुजीतयो । यो ज्जी ओइहरे^१ योस्चा हॅ२ती ।
योस्चा मज्दा ववइ२ती । थ्वन्ही हीश् ज्रओषे आवझोह्वा ।
वोहू उक्ष्या मनङ्हा । क्षथा अषाचा उश्ता तनूम् ॥ १० ॥

ज्ञोत् उ रास्पीः-

[§ शिकश्त गना-मइन्यो व् आहॅमन् लॅऑनत् सद-हजार् बार्]

यै सॅविश्तो अहुरो । मज्दोस्चा आर्मइतिश्चा ।
अषम्चा फ्रादत्-गअथेम् । मनस्चा वोहू क्षथेम्चा ।
स्रओता मोइ मॅरॅज्दाता मोइ । आदाइ क्हाइचीत् पइती ॥११॥ (सॅ बार्)

3. West, Sp, TDA · वॅरॅज्जियाइ 4 West, Sp, TDA : इज्या (7) 1.
Kanga . आ-मोम् 2 West, Sp, Mills, TDA . ख्वअथ्याचा 3. West & TDA :
सुये 4. West, Sp, TDA : मगाउनो 5. West, Sp, Mills, Geld, TDA : अ२तरॅ
(8) 1. West, Sp, TDA षवाइ 2. West & TDA · अमॅरॅतातस्चा, Sp & Mills .
अमॅरॅतातोस्चा 3. West, Sp, TDA : हउर्वतो (9) 1. Geld & Mills · अरोइ
2. West & TDA · हा-क्कुरॅन्म् 3 West & TDA . हचइ२ते, Sp हचइ२ते (10) 1.
West & TDA : ओइहरे.

§ The Pāzand portion in the parenthesis is to be recited in a
whisper (Bāz).

उस् मोइ उज्जारण्वा अहुरा । आर्मइती त्वीषीम् दस्वा ।
 स्पँनिश्ता मइन्यू मज्दा । वड्हुया ज्वो आदा ।
 अषा हज्जो अँमवत् । वोहू मनइहा फँसँरतूम' ॥ १२ ॥
 रफ्रँध्राइ वोउरु-चषाने । दोइषी मोइ या वै अबिफ्रा ।
 ता क्षध्रह्या अहुरा । या वड्हँउश्र अषिश् मनइहो ।
 फ्रो स्पँता आर्मइते । अषा दअेनो फ्रदक्षया ॥ १३ ॥
 अत् राताँम् ज्रथुश्त्रो । तन्वस्चीत् ख्वख्यो उश्तनँम् ।
 ददाइती पउर्वतातँम् । मनइहस्चा वड्हँउश्र मज्दाइ' ।
 श्यओथनह्या अषाइ' याचा । उख्वख्याचा सँरओषँम्^३ क्षथँम्चा ॥ १४ ॥

ज्ञोत् उ रास्पीः-

अह्या यासा नँमइहा । उस्तानज्जस्तो रफ्रँध्रह्या ।
 मइन्यँउश्र मज्दा पओउवीम् । स्पँतह्या अषा वीस्पँग् श्यओथना ।
 वड्हँउश्र स्रतूम मनइहो । या क्षनँवीषा गँउश्चा उवर्निम् ॥ (डु बार)
 यथा अहू वइर्यो अथा रतुश् अषात्चीत् हचा ।
 वड्हँउश्र दज्दा मनइहो श्यओथननाँम् अड्हँउश्र मज्दाइ ।
 क्षथँम्चा अहुराइ आ यिम् त्रिगुब्ब्यो ददत् वास्तारँम् ॥ (चिहार बार)
 अषँम् वोहू वहिश्तँम् अस्ती ।
 उश्ता अस्ती उश्ता अह्याइ ।
 ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषँम् ॥ (सँ बार)
 यथाइशिथॉम् हाइतीम् यज्जमइदे ॥
 येञ्हे हाताँम् आअत् येत्ते पइती वड्हो ।
 मज्दो अहुरो वअेथा अषात् हचा ।
 योइहॉम्चा ताँस्चा तोस्चा यज्जमइदे ॥ १५ ॥

~~~~~

(12) 1. Geld: फँसँरतूम; West & TDA: फँसरतूम (14) 1. West, Sp,
 TDA: मज्दा 2. West, Sp, TDA: अषा 3. West, Sp, Mills, TDA: सँरओषँम्.

हा ३४

ज्ञोत्र.-

या श्यओथना या वचङ्गहा । या यस्ना अमँरततातँम् ।
 अषँम्चा तअेइव्यो दाओङ्गहा । मङ्गदा क्षथ्रँम्चा हउर्वतातो ।
 अओषाँम् तोइ अहुरा । अँह्ना पोउरुतँमाइश' दस्ते ॥ १ ॥
 अत्तुचा ईतोइ मनङ्गहा । मङ्गन्यँउरुचा' वङ्गहँउश' वीस्पा दाता ।
 स्पँतख्याचा नँरँश श्यओथना । येह्या उर्वा अषा हचइते ।
 पइरि-गइथे' क्षमावतो । वङ्गे मङ्गदा गरोवीश' स्तूताँम् ॥ २ ॥
 अत्तु तोइ म्यङ्गदँम् अहुरा । नँमङ्गहा अषाइचा दामा ।
 गअथो वीस्पो आ क्षथ्रोइ । यो वोहू थओस्ता मनङ्गहा ।
 आरोइ ज्जी हुदोङ्गहो । वीस्पाइश मङ्गदा क्षमावसू सवो* ॥ ३ ॥

ज्ञोत्र उ रास्पी -

अत्तु तोइ आत्रँम्' अहुरा । अओजोङ्गहँतँम् अषा उसँमही^२ ।
 असीशतँम्^३ अँमवँतँम् । स्तोइ^४ रपँते^४ चिथा-अवङ्गहँम् ।
 अत्तु मङ्गदा दइविष्यँते । जस्ताइस्ताइश दँरँस्ता अअेनङ्गहँम् ॥ ४ ॥

ज्ञोत्र:-

कत्तु वँ क्षथ्रँम् का ईशतीश । श्यओथनाइ' मङ्गदा यथा वो^२ हङ्गमी^३ ।
 अषा वोहू मनङ्गहा । थायोइघाइ द्रिगूम यूष्माकँम् ।
 परँ वो वीस्पाइश परँ वओशँमा । दओवाइश्चा र्नप्रस्त्राइश' मश्याइश्चा ॥५॥

Hā 34

(1) 1. West, Mills, TDA पओउरुतँमाइश (2) 1. Geld. मङ्गन्युश्चा वङ्गहँउश
 2. Geld & Mills. पइरिगअथे, West & TDA. पइरँ-गअथे, Sp. पइरी गअथे; Geld-
 Mss: पइरि गाइथे 3. West, Sp, Mills, TDA: गरोइविश.

(3) *At this stage, the रास्पी receives the sacramental *Chalice* from the ज्ञोत्र and takes it to the Fire-Altar, puts incense on the Fire and brings back the container to the ज्ञोत्र. This is to indicate the offering of the sacred mixture to the Fire-Deity.

(4) 1. West & TDA. आतरँम् 2. West & TDA. उसँमही 3. Geld:
 असीशतीम्; Geld-Mss. असीशतँम् 4. West, Sp, TDA स्तोइ-रपँतेम् (5) 1 West,
 Mills, TDA. श्यओथनाइश 2. Geld: वा 3. West, Sp, Mills, TDA. अह्नी;
 Geld. हङ्गी 4. West, Sp, TDA र्नप्रस्त्रा.

येज्जी अथा स्ता हइथीम् । मज्जा अषा वोहू मनइहा ।
 अत् तत् मोइ दक्ष्त्तम् दाता । अह्या अइहँउश वीस्या मअथा ।
 यथा वो यज्जमन्स्वा' । उवाइघो स्तवस् अयेनी पइती ॥ ६ ॥
 कुथा तोइ अर्रा मज्जा । योइ वइहँउश वअेदन्ना' मनइहो ।
 सँइहूश' रअेख्नो' अस्पँचीत् । साद्राचीत् चख्नयो उषँउरू ।
 नअेचीम् तैम् अन्यैम् यूष्मत् । वअेदा अषा अथा नो थ्राज्ज्दम् ॥ ७ ॥
 ताइश ज्जी नो श्यओथनाइश व्येते' । यअेषू अस् पइरी पोउरुब्यो इथ्येजो ।
 ह्यत् अस् अओजो' नाइघोइहँम् । थ्वह्या मज्जा अस्ता उवातह्या ।
 योइ नोइत् अषम् मइन्यता । अअेइब्यो दूरे वोहू अस् मनो ॥ ८ ॥
 योइ स्पँताम् आर्मइतीम् । थ्वह्या मज्जा वरँख्धाम् वीदुषो ।
 दुश-श्यओथना अवज्जत् । वइहँउश अँविस्ती मनइहो ।
 अअेइब्यो मश' अषा स्यज्जत् । यवत् अह्यत् अउरुना ख्रप्रस्त्रा ॥ ९ ॥
 अह्या वइहँउश मनइहो । श्यओथना वओचत् गरँबाम् हुख्रतुश ।
 स्पँताम्चा आर्मइतीम् । दाँमीम् वीदो हियाँम् अषह्या ।
 ताचा वीस्या अहुरा । थ्वह्या मज्जा क्षथोइ आ वोयथा ॥ १० ॥
 अत् तोइ उवे हउवोस्वा । ख्वरँथाइ आ अमँतततोस्वा ।
 वइहँउश क्षथा मनइहो । अषा मत् आर्मइतिश वक्षत्' ।
 उतयूइती तँवीषी । ताइश आ मज्जा वीद्वअेषाम् थ्वोइ अही ॥ ११ ॥
 कत् तोइ राज्जै कत् वषी । कत् वा स्तूतो कत् वा यस्त्रह्या ।
 सूइघाइ मज्जा फ्रावओचा । या वीदायात्' अषीश' राण्णाम् ।
 सीषा नो अषा-पथो । वइहँउश ख्वअेतँग् मनइहो ॥ १२ ॥

(6) 1. Geld-Mss : यज्जमनस्वा (7) 1. Geld & Mills · वअेदना 2. West, Sp, Geld, Mills, TDA : सँइहूश 3. West, Mills, TDA · रअेख्नो (8) 1. West & TDA व्येते; Sp. व्येते, Mills : बयते 2. West & TDA : घ्यत् 3. Geld : अओज्यो (9) 1. West, Sp, TDA मष् (10) 1. West, Sp, TDA : गरँबाम् (11) 1. Sp, Geld, Mills. वक्षत्, West & TDA : वखिइत् (12) 1. West, Sp, Mills, TDA : वै दायात् 2. Geld-Mss : अशिइ.

तैम् अद्वानम् अहुरा । यैम् मोइ प्रओश् वड्हैउश् मनइहो ।
 दअेनो सओष्यत्ताम् । या हू-कॅरता^१ अषाचीत्^३ उर्वाक्षत् ।
 ह्यत् चिविस्ता^४ हुदाब्यो^४ । मीज्दम् मज्दा येह्या तू दथ्रम् ॥ १३ ॥
 तत् ज्नी मज्दा वइरीम् । अस्त्वइते उस्तानाइ दाता ।
 वड्हैउश् श्यओथना मनइहो । योइ ज्नी गैउश् वॅरज्जेने अज्यो ।
 क्षमाकाम् हुचिस्तीम् अहुरा । स्त्रतैउश् अषा फ्रादो वॅरज्जेना ॥ १४ ॥

ज्ञोत् उ रास्पी -

मज्दा अत् मोइ वहिस्ता । स्रवोस्चा श्यओथनाचा वओचा ।
 ता तू वोहू मनइहा । अषाचा इषुदम् स्तूतो ।
 क्षमाका क्षथा अहुरा । फ्रॅरषैम्^१ वस्त्रा हइथ्यैम् दाओ अहूम् ॥ १५ ॥ (चिहार बार)
 अह्या यासा नमइहा । उस्तानज्जस्तो रफ्रॅधह्या ।
 मइन्थैउश् मज्दा पओउर्वीम् । स्पैत्तह्या अषा वीस्पैत्तु श्यओथना ।
 वड्हैउश् स्त्रतूम् मनइहो । या क्षनेवीषा गैउश्चा उर्वानम् ॥ (६ बार)
 यथा अहू वइर्यो अथा रतुश् अषात्चीत् हचा ।
 वड्हैउश् दज्दा मनइहो श्यओथननाम् अड्हैउश् मज्दाइ ।
 क्षथ्रम्चा अहुराइ आ यिम् द्विगुब्यो ददत् वास्तारम् ॥ (चिहार बार)
 अपैम् वोहू वहिश्तम् अस्ती ।
 उस्ता अस्ती उस्ता अह्याइ ।
 ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अपैम् ॥ (सँ बार)
 या-श्यओथननाम् हाइतीम् यज्जमइदे । अहुनवइतीम् गाथाम् अषओनीम्
 अषहे रतूम् यज्जमइदे । अहुनवइत्यो गाथयो ह्दाता यज्जमइदे ॥
 येज्हे हाताम् आअत् येस्ते पइती वइहो ।
 मज्दो अहुरो वअेथा अषात् हचा ।
 योइहाम्चा तास्चा तास्चा यज्जमइदे ॥ १६ ॥

(13) 1. West & TDA: सओष्यत्ताम् 2. Geld & Mills हू-कॅरता
 3. West, Sp, Mills, TDA. अषात्चीत् 4. West, Sp, TDA: चिविस्ता हुदाब्यो;
 (15) 1. West & TDA: फ्रॅरषैम्, Sp. फ्रॅरषीम्; Mills. फ्रॅरषीम्.

यस्न हप्तइहाइति

हा ३५

जोत्र उ रास्पी-

अहुरम् मज्दाम् अषवनेम् अषहे रतुम् यज्मइदे । अमषा स्पेता हुक्षथा
हुधोइहो यज्मइदे । वीस्पोम् अषओनो स्तीम् यज्मइदे मइन्येवीम्चा' गअथ्याम्चा
वरेजा वइहेउश्र अषहे वरेजा दअेनयो वइहुयो माज्दयस्त्रोइश्र ॥ १ ॥

हुमतनाम् हूस्तनाम् हूरुतनाम् यदचा अन्यदचा वरेज्यमनाम्चा वावरे-
जननाम्चा मही अइवी-जरेतारो नअेनअेस्तारो यथना वोहुनाम् मही ॥२॥ (डु बार)

जोत्र:-

तत् अत् वइरीमइदी' अहुरा' मज्दा अषा स्तीरा ह्यत् ई मइनिमदिचा
वओचोइमाचा वरेज्जिमाचा' या हाताम् श्यओथननाम् वहिस्ता ह्ययात् उवोइव्या
अहुव्या ॥ ३ ॥

गवोइ अदाइश्र ताइश्र श्यओथनाइश्र याइश्र वहिस्ताइश्र फ्रअेश्यामही'
रामाचा वास्त्रेम्चा दज्द्याइ सुरुन्वतस्चा असुरुन्वतस्चा क्षयत्तस्चा अक्षयत्तस्चा
॥ ४ ॥

हुक्षथोत्तमाइ वात्' क्षथम् अह्यत् ह्यत् अइवी ददमहिचा चीष्महिचा
हौमहिचा' ह्यत् मज्दाइ अहुराइ अषाइचा वहिस्ताइ ॥ ५ ॥ (सँ बार)

यथा आत् उता ना वा नाइरी वा वओदा हइथीम् अथा हत् वोहू तत्
अँअँआदू वरेज्योत्चा ईत् अह्याइ फ्रुचा वातोयोत् ईत् अअेइव्यो योइ ईत् अथा
वरेज्यान् यथा ईत् अस्ती ॥ ६ ॥

YASNA HAPTANĀITI

Hā 35

The Yasna Haptanhāiti is composed of the seven chapters 35-41 to which chapter 42 is added as concluding prayers.

(1) 1. West, Sp, TDA मइन्येवीम्चा (3) 1. West & TDA वइरीमइदे,
Sp वइरिमइदे 2. West, Sp, TDA अहुर 3. West & TDA. वरेज्जिमाचा, Sp
वरेज्जिमाचा (4) 1. West, Sp, TDA. फ्रअेश्यामही (5) 1. West, Sp, TDA
वा अत् 2. West, Sp, TDA हौन्महिचा (6) 1. West & TDA. अँ अँ आ दू,
Sp: अँ अँ आदू 2. West & TDA. वातोयोत्.

अहुरह्या जी अत् वै मज्दो यस्मच्चा वस्मच्चा वहिश्तम् अमैह्यइदी
गैउश्चा वास्मम् । तत् अत् वै वैरँज्यामही फ्रुचा वातँयामही या तँ इसामइदे ॥ ७ ॥

अषह्या आअत् सइरी^२ अषह्या वैरँजँने^३ कह्याइचीत् हाताम् जीजिषाम्
वहिश्ताम् आदा उबोइव्या अहुव्या ॥ ८ ॥ (डु वार्)

इमा आत् उख्वा वचो अहुरा^१ मज्दा अषम् मइन्या^२ वहेह्या फ्रवओचामा ।
थ्राम् अत् अषाम् पइत्यास्तारम्चा फ्रदक्षारम्चा ददँमइदे ॥ ९ ॥

अषाअत्चा हचा वइहँउश्चा मनइहो वइहँउश्चा क्षथात् स्तओताइश्
थ्र्नात् अहुरा स्तओतोइव्यो अइवी उख्वा थ्र्नात् उख्वाइव्यो यस्ना थ्र्नात्
यस्नोइव्यो ॥

येअहे हाताम् आअत् येस्ने पइती वइहो ।

मज्दो अहुरो वअथा अषात् हचा ।

योइहाम्चा तौस्चा तोस्चा यज्मइदे ॥ १० ॥

~~~~~

हा ३६

ज्ञोत्.-

अह्या थ्र्ना आथ्रो वैरँजना पओउरुये पइरी-जसामइदे^१ मज्दा अहुरा थ्र्ना
थ्र्ना मइन्यु स्पँनिश्ता ये आ अखितश् अह्याइ येम् अख्तोयोइ^२ दोइहे ॥ १ ॥

उर्वाजिश्तो ह्यो नो^१ याताया^२ पइती-जम्यो^३ आतरँ मज्दो अहुरह्या
उर्वाजिश्तह्या उर्वाज्या^३ नाँमिश्तह्या नँमइहा नो मजिश्ताइ योइहाम् पइती-
जम्यो ॥ २ ॥

(8) 1. Sp. अत् 2 West & TDA सइरे 3. West & TDA: वैरँजने

(9) 1 West, Sp, TDA अहुर 2 West, Sp, TDA मनया, Geld मन्या

(10) 1 West, Sp, TDA थ्र्ना.

Hā 36

(1) 1. West, Sp, TDA पइरि-जसा^० 2 West & TDA . अख्तोयो (2) 1.

West, Sp, TDA . ना या ताया 2. West, Sp, TDA . पइति-जम्यो 3. West &

TDA: उर्वाज्या.

आतर्श वोइ मज्दो अहुरद्या अही मइन्यैउश' वोइ अद्या स्पैनिस्तो अही
ब्यत् वा तोइ नामनाम् वाजिस्तम् आतरं मज्दो अहुरद्या ता थ्ना पइरी-जसामइदे^१ ॥ ३ ॥

वोहू थ्वा मनइहा वोहू थ्वा अषा वइहुयो थ्वा चिस्तोइश श्यओ-
थनाइश्चा वचैवीश्चा पइरी-जसामइदे ॥ ४ ॥

नमख्यामही इषूइद्यामही थ्वा मज्दा अहुरा । वीस्पाइश थ्वा हुमताइश
वीस्पाइश हूखताइश वीस्पाइश हूरस्ताइश पइरी-जसामइदे ॥ ५ ॥

स्रअेशताम् अत् तोइ कंहरूपम् कंहरूपाम् आवअेदयमही मज्दा अहुरा इमा
रओचो वरंजिस्तम् वरंजिमनाम्^१ अवत् यात् हूरं अवाची ॥

येअहे हाताम् आअत् येस्ते पइती वइहो ।

मज्दो अहुरो वअेथा अषात् हचा ।

योइहोम्चा तास्चा तोस्चा यज्मइदे ॥ ६ ॥

~ ~ ~

हा ३७

ज्ञोत् -

इथा आत् यज्मइदे अहुरम् मज्दोम् यै गाँम्चा अषम्चा दात् अपस्चा
दात् उर्वरोस्चा वडुहीश रओचोस्चा दात् बूमीम्चा वीस्पाचा वोहू ॥ १ ॥

अद्या श्रथाचा मज्जनाचा हवपइहाइश्चा^१ तैम् अत् यस्ननाम् पउर्वताता
यज्मइदे योइ गैउश हचा श्येइस्ती^२ ॥ २ ॥

तैम् अत् आहूर्या नाम्नी मज्दा-वरा^३ स्पैतोतैमा^४ यज्मइदे । तैम् अह्या-
काइश अज्दवीश्चा^५ उस्तानाइश्चा यज्मइदे । तैम् अषओनाम्^६ फ्रवषीश नराँम्चा
नाइरिनाँम्चा यज्मइदे ॥ ३ ॥

(3) 1. Geld मइन्युश 2. West & TDA व्यत् 3. Geld, West, Sp,
TDA · पइरी-जसा° (6) 1. West, Sp, TDA वरंजिमनाम्.

Hā 37

(2) 1 Geld · हवपइहाइश्चा 2. West & TDA · श्यस्ती (3) 1 Geld-
Mss: मज्दा अहुरा 2. West & TDA स्पैतोतैमा 3. Geld-Mss. अज्दवीश्चा
and अज्दवीश्चा 4. Geld: अषाउनाँम्.

अषम् अत् वहिश्तम् यज्ञमइदे ह्यत् स्रअश्तम् ह्यत् स्पँत्तम् अमषम् ह्यत्
रओचोइह्यत्' ह्यत् वीस्पा वोहू ॥ ४ ॥

वोहूचा' मनो यज्ञमइदे वोहूचा' क्षथ्रम् वडुहीमचा दअेनाम् वडुहीमचा
प्रसँरतूम वडुहीमचा आर्मइतीम् ॥

येञ्हे हाताम् आअत् येस्ते पइती वडहो ।

मइदो अहुरो वअथा अषात् हचा ।

योइहोमचा ताँस्चा ताँस्चा यज्ञमइदे ॥ ५ ॥

हा ३८

ज्ञोत् -

इमाँम् आअत् ज्ञाँम् गँनावीश् हथा यज्ञमइदे या नो वरइती योस्चा
तोइ गँनो अहुरा' मइदा अषात् हचा वइर्यो तो यज्ञमइदे ॥ १ ॥

ईजो यओश्तयो फ्रँस्तयो' आर्मतयो वडुहीम् आवीश् अषीम् वडुहीम्
इषम् वडुहीम् आज्जइतीम् वडुहीम् फ्रँसस्तीम् वडुहीम् पारँदीम् यज्ञमइदे ॥ २ ॥

अपो अत् यज्ञमइदे मअेकइँतीश्चा हँवइँतीश्चा फ्रँवज्जइहो अहुरानीश्
अहुरह्या हवइहो' हुपँरँत्रोस्चा वो ह्योञ्जथोस्चा हूश्नाथोस्चा उवोइव्या
अहुव्या चगँमा ॥ ३ ॥

उइती' या वै वडुहीश्' अहुरो मइदो नामाँन्' ददात् वडहुदो ह्यत्
वो ददात् ताइश् वो यज्ञमइदे ताइश् प्रयोमही' ताइश् नँमण्यामही ताइश्
इषूइधामही ॥ ४ ॥

अपस्चा वो अज्जीश्चा वो मातराँस्चा' वो अगँन्यो त्रिगुदायइहो'

(4) 1. Geld. रओचोइह्यत् (5) 1. Geld, West, TDA वोहूचा.

Hā 38

(1) 1. West, Sp, TDA अहुर (2) 1. West, Sp, TDA. फ्रँस्तयो
2. Geld: परँदीम्; West, Sp, TDA: परँदीम् (3) 1. Geld. हवपइहो
(4) 1. West, Sp, TDA उइती 2 West & TDA वडहँउश् 3. Geld नामाँ,
Sp नामाँम् 4. West & TDA: फ्रँयोन्मही (5) 1. Geld: मातराँश्चा 2 West &
TDA: इँयु°, Sp: दँयु°.

वीस्पो-पइतीश् अवओचामा^१ वहिश्तो स्रअश्तो अवा वै वडुहीश् रातोइश् दरंगो-
वाजाउश् नाष् पइती-व्यादो पइती-सँदो मातरो जीतयो ॥

येअहे हाताँम् आअत् येस्ते पइती वड्हो ।

मज्दो अहुरो वअथा अषात् हचा ।

योइहँम्चा ताँस्चा तोस्चा यज्मइदे ॥ ५ ॥

हा ३९

जोत् :-

इथा आत् यज्मइदे गँउश् उर्वानँम्चा तषानँम्चा अह्वाकँग् आअत्
उरुनो पसुकनाँम्चा योइ नो जीजिषँती यअेइव्यस्चा तोइ आ यअेचा अअेइव्यो
आ अइहँन् ॥ १ ॥

दइतिकनाँम्चा अइद्यूनौम् ह्यत् उरुनो यज्मइदे । अषओनाँम्^१ आअत्
उरुनो यज्मइदे कुदो-जातनाँम्चीत् नराँम्चा नाइरिनाँम्चा यअेषाँम् वहेहीश् दअेनो
वनइँती वा वैग्हँन्^२ वा वओनरँ^३ वा ॥ २ ॥

आत् इथा यज्मइदे वड्हूश्चा ईत् वडुहीश्चा ईत् स्पँतँग् अमँषँग्
यवअेज्यो यवअेस्वो योइ वड्हँउश् आ मनइहो श्येइँती^१ योस्चा ऊइती^२ ॥ ३ ॥

यथा तू ई अहुरा^१ मज्दा मैग्हाचा^२ वओचस्चा दोस्चा वरँश्चा या
वोहू अथा तोइ ददँमही अथा चीष्मही अथा थ्वा आइश् यज्मइदे । अथा नँम-
ख्यामही अथा इषूइधामही थ्वा मज्दा अहुरा ॥ ४ ॥ (इ बाद्)

वड्हँउश् ख्वअेतँउश् ख्वअेताता वड्हँउश् अषह्वा थ्वा पइरी-जसामइदे
वड्हुयो प्रसँरत्वो^१ वड्हुयो आर्मतोइश् ॥

3. West & TDA आवओचामा; Sp अवओचामा.

Hā 39

(2) 1. Geld अषाउनाँम् 2. West, Sp, TDA वैहँन् 3 West, Sp,
TDA वओनरँ (3) 1 West, Sp, TDA श्यँती 2 West, Sp, TDA : उइती
(4) 1. West, Sp, TDA अहुर 2. West & TDA मैग्हाचा (5) 1. Geld
प्रसँरत्वो.

येञ्हे हाताँम् आअत् येस्ते पइती वइहो ।
 मइदो अहुरो वओथा अषात् हचा ।
 योइहाँम्चा ताँस्चा तोस्चा यजमइदे ॥ ५ ॥

हा ४०

ज्ञोत्तः-

आहू अत् पइती' अदाहू
 मइदा अहुरा मइदाँम्चा
 बूइरिचा कँरँष्वा राइती तोइ
 खपइती' अहत् हत् अइषी ।

हत् मीज्दँम् मवओथँम् फ्रददाथा दओनाब्यो मइदा अहुरा ॥ १ ॥

अह्या ह्यो नँ दाइदी अह्याइचा अहुये मनख्याइचा तत् अह्या या तत्
 उपा-जम्यामा तवचा हखँमा अषख्याचा वीस्पाइ यवे' ॥ २ ॥

दाइदी अत् नँरँश मइदा अहुरा
 अषओनो' अष-चिनइहो
 अइद्युश वास्वँग् दरँगाइ
 ईज्याइ' बँज्वइती' हखमइने'
 अह्यइव्या' अह्या' रफँनइहो' ॥ ३ ॥

अथा ख्वओतूश अथा वँरँजँना अथा हखँमाँ ख्यात् याइश हिञ्चमइदे अथा
 वँ उता ख्यामा मइदा अहुरा अषवनो अँरँया' इश्तँम् राइती ॥

येञ्हे हाताँम् आअत् येस्ते पइती वइहो ।
 मइदो अहुरो वओथा अपात् हचा ।
 योइहाँम्चा ताँस्चा तोस्चा यजमइदे ॥ ४ ॥

Hā 40

(1) 1. West, Sp, TDA पइति 2. West & TDA · ख-पइती (2) 1.
 West & TDA · यवे (3) 1 Geld अषावनो 2 West, Sp, TDA · ईजाइ
 3 Sp. बँज्वइती 4. Sp हखँमइने 5 West, Sp, TDA अह्यइव्याचा 6. Sp :
 अह्याइ 7 West, Sp, TDA : रफँनइहो (4) 1 West, Sp, TDA : अँरँष्या.

य....८

हा ४१

ज्ञोत्र -

स्तूतो गरो वह्नैःग् अहुराइ मज्जदाइ अषाइचा वहिस्ताइ ददमहीचा' चीष्महीचा' आचा आवअेदयमही ॥ १ ॥

वोहू क्षथ्रम् तोइ मज्जदा अहुरा अपअेमा वीस्पाइ यवे । हुक्षथ्रस्तू नै ना वा नाइरी वा क्षअेता उवोयो अइह्वो हाताम् हुदास्तमा ॥ २ ॥

हुमाईम् थ्वा ईजीम्^१ यज्तम् अषइहाचिम् ददमइदे । अथा तू नै गयस्चा अस्तैःतोस्चा ख्यो उवोयो अइह्वो हाताम् हुदास्तमा ॥ ३ ॥ (६ बार)

हनअेमाचा ज्ञअेमाचा मज्जदा अहुरा थ्वही रफ्नही' दरंगायुं अअेषाचा थ्वा अमवःतस्चा बुयमा । रपोइश्चा तू नै दरंगम्चा उस्ताचा हाताम् हुदास्तमा ॥ ४ ॥

थ्वोइ स्तओतरस्चा मॉथ्रनस्चा अहुरा' मज्जदा अओगमदअेचा उस्म-हीचा' वीसामदअेचा । ह्यत्र^३ मीज्दम् मवअेथम् प्रददाथा दअेनाव्यो मज्जदा अहुरा ॥ ५ ॥ (६ बार)

अद्या ह्यो नै दाइदी अह्वाइचा अहुये मनख्याइचा' तत्र अद्या या तत्र उपा-जम्यामा तवचा सरम् अषख्याचा वीस्पाइ यवे^२ ॥ ६ ॥

येज्हे हाताम् .. .... तोस्चा यज्मइदे ॥

ज्ञोत्र उ रास्पी -

हुमतनाम् हूस्तनाम् ह्रश्तनाम् यदचा अन्यदचा वरंज्यमननाम्चा वावरं-ज्जननाम्चा मही अइवी-जरतारो नअेनअेस्तारो यथना वोहुनाम् मही ॥ (६ बार)

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश् अषात्चीत् हचा ।

Hā 41

- (1) 1. Geld, West, Sp ददमहिचा चीष्महिचा (3) 1 West, Sp, TDA - ईज्म (4) 1. West Sp, TDA रफ्नही 2. Geld दरंगायाउ (5) 1 West, Sp, TDA अहुर 2 Geld, Sp, West, TDA : उस्महिचा 3 West & TDA थ्यत्र (6) 1. TDA : मनख्याचा 2. West & TDA . यवे, Sp, यअेवे.

वङ्गहँउश् दङ्गदा मनङ्गहो श्यओथननाँम् अङ्गहँउश् मङ्गदाइ ।
 क्षत्रेँम्चा अहुराइ आ यिम् त्रिगुब्यो ददत् वास्तारँम् ॥ (चिहार् बार्)
 अपँम् वोहू वहिश्तँम् अस्ती ।
 उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ ।
 ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अपँम् ॥ ७ ॥ (सँ बार्)
 यस्तेँम् सूरँम् हप्तङ्गहाइतीम् अपवनेँम् अपहे रतूम् यज्जमइदे ॥
 येञ्हे हातोँम् आअत् येस्ते पइती वङ्गहो ।
 मङ्गदो अहुरो वअथा अषात् हचा ।
 योङ्गहँम्चा तोँस्चा तोस्चा यज्जमइदे ॥ ८ ॥

हा ४२

ज्ञोत्र -

यज्जमइदे वै अमँषा स्पँता यस्त्रहे हप्तङ्गहातोइश् हँदाता । अपाँम्चा
 खो यज्जमइदे अपाँम्चा परँतूश् यज्जमइदे । पथाँम्चा वीचरनाो यज्जमइदे पथाँम्चा
 हँजमनाो यज्जमइदे ॥ १ ॥

गइरीश्चा अफ्रश्तचिनो यज्जमइदे वइरीश्चा अत्रँज्दानोङ्गहो यज्जमइदे ।
 अस्पँनाचा' यँवीनो यज्जमइदे पायूश्चा' थ्वोरँस्तारा' यज्जमइदे । मङ्गदाँम्चा ज़रथु-
 श्रँम्चा यज्जमइदे ॥ २ ॥

जाँम्चा अस्मनेँम्चा यज्जमइदे । वातेँम्चा दर्षीम्' मङ्गददातेँम्' यज्जमइदे ।
 तअरेँम्चा हरइथ्यो वँरँजो' यज्जमइदे । वूमीम्चा वीस्पाचा वोहू यज्जमइदे ॥ ३ ॥

मनो वोहू उरुनस्चा अषाउनाँम्' यज्जमइदे । वासीम्चा याँम् पँचा-
 सद्राँम् यज्जमइदे । खरँम्चा यिम् अपवनेँम् यज्जमइदे यो हिश्तइते' मइदिम्' ज़यङ्गहो'
 वोउरु-कषहे । ज़रयो' वोउरु-कषेँम् यज्जमइदे ॥ ४ ॥

Hā 42

(2) 1. West अस्पिनाचा, TDA अस्पीनाचा 2. West, Sp, TDA . पायूचा
 थ्वोरँस्तारा (3) 1 West, Sp, TDA दर्षीम् 2 West, Sp, TDA मङ्गदधातेँम्
 3. West, Sp, TDA वँरँजो (4) 1 Sp अपवनाँम् 2 West & TDA हिश्तइते; Sp :
 हिश्तइति 3. West, Sp, TDA : मइदिम् 4. Sp ज़रयङ्गहो 5. West & TDA . ज़यो.

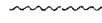
हओमँच्चा ज्ञाइरीम् बॅरँत्तम् यज्ञमइदे । हओमँम् फ्राष्मीम् फ्रादत्-
गअथँम् यज्ञमइदे । हओमँम् दूरओषँम् यज्ञमइदे ॥ ५ ॥

अपाँम्चा फ्रँक्षओस्त्रँम्^१ यज्ञमइदे वयाँम्चा फ्रँफ्रओथ्रँम्^२ यज्ञमइदे ।
अथउरुनाँम्चा पइती-अजँथ्रँम्^३ यज्ञमइदे योइ येयाँ^४ दूरात् अषो-ईषो दस्युनाँम् ।
वीस्पाँस्चा^५ अमँषाँ स्पँत्ताँ^६ यज्ञमइदे ॥

येज्ञहे हाताँम् आअत् येस्ते पइती वइहो ।

मइदो अहुरो वअथा अषात् हचा ।

योइहँम्चा ताँस्चा तोस्चा यज्ञमइदे ॥ ६ ॥

(6) 1. West, Sp, TDA फ्रँक्षओस्त्रँम् 2. West, Sp, TDA फ्रँफ्रओथ्रँम्
3. West & Sp पइति-अजँथ्रँम् 4. West, Sp, TDA ईअेय्त् 5. Sp वीस्पाँम्चा
6. West & TDA : स्पँत्ताँन्.

उस्तवइति गाथा

हा ४३

ज्ञोत्र उ रास्पीः-

॥ नमो वै गाथो अषओनीश ॥

उस्ता अह्नाइ यह्नाइ उस्ता कह्नाइचीत् ।
वसै-क्षर्योस् मज्दो दायात् अहुरो ।
उतयूइती तैवीषी' गत् तोइ वसैमी' ।
अषम् दैरद्याइ तत् मोइ दो आर्मइते' ।
रायो अषीश वड्हैउश गअम् मनइहो ॥ १ ॥ (डु बार)

ज्ञोत्र :-

अत्चा अह्नाइ वीस्पनाम् वहिश्तेम् ।
ख्वाथोया ना ख्वाथेम् दइदीता ।
थ्ना चीचीथ्ना' स्पैनिश्ता मइन्यू मज्दा ।
या' दो अषा वड्हैउश मायो' मनइहो ।
वीस्पा अयारै' दैरगो-ज्यातोइश उर्वादइहा ॥ २ ॥
अत् ह्वो वड्हैउश वद्यो ना अइषी-जम्यात् ।
यै नाो अरैज्जुश सवइहो पथो सीषोइत् ।
अह्ना अड्हैउश अस्त्वतो मनइहस्त्वा ।
हइथ्यैग् आ' स्तीश' यैग् आ-षअेती' अहुरो ।
अरैद्रो थ्वावाँस् हुज्जै-तुशै' स्पै-तो मज्दा ॥ ३ ॥

UŚTAVAITI GĀTHĀ

Hā 43

The Uśtavaiti Gāthā includes the 4 chapters 43-46.

(1) 1. West, Geld, TDA. तैवीषीम् 2. Sp. वसैमे 3. West & TDA :
आर्मइते (2) 1. West & TDA. चीचीथ्ना 2. Sp & Mills यो 3. West &
TDA. माया 4. West, Sp, TDA: अयारै (3) 1. Geld: आस्तीश 2. West
आ षअेती; TDA: आ षअेती 3. West, Sp, Mills, TDA: हुज्जै-तुश.

अत् थ्वा मैग्हाइ तल्मम्चा स्पॅत्तम् मज्दा ।
 ह्यत् ता जस्ता या तू ह्प्रपी' अवो ।
 यो दो अपीश्र द्रॅग्वाइते' अषाउनअेचा ।
 थ्व्वा गरमा आथो अषा-अओजइहो ।
 ह्यत् मोइ वइहँउश्र हज्जै जिमत् मनइहो ॥ ४ ॥
 स्पॅत्तम् अत् थ्वा मज्दा मैग्ही' अहुरा ।
 ह्यत् थ्वा अइहँउश्र ज्जाथोइ दरसँम् पओउर्वीम् ।
 ह्यत् दो श्यओथना मीज्दवाँन् याचा उख्वा ।
 अकँम् अकाइ वडुहीम् अपीम् वइहओवे' ।
 थ्वा हुनरा दामोइश्र उर्वअेसे' अप्पेमे' ॥ ५ ॥
 यही स्पॅता थ्वा मइन्यू उर्वअेसे' जसो ।
 मज्दा क्षथा अही वोहू मनइहा ।
 येह्वा श्यओथनाइश्र गअेथो अषा फ्रादँत्ते' ।
 अअेइब्ब्यो रत्तुश्र सँइहइती' आर्मइतिश्र ।
 थ्व्वा स्त्रतँउश्र यँम् नअेचिश्र दाबयेइति ॥ ६ ॥
 स्पॅत्तम् अत् थ्वा मज्दा मैग्ही' अहुरा ।
 ह्यत् मा वोहू पइरी-जसत्' मनइहा ।
 पँसत्तुचा मा चिश्र अही कह्या अही ।
 कथा अयारँ' दक्षारा फ्रँरसयाइ' दीषा ।
 अइवी थ्वाहू गअेथाहू तनुषिचा ॥ ७ ॥
 अत् होइ अओजी ज़रथुइत्रो पओउर्वीम् ।

(4) 1 Sp. हुप्रपी 2. West & TDA. द्रॅग्वाइते (5) 1 West, Mills, TDA. मैग्ही 2. West & TDA. य्यत् 3. West & TDA: वइहवे, Sp & Mills: वइहवे 4. West & TDA: उर्वअेसे, Sp: उर्वअेसे 5. West & TDA: अप्पेमे (6) 1. West & TDA उर्वअेसे, Sp: उर्वअेसे 2 West & TDA: फ्रादँत्ते 3. West, Sp, Geld, Mills, TDA: सँइहइती (7) 1 West, TDA, Mills. मैग्ही 2 West, Mills, TDA. पइरि-जसत् 3. West, Sp, TDA: अयारँ 4. West, Sp, TDA: फ्रँरस्याइ.

हङ्थ्यो-द्वेषो ह्यत् इसोया द्रङ्वाइते ।
 अत् अषाउने रफ्नो रुयम् अओजोङ्गहत् ।
 ह्यत् आवूस्तीश वससे क्षधद्या द्या ।
 यवत् आ थ्ना मज्दा स्ताउमी उप्रयाचा ॥ ८ ॥
 स्पँत्तम् अत् थ्ना मज्दा मैङ्गी अहुरा ।
 ह्यत् मा वोहू पइरी-जसत् मनङ्गहा ।
 अद्या फ्रँसैम् क्वाइ वीवीदुये वषी ।
 अत् आ थ्वन्नाइ आथ्रे रातोम् नैमङ्गहो ।
 अषद्या मा यवत् इसाइ मन्याइ ॥ ९ ॥
 अत् तू मोइ दाइश अषम् ह्यत् मा ज्ञओज्जओमी ।
 आर्मइती हचिम्नो ईत् आरम् ।
 पँसाचा नो या तोइ अँह्या परस्ता ।
 पर्रत्तैम् जी थ्ना यथना तत् अँमवत्तौम् ।
 ह्यत् थ्ना क्षयास् अअषम् द्यात् अँमवत्तैम् ॥ १० ॥
 स्पँत्तम् अत् थ्ना मज्दा मैङ्गी अहुरा ।
 ह्यत् मा वोहू पइरी-जसत् मनङ्गहा ।
 ह्यत् क्षमा उरुधाइश दीदङ्गहे पओउवीम् ।
 साद्रा मोइ सौस् मश्यअषू ज्रङ्गदाइतिश ।
 तत् वँरँज्येइद्याइ ह्यत् मोइ म्रओता वहिस्तैम् ॥ ११ ॥

(8) 1 West & TDA: द्रङ्वाइते 2 Geld. अओजोङ्गहत् 3. West, Mills, TDA. आ वूस्तीश 4 West, Sp, TDA वससी; Geld-Mss. वससे 5. West & TDA. द्याइ, Sp: दया, Mills: दयाइ 6. West, Sp, TDA स्तओमी (9) 1. West, Mills, TDA मैङ्गी 2. West, Sp, Mills, TDA. पइरि-जसत् 3. West, Mills, TDA: फ्रँसैम् 4. West & TDA वीवीदुये 5. West & TDA. आथ्रे 6. West, Sp, TDA. मनयाइ (10) 1. West & TDA: द्यत् 2. West, Sp, Mills: हचिम्नो 3. West, Sp, TDA: पर्रत्तैम् 4. West, Sp, TDA: अँमवत्तौम् 5. West & TDA. द्यत् (11) 1 West, Mills, TDA: मैङ्गी 2. West & TDA: द्यत् 3. West, Sp, Mills, TDA पइरि 4. West & TDA दीदङ्गहे 5. West, Sp, TDA: मश्यअषू 6. West, Sp, TDA: वँरँज्याइ.

ह्यत्चा' मोइ अओश अषम् जसो फ्राक्ष्नेने' ।
 अत् तू मोइ नोइत् असुशता पइर्यओघ्जा ।
 उञ्जरेइद्याइ' परा ह्यत्' मोइ आ-जिमत् ।
 सैरओषो' अषी मौञ्जा रया हचिम्नो ।
 या वी' अषीश रानोइव्यो सवोइ बीदायात् ॥ १२ ॥

स्पँत्तम् अत् थ्ना मज्दा मै'ग्ही' अहुरा ।
 ह्यत्' मा वोहू पइरी-जसत्' मनइहा ।
 अरंथा वोइज्द्याइ' कामद्या तैम् मोइ दाता ।
 दरंगद्या याउश यैम् वाो नअेचीश दारंइत्' इते' ।
 वइयो' स्तोइश या थ्न्नी क्षथोइ वाची ॥ १३ ॥

ह्यत् ना प्रयाइ वअेदम्नो' इस्वा दइदीत् ।
 मइव्यो मज्दा तवा रफ़ेनो फ्राक्ष्नेनेम् ।
 ह्यत्' थ्ना क्षथ्रा अषात् हचा फ़ोशता ।
 उञ्जरेइद्याइ' अज्जैम् सरदनो सैइहद्या' ।
 मत् ताइश वीस्पाइश योइ तोइ मॉथ्रो' मरँती' ॥ १४ ॥

स्पँत्तम् अत् थ्ना मज्दा मै'ग्ही' अहुरा ।
 ह्यत्' मा वोहू पइरी-जसत्' मनइहा ।
 दक्षत् उश्याइ' तुप्ना' मइतिश' वहिस्ता ।

(12) 1. West & TDA ह्यत्चा 2. West & TDA . फ्राक्ष्नेने 3. West, Sp, TDA: उञ्जरेइद्याइ, Mills उञ्जरेइद्याइ, Geld उञ्जरेइद्याइ 4. West & TDA . ह्यत् 5. West, Sp, Mills, TDA . सओषो 6. West, Sp, TDA . वै (13) 1. West, Mills, TDA . मै'ग्ही 2 West & TDA . ह्यत् 3 West, Sp, Mills, TDA . पइरि-जसत् 4. West, Sp, Mills, TDA वोइज्द्याइ 5. West & TDA दारंइत्; Sp & Mills: दारंइत् (14) 1 Geld वअेदम्नो 2 West & TDA . ह्यत् 3. West, Sp, TDA उञ्जरेइद्याइ, Mills उञ्जरेइद्याइ 4. Geld सै'ग्हद्या 5. West, Sp, Mills, TDA मॉथ्रा 6. West & TDA मरँते, Mills मरँते (15) 1. West, Mills, TDA मै'ग्ही 2. West & TDA ह्यत् 3 West, Sp, Mills, TDA: पइरि-जसत् 4. West, Sp, TDA उश्या, Mills उश्या 5. West, Sp, Mills, TDA: तुप्ना-मइतिश.

नोइत् ना पोउरूश्' द्रैग्वतो ख्यात् चिङ्नुषो ।
 अत् तोइ वीस्वैरग् अङ्गैरग्' अषाउनो आदरै ॥ १५ ॥
 अत् अहुरा ह्यो मइन्युम् ज़रथुञ्जो ।
 वैरैरते मज्जा यस्-ते' चिश्चा स्पैनिश्तो ।
 अस्त्वत् अषम् ख्यात् उश्ताना अओजोङ्गहृत् ।
 ख्वैरग् दरसोइ क्षथोइ ख्यात् आर्मइतिश् ।
 अषीम् इयओथनाइश् वोहू दइदीत् मनङ्गहा ॥ १६ ॥

ज्ञोत् उ रास्पी.-

उश्ता अह्माइ . . गअम् मनङ्गहो ॥ (डु बार्)
 अषम् वोहू वहिश्तेम् अस्ती ।
 उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ ।
 ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषम् ॥ (सँ बार्)
 उश्तवइतीम् हाइतीम् यज़मइदे ॥
 येञ्हे हाताँम् आअत् येस्ते पइती वङ्गहो ।
 मज्जाओ अहुरो वअथा अषात् हचा ।
 योङ्गहॉमचा ताँस्चा तोस्चा यज़मइदे ॥ १७ ॥

6. West, Sp, Mills, TDA. पओउरूश् 7. West, Sp, Geld, Mills,
 TDA: अर्रैरग् (16) 1. West & TDA. येस्ते, Sp. येस्ते 2. Geld: अओजोङ्गहृत्.

हा ४४

जोत् -

तत् थ्वा पॅरसा अॅरश मोइ वओचा अहुरा ।
 नॅमइहो आ यथा नॅमै क्ष्मावतो ।
 मज्झदा प्रयाइ थ्वावाँस् सख्यात् मवइते ।
 अत् नै अषा प्रया दज्घाइ हाक्कुरंना ।
 यथा नै आ वोहू जिमत् मनइहा ॥ १ ॥
 तत् थ्वा पॅरसा अॅरश मोइ वओचा अहुरा ।
 कथा अइहँउश वहिश्तह्या पओउर्वीम् ।
 कार्थै' सइघाइ यै ई पइतिषात् ।
 ह्यो ज्नी अषा स्पॅ-तो इरिख्तैम्^२ वीस्पोइव्यो ।
 हारो मइन्यू अहूम्-विश^३ उर्वथो मज्झदा ॥ २ ॥
 तत् थ्वा पॅरसा अॅरश मोइ वओचा अहुरा ।
 कस्ता ज्जाँथा' पता अषह्या पओउरुयो^२ ।
 कस्ता ख्वै-ग् स्तरैम्चा दात् अद्वानेम् ।
 कै या मो उक्ष्येइती नॅरप्रसइती थ्वत् ।
 ताचीत् मज्झदा वसमी अन्याचा वीदुये^३ ॥ ३ ॥
 तत् थ्वा पॅरसा अॅरश मोइ वओचा अहुरा ।
 कस्ता दॅरता ज्जाम्चा अदँ' नवोस्चा' ।
 अवपस्तोइश कै अपो उर्वरोस्चा ।
 कै वाताइ^४ द्वाँन्मइव्यस्चा यओगँत् आसू ।
 कस्ता वइहँउश मज्झदा दाँमिश मनइहो ॥ ४ ॥

Hā 44

- (1) 1. West & TDA मवइते (2) 1. Mills · काथे 2. West, Sp,
 TDA · अॅरख्तैम् 3. West & TDA · अहूविश; Mills अहूवीश (3) 1. Mills ·
 ज्जाँथा 2. Geld. पओउरुयो, Sp · पओउरुये 3. West & TDA · वीदुये (4) 1.
 West & TDA : अदँनवोस्चा 2. West, Sp, Mills, TDA वाताइश.

तत् थ्ना पॅरसा अॅरश मोइ वओचा अहुरा ।
 कै ह्वापो रओचोस्चा दात् तॅमोस्चा ।
 कै ह्वापो ख्वप्रन्नॅम्चा दात् ज्ञओमाचा ।
 कै या उषो अॅरॅम्-पिथ्वा क्षपाचा ।
 यो' मनओधीश्रं चङ्दोङ्ग्ह्रं तॅम् अरॅथह्या ॥ ५ ॥

तत् थ्ना पॅरसा अॅरश मोइ वओचा अहुरा ।
 या फ्रवक्ष्या येञ्जी ता अथा हइथ्या ।
 अषॅम् श्यओथनाइश्र दॅवाँज्जइती आर्मइतिश्र ।
 तइब्यो' क्षथ्रॅम् वोहू चिनस् मनङ्गहा ।
 कअेइब्यो अञ्जीम् रान्यो-स्करॅतीम् गौम् तषो ॥ ६ ॥

तत् थ्ना पॅरसा अॅरश मोइ वओचा अहुरा ।
 कै वॅरॅधाम् ताश्र क्षथा मत् आर्मइतीम् ।
 कै उज्जॅम् चोर्त् व्यानया पुथ्रॅम् पिथ्रे' ।
 अज्जॅम् ताइश्र थ्ना फ्रक्ष्नी' अवामी मङ्गदा ।
 स्पॅता मइन्यू वीस्पनाँम् दातारॅम् ॥ ७ ॥

तत् थ्ना पॅरसा अॅरश मोइ वओचा अहुरा ।
 मॅदइद्याइ' या तोइ मङ्गदा आदिश्तिश्र' ।
 याचा वोहू उरुधा फ्रषी मनङ्गहा ।
 याचा अषा अङ्गहँउश्र अॅरॅम् वअेद्याइ ।
 का मै उर्वा वोहू उर्वाषत्' आगॅमत् ता ॥ ८ ॥

तत् थ्ना पॅरसा अॅरश मोइ वओचा अहुरा ।
 कथा मोइ यौम् यओश्र दअेनाँम् यओज्दाने' ।

- (5) 1. West, Sp, Mills, TDA : या 2 West, Sp, TDA मनोधीश्र,
 3. Geld : चङ्दोङ्ग्ह्रं तॅम् (6) 1. Mills. तअेइब्यो 2. Mills : रन्यो-स्करॅइतीम्
 (7) 1. West, Sp, TDA उज्जॅम् 2. Sp. चोइरॅत् 3. West & TDA. पिथ्रे
 4. West & TDA फ्रक्ष्ने, Sp & Mills फ्रक्ष्ने (8) 1 West & Sp. मॅदइद्याइ;
 TDA : मॅदइद्याइ; Mills : मॅदइद्याइ 2. Geld-S1 : आदिश्ति 3. Mills. उर्वाक्षत्
 (9) 1. Geld & Sp : यओश्र दाने, Mills : (यओश्र) दाने.

याँम् हुदानाउश् पइतिशँ सख्यात् क्षथद्या ।
 अँष्वा क्षथा थ्वावोस् असीशतीश् मज्दा ।
 हदँमोइ अषा वोहूचा' श्याँस् मनइहा ॥ ९ ॥

तत् थ्वा पँसा अँश् मोइ वओचा अहुरा ।
 ताँम् दअेनाँम् या हाताँम् वहिस्ता ।
 या मोइ गअेथो अषा फ्रादोइत् हचँम्ना' ।
 आर्मतोइश् उख्धाइश् श्यओथना अँश् दइद्यत् ।
 मख्यो चिस्तोइश् थ्वा ईशतीश् उसँन् मज्दा ॥ १० ॥

तत् थ्वा पँसा अँश् मोइ वओचा अहुरा ।
 कथा तँग् आ वीजँम्यात् आर्मइतिश् ।
 यअेइव्यो मज्दा थ्वाइ वश्येते' दअेना ।
 अजँम्' तोइ आइश् पओउरुयो' फ्रवोइवीदे' ।
 वीस्पँग् अन्यँग् मइन्यँउश् स्पस्या द्वअेषइहा ॥ ११ ॥

तत् थ्वा पँसा अँश् मोइ वओचा अहुरा ।
 कँ अषवा याइश् पँसाइ' द्रँगवो वा ।
 कतारँम् आ अइरो' वा हो वा अइरो' ।
 यँ मा द्रँगवो थ्वा सवा पइती-अँरे' ।
 च्यइहत्' हो नोइत् अयँम् अइरो' मन्येते' ॥ १२ ॥

तत् थ्वा पँसा अँश् मोइ वओचा अहुरा ।

2. West, Sp, Mills, TDA हुदानाउश् 3. West, Sp, Mills, TDA : पइतिश-सख्यात् 4. West, Sp, Geld, Mills, TDA वोहूचा (10) 1. Geld-L3 · हचिम्ना 2. West, Sp, TDA ईशतिश् (11) 1 West, Mills, TDA · वँ जम्यात्, Sp वी जम्यात् 2. West & TDA वषेते, Sp वष्येते 3. West, Sp, TDA · अजँम् 4. Geld · पओउरुयो, Sp. पओउरुये 5. West, SP, TDA · फ्रवोइवीदे 6. West, Sp, Geld, TDA मन्यँउश् (12) 1. West, Sp, Mills, TDA · पँसा 2. Geld & Mills. अँश्रो 3. West & TDA अँरेते 4. West, Sp, TDA : च्यइहत् 5. Geld & Mills. अँश्रो 6. Sp & Mills · मइन्येते; West & TDA : मइन्येते.

कथा द्रुज्म नीश अहत्त' आ नीश' नाषामा' ।
 तैग् आ अवा योइ असुशतोइश पॅरनोइहो ।
 नोइत्त अपह्या आदीव्येइती हचैम्ना' ।
 नोइत्त फ्रसया' वड्हेउश चाण्णरै मनइहो ॥ १३ ॥

तत् थ्वा पॅरसा अॅरश मोइ वओचा अहुरा ।
 कथा अषाइ' द्रुज्म' द्याम् जस्तयो ।
 नी हीम् मॅरज्ज्याइ थ्वह्या माँथाइश सैइह्या' ।
 अँमवइतीम् सिनाँम् दावोइ द्रॅग्वस्र ।
 आ ईश इप्रैग् मज्जा अनाषे' आँस्ताँस्वा ॥ १४ ॥

तत् थ्वा पॅरसा अॅरश मोइ वओचा अहुरा ।
 येज्जी अह्या अषा पोइ मत् क्षयेही ।
 ह्यत् हेम् स्पादा अनओचइहा जमअते ।
 अवाइश उर्वाताइश या तू मज्जा दीदॅरजो' ।
 कुथा अयो कह्याइ वननाँम् ददो ॥ १५ ॥

तत् थ्वा पॅरसा अॅरश मोइ वओचा अहुरा ।
 कै वॅरथ्रम्-जा थ्वा पोइ सैइहा' योइ हेती ।
 चिथा मोइ दाँम् अहूम्-विश' रत्तूम् चीज्दी ।
 अत् होइ वोहू सॅरओषो' जत्तू मनइहा ।
 मज्जा अह्याइ यह्याइ वषी कह्याइचीत् ॥ १६ ॥

तत् थ्वा पॅरसा अॅरश मोइ वओचा अहुरा ।
 कथा मज्जा ज्रम् चरानी हचा क्षमत् ।

(13) 1. Mills. अह्यात् 2. West, Mills, TDA: नीश-नाषामा 3. Geld-
 Mss. हचिम्ना 4. West, Sp, Mills, TDA फ्रस्या (14) 1. West, Sp, TDA:
 अषा 2. West, Sp, Mills, TDA. द्रुज्म 3. West, Sp, Geld, Mills, TDA
 सैग्ह्या 4 West, Mills, TDA: अनाषे (15) 1. West, Sp, Mills, TDA
 दीदॅरजो (16) 1. West, Sp, Geld, Mills, TDA सैग्हा 2 West & TDA
 अहूविश, Sp अहूम् वीश; Mills अहूवीश 3 West, Sp, Mills, TDA सओषो.

आस्कृतीम्^१ क्षमाकाम् ह्यत्रचा^२ मोइ ख्यात् वाक्ष^३ अओषो^३ ।

सरोइ बूज्चाइ हउर्वाता अमरताता ।

अवा मॉथा यै राथमो अषात् हचा ॥ १७ ॥

तत् थ्ना पॅरसा अॅरश मोइ वओचा अहुरा ।

कथा अषा तत् मीज्दम् हनानी ।

दसा अस्पाओ अर्णवइतीश् उश्त्रम्चा ।

ह्यत्^१ मोइ मज्दा अपिवइती^२ हउर्वाता ।

अमरताता यथा ही तओइव्यो दाओइहा ॥ १८ ॥

तत् थ्ना पॅरसा अॅरश मोइ वओचा अहुरा ।

यस्तत् मीज्दम् हनॅते^१ नोइत् दाइती ।

यै ईत् अह्नाइ अॅरज्जुष्था^२ ना दाइते^३ ।

का तैम् अह्ना मइनिश् अइहत् पओउरुये^४ ।

वीद्वो अवाँम् या ईम्^५ अइहत् अपैमा ॥ १९ ॥

चिथॅना मज्दा हुक्षथा दओवा ओइहरे^१ ।

अत् ईत् पॅरसा योइ पिश्येइ^२ती^३ अओइव्यो काम् ।

याइश् गॉम् करपा उसिक्श्चा अओषमाइ^४ दाता ।

याचा कवा आँन्मने^५ उरूदोयता^६ ।

नोइत् हीम् मीज्जन्^७ अषा वास्त्रम् फ़ादइहे^८ ॥ २० ॥

जोत् उ रास्पी -

उश्ता अह्नाइ यह्नाइ उश्ता कह्नाइचीत् ।

- (17) 1. West, Sp, TDA · आस्कृतीम्; Mills आस्कॅरइतीम् 2. West & TDA द्यत्रचा 3 West, Mills, TDA वाक्ष-अओषो, Sp वाक्षओषो (18) 1. West & TDA द्यत् 2. West, Sp, TDA अपवइती (19) 1. West & TDA हनॅते 2 West., Sp, Mills, TDA अॅरज्जुष्थाइ 3. West & TDA दाइते 4. Geld: पोउरुये 5. Sp· ईत् (20) 1 West, Sp, TDA पॅश्येइ^२ती, Mills: पॅश्येइ^२ती 2. West, Sp, TDA अओषमाइ 3. West & TDA: आँन्मने, Sp & Mills. आँन्मने 4. West, Sp, TDA: उरूदूयता 5. West, Sp, TDA मिज्जन् 6. Geld & Mills: फ़ादइहे, Sp: फ़ादइहे, West & TDA: फ़ादइहे.

वसै-क्षयाँस् मज्जदो दायात् अहुरो ।
 उतयूइती तँवीषी गत् तोइ वसैमी ।
 अषेम् देरँद्याइ तत् मोइ दाो आर्मइते ।
 रायो अषीश् वड्हँउश् गओम् मनड्हो ॥ (३ बार)
 अषेम् वोहू वहिश्तेम् अस्ती ।
 उश्ता अस्ती उश्ता अह्वाइ ।
 ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषेम् ॥ (सँ बार)
 तत् थ्वा-पँरँसाँम् हाइतीम् यज्जमइदे ॥
 येञ्हे हाताँम् आअत् येस्ते पइती वड्हो ।
 मज्जदो अहुरो वअथा अषात् हचा ।
 योड्हँाम्चा ताँस्चा तोस्चा यज्जमइदे ॥ २१ ॥

हा ४५

ज्ञोत्रः-

अत् फ्रवक्षया नू गूषोदूम् नू स्रओता ।
 यअेचा अस्नात्^१ यँअेचा दूरात् इषथा ।
 नू ईम् वीस्पा चिश्त्रँ ज्जी मज्जदोड्होदूम् ।
 नोइत् दइबितीम् दुश्-सस्तिश् अहूम् मेरँष्यात्^२ ।
 अका वरना द्रँग्वो^३ हिज्वा^३ आवँरँतो^३ ॥ १ ॥
 अत् फ्रवक्षया अड्हँउश् मइन्यू पओउरुये^१ ।
 ययाो स्पन्याो ऊइती^२ म्रवत् यँम् अड्हँम्^३ ।
 नोइत् ना मनो नोइत् सँड्ह^४ नोइत् स्रतवो ।

Hā 45

- (1) 1. West, Sp, TDA असनात् 2. West, Sp, TDA: मेरँष्यात्
 3. West, Sp, TDA: हिज्वा आ-वरँतो, Mills हिज्वा आ वँरँतो (2) 1. Geld.
 पोज्दये 2. West, Sp, Mills, TDA उइती 3. Geld & Mills अरँत्रँम् 4. West,
 Sp, Geld, Mills, TDA: सँगहा.

नअेदा वरना नोइत् उख्वा नअेदा इयओथना^१ ।
नोइत् दअेना^१ नोइत् उर्वानो^१ हचइत्ते^१ ॥ २ ॥

अत् फ्रवक्ष्या अङ्हेउश अद्या पोउर्वीम्^१ ।
या^२ मोइ वीद्वो मङ्दो वओचत् अहुरो ।
योइ ईम् वै नोइत् इथा माँश्रम् वरषत्ती ।
यथा ईम् मैनाइचा^३ वओचचा ।
अअेइव्यो अङ्हेउश अवोइ अङ्हतु अपैमम् ॥ ३ ॥

अत् फ्रवक्ष्या अङ्हेउश अद्या वहिश्तेम् ।
अषात् हचा मङ्दो^१ वअेदा यै ईम् दात् ।
पतरम्^४ वङ्हेउश वरङ्गयत्तो^५ मनङ्गहो ।
अत् होइ दुगंदा हुश्यओथना^६ आर्मइतिश ।
नोइत् दिन्नजइद्याइ वीस्पा-हिषस् अहुरो ॥ ४ ॥

अत् फ्रवक्ष्या ह्यत्^१ मोइ अओत् स्पत्तोतेमो ।
वचै स्रुइद्याइ ह्यत्^१ मरतअेइव्यो वहिश्तेम् ।
योइ मोइ अह्वाइ सरओषम्^२ दान् चयस्चा ।
उपा-जिमन् हुउर्वाता अमरताता ।
वङ्हेउश मङ्न्यैउश^३ इयओथनाइश मङ्दो अहुरो ॥ ५ ॥

अत् फ्रवक्ष्या वीस्पनाँम् मज्जिश्तेम् ।
स्तवस् अषा यै हुदो योइ हत्ती ।
स्पत्ता मङ्न्यू स्रओत् मङ्दो अहुरो ।
येह्या वहे^४ वोहू फ्रषी मनङ्गहा ।
अद्या स्रत् प्रो मा सास्तू वहिश्ता ॥ ६ ॥

5. Mills इयओथना 6. West & TDA दअेना 7. Sp: उर्वानो 8. West & TDA हचइत्ती (3) 1. West, Sp, Mills, TDA पओउर्वीम् 2. West, Sp, Mills, TDA यौम् 3. Sp मैनाचा (4) 1. Geld मङ्दो 2 West, Sp, Mills, TDA पतरम्; Geld-Jp1 पतरम् 3 Geld & Mills वरङ्गयत्तो 4. Mills: हुश्यओथना (5) 1 West & TDA ह्यत् 2 Geld-Mss स्रओषम् 3. West, Geld, TDA मङ्न्यैउश (6) 1. West & TDA वहे. १

येह्या सवा इषोःती रादङ्गहो ।
 योइ ज्नी ज्वा ओङ्गहर्चा ब्वःतिचा' ।
 अमर्रताइती अषाउनो' उर्वा अअेषो ।
 उतयूता या नॅराँश् साद्रा द्रॅग्वतो ।
 ताचा क्षथ्रा मङ्गदो दाँमिश् अहुरो ॥ ७ ॥
 तैम् नै स्तओताइश् नैमङ्गहो आ वीवरॅषो' ।
 नू ज्नीत् चप्मइनी व्यादरॅसैम् ।
 वङ्गहँउश् मङ्गन्यँउश् इयओथनह्या उख्त्रुग्याचा ।
 वीदुश् अषा यैम् मङ्गदाम् अहुरम् ।
 अत्त होइ वङ्गैःग् देँमाने' गरो निदामा ॥ ८ ॥
 तैम् नै वोहू मत्त मनङ्गहा चिङ्गनुषो ।
 यै नै उँसैन् चोरँत् स्पैन्चा अस्पैन्चा ।
 मङ्गदो क्षथ्रा वरँज्जैन्यो' द्यात् अहुरो ।
 पस्रश् वीरँःग् अह्वाकँःग् फ्रदथाइ आ ।
 वङ्गहँउश् अषा हओज्जोँथ्नात् आ मनङ्गहो ॥ ९ ॥
 तैम् नै यस्त्राइश् आर्मतोइश् मिमङ्गजो ।
 यै ओँन्मैनी' मङ्गदो स्रावी अहुरो ।
 ह्यत्त' होइ अषा वोहूचा' चोइश्त्त मनङ्गहा ।
 क्षथ्रोइ होइ हउर्वाता अमर्रताता ।
 अह्वाइ स्तोइ दाँन् तैवीषी' उतयूइती ॥ १० ॥
 यस्ता दअँवैःग् अपगो मङ्गयाँस्चा' ।

- (7) 1. West, Sp, Mills, TDA : ब्वइःतिचा 2 West, Sp, Mills, TDA
 अषओनो (8) 1. West & TDA : वँ वरँषो 2 West, Sp, Geld, TDA : मन्यँउश्
 3. West & TDA : देँमाने (9) 1. West, Sp, TDA : वरँज्जी नो (10) 1 West,
 Sp, Mills, TDA . ओँन्मइनी 2. West & TDA य्यत्त 3 West, Sp, Geld, Mills,
 TDA : 'वोहूचा 4 West, Sp, Geld, Mills, TDA . तैवीषी (11) 1 West, Sp,
 TDA : मङ्गयाँस्चा.

तरै-माँस्ता॑ योइ ईम् तरै-मन्य॑ता॑ ।
 अन्यै॑ग् अह्नात् ये होइ अरैम्॑ मन्याता॑ ।
 सओष्य॑तो॑ दै॑ग् पतोइश् स्पै॑ता दअेना ।
 उर्वथो॑ ब्राता॑ ता॑ वा मज्झा अहुरा ॥ ११ ॥

जोत्र उ रास्पीः-

उश्ता अह्नाइ यह्नाइ उश्ता कह्नाइचीत् ।
 वसै-क्षयौ॑स् मज्झो दायात् अहुरो ।
 उत्तयूइती त्वीषी॑ गत् तोइ वसैमी ।
 अषेम् देरैद्याइ तत् मोइ दो आर्मइते ।
 रायो अषीश् वड्ढे॑उश् गअेम् मनड्ढो ॥ (डु बाए)
 अषेम् वोहू वहिश्ते॑म् अस्ती ।
 उश्ता अस्ती उश्ता अह्नाइ ।
 ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषेम् ॥ (सँ बाए)
 अत्-फ्रवक्ष्यौ॑म् हाइतीम् यज्मइदे ॥
 येञ्हे हाता॑म् आअत् येस्ते पइती वड्ढो ।
 मज्झो अहुरो वअेथा अषात् हचा ।
 योड्ढाँम्चा ताँस्चा ताँस्चा यज्मइदे ॥ १२ ॥

~~~~~

2. West, Sp, TDA : तरैम् माँस्ता 3. West, Sp, TDA : तरैम् मइन्य॑ता
 4. West & TDA : अरैम् 5. West & TDA : मइन्याता; Sp : मइन्य॑ता 6. West,
 Sp, TDA : सओष्य॑तो 7. Geld : बराता पता.

हा ४६

जोतः-

काँम् नमोइँ ज़ाँम् कुश्रा नमोइँ अयेनी ।
 पइरी ख्वअँतैउश् अइर्यमनस्चा ददइती ।
 नोइत् मा क्षनाउश् या वँरँजँना हँचा ।
 नअेदा दख्यँउश् योइ सास्तारो द्रँग्वँतोँ ।
 कथा थ्ना मज्दा क्षनओषाइ अहुरा ॥ १ ॥
 वअेदा तत् या अह्वी मज्दा अनअेषो ।
 मा कम्नप्रन्वा ह्यत्चा कम्नाना अह्वी ।
 गँरँजोइ तोइ आ ईत् अवअेना' अहुरा ।
 रफ्रँम् चग्वो ह्यत् प्रयो प्रयाइ दइदीत् ।
 आख्तो वड्हँउश् अपा ईशतीम् मनइहो ॥ २ ॥
 कदा मज्दा योइ उख्लानो अस्तौम् ।
 अड्हँउश् दरँथाइ फ्रो अपह्या फ्रारँते ।
 वँरँजदाइश् सँडहाइश् सओश्यँतोँम् स्रतवो ।
 कअेइव्यो ऊथाइ वोहू जिमत् मनइहा ।
 मइव्यो थ्ना सँस्त्राइ वँरने' अहुरा ॥ ३ ॥
 अत् तँग् द्रँग्वो यँग् अषह्या वज्द्रँग् पात् ।
 गाो फ्रोर्तोइश् षोइथ्रह्या वा दख्यँउश् वा ।
 दुजजोवो हाँस् ख्वाइश् श्यओथनाइश् अहँमुस्तोँ ।
 यस्तँम् क्षथात् मज्दा मोइथत् ज्यातँउश् वा ।
 हो तँग् फ्रो-गाो पथ्मँग् हुचिस्तोइश् चरात् ॥ ४ ॥

Hā 46

- (1) 1. Geld: काम् 2. West, Sp, Mills, TDA: नमो 3. Sp: द्रँग्वतो
 (2) 1. West, Sp, Mills, TDA: आवअेना 2 West & TDA: व्यत् (3) 1.
 West, Sp, Geld, Mills, TDA. सँडहाइश् 2. Sp सओश्यँतोँम् 3. Sp: सँस्त्राइ
 4. West & TDA: वँरने (4) 1. Mills: श्यओथनाइश् 2. West & TDA: अहँम्-
 उस्तो, Sp: अहँम् उस्तो, Mills: अहँमुस्तो 3. West, Sp, TDA. चरत्.

यै वा क्षयाँस् अदाँस् द्रीता अयत्तम् ।
 उर्वातोइश् वा हुज्जैत्तुश् मिथोइब्ब्यो वा ।
 रफ्ना ज्वाँस् यै अषवा द्रैग्वात्तम् ।
 वीचिरो हाँस् तत् प्रो ख्वअेतवे' म्रुयात् ।
 उज्जइथ्योइ ईम् मज्जदा ख्रून्यात् अहुरा ॥ ५ ॥
 अत् यस्तैम् नोइत् ना इसँमो' आयात् ।
 द्रूजो ह्वो दामाँम्' हइथ्या' गात् ।
 ह्वो ज्नी द्रैग्वाो यै द्रैग्वाइते' वहिश्तो ।
 ह्वो अषवा यह्वाइ अषवा प्रयो ।
 ह्यत्' दअेनो पओउरुयो दो अहुरा ॥ ६ ॥
 कैम् ना मज्जदा मवइते' पायूम् ददात्' ।
 ह्यत्' मा द्रैग्वाो दीदरषता अअेनइहे' ।
 अन्वैम् थ्वह्वात् आथस्चा मनइहस्चा ।
 ययो इयओथनाइश्' अषेम् थओश्ता अहुरा ।
 ताँम् मोइ दाँस्त्वाँम् दअेनथाइ फ्रावओचा ॥ ७ ॥
 यै वा मोइ यो गअेथो दज्जे' अअेनइहे' ।
 नोइत् अह्वा मा आथिश् इयओथनाइश्' प्रोस्यात् ।
 पइत्यओगँत् ता अह्वाइ जसोइत् द्वअेषइहा ।
 तन्वैम् आ या ईम् हुज्यातोइश् पायात् ।
 नोइत् दुज्ज्यातोइश् काचीत् मज्जदा द्वअेषइहा ॥ ८ ॥
 कै ह्वो यै मा अरँद्रो चोइथत् पओउरुयो' ।

- (5) 1. West, Sp, Mills, TDA · जवाँस् 2. West & TDA: ख्वअेतवे
 (6) 1. West, Sp, Mills, TDA इस्मनो 2. West, Mill, Geld, TDA: दामाँन्
 3. West, Mills, TDA: हअेथह्वा, Sp हअेथह्वा 4. West & TDA: द्रैग्वाइते
 5. West & TDA: य्यत् (7) 1. West & TDA मवइते 2. Geld-Mss: ददो
 3. West & TDA: य्यत् 4. West & TDA: अअेनइहे; Geld-J3 S1: अअेनइहे
 5. Mills · इयओथनाइश् (8) 1. West, Sp, Mills, TDA · दज्जदी 2. West & TDA:
 अअेनइहे, Geld-J3.S1: अअेनइहे 3. Mills इयओथनाइश् . (9) 1. Geld: पओउरुयो.

यथा ध्वा उञ्जीतीम् उञ्जोही^१ ।
 श्यओथनोइ^२ स्पँत्तम् अहुरम् अषवन्म् ।
 या तोइ अषा या अषाई^३ गैउश् तषा म्रओत् ।
 इषँती मा ता तोइ वोह् मनइहा ॥ ९ ॥
 यँ वा मोइ ना गँना वा मज्दा अहुरा ।
 दायात् अइहँउश् या तू वोइस्ता वहिस्ता ।
 अषीम् अषाइ वोह् क्षथ्रम् मनइहा ।
 यँस्चा हक्ष्वाइ क्ष्मावताँम् वहाइ आ ।
 फ्रो ताइश् वीस्पाइश् चिन्वतो फ्रफ्रा पँरतूम् ॥ १० ॥
 क्ष्वाइश् यूजँन् करपनो कावयस्चा ।
 अकाइश् श्यओथनाइश्^४ अहूम् मँरँ गँइद्याइ^५ मषीम् ।
 यँग् खँ उवाँ ख्वअेचा स्त्रओदत्^६ दअेना ।
 ह्यत्^७ अइवी-गँमेन् यथा चिन्वतो पँरतुश् ।
 यवोइ वीस्पाइ द्रूजो दँमानाइ अस्तयो ॥ ११ ॥
 ह्यत्^८ उस् अषा नप्त्यअेषू नप्रषुचा ।
 तूरह्या उजँन् प्रयानह्या अओज्यअेषू ।
 आर्मतोइश् गअेथो फ्रादो ध्वक्ष्वाइहा ।
 अत् ईश् वोह् हँम् अइवी-मोइस्त मनइहा ।
 अअेइव्यो रफ्रध्राइ मज्दो सस्ते^९ अहुरो ॥ १२ ॥
 यँ स्पितामँम् ज़रथुश्त्रँम् रादइहा ।
 मँरतअेषू क्ष्नाउश् ह्यो ना फ्रँरसूइद्याइ^{१०} अँरध्वो^{११} ।
 अत् होइ मज्दो अहूम् ददात् अहुरो ।

2. West & TDA : उञ्जोही; Sp. उञ्जोही 3. Mills : श्यओथनोइ 4. West,
 Sp, Mills, TDA : अषा (11) 1. Sp & Mills : श्यओथनाइश् 2. West & TDA :
 मँरँगँद्याइ, Sp : मँरँगँद्याइ 3. West, Sp, Mills, TDA : स्त्रओज्दत् 4. West &
 TDA : ध्यत् (12) 1. West & TDA : ध्यत् 2. West & TDA : सस्ते (13) 1
 West, Sp, Mills, TDA : फ्रँरसूइद्याइ अँरध्वो.

अह्नाइ गअेथो वोहू फ़ादत् मनइहा ।
 तैम् वै अषा मैह्नाइदी^१ हुशह्नाइम् ॥ १३ ॥
 ज़रथुन्ना कस्-ते^१ अषवा उर्वथो ।
 मज़ोइ मगाइ कै वा फ़रसूइद्याइ^२ वरती^३ ।
 अत् ह्यो कवा वीस्तास्यो याही ।
 यै-ग्स्तू मज़दा हर्देमोइ^४ मिनश् अहुरा ।
 तै-ग् ज़यया वड्हैउश् उख्वाइश् मनइहो ॥ १४ ॥
 हअेचत्-अस्या वक्ष्या वै स्पितमोइहो ।
 ह्यत् दार्थै-ग्^१ वीचयथा^२ अदार्थोश्चा ।
 ताइश् यूश् इयओथनाइश्^३ अषम् क्षमइव्या ददुये^४ ।
 याइश् दाताइश् पओउरुयाइश् अहुरह्या ॥ १५ ॥
 फ़रषओन्ना^१ अथा तू अर्द्राइश् इदी ।
 ह्योग्वा ताइश् यै-ग् उस्वही उश्ता स्तोइ ।
 यथा अषा हचइते^२ आर्मइतिश् ।
 यथा वड्हैउश् मनइहो ईश्ता क्षथम्^३ ।
 यथा मज़दो वरदेमाम् पअेइती^४ अहुरो ॥ १६ ॥
 यथा^१ वै अप्रमानी सैङ्हानी^२ ।
 नोइत् अनप्रमाम् दे-जामास्या ह्योग्वा ।
 हदा वै-स्ता^३ वल्लै-ग् सँरओषा^४ रादइहो ।
 यै वीचिनओत्^५ दार्थम्चा अदार्थम्चा ।
 दड्दर^६ म-त् अषा मज़दो अहुरो ॥ १७ ॥

2. Sp: मैह्नाइदे (14) 1. West & TDA: कस्ते 2 West & TDA: फ़रसूइद्याइ 3. West, Sp, TDA: वस्ती 4 West, Sp, Mills, TDA: हर्देमोइ (15) 1 West & TDA व्यश् 2. Sp: दार्थै-ग् वीचयथा अथा 3. Mills: इयओथनाइश् 4. West & TDA: ददुये (16) 1. West, Sp, Mills, TDA. फ़रषओन्ना 2 West & TDA. हचइते 3 West, Sp, Mills, TDA. अथा 4. West & TDA. पअेइते; Mills: पअेइते, Sp: पअेइते (17) 1 Geld-Mss. यथा 2. Geld सै-ग्हानी 3. Geld: वैस्ता; West, Mills, TDA: वीस्ता 4. West, Sp, Mills, TDA: सँरओषा 5. Sp: वीचिनोइत् 6. West, Sp, Geld, Mills, TDA: द-प्र.

यै मइव्या यओश् अह्वाइ अस्चीत् वहिस्ता ।
 मख्यो इस्तोइश् वोह चोइषम् मनइहा ।
 ऑस्तैग् अह्वाइ यै नो ऑस्ताइ' दइदीता ।
 मइदा अषा इमाकम् वारम् इनओषम्नो ।
 तत् मोइ इरतैउश् मनइहस्वा वीचिथेम् ॥ १८ ॥
 यै मोइ अषात् हइथीम् हचा वरषइती ।
 इरथुइत्राइ ह्यत् वस्वा फ्रैषोतेमम् ।
 अह्वाइ मीज्देम् हनेते पराहम् ।
 मनै-विस्ताइश् मत् वीस्पाइश् गावा' अज्जी ।
 ताचीत् मोइ सास् त्वेम् मइदा वअेदिस्तो ॥ १९ ॥

ज्ञोत्र उ रास्पी -

उस्ता अह्वाइ यह्वाइ उस्ता कह्वाइचीत् ।
 वसे-क्षयोस् मइदो दायात् अहुरो ।
 उतयूइती तैवीषी गत् तोइ वसेमी ।
 अषम् देरघाइ तत् मोइ दो आर्मइते ।
 रायो अषीश् वइहेउश् गअेम् मनइहो ॥ (डु बार)
 अषम् वोह वहिस्तम् अस्ती ।
 उस्ता अस्ती उस्ता अह्वाइ ।
 ह्यत् अषाइ वहिस्ताइ अषम् ॥ (सँ बार)

कन्नमअेज्जाम् हाइतीम् यज्जमइदे । उस्तवइतीम् गाथाम् अषओनीम् अषहे
 रत्तुम् यज्जमइदे । उस्तवइत्यो गाथयो हं दाता यज्जमइदे ॥
 येइहे हाताम् आअत् येस्ते पइती वइहो ।
 मइदो अहुरो वअेथा अषात् हचा ।
 योइहाम्चा तास्वा तोस्वा यज्जमइदे ॥ २० ॥

(18) 1. West & TDA: ऑस्ता 2. Sp: वीचिथेम् (19) 1. West,
 Mills, TDA: फ्रैषोतेमम् 2. West, Sp, Mills, TDA: हनेइती 3. West, Sp,
 TDA: °वीस्ताइश् 4. West, Mills, TDA: गवा.

स्पेतामइन्युश गाथा

हा ४७

ज्ञोत्र उ रास्वीः-

॥ नमो वै गाथो अषओनीश ॥

स्पेता मइन्यू वहिस्ताचा मनइहा ।
हचा अषात् श्यओथनाचा वचइहाचा ।
अह्नाइ दौन् हउर्वाता अमरताता ।
मइदो क्षुथा आर्मइती अहुरो ॥ १ ॥ (इ बाद्)

ज्ञोत्रः-

अह्ना मइन्यैउश' स्पेनिस्तद्या वहिस्तैम् ।
हिइवा उरुधाइश वइहैउश अँअआनू मनइहो ।
आर्मतोइश जस्तोइव्या श्यओथना' वैरंज्यात् ।
ओया चिस्ती ह्यो सा' अषह्ना मइदो ॥ २ ॥
अह्ना मइन्यैउश' त्वैम् अही ता स्पेतो ।
यै अह्नाइ गाँम् रान्यो-स्करंतीम् हैम्-तषत् ।
अत् होइ वास्त्राइ' रामा दाओ आर्मइतीम् ।
ह्यत् हैम् वोहू मइदा हैम्-फ्रस्ता' मनइहा ॥ ३ ॥
अह्नात् मइन्यैउश' रारंश्येइती' द्रैग्वतो' ।

SPĒNTĀMAINYUŚ GĀTHĀ

Hā 47

The Spēntāmainyuś Gāthā is composed of 4 chapters 47-50.

(1) 1. Mills: श्यओथनाचा 2. West, Sp, TDA: दौ (2) 1. West, Sp, Geld, TDA: मन्यैउश 2. West & TDA: अँ अँ आ नू; Mills. अँअँआ नू 3. Mills: श्यओथना 4. Sp: वैरंज्यात् 5. Geld & Mills: पता (3) 1. West, Sp, Geld, TDA: मन्यैउश 2. Mills: स्करंतीम् 3. West, Sp, Mills, TDA: वात्रा 4. West & TDA: व्यत् 5. West, Sp TDA: हीम् 6. West, Sp, TDA: हैम्-फ्रस्ता; Mills: (हैम्) फ्रस्ता (4) 1. West, Sp, Geld, TDA: मन्यैउश 2. West, Sp, TDA: रारंश्येइती द्रैग्वतो.

मज्झदा^१ स्पे^२तात् नोइत् इथा अषाउनो^३ ।
 कसे^४उश्चीत् ना अषाउने^५ काथे अइहत् ।
 इस्वाचीत् हाँस् परओश अको द्रँग्वाइते^६ ॥ ४ ॥

ताचा स्पे^२ता मइन्यू मज्झदा अहुरा ।
 अषाउने चोइश या ज्जी चीचा वहिस्ता ।
 हनरँ थ्व्रह्मात् जओषात् द्रँग्वाओ वक्षइती ।
 अह्या इयओथनाइश^१ अकात् आश्याँस् मनइहो ॥ ५ ॥

ता दाओ स्पे^२ता मइन्यू मज्झदा अहुरा ।
 आथा वइह्हाउ वीदाइतीम्^१ रानोइब्ब्या ।
 आर्मतोइश दे^२वॉज्जइहा अषक्याचा ।
 हा ज्जी पओउरुश^३ इषे^४तो^५ वाउराइते^६ ॥ ६ ॥

ज्ञोत् उ रास्पीः-

स्पे^२ता मइन्यू आर्मइती अहुरो ॥ (३ बार)

अषेम् वोहू वहिस्तम् अस्ती ।

उस्ता अस्ती उस्ता अह्वाइ ।

ह्यत् अषाइ वहिस्ताइ अषेम् ॥ (६ बार)

स्पे^२ता-मइन्यूम् हाइतीम् यज्जमइदे ॥

येग्हे हाताँम् आअत् येस्ते पइती वइहो ।

मज्झदो अहुरो वअथा अषात् हचा ।

योइह्हाँम्चा ताँस्चा ताओस्चा यज्जमइदे ॥ ७ ॥

3. West, Sp, Mills, TDA: मज्झदो 4. West, Sp, TDA: अषओनो
 5. West, Sp, TDA: अषओने 6. West & TDA. द्रँग्वाइते (5) 1. Mills:
 इयओथनाइश (6) 1. West & TDA: वीदाइते; Mills & Sp: वीदाइते 2. Geld:
 पोउरुश; Sp: पोउरुश; Mills: पओउरुश 3. Sp: इषे^४ती 4. West & TDA:
 वाराइते.

हा ४८

ज्ञोत्:-

येज्ञी अदाइश् अषा द्रूजम् वैङ्ङहइती ।
 ह्यत् आँसपुता या दइविताना फ्रओख्ता ।
 अमरँताइती दअत्राइश्चा मर्याइश्चा ।
 अत् तोइ सवाइश् वळ्ळम् वक्षत् अहुरा ॥ १ ॥
 वओचा मोइ या त्वैम् वीद्वो अहुरा ।
 परा ह्यत् मा या मैङ्ग् पँरथा जिमइती ।
 कत् अषवा मज्दा वैङ्ङहत् द्रँग्वत्तम् ।
 हा ज्ञी अङ्ङहँउश् वडुही विस्ता आकँरँइतिश् ॥ २ ॥
 अत् वअदँम्नाइ वहिस्ता साख्नाँम् ।
 यँम् हुदो सास्ती अषा अहुरो ।
 स्पँतो वीद्वो यअचीत् गूज्जा सँङ्ङहोङ्ङहो ।
 थ्नावँम् मज्दा वङ्ङहँउश् ख्थ्ना मनङ्ङहो ॥ ३ ॥
 यँ दात् मनो वह्यो मज्दा अश्यस्चा ।
 ह्यो दअनाँम् श्यओथनाचा वचङ्ङहाचा ।
 अद्या ज्ञओपँङ्ग् उश्तिश् वरँङ्ग् हचइते ।
 थ्नाह्यी ख्नातो अँपँम् नना अङ्ङहत् ॥ ४ ॥
 हुक्ष्था क्षँताँम् मा नँ दुश्-क्ष्था क्षँता ।
 वङ्ङहुयो चिस्तोइश् श्यओथनाइश् आर्मइते ।

Hā 48

- (1) 1. West & TDA: व्यत् 2. West, Sp, TDA: मर्याइश्चा (2) 1. Geld: वैङ्ङहत् 2. Geld: आकँरँइतिश् (3) 1. West & TDA: यँ 2. West & TDA: स्पँतो 3. Geld: सँङ्ङहोङ्ङहो, Mills: सँङ्ङहोङ्ङहो (4) 1. West & TDA: अश्यस्चा, Sp: अषयस्चा 2. Mills: श्यओथनाचा 3. West & TDA: इत्तइती (5) 1. West, Sp, Mills, TDA: दुश्-क्ष्था 2. Sp: वडुह्यो 3. Mills: श्यओथनाइश् 4. West & TDA: आर्मइते.

यओज्दो मश्याइ^१ अइपी ज्ञाथंम् वहिस्ता ।
गवोइ वरंज्यातांम् तांम् नै ख्वरंथाइ प्रपुयो ॥ ५ ॥

हा जी नै हुषोइथेमा हा नै उतयूइतीम् ।
दात् तैवीषीम्^२ वड्हैउश मनइहो वरंथे ।
अत् अख्याइ अषा मज्दो उर्वरो वक्षत् ।
अहुरो अड्हैउश ज्ञाथोइ पओउरुयेहा^३ ॥ ६ ॥

नी अअेषमो नी घातांम् पइती^४ रंभेम् पइती^५ स्योदूम^६ ।
योइ आ वड्हैउश मनइहो दीद्रघ्जोदुये^७ ।
अषा व्योम् येहा हिथाउश^८ ना स्पेत्तो ।
अत् होइ दामांम्^९ थ्वह्वी आ-दांम् अहुरा ॥ ७ ॥

का तोइ वड्हैउश मज्दा क्षथहा ईशित्श ।
का तोइ अषोइश थ्वख्यो मइब्यो अहुरा ।
का थ्वोइ अषा आको अरंद्रे^{१०}ग् इश्या^{११} ।
वड्हैउश मइन्यैउश^{१२} श्यओथननांम् जवरो ॥ ८ ॥

कदा वओदा येजी चहा क्षयथा ।
मज्दा अषा येहा मा आइथिश् द्वअेथा ।
अरंश् मोइ अरंजूचांम्^{१३} वड्हैउश वफुश् मनइहो ।
वीघात् सओश्यांस्^{१४} यथा होइ अषिश् अड्हत् ॥ ९ ॥

कदा मज्दा माँनरोइश् नरो वीसे^{१५}ते^{१६} ।
कदा अजैन् मूथंम् अहा मदहा^{१७} ।

5. West, Sp, TDA मश्याइ (6) 1. West, Sp, Geld, Mills, TDA : तैवीषीम् 2. West पोउरुयेहा (7) 1 West, Sp, TDA · पइति 2. Geld: स्योदूम
3. West: दीघजो दुये; TDA दीदरंघ्जो दुये, Sp· दीद्रघ्जो दुये 4 West, Sp, Mills, TDA: हिथओश 5. West & TDA: दामाँन् (8) 1. West, Sp, TDA: इष्या
2. West, Sp, Geld, TDA · मन्यैउश (9) 1. Mills: (अरंजू) ऊर्वांम् 2. West, Sp, TDA: सओश्यांस् (10) 1. West & TDA: वीसेते 2. Geld: मगहा. . .

या अङ्ख्या^३ करपनो^४ उरुपये^५ती ।
 याचा स्त्रु दुशे-क्षुधा^६ दख्युनाम् ॥ १० ॥
 कदा मज्जा अषा मत् आर्मइतिश ।
 जिमत् क्षुधा हुषेइतिश^१ वास्त्रवइती ।
 कोइ द्रैग्बोदबीश स्त्रुराइश रामाम् दौ^२ते ।
 कैङ्ग आ वङ्हेउश जिमत् मनङ्हो चिस्तिश ॥ ११ ॥
 अत् तोइ अङ्हेन् सओष्य^३तो^४ दख्युनाम् ।
 योइ क्षुन्म् वोहू मनङ्हा हचो^५ते ।
 श्यओथनाइश^६ अषा थ्वह्या मज्जा सैङ्हह्या ।
 तोइ ज्जी दाता हमअस्तारो^७ अअेषम् मद्या ॥ १२ ॥

ज्ञोत् उ रास्पी.-

स्पे^८ता मङ्ग्यु वहिस्ताचा मनङ्हा ।
 हचा अषात् श्यओथनाचा वचङ्हाचा ।
 अह्याइ दान् हउर्वाता अमरेताता ।
 मज्जादो क्षुधा आर्मइती अहुरो ॥ (ड बार)
 अषेम् वोहू वहिस्तम् अस्ती ।
 उस्ता अस्ती उस्ता अह्याइ ।
 ह्यत् अषाइ वहिस्ताइ अषेम् ॥ (सें बार)
 येज्जी-अदाम् हाइतीम् यज्जमइदे ॥
 येज्हे हाताम् आअत् येस्ते पइती वङ्हो ।
 मज्जादो अहुरो वअथा अषात् हचा ।
 योङ्हाम्चा तास्चा तोस्चा यज्जमइदे ॥ १३ ॥

3. West, Sp, Geld, Mills, TDA . अस्पया 4. Mills . कर्पनो 5. West,
 Geld, Mills, TDA . उरुपयेइस्ती 6. West, Sp, Mills, TDA : दुश-क्षुधा (11) 1.
 West, Sp, Mills, TDA . हुषितिश 2. West & TDA : दौस्ते (12) 1. West,
 Sp, TDA . सओष्यस्ती 2. West & TDA : हचोस्ते 3. Mills : श्यओथनाइश
 4. Geld : सैङ्गह्या 5. West, Sp, TDA : हमअेषो.

हा ४९

ज्ञोत्तः-

अत् मा यवा वै॑द्रो पक्ने॑ मज्जिस्तो ।
 ये॑ दुश्-अ॒र॒थीश् चि॒क्षु॒षा अषा मज्जदा ।
 वडु॒ही॑ आदा गइदी॑ मोइ आ मोइ॑ अरपा ।
 अह्या वोहू॑ अओषो वीदा मनइहा ॥ १ ॥
 अत् अह्या मा वै॑द्रह्या मानयेइती॑ ।
 लकअेषो॑ द्र॒ग्वतो॑ दइविता अषात् रा॒रषो॑ ।
 नोइत् स्पे॑त्ता॒म् दोर॑स्त अह्याइ स्तोइ आर्मइतीम् ।
 नअेदा वोहू॑ मज्जदा फ्रस्ता मनइहा ॥ २ ॥
 अत्चा अह्याइ वर॑नाइ मज्जदा निदात्तम् ।
 अष॑म् सइद्याइ लकअेषाइ राषये॒ह्ये॑ द्रुक्ष् ।
 ता वडु॒है॑उश् सर॑ इज्याइ॑ मनइहो ।
 अ॒त्तरे॑ वीस्पे॑ग् द्र॒ग्वतो॑ ह॒स्मे॑ग् अ॒त्तरे॑ म्रुये॑ ॥ ३ ॥
 योइ दुश्-र॒त्रथ्ना॑ अअेषे॒मम् वर॑देन् रामे॒मचा॑ ।
 ए॒वाइश् हि॒ज्जु॒वीश् फ्र॒षुय॒स्र अ॒प्र॒षुय॑त्तो ।
 यअेषा॑म् नोइत् ह॒र॒स्ताइश् वा॑स् दुज्व॒र॒स्ता॑ ।
 तोइ दअे॒वे॑ग् दा॒न् या द्र॒ग्वतो॑ दअेना ॥ ४ ॥
 अत् ह्यो मज्जदा॑ ईजाचा आज्जइतिश्चा ।
 ये॑ दअेना॑म् वोहू॑ सार॒स्ता॑ मनइहा ।
 आर्मतोइश् कस्चीत् अषा हु॒ज्जे॑त्तुश् ।
 ताइश्चा वीस्पाइश् थ्वही क्षथोइ अहुरा ॥ ५ ॥

- (1) 1. West, Sp, TDA फ्र॒क्के 2. Geld· दु॒शे॒र॒थीश् 3. West, Sp, Mills, TDA· वडु॒है॑उश् 4. Sp गइदी आ मोइ (2) 1. Sp मानयअेइती 2. West & TDA· स्पे॒न्ता॑म् (3) 1. West, Sp, TDA· राषय॒ह्ये॑ 2. Sp· इ॒ज्या 3. West & TDA अ॒त्तरे॑ 4. West & TDA : म्रुये॑ (4) 1. West, Sp, TDA : दु॒ज्व॒र॒स्ताइश् (5) 1. West, Sp, TDA मज्जदो.

फ्रो वो फ्रुअेरया' मज्दा अषम्चा म्रुइते' ।
 या वै रुत्रतेउश इमाकहा आ-मनइहा ।
 अरेश वीचिद्याइ यथा ई स्रावयअेमा ।
 ताम् दअेनाम् या इमावतो अहुरा ॥ ६ ॥
 तत्चा वोहू मज्दा स्रओतू मनइहा ।
 स्रओतू अषा गूषहा तू अहुरा ।
 कै अइर्यमा कै रुत्रअेतुश दाताइश अइहत् ।
 ये वैरुज्जनाइ वडुहीम् दात् फ्रसस्तीम् ॥ ७ ॥
 फ्रुषओरुत्राइ' उवाज्जिस्ताम् अषहा दाो ।
 सरम् तत् थ्वा मज्दा यासा अहुरा ।
 मइव्याचा याम् वइहाउ थ्वह्वी आ क्षथोइ ।
 यवोइ वीस्पाइ फ्रुअेस्तोइहो ओइहामा ॥ ८ ॥
 स्रओतू साल्लो फ्रुअेगुह्यो सुये' तइतो ।
 नोइत् अरेश-वचो सरम् दिदाम्' द्रुग्नाता ।
 ह्यत् दअेनाो' वहिइते' यूज्जन् मीज्दे ।
 अषा यूख्ता' याही दे-जामास्पा' ॥ ९ ॥
 तत्चा मज्दा थ्वह्वी आदाम् निपोइहे' ।
 मनो वोहू उरुनस्चा अषाउनाम्' ।
 नमस्चा या आर्मइतिश ईजाचा ।
 माँजा क्षथा वइइहा अवेमीरा ॥ १० ॥
 अत् दुशक्षुअे'ग्' दुश-इयओथने'ग्' दुज्वचइहो ।
 दुज्दअेने'ग्' दुश-मनइहो द्रुग्वतो ।

(6) 1. West & TDA फ्रुअेया 2. West & TDA : म्रुइते (8) 1. West, Sp, Mills, TDA . फ्रुषओरुत्राइ (9) 1. TDA : सुये 2. West, Mills, TDA : ददोस् 3. Sp . दअेना 4. West & TDA वहिइते 5. West, Sp, Mills, Geld, TDA : युख्ता 6. Geld, Mills, Sp . देजामास्पा (10) 1. West & TDA : निपोइहे 2 West, Sp, TDA : अषओनाम् (11) 1. West, Sp, TDA : दुश-क्षुअे'ग्' 2. Mills . 'इयओथने'ग्'.

अकाइश ख्वरथाइश पइती उरवाँनो पइत्येइ२ती' ।
 दूजो देमाने' हइथ्या अइहन् अस्तयो ॥ ११ ॥
 कत् तोइ अषा ज्वअ२ते' अवइहो ।
 ज़रथुइराइ कत् तोइ वोहू मनइइश ।
 येँ वै स्तओताइश मइदा प्रीनाइ अहुरा ।
 अवत् यासोस् ह्यत् वै ईइता' वहिइतेम् ॥ १२ ॥

जोत् उ रास्पीः-

स्पे२ता मइन्यू वहिइताचा मनइइहा ।
 हचा अषात् इयओथनाचा वचइइहाचा ।
 अह्नाइ दाँन् हउवाता अमरेताता ।
 मइदो क्षथा आर्मइती अहुरो ॥ (उ बार)
 अषेम् वोहू वहिइतेम् अस्ती ।
 उइता अस्ती उइता अह्नाइ ।
 ह्यत् अषाइ वहिइताइ अषेम् ॥ (सँ बार)
 अत्-मा-यवोम् हाइतीम् यज्मइदे ॥
 येइहे हातोम् आअत् येखे पइती वइहो ।
 मइदो अहुरो वअथा अषात् हचा ।
 योइइहाम्चा तोस्चा तोस्चा यज्मइदे ॥ १३ ॥

3 West, Sp, TDA : पइति-य२तो; Mills : (पइति) य२ती 4. West &
 TDA : देमाने (12) 1. West & TDA : ज्वये२ते, Mills : ज्वयेइ२ते; Sp : ज्वय२ते
 2. West, Sp, TDA : इइता.

दाता अङ्हेँउश अरदत्त वोहू मनङ्हा ।
हङ्थ्यावरँशतोम्^२ ह्यत् वस्त्रा ऋषोत्तमम्^३ ॥ ११ ॥

ज्ञोत् उ रास्पी -

स्पँता मङ्न्यू वहिस्ताचा मनङ्हा ।
हचा अषात् इयओथनाचा वचङ्हाचा ।
अह्नाइ दाँन् हउर्वाता अमँरताता ।
मङ्दो क्षत्रा आर्मइती अहुरो ॥ (उ बार्)

अषम् वोहू वहिस्तम् अस्ती ।
उस्ता अस्ती उस्ता अह्नाइ ।
ह्यत् अषाइ वहिस्ताइ अषम् ॥ (सँ बार्)

कत्-मोइ-उर्वाम् हाइतीम् यज्मइदे ।
स्पँता-मङ्न्यूम् गाथाम् अषओनीम् अषहे रतुम् यज्मइदे ।
स्पँता-मङ्न्यैउश^१ गाथयो हँदाता यज्मइदे ॥

येञ्हे हाताम् आअत् येस्ते पइती वङ्हो ।
मङ्दो अहुरो वओथा अषात् हचा ।
योङ्हाँमचा तोस्चा तोस्चा यज्मइदे ॥ १२ ॥

~~~~~

2. West, Mills, TDA : °वरँशतोम् 3. West, Mills, TDA : ऋषोत्तमम्
(12) 1. West, Sp, TDA . °मन्यैउश.

वोहूक्षथ्र गाथा

हा ५१

ज्ञोत्र उ रास्पीः-

॥ नमो वै गाथो अषओनीश् ॥

वोहू क्षथ्रम् वइरीम् । वागंम् अइवी-वइरिश्तम् ।
वीदीषंम्नाइश् ईजाचीत् । अषा अरतर्-चरइती ।
श्यओथनाइश् मज्दा वहिश्तम् । तत् नै नूचीत् वरषाने ॥१॥ (उ बाश्)

ज्ञोत्रः-

ता वै मज्दा पओउर्वीम् । अहुरा अषाइ' येचा ।
तइव्याचा आर्मइते' । दोइषा' मोइ' इश्तोइश् क्षथ्रम् ।
क्षमाकंम् वोहू मनइहा । वह्वाइ दाइदी सवइहो ॥ २ ॥
आ वै गँउश्' आ-हँम्-यरतू' । योइ वै श्यओथनाइश् साररते' ।
अहुरो अषा-हिज्वा' । उरुधाइश् वइहँउश् मनइहो ।
यअेषांम् तू पओउरुयो' । मज्दा फ्रदक्षता अही ॥ ३ ॥
कुथा आरोइश् आ' फ्रसँरतुश्' । कुथा मँरज्जुदिका' अक्षतत् ।
कुथा यसो ख्यैन् अषंम् । कू स्पँता आर्मइतिश् ।
कुथा मनो वहिश्तम् । कुथा थ्वा क्षथ्रा मज्दा ॥ ४ ॥

VOHŪKSHATHRA GĀTHĀ

Hā 51

The Vohūkshathra Gāthā is composed of chapter 51 alone.

- (1) 1. West, Sp, Mills, TDA : वोहूषंम्नाइ 2. West & TDA : वरषाने
(2) 1. West, Sp, Mills, TDA : अषा 2 West & TDA : आर्मइते 3. West, Sp,
Mills, TDA : दोइश् आ मोइ (3) 1. Geld गँउषा हँम्यरतू; West & TDA . गँउश्
आ हँम्यरतो, Sp : गँउषा हँम्यरते; Mills . गँउषा हँम्यरते 2. West, Mills, TDA :
साररते 3. West, Sp, TDA अषा हिज्वा, Mills . अषा-हिज्वा 4. Geld : पओउरुयो
(4) 1. Geld : आफ्रसँरतुश् 2 West, Mills, TDA . मँरज्जुदिकाइ.

वीस्पा ता पॅरसाँस् यथा । अषात् हचा गाँम् वीदत् ।
 वास्च्यो श्यओथनाइश् अँरँवो । हाँस् हुख्रतुश् नैमइहा ।
 यँ दाथअेइव्यो अँरँश्-रतूम् । क्षयाँस् अषिवाँ' चिस्ता ॥ ५ ॥
 यँ वह्यो वइहँउश् दइदे' । यस्चा होइ वाराइ रादत् ।
 अहुरो क्षथा मइदो । अत् अह्वाइ अकात् अश्यो' ।
 यँ होइ नोइत् वीदाइती' । अपँमे' अइहँउश् उर्वअेसे' ॥ ६ ॥
 दाइदी मोइ यँ गाँम् तषो । अपस्चा उर्वरोस्चा ।
 अमँरताता हउवाता । स्पँनिस्ता मइन्यू मइदा ।
 तँवीषी' उतयूइती । मनइहा वोहू सँइहे' ॥ ७ ॥
 अत् ज़ी तोइ वइया मइदा । वीदुषे ज़ी ना म्रुयात् ।
 ह्यत्' अकोया द्रँग्वाइते' । उश्ता यँ अपँम् दाद्रे' ।
 ह्यो ज़ी माँथा श्यातो । यँ वीदुषे म्रवइती ॥ ८ ॥
 याँम् क्षनूतँम् रानोइव्या दाो । थ्र्रा आथा सुख्रा मइदा ।
 अयइहा क्षुस्ता अइबी । अह्वाहू दक्षतँम् दावोइ ।
 राषयैव्हे' द्रँग्वँतँम् । सवयो अषवन्नँम् ॥ ९ ॥
 अत् यँ मा ना मरँक्षइते' । अन्याथा अह्वात् मइदा ।
 ह्यो दामोइश् द्रूजो हुनुश्' । ता' दुज्दो योइ हँ'ती ।
 मइव्यो ज़या अपँम् । वइहुया' अषी गत् ते' ॥ १० ॥
 कै उर्वथो स्पितमाइ । ज़रथुश्वाइ ना मइदा ।

- (5) 1. Mills · अषवाँ (6) 1. West, Sp, Mills, TDA : दइदी 2. West, Sp, Mills, TDA : अष्यो 3. West, Mills, TDA : वी-दाइती 4 West, Mills, TDA · अपँमे 5. West, Mills, TDA . उर्वअेसे (7) 1. West, Sp, Mills, Geld, TDA : तँवीषी 2. Geld : सँइहे, West, Mills, TDA · सँइहे (8) 1. West, Mills, TDA : य्यत् 2. West, Mills, TDA · द्रँग्वाइते 3. West, Sp, Mills, TDA : दाद्रे (9) 1. West, Mills, TDA राषयइहे, Sp राषयइहे (10) 1. West, Mills, TDA · मरँक्षइते 2. West, Sp, TDA हुनुश्ता 3. West & TDA : वोहुया अपँम् गत् ते; Sp. वोहुया अपँम् गत् ते.

कै वा' अषा आफ्रता । का स्पेता आर्मइतिश् ।
 कै वा' वङ्हेउश मनङ्हो । अचिस्ता मगाइ' अर्रप्वो ॥ ११ ॥
 नोइत् ता ईम् क्षनाउश वअप्यो' । कैवीनो परतो ज्ञमो ।
 ज़रथुश्चम् स्पितामम् । ह्यत् अह्नी उरुरओस्त् अश्तो' ।
 ह्यत् होइ ईम् चरतस्चा । अओदरश्चा ज़ोइषनू वाज़ा ॥ १२ ॥
 ता द्रैवतो मरदइती' । दअेना अर्रजाउश हइथीम् ।
 येह्या उर्वा रुरओदइती । चिन्वतो परतो आक्रो ।
 एवाइश् इयओथनाइश् हिज्वस्चा । अषह्या नाँस्वो पथो ॥ १३ ॥
 नोइत् उर्वाथा दातोइव्यस्चा । करपनो वास्त्रात् अर्रैम्' ।
 गवोइ आरोइश् आ' सैदा' । एवाइश् इयओथनाइश्चा सैङ्हाइश्चा' ।
 ये ईश् सैङ्हो' अपैमम् । द्रूजो-दमाने आदात्' ॥ १४ ॥
 ह्यत् मीज्दम् ज़रथुश्चो । मगवव्यो चोइश्त् परा ।
 गरो दमाने' अहुरो । मज्दो जसत् पओउरुयो' ।
 ता वै वोहू मनङ्हा । अषाइचा सवाइश् चिवीषी ॥ १५ ॥
 तौम् कवा वीश्तास्यो । मगह्या क्षथा नाँसत् ।
 वङ्हेउश पदवीश मनङ्हो । यौम् चिस्तीम् अषा मता ।
 स्पेतो मज्दो अहुरो । अथा नै सज्घाइ उश्ता ॥ १६ ॥
 वर्रैधौम् मोइ फ़रषओश्चो' । ह्योग्वो दअेदोइश्त् कैहरूपम् ।
 दअेनयाइ वङ्हुयाइ' । यौम् होइ इश्यौम्' दात् ।
 क्षयौम् मज्दो अहुरो । अपह्या आज्घाइ गैर्र्ज्दीम्' ॥ १७ ॥

- (11) 1. Sp: वो 2. Sp. मागाइ (12) 1 West, Sp, TDA वअपयो
 2. West & TDA. द्यत् 3. West, Sp, Wills, TDA अस्तो (13) 1. West
 & TDA: मरदइते; Sp. मरदइते (14) 1. West, Sp, Mills, TDA अर्रैम् 2. Geld:
 आसैदा 3. Geld सैङ्हाइश्चा 4. Geld. सैङ्हो 5. West, Sp, Mills, TDA:
 आ दात् (15) 1. West & TDA द्यत् 2. West, Mills, TDA: दमाने 3. Geld:
 पओउरुयो (17) 1. West, Sp, Mills, TDA. फ़रषओश्चो 2. Sp. वङ्हा 3. West,
 Sp, Mills, TDA. इश्यौम् 4. West, Sp, TDA. गैर्र्ज्दीम्.

तौम् चिस्तीम् दैजामास्पो' । ह्वोग्वो' इस्तोइश् ख्वरँनो ।
 अषा वरँते' तत् क्षथ्रम् । मनइहो वडुहीश्' वीदो ।
 तत् मोइ दाइदी अहुरा । ह्यत्' मज्दा रपँन् तवा ॥ १८ ॥
 ह्वो तत् ना मइद्यो-मोइहा' । स्पितमा अह्वाइ दज्दे' ।
 दअेनया' वअेदँम्नो । यँ अहूम् इषसँस् अइषी ।
 मज्दो दाता प्रओत् गयेह्या । श्यओथनाइश् वद्यो ॥ १९ ॥
 तत् वँ नँ हजओषोइहो । वीस्पोइहो दइद्याइ सवो ।
 अपँम् वोहू मनइहा । उरुधा याइश् आर्मइतिश् ।
 यज्मनोइहो' नमइहा । मज्दो रफ्रँम् चगँदो ॥ २० ॥
 आर्मतोइश् ना स्पँतो । ह्वो चिस्ती उरुधाइश् श्यओथना ।
 दअेना अपँम् स्पँन्वत् । वोहू क्षथ्रम् मनइहा ।
 मज्दो ददात् अहुरो । तैम् वडुहीम् यासा अषीम् ॥ २१ ॥
 येह्या मोइ अषात् हचा । वहिश्तँम् येस्ले' पइती ।
 वअेदा मज्दो अहुरो । योइ ओइहँचा हँतिचा ।
 तौ यजाइ ख्वाइश् नामँनीश् । पइरिचा जसाइ वँता ॥ २२ ॥

ज्ञोत् उ रास्पीः-

वोहू क्षथ्रम् वइरीम् . . . . . नूचीत् वरँषाने ॥ (दु बार)

अपँम् वोहू वहिश्तँम् अस्ती ।

उरुता अस्ती उरुता अह्वाइ ।

ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अपँम् ॥ (सँ बार)

वोहूक्षथ्रँम् हाइतीम् यज्मइदे । वोहूक्षथ्रँम् गाथँम् अषओनीम् अषहे
 रत्सुम् यज्मइदे । वोहूक्षथ्रयो गाथयो हँदाता यज्मइदे ॥

(18) 1. West, Sp, TDA . दै-जामास्पा ह्वोग्वा 2. West & TDA वरँते,
 Sp. वरँते 3. West, Sp, Mills, TDA वडुहँउश् 4. West & TDA ययत्
 (19) 1. Geld मइद्योइ-मोइहा 2. West, Sp, Mills, TDA . दज्दे 3. Sp
 दअेनयाइ (20) 1. West, Sp, TDA येज्मनोइहो (22) 1. West & TDA :
 येस्ले 2. Sp. तौम्.

येञ्हे हाताँम् आअत् येस्ते पइति वइहो ।

मज्दो अहुरो वअथा अषात् हचा ।

योइहाँम्चा ताँस्चा तोस्चा यज्मइदे ॥

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश अषात्चीत् हचा° ॥ २३ ॥ (दु वार्)

हा ५२

जोत् उ रास्पी.-

वइहुच वइहोस्च^१ आप्रीनामि वीस्पयो अषओनो स्तोइश् हइथ्याइच
ब्रूँइथ्याइच ब्रूँइथ्याइच^२ अषीम् रासइत्तीम्^३ दरघो-वारथ्मनम् मिषाचिम्
हो-अइत्रिषाचिम् मिषाचिम् आप्रसोइइतीम्^४ ॥ १ ॥

वरत्तीम् वीस्पो वअषज्जो अपाँम्च गवाँम्च उर्वरनाँम्च तउर्वयेइत्तीम्
वीस्पो त्वअषो दअवनौम् मश्यानाँम्च^१ अरश्यत्ताँम्^२ अह्नाइच^३ न्मानाइ अह्नाइच
न्मानहे न्मानो-पतैअ ॥ २ ॥

वडुहीश्च^१ अधो वडुहीश्च अषयो हुपउवो वहेहीश् अपरतो रास-
इत्तीश्^२ दरघो-वारथ्मनो यथ नो मज्जितोस्च वहिश्तोस्च स्रअश्तोस्च अपयो
अँनवत्ते^३ ॥ ३ ॥

अमषनाँम् स्पँतनाँम् यस्नाइच वह्नाइच इनओथ्राइच फ्रसस्तयअच
फ्रदथाइ अहे न्मानहे फ्रदथाइ वीस्पयो अषओनो स्तोइश् हमिस्तैअ वीस्पयो
द्रवतो स्तोइश् । स्तवस् अषा ये हुदो योइ हँत्ती ॥ ४ ॥

वसस्च तू अहुर-मज्द उश्ताच क्षअेष^१ हवनौम् दामनाँम् । वसो आपो

Hā 52

- (1) 1. West & TDA वइहुयोस्च, Sp· वइह्योस्चा 2. West, Sp, TDA· ब्रूँइथ्याइच 3. West & TDA रासँन्तीम्; Sp रासँन्तीम् 4. West & TDA आप्रसोइइतीम् (2) 1. West, Sp, TDA मश्यानाँम्च अरश्यत्ताँम् 2. Sp: अह्नाइचा (3) 1. West, Sp, TDA: वडुहश्च 2. West, Sp, TDA रासँन्तीश् 3. West, Sp, TDA: अँनवत्ते (5) 1. TDA क्षअेश.

वसो उर्वरो वसो वीस्प वोहू अषचिथ क्षयम्नम् अषवन्म् दायत अक्षयम्नम्
द्रवत्तम् ॥ ५ ॥

वसो-क्षथो ख्यात्' अषव
अवसो-क्षथो ख्यात्' द्रवो
गतो हमिस्तो निज्वरतो
हच स्पत्तहे मइन्यैउश दामव्यो
वरतो अवसो-क्षथो ॥ ६ ॥

हक्ष्य' अज्ञम्चिन् यो ज़रथुश्त्रो फ़त्तमाँ न्माननाँम्च वीसाँम्च ज़त्तु-
नाँम्च दक्ष्युनाँम्च अज्ञहोँ दअेनयो अनुमतयअेच अनुखतयअेच अन्वर्शतयअेच
या आहूइरिश ज़रथुश्त्रिश ॥ ७ ॥

रवस्च ख्वाथ्रँम्च आफ़्रीनामि वीस्पयो अषओनो स्तोइश । आँज़स्च
दुजाथ्रँम्च आफ़्रीनामि वीस्पयो द्रवतो स्तोइश ॥ ८ ॥

वहिस्तोइरित गाथा

हा ५३

ज्ञोत्र उ रास्पी.-

॥ नमो वै गाथो अषओनीश् ॥

वहिस्ता ईरितश् स्रावी ज़रथुश्त्रहे ।

स्पितामह्वा येज़ी होइ दात् आयप्ता ।

अषात् हचा अहुरो मज़दो ।

यवोइ वीस्पाइ आ ह्वह्वीम्' ।

यअेचा होइ दबेन् सशेँचा' ।

दअेनयो वड्हुयो^३ उख्वा इयओथनाचा ॥ १ ॥ (डु बाश्)

ज्ञोत्र:-

अत्चा होइ स्वत् मनइहा उख्वाइश् इयओथनाइश्चा ।

क्ष्नुम् मज़दो' वह्वाइ^२ आ फ़रओरत् यख्वाँस्चा ।

कवचा वीस्तास्यो ज़रथुश्त्रिश ।

स्पितामो फ़रषओश्त्रस्चा^१ ।

दाइहो अँज़श् पथो ।

योम् दअेनाम् अहुरो सओइयत्तो ददात् ॥ २ ॥

तैम्चा तू पोउरुचिस्ता' हअेचत्-अस्पाना ।

स्पितामी येज़ी^२ दुग़ेद्रोम् ज़रथुश्त्रहे ।

VAHIŚTŌIŚTI GĀTHĀ

Hā 53

This Chapter is known as the Vahiśtōiśti Gāthā.

- (1) 1. West, Mills, TDA . ह्वह्वीम् 2. West, Sp, Mills, TDA : सशेँचा
3 Sp . वड्हुयो (2) 1. West, Sp, Mills, TDA : मज़दाइ 2. West, Sp, TDA
वह्वा 3. West & TDA फ़रषओश्त्रस्चा; Mills फ़रषओश्त्रस्चा (3) 1. West &
TDA : पओउरुचिस्ता; Sp . पओउरुचिस्ता 2. Geld & Sp : येज़ीवी; West, Mills,
TDA . यज़वी.

वङ्हेउश पइत्यास्तैम्^३ मनङ्हो ।
 अषह्या मङ्दोस्चा तइव्यो दात् सरम् ।
 अथा हँम् फ्रँप्वा थ्वा स्त्रथ्वा ।
 स्पँनिश्ता आर्मतोइश हुदानू^४ वरँप्वा^५ ॥ ३ ॥
 तैम् ज्जी वै स्पँरदानी वरानी या फ्रँधोइ^६ वीदात् ।
 पइथ्यअेचा वास्त्र्यअेइव्यो अत्चा ख्वअेतओवे ।
 अषाउनी^७ अषवव्यो ।
 मनङ्हो वङ्हेउश ख्वँन्वत् हङ्हुश मैम्^८ वैअदुश^९ ।
 मङ्दो ददात् अहुरो ।
 दअेनयाइ वङ्हुयाइ^४ यवोइ वीस्पाइ आ ॥ ४ ॥
 साख्वँनी वज्यम्नाव्यो कइनिव्यो म्रओमी ।
 क्षमइव्याचा^१ वदँम्नो^२ मैँचा ई मॉङ्दङ्दम् ।
 वअेदोदम् दअेनाषीश ।
 अब्यस्ता^३ अहूम् यँ वङ्हेउश मनङ्हो ।
 अषा वै अन्यो अइनीम् वीवँग्हतू^४ ।
 तत् ज्जी होइ हुषँनम् अङ्हत ॥ ५ ॥
 इथा ई हइथ्या नरो अथा जैनयो ।
 दूजो हचा राथँमो यँमै^५ स्पषुथा फ्राइदीम् ।
 दूजो^६ आयेसे होइश पिथा तन्वो परा ।
 वयू-वरँदुव्यो दुश-ख्वरँथँम्^७ ।
 नॉसत् ख्वाथँम् द्रँगवोदँव्यो दँजीत्-अरँतअेइव्यो ।
 अनाइश आ मनहीम् अहूम् मैँग्दुये ॥ ६ ॥

3. West, Sp, TDA. पइथ्यास्तीम् 4. Geld हुदान्वरँप्वा; West & TDA : हुदानु-वरँप्वा (4) 1. West Sp, Mills, TDA फ्रँधो 2. West, Mills, TDA : अषाउने, Sp. अषाउने 3. West, Sp, TDA : मैँ वैँत् उश; Mills : मैँ वैँत् उश
 4. Sp & Mills. वङ्हुयाइ (5) 1 Sp क्षमइव्यो 2. Mills. वअेदँम्नो 3. West, Sp, TDA. अब्यस्ता 4 West, Sp, TDA वीवइहत्, Mills वीवँइहत् (6) 1. Geld : यँमै; Mills : यँ मैँ 2. Sp. दूजम् 3. Mills : ख्वरँथँम्.

अत्चा वै मीज्दम् अद्दहत् अद्या मगह्य ।
 यवत् आज्जुश् ज़रज़िदस्तो बूनोइ^१ हस्तयो^२ ।
 परचा भ्रओचॉस् अओराचा ।
 यथा मइन्युश् द्रैग्वतो अनांसत् ।
 परा इवीज़यथा मगँम्^३ तैम् ।
 अत् वै वयोइ^४ अद्दहइती अपैमम् वचो ॥ ७ ॥
 अनाइश् आ दुज्वरँनइहो^५ दप्रण्या हैत् ।
 ज़ख्याचा वीस्पोइहो स्त्रओसँत्ताम् उपा ।
 हुक्षथाइश् जँनरॉम्^६ स्त्रूनरॉम्चा ।
 रामॉम्चा आइश् ददात् ।
 श्येइतिब्यो वीजिब्यो ईरत् ईश् द्रप्रषो ।
 ह्यो दँरँजा मँथ्याउश् मज़िस्तो मौषुचा अस्तू ॥ ८ ॥

जोत् उ रास्पीः-

दुज्वरँनाइश् वओषो रास्ती तोइ नरँपीश् अरँज़ीश्^१ ।
 अओषसा दँजीत्-अरँता पषो-तन्वो ।
 कू अषवा अहुरो ।
 यै ईश् ज्यातँउश् हँमिथ्यात् वसँ-इतोइश्चा ।
 तत्^२ मज्दा तवा क्षथँम् ।
 या अँरँज्योइ दाही द्रिगओवे^३ वद्यो ॥ ९ ॥ (सँ बार)

वहिस्ता ईशितश् स्रावी ज़रथुश्त्रहे . उख्वा श्यओथनाचा ॥ (दु बार)

- (7) 1. West, Sp, TDA : बूनोइत् 2. West, Sp, Mills, TDA : हस्तयो
 3. West, Sp, TDA : मगँउश् 4. West, Sp, Mills, TDA वयो (8) 1. West,
 Sp, Mills, TDA . दुज्वरँनइहो 2. West, Sp, TDA . जँनरॉम् (9) 1. Geld .
 रजीश्; West, Sp, Mills, TDA . रिजीश् 2. West, Sp, Mills, TDA : अत्
 3. West & TDA : द्रैगवे; Sp : द्रिगवे; West-K4 : द्रैगओवे.

अषम् वोहू वहिश्तम् अस्ती ।
 उश्ता अस्ती उश्ता अह्नाइ ।
 ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषम् ॥ (सँ बार)
 वहिश्तोइश्तीम् हाइतीम् यज्ञमइदे । वहिश्तोइश्तीम् गाथाम् अष-
 ओनीम् अषहे रतूम यज्ञमइदे । वहिश्तोइश्तोइश् गाथयो ह२दाता यज्ञमइदे ॥
 येञ्हे हाताम् आअत् येस्ते पइती वङ्हो ।
 मङ्दो अहुरो वअथा अषात् हचा ।
 योङ्हाम्चा तौस्चा तोस्चा यज्ञमइदे ॥ १० ॥

हा ५४

जोत् उ रास्पी-

आ अइर्यमा इश्यो' रङ्घाइ ज२त् ।
 नैरव्यस्चा नाइरिव्यस्चा ज़रथुश्त्रहे' ।
 वङ्हैउश् रङ्घाइ मनङ्हो ।
 या दअेना वइरीम् हनात् मीज्दम् ।
 अषह्या यासा अषीम् ।
 याम्' इश्याम्' अहुरो मसता मङ्दो ॥ (चिहार् बार)
 अषम् वोहू वहिश्तम् अस्ती ।
 उश्ता अस्ती उश्ता अह्नाइ ।
 ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषम् ॥ १ ॥ (सँ बार)

अइर्यमनम् इषीम् यज्ञमइदे' अमव२त्तम् वर्रथाजनम् वित्त्वअेषङ्हम्'
 मज्जिश्तम् अषहे स्रवङ्हाम् । गाथो स्प२तो रतुञ्जथो अषओनीश् यज्ञमइदे ।
 स्तओत येस्न्य यज्ञमइदे या दाता अङ्हैउश् पओउरुयेह्या ॥

Hā 54

(1) 1. West, Sp, TDA. इष्यो 2. West & TDA ज़रथुश्त्रहे 3. Sp :
 षाम् 4. West, Sp, TDA इष्याम् (2) 1. Sp यज्ञमइदे 2. West & TDA :
 वित्त्वअेषङ्हम्.

येह्ये हाताम् आअत् येस्त्रे पइती वइहो ।
 मज्जदो अहुरो वअथा अषात् हचा ।
 योइहोम्चा तौस्चा तोस्चा यज्जमइदे ॥ २ ॥

हा ५५

ज्ञोत्रः- वीस्पो गअथोस्च तन्वस्च अज्देवीश्च उस्तानाँस्च कँडूरपस्च तँवीषीश्च
 वओधस्च उर्वान्मच फ्रवषीमच पइरिच ददँमही आच वअधयमही आअत् दीश्
 आवअधयमही गाथाव्यो स्पँताव्यो रतुक्ष्त्राव्यो अषओनिव्यो ॥ १ ॥

यो नो हँति गाथो हँथ्रवइतीश्च पाथ्रवइतीश्च मइन्युश-ख्वरँथोस्च
 यो नो हँति उरुने वअम् ख्वरँथेम्च वस्त्रँम्च । तो नो हँति गाथो हँथ्र-
 वइतीश्च पाथ्रवइतीश्च मइन्युश-ख्वरँथोस्च । तो नो हँति उरुने वअम् ख्वरँथेम्च
 वस्त्रँम्च । तो नो बुयँत् हुमिज्जदो अश-मिज्जदो' अषो-मिज्जदो परो-अस्नाइ अइहे
 पस्च अस्तस्च वओधइहस्च वी-उर्वीशतीम्' ॥ २ ॥

ता नो अम ता वँथ्रघ्न ता दस्वर ता वअषज्ज ता फ्रदथ ता वँदथ
 ता हवइह ता अइव्यावइह' ता हुधोइह ता अषवस्त ता फ्राराइति' ता वीदीषे' ॥३॥

उज्जम्यँन् या स्तओत येस्य यथ हीश् फ्रदथत् मज्जदो यँ सँविस्तो
 वँथ्रजो फ्रादत्-गअथो पाथाइ अषहे गअथनाँम् हँथ्राइ अषहे गअथनाँम् सुयम्न-
 नाँम्च सओइयँताँम्च वीस्पयोस्च अषओनो स्तोइश् ॥ ४ ॥

वीस्पँम् अषवनेम् अय रतुफ्रित' हावयइहँम्' जसँतँम् पइति-वराहि
 हुमताइश्च हूस्ताइश्च हूरस्ताइश्च ॥ ५ ॥

अषँम्च वोहूच मनो यज्जमइदे । गाथो स्पँतो रतुक्ष्त्रो अषओनीश्
 यज्जमइदे ॥ ६ ॥

स्तओत येस्य यज्जमइदे या दाता अइहँउश् पओउरुयेद्या मरँम्न

(2) 1. Sp अष-मिज्जदो 2 Geld वीउर्वीशतीम्, Sp वी उर्वीशतीम्
 (3) 1. West & TDA 'वइहा 2. West & TDA: फ्राराइते 3. Sp: वीदुषे, West:
 वीदुषे, TDA: वीदुषे (5) 1. West, Sp, TDA. रतुफ्रिता हावयइह.

वॅरँज़िम्न^१ सञ्जम्न साचयम्न दद्रान^२ पइतिषान^३ पइतिष्मरँम्न^४ फ्रमरँम्न फ्रायञ्जम्न
फ्रषम् वल्ल अहूम दथान ॥ ७ ॥

बघॉम् स्तओतनाँम् येस्न्यनाँम् यज्जमइदे । स्तओतनाँम् येस्न्यनाँम्
यज्जमइदे फ्रस्रओथ्रँम्च फ्रमरँथ्रँम्च फ्रगाथ्रँम्च फ्रायश्तीम्च ॥

येञ्जहे हाताँम् आअत् येस्ने पइती वइहो ।

मइदो अहुरो वअथा अषात् हचा ।

योइहाँम्चा ताँस्चा तोस्चा यज्जमइदे ॥ ८ ॥

हा ५६

जोत्र.-

सॅरओषो^१ इधा^२ अस्तू अहुरहे मइदो यस्नाइ सॅवीश्तहे^३ अषओनो यै नो
इश्तो ह्यत् पओउर्वीम् तत् उस्तँमँम्चीत्^४ । अवथात् इधा सॅरओषो अस्तू अहुरहे
मइदो यस्नाइ सॅवीश्तहे अषओनो यै नो इश्तो ॥ १ ॥

सॅरओषो^१ इधा अस्तू अपॉम् वडुहीनाँम्^२ यस्नाइ अषाउनाँम्च फ्रवषिब्यो
यो नो इश्तो उर्वोइब्यो ह्यत् पओउर्वीम् तत् उस्तँमँम्चीत्^३ । अवथात् इधा
सॅरओषो अस्तू अपॉम् वडुहीनाँम् यस्नाइ अषाउनाँम्च^४ फ्रवषिब्यो यो नो इश्तो
उर्वोइब्यो ॥ २ ॥

सॅरओषो^१ इधा अस्तू अपॉम् वडुहीनाँम्^२ यस्नाइ वइहुश वडुहीनाँम्^३
अमँषनाँम्चा^४ स्पँतनाँम् हुक्षथ्रनाँम् हुधोइहाँम् वोहुनाँम्चा वइहुयोस्चा^५ अषोइश

(7) 1. Sp: वरँज़िम्न 2. TDA· ददरान 3. West & TDA: पइतिषान
4. West & TDA: पइतिष्मरँम्न; Sp: पइतिश् मरँम्न.

Hā 56

(1) 1. West, Sp, TDA· स्रओषो 2. Sp: इध 3. West, & TDA·
सॅविश्तहे; 4. Sp उस्तँमँम्चीत् (2) 1. West, Sp, TDA· स्रओषो 2. West, Sp,
TDA· वडुहिनाँम् 3 Sp. उस्तँमँम्चीत् 4 Sp· अषओनाँम्च (3) 1 West, Sp,
TDA स्रओषो 2 West, Sp, TDA वडुहिनाँम् 3. West, Sp, TDA. अमँषनाँम्च
4. Sp: वडुह्योस्चा.

यस्नाइ या नै आरअेचा अँरनवतअेचा^१ अषड्हाक्ष । सँरओषस्चा^२ इधा अस्तू अपॉम् वडुहीनाँम् यस्नाइ वड्हुश अषिवो ह्यत् पओउर्वीम् तत् उस्तँमँचीत्^३ ॥ ३ ॥

अवथात् इधा सँरओषो^४ अस्तू अपॉम् वडुहीनाँम् यस्नाइ वड्हुश वडु-
हीनाँम्^५ अमँषनाँम्चा^६ स्पँतनाँम् हुक्षथनाँम् हुधोड्हाँम् वोहुनाँम्चा वड्हुयोस्चा^७
अषोइश यस्नाइ या नै आरअेचा अँरनवतअेचा^१ अषड्हाक्ष । सँरओषस्चा^२ इधा अस्तू
अपॉम् वडुहीनाँम् यस्नाइ वड्हुश अषिवो ॥ ४ ॥

ज्ञोत् उ रास्पी -

यथा अहू वड्यो अथा रतुश अषात्चीत् हचा ।

वड्हुँउश दड्दा मनड्हुो श्यओथननाँम् अड्हुँउश मड्दाइ ।

क्षथँम्चा अहुराइ आ यिम् द्विगुब्यो ददत् वास्तारँम् ॥ (चिहार वार्)

अषँम् वोहू वहिश्तँम् अस्ती ।

उशता अस्ती उशता अह्नाइ ।

ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषँम् ॥ (सँ वार्)

स्रओषँम् अषीम् हुरओधँम् वँश्राजनँम् फ्रादत्-गअेथँम् अपवनँम् अषहे
रतूम् यज्मइदे ॥

येज्हे हाताँम् आअत् येस्ने पइती वड्हुो ।

मड्दाओ अहुरो वअेथा अषात् हचा ।

योड्हाँम्चा ताँस्चा ताँस्चा यज्मइदे ॥ ५ ॥

~~~~~

5. West, Sp, TDA · अँरनवतअेचा 5. West, Sp, TDA : स्रओषस्च
6. Sp. उस्तँमँ° (4) 1. West, Sp, TDA : स्रओषो 2. West, Sp, TDA : वडुहिनाँम्
3. West, Sp, TDA : अमँषनाँम्च 4 Sp : वडुह्योस्चा 5. West, Sp, TDA :
अँरनवतअेचा 6. West, Sp, TDA : स्रओषो.

हा ५७

ज्ञोत्रः-

अषम् वोहू वहिश्तम् अस्ती ।

उश्ता अस्ती उश्ता अह्नाइ ।

ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषम् ॥ (सं वार्)

स्रओषहे अश्येहे' तख्महे तनु-मॉथहे दर्वि-द्रओश आहृइर्येहे क्षनओथ
यस्नाइच वह्नाइच क्षनओथाइच फ्रसस्तयअेच ।

ज्ञोत्रः- यथा अहू वइर्यो ज्ञओता फ्रा मे झूते ।

रास्पी- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे झूते ।

ज्ञोत्रः- अथा रतुश अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओत् ॥ १ ॥

ज्ञोत्रः-

स्रओषम् अषीम् हुरओधम् वॅरथ्राजनम् फ्रादत्-गअेथम् अषवनम् अषहे
रतूम यज्ञमइदे । यो पओइर्यो मज्दो दामॉन् फ्रस्तरतात् पइति बरॅस्मन्' यज्ञत
अहुरम् मज्दोम् यज्ञत अमॅषे स्पॅरतै यज्ञत पायू थ्वोरॅस्तार या वीस्प' थ्वोरॅसतो
दामॉन् ॥ २ ॥

अहे रय ख्वरॅनइहच अज्हे' अम वॅरथ्रध्नच अहे यस्न यज्ञतनाम् तम्
यज्ञाइ सुरुन्वत यस्न स्रओषम् अषीम् ज्ञओथाब्यो अषीम्च वडुहीम् बॅरॅज्जइतीम्
नइरीम्च सइहम् हुरओधम् । आच नो जम्यात् अवइहे वॅरथ्रजो स्रओषो
अप्यो ॥ ३ ॥

स्रओषम् अषीम् यज्ञमइदे । रतूम बॅरॅज्जत्तम् यज्ञमइदे यिम् अहुरम्
मज्दोम् यो अषहे अपनोत्तमो यो अषहे जध्मूश्तमो । वीस्प स्रवो ज़रथुश्त्र' यज्ञमइदे ।
वीस्पच हूरुश्त श्यओथन यज्ञमइदे वरुश्तच वरॅश्यमच' ॥

Hā 57

- (1) 1. West, Sp, TDA अष्येहे (2) 1. Geld बरॅस्मन् 2 Sp वीस्पा
(3) 1. Geld अइज्हे (4) 1 West, Sp, TDA ज़रथुश्त्र 2. West & TDA :
वरॅष्यमन्च; Sp. वरुश्थमन्च.

येञ्हे हाताम् आअत् येस्ने पइती वड्हो ।
मइदो अहुरो वअथा अषात् हचा
योइहाम्चा ताँस्चा तोस्चा यज्मइदे ॥ ४ ॥

स्रओषम् अषीम् हुरओधम् वर्रथाजनम् फ्रादत्-गअथम् अषवन्म् अषहे
रतूम् यज्मइदे ॥ ५ ॥

यो पओइर्यो वर्रस्म फ्रस्तरनत थ्यक्ष्तीश्च पच-यक्ष्तीश्च हस-यक्ष्तीश्च
नव-यक्ष्तीश्च आक्ष्नुश्च मइव्यो-पइतिशतानाँस्च^१ अमषनाँम् स्पँतनाँम् यस्नाइच
वह्नाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअच ॥

अहे रय ख्वरनइहच . वर्रथजो स्रओषो अष्यो ॥

स्रओषम् अषीम् यज्मइदे । रतूम् वर्रज्त्तम् यज्मइदे यिम् अहुरम्
मइदाम् यो अषहे अपनोत्तमो यो अषहे जघ्मइत्तमो । वीस्प स्रवाो ज्जरथुश्चिर्
यज्मइदे । वीस्पच ह्वरश्च इयओथ्न यज्मइदे वर्रश्च वर्रश्च^३ ॥

येञ्हे हाताम् तोस्चा यज्मइदे ॥ ६ ॥

स्रओषम् अषीम् हुरओधम् वर्रथाजनम् फ्रादत्-गअथम् अषवन्म् अषहे
रतूम् यज्मइदे ॥ ७ ॥

यो पओइर्यो गाथो फ्रस्रावयत् यो पच स्पितामहे अषओनो ज्जरथुश्चहे
अफ्रस्मनिवाँन् वचस्तश्चित्^१ मत्-आज्जइत्तीश मत्-पइति-फ्रसो अमषनाँम्
स्पँतनाँम् यस्नाइच वह्नाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअच ।

अहे रय ख्वरनइहच वर्रथजो स्रओषो अष्यो ॥

स्रओषम् अषीम् यज्मइदे रतूम् वर्रज्त्तम् वीस्पच ह्वरश्च
इयओथ्न यज्मइदे वर्रश्च वर्रश्च^३ ॥

येञ्हे हाताम् . . तोस्चा यज्मइदे ॥ ८ ॥

स्रओषम् अषीम् हुरओधम् वर्रथाजनम् फ्रादत्-गअथम् अषवन्म् अषहे
रतूम् यज्मइदे ॥ ९ ॥

(6) 1. Geld: मइव्योइ-पइति° 2. West, Sp, TDA: ज्जरथुश्च 3. Sp:

वर्रश्चयन्च (8) 1. West & TDA: वचस्तश्चित्.

यो द्विघओश्च' द्रीवयोस्च' अमवत् न्मानम् हौम्-ताश्चित' पस्च हू-फ्राप्पो-
दाइतीम् यो अओष्मम्' स्तरेथ्वत् स्रइथिष वीस्त्रूम'त्तम् एवरम् जइ'ति अत्च हे
बाध कर्मरधम् जघ्नवो पइति एवइहयेइति यथ अओजो नाइद्योइहम्' ॥

अहे रय एवरनइहच . वरथ्रजो स्रओषो अष्यो ॥

स्रओषम् अषीम् यज्ञमइदे रतुम् वरंज'त्तम् वीस्पच हूरुत्
श्यओथ्न यज्ञमइदे वरुत्तच वरंश्यमच ॥

येअहे हाताम् . तास्चा यज्ञमइदे ॥ १० ॥

स्रओषम् अषीम् हुरओधम् वरथ्राजनम् फ्रादत्-गअथम् अषवनेम् अषहे
रतुम् यज्ञमइदे ॥

तष्मम् आसम् अओजइह'त्तम् दर्षितम्' स्रम् वरंजइधीम्' ॥ ११ ॥

यो वीस्पअइव्यो हच अरंजअइव्यो ववन्वो पइति-जसइति व्याष्म'
अमेषनाम् स्प'तनाम् ॥

अहे रय एवरनइहच .. वरथ्रजो स्रओषो अष्यो ॥

स्रओषम् अषीम् यज्ञमइदे रतुम् वरंज'त्तम् . . वीस्पच हूरुत्
श्यओथ्न यज्ञमइदे वरुत्तच वरंश्यमच ॥

येअहे हाताम् . तास्चा यज्ञमइदे ॥ १२ ॥

स्रओषम् अषीम् हुरओधम् वरथ्राजनम् फ्रादत्-गअथम् अषवनेम् अषहे
रतुम् यज्ञमइदे ॥

यूनाम् अओजिश्तम् यूनाम् त'चिश्तम्' यूनाम् थ्वक्लिश्तम् यूनाम्
आसिश्तम् यूनाम् परो-कतरुत्तम् । पइतिषत मइदयस्त्र स्रओषहे अष्येहे यस्त्रम्
॥ १३ ॥

दूरात् हच अह्मात् न्मानात् दूरात् हच अअहात्' वीसत् दूरात् हच

- (10) 1. West & TDA दरषओश्च 2. West, Sp, TDA . द्रीवयोस्च
3. West & TDA : हौम्-ताश्चित, Sp हौम्-ताश्चितम् 4 West, Sp, TDA : अओष्मम्
5. West, Sp, TDA . नाइद्योइहम् (11) 1. West, Sp, TDA . दरषितम् 2. Sp :
वरंजइतीम् (12) 1. Geld : व्यस्त्रम् (13) 1. West, Sp, TDA . त'चिश्तम्
(14) 1. Geld : अइअहात्.

अह्मात् ज्ञत्तओत् दूरात् हच अज्ञहात्' दज्ञहओत्' अघो इथ्येजो वोइघ्नो
येइत्ति' येज्ञहे न्मानय' स्रओषो अप्यो वर्रथ्रजो थ्रॉफ्रधो अस्ति पइति-ज्ञत्तो
नाच अषव फ्रायो-हुमतो फ्रायो-हृस्तो फ्रायो-ह्वस्तो ॥

अहे रय ख्वर्रनइहच वर्रथ्रजो स्रओषो अप्यो ॥

स्रओषम् अषीम् यज्ञमइदे रतूम वर्रज्ञत्तम् वीस्पच ह्वस्त
इयओथन यज्ञमइदे वर्रस्तच वर्रइयमच ॥

येज्ञहे हाताँम् . . . तास्चा यज्ञमइदे ॥ १४ ॥

स्रओषम् अषीम् हुरओषम् वर्रथाजनम् फ्रादत्-गअथम् अपवनेम् अषहे
रतूम यज्ञमइदे ॥

यो वननो कयधहे यो वननो काइध्येहे यो जत्त दअेवयो दुजो
अश-अओजइहो' अहूम-मर्रचो यो हरत अइव्याक्षतच वीस्पयो फ्रवोइश
गअेथयो ॥ १५ ॥

यो अनवइहवदँम्नो ज्ञेनइह निपाइति मइदो दामाँन् यो अनवइ-
हवदँम्नो ज्ञेनइह निशहउर्वइति' मइदो दामाँन् यो वीस्पम् अहूम अस्वत्तम्
अर्रध्व' स्रइथिष निपाइति पस्च हू-फ्राष्मो-दाइतीम् ॥ १६ ॥

यो नोइत् पस्चअेत हुशख्वफ्र' यत् मइन्यू दामाँन् दइधीत्तम् यस्च स्पत्तो
मइन्युश यस्च अइरो हिषारो अषहे गअेथो यो वीस्पाइश अयाँन्च क्षप्नस्च
यूइध्येइति माज्ञन्यअेइव्यो हध दअेवअेइव्यो ॥ १७ ॥

हो नोइत् तर्रतो फ्रानामाइते थ्वअेषात् परो दअेवअेइव्यो फ्रा अह्मात्
परो वीस्पे दअेव अनुसो तर्रत नमत्ते तर्रत तँमइहो द्वर्रत्ते' ॥

अहे रय ख्वर्रनइहच वर्रथ्रजो स्रओषो अप्यो ॥

स्रओषम् अषीम् यज्ञमइदे रतूम वर्रज्ञत्तम् वीस्पच ह्वस्त
इयओथन यज्ञमइदे वर्रस्तच वर्रइयमच ॥

येज्ञहे हाताँम् तास्चा यज्ञमइदे ॥ १८ ॥

2. Geld: दइज्ञहओत् 3 Sp. येयत्ते 4 West, Sp, TDA: न्मान्य
(15) 1. West, Sp, TDA: अषओजइहो (16) 1. Sp: निश हउर्वइति 2. West,
Sp, TDA: अर्रध्व (17) 1. Sp: हुशख्वफ्रन (18) 1. Geld: द्वर्रत्ति.

स्रओषम् अषीम् हुरओधम् वर्रथाजनम् फ्रादत्-गअथम् अषवन्नम् अषहे
रतूम यज्ञमइदे । यिम् यज्ञत हओमो फ्राग्मिश वओषज्यो स्त्रीरो क्षथ्यो जइरि-दोइथो
वर्रजिश्ते पइति वर्रजहि' हरइथ्यो पइति वर्रजयो ॥ १९ ॥

हचो' पापो-वचो पइरि-गो' वचो पइथिम्नो वीस्पो-पअसीम् मस्तीम्
पांम् पोउरु-आज्जइ-तीम् माँथहेच पउर्वतात्तम्' ॥

अहे रय ख्वर्रनइहच वर्रथजो स्रओषो अष्यो ॥

स्रओषम् अषीम् यज्ञमइदे रतूम वर्रज-त्तम् वीस्पच ह्वर्रत
श्यओथन यज्ञमइदे वर्रतच वर्रथ्यन्नच ॥ २० ॥

स्रओषम् अषीम् हुरओधम् वर्रथाजनम् फ्रादत्-गअथम् अषवन्नम् अषहे
रतूम यज्ञमइदे ॥

येञ्हे न्मानम् वार्रथधिं हज्जइरो-स्तूनम् वीधात्तम् वर्रजिश्ते पइति वर्रजहि'
हरइथ्यो पइति वर्रजयो । ख्वारओक्षन्नम् अ-तर-नअमात्' स्तह्वर्रअसम् निश्तर-
नअमात् ॥ २१ ॥

येञ्हे अहुनो वइर्यो सइथिश वीसत वर्रथजो यस्तस्च हप्तइहाइतिश
प्रषूषस्च माँथो यो वार्रथधिं वीस्पोस्च यस्तो-कैरतयो ॥

अहे रय ख्वर्रनइहच वर्रथजो स्रओषो अष्यो ॥

स्रओषम् अषीम् यज्ञमइदे रतूम वर्रज-त्तम् वीस्पच ह्वर्रत
श्यओथन यज्ञमइदे वर्रतच वर्रथ्यन्नच ॥

येञ्हे हाताम् . तास्चा यज्ञमइदे ॥ २२ ॥

स्रओषम् अषीम् हुरओधम् वर्रथाजनम् फ्रादत्-गअथम् अषवन्नम् अषहे
रतूम यज्ञमइदे ॥

येञ्हे अमच वर्रथध्नच हओज्जाथन्नच वओध्याच' अवाइन्' अमषो स्प-त
अओइ' हप्तो-कर्प्वइरीम् ज्ञाम् ॥ २३ ॥

(19) 1. Sp: वर्रजेहे (20) 1. Sp: हुवचो 2. West & TDA पइरि गा
3. Sp. पओउर्वतात्तम् (21) 1. Sp: वर्रजेहे 2. Geld, West, TDA: अ-तर-नअमात्
(23) 1. West & TDA: वओध्याइच 2. West & TDA: अवान्, Sp: अवाो 3. West
& TDA: अवि.

यो दअेनो-दिसो दअेनयाइ' वसो-क्षथो फ्रचराइति अओइँ याँम् अस्त्व-
इतीम् गअेथाँम् । अय दअेनय फ्रओरँत अहुरो मज्दो अपव फ्रा वोहु मनो फ्रा
अषँम् वहिस्तँम् फ्रा क्षथँम् वइरीम् फ्रा स्पँत आर्मइतिश फ्रा हउर्वतास् फ्रा अमँर-
ततास् फ्रा आहूइरिश फ्रप्नो फ्रा आहूइरिश ल्कअेषो ॥ २४ ॥

फ्रा अध वअेइव्य अहुव्य वअेइव्य नो अहुव्य निपयो आइ' स्रओष
अप्य हुरओध अहेच अइहँउश यो अस्त्वतो यस्च अस्ति मनह्यो पइरि द्रवतत्
मह्कात् पइरि द्रवतत् अओष्मात् पइरि द्रवल्ब्यो' हअेनअेइव्यो' यो उस् ख्रूँम् द्रप्षँम्
गँरँनँन्' अओष्महे परो द्रओर्मँव्यो यो अओष्मो दुष्दो द्रावयात् मत् वीधातओत्'
दअेवो-दातात् ॥ २५ ॥

अध नो तूम् स्रओष अप्य हुरओध ज्ञावरँ दयो हितअेइव्यो द्रवतातँम्
तनुव्यो पोउरु-स्पक्ष्तीम्' लिब्यँतँम् पइति-जइतीम् दुष्मइन्युनँम्' हथा-निवाइतीम्
हमँरँथनँम् अउर्वथनँम् लिब्यँतँम् ॥

अहे रय ख्वरँनइहच . .. वँरँथजो स्रओषो अप्यो ॥

स्रओषँम् अषीम् यज्मइदे रतूम् वँरँजँतँम् वीस्पच हूरस्त
श्यओथन यज्मइदे वरँस्तच वरँश्यम्नच ॥

येअेहे हाताँम् तोस्वा यज्मइदे ॥ २६ ॥

स्रओषँम् अषीम् हुरओधँम् वँरँथाजनँम् फ्रादत्-गअेथँम् अपवनँम् अपहे
रतूम् यज्मइदे ॥

यिम् चथ्वारो अउर्वँतो अउरुष रओक्ष्न फ्रादँरँस्र स्पँत वीध्वोइहो
असय मइनिवसइहो' वँजँति । ख्वअेन अअेषाँम् सक्रोइहो जरन्य पइति-ध्वरँस्तो-
इहो ॥ २७ ॥

आस्यइह अस्पअेइव्य आस्यइह वातअेइव्य आस्यइह वारअेइव्य

(24) 1. West & TDA : दअेनयो 2. West & TDA . अवि (25) 1.
West, Sp, TDA : आ 2. West & TDA : इवइतिव्यो 3. West, Sp, TDA :
हअेनँव्यो 4. Sp : गँरँनँन् 5. West, Sp, TDA : वीदातओत् (26) 1 West &
TDA : पओउरु-स्पक्ष्तीम् 2. West, Sp, TDA : दुष्मइन्युनँम् (27) 1. West &
TDA : मनिवसइहो; Sp : मइन्यवसइहो.

आस्यद्ग्रह मअेघअेइव्य आस्यद्ग्रह वयअेइव्य हूपतरंतअेइव्य' आस्यद्ग्रह हस्तयो
अइञ्जहिमनयो' ॥ २८ ॥

योइ वीस्पै ते अपयेइ<ति' यो' अवे' पस्कात् व्येइ<ति' नोइत् अवे' पस्कात्
आफ्र<ते । योइ वअेइव्य' सइथिजिव्य' फ्रायतयेइ<ति वज्जमन यिम् वोहूम् सओषम्
अपीम् यत्तचित् उषस्तइरे हि<द्रो' आगं<र्वयेइते यत्तचित् दओषतइरे निघ्ने ॥

अहे रय ख्वरंनइहच वरंथजो सओषो अप्यो ॥

सओषम् अपीम् यज्जमइदे रतूम् वरंज्ज<तम् . वीस्पच ह्वरंश्त
इयओथ्न यज्जमइदे वरंश्तच वरंश्यमन्नच ॥

येञ्हे हाताम् . . . तास्चा यज्जमइदे ॥ २९ ॥

सओषम् अपीम् हुरओषम् वरंथाजनम् प्रादत्-गअेथम् अषवन्म् अषहे
रतूम् यज्जमइदे ॥

यो वरंजो वरंज्यास्तो' मज्जदो दामान् निशइहस्ति' ॥ ३० ॥

यो आथितीम् हमहे अयान् हमयो वा क्षपो इमत् कर्ष्वरं अवजाइते'
यत् ख्वनिरथम् बामीम् सइथिश् जस्तय' द्रजिम्नो' ब्रोइथो-तअेजम्' ह्वा-वअेघम्
कमरंघे पइति दअेवनाम् ॥ ३१ ॥

सथाइ अइरहे मइन्थैउश' द्रवतो । सथाइ अअेपमहे ख्वी-द्रओश' । सथाइ
माज्जइन्थनाम् दअेवनाम् । सथाइ वीस्पनाम् दअेवनाम् ॥

अहे रय ख्वरंनइहच . . . वरंथजो सओषो अप्यो ॥

सओषम् अपीम् यज्जमइदे रतूम् वरंज्ज<तम् .. . वीस्पच ह्वरंश्त
इयओथ्न यज्जमइदे वरंश्तच वरंश्यमन्नच' ॥

- (28) 1. Geld · पतरंतअेइव्य 2. West, Sp, TDA · अञ्हे मनयो, (29) 1.
Sp अपयश्ति 2. West, Sp, TDA योइ 3 Sp: अओअे 4. Sp. वय<ति
5. West & TDA उवअेइव्य 6. Geld सइथिज्व्य, Sp सइथिज्व्य 7. Sp हँ<द्रो
(30) 1 West, Sp, TDA वरंज्जि-यास्तो 2. West, Sp, TDA: निषइहस्ति (31) 1
West, Sp, TDA. अवजाइति 2. West, Sp, TDA जस्तयो 3 West & TDA.
द्रज्जम्नो 4. West & TDA. बरोइथो-तअेजम् (32) 1. West, Sp, Geld, TDA:
मन्थैउश 2. Geld: ख्वीम्-द्रओश 3. West & TDA: वरंथ्यमन्नच.

येञ्हे हाताम् तोस्चा यज्ञमइदे ॥ ३२ ॥

स्रओषम् अषीम् हुरओधम् वर्रथाजनम् फ्रादत्-गअथम् अपवन्नम् अषहे
रतूम यज्ञमइदे ॥

इधत्च अइनिधत्च इधत्च वीस्पाम्च अपि इमाम् ज्ञाम् वीस्पो
स्रओषहे अप्येहे तस्महे तनुमाथहे ॥ ३३ ॥

तस्महे हाम्-वर्रतिवतो' वाञ्जुश-अओजइहो रथअस्ततो कम्मर्रधो-जनो
दअेव्रनोम् वनतो वनइतीश वनइतिवतो अषओनो वनतो वनइतीश वनइत्तीम्च
उपरतात्तम् यज्ञमइदे याम्च स्रओषहे अप्येहे याम्च अरुतोइश यज्ञतहे ॥ ३४ ॥

वीस्प न्मान स्रओषो-पात यज्ञमइदे येञ्हाध स्रओषो अप्यो प्रयो फ्रिथो
पइति-ज्ञत्तो नाच अषव फ्रायो-हुमतो फ्रायो-हूस्तो फ्रायो-हूरुस्तो ॥

अहे रय ख्वर्रनइहच . . वर्रथाजो स्रओषो अप्यो ॥

स्रओषम् अषीम् यज्ञमइदे रतूम वर्रज्ञत्तम् वीस्पच हूरुस्त
श्यओधन यज्ञमइदे वरुस्तच वरुश्यम्वच ॥

येञ्हे हाताम् . . तोस्च यज्ञमइदे ॥

ज्ञोत् उ रास्पी:-

[*स्रोश अशो तगी तन्-फ्रमोन् शिकफ्रत्-जीन् ज्ञीन्-अव्रज्ञार् सालार् इ दामोन् अहुरमज्द
बै-रसात् ।]

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश अषात्चीत् हचा° ॥ (डु बार्)

यस्मम्च वल्लम्च अओजस्च ज्वर्रच आप्रतीनामि । § स्रओषहे अप्येहे
तस्महे तनु-माथहे दर्षि-द्रओश आहुइर्येहे ॥ ३५ ॥

(34) 1 Geld °वर्रइतिवतो, Sp °वरइतिवतो.

(35) *The Pāzand portion in the parenthesis is to be recited in
a whisper (Bāz)

§ The concluding line स्रओषहे अप्येहे दर्षि-द्रओश आहुइर्येहे should
be recited only if the whole of the Yasna is to be dedicated to the Angel
स्रओष. Otherwise any formula applicable to अहुर मज्द or मीनो नावर्, as the
case may be, should be substituted in this place.

हा ५८

ज्ञोत् -

तत् सोऽधिश् तत् वर्रथम् ददमइदे ह्यत् नमै हुचिथम् अपिश्-हागत्
आर्मइतिश्-हागत् येञ्हे नमइहो चिथम् हुमतम्चा हूष्तम्चा हूरत्तम्चा ॥ १ ॥

तत् नै नमै निपात् पइरी दअवाअत्चा त्वअषइहत् मश्याअत्चा ।
अह्माइ नमइहे आवअदयमइदे' गअथोस्चा तन्वस्चा निपातयअेचा निषइहरत-
यअेचा हर्रथाइचा अइव्याक्षत्राइचा ॥ २ ॥

नमही श्यामा अहुरा' मइदा नमही उसमही नमइहे वीसामइदे नमइहे
आवअदयमइदे' गअथोस्चा तन्वस्चा निपातयअेचा निशइहरतयअेचा' हर्रथाइचा
अइव्याक्षत्राइचा नमइहो आ यथा नमै क्षमावतो ॥ ३ ॥

प्रभूमो अस्ती अषवा वर्रथजा वहिश्तो प्रभूषे चर्रकैरमही । है-प्ता गैउश्चा
अषइहाचा अषओनस्चा अषावइयोस्चा स्तोइश् हइथ्यो वइहुदो येञ्हे वै
मसानस्चा वइहानस्चा स्रयनस्चा चर्रकैरमही । हैचा ना प्रभूमो निशइहरतू' है अइ-
व्याक्षयत् हदा अषाचा वास्त्राचा फ़ारातिचा वीदीषयाचा' अइनितिचा आश्राचा
अहुरहे मइदो ॥ ४ ॥

यथा नै दाता अमषा स्पेता अथा नो थ्राइदूम । थ्राइदूम नै वइहवो
थ्राइदूम नै वइहीश् थ्राइदूम नै अमषा स्पेता हुक्षथा हुधोइहो । नअेचीम् तैम्
अन्यैम् यूमत् वअेदा अषा अथा नो थ्राइदूम ॥ ५ ॥

पइरी मनो पइरी वचो पइरी श्यओथना पइरी पस्रश् पइरी वीरैग्
स्पेताइ मइन्यवे' ददमही । हउर्वप्रषवो द्रवो-गअथा' द्रवप्रषवो द्रवो-वीरा द्रवा
हउर्वा अषिवत्तो दथुषो ददुषो ददुषीश् रओर्चवीश् हाम्-वअेनोइमइदी' याइश्
अहुरहे मइदो ॥ ६ ॥

Hā 58

(2) 1. West & TDA . मश्याअत्चा 2. West & TDA : आवअेदयामइदे,
Sp. आवअेधयामइधे (3) 1. West, Sp, TDA : अहुर 2. West & TDA . आवअे-
दयामइदे 3. Sp निषइह° (4) 1.Sp निषइहरत् 2. Sp: वीदुष्याचा (6) 1.
Geld: मन्यवे; West & TDA . मइन्यवे 2 West, Sp, TDA . द्रवो-गअेथो 3. West
& TDA : हाम्-वीनोइमइदे, Sp. हाम्-वअेनोइमइधे.

नमसँ तोइ आतरँ अहुरहे मज्दो मज्जिस्ताइ योइहाम् पइती-जम्यो मज्जं
अवख्याइ मज्जं रफ्नोख्याइ दाइदी हउर्वातो अमरतातो ॥ ७ ॥

हउर्वाम् ह२दाइतीम् स्तओतनाम् येस्न्यनाम् यज्मइदे अपनोत्तमया'
पइती वचस्तस्ता । स्रअशताम् अत् तोइ कँह्रपँम् कँह्रपाँम् आवअेदयमही मज्दा
अहुरा इमा' रओचो बरँजिस्तँम् बरँजिमनाँम्' अवत् यात्' ह्रँ अवाची ॥ ८ ॥

स्तओत येस्न्य यज्मइदे या दाता अइहँउश पओउरुयेद्या ॥ ९ ॥

हा ५९

ज्ञोत्र उ रास्नी :-

अहुरँम् मज्दाँम् अषवनँम् अषहे रतूम् यज्मइदे । अमँषा स्पँ२ता हुध्रथा
हुधोइहो यज्मइदे ॥ १ ॥

अस्न्य अषवन अषहे रतवो यज्मइदे । हावनीम् अषवनँम् अषहे रतूम्
यज्मइदे । सावइहअेम् वीसीम्च अषवनँम् अषहे रतूम् यज्मइदे । मिथ्रँम् वाउरु-
गओयओइतीम् हज्जर-गओषँम् वअेवरँ-चष्मनँम् अओख्तो-नामनँम् यज्जतँम् यज्म-
इदे । राम ख्वास्त्रँम् यज्मइदे ॥ २ ॥

ज्ञोत्र :-

रपिथ्विनँम् अषवनँम् अषहे रतूम् यज्मइदे । फ्रादत्-प्रषाउम् ज२तुमँम्च
अषवनँम् अषहे रतूम् यज्मइदे । अषँम् वहिस्तँम् आत्रँम्च अहुरहे मज्दो पुथ्रँम्
यज्मइदे ॥ ३ ॥

उज्जयेइरिनँम् अषवनँम् अषहे रतूम् यज्मइदे । फ्रादत्-वीरँम् दख्युमँम्च
अषवनँम् अषहे रतूम् यज्मइदे । बरँज२तँम् अहुरँम् क्षथ्रीम् क्षअेतँम् अपाँम् नपातँम्
अउर्वत्-अस्पँम् यज्मइदे । अपँम्च मज्दधाताँम् अषओनीम् यज्मइदे ॥ ४ ॥

(8) 1. West, Sp, TDA : अपनोत्तमय 2. Sp: इमो 3. Sp: बरँजिम्नाँम्
4. West, Sp, TDA : या अत्.

Hā 59

Sections 1-17,29 are identical with Yasna 17.1-17,19, and sections
18-27 with Yasna 26.1-10.

अङ्घ्रिस्रुध्रैर्मम् अङ्घ्रिगाइम् अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे । फ्रादत्त-
वीस्पांम्-हुज्याइतीम् ज़रथुश्त्रोत्तैम्मच अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे । अषओनांम्
वडुहीश् स्रारो स्पँततो फ्रवषयो यज्ञमइदे । घ्नोस्च वीरो-वौथ्वो यज्ञमइदे ।
याइर्योम्च हुषितीम् यज्ञमइदे । अमँम्च हुतश्तैम् हुरओधैम् यज्ञमइदे । वँरधध्नैम्मच
अहुरधातैम् यज्ञमइदे । वनइँतीम्च उपरतातैम् यज्ञमइदे ॥ ५ ॥

उषहिन्नम् अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे । वँरजीम् न्मानीम्च अषवन्नम्
अषहे रतूम यज्ञमइदे । स्रओषैम् अषीम् हुरओधैम् वँरधाजनैम् फ्रादत्त-गअथैम्
अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे । रण्णुम् रञ्जिश्तैम् यज्ञमइदे । अरुश्तातैम्मच फ्रादत्त-
गअथैम् वँरदत्त-गअथैम् यज्ञमइदे ॥ ६ ॥

माह्य अषवन अषहे रतवो यज्ञमइदे । अरँतँ-मोइहँम् अषवन्नम् अषहे
रतूम यज्ञमइदे । पँरनो-मोइहँम् वीषतथैम् अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे ॥ ७ ॥

याइर्य अषवन अषहे रतवो यज्ञमइदे । मइध्यो-ज़रँमअेम् अषवन्नम् अषहे
रतूम यज्ञमइदे । मइध्यो-षँम् अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे । पइतिशहहीम्
अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे । अयाथ्रिँम् फ्रओउर्वअेश्चिँम् वँर्णिहरुश्तैम्
अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे । मइध्याइरीम् अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे ।
हमस्पथमअेदअेम् अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे । सरँध अषवन अषहे रतवो
यज्ञमइदे ॥ ८ ॥

वीस्पे अषहे रतवो यज्ञमइदे । योइ हँँति अषहे रतवो थ्रयस्च थ्रिसाँस्च
नइइश्त पइरिशहावनयो योइ हँँति अषहे यत् वहिश्तहे मइदो-फ्रसास्त ज़रथुश्त्रो-
फ्रओइत्त ॥ ९ ॥

अहुर मिथ वँरँरँत अइथ्यजइह अषवन यज्ञमइदे । स्रँउश्च मोइहँम्च
हँरँच उर्वराहु पइति वँरँस्मन्याहु मिथँम् वीस्पनांम् दख्युनांम् दख्युपइतीम् यज्ञमइदे ।
(*रोज़्) अहुरँम् मइदाँम् रअेवँतैम् खँरँनडुहँतैम् यज्ञमइदे । (*माह्) अषओनांम्
वडुहीश् स्रारो स्पँततो फ्रवषयो यज्ञमइदे ॥ १० ॥

(10) * See note on Y.1.11.

ज्ञोत् उ रास्पी:-

ध्वाम् आत्रम् अहुरहे मद्दो पुथ्रम् यज्ञमइदे । आत्रम् वरंजि-सवहम् यज्ञमइदे । आत्रम् वोहु-प्रयानम्' यज्ञमइदे । आत्रम् उर्वाजिन्तम् यज्ञमइदे । आत्रम् वाजिन्तम् यज्ञमइदे । आत्रम् स्पैनिन्तम् यज्ञमइदे । ध्रमम् नक्रमम् नइर्यो-सवहम् यज्ञतम् यज्ञमइदे । आत्रम् वीस्पनाम् न्माननाम् न्मानो-पइतीम् मद्दधातम् अहुरहे मद्दो पुथ्रम् अषवनम् अषहे रतूम् यज्ञमइदे मत् वीस्पअइव्यो आतरव्यो ॥ ११ ॥

ज्ञोत्:- आपो वडुहीश् वहिन्तो मद्दधातो अषओनीश् यज्ञमइदे । वीस्पो आपो मद्दधातो अषओनीश् यज्ञमइदे । वीस्पो उर्वरो मद्दधातो अषओनीश् यज्ञमइदे ॥ १२ ॥

मोथ्रम् स्पैतम् अश-ख्वरन्वहम् यज्ञमइदे । दातम् वीदोयूम् यज्ञमइदे । दातम् जरथुश्चि यज्ञमइदे । दरधाम् उपयनाम् यज्ञमइदे । दअनाम् वडुहीम् माद्द-यस्तीम् यज्ञमइदे ॥ १३ ॥

गइरीम् उषि-दरन्म' मद्दधातम् अष-ख्वाथ्रम् यज्ञतम् यज्ञमइदे । वीस्पो गरयो अष-ख्वाथ्रो पोउरु-ख्वाथ्रो मद्दधात अषवन अषहे रतवो यज्ञमइदे । उग्रम् कवअम् ख्वरनो मद्दधातम् यज्ञमइदे । उग्रम् अख्वरन्तम् ख्वरनो मद्दधातम् यज्ञमइदे । अषीम् वडुहीम् यज्ञमइदे । श्लोइथनीम् वरंजइतीम् अमवइतीम् हुरओधाम् ख्वापरांम् ख्वरनो मद्दधातम् यज्ञमइदे । सवो मद्दधातम् यज्ञमइदे ॥ १४ ॥

दह्वाम् वडुहीम् आफ्रितीम् यज्ञमइदे । दह्वमच नरम् अषवनम् यज्ञमइदे । उग्रम् तह्वम् दामोइश् उपमनम् यज्ञतम् यज्ञमइदे ॥ १५ ॥

इमो अपस्च ज्ञमस्च उर्वरोस्च यज्ञमइदे । इमो असोस्च षोइथ्रोस्च गओयओइतीश्च मअथन्योस्च अबो-ख्वरनोस्च यज्ञमइदे । इममच षोइथहे पइतीम् यज्ञमइदे यिम् अहुरम् मद्दांम् ॥ १६ ॥

ज्ञोत् उ रास्पी:-

रतवो वीस्पे मज्जिन्त यज्ञमइदे अयर अस्न्य माह्व याइर्य सरंध ॥ १७ ॥

(11) 1. West, Sp, TDA: वोहु-प्रयानम् (14) 1. West & TDA: उशि-
दरन्म, Sp: उशि-दरन्म.

अषओनाँम् वडुहीश सूरतो स्पँतो ऋवषयो स्तओमि ज्वयेमि उप्रयेमि ।
यज्ञमइदे न्मान्यो वीस्यो ज्ञतुमो दण्युमो ज़रथुश्त्रोत्तमो ॥ १८ ॥

ज्ञोत् -

वीस्पनाँम्च ओड्हॉम् पओइर्यनाँम् ऋवषिनाँम् इध यज्ञमइदे ऋवषीम्
अवाँम् यॉम् अहुरहे मज्दो मज्जिस्ताँम्च वहिस्ताँम्च स्रअस्ताँम्च स्रओज्दिस्ताँम्च
स्रथिस्ताँम्च हुँकँसँमाँम्च अषात् अपनोत्तमाँम्च ॥ १९ ॥

अषओनाँम् वडुहीश सूरतो स्पँतो ऋवषयो यज्ञमइदे ।

यो अमषनाँम् स्पँतनाँम्

क्षअेतनाँम् वँरँजि-दोइथ्रनाँम्

वँरँजताँम् अइव्यामनाँम्

तण्मनाँम् आहूइर्यनाँम्

योइ अइथ्यजइहो अषवनो ॥ २० ॥

पओइर्यनाँम् लकअेषनाँम् पओइर्यनाँम् साखो-गूषाँम् इध अषओनाँम्
अषओनिनाँम्च अहूम्च दअेनाँम्च बओधस्च उर्वानिँम्च ऋवषीम्च यज्ञमइदे योइ
अषाइ वओनरँ । गँउश हुधोइहो उर्वानिँम् यज्ञमइदे ॥ २१ ॥

योइ अषाइ वओनरँ गयेहे मरँथनो' अषओनो ऋवषीम् यज्ञमइदे । ज़रथुश्त्रहे
स्पतामहे इध अषओनो अषीम्च ऋवषीम्च यज्ञमइदे । कवोइश वीस्तास्पहे अषओनो
ऋवषीम् यज्ञमइदे । इसत्-वास्त्रहे ज़रथुश्त्रोइश अषओनो ऋवषीम् यज्ञमइदे ॥ २२ ॥

नवानज्दिस्ताँम् इध अषओनाँम् अषओनिनाँम्च अहूम्च दअेनाँम्च
ओधस्च उर्वानिँम्च ऋवषीम्च यज्ञमइदे योइ अषाइ वओनरँ मत् वीस्पाव्यो
अषओनिव्यो ऋवषिव्यो

यो इरीरिथुषाँम् अषओनाँम्

योस्च ज्वँताँम् अषओनाँम्

योस्च नराँम् अज्ञातनाँम्

ऋषो-चरँथाँम् सओश्यँताँम् ॥ २३ ॥

इध इरिस्तनाम् उर्वानो यज्ञमइदे यो अषओनाम् फ्रवषयो । वीस्पनाम् अह्य न्माने नवानिद्विस्तनाम् पर-इरिस्तनाम्' अथपइतिनाम् अथ्यनाम् नरांम् नाइरिनाम् इध अषओनाम् अषओनिनाम् फ्रवषयो यज्ञमइदे ॥ २४ ॥

वीस्पनाम् अथपइतिनाम् अषओनाम् फ्रवषयो यज्ञमइदे । वीस्पनाम् अथ्यनाम् अषओनाम् फ्रवषयो यज्ञमइदे । वीस्पनाम् नरांम् अषओनाम् फ्रवषयो यज्ञमइदे । वीस्पनाम् नाइरिनाम् अषओनिनाम् फ्रवषयो यज्ञमइदे ॥ २५ ॥

वीस्पनाम् अपरनायूकनाम् दहो-करतनाम् अषओनाम् फ्रवषयो यज्ञमइदे । आदह्युनांम्च अषओनाम् फ्रवषयो यज्ञमइदे । उद्दाह्युनांम्च अषओनाम् फ्रवषयो यज्ञमइदे ॥ २६ ॥

नरांम्च अषओनाम् फ्रवषयो यज्ञमइदे । नाइरिनांम्च अषओनिनाम् फ्रवषयो यज्ञमइदे । वीस्पो अषओनाम् वडुहीश सरो स्प-ताो फ्रवषयो यज्ञमइदे यो हच गयात् मरथनत्' आ-सओश्य-तात् वरथघ्नत् ॥ २७ ॥

वरथघ्नम् अहुरधात्तम् यज्ञमइदे । सओश्य-त्तम्' वरथ्राजनम् यज्ञमइदे । इमत् बरस्म हध-ज्ञओथ्रम् हध-अइव्याओइहनम् अषय फ्रस्तरत्तम् यज्ञमइदे । हओम् उर्वानम् यज्ञमइदे । हवांम्' फ्रवषीम् यज्ञमइदे ॥ २८ ॥

वीस्पे अषवनो यज्ञत यज्ञमइदे । वीस्पे अषहे रतवो यज्ञमइदे । हावनीम् पइति रतूम् सावइहअम् वीसीम्च पइति रतूम् रतवो वीस्पे मज्जिस्त पइति रतूम् ॥

येइहे हातांम् ताोस्चा यज्ञमइदे ॥ २९ ॥

*रास्पी:-

वडुहु तू ते वडुहओत् वडुहो
बुयात् हावोय' यत् ज्ञओथ्रे

(24) 1. TDA : पइरि-इरिस्तनाम् (27) 1. Sp: मरथनत् (28) 1. Sp : सओष्य-त्तम् 2. West, Sp, TDA : हौम्.

(30) * At this stage, the रास्पी faces the Fire and standing by the left side of the ज्योत्, recites the entire paragraph.

1. Sp: हावोय.

हनअेष तू तूम् तत् मीज्दम्
 यत् ज्ञओत हनयम्नो ओङ्ग्रह
 फ्रायो-हुमतो फ्रायो-हृख्तो फ्रायो-हृरुस्तो ॥ ३० ॥

जोत्र-:

जम्यात् वो वङ्ग्रहओत् वङ्ग्रहो
 मा वो जम्यात् अकात् अषो
 मा मे जम्यात् अकात् अषो ॥ ३१ ॥

जोत्र उ रास्पी-:

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश्र अषात्चीत् हचा° । (दह् बार)

अषम् वोहू वहिश्तम् अस्ती ।

उश्ता अस्ती उश्ता अह्नाइ ।

ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषम् ॥ ३२ ॥ (दह् बार)

अहुन्नम् वइरीम् यज्जमइदे । अषम् वहिश्तम् स्रअश्तम् अमषम् स्पँत्तम्
 यज्जमइदे । फ्रषूषो-मॉथम् हधओख्तम् यज्जमइदे । हउर्वॉम् हँदाइतीम् स्तओतनाम्
 येस्न्यनाम् यज्जमइदे । स्तओत येस्न्य यज्जमइदे या दाता अङ्ग्रहँउश्र पओउरुयेह्या ॥

येज्जहे हाताम् आअत् येस्ते पइती वङ्ग्रहो ।

मइदो अहुरो वअथा अषात् हचा ।

योङ्ग्रहँम्चा ताँस्चा ताँस्चा यज्जमइदे ॥

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश्र अषात्चीत् हचा° ॥ ३३ ॥ (डु बार)

जोत्र-: यथा अहू वइर्यो ज्ञओता फ्रा मे म्रूते ।

रास्पी-: यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे म्रूते ।

जोत्र-: अथा रतुश्र अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओत् ॥ ३४ ॥

हा ६०

ज्ञोत् उ रास्पी.-

अत् ह्वो वङ्गहँउश् वद्यो ना अङ्गी-जम्यात् ।
 यै नाो अँरँङ्गश् सवङ्गहो पथो सीषोइत् ।
 अद्या अङ्गहँउश् अस्त्वतो मनङ्गहस्वा ।
 हङ्गयँग् आ' स्तीश् यँग् आ-षयेती अहुरो ।
 अँद्रो थ्वावाँस् हुँङ्गँतुश् स्पँतो मङ्गदा ॥ १ ॥

ज्ञोत् -

ताो अङ्गि न्माने जम्यारँश् यो अषओनाँम् क्षनूतस्च अपयस्च व्यादङ्-
 विश्व' पइति-ङ्गँतयस्च । उम् नू अङ्गहाइ' वीसे जम्यात् अषँम्च क्षत्रँम्च सवस्च
 एवरँनस्च एत्राथँम्च दरँघो-फ्रतँमथ्वँम्च' अङ्गहो' दअेनयो यत् आहुरोइश्
 ज्जरथुञ्जोइश् ॥ २ ॥

असिश्त' नू अङ्गहत्' हच वीसत् गाउश् बुयात् असिश्तँम्' अषँम् असिश्तँम्'
 नश् अषओनो अओजो असिश्तो' आहृइरिश् ल्कअेषो ॥ ३ ॥

जम्योन् इथ अषाउनाँम्' वङ्गहीश् स्रगो स्पँताो फ्रवषयो अषोइश्
 वअेषज्ज हचिम्नो ज्जम्-फ्रथङ्गह दानु-द्राजङ्गह ह्वँ-वरँङ्गङ्गह इश्तँअ' वङ्गहङ्गहँम्' पइति-
 श्तातँअ आतरनाँम् फ्रष-वक्ष्याइ रयाँम्च एवरँनङ्गहँम्च ॥ ४ ॥

वङ्गीत् अङ्गि न्माने स्रओषो
 असुश्तीम् आक्षितश् अनाक्षतीम्
 राइतिश् अराइतीम् आर्मइतिश्
 तरोमइतीम् अर्शुङ्गो' वाक्ष
 मिथओङ्गँतम् वाचिम् अप-दुङ्गँम् ॥ ५ ॥
 यथ अङ्गय अमँषो स्पँत

Hā 60

(1) 1. Geld· आस्तीश् 2. West, Sp, TDA: हुँङ्गँतुश् (2) 1. Sp:
 जम्यारिश् 2 Sp व्यादङ्गयश्च 3. Geld: अङ्गहाइ; Sp: अङ्गहाइ 4 Sp· फ्रतँमिथ्वँम्च
 5. Geld· अङ्गहो (3) 1. Geld· असिश्त 2. Geld: अङ्गहत्; Sp: अङ्गहत्
 3. Geld: असिश्तँम् 4. Geld: असिश्तो (4) 1 West, Sp, TDA: अषओनाँम्
 2. West, Sp, TDA: इश्ती 3. West & TDA: वङ्गहङ्गहँम् (5) 1. West, Sp,
 TDA: अर्शुङ्गो.

स्रओषाध' अष्याध' पइतिषाँन्

वङ्हूश् यस्त्राँस्च वस्त्राँस्च

वोहू यस्त्रम्च वस्त्रम्च

हुवँरतीम्च उश्तवँरतीम्च वस्त्रवँरतीम्च आ-दरँघात् रुवा-वइर्यात् ॥ ६ ॥

मा यवे इमत् न्मानम् रुवाश्रवत् रुवरँनो फ्रज्जहीत् मा रुवाश्रवइति ईश्तिश
मा रुवाश्रवइति आस्त्र फ्रज्जस्तिश' रुवाश्रो-दिस्येहे पइति अषोइश्च वङ्हुयो'
दरँघम् हङ्म ॥ ७ ॥

वसस्च तू अहुर मङ्द उश्ताच' क्षुअेष हवनॉम् दामनॉम् । वसो आपो
वसो उर्वरो वसो वीस्प वोहू अषचिथ्र क्षयम्नम् अषवनम् दायत अक्षयम्नम्
द्वस्त्रम् ॥ ८ ॥

वसो-क्षुथो रुयात् अषव

अवसो-क्षुथो रुयात् द्वो

गतो हमिस्तो निज्वरँतो

हच स्पस्त्रहे मङ्दन्यँउश् दामन्यो

वरतो अवसो-क्षुथो ॥ ९ ॥

हक्षय अज्मचित् यो ज्रथुश्त्रो फ्रतँमाँ न्माननॉम्च वीसाँम्च ज्जस्त्रुनॉम्च
दक्षुधुनॉम्च अज्हाो दअेनयो अनुमतयअेच अनुस्त्रयअेच अन्वर्श्तयअेच या
आहूइरिश ज्रथुश्त्रिश् ॥ १० ॥

यथ नो ओइहॉम् श्यातो

मनो वहिश्तो उर्वानो

रुवाश्रवइतीश् तन्वो हँस्ति'

वहिश्तो अङ्हुश् आकोस्चोइत्

आहूइरे' मङ्द जस्त्रताँम् ॥ ११ ॥

(6) 1. West & TDA : स्रओषात् अष्यात् (7) 1. Sp & Geld : फ्रज्जइस्तिश्
2. Sp : वङ्हुयो (8) 1. Sp : उश्तच (11) 1. West, Sp, TDA हँस्तो 2. Sp :
अको 3. Sp : अहुर.

ज्ञोत् उ रास्पी-

अष वहिश्त अष स्रअेश्त दर्रसाम थ्वा पइरि थ्वा जम्याम^१ हमम्
थ्वा हख्म । अषम् वोहू° ॥ १२ ॥ (सँ बार)

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश् अषात्तुचीत् हचा ।

वइहैउश् दइदा मनइहो इयओथननाम् अइहैउश् मइदाइ ।

क्षथ्रम्चा अहुराइ आ यिम् त्रिगुव्यो ददत् वास्तारम् ॥ (विहार बार)

अषम् वोहू वहिश्तम् अस्ती

उश्ता अस्ती उश्ता अह्वाइ

ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषम् ॥ (सँ बार)

अहुनम् वइरीम् यज्मइदे । अषम् वहिश्तम् स्रअेश्तम् अमषम् स्पँत्तम्
यज्मइदे ॥

येज्हे हाताम् आअत् येस्ते पइती वइहो ।

मइदो अहुरो वअेथा अषात् हचा ।

योइहाम्चा तास्चा तोस्चा यज्मइदे ॥ १३ ॥

हा ६१

ज्ञोत्- अहुनम्च वइरीम् फ्रअेश्यामही^१ अत्तर्च ज्ञाम् अत्तर्च अस्मनम्
अषम्च वहिश्तम् फ्रअेश्यामही^१ अत्तर्च ज्ञाम् अत्तर्च अस्मनम् येज्हे-हाताम्च
हुफ्रायश्ताम् फ्रअेश्यामही^१ अत्तर्च ज्ञाम् अत्तर्च अस्मनम् दह्वाहेच नश् अषओनो
दह्वाम्च वडुहीम् आफ्रितीम् फ्रअेश्यामही^१ अत्तर्च ज्ञाम् अत्तर्च अस्मनम् ॥१॥

हमिस्तयअेच निज्वरतयअेच अइरहे^१ मइन्यैउश्^२ मत्-दामनो दुज्दामनो
पोउरु-महर्कहे^३ हमिस्तयअेच निज्वरतयअेच कख्वरधनाम्च^३ कख्वरइधिनाम्च^३ हमि-
स्तयअेच निज्वरतयअेच कख्वरधहेच^४ कख्वरइधयोस्च ॥ २ ॥

(12) 1. Geld · जम्यम.

Hā 61

(1) 1. West, Sp, TDA. फ्रअेश्यामही (2) 1. West, Geld, TDA ·
अत्तर्हे 2. West, Geld, TDA मन्यैउश् 3. Sp कख्वरधनाम्च कख्वरइधिनाम्च 4. Sp:
कख्वरधहेच.

य....१२

हमिस्तयअेच निज्वरतयअेच कयधनाँम्च कयेइधिनानाँम्च हमिस्तयअेच
निज्वरतयअेच कयधहेच काइध्योस्च' हमिस्तयअेच निज्वरतयअेच तायुनाँम्च
हज्जल्लाम्च हमिस्तयअेच निज्वरतयअेच ज्ज-दाँम्च यातुमताँम्च' हमिस्तयअेच
निज्वरतयअेच मिथो-ज्ज्याँम्च मिथो-द्रुज्जम्च ॥ ३ ॥

हमिस्तयअेच निज्वरतयअेच अषवघ्नाँम्च' अषव-त्वअेषाँम्च हमिस्तयअेच
निज्वरतयअेच अषमओघहेच अनषओनो सास्त्रहेच पोउरु-महर्कहे हमिस्तयअेच
निज्वरतयअेच कहे कह्याचीत् द्रवताँम् अरथ्व्यो-मनइहाँम् अरथ्व्यो-वचइहाँम्
अरथ्व्यो-श्यओथेननाँम्' स्पितम ज्जरथुइत्त ॥ ४ ॥

कथ द्रुज्जम्' नीश अहत्त आ नीश-नाषाम । नीश-नाषाम सओश्य-तो'
द्रुज्जम् । कथ नीश-नाषाम यथ हीम् जनाम क्षयमो अक्षयमनाँम्' वीस्पाइश हच
कर्ष्वान् याइश हस हमिस्तैअे निज्वरतैअे वीस्पयो द्रवतो स्तोइश । स्तवस् अषा
यै हुदो योइ हँ-ती ॥ ५ ॥

हा ६२

जोत् उ रास्पीः-

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश अषात्चीत् हचा ।

वइहँउश दइदा मनइहो श्यओथननाँम् अइहँउश मइदाइ ।

क्षथम्चा अहुराइ आ यिम् द्रिगुब्ब्यो ददत्त वास्तारम् ॥ (६ बार)

यल्लम्च वल्लम्च हुबँरतीम्च उश्त-बँरतीम्च व-त-बँरतीम्च आप्रीनामि
तव आतर्श पुथ्र अहुरहे मइदो । येस्न्यो अहि वह्म्यो येस्न्यो बुयो वह्म्यो
न्मानाहु मश्याकनाँम्' । उश्त बुयात् अह्नाइ नइरे यसँ थ्वा बाध फ़ायजाइते'
अअेस्मो-ज्जस्तो बरस्मो-ज्जस्तो गओ-ज्जस्तो' हावनो-ज्जस्तो ॥ १ ॥

(3) 1. West & TDA कयेइध्योस्च 2. Sp. यातुमताँम्च (4) 1. West,
Sp, TDA : अषवघ्नाँम्च 2. Sp °श्यओथेननाँम् (5) 1. Sp. द्रुज्जम् 2. Sp :
सओष्य-तो 3. Geld : अक्षयमनाँम्.

Hā 62

Chapter 62 forms the chief part of the Ātaś Nigāyīśn (Nyāyīś).

(1) 1. West, Sp, TDA : मश्याकनाँम् 2. West, Sp, TDA : फ़ायजाइति
3. West, Sp, TDA : गाउ-ज्जस्तो.

दाइत्यो अअस्मि' बुयो दाइत्यो वओइधि बुयो दाइत्यो पिथ्वि बुयो
दाइत्यो उपसयेनि' बुयो पॅरनायुश हरेथि' बुयो दह्वायुश हरेथि बुयो आतर्श
पुथ अहुरहे मज्दो ॥ २ ॥

सओचि-बुये' अह्य न्माने मत्' सओचि-बुये' अह्य न्माने रओचहि-
बुये अह्य न्माने वक्षथि-बुये' अह्य न्माने दरॅधेम्चित् अइपि ज्वानेम् उप स्राम्
फ्रपो-कॅरतीम्' हध स्रयो वङ्हुयो' फ्रपो-कॅरतोइत् ॥ ३ ॥

दायो मे आतर्श पुथ अहुरहे मज्दो आसु ख्वाथेम् आसु थाइतीम्
आसु जीतीम् पोउरु' ख्वाथेम् पोउरु थाइतीम् पोउरु जीतीम् मस्तीम् स्पानो
क्षिवर्रेम्' हिज्वाम् उरुने उषि' स्रतुम् पस्चअेत मसितेम्' मज्जो-तेम् अपइरि-
आथेम् नइर्याम् पस्चअेत हाम्-वरइतीम्' ॥ ४ ॥

अॅरध्वो-ज्ज-गाम्' अख्वफ्न्याम् थिषुम्' अस्नाम्च क्षफ्न्याम्च आसितो-
गातुम् जघाउरुम् तुथुषाम् आस्नाम् फ्रज्ज-तेम्' कपो-राज्जाम् व्याख्नाम्' हाम्-
रओधाम् ह्वापाम् आँजो-बूजिम्' हीराम् या मे फ्राधयात् न्मानम्च वीसेम्च
ज्ज-तुम्च दख्युम्च दइहुसस्तीम्च' ॥ ५ ॥

दायो मे आतर्श पुथ अहुरहे मज्दो या मे अइहत् अफ्रसोइहो नूम्च
यवअेचताइते वहिश्तेम् अहूम् अपओनाम् रओचइहम् वीस्पो-ख्वाथेम् ज्ज-बुये'
वङ्हाउच मिज्दे वङ्हाउच स्रवहि उरुनअेच दरॅधे हवइहे ॥ ६ ॥

वीस्पअेइव्यो सस्तीम् वरइति आतर्श मज्दो अहुरहे यअेइव्यो अअेम्

(2) 1. West & TDA . अअेस्मे 2. West & TDA . उपसयेने 3. West,
Sp, TDA . हरेथे (3) 1 West, Sp, TDA : सओचे-बुये 2. Sp मित् 3. West,
Sp, TDA . वक्षथे-बुये 4 West, Sp, TDA . फ्रपो-कॅरइतीम् 5. Sp: वङ्हुयो
(4) 1. West & TDA . क्षिवर्रेम् 2. West, Sp, TDA उषि 3. West, Sp,
TDA : मसित 4. West, Sp, TDA हाम्-वरइतीम् (5) 1. West & TDA : अॅरध्वो-
ज्ज-गाम् 2. Geld omits : थिषुम् अस्नाम्च क्षफ्न्याम्च 3. Sp: फ्रज्जइ-तेम् 4. Sp :
व्याख्नाम् 5. Geld : आँजो-बूजिम् 6. Geld : दइहुसस्तीम्च (6) 1. West, Sp,
TDA : ज्ज-बुये.

हॉम्-पचाइते' क्ष्वाप्नीम्च' सृइरीम्च । वीस्पअेइव्यो हच इज्येइते' हुबॅरतीम्च' उश्त-
बॅरतीम्च' व<त-बॅरतीम्च' स्पितम ॥ ७ ॥

वीस्पनांम् पर-चर<तांम् आतर्श ज्रस्त आदिधय । चीम्' हस्र हषे बरइती
फ्रचर<थ्नाो अर्मअेषाइधे' । आत्रंम्' स्पे<तंम् यजमइदे तळ्मंम् ह<तंम्' रथअे-
श्तारंम् ॥ ८ ॥

आअत् येज्जि षे अअेम् बरइति अअेस्मंम् वा अषय बॅरतंम्' बरंस्म वा अषय
फ्रस्तरंत्तंम् उर्वरांम् वा हधानअेपतांम् । आ हे पस्चअेत फ्रीनइति आतर्श मज्दो
अहुरहे इन्नुतो अत्विश्तो हघ्धइहुम् ॥ ९ ॥

उप थ्ना हस्रोइत् गैउश वाँथ्ना उप वीरनांम् पोउरुतास् उप थ्ना वॅरंज्वत्च
मनो वॅरंज्वतिच हस्रोइत् अडुह उर्वाक्ष अडुह' गय जिघअेष' ताो क्ष्वापनो यो ज्वाही
इमत् आथो आफ्रिवनंम् यो अह्नाइ अअेस्मंम् बरइति हिकूश रओचस्-पइरीश्तां'
अषहे बॅरज यओज्दातां ॥ १० ॥

[§होर्मज्द' ख्खुदाइ अन्नज्जूनी इ मर्दम् मर्दम् सर्दगोन् हमा सर्दगोन् हम्बायस्ते
वॅहोन् उइम् वॅह्-दीन् इ माज्दयल्लोन् आगाही आस्तवांनी नैकी रसानात् । अअेदून् बात् ।]

अषंम् वोहू वहिश्तंम् अस्ती ।

उश्ता अस्ती उश्ता अह्नाइ ।

ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषंम् ॥ (सँ बार)

अइन्नि-गॅरंभहि अपांम् वडुहीनांम्' फ्राइतीम्च' पइतितीम्च अइवि-
जर्तीम्च आयेसे येश्ति ॥ ११ ॥

(7) 1. West & TDA हम्पचाइते; Sp हॉम् पचइते 2 Sp. क्ष्वाप्नीम्च
3. West, Sp, TDA · इज्येइति 4. Geld हुबॅरतीम् 5 Geld उश्ताबॅरतीम्च 6. Geld .
व<ताबॅरतीम्च (8) 1. Sp · चिम् 2. Sp आर्मअेषाइधे 3. Geld omits आत्रंम्
स्पे<तंम् . . रथअेशतारंम् 4. Sp. ह्ँ<तंम् (9) 1. West & TDA बरंत्तंम् 2. West
& TDA : हघ्धइहुम्; Sp: हघ्धइहुम् (10) 1. Geld · उर्वाक्षइह 2 West &
TDA · जिघअेश 3. West, Sp, TDA °पइरिश्तोम्.

§ The Pāzand portion in the parenthesis is to be recited in a
whisper (Bāz). 1. Corrected All printed texts read अहुर मज्द.

(11) 1. West, Sp, TDA वडुहिनांम् 2 West & TDA फ्रअेतोम्च.

प्रवराने मज्जदयस्सो ज़रथुश्चिश् वीदअेवो अहुर-त्कअेषो हावनेअे अपओने
अषहे रथ्वे यस्साइच वहाइच क्षनओथाइच फ़सस्तयअेच । सावद्धेअे वीस्याइच
अपओने अषहे रथ्वे यस्साइच वहाइच क्षनओथाइच फ़सस्तयअेच । रथ्वाम् अयर-
नामूच अस्न्यनामूच माह्यनामूच याइर्यनामूच सरंधनामूच यस्साइच वहाइच
क्षनओथाइच फ़सस्तयअेच ॥ १२ ॥

ज्ञोत्र- यथा अहू वइर्यो ज़ओता फ़ा मे भ्रूते ।

रास्पी - यथा अहू वइर्यो यो ज़ओता फ़ा मे भ्रूते ।

ज्ञोत्र- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ़ा अपव वीध्वो भ्रओत् ॥ १३ ॥

हा ६३

ज्ञोत्र उ रास्पी -

येज्हे मे अषात् हचा वहिश्तेम् येस्से पइती ।

वअेदा मज्जदो अहुरो योइ ओइहरेचा हँतिचा ।

ताँ यज़ाइ ख्वाइश् नामेनीश् पइरिचा जसाइ व२ता ।

वोहू क्षथ्रम् वइरीम् बागेम् अइवी-चइरिश्तेम् ॥ १ ॥

सैरओषो' इधा अस्तू अपाम् वडुहीनाम् यस्साइ अषाउनामूच फ़वषिब्यो
यो नो इस्तो उर्वोइब्यो ह्यत् पओउर्वीम् तत् उस्तेममूचीत् । अवथात् इधा
सैरओषो' अस्तू अपाम् वडुहीनाम्' यस्साइ अषाउनामूच फ़वषिब्यो यो नो इस्तो
उर्वोइब्यो ॥ २ ॥

अहुरम् मज्जदाम् अषवनेम् अषहे रतुम् यज़मइदे । अमेषा स्पँता हुक्षथा
हुधोइहो यज़मइदे । अपो अत् यज़मइदे अषाउनामू' उरुनस्चा फ़वषीश्चा यज़मइदे ॥

येज्हे हाताम् आअत् येस्से पइती वइहो ।

मज्जदो अहुरो वअेथा अषात् हचा ।

योइहामूचा ताँस्चा तास्चा यज़मइदे ॥

Hā 63

(2) 1. West, Sp, TDA स्रओषो 2. West, Sp, TDA. वडुहिनाम्

(3) 1. West, Sp, TDA : अपओनामू.

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश् अषात्चीत् हचा ।
 वइहँउश् दइदा मनइहो श्यओथननोम् अइहँउश् मइदाइ ।
 क्षथँम्चा अहुराइ आ यिम् त्रिगुव्यो ददत् वास्तारँम् ॥ ३ ॥ (चिहार् वार्)

हा ६४

ज्ञोत्रः-

अइहँउश् दरँथाइ फ्रो अषह्या फ्रारँते ॥ १ ॥
 यै मँथा वाचँम् मइदा वरइती ।
 उर्वथो अषा नँमइहा ज़रथुश्त्रो ।
 दाता स्त्रतँउश् हिइवो रइथीम् स्तोइ ।
 मह्या राजँग् वोहू साहीत् मनइहा ॥ २ ॥
 अत् वै यओजा ज़वीश्त्यँग् अउर्वतो ।
 जयाइश् पँरँथुश् वह्वाह्या यूष्माकह्या ।
 मइदा अषा उग्रँग् वोहू मनइहा ।
 याइश् अजाथा मह्याइ ख्याता *अवइहे ॥ ३ ॥
 मत् वो पदाइश् या फ्रस्वृता ईजयो ।
 पइरि-जसाइ मइदा उस्तानज्जस्तो ।
 अत् वो अषा अरँद्रख्याचा नँमइहा ।
 अत् वो वइहँउश् मनइहो हुनरँताता ॥ ४ ॥
 ताइश् वो यस्ताइश् पइती स्तवस् अयेनी ।
 मइदा अषा वइहँउश् श्यओथनाइश् मनइहो ।
 यदा अषोइश् मख्यो वसँ क्षया ।
 अत् हुदानाउश् इषयाँस् गँरँइदा ख्यँम् ॥ ५ ॥

Hā 64

Stanza 1 is the second line of Yasna 46.3 and stanzas 2-7 = Yasna 50.6-11.

(3) * At this stage, the रास्पी joins the ज्ञोत्र in reciting with him the four words:— अवइहे मत् वो पदाइश्.

अत् या वरपा याचा पइरी आइश इयओथना ।
याचा वोहू चप्मांम् अरंजत् मनइहा ।
रओचो ल्वैग् अस्मांम् उक्षा अओउरुश ।
क्षमाकाइ अषा वहाइ मज्दा अहुरा ॥ ६ ॥
अत् वै स्तओता अओजाइ मज्दा अइहाचा ।
यवत् अषा तवाचा इसाइचा ।
दाता अइहैउश अरदत् वोहू मनइहा ।
इइथ्यावरंशतांम् ह्यत् वक्षा फ्ररषोतंमम् ॥ ७ ॥

हा ६५

*जोत्र उ रास्पी -

यजाइ आपम् अरद्वीम्^१ स्राम् अनाहितांम् परंथू-फ्राकांम् वओषज्यांम्
वीदओवांम् अहुरो-त्कओषांम् यस्न्यांम्^२ अइहे अस्त्वइते वइयांम् अइहे अस्त्वइते
आधू-फ्राधनांम् अषओनीम् वांथ्रो-फ्राधनांम् अषओनीम् गओथो-फ्राधनांम् अष-
ओनीम् श्लओतो-फ्राधनांम्^३ अषओनीम् दइहु-फ्राधनांम्^४ अषओनीम् ॥ १ ॥

या वीस्पनांम् अरुप्नांम् क्षुद्रो यओज्दधाइति । या वीस्पनांम् हाइरि-
षिनांम् ज्ञांथाइ गरंवांन्^१ यओज्दधाइति । या वीस्पो हाइरिषीश हुजातिमो दधाइति ।
या वीस्पनांम् हाइरिषिनांम् दाइतीम् रथ्वीम् पओम अव-वरइति ॥ २ ॥

मसितांम् दूरात् फ्रसूतांम् या अस्ति अववइति मसो यथ वीस्पो

Hā 65

* With few exceptions, the जोत्र is always seated and the रास्पी is either seated or moving about to help him in the rituals as the case may be. But here, the जोत्र leaves his seat and joins the रास्पी in reciting the first five paragraphs, standing near his Āsana and continues to stand till the end of the 14th para.

(1) 1. West, Sp, TDA · अरद्वीम् 2. West, Sp, Geld, TDA येस्न्यांम्
3. Geld & Sp: षओतो-फ्राधनांम् 4. Geld दइहु-फ्राधनांम् (2) 1. Geld: गरंवांन्.

इमो आपो यो ज्ञमा पइति फ्रतच॑ति' या अमवइति फ्रतचइति हुकइयात्
हच वर्रज्जहत् अओइ^२ ज्ञयो^३ वोउरु-कषम् ॥ ३ ॥

यओज्ज॑ति वीस्वे करनो ज्ञया^१ वोउरु-कषया^२ आ वीस्पो मइध्यो
यओज्जइति यत् हीश अओइ^३ फ्रतचइति यत् हीश अओइ फ्रज्जगरइति अर्रद्वी^४ सूर
अनाहित । येज्हे हज्जइर्रम् वइर्यनाम् हज्जइर्रम् अपघ्जारनाम् । कस्चित्च अअेषाम्
वइर्यनाम् कस्चित्च अअेषाम् अपघ्जारनाम् चध्वर्र-सतम् अयर्र-वर्रनाम् ह्वस्पाइ
नइरे वर्रन्नाइ ॥ ४ ॥

अज्जहोस्व^१ मे अअेवज्जहो^२ आपो अपघ्जारो वीजसाइति वीस्पाइश
अओइ^३ कर्र्वाण् याइश हस । अज्जहोस्व^४ मे अअेवज्जहो^५ आपो हमथ अव-वरइति
हामिनम्च ज्ञयनम्च । हा मे आपो यओज्जधाइति हा अर्र्णाम् क्षुद्रो हा
क्षथिनाम्^६ गर्र्वाण्^७ हा क्षथिनाम् पअेम् ॥ ५ ॥

ज्ञोत्रः-

आ हाताम्च अइहुषाम्च ज्ञातनाम्च अज्ञातनाम्च अषओनाम् इध
जसँ॑तु फ्रवषयो योइ हीश वर्रर्र पइत्यापम् नज्जिदशतयात् अपत् हच ॥ ६ ॥

मा नो आपो दुश्मनइहे मा नो आपो दुज्वचइहे मा नो आपो दुश-
श्यओथनाइ^१ मा दुज्दअेनाइ मा हषि-ल्लिषे^२ मा मोघु-ल्लिषे^३ मा वर्रज्ञानो-ल्लिषे
मा नाप्रयो-ल्लिषे । माध नो अल्लि फ्राधाइति आपो वडुहीश वहिस्तो मज्जधातो
अषओनीश यो नो अइरीरिचिनाम् इरीरिक्षाइते^४ गअेथनाम् । माध नो अल्लि फ्राधाइति
आपो वडुहीश वहिस्तो मज्जधातो अषओनीश यो नो अइरीरिचिनाम् इरीरिक्षाइते
तनुनाम् ॥ ७ ॥

यो तायुश यो हज्जइह यो गधो यो अषवज यो यातुमो यो नसुस्पो यो

- (3) 1. Geld फ्रतचि॑ति 2. West & TDA . अवि 3. Sp . ज्ञरयो
(4) 1 Sp . ज्ञरया 2. Geld . °कषय 3 West & TDA . अवि 4. West & TDA .
अर्रद्वी (5) 1. Geld : अइज्जहोस्व 2. Geld अअेवज्जहो 3. West & TDA . अवि
4. Sp क्षथिनाम् 5 Geld : गर्र्वाण् (7) 1. Sp °श्यओथनाइ 2. West & TDA :
हुशे-ल्लिषे 3. West & TDA : मोघु-ल्लिषे 4. West & TDA : इरीरिक्षाइति.

स्पर्ज्वो यो अराइतिवो यो अपमओघो अनषव यो मश्यो' द्रवो सास्त तम् अओइ' लवेषो पइत्यत्तु' इथ्येजो ईष' यो ई दध इथ्येजो यत्तु यो दीदध' ॥ ८ ॥

आपो गातव रामोइध्वम् यवत ज्ञओत यज्ञाइते । कथ ज्ञओत रूसात वच आपो वडुहीश यज्ञाइते कुथ ववात् हितो-हिज्वो येज्ञ अनरथे यज्ञाइते कुथ वाचो अओइ-वूत' यौ' हे चल्से अओथ्र-पइतिश कुथ ताो प्रयो ववाँन् कुथ ताो इषुदो ववाँन् कुथ ताो रातयो ववाँन् यौ' अहुरो मज्दो ज़रथुश्त्राइ फ़ाववच' फ़ा ज़रथुश्त्रो गओथाव्यो अस्त्वइतिव्यो ॥ ९ ॥

अव-जस्तीम् पउर्वाम्' आपो-जइध्योइश ज़रथुश्त्र । पस्चअेत अइव्यो ज्ञओथ्रो फ़वरोइश यओज्दाताो दह्वो-पइरीस्ताो इमौ' वचो फ़म् ॥ १० ॥

आपो यानम् वो यासामि मज्ञोत्तम् तम् मे दायत येज्हे दाइति पइति वड्हो निस्तीत' अनइवि-द्रुष्टि । आपो ईइतीम् वो जइध्यामि पोउरु-सरधाम् अमवइतीम् फ़ज्जतीम्च ख्वापराम् येज्हो पोउरुश्च' वर्रजयान् नओचिश्च' अज्हो' यासाइति ज्ञानाइ नोइत् सथाइ नोइत् महर्काइ नोइत् अओनइहे नोइत् अपयतै ॥ ११ ॥

इमत् वो आपो जइध्येमि

ज्ञोत् उ रास्वा - इमत् ज़मो इमत् उर्वरो इमत् अमषो' स्पत्' हुक्षथ' हुधोइहो वड्हवस्च वडुहीश्च वोहुनाम् दातारो । इमत् अषाउनाम् वडुहीश' फ़वषयो उग्रो अइविथूरो इमत् मिथ्र वोउरु-गओयओइते इमत् सओष अप्य हुरओध इमत् रण्वो रज्जिस्त इमत् आतरं अहुरहे मज्दो पुथ इमत् वर्रज अहुर क्षथ्य अपाम् नपो अउर्वत्-अस्प इमत् वीस्पे यज्ञताोइहो योइ वड्हज्दो' अषवनो ॥ १२ ॥

(8) 1 West, Sp, TDA मष्यो 2. West & TDA अवि 3. West, Sp, TDA: पइति-यत्तु 4. West & TDA ईश 5. Geld. दी दध (9) 1. West & TDA: अवि-वूत 2. Sp: यौम् 3. West, Sp, TDA फ़ववच (10) 1. Sp: पओउर्वाम् 2. Sp इमौम् (11) 1. Sp निस्तीति; West & TDA: निस्सूत 2. Sp. पोउरुश्च 3. Sp. नओचिश्च 4. Geld अइज्हो (12) 1. West, Sp, TDA अमषा स्पत्ता हुक्षथा 2. West, Sp, TDA अषओनाम् 3 West & Geld-Mss insert after वडुहीश-'सूरो स्पत्तो' 4. West & TDA: वड्हज्दो.

इमत् मे आपो दायत इमत् ज़मो इमत् उर्वरो इमत् अमषो' स्पँत' हुक्षथ' हुधोइहो वड्हवस्च वडुहीश्च वोहुनाँम् दातारो इमत् अषाउनाँम्' वडुहीश्च फ्रवषयो उग्रो अइत्रिथूरो इमत् मिथ्र वोउरु-गओयओइते इमत् स्रओष अप्य हुरओध इमत् रण्वो रजिश्त इमत् आतरँ अहुरहे मज्दो पुथ्र इमत् बँरँज अहुर क्षथ्य अपॉम् नपो अउर्वत्-अस्प इमत् वीस्पे यज्जतोइहो योइ वड्हज्जदो' अषवनो ॥ १३ ॥

ज्ञोत् - यत्च अह्मात् अस्ति मज्जो यत्च अह्मात् अस्ति वड्हो' यत्च अह्मात् अस्ति स्रयो यत्च अह्मात् अस्ति परो-अरँजस्तरँम् तत् नो दायत यूजँम् यज्जत अषवनो क्षयन्न इसान मोषुच आसुयाच हथ अन गाथ्य वच । हइथ्यावरँस्तोम्' ह्यत् वस्त्रा फ्रँषोतँम्' ॥ १४ ॥

ज्ञोत् उ रास्पीः-

दाइदी मोइ यँ गॉम् तषो । अपस्चा उर्वरोस्चा ।

अमँरँताता हउर्वाता । स्पँनिश्ता मइन्यू मज्दा ।

तँवीषी उतयूइती । मनइहा वोहू सँइहे ॥ १५ ॥

येज्हे मे अषात् हचा वहिश्तेम् येस्त्रे पइती ।

वअेदा मज्दो अहुरो योइ ओइहँरँचा हँतिचा ।

तो यज्जाइ ख्वाइश्च नामँनीश्च पइरिचा जसाइ वँता ।

वोहू क्षथँम् वइरीम् बागँम् अइवी-वइरिश्तेम् ॥ १६ ॥

सँरओषो इधा अस्तू अपॉम् वडुहीनाँम् यस्त्राइ वड्हुश्च वडुहीनाँम् अमँषनाँम्चा स्पँतनाँम् हुक्षथनाँम् हुधोइहँम् वोहुनाँम्चा वड्हुयोस्चा अषोइश्च यस्त्राइ या नँ आरअेचा अँरँनवतअेचा अषइहाक्ष । सँरओषस्चा इधा अस्तू अपॉम् वडुहीनाँम् यस्त्राइ वड्हुश्च अषिवाो ह्यत् पओउर्वीम् तत् उस्तँम्चीत् ॥ १७ ॥

अवथात् इधा सँरओषो अस्तू अपॉम् वडुहीनाँम् यस्त्राइ वड्हुश्च

(13) 1. West, Sp, TDA अमँषा स्पँता हुक्षथा 2. West, Sp, TDA . अषओनाँम् 3. West & TDA: वड्हज्जदो (14) 1. West, Sp, TDA वड्हो 2. West, Sp, TDA हइथ्यावरँस्तोम् 3. West & TDA . फ्रँषोतँम्. cf. Y. 50.11.

वङ्गुहीनाँम् अमेषनाँम्चा स्पँतनाँम् हुक्षत्रनाँम् हुधोद्धाँम् वोहुनाँम्चा वङ्गु-
योस्चा अषोइश् यस्नाइ या नँ आरअचा अँरनवतअचा अषद्धाक्ष् । सँरओषस्चा
इधा अस्तू अपाँम् वङ्गुहीनाँम् यस्नाइ वङ्गुश् अषिवो ॥ १८ ॥

रास्पी:- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे म्रूते ।

ज्ञोत्:- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओत् ॥ १९ ॥

हा ६६

ज्ञोत् उ रास्पी.-

अषम् वोहू वहिस्तम् अस्ती

उस्ता अस्ती उस्ता अह्नाइ

द्यत् अषाइ वहिस्ताइ अषम् ॥ (सँ बार)

अषय दधामि इमाँम् ज्ञओथ्राम् हओमवइतीम् गओमवइतीम् हधानअ-
पतवइतीम् अषय उज्जाताँम् तव अहुराने अहुरहे क्षनूमइने अहुरहे मज्जदो अमेषनाँम्
स्पँतनाँम् स्रओषहे अप्येहे आथो अहुरहे मज्जदो रथ्वो वँरज्जतो यो अषहे ॥ १ ॥

✓अषय दधामि अस्न्यअइव्यो अषहे रतुव्यो । हावनँअ अषओने अषहे
रथ्वे । अषय दधामि सात्रद्धँअ वीस्याइच अपओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि
मिथ्रहे वोउरु-गओयओइतोइश् हज्जदो-गओषहे वअवरँ-चप्मनो अओस्तो-नामनो
यज्जतहे रामनो ख्वास्त्रहे ॥ २ ॥

ज्ञोत्:- अषय दधामि रपिथ्विनाइ अषओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि फ्रादत्-
प्रषवे ज्ञँतुमाइच अषओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि अषहे वहिस्तहे आथस्च
अहुरहे मज्जदो ॥ ३ ॥

अषय दधामि उज्जयेइरिनाइ अषओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि फ्रादत्-
वीराइ दख्युमाइच अषओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि वँरज्जतो अहुरहे नफ्रधो
अपाँम् अपस्च मज्जधातयो ॥ ४ ॥

अषय दधामि अइविस्रूथ्रमाइ अइविगयाइ अषओने अषहे रथ्वे । अषय
दधामि फ्रादत्-वीस्पाँम्-हुज्याइतँअ ज़रथुश्त्रोत्तमाइच अषओने अषहे रथ्वे । अषय

दधामि अषओनाम् फ्रवषिनाम् वनानाम्च वीरो-वाँथ्वनाम् याइर्ययोस्च हुषितोइश्
अमहेच हुतास्तहे हुरओधहे वरथ्रघनहेच अहुरधातहे वनइत्योस्च उपरतातो ॥ ५ ॥

अषय दधामि उषहिनाइ अषओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि बर्रज्याइ
न्मान्याइच अषओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि स्रओषहे अप्येहे अषिवतो
वर्रथाजनो फ्रादत्-गअथहे रप्नओश् रज्जिस्तहे अर्रतातस्च फ्रादत्-गअथयो वर्रदत्-
गअथयो ॥ ६ ॥

अषय दधामि माह्यअइव्यो अषहे रतुव्यो । अर्रतर्र-मोइहाइ अषओने
अषहे रथ्वे । अषय दधामि पर्रनो-मोइहाइ वीषमथाइच अषओने अषहे रथ्वे ॥ ७ ॥

अषय दधामि याइर्यअइव्यो अषहे रतुव्यो । मइध्यो-जर्रमयाइ अषओने
अषहे रथ्वे । अषय दधामि मइध्यो-षमाइ अषओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि
पइतिशहहाइ अषओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि अयाथ्रिमाइ फ्रओउर्वअश्त्रिमाइ
वर्रष्निहर्रताइच अषओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि मइध्याइर्याइ अषओने अषहे
रथ्वे । अषय दधामि हमस्पथमइद्याइ अषओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि सर्रधअ-
इव्यो अषहे रतुव्यो ॥ ८ ॥

अषय दधामि वीस्पअइव्यो अअइव्यो रतुव्यो योइ हँति अषहे रतवो
थ्रयस्च थ्रिसाँस्च नज्जिदस्त पइरिशहावनयो योइ हँति अषहे यत् वहिस्तहे मज्दो-
फ्रसास्त जर्रथुश्त्रो-फ्रओस्त ॥ ९ ॥

अषय दधामि अहुरअइव्य मिथ्रअइव्य बर्रजर्रव्य अइथ्यज्जहअइव्य
अषवनअइव्य स्ताराँम्च स्पँतो-मइन्यवनाँम् दामनाँम् तिश्त्र्येहेच स्तारो रअवतो
ख्वर्रनडुहतो मोइहहेच गओचिथ्रहे ह्वर्रच क्षअेतहे अउर्वत्-अस्पहे दोइथ्रहे अहुरहे
मज्दो मिथ्रहे दख्युनाँम् दख्युपतोइश् । अषय दधामि (रोज्*) अहुरहे मज्दो
रअवतो ख्वर्रनडुहतो । अषय दधामि (माह्*) अषओनाँम् फ्रवषिनाँम् ॥ १० ॥

अषय दधामि तव आथ्रो अहुरहे मज्दो पुथ्र मत् वीस्पअइव्यो आतर्रव्यो ।
अषय दधामि अइव्यो वडुहिब्यो वीस्पनाँम्च अपाँम् मज्दधातनाँम् वीस्पनाँम्च
उर्वरनाँम् मज्दधातनाँम् ॥ ११ ॥

(10) * See note on Y. 1.11.

अषय दधामि माथ्रहे स्पँतहे अषओनो वरँज्यडुहहे दातहे वीदअेवहे दातहे ज़रथुश्रोइश दरँघयो उपयनयो दअेनयो वड्हुयो माङ्दयस्त्रोइश ॥ १२ ॥

अषय दधामि गरोइश उषि-दरँनहे मङ्दधातहे अष-रुवाथ्रहे वीस्पअेषाम्च गइरिनाम् अष-रुवाथ्रनाम् पोउरु-रुवाथ्रनाम् मङ्दधातनाम् कावयेहेच ख्वरँनइहो मङ्दधातहे अख्वरँतहेच ख्वरँनइहो मङ्दधातहे । अषय दधामि अषोइश वड्हुयो चिस्तोइश वड्हुयो अरँथे वड्हुयो रसास्तातो वड्हुयो ख्वरँनइहो सवइहो मङ्दधातहे ॥ १३ ॥

अषय दधामि दह्ययो वड्हुयो आफ्रितोइश दह्यहेच नरँ अषओनो उग्रहेच तखमहे दामोइश उपमनहे यजतहे ॥ १४ ॥

अषय दधामि ओइहाम् असइहाम्च षोइथ्रनाम्च गओयओइति-नाम्च मअेथननाम्च अओ-ख्वरँननाम्च अपाम्च ज़ेमाँम्च उर्वरनाम्च अजहोस्च ज़ेमो अवजहेच अणो वातहेच अषओनो स्त्राम् मोइहो हूरो अनग्रनाम् रओचइ-हाम् ख्वधातनाम् वीस्पनाम्च स्पँतहे मइन्यँउश दामनाम् अषओनाम् अष-ओनिनाम्च अषहे रथ्राम् ॥ १५ ॥

ज्ञोत् उ रास्पीः-

अषय दधामि रथ्रो वरँजतो यो अषहे । रथ्राम् अयरनाम्च अस्न्य-नाम्च माह्यनाम्च याइर्यनाम्च सरँधनाम्च योइ हँति अषहे रतवो हावनोइश रथ्रो ॥

अषय दधामि इमाँम् ज़ओथ्राम् हओमवइतीम् गओमवइतीम् हधानअे-पतवइतीम् अषय उङ्दाताम् । तव अहुराने अहुरहे ॥ १६ ॥ (दु बार)

मानो नावर् इन्मन्

इन्मइने अहुरहे मङ्दो रअेवतो ख्वरँनडुहतो अमषनाम् स्पँतनाम् मिथहे वोउरु-गओयओइतोइश रामनस्च रुनास्त्रहे ॥ १७ ॥

हूरँ-अेतहे अमषहे रअेवहे अउर्वतू-अस्पहे । वयओश उपरो-कइर्येहे तरधातो अन्याइश दामान् । अअेततू ते वयो यतू ते अस्ति स्पँतो-मइन्यओम् । रजिश्तयो चिस्तयो मङ्दधातयो अषओन्यो दअेनयो वड्हुयो माङ्द-यस्त्रोइश ॥ १८ ॥

मौथ्रहे स्पँतहे अषओनो वर्रज्यङ्गहहे दातहे वीदअेवहे दातहे ज़रथुश्चोइश ।
दर्रघयो उपयनयो दअेनयो वङ्गहुयो माङ्दयस्त्रोइश ज़रङ्गदातोइश । मौथ्रहे स्पँतहे
उषि-दर्रथ्रम् दअेनयो माङ्दयस्त्रोइश वअेधीम् मौथ्रहे स्पँतहे । आस्त्रहे स्त्रथ्वो
मङ्गधातहे गओषो-स्त्रूतहे स्त्रथ्वो मङ्गधातहे ॥ १९ ॥

आथो अहुरहे मङ्गदो पुथ्रहे तव आतर्श पुथ्र अहुरहे मङ्गदो मत् वीस्पअे-
इव्यो आतर्रव्यो । गरोइश उषि-दर्रनहे मङ्गधातहे अष-स्त्रवाथ्रहे ॥ २० ॥

वीस्पअेषाम् यज्जतनाम् अषओनाम् मङ्गन्यवनाम् गअेथ्यनाम् । अषओनाम्
फ्रवषिनाम् उघ्रनाम् अइत्रिथूरनाम् पओइर्यो-ल्कअेषनाम् फ्रवषिनाम् नवानज्जिदश्त-
नाम् फ्रवषिनाम् । अओस्त्रो-नामनो यज्जतहे ॥ २१ ॥

(इन्मइने अहुरहे मङ्गदो . नवानज्जिदश्तनाम् फ्रवषिनाम् । अओस्त्रो-नामनो यज्जतहे
१७-२१ दु बार्)

हा ६७

ज्ञोत् -

अषय दधामि अवङ्गहो फ्रवषयो यो पओइर्य ओङ्गहर् न्माननाम्च
वीसाम्च ज्जतुनाम्च दख्युनाम्च । यो अस्मनम् वीधारयन् यो आपम् वीधारयन्
यो ज्ञाम् वीधारयन् यो गाम् वीधारयन् यो वर्रथ्रिष्व पुथ्रै वीधारयन् पइति-
वर्रते^१ अपर-इरिथ्यँतो ॥ १ ॥

अषय दधामि आफ्रवषि अहुरहे मङ्गदो अमषनाम् स्पँतनाम् मत्
वीस्पाव्यो^२ अषओनिव्यो फ्रवषिव्यो यो मङ्गन्यवनाम् यज्जतनाम् । अषय दधामि
आफ्रवषि गयेहे मर्रथ्नो^३ ज़रथुश्चहे^३ स्पितामहे कवोइश वीस्तास्पहे इसत्-वास्त्रहे
ज़रथुश्चोइश मत् वीस्पाव्यो अषओनिव्यो फ्रवषिव्यो यो पओइर्यनाम् ल्कअेषनाम् ॥ २ ॥

अषय दधामि वीस्पय अषवने फ्रवषे के अस्ति क्वचित् अज्जहो ज्ञो

Hā 67

- (1) 1. Geld: पुथ्रे 2. Geld: पइति-वर्रते (2) 1. Sp: वीस्पअेइव्यो
2. West, Sp, TDA: मर्रथ्नो 3. Geld: ज़रथुश्चहे.

पर-इरिस्ति दह्न^१ नाइरिके अपर्रेनायूके कइनिके वास्त्र्यावर्रंजि उपपअेति हच
अह्नात् न्मानात् इज्येइरति यो पइतिष्मर्रंति^२ यो अइत्रिनास्रंति^३ वइहुश
यस्त्रास्च वह्नास्च ॥ ३ ॥

ज्ञोत् उ रास्यां-

अषय दधामि अषओनाम्^१ ऋवषिनाम् उघ्रनाम् अइत्रिथूरनाम् पओइर्यो-
ल्कअेषनाम् ऋवषिनाम् नवानिदइस्तनाम् ऋवषिनाम् हवहे उरुनो ऋवषे। अषय
दधामि वीस्पअेइव्यो अषहे रतुव्यो। अषय दधामि वीस्पअेइव्यो वइहुधाव्यो^२
यज्जतअेइव्यो मइन्यओइव्यस्चा गअेथ्यअेइव्यस्चा योइ हंति यस्न्याच^३ वह्याच^४
अपात् हच यत् वहिस्तात्। अषय नो पइति-जम्यात् ॥ ४ ॥

ज्ञोत्:-

अपो अत् यज्जमइदे मअेकइरतीश्चा^१ हँवइरतीश्चा^२ ऋवज्जहो अहुरानीश
अहुरह्या ह्वपइहो^३ ह्रुपर्रंथ्वोस्चा वो ह्रोघजथोस्चा ह्रुनाथोस्चा उवोइव्या
अहुव्या चर्गमा ॥ ५ ॥

उइती^१ या वै वडुहीश^२ अहुरो मइदो नामान्^३ ददात् वइहुदो ह्यत्
वो ददात् ताइश वो यज्जमइदे ताइश ऋयामही^४ ताइश नमर्रयामही ताइश इषुइ-
द्यामही ॥ ६ ॥

अपस्चा वो अजीश्चा वो मातर्राश्चा वो अग्न्यो त्रिगुदायइहो^१
वीस्पो-पइतीश अवओचामा^२ वहिस्तो स्रअेस्तो अवा वै वडुहीश रातोइश दर्रगो-
बाजाउश नाषु पइती-व्यादो पइती-सँदो^३ मातरो जीतयो ॥

(3) 1. West, Sp, TDA: दह्नि 2. West, Sp, TDA: पइतिष्मर्रंति
3. West, Sp, TDA: अइत्रिनास्रंति (4) 1. Geld: अषाउर्नाम् 2. West, Sp,
TDA: वइहुधाव्यो 3. West & TDA: यस्नाइच, Geld: येस्न्याच 4. West & TDA:
वह्याइच (5) 1. Sp: मअेकइरतीश्चा 2. Sp: हँवइरतीश्चा 3. Geld: ह्वपइहो
(6) 1. West, Sp, TDA: उइती 2. West & TDA: वइहँउश 3. Geld: नामां;
Sp: नामांम् 4. West & TDA: ऋयामही (7) 1. West & TDA: त्रिगुदायइहो;
Sp: दर्रगुदायइहो 2. West & TDA: आवओचामा, Sp: अवओचामा 3. Sp: पइति-
सँदो.

येञ्हे हाताँम् आअत् येस्ते पइती वङ्गहो ।
मङ्गदो अहुरो वअथा अषात् हचा ।
योङ्गहाम्चा ताँस्चा तोस्चा यज्मइदे ॥ ७ ॥

हा ६८

ज्ञोत्तः -

अअेतत् ते अहुराने' अहुरहे अञ्हे' अवयॉम्' दाँमहि' यत् थ्वा दिद्वीष्म ।
अअेष ज्ञओथ्र' पइति-जम्यात् तव अहुराने' अहुरहे हओमवइति गओमवइति हधानअ-
पतवइति ॥ १ ॥

क्ष्वीधअेच आज्जूतयअेच मावयच ज्ञओथ्रे पइति-जम्याओ दस्वर वअेषजाइच
फ्रदइथे' वरँदथाइच हवङ्गहे अषवस्ताइच हओस्रवङ्गहे हुरुन्याइच वरँथ्रघ्ने फ्रादत्-
गअेथाइच ॥ २ ॥

यज्मइदे थ्वा अहुराने' अहुरहे वङ्गहँउश मनङ्गहो ज्ञओथाब्यो यज्मइदे
थ्वा अहुराने अहुरहे वङ्गहँउश उख्धहे ज्ञओथाब्यो यज्मइदे थ्वा अहुराने अहुरहे
वङ्गहँउश श्यओथ्नहे ज्ञओथाब्यो ॥ ३ ॥

सूकाइ मनङ्गहे' सूकाइ वचङ्गहे' सूकाइ श्यओथ्नहे' हवङ्गहाइ उरुने फ्रदथाइ
गअेथनाँम् हवङ्गहाइ अषवस्तनाँम् ॥ ४ ॥

दायो मे अहुराने' अहुरहे वहिश्तँम् अहूम् अषओनाँम् रओचङ्गहँम्
वीस्पो-ख्वाथ्रँम् । दायो मे अहुराने अहुरहे नइर्याँम् आस्रॉम् फ्रज्जत्तीम्' या मे
फ्राधयात् न्मानँम्च वीसँम्च ज्जत्तुँम्च दख्युँम्च दञ्जुसस्तीम्च' ॥ ५ ॥

थ्वाँम् अहुरानीम् यज्मइदे । ज्ञयो' वोउरु-कषँम् यज्मइदे । वीस्पोस्च

Hā 68

(1) 1 Sp. अहुरानि 2. Geld. अइञ्हे, West & TDA. अङ्गहे 3. West
& TDA. अवयॉन् 4. West & TDA दाँन्महि 5. West, Sp, TDA: ज्ञओथ्रे
(2) 1. West, Sp, TDA फ्रदथे (3) 1. Sp अहुरानि (4) 1. West & TDA:
मनङ्गह 2. West & TDA वचङ्गह 3 West & TDA: श्यओथ्न (5) 1. Sp
अहुरानि 2. Sp. फ्रज्जत्तीम् 3 Geld: दइञ्जुसस्तीम्च (6) 1. Sp ज्ञरयो.

आपो यज्ञमइदे यो ज्ञमा अर्मेअस्तातो फ्रातत्-चरतश्च^२ ख्वाँयो^३ थ्रओतो-स्तातश्च
पर्षुयो वड्ढयोस्च ॥ ६ ॥

अन यस्नाअत्च^१ वस्नाअत्च^१ यथ ओइहोम् अस्ति दाइत्योत्तमो यस्नस्च
वस्नस्च अषात् हच यत् वहिस्तात् आपो वड्ढीश् वहिस्तातो मड्ढधातातो अपओनीश्
यज्ञमइदे । अपोम् वड्ढीनाम्^२ यज्ञमइदे ॥ ७ ॥

क्ष्वीध^१ आज्जूइति यज्ञमइदे तचत्-आप उक्ष्यत्-उर्वर आज्जोइश् दअवो-
दातहे हमोइस्त्रि^२ अवञ्हा^३ मूश् अवञ्हा^३ पइरिक्कयो^४ पइतिस्तातयअेच पइति-
स्चप्तयअेच पइतिरतयअेच पइत्यओगत्-त्वअेषद्याइच^५ अषेमओघहेच अनपओनो
सास्त्रहेच पओउरु-महर्कहे पइतिस्तातैअे दअेवहेच त्वअेषइहो मश्येहेच^६ ॥ ८ ॥

ज्ञोत् उ रास्पीः-

सुनुयो^१ नो यस्नम् अहुराने^२ अहुरहे
सुनुयो नो यस्नम् अहुराने अहुरहे ।

ज्ञोत् -

उप नो यस्नम् आहीष^३
आच नो जम्यो अवइहे
अश्-येश्चित्च हुयेश्चित्च
हुप्रवरेत्तिच ज्ञओथ्रनाम् ॥ ९ ॥

यो वो आपो वड्ढीश् यज्ञाइते अहुरानीश् अहुरहे वहिस्ताब्यो ज्ञओथाब्यो
स्रअेस्ताब्यो ज्ञओथाब्यो दहो-पइरि-अइहर्स्ताब्यो^१ ज्ञओथाब्यो ॥ १० ॥

अह्नाइ रअेश्च ख्वरँनस्च
अह्नाइ तन्वो द्रवतात्तम्

2. West & TDA . °चरतश्च 3. West, Sp, TDA ख्वाँन्यो (7) 1.
Sp यस्नाइच वस्नाइच 2 West, Sp, TDA वड्ढिनाम् (8) 1 Sp क्ष्वीधि 2. West,
Sp, TDA . हमोइस्त्रि 3. Geld अवञ्हा^३, Sp . अवञ्हाइ 4 Geld & Sp पइरिक्कयाइ.
cf. Y. 16 8. But the text should have been पइरिक्कयो instead of पइरिक्कयाइ 5. Sp :
°त्वअेषद्याच 6. West, Sp, TDA मश्येहेच (9) 1. Geld सुनुयो 2. Sp अहुरानि
3. West & TDA ; आहिश्, Sp : आहीश् (10) 1. West, Sp, TDA . °पइरिइहर्स्ताब्यो.
थ....१३

अह्नाइ तन्वो वज्रद्वरं अह्नाइ तन्वो वरंश्रंम्
 अह्नाइ ईशतीम् पोरुश-ख्वाश्रंम्^१
 अह्नाइ आस्त्रंम्चित् फ्रज्ज-तीम्^२
 अह्नाइ दरंघोम् दरंघो-जीतीम्
 अह्नाइ वहिश्तंम् अहूम् अषओनांम्
 रओचइहंम् वीस्पो-ख्वाश्रंम् ॥ ११ ॥

दायत वडुहीश आपो
 मावयच ज्ञओश्रे यज्ञंमाइ

अह्नाकंम्च मज्जदयस्त्रनांम् फ्रायज्ञंमनांम् हषांम्च हाविश्तनांम्च अश्रे-
 पइतिनांम्च अश्रेयनांम्च नरांम्च नाइरिनांम्च अपरंनायूकनांम्च कइनिकनांम्च
 वास्त्र्यावरंजनांम्च ॥ १२ ॥

योइ वड्हथ फ्रमन्येइरंते^१ वीतरं-ओज्जहेहेच पइति वीतरं-त्वअषहेहेच पइरि
 हअेनयोस्च वोइन्नाव्यो^२ अउर्वथअेइव्यस्च^३ परो त्विष्य-व्यो रज्जिश्तहे पथो
 अअेषंम्च वअेषंम्च यो अस्ति रज्जिश्तो आ अषात् वहिश्तंम्च अहूम् अषओनांम्
 रओचइहंम् वीस्पो-ख्वाश्रंम् ॥

ज्ञोत् उ रास्पीः-

(* अर्द्धा सूर बानु यस्कपन् ख्वारम् ख्वास्तम् होर्मज्जद अमंशास्प-दोन् बै-रसात्)

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश अषात्चीत् हचा ।

वड्हँउश दज्जदा मनड्हो श्यओथननांम् अड्हँउश मज्जदाइ ।

क्षथंम्चा अहुराइ आ यिम् त्रिगुव्यो ददत् वास्तारंम् ॥ १३ ॥ (डु बार)

ज्ञोत् :-

हुषिति^१ रामो-षिति दरंघो-षिति^२ इते वीसे आप्रीनामि यह्वत् हच इमाो

(11) 1. West & TDA : पओउरुश 2. Sp : फ्रजइरतीम् (13) 1. West
 & TDA फ्रमन्येइते, Sp. फ्रमन्येइरति 2. Geld : वोइन्नाव्यो, West & TDA :
 वोइन्नाव्यो 3. Sp. अउर्वथअेव्यस्च.

* The Pāzand portion in the parenthesis is to be recited in a
 whisper (Bāz).

(14) 1. West & TDA : हुषिति रामो-षिति दरंघो-षिति.

ज्जओथ्रो । हुषिति^१ रामो-षिति^२ दर्रघो-षिति^३ वीस्पयाइ^४ वीसे माऽदयस्त्रे आप्रीनामि । हुवॅरति उश्त-वॅरति वःत-वॅरति आतर्श आप्रीनामि । हुयेश्ति तव अहुराने^५ आप्रीनामि ॥ १४ ॥

राम ख्वास्त्रम् अञ्हा^१ दञ्हे^२उश् आप्रीनामि । दस्वरं वअेषज्जम्^३ आप्रीनामि यूष्माकंम् दहानांम् नरांम् अषओनांम् । वीस्पे आप्रीनामि कं अस्ति वोहु अषव अःतरं ज्जाम् अस्मनेमच हज्जड्ढम् वअेषज्जनांम् वअेवरं वअेषज्जनांम् ॥ १५ ॥

वसस्व तू अहुर मऽद उश्ताच क्षअेष हवनांम् दामनांम् । वसो आपो वसो उर्वरा^१ वसो वीस्प वोहु अषचिथ्र क्षयन्नम् अषवनेम् दायत अक्षयन्नम् द्रवःतेम् ॥ १६ ॥

वसो-क्षथ्रो ख्यात् अषव
अवसो-क्षथ्रो ख्यात् द्रवो
गतो हमिस्तो निज्वरतो
हच स्पेःतहे मइन्ये^२उश् दामब्यो
वरतो अवसो-क्षथ्रो ॥ १७ ॥

हक्ष्य अज्जमचित् यो ज्जरथुश्त्रो प्रतमां न्माननांम्च वीसांम्च ज्जःतुनांम्च दक्ष्युनांम्च अञ्हा^१ दअेनयो अनुमतयअेच अनुष्ठतयअेच अन्वरश्तयअेच या आहूइरिश ज्जरथुश्त्रिश् ॥ १८ ॥

जोत् उ रास्पीः-

रवस्व ख्वाअंम्च आप्रीनामि वीस्पयो अषओनो स्तोइश् । अज्जस्व दुजाअंम्च आप्रीनामि वीस्पयो द्रवतो स्तोइश् ॥ १९ ॥

अथ जम्यात् यथ आप्रीनामि ॥

हुमतनांम् हूस्तनांम् हूरश्तनांम् यदचा अन्यदचा वॅरंज्यमनांम्चा वावॅरं-जननांम्चा मही अइवी-जरंतारो नअेनअेस्तारो यथना वोहुनांम् मही ॥२०॥ (डु बार)

2. West, Sp, TDA: वीस्पय 3. Sp: अहुरानि (15) 1. Geld & Sp: अइञ्हा^१
2. Geld: दइञ्हे^२उश् 3. Geld: वअेषज्ज.

वडुहीम् इधात् आदाम् वडुहीम् अषीम् आच निच भूमइदे ईजो
यओइतयो अपो अत् यज्मइदे उइती' या वै वडुहीश् अपस्चा वाो ॥ (सं बाए)

जइध्यमो^१ नो यूजम् दस्त
क्षयमो रओश्च ख्वरँनस्च
आपो दस्त नो तँम् यानँम्
यो यूष्मत् परो फ्रविस्तो ॥ २१ ॥

ज्ञोत् उ रास्पी -

✓ नमो अहुराइ मज्दाइ नमो अमँषअइब्यो स्पँतअइब्यो नमो मिथाइ
वोउरु-गओयओइतँअ नमो ह्वरँक्षअताइ अउर्वत्-अस्पाइ नमो आब्यो दोइथाब्यो
यो' अहुरहे मज्दो नमो गँउश् नमो गयेहे नमो ज़रथुश्त्रहे स्पितामहे अषओनो
फ्रवषँअ नँमम्^२ वीस्पयो अषओनो स्तोइश् हइध्याइच ववाँइध्याइच वूष्यँइ-
ध्याइच^३ ॥ २२ ॥

*वोहू उक्ष्या मनइहा क्षथा अषाचा उश्ता तनूम ॥ (सं बाए)

इमा' रओचो वरँजिश्तँम् वरँजिमनँम्^२ ॥ (सं बाए)

यह्वी स्पँता थ्वा मइन्यू उर्वअसे जसो ॥ (सं बाए)

अषँम् वोहू वहिश्तँम् अस्ती

उश्ता अस्ती उश्ता अह्वाइ

द्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषँम् ॥ (सं बाए)

फ्रवराने मज्दयस्त्रो ज़रथुश्त्रश् वीदअवो अहुर-त्कअषो । हावनँअे अषओने
अषहे रथ्वे यस्त्राइच वह्वाइच क्षनओथाइच फ्रसस्तयअेच । सावइहँअे वीस्याइच
अषओने अषहे रथ्वे यस्त्राइच वह्वाइच क्षनओथाइच फ्रसस्तयअेच । रथ्वँम् अयर-

(21) 1. West, Sp, TDA उइती 2 West, Sp, TDA: जइधिम्नो

(22) 1. West, Sp, TDA: या 2 Sp: नमो 3 West, Sp, TDA: वूष्यँइध्याइच

(23) * वोहू उक्ष्या उश्ता तनूम is recited facing the East, इमा रओचो .

वरँजिमनँम् facing the South and यह्वी स्पँता उर्वअसे जसो facing the West.

1. Sp: इमो 2, West & TDA: वरँजिमनँम्.

नाँम्च अस्न्यनाँम्च माह्यनाँम्च याइर्यनाँम्च सर्रधनाँम्च यस्नाइच वह्माइच
क्ष्णओध्राइच फ्रसस्तयअच ॥

ज्ञोत्र:- यथा अहू वइर्यो ज्ञओता फ्रा मे भ्रूते ।

रास्पी:- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे भ्रूते ।

ज्ञोत्र:- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अपव वीध्वो भ्रओतू ॥ २३ ॥

ज्ञोत्र उ रास्पी:-

॥ नॅमो वै गाथो अपओनीश ॥

स्पँता मइन्यू वहिस्ताचा मनइहा ।

हचा अषात् श्यओथनाचा वचइहाचा ।

अह्माइ दान् हउर्वाता अमॅरताता ।

मइदो ध्रुथा आर्मइती अहुरो ॥ (६ बार)

ज्ञोत्र:-

अह्या मइन्यैउश् स्पँनिश्तह्या वहिश्तम् ।

हिज्वा उरुधाइश् वइहैउश् अँअआनु मनइहो ।

आर्मतोइश् ज्रस्तोइब्ब्या श्यओथना वॅरँज्यत् ।

ओया चिस्ती ह्यो सा अपह्या मइदो ॥

अह्या मइन्यैउश् त्वैम् अही ता स्पँतो ।

यँ अह्याइ गौम् रान्यो-स्करँतीम् हँम्-तषत् ।

अत् होइ वास्त्राइ रामा दो आर्मइतीम् ।

ह्यत् हँम् वोहू मइदा हँम्-फ्रस्ता मनइहा ॥

अह्यात् मइन्यैउश् रारँयेइँती द्रँग्वँतो ।

मइदा स्पँतात् नोइत् इथा अषाउनो ।

कसैउश्चीत् ना अषाउने काथे अइहत् ।

इस्वाचीत् हाँस् परओश् अको द्रँग्वाइते ॥

ताचा स्पँता मइन्यू मइदा अहुरा ।

अषाउने चोइश् या ज्ञी चीचा वहिस्ता ।

हनरं ध्वन्नात् ज्ञओषात् द्रँवो वक्षइती ।
 अह्या श्यओथनाइश् अकात् आश्यास् मनइहो ॥
 ता दाो स्पँता मइन्यू मइदा अहुरा ।
 आथ्रा वइहाउ वीदाइतीम् रानोइव्या ।
 आर्मतोइश् दँबँजइहा अषरुयाचा ।
 हा ज्ञी पओउरुश् इषँतो वाउराइते ॥

ज्ञोत् उ रास्पीः-

स्पँता मइन्यू आर्मइती अहुरो° ॥ (ड् बार)

अषँम् वोहू° ॥ (सँ बार)

स्पँता-मइन्यूम् हाइतीम् पइत्यापाँम् यज्ञमइदे ॥
 येञ्हे हाताँम् आअत् येस्ते पइती वइहो ।
 मइदाो अहुरो वअथा अषात् हचा ।
 योइहाँम्चा ताँस्चा ताोस्चा यज्ञमइदे ॥ २४ ॥

हा ६९

ज्ञोत् उ रास्पीः-

येञ्हे मे अषात् हचा वहिश्तँम् येस्ते पइती वअदा मइदाो अहुरो योइ
 ओइहँचा हँतिचा ताँ यज्ञाइ रुवाइश् नामँनीश् पइरिचा जसाइ वँता । वोहू'
 मनो वहिश्तँम् ॥ १ ॥

येञ्हे मे अषात् हचा जसाइ वँता । अषँम् वोहू ॥ २ ॥ (ड् बार)
 येञ्हे मे अषात् हचा जसाइ वँता । वोहू क्षथँम् वइरीम्
 वागँम् अइवी-वइरिश्तँम् ॥ ३ ॥ (सँ बार)

Hā 69

(1) 1. Geld: वोहु.

हा ७०

कोत् - ताँ यज्ञाइ तम् पइरि-जसाइ वःता यॉ अमेषँ स्पँतँ ह्रुक्ष्रँ ह्रुधोडहो
अओष अइवि-गँरँते । तँम् वषँम् तँम् रतूम् यज्ञमइदे यिम् अहुरँम् मज्दाम्
दध्वोइहँम् रपँतँम् तर्ष्वोइहँम् वीस्प वोहु । तँम् रतूम् यज्ञमइदे यिम्
जरथुइत्रँम् स्पितामँम् ॥ १ ॥

ता नो दात ता अँरँज्वान फ्रवओचाम फ्रच वओचाम' या अहुरहे मज्दो
या वइहँउश मनइहो या अपहे वहिइतहे या क्षथहे वइर्येहे या स्पँतयो आर्मतोइश
या हउर्वतो अमँरँतातो या गँउश तप्ने गँउश उरुने या आथ्रे अहुरहे मज्दो ॥२॥

या स्रओषहे अप्येहे या रण्नओश रजिइतहे या मिथहे वोउरु-गओ-
यओइतोइश' या वातहे अषओनो या दअेनयो वइहुयो माज्दयस्रोइश या दह्ययो
वइहुयो आफ्रितोइश या दह्ययो वइहुयो अनाद्रुइतोइश या दह्ययो वइहुयो
अनवउरुइतोइश ॥ ३ ॥

यथ ईज वाचँम्' नाषीम यथ वा सओष्यँतो' दख्युनाँम् सुयन्न
वाचँम्' बरँतू' । बुयम सओष्यँतो' बुयम वँरँथाजनो बुयम अहुरहे मज्दो फ्रय
वाजिइत अस्तयो योइ' नरो अषवनो हुमताइश मइनिन्न ह्रुइताइश इवतो ह्रुइताइश
वँरँज्यँतो ॥ ४ ॥

यथा नँ आ वोहु जिमत् मनइहा । आ वोहु उर्वाषत् आगँमत् ता ।
का मै' उर्वा वोहु उर्वाषत् आगँमत् ता ॥ ५ ॥

अपाँम् वडुहीनाम्' यज्ञमइदे फ्राइतीम्च पइतितीम्च अइविजरँतीम्च
वँरँजँतँम् अहुरँम् क्षथ्रीम् क्षअेतँम् अपाँम् नपातँम् अउर्वत-अस्पँम् यज्ञमइदे ।
वीस्पयो अषओनो स्तोइश यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच फ्रसस्तयअेच स्रओषो
अस्तु ॥ ६ ॥

(1) 1. Sp: ताँम् 2. West & TDA: यॉन्, Sp यॉम् (2) 1. West
& TDA: वओचा, Sp: वओच (3) 1. Geld. °गओयओतोइश (4) 1. West, Sp,
Geld, TDA: वाचिम् 2. Sp: सओष्यँतो 3. West & TDA. बरँते, Sp: बरँतो
4. Sp: यो (5) 1. Sp: मे (6) 1. West, Sp, TDA. वडुहिनाँम्.

स्रओषम् अषीम् यज्ञमइदे । रतूम वरँज्रत्तम् यज्ञमइदे यिम् अहुरम्
मज्दाम् यो अषहे अपनोत्तमो यो अषहे जध्मूश्तमो । वीस्प स्रवो ज्रथुश्त्रि'
यज्ञमइदे । वीस्पच ह्रश्त श्यओथ्न यज्ञमइदे वरँश्तच वरँश्यन्नच ॥

येञ्हे हाताम् आअत् येस्त्रे पइती वड्हो ।

मज्दो अहुरो वअथा अषात् हचा ।

योइहाम्चा तास्चा तोस्चा यज्ञमइदे ॥ ७ ॥

हा ७१

ज्ञोत्:-

पँसत् फ्रषओश्त्रो अषव अषवन्म् ज्रथुश्त्रम् । पइति-भ्रूइधि पउर्वतरँ'
ज्रथुश्त्र । कत् अस्ति रथ्वाम् फ्रमँरतिश् कत् गाथनाम् हँ कँरतिश् ॥ १ ॥

आअत् अओख्त ज्रथुश्त्रो । अहुरम् मज्दाम् अषवन्म् अषहे रतूम
यज्ञमइदे । ज्रथुश्त्रम् अषवन्म् अषहे रतूम यज्ञमइदे । ज्रथुश्त्रहे अषओनो फ्रवषीम्
यज्ञमइदे । अमँषे स्पँत्तँ अषओनाम् यज्ञमइदे ॥ २ ॥

अषाउनाम्' वडुहीश् स्रवो स्पँत्तो फ्रवषयो यज्ञमइदे अस्त्वतो मनख्याच' ।
अपनोत्तमम् रथ्वाम् यज्ञमइदे यअेतुश्तमम् यज्ञतनाम् हड्हनुश्तमम् अषहे रथ्वाम्
अइत्रिनसाँस्तमम् । जध्मूश्तमाम् अषओनो अषहे रथ्वो रतुफ्रितीम् यज्ञमइदे ॥ ३ ॥

अहुरम् मज्दाम् अषवन्म् अषहे रतूम यज्ञमइदे । वीस्पम्च कँरप्रश्
अहुरहे मज्दो यज्ञमइदे । वीस्पँस्च अमँषे स्पँत्तँ यज्ञमइदे । वीस्पअेच अषहे
रतवो यज्ञमइदे । वीस्पाम्च दअेनाम् माज्दयस्नीम् यज्ञमइदे । वीस्पम्च अप्रस्मन्म्
यज्ञमइदे ॥ ४ ॥

वीस्पम्च माँश्रम् स्पँत्तम् यज्ञमइदे । वीस्पम्च दातम् वीदोयूम

(7) 1. West, Sp, TDA : ज्रथुश्त्र.

Hā 71

(1) 1. Sp : पओउर्वतरँ (3) 1. West, Sp, TDA : अषओनाम् 2. Geld :

मनख्याच.

यज्ञमइदे । वीस्पाम्च दर्रधाम् उपयनाम् यज्ञमइदे । वीस्पअच अषवनो मइन्यवच यज्ञत गअध्याच' यज्ञमइदे । वीस्पोस्च अषाउनाम्' वडुहीश सूरतो स्पँतो फ्रवषयो यज्ञमइदे ॥ ५ ॥

वीस्पाच दाम मइदधात अषओनीश यज्ञमइदे या अषव-दात अषव-फ्रथ्वरुशत अषव-त्कअष अषव-फ्रायशत अषओनि अषवव्यो यइयाच अषवव्यो । वीस्पअच पँच गाथो अषओनीश यज्ञमइदे । वीस्पम्च यस्मम् फ्राइतीम्च पइतितीम्च अइविजरतीम्च यज्ञमइदे ॥ ६ ॥

वीस्पाच स्तओत यस्न्य' यज्ञमइदे । वीस्पअच वाचो मइदो-फ्रओष्ट यज्ञमइदे योइ हँति दुश्मतम् जघ्नशत योइ हँति दुज्वरुशतम् जघ्नशत योइ हँति दुज्वरुशतम् जघ्नशत योइ हँति अइत्रि-करत दुश्मतहे योइ हँति अइत्रि-करत दुज्वरुशतहे योइ हँति अइत्रि-करत दुज्वरुशतहे ॥ ७ ॥

योइ अइपि-करँतँति' वीस्पम् दुश्मतम् योइ अइपि-करँतँति' वीस्पम् दुज्वरुशतम् योइ अइपि-करँतँति' वीस्पम् दुज्वरुशतम् मौनयन् अहे यथ आतर्श हुश्कम् अअस्मम् यओजदातम् हुपइरीशतम्' अइपि-करँतइति' हावयेइति दजइति । वीस्पनाम्च अअतअषाम् वचाम् अओजस्च वरँधम्च खरँनस्च जवरँच यज्ञमइदे ॥ ८ ॥

वीस्पो आपो स्रो पइति श्रओतो-स्तातस्च यज्ञमइदे । वीस्पो उर्वरो उरुथमीश्च पइति वरँषजीश्च' यज्ञमइदे । वीस्पाम्च ज्राम् यज्ञमइदे । वीस्पम्च अस्मनम् यज्ञमइदे । वीस्पस्च खँउश्च मोइहम्च हूरँच यज्ञमइदे । वीस्प अनघ रओचो यज्ञमइदे । वीस्पाम्च गाम् उपापाम्च उपस्माम्च फ्रँरँजाताम्च रवस्चराताम्च चइरइहाचस्च' यज्ञमइदे ॥ ९ ॥

वीस्पे ते अहुरो मइदो हपो वडुहीश दामान् अषओनीश यज्ञमइदे

- (5) 1. West & TDA: गअध्याइच 2. West, Sp, TDA: अषओनाम्
 (7) 1. West, Sp, Geld, TDA. येस्न्य (8) 1. Sp: अइत्रिकरँतँते 2. West, Sp, TDA: हुपइरिशतम् 3 Sp: अइत्रि-करँतइति (9) 1. West & TDA: वरँषजीश्च; Geld: वर्षजीश्च 2. West, Sp, TDA: चइरइहाचस्च.

याइश् ददाथ पोउरुच वोहुच योइ ते हँति यस्न्याच वङ्ग्याच अषात् हच
यत् वहिस्तात् । वीस्पोस्च गरयो अष्व्वाथो यज्ञमइदे । वीस्पोस्च वरयो
मज्जधातो यज्ञमइदे । वीस्पअेच आतरो यज्ञमइदे । वीस्पअेच वाचो अर्शुध्व'
यज्ञमइदे ॥ १० ॥

वीस्पअेच अअेते अषिश-हागँत् आर्मइतिश-हागँत् यज्ञमदअेच निपात-
यअेच निशङ्हरँतयअेच हँथाइच अइव्याक्षत्राइच हवङ्गहुम्' मे बुयत । गाथाव्यो
स्पँताव्यो रतुक्ष्णव्यो अषओनिव्यो ज्ञयेमि यज्ञमदअेच निपातयअेच निशङ्-
हरँतयअेच हँथाइच अइव्याक्षत्राइच हवङ्गहुम्' मे बुयत । मावोय हवाइ उरुने
ज्ञयेमि यज्ञमदअेच निपातयअेच निशङ्हरँतयअेच हँथाइच अइव्याक्षत्राइच ॥ ११ ॥

हउर्वतातँम् अषवन्नंम् अषहे रतूम् यज्ञमइदे । अमँरँततातँम्' अषवन्नंम्
अषहे रतूम् यज्ञमइदे । आहूइरीम् फ्रण्णंम् अषवन्नंम् अषहे रतूम् यज्ञमइदे । आहूइरीम्
त्कअेषंम् अषवन्नंम् अषहे रतूम् यज्ञमइदे । यल्लंम् सूरंम् हसङ्गहाइतीम् अषवन्नंम्
अषहे रतूम् यज्ञमइदे ॥ १२ ॥

हो अषव ज़रथुश्चो

उर्वथंम् थातारंम् इसोइत्

अषवन्नंम् ते अषओनत्

आप्रयेइध्याइ म्रओमि

उर्वथंम् उर्वथात् तत् जी वङ्गहो' । हो जी द्रँग्वो' यँ द्रँग्वाइते' वहिस्ता
हो अषवा' यल्लाइ अषवा' प्रयो ॥ १३ ॥

अअेते जी वाचो वहिस्त' अहुरो मज्जदो फ्राप्रओत् ज़रथुश्चाइ । अअेते जी
ज़रथुश्च उस्तंमे उर्वअेसे गयेहे फ्रमूइधि' ॥ १४ ॥

येइधि' जी ज़रथुश्च अअेते वाचो उस्तंमे उर्वअेसे गयेहे फ्रप्रवाइ' पइरि ते

(10) 1. West, Sp, TDA : अर्शुध्व

(11) 1. West, Sp, TDA : हवङ्गहुम्

(12) 1. Sp : अमँरँततातँम्

(13) 1. West, Sp, TDA : वङ्गहो

2. Geld & Sp :

द्रँग्वो 3. Geld & Sp. द्रँग्वैते

4. Geld & Sp : अषव

(14) 1. West, Sp,

TDA · वहिस्ता 2 West, Sp, TDA : फ्रामूइधि

(15) 1. West & TDA · येधि

2. West & TDA : फ्रप्रवाइ, Sp. फ्रप्रवाइ.

तनवँ अञ्जम् यो अहुरो मज्जदो उर्वानम् हच अचिस्तात् अङ्गहओत् अववइत्य
 वॉञ्जस्च फ्रथस्च पइरि-तनुय यथ ईम् ज्ञो । अस्तिच ईम् ज्ञो अवइति वॉञ्जो
 यवइति फ्रथस्चित् ॥ १५ ॥

यथ वषि अषाउम् इध अङ्गहो अपव फ्रपारयोङ्गे उर्वानम् तरो
 चिन्वतो पॅरँतूम् वहिस्तहे अङ्गहँउश् अपव जसो उश्तवइतीम्' गाथोम् स्रावयो
 उश्ततातँम् निम्रओम्नो ॥

ज्ञोत् उ रास्पीः-

उश्ता अह्नाइ यह्नाइ उश्ता कह्नाइचीत् ।

वसँ-क्षयॉस् मज्जदो दायात् अहुरो ।

उतयूइती तैवीषी गत् तोइ वसँमी ।

अषँम् दँरँद्याइ तत् मोइ दो आर्मइते ।

रायो अषीश् वङ्गहँउश् गअम् मनङ्गहो ॥ १६ ॥ (ड वार्)

वरँजँम्च हओमनङ्गहँम्च यज्जमइदे हओमनङ्गहँम्च वरँजँम्च यज्जमइदे ।
 पइतिश्तातँअे तँमङ्गहँम् पइतिश्तातँअे क्षयस्च अमयवयोस्च ॥ (सँ वार्)

ज्ञोत्ः- दस्वरँच वओषँजँम्च यज्जमइदे । फ्रदथँम्च वरँदथँम्च यज्जमइदे । पइति-
 श्तातँअे अखितनाँम्च अस्तरँमनाँम्च ॥ १७ ॥

वाच हँकँरँथ यज्जमइदे । गाथनाँम् अवाउरुस्त यज्जमइदे । गाथो
 स्पँ-ताो रतुक्षथो अपओनीश् यज्जमइदे । स्तओत यस्न्य' यज्जमइदे या दाता
 अङ्गहँउश् पओउरुयेह्वा । हउर्वॉम् हँदाइतीम् स्तओतनाँम् यस्न्यनाँम्' यज्जमइदे ।
 हओम् उर्वानम् यज्जमइदे । हवॉम् फ्रवषीम् यज्जमइदे ॥ १८ ॥

दहॉम् वङ्गुहीम् आफ्रितीम् यज्जमइदे । दहँम्च नरँम् अपवनँम् यज्जमइदे ।
 उघँम् तखँम् दामोइश् उपमनँम् यज्जतँम् यज्जमइदे ॥ १९ ॥

इमो अपस्च ज्जमस्च उर्वरोस्च यज्जमइदे । इमो असोस्च षोइथोस्च
 गओयओइतीश्च मअेथन्योस्च अवो-ख्वरँनोस्च यज्जमइदे । इमँम्च षोइथहे पइतीम्
 यज्जमइदे यिम् अहुरँम् मज्जदॉम् ॥ २० ॥

3. Sp: तन्व (16) 1. Sp: उश्त्वइतीम् (18) 1. West, Sp, Geld,
 TDA: येस्न्य 2. West, Sp, Geld, TDA: येस्न्यनाँम्-

ज्ञोत् उ रास्वीः-

रतवो वीस्पे मज्जिस्त यज्ञमइदे अयर असन्य माह्य याइर्य सरेध ॥ २१ ॥

अषाउनाँम्' वडुहीश् सूरुओ स्पेताओ ऋवषयो स्तओमि ज्वयेमि उप्रयेमि ।
यज्ञमइदे न्मान्यो वीस्यो जतुमो दण्युमो ज़रथुत्रोतेमो ॥ २२ ॥

आत्रेम्' अहुरहे मज्दो पुथेम् अषवनेम् अषहे रतूम् यज्ञमइदे । हध-
ज्जओथेम् हध-अइव्योइहनेम् इमत् वरेस्म अषय ऋस्तरतेम् अषवनेम् अषहे रतूम्
यज्ञमइदे । अपाँम् नसारम् यज्ञमइदे । नइरीम् सइहेम् यज्ञमइदे । तण्मेम् दामोइश्
उपमनेम् यज्ञतेम् यज्ञमइदे । इरिस्तनाँम् उर्वानो यज्ञमइदे । यो अषओनाँम्
ऋवषयो ॥ २३ ॥

रतूम् वरेज्जतेम् यज्ञमइदे । यिम् अहुरम् मज्दाँम् यो अषहे अपनोतेमो
यो अषहे जध्मूस्तेमो । वीस्प स्रवाओ ज़रथुश्चि यज्ञमइदे । वीस्पच हूरश्च श्यओथन
यज्ञमइदे वरश्च वरेश्यञ्च ॥

येज्जहे हाताँम् आअत् येस्ते पइती वड्हो ।

मज्दो अहुरो वअथा अषात् हचा ।

योइहेँम्चा तौस्चा तोस्चा यज्ञमइदे ॥

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश्च अषात्चीत् हचा ।

वड्हैउश्च दज्दा मनइहो श्यओथननाँम् अड्हैउश्च मज्दाइ ।

क्षेत्रेँम्चा अहुराइ आ यिम् द्विगुब्यो ददत् वास्तारम् ॥ २४ ॥ (दु बार)

गवे अदाइश्' ताइश् श्यओथनाइश् याइश् वहिस्ताइश् ऋअेश्यामही ।
अत् अणयाइ अषा मज्दो उर्वरो वक्षत् ॥ २५ ॥

ज्ञोत्ः-

वसस्च तू अहुर मज्द उश्ताच क्षओष हवनाँम् दामनाँम् । वसो आपो
वसो उर्वरो वसो वीस्प वोहू अषचिथ क्षयञ्जेम् अषवनेम् दायत अक्षयञ्जेम्
द्वस्तेम् ॥ २६ ॥

(22) 1. West, Sp, TDA : अषओनाँम्
ध्रौँम् आतरम् (25) 1. Geld : अधाइश्.

(23) 1. West : आतरम्; TDA :

वसो-क्षथो ख्यात् अपव
 अवसो-क्षथो ख्यात् द्रवो
 गतो हमिस्तो निज्वरतो
 हच स्पँतहे मइन्वैउश् दामव्यो
 वरतो अवसो-क्षथो ॥ २७ ॥

हक्ष्य अज्मचित् यो ज़रथुश्चो फ़तमाँ न्माननाँम्च वीसाँम्च ज़तुनाँम्च
 दण्युनाँम्च अज़हो दअनयो अनुमतयअच अनुकृतयअच अन्वर्शतयअच या
 आहूइरिश ज़रथुश्चिश ॥ २८ ॥

यथ नो ओइहाँम् श्यातो' मनो वहिश्तो उर्वाँनो ख्वाथवइतीश् तन्वो
 हँति' वहिश्तो अइहुश् आकोस्चोइत् आहूइरे मइद जसँतौम् ॥ २९ ॥

ज्ञोत् उ रास्पी:-

अष वहिश्त अष स्रअश्त दरँसाम थ्वा पइरि थ्वा जम्याम हमँम्
 थ्वा हणम । अषँम् वोहू° ॥ ३० ॥ (सँ बार)

यथा अहू वइर्यो° ॥ (चिहार बार)

अषँम् वोहू° ॥ (सँ बार)

अहुनँम् वइरीम् यज़मइदे । अषँम् वहिश्तँम् स्रअश्तँम् अमँषँम् स्पँतँम्
 यज़मइदे ॥

येअहे हाताँम् आअत् येस्ते पइती वइहो ।

मइदो अहुरो वअथा अषात् हचा ।

योइहाँम्चा ताँस्चा ताोस्चा यज़मइदे ॥ ३१ ॥

हा ७२

ज्ञोत्र- अहुनंमच वइरीम् फ्रअश्यामही अ२तरंच ज्ञोम् अ२तरंच अस्मनंम् अपमच
वहिस्तंम् फ्रअश्यामही अ२तरंच ज्ञोम् अ२तरंच अस्मनंम् येज्हे-हातांमच
हुफ्रायशतांम् फ्रअश्यामही अ२तरंच ज्ञोम् अ२तरंच अस्मनंम् दद्वहेच नर्श
अषओनो दद्वामच वडुहीम् आफ्रितीम् फ्रअश्यामही अ२तरंच ज्ञोम् अ२तरंच
अस्मनंम् ॥ १ ॥

हमिस्तयअच निज्वरंतयअच अइरहे मइन्यैउश मत्-दामनो दुज्दामनो
पोउरु-महर्कहे हमिस्तयअच निज्वरंतयअच कख्वरंधनांमच कख्वरंधिनांमच हमि-
स्तयअच निज्वरंतयअच कख्वरंधहेच कख्वरंध्योस्च ॥ २ ॥

हमिस्तयअच निज्वरंतयअच कयधनांमच कयेइधिनांमच हमिस्तयअच
निज्वरंतयअच कयधहेच काइध्यास्च हमिस्तयअच निज्वरंतयअच तायुनांमच
हज्जल्लामच हमिस्तयअच निज्वरंतयअच ज्ञ२दांमच यातुमतांमच हमिस्तयअच
निज्वरंतयअच मिथो-ज्यांमच मिथो-द्रुज्मच ॥ ३ ॥

हमिस्तयअच निज्वरंतयअच अषवन्नांमच अषव-त्वअेषांमच हमिस्तयअच
निज्वरंतयअच अपमओघहेच अनषओनो सास्त्रहेच पोउरु-महर्कहे हमिस्तयअच
निज्वरंतयअच कहे कद्याचीत् द्रवतांम् अरथ्यो-मनइहाम् अरथ्यो-वचइहाम्
अरथ्यो-श्यओथेननांम् स्पितम जरथुश्च ॥ ४ ॥

कथ द्रुज्म नीड् अहत् आ नीड्-नाषाम । नीड्-नाषाम सओश्य२तो
द्रुज्म । कथ नीड्-नाषाम यथ हीम् जनाम श्लयमनो अश्लयमनांम् वीस्पाइश् हच
कर्ष्वान् याइश् हस हमिस्तैअे निज्वरंतैअे वीस्पयो द्रवतो स्तोइश् । स्तवस् अषा
यै हुदो योइ ह२ती* ॥ ५ ॥

यथा अहू वइर्यो द्रिगुष्यो ददत् वास्तरंम्° ॥ (डु बार)

यल्लमच वल्लमच अओजस्च ज्वरंच आफ्रीनामि ।

Hā 72

(5) * At this point, the ज्ञोत्र hands over his bunch of Bæresman to the रास्पी and recites alone.

*मीनो नावर् इन्मन्

अहुरहे म॒ऽदो र॒वेवतो ख्व॑र॒नडु॒हतो अ॒म॒ष॒ना॒म् स्प॑त्त॒ना॒म् मि॒थ॒हे वो॒रु-
गओ॒यओ॒इतो॒इश् राम॑नस्च ख्वा॒स्रहे ॥ ६ ॥

§ ह्व॑र॒-क्ष॒अ॒ते॒हे अ॒म॒ष॒हे र॒वेव॒हे व॒हु॒यो मा॒ऽद॒य॒स्रो॒इश् ॥ मा॑थ॒हे
स्प॑त्त॒हे अ॒षओ॒नो ... ख्व॑थ्वो म॒ऽद॒धा॒ते ॥ आ॒थो अ॒हुर॒हे म॒ऽदो
म॒ऽद॒धा॒ते अ॒ष-ख्वा॒थ॒हे ॥ वी॒स्प॒अ॒षा॒म् य॒ज्ञ॒त॒ना॒म् न॒वा॒न॒ऽद॒श्त॒ना॒म्
प्र॒व॒षि॒ना॒म् ॥ ७ ॥

य॒स्र॑म्च व॒ह्व॑म्च अ॒ओ॒ज॒स्च ज॒व॑र॒च आ॒प्नी॑नामि । तव आ॒त॒र्श॒ पु॒थ्र
अ॒हुर॒हे म॒ऽदो ॥

अ॒ष॑म् वो॒हू॑† ॥ ८ ॥ (षं बा॒र्)

यथा अ॒हू व॒इ॒र्यो॑ ॥ (डु बा॒र्)

य॒स्र॑म्च व॒ह्व॑म्च अ॒ओ॒ज॒स्च ज॒व॑र॒च आ॒प्नी॑नामि अ॒हुर॒हे म॒ऽदो र॒वेवतो
ख्व॑र॒नडु॒हतो अ॒म॒ष॒ना॒म् स्प॑त्त॒ना॒म् । मि॒थ॒हे वो॒रु-गओ॒यओ॒इतो॒इश् राम॑नस्च
ख्वा॒स्रहे ॥ ह्व॑र॒-क्ष॒अ॒ते॒हे अ॒म॒ष॒हे तव आ॒त॒र्श॒ पु॒थ्र अ॒हुर॒हे म॒ऽदो ॥

अ॒ष॑म् वो॒हू॑ ॥

‡अ॒ह्वा॒इ र॒अ॑श्च ख्व॑र॒नस्च र॒ओ॒च॒इ॒ह॑म् वी॒स्पो-ख्वा॒थ॑म् ॥

अ॒ष॑म् वो॒हू॑ ॥

ह॒ज॒ड्र॑म् व॒अ॑ष॒ज॒ना॒म् व॒अ॑व॒र॑ व॒अ॑ष॒ज॒ना॒म् ॥ (षं बा॒र्)

अ॒ष॑म् वो॒हू॑ ॥

(6) * This मीनो नावर् इन्मन् may be substituted by any other one applicable to the case such as स्रओष etc.

(7) § For the full text see Yasna 22. 24-27.

(8) † Here ends the Hā. 72. What follows is an epilogue to the whole ceremony. At this point, the ज़ोत्र leaves his seat, exchanges greetings with the रास्पी uttering the words:- हमाज़ोर् हमा अशो वैत्र in a whisper and facing the East, both recite the following:—

(9) ‡ See Yasna 68.11 for the full text.

जस मे अवङ्हे मङ्द । जस मे अवङ्हे मङ्द । जस मे अवङ्हे मङ्द ।
अमहे हुताशते हुरओधहे वरेश्रघ्नहे अहुरधातहे वनइत्योस्व उपरतातो । रामनो
ख्वास्त्रहे वयओश उपरो-कइर्येहे तरधातो अन्याइश दामान् ॥ अयेतत् ते वयो
यत् ते अस्ति स्पेतो-मइन्यओम् ॥ थ्वाषहे ख्वधातहे ज्वानहे अकरनहे ज्वानहे
दरघो-ख्वधातहे । अषम् वोहू ॥

‡ कर्फ्ह मोङ्द गुनाह् गुजारेशने रा कुनम् अशही रवान् दुशारम् रा । हम्
कर्फ्ह हमा वेहाने हप्रत कैश्वर् जमीन् जमीन्-पहना रुद्-दराना खोरशीद्-बाला
बुन्दीहाद् वै-रसात् अशो वैद् दैर्ज्जी ॥ अथ जम्यात् यथ आप्नीनामि । अषम्
वोहू ॥ ९ ॥

यथा अहू वइयो ॥ अषम् वोहू ॥

नमस ते अषाउम् सविशते अरद्वि-सूरे अनाहिते अषओने । अषम् वोहू ॥

याँम् अरद्वीम् सराँम् अनाहिताँम् अषवनेँम् अषहे रतूम् यज्मइदे ।

अषम् वोहू ॥

नमो उर्वइरे वडुहि मङ्दधाते अषओने । अषम् वोहू ॥

हर-श्रुअेतम् अमषम् रअम् अउर्वत्-अस्पम् यज्मइदे । अषम् वोहू ॥

मोङ्हम् गओ-चिथ्रम् अषवनेँम् अषहे रतूम् यज्मइदे । अषम् वोहू ॥

खुरशैत् अमर्ग् रयोमद् अउर्वत्-अस्प वै-रसात् । अषम् वोहू ॥

ख्वरह् गव्वेह् अवीजेह् वैह्-दीन् इ माङ्दयस्त्रान् दादार् होर्मङ्द हमा

वैहान् गुनाह्-गुजारश कर्फ्ह-अवजाइश वीस्प-सैताअश । अषम् वोहू ॥ १० ॥

~~~~~

(9) ‡ At the end of कर्फ्ह मोङ्द गुनाह् the epilogue is over. Here both of them untie and tie again their sacred girdle with the usual formula, beginning with होर्मङ्द ख्वदाइ up to the end of जस मे अवङ्हे मङ्द followed by sections 8 and 9 of Hā 12. Then both of them go to the well (from which they had drawn the portion of water at the outset) carrying the *chalice* containing the consecrated Haoma extract to be poured into the well as a sacred libation and recite the following in doing so.

वीस्परत्

PRELIMINARY RECITAL

॥ ० ॥

॥ प नाँम् इ यज्ञदाँ ॥

ज्ञोत् उ रास्पी-

[† हुमत हृस्त हृश्त हुमनश्नं हुगवश्नं हुकुनश्नं ईन् इन्मइने (* होर्मज्द खोदाय् वै-रसात्) ॥ नीरङ्ग् पीरोङ्गार् बात् अँज् हमा गुनाह पतिन् पशैमोन्-होम् प-पतिन् होम् ॥]

प्रस्तुये हुमतोइव्यस्चा .. दुजूस्ताचा दुज्वश्ताचा ॥ यत्न ११.१७ ॥

फ्रँरा वै राही अमँषा स्पँता .. ख्वख्यो उश्तनँम् । स्तओमि

अषँम् ॥ यत्न ११.१८ ॥

अषँम् वोहूँ ॥ (सँ वार्)

प्रवराने .... अहुर-त्कअेषो । हावनेँअे ... .. फ्रसस्तयअेच । रथ्रँम्

अयरनाँम्च ... .. फ्रसस्तयअेच ॥

अहुरहे मज्दो रअेवतो ख्वरँनडुहतो क्षनओथ्र यस्लाइच वल्हाइच क्षनओ-

थ्राइच फ्रसस्तयअेच ॥

VĪSPARAT

Vīsparat on the analogy of the Vedic विश्वे देवाः is supposed to be a ritual to invoke all the invisible spiritual guardians, who are allotted various duties in the Divine Hierarchy. Though it has 23 chapters and although the text is printed intact separately, in actual practice these chapters are intermingled with those of the Yasna as well as the Vendidad.

† The Pāzand portion in the parenthesis is to be recited in a whisper (Bāz). See page 2 for the full text.

* If the Vīsparat is to be dedicated to Sraosha or any other Angel, this formula would be modified according to that Angel, as is the practice in the Yasna.

ज्ञोत्र:- यथा अहू वइर्यो ज्ञओता फ्रा मे भ्रूते ।

रास्पी.- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे भ्रूते ।

ज्ञोत्र:- अथा रतुश्र अषात्तृचीत् हच फ्रा अषव वीध्वो भ्रओतू ॥

अषम् वोहू° ॥ (सँ बार)

श्नओथ्र अहुरहे मज्दो तरोइदीते अइरहे मइन्यैउश्र, हइथ्यावर्स्ताम्
ह्यत् वस्त्रा फ्रैरषोत्तैम् । स्तओमि अषम् ॥

अषम् वोहू° ॥ (दह बार)

*यथा अहू वइर्यो° ॥ (दह बार)

निवअधयेमि हंकारयेमि दथुषो अहुरहे मज्दो रअवतो ख्वरँनडुहतो
..... पँरँनो-मोइहाइ वीषत्तथाइच अषओने अषहे रथ्वे ॥ यत्न १.१-८ ॥

* If this ceremony is to be dedicated to the Lords of Gahambar, only four Ahunavars are to be recited instead of ten.

॥ प नाँम् इ यज्दाँ ॥

कर्त्त १

ज्ञोत्र:-

निवअधयेमि ह२कारयेमि रतवो मइन्यवनाँम् रतवो गअध्यनाँम्' रतवो
उपापनाँम् रतवो उपस्मनाँम् रतवो फ्रमर्रजाताँम् रतवो रवस्चराताँम् रतवो चड्रड्र-
हाचाँम् अषओनाँम् अषहे रथ्वोँम् ॥ १ ॥

निवअधयेमि ह२कारयेमि याइर्यअइव्यो अषहे रतुव्यो । मइध्यो-ज्ररमयेहे'
पयड्रहो अषओनो अषहे रथ्वो । निवअधयेमि ह२कारयेमि मइध्यो-षमहे' वास्त्रो-
दातइन्येहे' अषओनो अषहे रथ्वो । निवअधयेमि ह२कारयेमि पइतिशहद्येहे हद्येहे
अषओनो अषहे रथ्वो । निवअधयेमि ह२कारयेमि अयाश्रिमहे' फ्रओउर्वअश्रिमहे'
वर्र्णनिहर्रुतहेच अषओनो अषहे रथ्वो । निवअधयेमि ह२कारयेमि मइध्योइर्येहे
सर्रधहे अषओनो अषहे रथ्वो । निवअधयेमि ह२कारयेमि हमस्पथमअद्येहे' अरतो-
कर्रथनहे' अषओनो अषहे रथ्वो ॥ २ ॥

निवअधयेमि ह२कारयेमि गअथनाँम् ओड्रहइर्येहे अषओनो अषहे
रथ्वो यत् ओड्रहइर्यो ज्ञीज्जनन् । निवअधयेमि ह२कारयेमि स्तओतनाँम् येस्न्यनाँम्
ह२दातनाँम् हुफ्रायश्तनाँम् अषओनाँम् अषहे रथ्वोँम् । निवअधयेमि ह२कारयेमि
स्तओतनाँम् येस्न्यनाँम् ह२दातनाँम् हुफ्रायश्तनाँम् अषओनाँम् अषओनिनाँम्च
अषहे म्यज्दनाँम् ॥ ३ ॥

निवअधयेमि ह२कारयेमि सर्रधअइव्यो अषहे रतुव्यो अहुनहे वइर्येहे
फ्रस्रओग्रहे अषओनो अषहे रथ्वो । निवअधयेमि ह२कारयेमि अषहे वहिश्तहे

Karta 1

(1) 1. West & TDA: गअइध्यनाँम्, Sp: गअध्यनाँम् (2) 1. Geld:
मइध्योइज्ररमयेहे; West & TDA: मइध्यो-ज्ररम्येहे 2. Geld: मइध्योइषमहे, West &
TDA: मइध्योष्महे 3. West & TDA: °दातअन्येहे 4. West, Sp, TDA: अयाश्रिमहे
5. West & TDA: फ्रओउर्वअश्रिमहे, Sp: फ्रओउर्वअश्रिमहे 6. Geld & TDA: हमस्प-
थमअद्येहे 7. West & TDA: °कर्रथनहे, Sp: °कर्रइथिनहे.

स्तओथ्वहे अपओनो अपहे रथ्वो । निवअधयेमि ह२कारयेमि येज्हे-हातयो हुफ्रायस्तयो अपओन्यो अपहे रथ्वो ॥ ४ ॥

निवअधयेमि ह२कारयेमि अहुनवइत्यो गाथयो अपओन्यो अपहे रथ्वो । निवअधयेमि ह२कारयेमि घेनॉनॉम्' पोउरु-सरधो-वीरो-वाँथ्वनॉम् मज्द-धातनॉम् अपओनॉम् अपहे रथ्वॉम् । निवअधयेमि ह२कारयेमि अहुमतो रतुमतो अपओनो अपहे रथ्वो । निवअधयेमि ह२कारयेमि यस्तहे हसङ्गहातोइश् अपओनो अपहे रथ्वो । निवअधयेमि ह२कारयेमि अरदुयो आपो अनाहितयो अपओन्यो अपहे रथ्वो ॥ ५ ॥

निवअधयेमि ह२कारयेमि उस्तवइत्यो' गाथयो अपओन्यो अपहे रथ्वो । निवअधयेमि ह२कारयेमि गइरिनाम् अप-ख्वाथ्रनाम् पोउरु-ख्वाथ्रनाम् मज्दधातनॉम् अपओनॉम् अपहे रथ्वॉम् । निवअधयेमि ह२कारयेमि स्प२ता-मइन्यैउश्' गाथयो अपओन्यो अपहे रथ्वो । निवअधयेमि ह२कारयेमि वर्रथ्रघ्नहे अहुरधातहे वनइ२त्योस्च उपरतातो अपओनो' अपहे रथ्वो ॥ ६ ॥

निवअधयेमि ह२कारयेमि वोहुझथ्रयो' गाथयो अपओन्यो अपहे रथ्वो । निवअधयेमि ह२कारयेमि मिथ्रहे वोउरु-गओयओइतोइश्' रामनस्च ख्वास्तहे अपओनो अपहे रथ्वो । निवअधयेमि ह२कारयेमि वहिस्तोइस्तोइश् गाथयो अपओन्यो अपहे रथ्वो । निवअधयेमि ह२कारयेमि दह्ययो वड्हुयो' आफ्रितोइश् दह्यहेच नर्श अपओनो उग्रहेच तख्महे दामोइश् उपमनहे यज्जतहे अपओनो अपहे रथ्वो ॥ ७ ॥

निवअधयेमि ह२कारयेमि अइर्यमनो इश्येहे' अपओनो अपहे रथ्वो । निवअधयेमि ह२कारयेमि प्रषूषो-माँथ्रहे अपओनो अपहे रथ्वो । निवअधयेमि ह२कारयेमि रतैउश् बर्रजो हधओख्त्हे' अपओनो अपहे रथ्वो ॥ ८ ॥

(5) 1 Sp. घेनॉनॉम् (6) 1 Sp उस्तवइत्यो 2. West, Geld, TDA
स्प२ता-मइन्यैउश् 3 Sp अपओन्यो (7) 1 West, Geld, TDA. वोहुझथ्रयो; Sp.
वोहु झथ्रयो 2 Geld. °गओयओतोइश् 3 Sp. वड्हुयो (8) 1. West, Sp, TDA :
इश्येहे 2. West & TDA हधओख्त्हे.

निवअधयेमि ह२कारयेमि आहुरोइश फ्रग्नेहे' आहुरोइश त्कअपहे
आहुरोइश दख्युमहे' आहुरोइश जग्थुञ्जोत्तमहे अपओनो अपहे ग२त्तो । निवअधयेमि
ह२कारयेमि हदिपहेच वास्त्रवतो वास्त्रो-व२रतहेच गवे हुधोइहे गओइघेहेच' नश
अपओनो ॥ ९ ॥

निवअधयेमि ह२कारयेमि वीग्पअद्वयो अअेइव्यो रतुव्यो योइ ह२ति
अपहे रतवो थयस्च थिसांस्च नज्जिइत्त प२ग्गिञ्-हावनयो .. येज्जि वो अग्रहे
अवा-उरुगओध यत् यत्तहेच वत्तहेच ॥ फ्रवगने मज्जइयस्त्रो जग्थुञ्जिश् .....
यस्त्राइच वत्ताइच इनओथाइच फ्रमस्तयअेच ॥ यत्त १.१०-२२, २३ ॥

ज्जओथ्रे आयेसे येइति । व२स्म आयेने येइति प२रनो-मोइह२म्
वीषत्त२म् अपवन्न२म् अपहे रतूम् आयेसे येइति ॥ यत्त २.१-८ ॥

कर्त्त २

अहय ज्जओथ्रे व२स्मनअेच' रतवो मइन्धव आयेसे येइति । रतवो
गअेथ्य' आयेसे येइति । रतवो उपाप आयेसे येइति । रतवो उपस्म आयेसे येइति ।
रतवो फ्रत्त२जात्' आयेने येइति । रतवो रवस्चरात् आयेसे येइति । रतवो चड्ढहाच
आयेसे येइति ॥ १ ॥

अहय ज्जओथ्रे व२स्मनअेच याइर्य अपवन्न अपहे रतवो आयेसे येइति ।
मइध्वो-ज्ज२मअेम्' पयइह२म् अपवन्न२म् अपहे रतूम् आयेसे येइति । अहय ज्जओथ्रे
व२स्मनअेच मइध्वोप२मम्' वास्त्रो-दातइनीम्' अपवन्न२म् अपहे रतूम् आयेसे येइति ।
अहय ज्जओथ्रे व२स्मनअेच पइतिशह२ीम् ह२ीम् अपवन्न२म् अपहे रतूम् आयेसे येइति ।

(9) 1. West & TDA फ्रग्नेहे 2 Geld दाख्युमहे 3. West & TDA :
गओदयेहेच, Sp. गओधयेहेच.

Karta 2

(1) 1. West, Sp, TDA. व२स्मनच 2. West, & TDA : गअेइथ्य 3. Sp :
फ्रत्त२जात् (2) 1. Geld. मइध्वोइज्ज२मअेम् 2. Geld. मइध्वोइप२मम् 3. West & TDA :
वास्त्रो-दातअेनीम्.

अद्वय ज्ञओथ्रे वरस्मनअच अयाथ्रिमम्^४ फ्रओउर्वओत्रिमम्^५ वर्ष्निहर्त्तम् अषवन्नम्
अषहे रतूम् आयेसे येश्ति । अद्वय ज्ञओथ्रे वरस्मनअच मड्घ्याइरीम् सर्रधम्
अषवन्नम् अषहे रतूम् आयेसे येश्ति । अद्वय ज्ञओथ्रे वरस्मनअच हमस्पथमअदअम्
अरतो-कर्रथन्नम्^६ अषवन्नम् अषहे रतूम् आयेसे येश्ति ॥ २ ॥

अद्वय ज्ञओथ्रे वरस्मनअच गअथनॉम्^१ ओइहइरीम् अषवन्नम् अषहे
रतूम् आयेसे येश्ति यत् ओइहइर्यो ज्ञीज्जनन् । अद्वय ज्ञओथ्रे वरस्मनअच वीस्पे
ते रतवो आयेसे येश्ति योइ^२ अओख्त अहुरो मज्दतो ज़रथुश्त्राइ यस्न्याच^३ वद्वयाच^४
अषात् हच यत् वहिश्तात् ॥ ३ ॥

अद्वय ज्ञओथ्रे वरस्मनअच थ्वॉम् रतूम् आयेसे येश्ति यिम् अहुरम्
मज्दॉम् मइन्यओम् मइन्यवनाम् दामनाम् मइन्यओयो स्तोइश् अहूमच रतूमच ।
अद्वय ज्ञओथ्रे वरस्मनअच थ्वॉम् रतूम् आयेसे येश्ति यिम् ज़रथुश्त्रम् स्पितामम्
गअथीम्^५ गअध्यनाम्^६ दामनाम् गअध्ययो^७ स्तोइश् अहूमच रतूमच ॥ ४ ॥

अद्वय ज्ञओथ्रे वरस्मनअच रथ्वॉम् फ्रमर्रतारम् आयेसे येश्ति यिम्
नर्रम् अषवन्नम् दधानम्^८ हुमतम्च मनो हूत्तम्च वचो हूरुत्तम्च श्यओथन्नम् ।
स्पेत्ताम्^९ आर्मइतीम् दर्रत्तम् योइ^{१०} मॉथ्रम् सओश्यत्तो^{११} येञ्हे श्यओथ्नाइश्
गअथो अष फ्राद्वेत्ते^{१२} ॥ ५ ॥

अद्वय ज्ञओथ्रे वरस्मनअच सर्रध अषवन अषहे रतवो आयेसे येश्ति ।
अहुन्नम् वइरीम् फ्रस्त्रओथ्रम् अषवन्नम् अषहे रतूम् आयेसे येश्ति । अद्वय ज्ञओथ्रे
वरस्मनअच अषम् वहिश्तम् स्तओथ्व्रम् अषवन्नम् अषहे रतूम् आयेसे येश्ति ।
अद्वय ज्ञओथ्रे वरस्मनअच येञ्हे-हाताम् हुफ्रायश्ताम् अषओनीम् अषहे रतूम्
आयेसे येश्ति ॥ ६ ॥

4. West, Sp, TDA: अयाथ्रिमम् फ्रओउर्वओत्रिमम् 5. West & TDA:
कर्रथन्नम्; Sp: कर्रइथिनम् (3) 1. Sp: omits the word गअथनॉम् 2. Sp: यो
3. West & TDA: यस्न्याइच वद्वयाइच, Sp: येस्न्याच वद्वयाच (4) 1. West & TDA:
गअइथीम् गअइध्यनाम् दामनाम् गअइध्ययो (5) 1. West, Sp, TDA: दधरानम्
2. West, Sp, TDA: स्पेत्ताम्च 3. Sp: यो 4. West, Sp, TDA: सओष्यत्तो
5. Sp: फ्राध्वेत्ते.

अह्य ज्ञओथ्रे वरस्मनअच अहुनवइतीम् गाथाम् अषओनीम् अषहे रतूम् आयेसे येइति । घनो हुवघो हुफ्रधीश् हुरओधइहो' आयेसे येइति । अह्य ज्ञओथ्रे वरस्मनअच अहुमँत्तम् रतुमँत्तम् अषवनम् अषहे रतूम् आयेसे येइति । हो^३ ज्ञी अस्ति अहूमच' रतुमच' यो अहुरो मज्दो । अह्य ज्ञओथ्रे वरस्मनअच यत्तम् सूरम् हसइहाइतीम् अषवनम् अषहे रतूम् आयेसे येइति । अरद्वीम् सूराम् अनाहिताम् अषओनीम् अषहे रतूम् आयेसे येइति ॥ ७ ॥

अह्य ज्ञओथ्रे वरस्मनअच उस्तवइतीम्' गाथाम् अषओनीम् अषहे रतूम् आयेसे येइति । गरयो अषखाथ्रो पोउरु-खाथ्रो मज्दघात अषवन अषहे रतवो आयेसे येइति । अह्य ज्ञओथ्रे वरस्मनअच स्पँता-महन्युम् गाथाम् अषओनीम् अषहे रतूम् आयेसे येइति । वरथन्नम् अहुरघातम् आयेसे येइति । वनइत्तीम्च उपरतातम् आयेसे येइति ॥ ८ ॥

अह्य ज्ञओथ्रे वरस्मनअच वोहुक्षथाम्' गाथाम् अषओनीम् अषहे रतूम् आयेसे येइति । मिथम् वोउरु-गओयओइतीम् आयेसे येइति । राम ख्वात्तम् आयेसे येइति । अह्य ज्ञओथ्रे वरस्मनअच वहिस्तोइशतीम् गाथाम् अषओनीम् अषहे रतूम् आयेसे येइति । दहाम् वडुहीम् आफ्रितीम् आयेसे येइति । दहाम्च नरम् अषवनम् आयेसे येइति । उधम् तस्मम् दामोइश् उपमनम् यज्जतम् आयेसे येइति ॥ ९ ॥

अह्य ज्ञओथ्रे वरस्मनअच अइर्यमनम् इषीम् अषवनम् अषहे रतूम् आयेसे येइति । अह्य ज्ञओथ्रे वरस्मनअच फ्रषुषो-मॉथम् अषवनम् अषहे रतूम् आयेसे येइति । अह्य ज्ञओथ्रे वरस्मनअच रतूम् वरज्जम् हधओत्तम्' अषवनम् अषहे रतूम् आयेसे येइति ॥ १० ॥

अह्य ज्ञओथ्रे वरस्मनअच आहूइरीम् फ्रन्नम्' अषवनम् अषहे रतूम्

(7) 1. West & TDA : हुरओधोइहो 2. West & TDA : अहुमँन्तम् रतुमँन्तम् 3. West & TDA : हो 4 West & TDA : अहुमच रतुमच (8) 1. Sp : उस्त्वइतीम् (9) 1. West, Sp, Geld, TDA : वोहुक्षथाम् (10) 1. West & TDA : हधओत्तम् (11) 1. West & TDA : फ्रन्नम्.

आयेसे येञित । आहूइरीम् ल्कअषेम् अपवनेम् अषहे रतूम् आयेसे येञित । अह्य
 ज्ञओथ्रे वरस्मनअच हदिश् वास्त्रवतो आयेसे येञित । वास्त्रम् वरतेम् गवे हुधोइहे
 आयेसे येञित । गओदायूम् नरम् अषवनेम् आयेसे येञित ॥ ११ ॥

अह्य ज्ञओथ्रे वरस्मनअच वीस्पे अषहे रतवो आयेसे येञित । योइ
 हँति अषहे रतवो थयस्च थिसाँस्च नज्दिश्त पइरिश्-हावनयो . रतवो वीस्पे
 मज्जिश्त पइति रतूम् ॥ यस्त्र २.१०-१८ ॥

वरस्मन पइति-वरते° ॥ यस्त्र ३ ॥

इम हुमताच हूँताच° ॥ यस्त्र ४ ॥

इथा आअत् यज्मइदे° ॥ यस्त्र ५ ॥

दध्वोइहेम् अहुरम् मज्दाम् यज्मइदे° ॥ यस्त्र ६ ॥

अषय दधामि ख्वरथेम्° ॥ यस्त्र ७ ॥

अषय दधामि ख्वरथेम्° ॥ यस्त्र ८ ॥

हावनीम् आ रतूम् आ° ॥ यस्त्र ९ ॥

विश् अपाम् इध पतेत्° ॥ यस्त्र १० ॥

थायो हइथीम् अषवनो .. . नमो हओमाइ मज्दधाताइ वइहुश्
 हओमो मज्दधातो नमो हओमाइ ॥ यस्त्र ११.१-८ ॥

कर्त ३

ज्ञोत्र -	हावनानम् आस्ताय ।
रास्पी -	अज्ञम् वीसाइ ।
ज्ञोत्र -	आत्रवक्षम् ^१ आस्ताय ।
रास्पी -	अज्ञम् वीसाइ ।
ज्ञोत्र -	प्रवर्तारम् ^२ आस्ताय ।
रास्पी -	अज्ञम् वीसाइ ।
ज्ञोत्र -	आस्त्रारम् ^३ आस्ताय ।
रास्पी -	अज्ञम् वीसाइ ।

Karta 3

The dialogue at the beginning of this chapter, clearly shows that there used to be eight special priests officiating at various locations, joining together to perform the *Yasna*. Later on due to various causes, specially due to paucity of priests, only two priests ज्ञोत्र and रास्पी carry out the functions allotted to eight of them. In this chapter, the priest whom we call रास्पी goes on from place to place and undertakes the duties of his colleagues, who are not available, saying "अज्ञम् वीसाइ"—I undertake. The names of the various priests and their duties are as follows —

(1) The ज्ञोत्र is the main sacrificing and presiding priest, who manipulates most of the implements placed on the working table before him.

(2) The हावनन् was the priest in charge of Haoma extract to be offered as a sacrament.

(3) The आत्रवक्ष् was assigned the duty of keeping the Fire burning by placing fragrant-wood and incents when necessary

(4) The प्रवर्तार was a deacon who carried necessary things from the ज्ञोत्र to other priests.

(1) 1. West, Sp, TDA आत्रवक्षम् 2 West & TDA: प्रवर्तारम्
3. West, Sp, Geld, TDA: आस्त्रारम्.

- ज्ञोत्रः- रथिन्नश्करम्^३ आस्ताय ।
 रास्पी - अज्ञम् वीसाइ ।
 ज्ञोत्रः- स्रओषावरज्ञम् आस्ताय दाहिश्तम् अर्श्वचस्तम्^४ ।
 रास्पी - अज्ञम् वीसाइ ।
 रास्पी- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे म्रूते ।
 ज्ञोत्रः- अथा रतुश्र अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओत् ॥ १ ॥

ज्ञोत्र उ रास्पी-

आश्रवन्म् आस्ताय । रथअशतारम् आस्ताय । वास्त्रीम् प्रषुयन्त्म्^३ आस्ताय । न्मानहे न्मानो-पइतीम् आस्ताय । वीसो वीस्पइतीम् आस्ताय । ज्ञन्तैउश्र ज्ञन्तुपइतीम् आस्ताय । दञ्हेउश्र दञ्हुपइतीम् आस्ताय ॥ २ ॥

य्वानम्^१ हुमनइहम् ह्वचइहम्^२ हुश्यओथन्म् हुदअेन्म् आस्ताय । य्वानम्^१ उख्धो-वचइहम् आस्ताय । ख्वअेत्वदथम् आस्ताय । दञ्हाउर्वअेसम्^३ आस्ताय । हुमाईम्^४ पइरिजथन्म्^५ आस्ताय । न्मानहे न्मानो-पथनीम् आस्ताय ॥ ३ ॥

नाइरिकाँम्च आस्ताय फ्रायो-हुमतम् फ्रायो-हूख्तम् फ्रायो-हूर्शताँम् हुश-हॉम्-सास्ताँम् रतुक्षथाम् अषओनीम् याम् आर्मइतीम् स्पन्ताँम् योस्च ते घेनो अहुर मइद । नरम्च अषवन्म् आस्ताय फ्रायो-हुमतम् फ्रायो-हूख्तम्

(5) The आर्वेत् was the junior deacon who brought necessary things from other priests to the ज्ञोत्र.

(6) The आस्तात् was the priest who purified men and materials before the ceremony began

(7) The रथिन्नश्कर was a sort of time-keeper or recorder, who was the director of ceremonies. The modern name for this priest is रास्पी.

(8) The स्रओषा-वरज्ञ was the chastiser or supreme magistrate, who demanded obedience to his orders and saw that they were carried out. Therefore he is called the wisest (दाहिश्त) and the most truthful (अर्श्वचस्तम्).

3. Sp & Geld: रथेन्नश्करम् 4. West & TDA. अर्श्वच^० (2) 1. Geld: हइञ्हेउश्र दइञ्हुपइतीम् (3) 1. Sp. य्वानम् 2 Sp: हुवचइहम् 3. Geld: दइञ्हाउर्वअेसम्; Sp: दञ्हाउर्वअेसम् 4. Sp & Geld: हुमाईम् 5. Sp. पइरि जथन्म्.

फ्रायो-हृरुत्तम् विस्तो-फ्राओरुत्तीम्^१ अविस्तो-कयधम् येवृहे श्यओथनाइश् गअथो
अष फ्रादेरुत्ते^२ ॥ ४ ॥

आअत् वो कश्चित् मज्जयस्सनाम् रतुश्^१ आम्रूमइदे^२ रतुश्^१ आस्तायमइदे^३
अमेष्वस्च^४ स्पेरुत्ते सओष्यरुत्तस्च^५ दाहिस्ते अरुवचस्तेमाँ^६ अइव्यामतेमाँ अश-
स्त्राख्वनुतेमाँ । मज्जित्तै अमाँ^७ आम्रूमइदे^२ दअेनयो माज्जयस्सोइश् अथउरुनास्च
रथअेत्तारैस्च वास्त्र्यास्च प्रषुयरुतो ॥ ५ ॥

रास्पीः- यो नो अवेवो अत् ते उये थ्रायोइद्याइ तूरहे मेरुदाइद्याइ क्ष्वीदेम्
हसाज्घाइ नव दसेमे वोइ वै यअेथ्म ॥ यत्न ११.९ ॥

ज्ञोत्- पइरि ते हओम अषाउम् . वीस्पो-ख्वाअ्रम् ॥ यत्न ११.१० ॥
अषम् वोहूँ ॥ (सँ वार्)

ज्ञोत् उ रास्पीः-

[*अनओशही गवाज्जित्त गोश् . . प-पतित्-होम्]

ज्ञोत्- अषम् वोहूँ ॥ (चिहार् वार्)

यथा अहू वइर्योँ (डु वार्)

वसस्च तू अहुर मज्ज वीस्पयो द्रुवतो स्तोइश् ॥ यत्न ११.१२-१५ ॥
अषम् वोहूँ ॥ (सँ वार्)

ज्ञोत्- यथा अहू वइर्योँ यो आत्रवक्षो फ्रा मे म्रूते ।

रास्पीः- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओतू ।

रास्पीः- यथा अहू वइर्योँ यो ज्जओता फ्रा मे म्रूते ।

ज्ञोत्- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओतू ।

रास्पीः- तूम नो आथओम् ज्जओतस्ते ।

ज्ञोत्- यथा अहू वइर्योँ यो आत्रवक्षो फ्रा मे म्रूते ।

रास्पीः- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओतू ।

(4) 1. West & TDA : विस्तो-फ्राओइरितीम्, Sp : वीस्तो फ्राओरुत्तीम् 2. Sp :
फ्राधेरुते (5) 1. Sp : रतुश् 2. Sp : आम्रूमइधे 3. Sp : आस्तायमइधे 4. Sp : अमेष्व
5. Sp : सओष्यरुत्तस्च 6. West & TDA : अरुवचस्तेमाँ; Sp : अरुव चस्तेमाँम् 7. Sp : अमाँम्
* The Pāzand portion in the parenthesis is to be recited in a whisper (Bāz).

ज्ञोत् - अज्ञम् अयेत ज्ञोते वीसाइ स्तओतनाम् येस्यनाम्' फ्रस्यओथ्रम्च
फ्रमरथ्रम्च फ्रगाथ्रम्च फ्रायइतीम्च ।

ज्ञोत् - यथा अहू वइर्यो यो आन्नवक्षो फ्रा मे म्रूते ।

रास्पी - अथा रतुश्र अपात्चीत् हव फ्रा अपव वीध्वो म्रओत् ।

रास्पी - यथा अहू वइर्यो यो ज्ञोता फ्रा मे म्रूते ।

ज्ञोत् - अथा रतुश्र अपात्चीत् हच फ्रा अपव वीध्वो म्रओत् ।

ज्ञोत् उ रास्पी -

मज्दयस्त्रो अह्वी माज्दयस्त्रोइश्र आस्तूइतिश्र ॥ यज्ञ १२.८-९ ॥

अषम् वोहू ॥ (सं वाः)

येज्हे मे अपात् हचा वागम् अइवी-वइरिश्तम् ॥ यज्ञ १५ २ ॥

रास्पी - यथा अहू वइर्यो यो ज्ञोता फ्रा मे म्रूते ।

ज्ञोत् - अथा रतुश्र अपात्चीत् हच फ्रा अपव वीध्वो म्रओत् ।

रास्पी - संरओषो इधा अस्तू अहुरहे मज्दो यस्त्राइ सँवीश्तहे अषओनो यँ नो
इश्तो ह्यत् पओउर्वीम् तत् उस्तैमँर्चात् ॥

ज्ञोत् - यथा अहू वइर्यो यो आन्नवक्षो फ्रा मे म्रूते ।

रास्पी - अथा रतुश्र अपात्चीत् हच फ्रा अपव वीध्वो म्रओत् ।

ज्ञोत् - अबथात् इधा संरओषो अस्तू अहुरहे मज्दो यस्त्राइ सँवीश्तहे अषओनो
यँ नो इश्तो ॥ ६ ॥

~ ~ ~ ~ ~

कर्त्त ४

अहुरम् मज्दाम् अपवन्नम् अषहे रतुम् यज्मइदे । ज्रथुश्त्रम् अषवन्नम्
अषहे रतुम् यज्मइदे । ज्रथुश्त्रहे अपओनो फ्रवषीम् यज्मइदे । अमँषँ स्पँतँ
अषओनाम् यज्मइदे ॥

अपाउनाम् वडुहीश्र सूरुओ स्पँतुओ फ्रवपयो यज्मइदे अस्त्वतो मनह्याच ।
अपनोतैमँम् रथ्व्राम् यज्मइदे यअेतुश्तैमँम् यज्मतनाम् हइहनुश्तैमँम् अषहे रथ्व्राम्
अइन्निसाँस्तैमँम् जध्मूश्तैमँम् अषओनो अषहे रथ्व्रो रतुक्रितीम् यज्मइदे ॥ ० ॥

(6) 1. Sp : यस्यनाम्.

आच मनो मत आच यज्ञमइदे' वडुहीमच आदांम् वडुहीमच अपीम्
वडुहीमच चिस्तीम् वडुहीमच द्रवतातम् अवि र्तुश् अवि रथ्व्य गॅरते ॥ १ ॥

फ्रा गवे वॅरॅद्याइ मइदयस्त्र जग्थुश्चयो आ हीम् वअधयमहि' रथ्वअच
म्यइदअच रथ्वअच र्तुफ्रितयअच वीस्परयो नाचतच' अपओनो र्तोइश् यस्त्राइच
वस्त्राइच इनओथाइच फ्रसस्तयअच ॥

(स्रओपो अम्नु ।) स्रओपेम् अपीम् यज्ञमइदे । र्तुम् वॅरॅज्जत्तम्
यज्ञमइदे यिम् अहुर्म् मइदोम् यो अगहे अयनोत्तमो यो अपहे जध्मत्तमो । वीस्प
स्रवो जग्थुश्चि यज्ञमइदे । वीस्पच ह्वरुन इयओश्च यज्ञमइदे वरुनच वरुयमच ॥
येज्हे हातांम् . तोम्चा यज्ञमइदे ॥ २ ॥

ज्ञोत् उ रास्पी -

अपेम् वोहू° ॥ (सॅ वार्)

फ्रवराने मइदयस्त्रो जग्थुश्चिश् यस्त्राइच वस्त्राइच इनओथाइच
फ्रसस्तयअच ॥

ज्ञोत् :- यथा अहू वइर्यो यो आत्रवस्त्रो फ्रा मे म्रूते ।

रास्पी - अथा र्तुश् अपात्चीत् हच फ्रा अपत्र वीध्वो म्रओत् ।

रास्पी - यथा अहू वइर्यो यो जओता फ्रा मे म्रूते ।

ज्ञोत् :- अथा र्तुश् अपात्चीत् हच फ्रा अपत्र वीध्वो म्रओत् ।

ज्ञोत् उ रास्पी -

फ्रस्तुये हुमतोइव्यस्चा . ख्वख्यो उश्तनेम् ॥ यस्त्र ११.१७-१८ ॥

स्तओमि अपेम् ।

अपेम् वोहू° ॥ (सॅ वार्)

नास्मी दअवो । फ्रवराने मइदयस्त्रो जग्थुश्चिश्° ॥ यस्त्र १२ ॥

अहुर्म् मइदोम् आम्नुये न्मानहे° ॥ यस्त्र १३ ॥

Karta 4

(1) 1. Sp: यज्ञमइदे (2) 1. Geld. वअधयमही 2. Sp. सौचधच.

कर्त ५

ज्ञोत्र-०-

वीसे' वो अमेष स्पँत स्तओत ज्ञओत ज्ञात यश्त फ्रमरँत अइविजरँत
यूष्माकँम् यस्ताइच वहाइच क्ष्नओथाइच फ्रसस्तयअेच । यत् अमेषनाँम् स्पँतनाँम्
अह्नाकँम् हवङ्हाइच रतुफ्रितयअेच अषवस्ताइच वरँथ्रघ्न्याइच हुरुन्याइच यत्
सओश्यँताँम्^१ अषओनाँम् ॥ १ ॥

पइरी' वै अमेषा स्पँता हुक्षथा हुधोङ्हो दधामि तन्वस्चीत् ख्वख्यो
उश्तनँम् पइरी' वीस्पाो हुजीतयो ॥ २ ॥

फ्रा ते वरँने अहे दअेनय अषाउम् अहुर मङ्द मङ्दयस्त्रो ज्रथुश्त्रिश
वीदअेवो अहुर-त्कअेषो हध-ज्ञओथ्रँम् हध-अइन्याोङ्हनँम् इमत् वरँस्म अषय फ्रस्तरँतँम्
अषवनँम् अषहे रतुम् आयेसे येश्ति । अह्य ज्ञओथ्रे वरँस्मनअेच अहुरँम् मङ्दाँम्
अषवनँम् अषहे रतुम् आयेसे येश्ति । अमेषा स्पँता हुक्षथा हुधोङ्हो आयेसे
येश्ति । अह्य ज्ञओथ्रे वरँस्मनअेच रतवो वीस्पे मङ्गिश्त आयेसे येश्ति । अयर अस्न्य
माह्य याइर्य सरँध । अह्य ज्ञओथ्रे वरँस्मनअेच अषओनाँम् वडुहीश सराो स्पँताो
फ्रवषयो आयेसे येश्ति । अह्य ज्ञओथ्रे वरँस्मनअेच वीस्पे अषवनो यज्ञत आयेसे
येश्ति । वीस्पे अषहे रतवो आयेसे येश्ति । हावनीम् पइति रतुम् सावङ्हअेम्
वीसीमच पइति रतुम् रतवो वीस्पे मङ्गिश्त पइति रतुम् ॥ ३ ॥

ज्ञोत्र उ रास्पी-०-

फ्रवराने मङ्दयस्त्रो ज्रथुश्त्रिश यस्ताइच वहाइच क्ष्नओथाइच
फ्रसस्तयअेच ॥

ज्ञोत्र:- यथा अहू वइर्यो यो आत्रवक्षो फ्रा मे म्रूते ।

रास्पी:- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओतू ।

रास्पी:- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे म्रूते ।

ज्ञोत्र:- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओतू ।

Karta 5

(1) 1. Sp. वीसेँ 2. Sp: सओष्यँताँम् (2) 1. Sp: पइरि.

कर्त ६

ज्ञोत्र:- सस्तिच* व२ताच रफ्नइहाच वीथुषअइव्यस्च ज्ञओथाव्यो अरुशुखअ-
इव्यस्च' वाघजिव्यो अमषे स्पे२ते वड्हूश स्त्रीराइश नामान् आञ्जय' । अमषे
स्पे२ते वड्हूश स्त्रीराइश नामान् अषहे फ्रायेजे वर्रज वड्हूउश अषहे वर्रज दअेनयो
वड्हूयो माङ्दयस्तोइश ॥ १ ॥

ज्ञोत्र उ रास्पी:-

येज्हे मे अषात् हचा वड्रीम् वागम् अड्वी-वडरिश्तम् ॥

रास्पी:- यथा अहू वड्यो यो ज्ञओता फ्रा मे भ्रूते ।

ज्ञोत्र - अथा रतुश अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो प्रओतू ।

रास्पी:- सँरओषो इधा अस्तू अहुरहे मङ्दो यस्नाइ सँवीश्तहे अषओनो ये नो
इश्तो ह्यत् पओउर्वीम् तत् उस्तमँचीत् ॥

ज्ञोत्र:- यथा अहू वड्यो यो आत्रवक्षो फ्रा मे भ्रूते ।

रास्पी:- अथा रतुश अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो प्रओतू ।

ज्ञोत्र:- अवथात् इधा सँरओषो अस्तू अहुरहे मङ्दो यस्नाइ सँवीश्तहे अषओनो
ये नो इश्तो ।

अहुरम् मङ्दाम् अषवनम् अषहे रतुम् यज्मइदे । हुधोड्हम् .....

अत्त हम् अत्त ज्येने ॥ यत्न १६.१-१० ॥

अहुरम् मङ्दाम् अषवनम् अषहे रतुम् यज्मइदे । अमषा स्पे२ता हुक्षथा
हुधोड्हो यज्मइदे । अस्त्य अषवन अषहे रतवो यज्मइदे । हावनीम् अषवनम्
अषहे रतुम् यज्मइदे . . . पँरनो-मोड्हम् वीषत्थम् अषवनम् अषहे रतुम्
यज्मइदे ॥ यत्न १७.१-७ ॥

रतवो मङ्ग्यव यज्मइदे । रतवो गअेथ्य यज्मइदे । रतवो उपाप
यज्मइदे । रतवो उपस्म यज्मइदे । रतवो फ्रत्तँरजात यज्मइदे । रतवो रवस्चरात

Karta 6

(1) * The रास्पी joins the ज्ञोत्र in reciting the first word सस्तिच only.

1. West, Sp, TDA : अरुशुख° 2. West & TDA : आञ्ज्य.

यज्ञमइदे । रतवो चङ्गरङ्गहाच यज्ञमइदे । याइर्य अपवन अपहे रतवो यज्ञमइदे ।
 मइध्यो-ज्ररमअम् पयइहम् अपवनम् अपहे रतम् यज्ञमइदे । मइध्योपमम् वास्त्रो-
 दातअनीम् अपवनम् अपहे रतम् यज्ञमइदे । पइतिशहहीम् हहीम् अपवनम् अपहे
 रतम् यज्ञमइदे । अयाथिमम् फ्रओर्वेअत्रिमम् वर्प्निहर्त्तम् अपवनम् अपहे रतम्
 यज्ञमइदे । मइध्याइरीम् सर्रधम् अपवनम् अपहे रतम् यज्ञमइदे । हमस्पथमअदअम्
 अरतो-करन्म अपवनम् अपहे रतम् यज्ञमइदे । गअथनाम् ओइहइरीम् अपवनम्
 अपहे रतम् यज्ञमइदे यत् ओइहइर्यो जीजन्न् । वीरुपे ते रतवो यज्ञमइदे योइ
 अओःत्त अहुरो मइदो ज्रथुञ्जात् यस्न्याच वह्याच अपात् हच यत् वहिस्तात् ॥
 थ्वाम् रतम् यज्ञमइदे यिम् अहुरम् मइदाम्, मइत्यओम् मइन्यवनाम् दामनाम्,
 मइन्यओयो स्तोइश अहूमच रतुम्च । थ्वाम् रतम् यज्ञमइदे यिम् ज्रथुञ्जम्
 स्पितामम् गअथीम् गअथ्यनाम् दामनाम् गअथ्ययो रतोइश अहूमच रतुम्च ।
 रथ्वाम् फ्रमरतारम् यज्ञमइदे यिम् नरम् अपवनम्, दधानम् हुमतम्च मनो
 हूस्तेम्च वचो हूरुतेम्च इयओथ्नेम् । स्पेताम्च आर्मइतीम् दरतेम् योइ माथ्रम्
 सओइयतो येइहे इयओथ्नाइश गअथो अप फ्रादेत्ते । सर्रध अपवन अपहे
 रतवो यज्ञमइदे अहुनेम् वइरीम् फ्रस्त्रओथ्रम् अपवनम् अपहे रतम् यज्ञमइदे । अपम्
 वहिस्तेम् स्तओथ्वेम् अपवनम् अपहे रतम् यज्ञमइदे । येइहे-हाताम् हुफ्रायस्ताम्
 अपओनीम् अपहे रतम् यज्ञमइदे । अहुनवइतीम् गाथाम् अपओनीम् अपहे रतम्
 यज्ञमइदे । धेनो हुवयो हुफ्रधीश हुरओधइहो यज्ञमइदे । अहुमेत्तम् रतुमेत्तम्
 अपवनम् अपहे रतम् यज्ञमइदे । हो जी अस्ति अहूमच रतुम्च यो अहुरो मइदो ।
 यस्त्रम् सूरम् हस्रइहाइतीम् अपवनम् अपहे रतम् यज्ञमइदे । अरद्वीम् सूराम् अना-
 हिताम् अपओनीम् अपहे रतम् यज्ञमइदे । उस्तवइतीम् गाथाम् अपओनीम् अपहे
 रतम् यज्ञमइदे । गरयो अप-ख्वाथो पोउरु-ख्वाथो मइदधात अपवन अपहे रतवो
 यज्ञमइदे । स्पेता-मइन्युम् गाथाम् अपओनीम् अपहे रतम् यज्ञमइदे । वेरथ्रन्म
 अहुरधातेम् यज्ञमइदे । वनइत्तीम्च उपरतातेम् यज्ञमइदे । वोहइथ्राम् गाथाम्
 अपओनीम् अपहे रतम् यज्ञमइदे । मिथ्रम् वोउरु-गओयओइतीम् यज्ञमइदे । राम
 ख्वास्त्रम् यज्ञमइदे । वहिस्तोइस्तीम् गाथाम् अपओनीम् अपहे रतम् यज्ञमइदे । दह्वाम्
 वडुहीम् आफ्रितीम् यज्ञमइदे । दह्वम्च नरम् अपवनम् यज्ञमइदे । उत्रम् तख्मम्

दामोइश उपमनम् यज्ञतम् यज्ञमइदे । अइर्यमनम् इषीम् अपवनम् अपहे रतूम
यज्ञमइदे । प्रषूषो-माँथ्रम् अपवनम् अपहे रतूम यज्ञमइदे । रतूम वरँजम् हधओख्तम्
अपवनम् अपहे रतूम यज्ञमइदे । आहूइरीम् फ्रण्न्म् अपवनम् अपहे रतूम यज्ञमइदे ।
आहूइरीम् ल्कअपम् अपवनम् अपहे रतूम यज्ञमइदे । हदिश वास्त्रवतो यज्ञमइदे ।
वास्त्रम् वरँतम् गवे हुधोइहे यज्ञमइदे । गओदायूम नरम् अपवनम् यज्ञमइदे ॥

वीस्पे अपहे रतवो यज्ञमइदे योइ हँति .. .. रतवो वीस्पे मज्जिश्त
पइति रतूम ॥ यत्न १७.९-१९ ॥

कर्त ७

ज्ञोत् -

वच अशुँह्व' यज्ञमइदे । स्रओषम् अषीम् यज्ञमइदे । अषीम् वडुहीम्
यज्ञमइदे । नइरीम् सइहँम् यज्ञमइदे । आक्ष्तीम् हाँम्-वइँतीम् यज्ञमइदे । अस्तरँतच'
अमुयम्न यज्ञमइदे । अषाउनाँम्च' फ्रवषयो यज्ञमइदे । चिन्वतो परँतूम यज्ञमइदे ।
गरो न्मानम् अहुरहे मज्जदो यज्ञमइदे । वहिश्तम् अहूम अपओनाँम् यज्ञमइदे
रओचइहँम् वीस्पे-स्रवाथ्रम् ॥ १ ॥ (सँ बाश्)

वहिश्तहे अइहँउश वहिश्ताँम् अयनाँम् यज्ञमइदे । अरुश्तातम् यज्ञमइदे
वडुहीम्' फ्रादत्-गअथाँम् वरँदत्-गअथाँम् सवो-गअथाँम् याँम् दअेनाँम् माज्द-
यस्त्रीम् । रण्न्म् रज्जिश्तम् यज्ञमइदे । मिथ्रम् वोउरु-गओयओइतीम् यज्ञमइदे ।
रँवीम् पारँदीम्' यज्ञमइदे रँवीम् रवो-मनइहाँम् रँवीम् रवो-वचइहाँम् रँवीम्
रवो-श्यओथननाँम्' फ्रा तन्वो रँजयेइति' ॥ २ ॥

नइर्याँम् हाँम्-वरँइतीम्' यज्ञमइदे फ्रमँन्-नराँम् फ्रमँन्-नरो-वीराँम्
या आसओत् आस्याो' या तख्मो-ताँष्यो' या दिम् जसइति वधो-ब्रख्तम्चित्

Karta 7

- (1) 1. West, Sp, TDA अशुँह्व 2. West, Sp, TDA: अस्तरँतच
3. West, Sp, TDA अपओनाँम्च (2) 1 West & TDA · वडुहीम् 2. West,
Geld, TDA परँदीम् 3 Sp · °श्यओथननाँम् 4. West & TDA रँजयेइति
(3) 1. West & TDA °वरँतीम् 2 West & TDA: आस्ययो, Sp: अस्ययो
3. West & TDA . तख्मो-ताँश्ययो, Sp तख्मो-ताँस्ययो.

या नराँम् वीगँरसाचित्
तन्वो बओस्तारँम् दधाइति ।

ख्वन्नँम् मज्दधातँम् यज्मइदे षाइतीम् पस्वो वीरयो ॥ ३ ॥

अवो दामाँन् अषवनो यज्मइदे यो हँति पओइर्यो-दातँ पओइर्यो'-
फ्रथ्वरँश्त अष्नाअत्तच अपाअत्तच ज्माअत्तच उर्वरयाअत्तच गओत्तच^२ हुधोइहत्^३ ।
ज्रयो^४ वोरु-कषँम् यज्मइदे । वातँम् दर्षाँम्^५ मज्दधातँम् यज्मइदे । अस्मन्नँम्
ख्वन्वँत्तँम् यज्मइदे पओइर्यो-दातँम् पओइर्यो-फ्रथ्वरँश्तँम् गअथीम्^६ गअथ्ययो^६
स्तोइश् ॥ ४ ॥

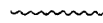
थ्वाँम् आत्रँम्^१ अहुरहे मज्दो पुथ्रँम् अषवनँम् अषहे रतूम् यज्मइदे ।
हध-ज्जओथ्रँम् हध-अइज्योइहन्नँम् इमत् बरँस्म अषय फ्रस्तरँतँम् अषवनँम् अषहे
रतूम् यज्मइदे । अपाँम् नप्तारँम् यज्मइदे । नइरीम् सइहँम् यज्मइदे । तल्लँम्
दामोइश् उपमन्नँम् यज्मइदे । इरिस्तनाँम् उर्वाँनो यज्मइदे यो अषओनाँम्
फ्रवषयो ॥ ५ ॥

रतूम् बरँज्जँत्तँम् यज्मइदे यिम् अहुरँम् मज्दाँम् यो अषहे अपनोतँमो
यो अषहे जध्मूश्तँमो । वीस्पृत् स्रवो ज्रथुश्चि यज्मइदे । वीस्पृत् ह्रश्त इयओथ्न
यज्मइदे वरँश्तच वरँश्यन्च ॥

येअहे हाताँम् .... तास्चा यज्मइदे ॥

रास्पीः- यथा अहू वइर्यो यो ज्जओता फ्रा मे ब्रूते ।

ज्जोः- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो ब्रओत् ॥ ६ ॥

(4) 1. Sp: पओउर्वो दात पओउर्वो 2. Sp: गओथत्तच हुधोइहत्तच 3. Sp: ज्रयो 4. Sp: दर्षँम् 5. West & TDA: गअइथीम् 6. West & TDA: गअइथ्ययो
(5) 1. West, Sp, TDA: आतरँम्.

कर्त ८

रास्पी:-

अजेत वच मधयद्दह^१अहे वच सँदयद्दह^२

अहुरो मज्दो अषव

हथ वद्धुव्यो यज्जतअेइव्यो यत् अमषअेइव्यो स्पँतअेइव्यो हुक्षथअेइव्यो हुधाव्यो
पचसल्बीश्च सताइश्च^३ हज्जराइश्च^३ बअेवरँबीश्च अहाँक्ताइश्च^४ फ्रायेवीश्चत्च^५
अह्नात् ॥ १ ॥

हुक्षथोत्तमाइ वात्^१ क्षथम् अह्नात् ह्यत् अइवी-ददमहिचा चीष्महिचा
ह्वाँन्महिचा ह्यत् मज्दाइ अहुराइ^२ अषाइचा वहिस्ताइ ॥ २ ॥ (सँ बार्)

ज्ञोत् उ रास्पी:-

अषम् वोहू° ॥ (सँ बार्)

दाइदी मोइ यै गाँम्° ॥ यत्न १८ ॥

पँसत् ज़रथुश्त्रो अहुरम् मज्दोम्° ॥ यत्न १९ ॥

फ्राअओत् अहुरो मज्दो° ॥ यत्न २० ॥

येस्लीम् वचो अषओनो ज़रथुश्त्रहे° ॥ यत्न २१ ॥ ३ ॥

कर्त ९

ज्ञोत् उ रास्पी:-

अषम् वोहू° ॥ (सँ बार्)

येज्हे मे अषात् हचा . . . . वागँम् अइवी-बइरिश्तेम् ॥ यत्न १५.२ ॥

रास्पी:- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे झूते ।

ज्ञोत्:- अथा रतुश अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओत् ॥

रास्पी:- सँरओषो इधा अस्तू . . . . अषओनो यै नाो इश्तो ॥ यत्न १५.३ ॥ ० ॥

Karta 8

- (1) 1. Sp· मअेधयद्दह 2. West & TDA: सदयद्दह, Sp: सँदयद्दह
3. Sp· सताइश्च हज्जराइश्च 4. West & TDA. बअेवरँबिश्च, Sp: बअेवरँबीश्च 5. Sp:
अहाँक्ताइश्च 6. Sp· फ्रायेवीश्च अधच (2) 1. West & TDA: वा अत् 2. Sp:
अहुराइचा.

हओमनाँम् उज्दातनाँम् ज्जओधनाँम् उज्दातनाँम् उज्दातनाँम् उज्दा-
ह्यमनाँम्' वारँध्निनाँम् पइति-विषिनाँम्' अषोइश् बअेषज्ज हचिम्मनाँम् चिस्तोइश्
बअेषज्ज हचिम्मनाँम् मज्जदो बअेषज्ज हचिम्मनाँम् ज्जरथुइश्त्रहे बअेषज्ज हचिम्मनाँम्
ज्जरथुइश्त्रोत्तमहे बअेषज्ज हचिम्मनाँम् ॥ १ ॥

अव बअेषज्ज हचिम्मनाँम् या हुमायेहे अषओनो या हुमायेहे पइरिज्जथनो'
या दअेनयो वड्हुयो' माज्जदयस्सोइश् या दह्ययो वड्हुयो आफ्रितोइश् या
दह्ययो वड्हुयो अनाट्ठुत्तोइश् या दह्ययो वड्हुयो अनवरुत्तोइश् ॥ २ ॥

आविस्तयअेच अइन्नि-विस्तयअेच अइन्निश्-हुतयअेच उपास्तयअेच' उपइ-
हस्तयअेच हुप्पायस्तयअेच हुप्फमरँतयअेच' योइ हँति हओम स्स रँपँत अषवन
अषय उज्दात अषय उज्जाह्यमन' अषय अइन्नि-वअेधयमन' अषय अइन्नि-वअेधयँत
अषय हुन्वन अषय हओइयँत' ॥ ३ ॥

अमवतो अमाइ अमवतो वँरँध्नाइ' अमवइथ्यो अँरथ्यो' अमवइथ्यो
अषोइश् अमवइथ्यो चिस्तोइश् अमवइथ्यो पउर्वतातो' अमवइथ्यो उपरतातो
अमवल्थ्यो अअेइथ्यो यज्जतअेइथ्यो यत् अमँषअेइथ्यो रँपँतअेइथ्यो हुक्खअेइथ्यो
हुधोव्यो' यवअेजिथ्यो यवअेसुथ्यो योइ वड्हुँउश् आ-मनइहो श्येइँति' योस्च
उइति ॥ ४ ॥

हउर्वतातोस्च नो अमँरतातो गँउश्च' तण्णो गँउश्च' उरुनो आथस्च
अओख्तो-नामनो हदिषस्च' अषिवतो' वास्सवतो ख्वाअवतो' मरुज्जिकवतो ॥ ५ ॥

स्तओतच यस्साइच वहाइच इन्नओथाइच फ्रसस्तयअेच । यत् अअेष
अहुरहे मज्जदो यत् अअेष अमँषनाँम् रँपँतनाँम् रँतँउश्च' अषओनो वँरँज्जतो

Karta 9

(1) 1. Sp: उज्दाह्यमनाँम् 2 Sp: पइति बअेषज्जनाँम् (2) 1. Sp: पइरि
जथनो 2. Sp: वड्हुयो (3) 1. Sp. उपास्तयअेच, West & TDA: उपाइस्तयअेच
2. Sp: हुप्फमरँतयअेच 3. Sp. उज्जाह्यमन 4. West, Sp, TDA: 'वअेधयन 5. West,
Sp, TDA. हओष्यँत (4) 1. Sp. वँरँध्नाइ 2 Sp रँथ्यो 3. Sp. पओउर्वतातो
4 West, Sp, TDA: हुधोव्यो 5. Sp. श्येइँति (5) 1. Sp: गँउस्च 2. Sp
हदिषस्च 3. West, Sp, TDA: अषवतो 4. Sp: ख्वाअवतो (6) 1 Sp: रँतँउस्च.

यस्त्राइच वस्त्राइच यत् अपनोत्तमहे रथ्वो यत् जघ्मूश्याो अषोइश् यत् जघ्मूश्याो
रतुफ्रितोइश् ॥ ६ ॥

यत् माँथ्रहे स्पँतहे यत् दअेनयो माऽदयस्त्रोइश् यत् स्तओतनाँम्
येस्न्यनाँम् यत् वीस्पअेषाँम्च रथ्वोँम् वीस्पनाँम्च रतुफ्रितिनाँम् वीस्पयो साँचतूच
अषओनो स्तोइश् यस्त्राइच वस्त्राइच इनओथ्राइच फ्रसस्तयअेच । स्रओषो अस्तू ।
ह्यत् पओउर्वाँम् तत् उस्तँमँचीत् ॥ ७ ॥

ज्ञोत्रः- यथा अहू वइर्यो यो आत्रवक्षो फ्रा मे भ्रूते ।

रास्पीः- अथा रतुश् अषात्तूचीत् हच फ्रा अषव वीध्वो भ्रओत् ॥

ज्ञोत्रः-

अवथात् इधा सँरओषो अस्तू अहुरहे मऽदो यस्त्राइ सँविश्तहे अषओनो
ये नाो इश्तो ।

§हओमनाँम् उऽदातनाँम् .. वीस्पयो साँचतूच अषओनो स्तोइश्
यस्त्राइच वस्त्राइच इनओथ्राइच फ्रसस्तयअेच । स्रओषो अस्तू ॥

स्रओषँम् अषीम् यज्मइदे । रतूम् वँरँजँतँम् यज्मइदे यिम् अहुरँम्
मऽदाँम् यो अषहे अपनोत्तमो यो अषहे जघ्मूश्तमो । वीस्प स्रवो ज्रथुश्चि
यज्मइदे । वीस्पच ह्रश्त श्यओथ्न यज्मइदे वरँश्तच वरँश्यमनच ॥

येज्हे हाताँम् .... . ताोस्च यज्मइदे ॥

वरँस्मन पइति-वँरँत हध-ज्रओथ्र दथुषो अहुरहे मऽदो रअेवतो एवरँन-
डुहतो अमँषनाँम् स्पँतनाँम् । इमँम् हओमँम् अषय उऽदातँम् आयेसे येश्ति ....
आयेसँ येश्ति पँरँनो-मोइहाइ वीषतथाइच अषओनो अषहे रथ्वे ॥ यत्न २२.१-१० ॥

*आयेसे येश्ति रतवो मइन्यवनाँम् ... . गओइद्येहेच नरँ अषओनो ॥

आयेस येश्ति वीस्पअेइब्यो अअेइब्यो रतुब्यो ... योइ हँति
अषहे रतवो । हावनोइश् रथ्वो ॥ यत्न २२.१२-१९ ॥

§ Sections 1-7 are repeated again

* In this section आयेसे येश्ति is to be substituted where निवअेधयेमि
हँकारयेमि occurs. Cf. वीस्प. १.१-९.

इमं हओमं अषय उज्जातं आयेसे येदित ... .. अष-चिध्र
आयेसे येदित ॥ यत्न २२.२०-२२ ॥

ङ्गुमइने अहुरहे मज्जातो रअवतो ख्वरंनडुहतो अओख्तो-नामनो यज्जतहे ॥८॥

(इमं हओमं अषय . अओख्तो-नामनो यज्जतहे -दु बार्)

कर्त १०

ज्ञोत्.-

आयेसे येदित अरंजहिब्यो^१ सवहिब्यो^१ फ्रदधप्रषुब्यो वीदधप्रषुब्यो
वोउरु-वरंशितब्यो^२ वोउरु-जरंशितब्यो^२ अहेच कर्ष्वने^३ यत् ख्वनिरथहे ॥ १ ॥

आयेसे येदित अस्मनअेइब्य हावनअेइब्य अयङ्गहअेनअेइब्य हावनअेइब्य
तश्ताइ^४ ज्ञओथ्रो-वरंनाइ^२ वरंसाइ^३ हओमो-अङ्गहरंजानाइ^४ तवच वरंस्मनो अषय
फ्रस्तरंतहे । आयेसे येदित अहुनहे वड्येहे अनहुनाच रतुश्च स्तितातस्च^५ दअेनयो
माङ्गदयस्त्रोइश् ॥ आयेसे येदित अषओनांम् फ्रवषिनांम् उघ्रनांम् अइत्रिथूरनांम्
पओइर्यो-त्कअेषनांम् फ्रवषिनांम् नवानज्जिदशतनांम् फ्रवषिनांम् हवहे उरुनो
फ्रवषैअे । आयेसे येदित वीस्पअेइब्यो अषहे रतुब्यो । आयेसे येदित वीस्पअेइब्यो
वङ्गहुधाब्यो यज्जतअेइब्यो मङ्गन्यओइब्यस्चा गअेथ्यअेइब्यस्चा योइ हँति यस्न्याच
वङ्गयाच अषात् हच यत् वहिश्तात् ॥

फ्रवराने मङ्गदयस्त्रो ज्ञरथुश्चिश्च ... .. यस्त्राइच वङ्गाइच ङ्गनओथाइच
फ्रसस्तयअेच ॥

ज्ञोत्.- यथा अहू वड्यो यो आत्रवक्षो फ्रा मे श्रूते ।

रास्मी:- अथा रतुश्च अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओत् ।

रास्मी:- यथा अहू वड्यो यो ज्ञओता फ्रा मे श्रूते ।

ज्ञोत्.- अथा रतुश्च अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओत् ॥ २ ॥

Karta 10

(1) 1. Sp: अरंजहेइब्यो सवहेइब्यो 2. Sp. °वरंशितब्यो °जरंशितब्यो 3. West
& TDA: कर्ष्वने; Sp. कर्ष्वन (2) 1. West & TDA: ताश्ताइ 2. West &
TDA. °वरनाइ 3. West & TDA: वरंसाइ; Sp: वरंसाइ 4. Sp: °अङ्गहरंजानाइ
5. West, Sp, TDA: स्तीतातस्च.

कर्त ११

ज्ञोत्:-

अहुराइ मज्झदाइ हओमाँ^१ आवअधयमहि^२ यत् उज्झदात्तम् सँविश्तम्^३ वरँध्वने
फ़ादत्-गअथाइ यत् हुधुध्थाइ अषओने यत् रतुधुध्थाइ अषओने । अमँषअइव्यो
स्पँतअइव्यो हओमाँ^४ आवअधयमहि^२ । अइव्यो वडुहिव्यो^५ हओमाँ आवअधयमहि^२ ।
हवहे उरुनो हओमाँ आवअधयमहि^२ । वीस्पयो अषओनो स्तोइश् हओमाँ आवअ-
धयमहि^२ ॥ १ ॥

इमाँ^६ हओमाँ^७ इम हओम्य^८ इम स्तरँत इम म्यज्द इम अस्म पओइर्य
दामान् इम अस्मन हावन अवि-बँरत^९ हओम ज़ाइरे^{१०} इम अयइहअन हावन अवि-
बँरत^९ हओम ज़ाइरे^{१०} इमाँम् आपँम् हओम्याँम् इमत् बरँस्म अषय फ़्रस्तरँतम् ॥ २ ॥

इमो केहर्पस्च तँवीषीश्च^{११} इमो यअेतुषीश्^{१२} ज़ओथो इमम् हओमम्
अषवनम् गाँम्च हुधोइहम् नरँम्च अषवनम् आस्त्रच मनो अषओनाँम् आस्त्रच
मनो सओश्यँताँम्^{१३} इमाँम्चा^{१४} गाँम् जीव्याँम् अषय उज्झदाताँम् इमाँम्चा^{१५} उर्वराँम्
हधानअपताँम् अषय उज्झदाताँम् ॥ ३ ॥

अइव्यो वडुहिव्यो इमो ज़ओथो हओमवइतीश् गओमवइतीश् हधानअ-
पतवइतीश् अषय उज्झदातो अइव्यो वडुहिव्यो अपँम्च हओम्याँम् अस्मनच हावन
अयइहअनच हावन ॥ ४ ॥

इमाँम्चा^{१६} उर्वराँम् बरँस्मनीम्^{१७} जध्मूषीम्च रतुफ़्रितीम् मरँध्रँम्च वरँज्जीम्च^{१८}
दअनयो वडुहुयो^{१९} माज्दयस्त्रोइश् गाथनाँम्च स्रओध्रँम् जध्मूषीम्च अषओनो
अषहे रथ्वो रतुफ़्रितीम् इमाँ^{२०} अअेस्माँस्च^{२१} बओइधीम्च तव आथो अहुरहे मज्झदो
पुथ्र वीस्पच वोहू^{२२} मज्झदात अषचिथ्र पइरिच ददँमहि^{२३} आच वअधयमहि^{२४} ॥ ५ ॥

Karta 4

(1) 1. Sp. हओमाँम् 2. Geld: आवअधयमही 3. Sp: सँविश्तम्; TDA:
(यत्) सँविश्तम् 4. West & TDA: वडुहिव्यो (2) 1. Sp: इमाँम् हओमाँम् 2. Sp &
TDA read (इम स्तओम्य) after हओम्य 3. Sp: अवबँरत 4. Sp: ज़ाइरि (3) 1.
Sp: तँविषिस्च 2. Sp: यअेतुषिस्च 3. Sp: सओष्यँताँम् 4. Sp: इमाँम्च (5) 1.
West, Sp, TDA: इमाँम्च 2. Sp: बरँस्मइनीम् 3. West & TDA: वरँज्जीम्च
4. Sp: वडुहुयो 5. Sp: इमाँम् अअेस्माँम्च 6. Geld: वोहु 7 Geld: ददँमही...
वअधयमही.

आअत् दीश' आवअधयमहि अहुराइच मज्दाइ स्रओषाइच अप्याइ
रप्न्वअेच रज्जिस्ताइ मिथाइच वोउरु-गओयओइते' अमेषअेइव्यस्च स्पँ-तअेइव्यो
अषओनाँम्च' फ्रवषिव्यो अषओनाँम्च' उर्वोइव्यो आथ्रअेच अहुरहे मज्दाओ रथ्वअेच
वँरज्जते रथ्वअेच म्यज्दअेच रथ्वअेच रतुफ्रितयअेच वीस्पयो सँचत्तुच' अषओनो
स्तोइश यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच फ्रसस्तयअेच ॥ ६ ॥

आअत् दीश' आवअधयमहि ज्ररथुश्रहे स्पितामहे अषओनो फ्रवषेअे
यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच फ्रसस्तयअेच । अइह्यओश' अषचिनइहो मत्तु
वीस्पाव्यो' अषओनिव्यो फ्रवषिव्यो यो इरीरिथुषाँम् अषओनाँम् योस्च ज्वँ-ताँम्
अषओनाँम् योस्च नराँम् अज्ञातनाँम् फ्रषो-चरँथाँम् सओश्यताँम्' ॥ ७ ॥

*इमाँ हओमाँ इम हओम्य ... अषचिथ्र पइरिच ददँमहि आच
वअधयमहि ॥ ८-११ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि अमेषअेइव्यो स्पँ-तअेइव्यो हुक्षत्रअेइव्यो
हुधाव्यो' यवअेजिव्यो यवअेसुव्यो योइ वोहु योइ वोहुनाँम् दातारो योइ वइहेँउश
आ मनइहो श्येइँ-ति' । वइहेँउश आ' जी' आ-मनइहो श्येइँ-ति योइ अमेषो'
स्पँ-त हुक्षत्र' हुधाओइहो अघात् मात अघात् वूत हच वइहओत् मनइहत् ॥ १२ ॥

आअत् दीश आवअधयमहि फ्रायेहीश अहे न्मानहे फ्रदथाइ अहे न्मानहे
सवइहो अहे न्मानहे वक्षत् अहे न्मानहे वीतरँज्जो अहे न्मानहे वीतरँ-त्वअेषो अहे
न्मानहे पस्वाँम्च नराँम्च ज्ञातनाँम्च ज्ञाँह्यमनाँम्च अषओनाँम् येञ्हे अअेम्
अइहेँन् येञ्हे अअेम् हँ-ति येञ्हे वअेम् महि योइ सओश्यँ-तो' दइयुनाँम् ॥ १३ ॥

यत् वोह्वरँज्जाम्' अषओनाँम् यत् वोह्वरँज्जिनाँम्' अषओनिनाँम् यत्

- (6) 1. Sp: दिश 2. West, Geld, TDA: 'गओयवोते' 3. Geld.
अषाउनाँम्च 4. Sp: सँचधच (7) 1. Sp· दिश 2. Sp. अइह्यओश 3. Sp·
वीस्पअेइव्यो 4. Sp: सओष्यँ-ताँम् * Sections 2,3,4 and 5 are repeated again.
(12) 1. West, Sp, TDA· हुधाओव्या 2 TDA. (योइ) श्येइँ-ति 3. TDA: आ जि
4. Sp: अमेषा 5. Sp: हुक्षत्रा (13) 1. Sp: सओष्यँ-तो (14) 1. West, Sp,
TDA: वोहु-वरँज्जाम् 2. West, Sp, TDA: वोहुवरँज्जिनाँम्.

हृद्व्यावरंजाम् अषओनाम् यत् हृद्व्यावरंजिनाम् अषओनिनाम् यत् हृरस्तावरंजाम्^३
अषओनाम् यत् हृरस्तावरंजिनाम्^४ अषओनिनाम् ॥ १४ ॥

आअत् दीश्^१ आवअधयमहि अषओनाम्^२ वड्डुहिव्यो^३ फ्रवषिव्यो यो
उघ्रोस्च अइत्रिथूरोस्च अषओनाम् अवड्डहे ॥ १५ ॥

आअत् दीश्^१ आवअधयमहि स्रओषहे^२ अप्येहे अषोइश्च^३ वड्डुहयो^४
नइर्येहेच सड्डहे आक्षित्व्याच^५ हॉम्-वइरतिव्य^६ आश्रअच अहुरहे मज्दो रथ्वअच
वरंजइते वीस्परयो सॉचत्च^७ अषओनो स्तोइश् यस्नाइच वहाइच क्षनओश्राइच
फ्रसस्तयअच । आअत् दीश् आवअधयमहि अहुराइ मज्दाइ वड्डुहवे मनड्डहे अषाइ
वहिस्ताइ क्षथाइ वइर्याइ स्पंत्तयाइ आमैतैअे हउर्वत्तव्य अमैरत्तव्य गैउश् तप्ने
गैउश् उरुने आश्रे अहुरहे मज्दो यअेतुश्तमाइ अमषनाम् स्पंत्तनाम् यस्नाइच
वहाइच क्षनओश्राइच फ्रसस्तयअच ॥

आअत् दीश् आवअधयमहि दथुषो अहुरहे मज्दो रअेवतो र्वरंनड्डुहतो^७
मइन्यैउश् मइन्यओयेहे अमषनाम् स्पंत्तनाम् यस्नाइच वहाइच क्षनओश्राइच
फ्रसस्तयअच ॥

आअत् दीश् आवअधयमहि अस्त्रअइव्यो अषहे रतुव्यो । हावर्नअे
अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वहाइच क्षनओश्राइच फ्रसस्तयअच । .....
आअत् दीश् आवअधयमहि पॅरनो-मोइहाइ वीषत्तथाइच अषओने अषहे रथ्वे
यस्नाइच वहाइच क्षनओश्राइच फ्रसस्तयअच ॥ यत्न २४.१३-१८ ॥

आअत् दीश् आवअधयमहि रतवो मइन्यवनाम् रतवो गअेथ्यनाम् ... ..
गवे हुधोइहे गओइघेहेच नर्श अषओनो यस्नाइच वहाइच क्षनओश्राइच फ्रसस्त-
यअच ॥ (Cf. वीस्प १.१-९)

आअत् दीश् आवअधयमहि वीस्पअेइव्यो अअेइव्यो रतुव्यो ....

3. Sp: हृरस्तावरंजाम् 4. Sp: हृरस्तावरंजिनाम् (15) 1. Sp: दिश्
2 Geld. अषाउनाम् 3. West & TDA. वड्डुहिव्यो (16) 1. Sp: दिश्- 2. West
& TDA: स्रओषहेच 3. Sp. अषोइश्च 4. Sp: वड्डुहयो 5. West, Sp, TDA:
आक्षित्व्यस्च हॉम्-वइरतिव्यो 6. Sp: सॉचधच 7. West & TDA: र्वरंनड्डुहतो.

योइ हँति अषहे रतवो हावनोइश् रथ्वो यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ़सस्त-
यअच ॥ यत्न २४.२०-२७ ॥

आअत् दीश् आवअधयमहि अहुरहे मज़दो रअवतो ख्वरँनडुहतो क्ष्नाओथ
यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ़सस्तयअच ॥ १६ ॥

आअत् दीश् आवअधयमहि अरँज्जहिब्यो सवहिब्यो फ़दधप्रषुब्यो वीदध-
प्रषुब्यो वोउरु-वरँश्चित्यो' वोउरु-जरँश्चित्यो' अहेच कर्ष्वने' यत् ख्वनिरथहे
यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ़सस्तयअच ॥ १७ ॥

आअत् दीश् आवअधयमहि अस्मनअइब्य हावनअइब्य अयङ्गहअनअइब्य
हावनअइब्य तश्ताइ' ज़ओथो-वरँनाइ' वरँसाइ' हओमो-अङ्गहरँज्जानाइ' तवच
वरँस्मनो अषय फ़स्तरँतहे यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ़सस्तयअच । आअत्
दीश् आवअधयमहि अहुनहे वइर्येहे अनहुनाच रतुश्च स्तिततातस्च' दअनयो माङ्ग-
यस्नोइश् ॥ १८ ॥

यत् उङ्गातँम् यत् आविस्तँम् यथ दीश्' आवअधयत् अहुरो मज़दो
अषव यथ दीश्' आवअधयत् यो अषव ज़रथुश्चो यथ दीश्' अङ्गम् यो ज़ओत
आवअधयेमि वीध्वो अओषाम् यस्मच वह्वमच वीध्वो दाइत्याम् आविस्तीम्
वीध्वो रथ्व्याम् आविस्तीम् यूष्माकँम्' यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ़सस्त-
यअच ॥ १९ ॥

यत् अमँषनाँम् स्पँतनाँम् अह्वाकँम् हवङ्गहाइच रतुफ़्रितयअच अषव-
स्ताइच वँरथ्रघ्न्याइच हुरुन्याइच यत् सओश्यँताँम्' अषओनाँम् ॥ २० ॥

आअत् दीश् आवअधयमहि इध दिम् वीस्पनाँम् मज़िश्तँम् ददँमहि
अह्वमच रतुमच यिम अहुरँम् मज़दाँम् यस्नाइच वहाइच क्ष्नाओथाइच फ़सस्त-
यअच । आअत् दीश् आवअधयमहि अषओनाँम् फ़वषिनाँम् उघ्रनाँम् अइत्रिथूरनाँम्

(17) 1. Sp: °वरँश्चित्यो 2. Sp: °जरँश्चित्यो 3. Sp: कर्ष्वन (18) 1.
West & TDA: ताश्ताइ 2. West & TDA: °वरँनाइ 3. West & TDA: वरँसाइ;
Sp: वरँसाइ 4 Sp: अङ्गहरँज्जानाइ 5. West, Sp, TDA: स्तीतातस्च (19) 1. Sp:
दिश् 2. Sp: दइत्याम् 3. West & TDA: यूष्माकँम् (20) 1. Sp: सओष्यँताँम्.

पओइर्यो-त्कअषनाँम् ऋवषिनाँम् नवानज्जिदशनाँम् ऋवषिनाम् हवहे उरुनो ऋवषैअ
यस्नाइच वल्हाइच क्षनओथाइच ऋसस्तयअच ॥

आअत् दीश आवअधयमहि वीस्पअइव्यो अषहे रतुव्यो यस्नाइच वल्हाइच
क्षनओथाइच ऋसस्तयअच । आअत् दीश आवअधयमहि वीस्पअइव्यो वङ्हुधाव्यो
यज्जतअइव्यो मइन्यओइव्यस्चा गअध्यअइव्यस्चा योइ हँति यस्न्याच वङ्गयाच
अषात् हच यत् वहिस्तात् ॥ २१ ॥

अमेषा स्पँता हुक्षथा हुधोङ्हो यज्जमइदे ॥

अहुरँम् मज्जदाँम् अषवन्नँम् अषहे रतुम् यज्जमइदे . . . . . रतुफ्रितीम्
यज्जमइदे ॥ हावन् गाह् ३-४ ॥

वच अशुक्ष्म यज्जमइदे ... रओचङ्हँम् वीस्पो-ख्वाथ्रँम् ॥ वीस्प. ७.१ ॥
(सँ बार)

वहिस्तहे अङ्हँउश वहिस्ताँम् अयनाँम् यज्जमइदे ... . गअथीम्
गअध्ययो स्तोइश ॥ वीस्प. ७.२-४ ॥

इमँम् हओमँम् अषय उज्जदाँम् . . . अषचिथ्र यज्जमइदे ॥ यत्न २५.१-३ ॥

अहुरँम् मज्जदाँम् रअवँतँम् ख्वरँनङ्हँतँम् यज्जमइदे । इरिस्तनाँम्
उर्वानो यज्जमइदे यो अषओनाँम् ऋवषयो ।

येज्हे हाताँम् ..... तास्चा यज्जमइदे ॥

रास्पी:- अथा अहू वइर्यो यो ज्जओता फ्रा मे म्रूते ।

ज्जोतः:- अथा रतुश अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओत् ।

ज्जोत उ रास्पी:-

अअेतत् दिम् वीस्पनाँम् मज्जिश्तँम् दज्ज्याइ अहूमच रतुम्च .....
ऋदथाइ वीस्पनाँम् स्पँतहे मइन्यँउश दामनाँम् अषओनाँम् ॥ यत्न २७.१-२ ॥

यथा अहू वइर्यो ॥ (चिहार बार)

मज्जदा अत् मोइ ..... हइथ्यँम् दाओ अहूम ॥ यत्न ३४.१५ ॥ (चिहार बार)

आ अइर्यँमा इश्यो ॥ यत्न ५४ ॥ (चिहार बार)

अषँम् वोहू ॥ (सँ बार)

येज्हे मे अषात् हचा ..... बागँम् अइबी-वइरिश्तँम् ॥ यत्न १५.२ ॥

रास्पी:- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे भ्रूते ।

ज्ञोत्र:- अथा रतुश अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो भ्रओत् ।

रास्पी - सँरओषो इधा अस्तू अहुरहे मङ्गदो यस्ताइ सँविस्तहे अषओनो यँ नाओ इस्तो हओम पइरि-हरँष्यते मङ्गद क्षथ्र अष रतवो वङ्गहुश स्रओषो यो अषहे हचइते मँज्ज-रय हँच इध योइथ्ना अस्तू । ह्यत् पओउर्वीम् तत् उस्तँमँचीत् ॥

ज्ञोत्र:- यथा अहू वइर्यो यो आत्रवक्षो फ्रा मे भ्रूते ।

रास्पी:- अथा रतुश अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो भ्रओत् ।

ज्ञोत्र - अवथात् इधा सँरओषो अस्तू अहुरहे मङ्गदो यस्ताइ सँविस्तहे अषओनो यँ नाओ इस्तो ॥ २२ ॥

कर्त १२

ज्ञोत्र:-

हओमनाँम्च हरँश्यमननाँम्^१ योइ हरँश्येते^२ रथ्वे बँरँजइते यत् अहुराइ मङ्गदाइ अषओने^३ यत् ज़रथुश्राइ स्पितमाइ फ्रप्रषु^४ फ्रावीर ताच^५ हा वङ्गहुश स्रओषो अष्यो^६ यो अषहे हचइते मँज्ज-रय^७ हँच इध योइथ्ना अस्तू^८ ॥ १ ॥

हुमय उपङ्गहो चीष्मइदे^१ अहुनहे वइर्येहे अषय फ्रसूतहे फ्रस्रावयमनहे हावनयोस्च हओमाँ हुन्वइत्यो^२ अषय फ्रषूतयो फ्रषावयमनयो ॥ २ ॥

अर्षुधनाँम्च^१ वचङ्गहँम् स्रवङ्गहँम्च ज़रथुश्रिनाँम्^२ ह्रस्तनाँम्च श्यओथ्ननाँम् बँरँस्मनाँम्च अषय फ्रस्तरँतनाँम् हओमनाँम्च अषय हुतनाँम् स्तओ-तनाँम्च येस्न्यनाँम्^३ दअेनयोस्च माङ्गदयस्रोइश मँथ्वनाँम्च वष्वँध्वनाँम्च^४ वरँस्त्व-नाँम्च^५ ॥ ३ ॥

Karta 12

- (1) 1. West, Sp, TDA: हरँश्यमननाँम् 2. West, Sp, TDA. हरँश्येते
3. West & TDA: अषाउने 4. West & TDA. फ्रप्रषु फ्रा-वीरताच 5. West & TDA: drop अष्यो 6. West, Sp, TDA: मँज्जारय 7 West, Sp, TDA. अस्तू
(2) 1. Sp: चिष्मइदे 2. Sp: हओमो 3. West & TDA हुन्वइत्यो, Sp. हुन्वइत्यो
(3) 1. West, Sp, TDA अर्षुधनाँम्च 2. Sp: ज़रथुश्रिनाँम् 3. Sp. यस्न्यनाँम्
4. Sp: वरँस्त्वनाँम्च 5. West & TDA: वरँस्त्वनाँम्च.

अथ ज्ञी नै हुमायोतर अङ्गहन् । हुमय अओत दामाँन् ददमइदे^१ हुमय चीष्मइदे हुमय मइन्यामइदे^२ यो दथत् अहुरो मज्दो अषव थओस्त वोहु मनइह वक्षत्^३ अष या हाताँम् मज्जिस्तच वहिस्तच स्रअस्तच ॥ अथ ज्ञी नै हुमायोतरच ईज्योतरच ओइहाम याइश स्पँतहे मइन्यँउश दामाँन् यत् हीश^४ हुमयच ईज्याच चिनथामइदे^५ ॥ ४ ॥

हुमय नो वुयत अस्मन हावन अयइहअन हावन फ्रओइरिसिम्न^१ फ्रषावयम्न न्मानयच^२ वीस्यच जत्तवच दञ्जहवच^३ अह्नि न्माने अञ्जे^४ वीसि^५ अह्नि ज्जत्त्वो अञ्जे^६ दञ्जो^७ अह्नाकँम्च^८ मज्दयस्तनाँम् फ्रायज्जम्ननाँम् हध-अअस्मनाँम् हध-अओइधिनाँम् हध-रतुफ्रितिनाँम् । अथ ज्ञी नै हुमायोतर अङ्गहन् ॥

रास्पी:- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे म्रूते ।

ज्ञोत्र:- अथा रतुश अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओत् ॥

ज्ञोत्र उ रास्पी:- यथा अहू वइर्यो^९ ॥ (चिहार् बार)

रास्पी:- अषम् वोहू^{१०} ॥

ज्ञोत्र उ रास्पी:-

यै सँविस्तो अहुरो । मज्दोस्चा आर्मइतिश्चा ।

अषम्चा फ्रादत्-गअथम् । मनस्चा वोहू क्षथम्चा ।

स्रओता मोइ मँरज्दाता मोइ । आदाइ कखाइचीत् पइती ॥ (सँ बार)

उस् मोइ उज्जारँष्वा अहुरा . . . . उख्खुयाचा सँरओषम् क्षथम्चा ॥

यत्न २७.९-११ ॥

अषम् वोहू^{११} ॥ (सँ बार)

फ्रवराने मज्दयस्तो . . . क्षनओथाइच फ्रसस्तयअच ॥

ज्ञोत्र:- यथा अहू वइर्यो यो आत्रवक्षो फ्रा मे म्रूते ।

रास्पी:- अथा रतुश अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओत् ॥

(4) 1. Sp. दधमइधे चिष्मइधे मइन्यामइधे 2. West, Sp, TDA. वक्षत्
3. Sp. हिश 4. Sp. चिनथामइधे (5) 1. West, Sp, TDA. फ्रओरिसिम्न 2. West, Sp, TDA: न्मान्यच 3. Geld: दइञ्जहवच 4. Geld: अइञ्जे 5. Sp: वीसे
6. West & TDA: दञ्जो 7. Sp: अह्नाकँम्.

रास्पीः- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे म्रूते ।

ज्ञोत्र- अथा रतुश्र अषात्तृचीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओतू ।

मज्दयस्त्रो अह्वी मज्दयस्त्रो ज़रथुश्चिश . . . दअेनयो माज्दयस्त्रोइश्र
आस्तूइतिश ॥ यत्न १२.८-९ ॥

यानीम् मनो यानीम् वचो° ॥ यत्न २८ ॥

क्ष्मइव्या गैउश्र उर्वा गैरज्दा° ॥ यत्न २९ ॥

अत् ता वक्ष्या इषेत्तो° ॥ यत्न ३० ॥ ५ ॥

कर्त १३

ज्ञोत्र-

अहुरेम् मज्दाँम् अषवनेम् अषहे रतूम् यज्मइदे । ज़रथुश्त्रेम् अषवनेम्
अषहे रतूम् यज्मइदे । ज़रथुश्त्रहे अषओनो फ़्रवषीम् यज्मइदे । अमैषे स्पेत्ते
अषओनाँम् यज्मइदे । अषाउनाँम् वडुहीश्र स्रारो स्पेत्तो फ़्रवषयो यज्मइदे
अस्त्वतो मनह्याच' । अपनोत्तेम् रथ्व्वाँम् यज्मइदे यअेतुश्तेम् यज्मतनाँम् हड्हुनु-
श्तेम् अषहे रथ्व्वाँम् अइव्रिनसाँस्तेम् जघ्मूश्तेमाँम् अषओनो अषहे रथ्वो रतुफ़्रितीम्
यज्मइदे ॥ ० ॥

अषेम् अहुरेम् मज्दाँम् यज्मइदे । अषेम् अमैषे स्पेत्ते यज्मइदे । अषेम्
अशुर्ध्वेम् यज्मइदे । अषेम् वीस्पेम् माँथ्रेम् यज्मइदे । ज़रथुश्त्रेम् हध-माँथ्रेम्
यज्मइदे । सव अषवव्यो यज्मइदे । उश्र अमैषअेइव्यो स्पेत्तअेइव्यो यज्मइदे ।
तिष्रो' पओइर्यो यज्मइदे अनप्यूर्ध्वो अनपिषूतो ॥ १ ॥

अषेम् अहुरेम् मज्दाँम् यज्मइदे । अषेम् अमैषे स्पेत्ते यज्मइदे । अषेम्
अशुर्ध्वेम् यज्मइदे । अषेम् वीस्पेम् माँथ्रेम् यज्मइदे । ज़रथुश्त्रेम् हध-माँथ्रेम्

Karta 13

(0) 1. TDA . मनख्याच (1) 1. West, Sp, TDA : अशुर्ध्वेम् 2. West
& TDA . तिश्रो.

यज्ञमइदे । सव अषवव्यो यज्ञमइदे । उश्त अमषअइव्यो स्पँतअइव्यो यज्ञमइदे । तिष्र्व' पओइर्य यज्ञमइदे अनप्यूख्ध अनपिषूत ॥ २ ॥

अषम् अहुरम् मज्दाम् यज्ञमइदे । अषम् अमषँ स्पँतँ यज्ञमइदे । अषम् अशुख्धम् यज्ञमइदे । अषम् वीस्पम् माँथम् यज्ञमइदे । ज़रथुश्त्रम् हध-माँथम् यज्ञमइदे । सव अषवव्यो यज्ञमइदे । उश्त अमषअइव्यो स्पँतअइव्यो यज्ञमइदे । तिष्र्व' हउर्व-पओइर्य यज्ञमइदे अनप्यूख्ध अनपिषूत । तिष्र्वनाँम्' हउर्व-पओइर्यनाँम् यज्ञमइदे अनप्यूख्धनाँम् अनपिषूतनाँम् हाइतिश्च' अप्रस्मनाच वचस्च वचस्तर्तीम्च फ़स्त्रओथ्रम्च फ़मरँथ्रम्च फ़गाथ्रम्च फ़ायस्तीम्च । थ्राम् आत्रम् अहुरहे मज्दो पुथ्रम् अषवनेम् अषहे रतूम् यज्ञमइदे । हध-ज्जओथ्रम् हध-अइव्याओइहनेम् इमत् बर्रस्म अषय फ़स्तरँतम् अषवनेम् अषहे रतूम् यज्ञमइदे । अपाम् नसारम् यज्ञमइदे । नइरीम् सइहम् यज्ञमइदे । तख्मम् दामोइश् उपमनेम् यज्ञतेम् यज्ञमइदे । इरिस्तनाँम् उरवाँनो यज्ञमइदे । यो अषओनाँम् फ़वषयो ॥

रतूम् बर्रँजँतम् यज्ञमइदे । यिम् अहुरम् मज्दाम् यो अषहे अपनोतँमो यो अषहे जध्मूश्तँमो । वीस्प स्रवाँ ज़रथुश्त्रि यज्ञमइदे । वीस्पच हूरश्त श्यओथ्न यज्ञमइदे वर्रश्तच वर्रश्यमनच ॥

येज्हे हाताँम् ..... ताओस्चा यज्ञमइदे ॥

अषम् वोहू° ॥

ज्ञोत्रः- यथा अहू वइर्यो यो आत्रवक्षो फ़ा मे झूते ।

रास्वीः- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ़ा अषव वीध्वो भ्रओतू ।

ता वै उर्वाता मरँतो° ॥ यख ३१ ॥

अख्याचा ख्वअेतुश् यासत्° ॥ यख ३२ ॥

यथाइश् इथा वरँषइते° ॥ यख ३३ ॥

या श्यओथना या वचइहा° ॥ यख ३४ ॥ ३ ॥

- (2) 1. TDA: तिश्र (3) 1. TDA: तिश्र 2. TDA: तिश्रनाँम्
3. TDA: हाइतीश्च.

कर्त १४

ज्ञोत् -

अहुरम् मज्दाम् अषवन्म् अषहे रतूम यज्मइदे । ज़रथुश्त्रम् अषवन्म् अषहे रतूम यज्मइदे । ज़रथुश्त्रहे अषओनो फ़वषीम् यज्मइदे । अमैषे स्पेत्तै अषओनाम् यज्मइदे । अषाउनाम् वडुहीश सूरौ स्पेत्ताो फ़वषयो यज्मइदे अस्त्वतो मनद्याच । अपनोतैम् रथ्वाम् यज्मइदे यअेतुश्तैम् यज्मतनाम् हङ्गहनु-श्तैम् अषहे रथ्वाम् अइव्विनसाँस्तैम् जध्मूश्तैमाँम् अषओनो अषहे रथ्वो रतुफ़्रितीम् यज्मइदे । अहुनवइतीम् गार्थाम् अषओनीम् अषहे रतूम यज्मइदे ॥ ० ॥

मत्-अप्रस्मनाँम् मत्-वचस्तशतीम् मत्-आज्मइत्तीम् मत्-पैरस्वीम् मत्-पइति-पैरस्वीम् मत्-वध्जिब्याच' पल्ब्यस्च' हुफ़मरैताँम्^३ फ़मरैन्नाँम् हुफ़ायशताँम् फ़ायअेज्यत्ताँम्^४ ॥ १ ॥

ख्वह्वि दाँम् ख्वह्वि चिथ्रे ख्वह्वि ज़ओषे ख्वह्वि क्षथ्रे ख्वह्वि रतवो ख्वह्वि आयसैम् यत् अहुरहे मज्दो फ़ओरैत् फ़क्ष्ने' अवि मनो ज़ज्दातोइत् अङ्गह्यत्^३ हच ॥ २ ॥

अहुनैम् वइरीम् अषवन्म् अषहे रतूम यज्मइदे । अहुमैत्तैम्^१ रतुमैत्तैम्^१ अषवन्म् अषहे रतूम यज्मइदे । हो^२ ज़ी अस्ति अहुमच रतुमच^२ यो अहुरो मज्दो ॥ ३ ॥ (चिहार बार)

अहुनवइत्यो गार्थयो ह्दाता' यज्मइदे । अहुनवइत्यो गार्थयो यज्मइदे हाइतिश्च' अप्रस्मनाच वचस्च वचस्तशतीम्च । फ़स्रओथ्रैम्च फ़मरैथ्रैम्च फ़गाथ्रैम्च फ़ायशतीम्च । थ्वाम् आत्रैम्^३ अहुरहे मज्दो पुथ्रैम् अषवन्म् अषहे रतूम यज्मइदे । हध-ज़ओथ्रैम् हध-अइव्वयोङ्गहनेम् इमत् बरैस्म अषय फ़स्तरैत्तैम्

Karta 14

(1) 1. West & TDA : °वध्जैब्याच; Sp. °वध्जिब्यस्च 2. West & TDA पध्ब्यस्च, Sp. पध्ब्यस्च 3. West, Sp, TDA. हुफ़मरैताँम् 4. West & TDA फ़ायज्जैत्ताँम्, Sp. (हु) फ़ायज्जैत्ताँम् (2) 1. West & TDA फ़क्षिन् 2. West, Sp, TDA ज़रज्दातोइत् 3. Sp: अङ्गह्यत् (3) 1. West & TDA. अहुमैन्तैम् रतुमैन्तैम् 2 West & TDA. हो ज़ि अस्ति अहुमच रतुमच (4) 1. West, Sp, TDA. ह्दाता 2. West, Sp, TDA. हाइतीस्च 3. Sp, TDA: आत्रैम्.

अषवनेम् अषहे रतूम यज्ञमइदे । अपौम् नप्तारम् यज्ञमइदे । नइरीम् सङ्गहम्
यज्ञमइदे । तख्मेम् दामोइश् उपमनेम् यज्ञतम् यज्ञमइदे । इरिस्तनाम् उर्वाँनो
यज्ञमइदे यो अषओनाम् ऋवषयो ॥

रतूम वर्रञ्जत्तम् यज्ञमइदे यिम् अहुरम् मङ्गाँम् यो अषहे अपनोतेमो
यो अषहे जघ्मश्तेमो । वीस्प स्रवो ज़रथुश्चित्र यज्ञमइदे । वीस्पच ह्रश्त श्यओथ्न
यज्ञमइदे वर्रञ्जत्तच वर्रञ्ज्यम्नच ॥

येञ्हे हाताँम् .. तास्चा यज्ञमइदे ॥

अषेम् वोहूँ ॥

ज्ञोत् - यथा अहू वइर्यो यो आत्रवक्षो फ्रा मे म्रूते ।

रास्पी - अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अपव वीध्वो म्रओत् ।

ज्ञोत् उ रास्पी -

अषेम् वोहूँ ॥ (सँ वार्)

येञ्हे मे अषात् हचा वागेँम् अइवी-वइरिश्तेम् ॥ यत्न १५.२ ॥

रास्पी - यथा अहू वइर्यो यो ज़ओता फ्रा मे म्रूते ।

ज्ञोत् - अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अपव वीध्वो म्रओत् ।

रास्पी - संरओषो इधा अस्तू ... . येँ नाो इश्तो ॥ यत्न १५.३ ॥ ४ ॥

कर्त १५

रास्पी - अव पधो अव ज़स्तेँ

अव उषिँ दारयध्वेँम्

मङ्गयस्त्र ज़रथुश्त्रयो दाइत्यनाँम् रथ्व्यनाँम् ह्रश्तनाँम् श्यओथ्ननाँम् वर्रञ्जाइ
पइरिँ अधाइत्यनाँम् अरथ्व्यनाँम् दुज्वरश्तनाँम् श्यओथ्ननाँम् वर्रञ्जाइ वर्रञ्जाताँम्च^४
इध वोहु वास्त्रय उयम्न अनुयम्नाइश् दस्तेँ ॥ १ ॥

Karta 15

(1) 1 West, Sp, TDA जस्ते 2 West & TDA उषि 3 Sp. पर

4 West & TDA : वर्रञ्जाताँम्च, Sp वर्रञ्जाताँम्च 5. West, Sp, TDA दस्त.

स्रओषस्च इधा^१ अस्तू^२ अहुरहे मज्दो यस्नाइ सँवीस्तहे^३ अषओनो यै
नो इस्तो । यस्नहेच हस्रहातोइश् फ्रवाकअच पइत्यास्तयअच^४ मज्दातयअच^५
जरज्दातयअच फ्रमँरतयअच फ्रओरुतयअच^६ वँरथ्रघ्ने अषओने अनप्यूरुधे अनपिषूते
॥ २ ॥

यो फ्रवओचे^१ यो फ्रवक्ष्येइते मज्ज अमव वँरथ्रज वीद्वअइत्वो^२ । वचाँम्च
वारँथ्रघ्निनाँम् फ्रवाकाइ आथ्रस्च अहुरहे मज्दो ॥ ३ ॥

स्तओतच यस्नाइच वहाइच क्ष्नओथाइच^१ फ्रसस्तयअच । यत् अअेष
अहुरहे मज्दो यत् अअेष अमँषनाँम् स्पँतनाँम् रतँउश्च अषओनो वँरज्जतो
यस्नाइच वहाइच यत् अपनोतँमहे रथ्रवो यत् जध्मूशयो^२ अषोइश् यत् जध्मूशयो^३
रतुफ्रितोइश् ॥ ४ ॥

यत् माँथ्रहे स्पँतहे यत् दअेनयो माज्दयस्त्रोइश् यत् स्तओतनाँम्
येस्न्यनाँम् यत् वीस्पअेषाँम्च रथ्रवाँम् वीस्पनाँम्च रतुफ्रितिनाँम् वीस्पयो
साँचत्च^१ अषओनो स्तोइश् यस्नाइच वहाइच क्ष्नओथाइच फ्रसस्तयअच । स्रओषो
अस्तू हत् पओउवीम् तत् उस्तेमँचीत् ॥

जोत्- यथा अहू वइर्यो यो आत्रवञ्जो फ्रा मे म्रूते ।

रास्पी- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओत् ॥

जोत्- अवथात् इधा सँरओषो अस्तु .. .... यै नो इस्तो ॥ यस्न १५.३ ॥

*अव पधो अव जस्तँ .. ... स्रओषो अस्तु ।

स्रओषम् अषीम् यज्मइदे । रतूम् वँरज्जँतँम् यज्मइदे .. . वरुश्तच
वरँश्यम्नच ॥ यस्न ५७.४ ॥

येञ्हे हाताँम् .... तास्चा यज्मइदे ॥ ५ ॥

(2) 1 West & TDA · इध अस्तु 2. West & TDA : सँविस्तहे; Sp
सँविस्तहे 3. West & TDA पइति-आस्तयअच 4 West & TDA : मज्दातअच जरज्दा-
तअच फ्रमँरतअच फ्रओरुतअच (3) 1. West, Sp, TDA · फ्रावओचे 2 Sp : वीध्वअइत्वो
(4) 1. Sp & Geld omit · क्ष्नओथाइच 2. Sp & TDA : जध्मूशयो (5) 1. Sp :
साँचधच, TDA : साँचधच. * Sections 1-5 are repeated again.

अहुरेम् मज्दाम् अपवनेम् ॥ यत्न ३५ ॥
 अह्ना थ्ना आथो वर्र्जेना ॥ यत्न ३६ ॥
 इथा आत् यज्मइदे अहुरेम् ॥ यत्न ३७ ॥
 इमाम् आअत् ज्जाम् गेनावीश ॥ यत्न ३८ ॥
 इथा आत् यज्मइदे गैउश ॥ यत्न ३९ ॥
 आहू अत् पइती अदाहू ॥ यत्न ४० ॥
 स्तूतो गरो व्हैग् अहुराइ ॥ यत्न ४१ ॥
 यज्मइदे वै अमेषा स्पेता ॥ यत्न ४२ ॥

~~~~~

कर्त १६

ज्ञोत् -

अहुरेम् मज्दाम् अपवनेम् अपहे रतूम यज्मइदे । ज़रथुश्त्रेम् अपवनेम्
 अपहे रतूम यज्मइदे । ज़रथुश्त्रहे अपओनो फ़्रवषीम् यज्मइदे । अमेषे स्पेते
 अपओनाम् यज्मइदे । अषाउनाम् वडुहीश स्ररो स्पेताो फ़्रवषयो यज्मइदे
 अस्त्वतो मनद्याच । अपनोतेमम् रथ्वाम् यज्मइदे यअेतुश्तेमम् यज्मतनाम् हड्डहनु-
 श्तेमम् अपहे रथ्वाम् अइविनसांस्तेमम् जम्भूश्तेमाम् अपओनो अपहे रथ्वो
 रतुफ़्रितीम् यज्मइदे ॥ यत्नम् स्रम् हसङ्गहाइतीम् अपवनेम् अपहे रतूम यज्मइदे
 मत्-अप्रस्मनेम् मत्-वचस्तशतीम् मत्-आज्जइतीम् मत्-परस्रम् मत्-पइति-परस्रम्
 मत् वधिजब्ब्याच पल्ब्यस्च हुफ़्रमरेतेम् फ़्रमरेन्नेम् हुफ़्रायश्तेम् फ़्रायअेज्यतेम् ॥
 ख्वह्नि दाम् ख्वह्नि चिथ्रे ख्वह्नि ज़ओषे ख्वह्नि क्षथ्रे ख्वह्नि रतवो ख्वह्नि आयप्तेम्
 यत् अहुरहे मज्दो फ़्रओरत् फ़्रक्ष्ने अवि मनो ज़ज्दातोइत् अड्डहुयत् हच ॥ ० ॥

आत्रेम्च' इध अहुरहे मज्दो पुथ्रेम् यज्मइदे । आतर्श-चिथ्रेस्च यज्ते'
 यज्मइदे । आतर्श-चिथ्रेस्च रण्नुश्च' यज्मइदे । अषाउनाम्च' फ़्रवषयो यज्मइदे ।

Karta 16

(1) 1. West, Sp, TDA : आतरेम् 2. Sp : यज्ते 3. West & TDA :
 रण्नुश्च; Sp : रण्नुश्च 4. West, Sp, TDA अपओनाम्च.

स्रओषम्च यिम् वर्रथाजनम् यज्मइदे । नरम्च यिम् अषवनम् यज्मइदे । वीस्पाम्च
याम् अषओनो स्तीम् यज्मइदे ॥ १ ॥

जरथुश्त्रहे स्पितामहे इध अषओनो अषीम्च फ्रवषीम्च यज्मइदे ।
वीस्पेच इध अषओनो अषीम्च फ्रवषीम्च यज्मइदे । वीस्पो फ्रवषयो अषाउनाम्'
यज्मइदे । आदख्युनाम्च अषओनाम् फ्रवषयो यज्मइदे । उज्दख्युनाम्च' अष-
ओनाम् फ्रवषयो यज्मइदे । नराम्च अषओनाम् फ्रवषयो यज्मइदे । नाइरिनाम्च
अषओनिनाम् फ्रवषयो यज्मइदे ॥ २ ॥

यअेषाम् नो अहुरो मज्दो अषव येस्ने' पइति वज्हो' वअध अअेषाम्
जरथुश्त्रो अइहुच' रतुश्च । षोइथ्य अपस्च ज्मस्च उर्वरोस्च यज्मइदे ॥ ३ ॥

[आत्रम्च इध अहुरहे उर्वरोस्च यज्मइदे १-३ -दु वार्]

यस्नेहे हस्रहातोइश् ह<दाता' यज्मइदे । यस्नेहे हस्रहातोइश् यज्मइदे
हाइतिश्च अप्रस्मनाच वचस्च वचस्तशतीम्च फ्रस्रओथ्रम्च फ्रमर्रथ्रम्च फ्रगाथ्रम्च
फ्रायशतीम्च । थ्राम् आत्रम् अहुरहे मज्दो पुथ्रम् अषवनम् अषहे रतुम् यज्मइदे ।
हध-ज्मओथ्रम् हध-अइव्योइहनम् इमत् वर्रस्म अषय फ्रस्तर्रतम् अषवनम् अषहे
रतुम् यज्मइदे । अपाम् नस्रारम् यज्मइदे । नइरीम् सइहम् यज्मइदे । तरुम्
दामोइश् उपमनम् यज्मत् यज्मइदे । इरिस्तनाम् उर्वानो यज्मइदे यो अषओनाम्
फ्रवषयो ॥

रतुम् वर्रज्ज<तम् यज्मइदे यिम् अहुरम् मज्दाम् यो अषहे अपनोतमो
यो अषहे ज्मूश्तमो । वीस्प स्रवो जरथुश्त्रि यज्मइदे । वीस्पच ह्वर्र्त श्यओथ्न
यज्मइदे वर्र्तच वर्रश्यम्नच ॥

येज्हे हाताम् तास्चा यज्मइदे ॥ ४ ॥

(2) 1. West, Sp, TDA · अषओनाम् 2 Geld: उज्दख्युनाम् (3) 1.
Sp: यस्ने 2. West & TDA: वज्हो 3 Sp. अइहुच, West & TDA: अइहुश्च
(4) 1. West, Sp, TDA · हश्दात.

कर्त १७

जोत् उ रास्वी-

अषम् वोहू° ॥ (सँ बार)

अइत्रि-गँरँध्महि यत्नहे हप्तइहातोइश हुमतच हृस्तच ह्वरस्तच अइत्रि-
गँरँध्महि ॥ अषम् वोहू° ॥ १ ॥ (सँ बार)

जोत्:- यथा अहू वइर्यो यो आत्रवक्षो फ्रा मे भ्रूते ।

रास्वी:- अथा रतुश अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो भ्रओत् ॥

॥ नँमो वै गाथो अषओनीश ॥

उस्ता अह्नाइ° ॥ यत्न ४३ ॥

तत् थ्ना पँरँसा° ॥ यत्न ४४ ॥

अत् फ्रवक्ष्या° ॥ यत्न ४५ ॥

कौम् नँमोइ जौम्° ॥ यत्न ४६ ॥

कर्त १८

जोत्:-

अहुरँम् मङ्दौम् अषवनँम् अषहे रतूम् यज्मइदे । ज़रथुश्चँम् अषवनँम्
अषहे रतूम् यज्मइदे । ज़रथुश्चहे अषओनो फ्रवषीम् यज्मइदे । अमँषे स्पँत्तै
अषओनाँम् यज्मइदे । अषाउनाँम् वडुहीश सूरगो स्पँतातो फ्रवषयो यज्मइदे
अस्त्वतो मनह्याच । अपनोतँमँम् रथ्वौम् यज्मइदे यअेतुश्तँमँम् यज्मतनाँम् हइहनु-
श्तँमँम् अषहे रथ्वौम् अइत्रिनसाँस्तँमँम् जध्मूश्तँमँम् अषओनो अषहे रथ्वो
रतुफ्रितीम् यज्मइदे ॥

उस्तवइतीम् गाथौम् अषओनीम् अषहे रतूम् यज्मइदे मत्-अफ्रस्मनाँम्
मत्-वचस्तस्तीम् मत्-आइइत्तीम् मत्-पँरँस्वीम् मत्-पइति-पँरँस्वीम् मत् वध्जिब्याच
पल्ब्यस्च हुफ्रमँरँताँम् फ्रमँरँन्नाँम् हुफ्रायश्ताँम् फ्रायअँज्यँताँम् । ख्वह्नि दाँम्
ख्वह्नि चिथ्रे ख्वह्नि जओषे ख्वह्नि क्षथ्रे ख्वह्नि रतवो ख्वह्नि आयसँम् यत् अहुरहे
मङ्दो फ्रओरँत् फ्रक्ष्ने अवि मनो ज़इदातोइत् अइहुयत् हच ॥

अहुन्नम् वङ्गीम् अषवन्नम् अषहे रतूम् यज्ञमइदे । अहुमँत्तम् रतुमँत्तम्
अषवन्नम् अषहे रतूम् यज्ञमइदे । ह्यो ज्ञी अस्ति अहूमच रतूमच यो अहुरो
मङ्गदो ॥ ० ॥ (चिहार् वार्)

उश्त अहुरम् मङ्गदाम् यज्ञमइदे । उश्त अमँषे स्पँत्तं यज्ञमइदे । उश्त
नरम् अषवन्नम् यज्ञमइदे । उश्त पओङ्ग्याम् अषओनो स्तीम् यज्ञमइदे । उश्त-
तात्तम्च नङ्गे अषओने यज्ञमइदे ॥ १ ॥

वीस्पायूमच उश्ततात्तम् यज्ञमइदे या नर्श साद्र' द्रवतो' । उश्ततात्तम्
अकरन्नम् यज्ञमइदे । उश्तताइत्यच वीस्पम् अषवन्नम् हँत्तम्च ववँत्तम्च
बूङ्गयँत्तम्च यज्ञमइदे ॥ २ ॥

[उश्त अहुरम्. अषओने यज्ञमइदे ॥ वीस्पायूच उश्ततात्तम्... बूङ्गयँत्तम्च यज्ञमइदे-दु वार्]

उश्तवइत्याओ गाथयो हँदाता यज्ञमइदे । उश्तवइत्याओ गाथयो
यज्ञमइदे । हाइतिश्च' अप्रस्मनाच वचस्च वचस्तश्तीम्च फ्रस्त्रओथ्रम्च फ्रमरँथ्रम्च
फ्रगाथ्रम्च फ्रायश्तीम्च । थ्व्राम् आत्रम् अहुरहे मङ्गदो पुथ्रम् अषवन्नम् अषहे
रतूम् यज्ञमइदे । हध-ज्जओथ्रम् हध-अङ्ग्याओङ्गहनम् वरश्तच वरँङ्गयम्नच ।

येञ्जे हाताम् ताओस्चा यज्ञमइदे ।

अषम् वोहू° ॥

ज्ञोत्र:- यथा अहू वङ्गीयो यो आत्रवक्षो फ्रा मे म्रूते ।

रास्पी:- अथा रतुश अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओतू ।

॥ नमो वै गाथो अषओनीश् ॥

स्पँता मङ्गन्यू वहिश्ताचा मनङ्गहा° ॥ यत्न ४७ ॥

येञ्जी अदाइश् अषा दुज्जम् वैङ्गहइती° ॥ यत्न ४८ ॥

अत् मा यवा वैङ्गद्वो पफ्रे मङ्गिश्तो° ॥ यत्न ४९ ॥

कत् मोइ उर्वा इसे चह्या अवङ्गहो° ॥ यत्न ५० ॥

Karta 18

(2) 1. West: साद्रा द्रवतो, Sp: साद्रा द्रवतो

(3) 1. TDA: हाइतीश्च.

कर्त १९

ज्ञोः-

अहुरेम् मज्दाम् अषवनेम् अषहे रतुम् यजमइदे । ज़रथुश्त्रेम् अषवनेम् अषहे रतुम् यजमइदे । ज़रथुश्त्रेहे अषओनो फ़्रवषीम् यजमइदे । अमेषे स्पेत्ते अषओनाम् यजमइदे । अषाउनाम् वडुहीश सूरुओ स्पेत्तो फ़्रवपयो यजमइदे अस्त्वतो मनह्याच । अपनोत्तेम् रथ्वाम् यजमइदे यअेतुश्तेम् यजतनाम् हड्डहनु-श्तेम् अषहे रथ्वाम् अइत्रिनसास्तेम् जध्मूश्तेमाम् अपओनो अषहे रथ्वो रतुफ़्रितीम् यजमइदे ॥

स्पेत्ता-मइन्युम् गाथाम् अषओनीम् अषहे रतुम् यजमइदे मत्-अफ़्रस्मनाम् मत्-वचस्तशतीम् मत्-आज़इत्तीम् मत्-परेस्वीम् मत्-पइति-परेस्वीम् मत्-वधिज्व्याच पल्ब्यस्च हुफ़्रमरेताम् फ़्रमरेन्नाम् हुफ़्रायश्ताम् फ़्रायअेज्यताम् ॥ ख्वह्वि दाम् ख्वह्वि चिथ्रे मनो ज़ज्दातोइत् अड्डहुयत् हच ॥ ० ॥

स्पेत्तेम् अहुरेम् मज्दाम् यजमइदे । स्पेत्तेम् अमेषे स्पेत्ते यजमइदे । स्पेत्तेम् नरेम् अषवनेम् यजमइदे । स्पेत्तेम् परस्-स्त्रथ्वेम् यजमइदे । स्पेत्ताम् वडुहीम् आर्मइतीम् यजमइदे । स्पेत्तो-दाताइश दामान् अषवनो यजमइदे । दामान् मनस्-पओइर्ये अषवनो यजमइदे । स्त्रतुम् वीस्पो-वीध्वोइहेम् यजमइदे यिम् अहुरेम् मज्दाम् ॥ १ ॥

हरे रओचो यजमइदे । हरे वरेजिशतेम् वरेजिमनाम् यजमइदे । हरेच अमेषे स्पेत्ते यजमइदे । हरेस्तो^२ माथ्रो यजमइदे । ख्वन्वइतीश अषहे^३ वरेजो यजमइदे । आतत् ख्वरनो यजमइदे । आतरं दात वाथ्व यजमइदे । अषव फ़थस्वो^४ यजमइदे । दामीम् यजमइदे थाम् आर्मइतीम् स्पेत्ताम् येहे दाथ्रे अषहेच अषओ-नाम्च^५ अष-पओइर्येनाम्^५ दामनाम् ॥ २ ॥

[स्पेत्तेम् अहुरेम्..... यिम् अहुरेम् मज्दाम् ॥ हरे रओचो... अष-पओइर्येनाम् दामनाम्-हु बार]

स्पेत्ता-मइन्येउश गाथयो हःदाता यजमइदे । स्पेत्ता-मइन्येउश

Karta 19

(2) 1. Sp: वरेजिमनाम् 2. Sp: हरेस्तो 3. Geld, West, TDA drop : अषहे 4. Sp: फ़िथ स्वो 5. West, Sp, TDA: अषओनाम् अष-पओइर्येनाम्च.

गाथयो यज्ञमइदे हाइतिश्च' अप्रस्मनाच वचस्च वचस्तश्तीम्च फ्रस्त्रओश्र्मच
 फ्रमर्र्थम्च फ्रगाश्र्मच फ्रायश्तीम्च । श्र्वाम् आत्रम् अहुरहे मज्दो पुश्र्म अषवनम्
 अषहे रतूम यज्ञमइदे । हध-ज्जओश्र्म हध-अइय्योइहनम् वरश्तच वरश्यम्च ।
 येज्हे हाताम् तास्चा यज्ञमइदे ॥
 अषम् वोहू ॥

ज्ञोत्रः- यथा अहू वइर्यो यो आत्रवक्षो फ्रा मे म्रूते ।

रास्पी.- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओत् ॥

॥ नमो वै गाथो अषओनीश् ॥

वोहू क्षथम् वइरीम् ॥ यत्न ५१ ॥ ३ ॥

कर्त २०

ज्ञोत्रः-

अहुरम् मज्दाम् अषवनम् अषहे रतूम यज्ञमइदे । ज़रथुश्त्रम् अषवनम्
 अषहे रतूम यज्ञमइदे । ज़रथुश्त्रहे अषओनो फ्रवषीम् यज्ञमइदे । अमषे स्पेत्ते
 अषओनाम् यज्ञमइदे । अषाउनाम् वडुहीश् सरातो स्पेत्तो फ्रवषयो यज्ञमइदे
 अस्त्वतो मनह्याच । अपनोत्तम् रथ्र्वाम् यज्ञमइदे यअेतुश्तम् यज्ञतनाम् हइहनु-
 श्तम् अषहे रथ्र्वाम् अइत्त्रिनसास्तम् जध्मूश्तम् अषओनो अषहे रथ्र्वो
 रतुफ्रितीम् यज्ञमइदे । वोहूक्षथम् गाथाम् अषओनीम् अषहे रतूम यज्ञमइदे ।
 मत्-अप्रस्मनाम् मत्-वचस्तश्तीम् मत्-आज्जइत्तीम् मत्-परस्वीम् मत्-पइति-परस्वीम्
 मत्-वधिजब्याच पत्ब्यस्च हुफ्रमर्रताम् फ्रमर्रन्नाम् हुफ्रायश्ताम् फ्रायअेज्यत्ताम् ॥
 ख्वह्नि दाम् ख्वह्नि चिथे .. ज़ज्दातोइत् अइहुयत् हच ॥ ० ॥

वोहू क्षथम् यज्ञमइदे । क्षथम् वइरीम् यज्ञमइदे । अयोक्षनुस्तम्' यज्ञमइदे ।
 वच अशुध्व^२ वार्रथघ्निश्^२ दअेवोघ्नित यज्ञमइदे । अवत् मिज्दम्^३ यज्ञमइदे ।

(3) 1. TDA · हाइतीश्च.

Karta 20

(1) 1. West & TDA · अयओक्षनुस्तम्, Sp अयओक्षस्तीम् 2. West, Sp,
 TDA : अशुध्व वार्रथघ्नीश् 3. West & TDA : मीज्दम्.

अवत् दस्वरँ यज्ञमइदे । अवत् वअपञ्जम् यज्ञमइदे । अवत् प्रदथम् यज्ञमइदे ।
अवत् वरँदथम् यज्ञमइदे । अवत् वरँध्रञ्जम् यज्ञमइदे ॥ १ ॥

यत् अस्ति अरँतरँच वोहूक्षथ्राम् वहिश्तोइश्तीम् फ्रमँरँति' हुमतनाँम्च
हूख्तनाँम्च हूरँश्तनाँम्च पइतिगताँम्च दुश्मतनाँम्च दुजूख्तनाँम्च दुज्वरँश्तनाँम्च
उज्वरँज्जाइ मावोय मिथो-मतनाँम्च मिथोख्तनाँम्च मिथो-वरँश्तनाँम्च ॥ २ ॥

[वोहू क्षथ्रम् मिथो-मतनाँम्च मिथोख्तनाँम्च मिथोवरँश्तनाँम्च-डु वारँ]

वोहूक्षथ्रयो गाथयो हरँदाता यज्ञमइदे । वोहूक्षथ्रयो गाथयो यज्ञमइदे
हाइतिश्च अप्रस्मनाच वचस्च वचस्तश्तीम्च फ्रस्रओथ्रम्च फ्रमँरँथ्रम्च फ्रगाथ्रम्च
फ्रायश्तीम्च । थ्रवाम् आत्रम् अहुरहे मज्दो पुथ्रम् अपवनम् अपहे रतूम यज्ञमइदे ।
हध-ज्जओथ्रम् हध-अइय्योइहनम् ... वरँश्तच वरँश्यमनच ।

येज्हे हाताँम् तास्चा यज्ञमइदे ॥

अषम् वोहू° ॥

ज्ञोत्रः- यथा अहू वइर्यो यो आत्रवक्षो फ्रा मे भ्रूते ।

रास्पीः- अथा रतुश्र अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो भ्रओत् ॥

ज्ञोत्र उ रास्पीः-

अषम् वोहू° ॥ (सँ वारँ)

येज्हे मे अषात् हचा वागँम् अइवी-वइरिश्तेम् ॥ यज्ञ १५ २ ॥

रास्पीः- यथा अहू वइर्यो यो ज्जओता फ्रा मे भ्रूते ।

ज्ञोत्रः- अथा रतुश्र अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो भ्रओत् ।

रास्पीः- सँरओषो इधा अस्तू ... येँ नाो इश्तो ॥ यज्ञ १५.३ ॥

अव पधो अव ज्जस्तँ . अषओनो येँ नाो इश्तो ॥ वीस्प. १५.१-५ ॥

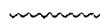
*अपरहेच यस्त्रहे हस्रइहातोइश्र फ्रवाकअच .. सँरओषो अस्तू ह्यत्

पओउर्वीम् तत् उस्तँमँम्चीत् ॥ Cf वीस्प. १५.२-५ ॥

(2) 1. Geld . फ्रमँरँइति.

* This is a peculiar arrangement of the Yasna Haptaṅhāiti (Yasna 35-42) being recited by the रास्पी alone. This gives some respite to the ज्ञोत्र, who had already recited this portion alone. Therefore this additional recitation is named as अपर यज्ञ हस्रइहाइति.

- ज्ञोत्:- यथा अहू वइर्यो यो आत्रवज्ञो फ्रा मे झूते ।
 रास्पी:- अथा रतुश अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो भ्रओत् ।
 ज्ञोत्:- अवथात् इधा सॅरओषो अस्तू .. . अषओनो यै नो इस्तो ॥
 अव पधो अव ज्रस्तै अषओनो यै नो इस्तो ॥
 अपरहेच यस्त्रहे हस्रह्हातोइश फ्रवाकअेच सॅरओषो अस्तू ॥
 स्रओषेम् अषीम् यज्मइदे वरुत्तच वरुश्यम्नच ॥ यत्न ५७.४ ॥
 येञ्हे हाताँम् तोस्चा यज्मइदे ॥
 रास्पी:- अषेम् वोहू° ॥ (सॅ बार्)
 अपरहेच यस्त्रहे हस्रह्हातोइश ह२दाता झ्नओथ्र यस्त्राइच वहाइच
 झ्नओथ्राइच फ्रसस्तयअेच ॥
 रास्पी:- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे झूते ।
 ज्ञोत्:- अथा रतुश अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो भ्रओत् ।
 रास्पी:- अहुरेम् मज्दाम्° ॥ यत्न ३५ ॥
 अह्या थ्वा आथ्रो° ॥ यत्न ३६ ॥
 इथा आत् यज्मइदे अहुरेम् मज्दाम्° ॥ यत्न ३७ ॥
 इमाँम् आअत् ज्ञाम्° ॥ यत्न ३८ ॥
 इथा आत् यज्मइदे नैउश उर्वानिँम्चा° ॥ यत्न ३९ ॥
 आहू अत् पइती° ॥ यत्न ४० ॥
 स्तूतो गरो° ॥ यत्न ४१ ॥
 यथा अहू वइर्यो° ॥ (चिहार् बार्)
 अषेम् वोहू° ॥ (सॅ बार्)
 अपरेम् यस्त्रेम् स्ररेम् हस्रह्हाइतीम् अषवनेम् अषहे रतूम् यज्मइदे ॥
 येञ्हे हाताँम् तोस्चा यज्मइदे ॥
 यज्मइदे वै अमेषा स्पे२ता अपरहे यस्त्रहे हस्रह्हातोइश ह२दाता । अपाम्चा
 खो यज्मइदे वीस्पाँस्चा अमेषाँ स्पे२ताँ यज्मइदे ॥ यत्न ४२.१-६ ॥
 येञ्हे हाताँम् तोस्चा यज्मइदे ॥ ३ ॥

कर्त २१

ज्ञोत्:-

अहुरम् मज्दाम् अषवन्म् अषहे रतूम् यज्जमइदे . रतुप्रितीम् यज्जमइदे ।
 अपरम् यस्मम् स्रम् हप्तइहाइतीम् अषवन्म् अषहे रतूम् यज्जमइदे मत्-अप्रस्मन्म्
 मत्-वचस्तशतीम् मत्-आज्जइतीम् मत्-परस्रम् मत्-पइति-परस्रम् मत्-वधिज्ज्याच
 पत्त्यस्च हुप्रमैरत्तम् प्रमरैम् हुप्रायशत्तम् प्रायजेज्यत्तम् ॥ ख्वह्नि दाम् ख्वह्नि
 चित्रे मनो ज्जदातोइत् अइहुयत् हच ॥ ० ॥

अवि' अपाम्च वडुहीनाम्^१
 उर्वरनाम्च ख्ववरीरनाम्^२
 अषओनाम्च प्रवषिनाम्
 यस्मम् गैरध्महि वह्मम्च ।
 अवि' आओह्माँचित् यो वडुहीश
 यो आपो योस्च उर्वरो
 योस्च अषओनाम् प्रवषयो
 यस्मम् गैरध्महि वह्मम्च ॥ १ ॥

अवि' गैउश अवि गयेहे
 अवि' माँथहे स्पँतहे
 अषओनो वैर्य्यइहहे^३
 यस्मम् गैरध्महि वह्मम्च ।
 अवि' तव अहुर मज्द
 यस्मम् गैरध्महि वह्मम्च ।
 अवि' तव ज्जरथुश्र
 यस्मम् गैरध्महि वह्मम्च ।

Karta 21

- (1) 1. Sp: अव 2. West, Sp, TDA: वडुहिनाम् 3. West & TDA:
 ख्वत्रिनाम्; Sp: ख्ववरीरनाम् (2) 1. Sp: अव 2. West, Sp, TDA: वैर्य्यइहहे.

अवि' तव रत्वो' वरंज
 यस्मै गे'धमहि वस्मैच ।
 अवि' अमषनाँम् स्पे'तनाँम्
 यस्मै गे'धमहि वस्मैच ॥ २ ॥

स्रओतँम्च मर्ज्दिकँम्च यज्मइदे । स्रओतँम् वस्मैन्म् यज्मइदे ।
 मर्ज्दिकँम् वस्मैन्म् यज्मइदे । प्राराइति वीदुषे' यज्मइदे । यत् अस्ति अ'तरं
 ख्वादअेनाइश् अषओनीश् । नमो वोहु अधवीम्' अत्वअेषम् यज्मइदे ॥ ३ ॥

[अवि अपाँम्च वडुहीनाँम् नमो वोहु अधवीम् अत्वअेषम् यज्मइदे १-३ -डु बाश्]

अपरम् यस्मै यज्मइदे । अपरहे यस्महे यस्मै यज्मइदे । अपरहे यस्महे
 यज्मइदे । हाइतिश्च' अप्रस्मनाच वचस्च वचस्तश्तीम्च प्रस्रओथ्रँम्च प्रमरँथ्रँम्च
 प्रगाथ्रँम्च प्रायश्तीम्च ॥ थ्रँम् आथ्रँम् अहुरहे मज्दो पुथ्रँम् अषवनँम् अषहे
 रतुम् यज्मइदे । हध-ज्जओथ्रँम् हध-अइय्योइहन्म् . . वर'श्तच वर'श्यमन्च ।
 येज्हे हाताँम् तास्चा यज्मइदे ॥

कर्त २२

ज्ञोत् उ रास्पीः-

अषम् वोहु वहिश्तेम् अस्ती ।

उश्ता अस्ती उश्ता अह्नाइ ।

ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषम् ॥ (सँ बाश्)

अय अइविगर अय अइविजरँत या अमषनाँम् स्पे'तनाँम् सओश्य'ताँम्च'
 अषओनाँम् गवे अधाइश् ताइश् श्यओध्नाइश् याइश् वहिश्ताइश् प्रअेश्यामहि' ॥१॥

याँम् अषव वडुहीम्' अषयाँम्' वअेध ताँम् द्रुवो अँवीध्वो । मा अपअेम

(2) 1. Sp. अव 2. West & TDA रत्वो (3) 1. Geld वीदीषे
 2. Sp अष्वीम् (4) 1 West, Sp, TDA . हाइतीश्च.

Karta 22

(1) 1. Sp. सओष्य'ताँम्च 2. West, Sp, TDA प्रअेष्यामहि (2) 1.
 West & TDA : वडुहीम् 2. TDA . अष्याँम्.

पओउवर्षो^३ वयोइत्^३ मा मनङ्गह मा वचङ्गह मा ज्यओथन मा अध कथचिन
पइति जिमे ॥ अषम् वोहू^० ॥ २ ॥

[अय अइविगर अध कथचिन पइति जिमे । अषम् वोहू^०-सँ बार]

यथा अह वइयो^० ॥ (डु बार)

वङ्गहुच वङ्गहुयोस्व आप्रीनामि वीस्पयो अपओनो स्तोइश
वीस्पयो द्रवतो स्तोइश ॥ यत्न ५२.१-८ ॥

॥ नमो वै गाथो अपओनीश ॥

वहिश्ता ईशितश^० ॥ यत्न ५३ ॥

कर्त २३

ज्ञोत्र.-

अहुरम् मङ्गदाम् अपवनम् अपहे रतुम् यज्ञमइदे । . . रतुफ्रितीम्
यज्ञमइदे । वहिश्तोइशतीम् गाथाम् अपओनीम् अपहे रतुम् यज्ञमइदे मत्-अप्रस्मनाम्
अङ्गह्यत् हच ॥ ० ॥

वहिश्तम् अहुरम् मङ्गदाम् यज्ञमइदे । वहिश्तम् अमर्षे स्पेत्तै यज्ञमइदे ।
वहिश्तम् नरम् अपवनम् यज्ञमइदे । वहिश्तम् अषम् यज्ञमइदे । वहिश्त चिथ
यज्ञमइदे या स्तओत येस्न्य । वहिश्ताम् ईशतीम् यज्ञमइदे याम् अपहे वहिश्तहे ।
वहिश्तम् अहम् अपओनाम् यज्ञमइदे रओचङ्गहम् वीस्पो-ख्वाथ्रम् । वहिश्तहे
अङ्गहैउश वहिश्ताम् अयनाम् यज्ञमइदे ॥ १ ॥ (डु बार)

वहिश्तोइशतोइश गाथयो ह्दाता यज्ञमइदे । वहिश्तोइशतोइश गाथयो
यज्ञमइदे हाइतिश्च अप्रस्मनाच वचस्च वचस्तशतीम्च प्रायशतीम्च ॥
थ्वाम् आत्रम् अहुरहे मङ्गदो पुथ्रम् अपवनम् अपहे रतुम् यज्ञमइदे । हध-ज्ञओथ्रम्
वर्शतच वरश्यम्नच ॥

येञ्जहे हाताम् तास्चा यज्ञमइदे ॥

(2) 3 West & TDA : पउर्वावयोङ्ग.

अषम् वोहू° ॥

ज्ञोत्रः- यथा अहू वइर्यो यो आत्रवक्षो फ्रा मे म्रूते ।

रास्पी- अथा रतुश अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओतू ।

ज्ञोत्र उ रास्पी-

आ अइर्यैमा इश्यो रफ्रैध्राइ ज२तू ।

नरँव्यस्चा नाइरिव्यस्चा ज़रथुश्रहे ।

वड्हैउश रफ्रैध्राइ मनड्हो ।

या दअेना वइरीम् हनात् मीज्दम् ।

अषद्या यासा अषीम् ।

याँम् इश्याँम् अहुरो मसता मज्दो ॥ (चिहार बार)

अषम् वोहू° ॥ (सँ बार)

अइर्यमनम् इषीम् यज्मइदे अमव२तम् वरँथाजनम् वित्त्वअेषड्हम् मज्जिश्तम्
अषहे स्रवड्हाम् । गाथो स्प२तो रतुक्षथो अषओनीश यज्मइदे । स्तओत
येस्न्य यज्मइदे । या दाता अड्हैउश पओउरुयेद्या ॥

येअहे हाताँम् . . . तातोस्चा यज्मइदे ॥

अहुरम् मज्दाम् अषवनम् अषहे रतूम् यज्मइदे . . . रतुफ्रितीम्
यज्मइदे । अइर्यमनम् इषीम् अषवनम् अषहे रतूम् यज्मइदे । मत्-अप्रस्मनम्
... अड्हुयत् हच ॥

आत्रमच इध अहुरहे मज्दो पुथ्रम् यज्मइदे . . . षोइश्य अपस्च
ज्मस्च उर्वरोस्च यज्मइदे ॥ वीस्प. १६.१-३ ॥ (डु बार)

अवत् मीज्दम् यज्मइदे । अवत् दस्वरँ यज्मइदे । अवत् वअेषज्मम्
यज्मइदे । अवत् फ्रदथेम् यज्मइदे । अवत् वरँदथेम् यज्मइदे । अवत् वरँथ्रघ्नम्
यज्मइदे । यत् अस्ति अ२तरँ अहुन वइर्य अइर्यमन फ्रमरँति हुमतनाँमच हूख्तनाँमच
हूरश्तनाँमच पइतिश्तातेँ अइर्यमननाँमच दुज्मरँति हुमतनाँमच दुज्मरँति हुमतनाँमच
दुज्मरँति हुमतनाँमच उज्मरँति हुमतनाँमच ॥ (चिहार बार)

अइर्यमनो इश्येहे ह२दाता यज्मइदे । अइर्यमनो इश्येहे यज्मइदे ।
अप्रस्मनाच वचस्च वचस्तश्तीमच . . . फ्रायश्तीमच ॥ थ्राम् आत्रम् अहुरहे मज्दो
पुथ्रम् अषवनम् अषहे रतूम् यज्मइदे । हध-ज्मओथ्रम् वरँश्तच वरँश्यमनच ॥

येञ्हे हाताँम् ... तोस्चा यज्ञमइदे ॥

अषेम् वोहूँ ॥

ज्ञोत्रः- यथा अहू वइर्यो यो आत्रवक्षो फ्रा मे झूते ।

रास्पीः- अथा रतुश अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओतू ।

वीस्पो गअथोस्च° ॥ यस्त्र ५५ ॥

सेँरओषो इधा अस्तू° ॥ यस्त्र ५६ ॥

अषेम् वोहूँ° ॥ (सेँ बार)

स्रओषहे अष्येहे तळ्महे तनु-माँथ्रहे दर्षि-द्रओश आहूइर्येहे झ्नओथ
यस्त्राइच वहाइच झ्नओथ्राइच फ्रसस्तयअेच ॥

ज्ञोत्रः- यथा अहू वइर्यो यो आत्रवक्षो फ्रा मे झूते ।

रास्पीः- अथा रतुश अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओतू ।

रास्पीः- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे झूते ।

ज्ञोत्रः- अथा रतुश अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओतू ।

स्रओषेम् अषीम् हुरओषेम् वेँरथाजनम् फ्रादत्-गअेथेम् अषवनेम् अषहे
रतूम् यज्ञमइदे । यो पओइर्यो मज्दो दामान्° ॥ यस्त्र ५७ ॥

[†स्रोश अशो ... वेँ-रसात् अअेदून बार]

यथा अहू वइर्यो° ॥ (डु बार)

यस्त्रेम्च वहेँम्च अओजस्च ज्वरँच आफ्रीनामि स्रओषहे अष्येहे
तळ्महे तनु-माँथ्रहे दर्षि-द्रओश आहूइर्येहे ॥

ज्ञोत्र उ रास्पीः-

अषेम् वोहूँ° ॥ (सेँ बार)

येञ्हे मे अषात् हचा वागेँम् अइवी-चइरिश्तेम् ॥

रास्पीः- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे झूते ।

ज्ञोत्रः- अथा रतुश अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओतू ।

† The Pāzand portion in the parenthesis is to be recited in a whisper (Bāz). For the full text see page 167.

रास्पी - सँरओषो इधा अस्तू अहुरहे मज्दो यस्नाइ सँविश्तहे अषओनो यँ नो इश्तो । अव पधो अव ज्रस्तँ . अषओनो यँ नो इश्तो । प्रषूषहेच मॉथहे प्रवाकअेच स्रओषो अस्तू छत् पओउर्वीम् तत् उस्तँममचीत् ॥

ज्ञोत्र:- यथा अहू वइर्यो यो आत्रवक्षो प्रा मे भ्रूते ।

रास्पी - अथा रतुश्र अषात्चीत् हच प्रा अपव वीध्वो भ्रओत् ।

ज्ञोत्र:- अवथात् इधा सँरओषो अस्तू अहुरहे मज्दो यस्नाइ सँविश्तहे अषओनो यँ नो इश्तो । अव पधो अव ज्रस्तँ वीस्पयो सॉचत्च अषओनो स्तोइश्र यस्नाइच व्हाइच क्ष्नओध्राइच फ्रसस्तयअेच ॥ स्रओषो अस्तू । स्रओषम् अषीम् यज्मइदे । रतुम् वँरज्-तँम् यज्मइदे । यिम् अहुरम् मज्दोम् वरश्तच वरँयमनच ॥ येज्हे हाताँम् तास्चा यज्मइदे ॥

ज्ञोत्र:- *तत् सोइधिश्र तत् वँरथँम् प्रषूषँ चरँकँरमही ॥

रास्पी- §१ हँ-प्ता गँउश्चा अषइहाचा अषओनस्चा अषावइर्योस्चा स्तोइश्र ॥
२ हइथ्यो वइहृदो येज्हे वँ मसानस्चा वइहानस्चा स्रयनस्चा चरँकँरमही ॥
३ हँचा ना प्रषूमो अथा नो थ्राज्दुम् ॥
४ थ्राज्दुम् नँ वइहवो अथा नो थ्राज्दुम् ॥
५ पइरी मनो पइरी वचो मइन्यवे ददँमही ॥
६ हउर्वप्रषवो द्रुवो-गअेथा हउर्वाताओ अमँरताताओ ॥
७ हउर्वाम् हँदाइतीम् अवत् यात् हँरँ अवाची ॥

ज्ञोत्र:- हँ-प्ता गँउश्चा अषइहाचा अषओनस्चा अषावइर्योस्चा स्तोइश्र इमो रओचो वरँजिश्तेम् वरँजिमनोँम् अवत् यात् हँरँ अवाची । स्तओत येस्य यज्मइदे या दाता अइहँउश्र पओउरुयेह्या ॥

* See Yasna 58 for the full text

§ The student is advised to refer to the diagram No 3, wherein the various places are mentioned for the रास्पी to stand and to recite the verses 1-7 that follow, going from one place to another This is an indication that he, the रास्पी, is representing the seven officials who used to be conducting the Yasna along with the ज्ञोत्र in ancient times.

ज्ञोत् उ रासीः-

अहुरम् मज्दाम् अषवन्म् अषहे रतुम् यज्ञमइदे । अमषा स्पेता हुक्षथा
हुधोइहो यज्ञमइदे । अस्न्य अषवन अषहे रतवो यज्ञमइदे । हावनीम् अषवन्म् अषहे
रतुम् यज्ञमइदे । पॅनो-मोइहम् वीषत्थम् अषवन्म् अषहे रतुम् यज्ञमइदे ॥

रतवो मइन्यव यज्ञमइदे । रतवो गअइथ्य यज्ञमइदे गओदायुम्
नरम् अषवन्म् यज्ञमइदे ॥

वीस्पे अषहे रतवो यज्ञमइदे योइ हँति अषहे रतवो थ्रयस्च थ्रिसाँस्च
नज्दिश्त पइरिश-हावनयो इमम्च षोइथहे पइतीम् यज्ञमइदे यिम् अहुरम्
मज्दाम् । रतवो वीस्पे मज्दिश्त यज्ञमइदे अयर अस्न्य माह्य याइर्य सरँध ।
अषओनाँम् वडुहीश सूरुओ स्पेताओ फ्रवषयो स्तओमि ज्वयेमि उप्रयेमि यज्ञमइदे
..... आ सओश्यतात् वरँथघ्नत्* ॥

Karta 23

* We would like to append an interesting note explaining one of the main ideas behind the ritual of the Yasna and the Visparat. It is to the effect that man is helplessly struggling between two opposite influences during his early life. The pair of pedestals (Mahrue which derivately mean crescent-shaped) is a symbol of these opposite poles and the Bærəsmān (bunch of wires) represents the vital forces in man. The wires are tied together with अइव्योइहन्, a girdle prepared from a palm-leaf. At the beginning of the Yasna ceremony, the two ends of the girdle after tying the knots appear separate, when the bunch is placed on the two pedestals. At a later stage, the girdle is connected up with the Horn of the pedestal, which is facing the Fire-Altar (Yasna 15.1). This shows the stage, when man's mind is completely engrossed in earthly things, emotions and passions. Now at this stage, when we are reciting Visparat 23, corresponding to Yasna 59 28, the bond is removed and is disentangled from the Horn, showing the liberation of man's soul from the material plane of existence. The two Horns (cf. चत्वारि गृह्णा°-ऋसं. ४.५८.३) represent the polarity of man's nature, the one crescent-shaped pole facing the Fire-Altar is the lower nature in man, and the one, which is facing the ज्ञोत्, whose left hand is placed on the Bærəsmān-end resting on the Horn, represents the spiritual refined nature of man

जोत् उ रास्पीः-

वैश्वन्तम् अहुरधात्तम् यज्ञमइदे । सओश्यत्तम् वैश्वान्तम् यज्ञमइदे ।
इमत् वरस्म हध-ज्ञओथम् वीस्पे अषहे रतवो यज्ञमइदे । हावनीम् पइति
रतूम् सावइहयेम् वीसीमच पइति रतूम् रतवो वीस्पे मज्जित पइति रतूम् ॥
येञ्हे हाताम् तोस्चा यज्ञमइदे ॥ यत्न ५९.२८-२९ ॥

~~~~~

रास्पीः- वइहु तू ते वइहओत् वइहो बुयात् ... फ्रायो-ह्वरुतो ॥ यत्न ५९.३० ॥
जोत्- जम्यात् वो वइहओत् वइहो मा वो जम्यात् अकात् अषो मा मे जम्यात्
अकात् अषो ॥ यत्न ५९.३१ ॥

जोत् उ रास्पीः-

यथा अहू वइर्यो° ॥ (दह् बार्)

अषम् वोहू° ॥ (दह् बार्)

अहुन्तम् वइरीम् यज्ञमइदे । अषम् वहिइत्तम् स्रअइत्तम् अमषम् स्पत्तम्
यज्ञमइदे । प्रषुषो-माँथम् हधओख्तम् यज्ञमइदे ..... या दाता अइहँउश
पओउरुयेह्या ॥ यत्न ५९.३३ ॥

येञ्हे हाताम् ..... तोस्चा यज्ञमइदे ॥

जोत्- यथा अहू वइर्यो° ॥

रास्पीः- येञ्हे मे अषात् हचा ..... पइरिचा जसाइ वत्ता ॥

येञ्हे हाताम् ..... तोस्चा यज्ञमइदे ॥

अषम् वोहू° ॥

जोत् उ रास्पीः-

यथा अहू वइर्यो° ॥ (डु बार्)

यत्तम्च वल्लम्च हुवैरतीम्च उइत-वैरतीम्च ..... स्रवहि उरुनअच
दरवे हवइहे ॥ यत्न ६२.१-६ ॥

अषम् वोहू° ॥ (सँ बार्)

वरस्मेन पइति-वैरत हध-ज्ञओथ दथुषो अहुरहे मज्जदो रअवतो ख्वर-
नडुहतो अमषनाम् स्पत्तनाम् थ्वाम् आत्रम् अहुरहे मज्जदो पुथम् आयेसे येइति ।

अअेस्म आयेसे येइत वओइधि तव आथ्रो अहुरहे मऱदो पुथ इमाँम् अङ्हुयाँम्च
अष्याँम्च रथ्वाँम्च रतुफ्रितीम्च आयेसे येइत । इन्मइने अहुरहे मऱदो अमेष-
नाँम् स्पँतनाँम् स्रओषहे अष्येहे आथ्रो अहुरहे मऱदो रथ्वो वरँजतो यो अषहे ॥

आयेसे येइत अस्न्यअेइव्यो अषहे रतुव्यो । हावनँअे अषओने अषहे
रथ्वे । आयेसे येइत सावङ्हेँअे वीस्याइच अषओने अषहे रथ्वे ..... योइ हँति
अषहे रतवो हावनोइश रथ्वो ॥ यत्न ३.५-१९ ॥

अअेस्म आयेसे येइत वओइधि तव आथ्रो अहुरहे मऱदो पुथ इमाँम्
अङ्हुयाँम्च अष्याँम्च रथ्वाँम्च रतुफ्रितीम्च । आयेसे येइत इन्मइने अहुरहे
मऱदो रअेक्तो ख्वरँनङ्हुहतो अओणतो-नामनो यजतहे ॥ (ड वार्)

आयेसे येइत अषओनाम् फ्रवषिनाँम् ..... नवानङ्दिदस्तनाँम् फ्रव-
षिनाँम् । आयेसे येइत वीस्पअेइव्यो वङ्हुधाव्यो ..... अषात् हच यत्
वहिस्तात् ॥ फ्रवराने मऱदयस्तो... इन्ओथाइच फ्रसस्तयअेच ॥ cf यत्न ३.२२-२४ ॥

ज्ञोत्:- यथा अहू वइर्यो यो आत्रवक्षो फ्रा मे म्रूते ।

रास्पी:- अथा रतुश्र अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओत् ।

रास्पी:- यथा अहू वइर्यो यो ज्रओता फ्रा मे म्रूते ।

ज्ञोत्:- अथा रतुश्र अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओत् ॥

~~~~~  
ज्ञोत् उ रास्पी:-

इम हुमताच हूस्ताच ह्रस्ताच इमाँ म्यऱदाँस्च ज्रओथ्रोस्च अअेस्माँस्च
वओइधीम्च तव आथ्रो अहुरहे मऱदो पुथ इमाँम् अङ्हुयाँम्च अष्याँम्च रथ्वाँम्च
रतुफ्रितीम्च पइरिच ददँमहि आच वअेधयमहि ॥

आअत् दीश आवअेधयमहि अहुराइच मऱदाइ इन्ओथाइच
फ्रसस्तयअेच ॥ यत्न ४.२ ॥

आअत् दीश आवअेधयमहि । इम हुमताच हूस्ताच ह्रस्ताच इमाँ
म्यऱदाँस्च ज्रओथ्रोस्च अअेस्माँस्च वओइधीम्च तव आथ्रो अहुरहे मऱदो पुथ इमाँम्
अङ्हुयाँम्च अष्याँम्च रथ्वाँम्च रतुफ्रितीम्च पइरिच ददँमहि आच वअेधयमहि ॥

आअत् दीश् आवअधयमहि अमषअेइब्यो स्पे० तअेइब्यो इयेइ०ति योस्च उइति ॥ यत्न ४.४ ॥

आअत् दीश् आवअधयमहि असन्यअेइब्यो अषहे रतुब्यो हावनैअे अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच फ्रसस्तयअेच । आअत् दीश् आवअधयमहि सावड्हैअे वीस्याइच अषओने अषहे रथ्वे यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच फ्रसस्तयअेच योइ हँ०ति अषहे रतवो हावनोइश् रथ्वो यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच फ्रसस्तयअेच ॥ यत्न ४.८-२२ ॥

आअत् दीश् आवअधयमहि अहुरहे मज्दो रअेवतो ख्वरँनडुहतो क्षनओथा यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच फ्रसस्तयअेच ॥

आअत् दीश् आवअधयमहि अषओनाँम् फ्रवषिनाँम् नवान-ज्दिशतनाँम् फ्रवषिनाँम् यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच फ्रसस्तयअेच ॥ यत्न ४.२४ ॥

आअत् दीश् आवअधयमहि वीस्पअेइब्यो वड्हुधाब्यो अषात् हच यत् वहिश्तात् । अमषा स्पे०ता हुक्षथा हुधोइहो यज्मइदे ॥ cf. यत्न ४.२५ ॥

येज्हे हाताँम् तोस्चा यज्मइदे ।

ज्ञोत्रः- अद्या थ्वा आथो वरँजैना . अवत् यात् ह्वरँ अवाची ॥ यत्न ३६ ॥
येज्हे हाताँम् तोस्चा यज्मइदे ॥

ज्ञोत्र उ रास्योः-

दध्वाड्हैम् अहुरँम् मज्दाँम् यज्मइदे । अमषा स्पे०ता हुक्षथा हुधोइहो यज्मइदे । असन्य अषवन अषहे रतवो यज्मइदे । हावनीम् अषवनँम् अषहे रतुम् यज्मइदे । सावड्हैअेम् वीसीम्च अषवनँम् अषहे रतुम् यज्मइदे रतवो वीस्पे मज्जिश्त यज्मइदे अयर असन्य माह्य याइर्य सरँध ॥ यत्न ६.१-१६ ॥

अअेस्माँस्च वओइधीम्च यज्मइदे । तव आथो अहुरहे मज्दो पुथ इमाँम् अड्हुयोँम्च अप्याँम्च रथ्वामँम्च रतुफ्रितीम्च यज्मइदे । अहुरँम् मज्दाँम् रअेवँत्तम् ख्वरँनडुहँत्तम् यज्मइदे । अषओनाँम् वडुहीश् स्रोतो स्पे०तो फ्रवषयो

यज्ञमइदे । वीस्पे अषवनो यज्ञत यज्ञमइदे । हावनीम् पइति रतूम सावद्धहअम् वीसीम्च पइति रतूम ॥

येञ्हे हाताँम् तास्चा यज्ञमइदे ॥

रास्पी- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे भ्रूते ।

ज्ञोत्र:- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो भ्रओत् ।

ज्ञोत्र उ रास्पी -

अषम् वोहू° ॥ (सँ बार)

अषय दधामि अअेस्म वओइधि तव आथो अहुरहे मज्दो पुथ इमाँम् अद्धुयाँम्च अष्याँम्च रथ्वाँम्च रतुफ्रितीम्च । अषय दधामि क्ष्नुमइने अहुरहे मज्दो अमषनाँम् स्पर्तनाँम् स्रओषहे अष्येहे आथो अहुरहे मज्दो रथ्वो वरँजतो यो अषहे ॥

अषय दधामि अस्न्यअेइव्यो अषहे रतुव्यो हावनैअे अषओने अषहे रथ्वे । अषय दधामि सावद्धहैअे वीस्याइच अषओने अषहे रथ्वे योइ हँति अषहे रतवो हावनोइश् रथ्वो ॥ यत्न ७.५-१९ ॥

अषय दधामि अअेस्म वओइधि तव आथो अहुरहे मज्दो पुथ इमाँम् अद्धुयाँम्च अष्याँम्च रथ्वाँम्च रतुफ्रितीम्च क्ष्नुमइने अहुरहे मज्दो रअेवतो ख्वरँनडुहतो अओस्तो-नामनो यज्ञतहे ॥ (ड बार)

अषय दधामि अषओनाँम् फ्रवषिनाँम् नवानज्दिशतनाँम् फ्रवषिनाँम् ॥ यत्न ७.२२ ॥

अषय दधामि वीस्पअेइव्यो वद्धुधोव्यो अषात् हच यत् वहिश्तात् । अषय नो पइति-जम्यात् वीस्पाइ यवे ॥ cf यत्न ७.२३-२५ ॥

यथा अहू वइर्यो° ॥ (ड बार)

ज्ञोत्र:- यथा अहू वइर्यो यो स्रओषावरँजो फ्रा मे भ्रूते ।

रास्पी:- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो भ्रओत् ॥

ज्ञोत्र:- वद्धुच वद्धुयोस्च स्तवस् अषा यँ हुदो योइ हँति ॥
यत्न ५२.१-४ ॥

रास्पी - वहिश्ताम् ईषीम् अओगमदअेचा उस्महिचा वीसामदअेचा अमेषनाम्
स्पर्तनाम् यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच फ्रसस्तयअेच ॥

ज्ञोत्र उ रास्पी -

रथ्वो वरंजतो थो अषहे रथ्वाम् अयरनाम्च अस्न्यनाम्च माह्यनाम्च
याइर्यनाम्च सरधनाम्च योइ हँति अषहे रतवो हावनोइश् रथ्वो यस्ताइच
वहाइच क्षनओथाइच फ्रसस्तयअेच । अहुरहे मज्दो रअेवतो ख्वरनडुहतो क्षनओथ
यस्ताइच वहाइच क्षनओथाइच फ्रसस्तयअेच । फ्रदथाइ अहे न्मानहे फ्रदथाइ
वीस्पयो अषओनो स्तोइश् । हमिस्तेअे वीस्पयो द्रवतो स्तोइश् । स्तवस् अषा
ये हुदो योइ हँती ॥

अषम् वोहू° ॥ (सँ बार)

हुमतनाम् हूख्तनाम् वोहुनाम् मही ॥ यत्न ३५.२ ॥ (डु बार)

हुक्षथोत्तमाइ वात् अषाहिचा वहिश्ताइ ॥ यत्न ३५.५ ॥ (सँ बार)

हुक्षथोत्तमहे क्षथम् यजमइदे । दथुषो यत् अहुरहे मज्दो अहुनेम्
वइरीम् यजमइदे । अर्शुधम् वाचम् यजमइदे । दधाम् वडुहीम् आफ्रितीम्
यजमइदे । उग्रम् तल्पम् दामोइश् उपमनेम् यजतम् यजमइदे । अअेस्माँस्च
बओइधीम्च यजमइदे । तव आथो अहुरहे मज्दो पुथ इमाँम् अङ्हुयाँम्च अष्याँम्च
रथ्वाम्च रतुफ्रितीम्च यजमइदे । फ्रसस्ति दह्ययो वङ्हुयो आफ्रितोइश् ॥

येअहे हाताम् ताोस्चा यजमइदे ॥

रास्पी- यथा अहू वइर्यो यो जओता फ्रा मे म्रूते ।

ज्ञोत्र :- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओतू ।

~~~~~  
ज्ञोत्र उ रास्पी.-

अषम् वोहू° ॥ (सँ बार)

अषय दधामि अअेस्म बओइधि तव आथो अहुरहे मज्दो पुथ इमाँम्
अङ्हुयाँम्च अष्याँम्च रथ्वाम्च रतुफ्रितीम्च फ्रसस्ति अहुरहे मज्दो । अहुनेहे
वइर्येहे अर्शुधेहे वाक्ष दह्ययो वङ्हुयो आफ्रितोइश् उग्राइ दामोइश् उपमनाइ ।
हओमहेच माँथहेच अषओनअेच ज़रथुअत्रहे अषय नो पइति-जम्यात् ॥

यथा अहू वइर्यो° ॥ (डु बार्)

ज्ञोत्र - यथा अहू वइर्यो ज्ञओता फ्रा मे झूते ।

रास्पी:- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे झूते ।

ज्ञोत्र:- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओत् ।

ज्ञोत्र उ रास्पी -

अत् ह्वो वइहँउश् ..... स्पँतो मइदा ॥ यत्न ६०.१ ॥

ज्ञोत्र:- ताओ अखि न्माने ... . दरँधम् हळम् ॥ यत्न ६०.२-७ ॥

वसस्च तू अहुर मइद .. .. मइद जसँताँम् ॥ यत्न ६०.८-११ ॥

ज्ञोत्र उ रास्पी -

अष वहिश्त अष स्रअश्त ..... हमँम् थ्ना हळम् । अषँम् वोहू° ॥ (सँ बार्)

यथा अहू वइर्यो° ॥ (दहू बार्)

अषँम् वोहू° ॥ (दहू बार्)

अहुँम् वइरीम् यज्मइदे । अषँम् वहिश्तँम् स्रअश्तँम् अमँषँम् स्पँतँम्
यज्मइदे ॥ येञ्हे हाताँम् ..... ताओस्चा यज्मइदे ।

ज्ञोत्र:- अहुँम्च वइरीम् फ्रअश्यामही ..... स्तवस् अषा यँ हुदो योइ
हँती ॥ यत्न ६१.१-५ ॥

ज्ञोत्र उ रास्पी:-

वीस्पअइड्यो सस्तीम् चरइति आतर्श मइदो अहुरहे ..... अषहे वँरँज
यओज्दाताँ ॥ यत्न ६२.७-१० ॥

[* होर्मइद् खोदाय् अन्नञ्जनी इ मरूम् मरूम् सर्दगौन् हमा सर्दगौन् हम्बायस्तँ वँहौन्
उइम् वँह-दीन् इ माइदयत्तौन् आगाही आस्तवौनी नैकी रसानात् । अअेदून बात् ।]

ज्ञोत्र:- अषँम् वोहू° ॥ (सँ बार्)

अइन्नि-नँरँधमहि अपाँम् वडुहीनाँम् फ्रअतीम्च पइतितीम्च अइविजँरतीम्च
आयेसे येश्ति ॥

* The Pāzand portion in the parenthesis is to be recited in a
whisper (Baz).

फ्रवराने मज्दयस्त्रो ... .. क्षनओथाइच फ्रसस्तयअच ॥

- ज्ञोत्रः- यथा अहू वइर्यो यो आत्रवक्षो फ्रा मे भ्रूते ।
 रास्पीः- अथा रतुश्र अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो भ्रओतू ।
 रास्पीः- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे भ्रूते ।
 ज्ञोत्रः- अथा रतुश्र अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो भ्रओतू ।

ज्ञोत्र उ रास्पीः-

येज्हे मे अषात् हचा ..... वागँम् अइवि-वइरिइत्तम् ॥ यस्त्र ६३.१ ॥

- रास्पीः- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे भ्रूते ।
 ज्ञोत्रः- अथा रतुश्र अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो भ्रओतू ।
 रास्पीः- सँरओषो इधा अस्तू अपॉम् वडुहीनाँम् यस्त्राइ अमँषनाँम्च स्पँतनाँम्
 अषाउनाँम्च फ्रवषिब्यो यो नो इस्तो ज्वाो उर्वोइब्यो । अषाउनाँम्च यस्त्रहे
 सँरओषो अस्तू ह्यत् पओउर्वीम् तत् उस्तेमँम्चीत् ॥
 ज्ञोत्रः- यथा अहू वइर्यो यो आत्रवक्षो फ्रा मे भ्रूते ।
 रास्पी - अथा रतुश्र अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो भ्रओतू ।
 ज्ञोत्रः- अवथात् इधा सँरओषो अस्तू अपॉम् वडुहीनाँम् यस्त्राइ अमँषनाँम्च
 स्पँतनाँम् अषाउनाँम्च फ्रवषिब्यो यो नो इस्तो ज्वाो उर्वोइब्यो । अषाउनाँम्च
 यस्त्रहे सँरओषो अस्तू । अहुरँम् मज्दाँम् अषवनेँम् अषहे रतूम् यज्मइदे । अमँषा
 स्पँता हुक्ष्त्रा हुधोइहो यज्मइदे । अपो अत् यज्मइदे । दइतिकनाँम्च अइद्युनाँम्
 यत् उरुनो यज्मइदे । अषओनाँम् आअत् उरुनो यज्मइदे कुधो-ज्ञातनाँम्चीत् ।

नराँम्च नाइरिनाँम्च यअेषाँम् वहेहीश दअेनो वनइँती वा वैँइहेन् वा
 वओनँ वा । वनँताँम् वइहँताँम् वओनुषाँम् दअेनो-साचाँम् इध अषओनाँम्
 अषओनिनाँम्च अहूम्च दअेनाँम्च वओधस्च उर्वानँम्च फ्रवषीम्च यज्मइदे
 योइ अषाइ वओनँ । हओमँम्च अषय हुत्तम् यज्मइदे । अस्मनच हावन यज्मइदे
 अयइहअेनच हावन यज्मइदे ॥

इमाँम्चा उर्वराँम् बरँस्मनीम् ..... अष-चिथ यज्मइदे ॥ अहुरँम्
 मज्दाँम् रअेवँत्तम् एवरँनडुहँत्तम् यज्मइदे ॥ यस्त्र २५.३-४ ॥

ज्ञोत् उ रास्पीः-

ध्वाम् आत्रम् अहुरहे मद्दो पुश्रम् अषवन्म् अषहे रतूम् यज्ञमइदे ।
हध-ज्ञओश्रम् .. .. वरुत्तच वरुयम्नच ॥ यत्न ७१.२३-२४ ॥

येञ्हे हाताम् ..... तोस्चा यज्ञमइदे ।

यथा अहू वइर्यो° ॥ (चिहार् बार)

अइहैउश्र दरुश्राइ फ्रो अषह्या° ॥ यत्न ६४ ॥

यज्ञाइ आपम् अरुद्वीम् ..... हा क्षथ्रिनाम् पअम् ॥ यत्न ६५.१-५ ॥

ज्ञोत्ः-

आ हाताम्च अइहुषाम्च ..... हइथ्यावरुताम् ह्यत् वस्त्रा फ्रुषोतैम्म्
॥ यत्न ६५.६-१४ ॥

ज्ञोत् उ रास्पीः-

दाइदी मोइ ये गाम् ..... मनइहा वोहू सैइहे ॥ यत्न ६५.१५ ॥

येञ्हे मे अषात् हचा ..... बागम् अइवी-वइरिउत्तेश्र ॥ यत्न १५.२ ॥

रास्पीः- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे भ्रूते ।

ज्ञोत्ः- अथा रतुश्र अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो भ्रओत् ।

रास्पीः- सरओषो इधा अस्तू अपाम् वडुहीनाम् यस्त्राइ वइहुश्र वडुहीनाम्
अमषनाम्चा स्पेत्तनाम् हुक्षथ्रनाम् हुधोइहाम् वोहुनाम्चा वइहुयोस्चा अषोइश्र
यस्त्राइ या न आरअचा अरनवतअचा अषइहाक्ष । सरओषस्चा इधा अस्तू अपाम्
वडुहीनाम् यस्त्राइ वइहुश्र अषिवो रतैउश्च अषओनो वरुजतो यस्त्राइच वह्नाइच
यत् अपनोतैमहे रथ्वो यत् जध्मूइयो अषोइश्र ..... वीस्पयो-साँचत्तच
अषओनो स्तोइश्र यस्त्राइच वह्नाइच क्षनओश्राइच फ्रसस्तयअच । स्रओषो अस्तू
ह्यत् पओउर्वीम् तत् उस्तैम्चीत् ॥

ज्ञोत्ः- यथा अहू वइर्यो यो फ्रवरतो फ्रा मे भ्रूते ।

रास्पीः- अथा रतुश्र अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो भ्रओत् ।

ज्ञोत्ः- अवथात् इधा सरओषो अस्तू अपाम् वडुहीनाम् यस्त्राइ वइहुश्र वडु-
हीनाम् ..... यस्त्राइ वइहुश्र अषिवो रतैउश्च अषओनो वरुजतो यस्त्राइच

वह्नाइच यत् अपनोत्तमहे रथ्वो यत् जघ्मूश्याो अषोइश् .. .. वीस्पयो सौचतूच
अषओनो स्तोइश् यस्त्राइच वह्नाइच क्ष्नाओथाइच फ्रसस्तयअेच । स्रओषो अस्तू
स्रओषेम् अषीम् यज्मइदे ..... वर्शतच वरंश्यमनच ॥

येञ्हे हाताँम् ... . तास्चा यज्मइदे ॥

रास्पी- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे झूते ।

ज्ञोत्र - अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो भ्रओतू ।

रास्पी - अअेत वच मधयइह ..... . फ्रायेवीश्चतूच अह्नात् ॥ वीस्प. ८.१ ॥

ज्ञोत्र उ रास्पी:-

हुक्षथोत्तमाइ बात् ..... अहुराइ अषाइचा वहिस्ताइ ॥ वीस्प. ८.२ ॥

ज्ञोत्र:- यथा अहू वइर्यो यो आत्रवक्षो फ्रा मे झूते ।

रास्पी:- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो भ्रओतू ।

ज्ञोत्र:- अहुरेम् मज्दाम् अषवनेम् अषहे रतुम् यज्मइदे ... . रतुप्रितीम्
यज्मइदे ॥ हावन् गाह ॥

ज्ञोत्र:- यथा अहू वइर्यो यो आत्रवक्षो फ्रा मे झूते ।

रास्पी:- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो भ्रओतू ।

रास्पी:- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे झूते ।

ज्ञोत्र:- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो भ्रओतू ।

ज्ञोत्र उ रास्पी:-

अषेम् वोहू° ॥ (सँ वार्)

अषय दधामि इमाम् ज्ञओथाम् हओमवइतीम् गओमवइतीम् .....
यो अषहे ॥ यस्त्र ६६.१ ॥

अषय दधामि अस्यअेइव्यो अषहे रतुव्यो । हावनेअे अषओने अषहे
रथ्वे । अषय दधामि सावइहेअे वीस्याइच अषओने अषहे रथ्वे ..... परंनो-
मोइहाइ वीषत्थाइच अषओने अषहे रथ्वे ॥ यस्त्र ६६.२-७ ॥

अषय दधामि रतवो मइन्यवनाँम् ... . गओइघेहेच नर्श
अषओनो ॥ cf. वीस्प. १.१-९ ॥

अषय दधामि वीस्पअेइव्यो अअेइव्यो रतुव्यो ... .. योइ हँति
अषहे रतवो हावनोइश् रथ्वो ॥ यत्न ६६.९-१६ ॥

अषय दधामि इमाम् ज्ञओधाम् ..... तव अहुराने अहुरहे । क्ष्नुमइने
अहुरहे मज्दो रअेवतो ख्वरनडुहतो अओत्तो-नामनो यज्ञतहे ॥ (डु बार)

अषय दधामि अरँजहिब्यो सवहिब्यो ... . दअेनयो माज्दयस्त्रोइश्
॥ cf. वीस्प. १०.१-२ ॥

अषय दधामि अषओनाम् फ्रवषिनाम् ..... नवानज्दिदश्तनाम् फ्रवषिनाम् ।
अषय दधामि वीस्पअेइव्यो अषहे रतुव्यो । अषय दधामि वीस्पअेइव्यो वड्हुधाव्यो
..... अषात् हच यत् वहिस्तात् । अषय नो पइति-जम्यात् ॥ cf. यत्न ६७.४ ॥

अपो अत् यज्ञमइदे ..... मातरो जीतयो ॥ यत्न ६७.५-७ ॥

येवहे हाताम् ..... तोस्चा यज्ञमइदे ॥

अअेतत् ते अहुराने अहुरहे ... .. यह्नी स्पँता थ्वा मइन्यू उर्वअेसे
जसो ॥ यत्न ६८.१-२३ ॥

अषम् वोहू° ॥ (सँ बार)

फ्रवराने मज्दयस्त्रो ..... क्ष्नुओधाइच फ्रसस्तयअेच ।

ज्ञोत्र:- यथा अहू वइर्यो यो आत्रवक्षो फ्रा मे म्रूते ।

रास्पी:- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओत् ।

रास्पी:- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे म्रूते ।

ज्ञोत्र:- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओत् ।

नमो वै गाथो अषओनीश् । स्पँता मइन्यू ... .. इषँतो वाउराइते ॥

यत्न ६८.२४ ॥

स्पँता मइन्यू ..... आर्मइती अहुरो ॥

अषम् वोहू° ॥ (सँ बार)

येवहे मे अषात् हचा ..... बागँम् अइवी-चइरिदत्तम् ॥ यत्न १५.२ ॥

रास्पी:- यथा अहू वइर्यो यो ज्ञओता फ्रा मे म्रूते ।

ज्ञोत्र:- अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओत् ।

रास्वीः- सॅरओषो इधा अस्तू ..... यै नो इस्तो ह्यत् पओउर्वीम् तत् उस्तैम्म-
चीत् ॥ यत्न १५.३ ॥

ज्ञोत्रः- यथा अहू वइर्यो यो आत्रैवश्लो फ्रा मे श्रूते ।

रास्वीः- अथा रतुश अषात्चीत् हच फ्रा अषव वीध्वो म्रओतू ।

ज्ञोत्रः- अवथात् इधा सॅरओषो अस्तू . ..... यै नो इस्तो ।

अहुरॅम् मज्दाम् अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे ..... रतुफ्रितीम्
यज्ञमइदे ॥ हावन् गाह् ॥

स्पँता-मइन्यूम हाइतीम् पइत्यापाम् अषओनीम् अषहे रतूम यज्ञमइदे ।
मत्-अप्रस्मनाम् . . . . अइहुयत् हच ॥ वीस्प. १४.१-२ ॥

स्पँतैम् अहुरॅम् मज्दाम् यज्ञमइदे .. .. अष-पओइर्यनाम् दामनाम् ॥
वीस्प. १९.१-२ ॥ (डु बार)

स्पँता-मइन्यैउश गाथ्रयो हँदाता यज्ञमइदे । स्पँता-मइन्यैउश
गाथ्रयो यज्ञमइदे । हाइतीश्च अप्रस्मनाच वचस्च वचस्तइतीम्च .....
फ्रायस्तीम्च ॥

ध्र्वाम् आत्रैम् अहुरहे मज्दो पुथ्रैम् अषवन्नम् अषहे रतूम यज्ञमइदे ।
हध-ज्जओथ्रैम् ..... वरुत्तच वरुश्यमनच ॥ यत्न ७१.२३-२४ ॥

येज्हे हाताम् ..... ताोस्चा यज्ञमइदे ।

येज्हे मे अषात् हचा° ॥ यत्न ६९ ॥

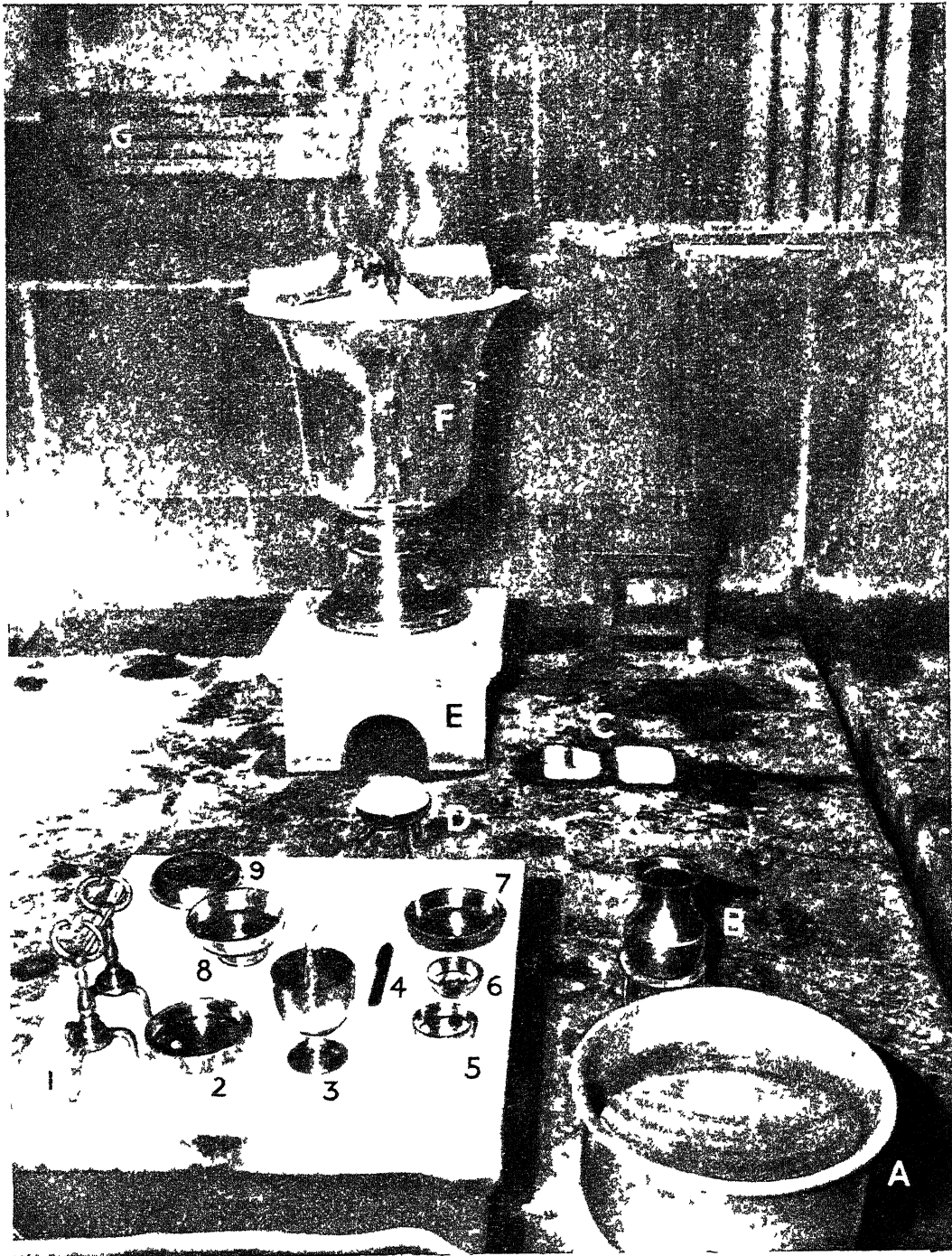
ताँ यज्ञाइ तैम् पइरि-जसाइ° ॥ यत्न ७० ॥

पॅरसत् फ्रुषओशत्रो अषव° ॥ यत्न ७१ ॥

अहुन्नैम्च वइरीम् फ्रुओश्यामही .. .. स्तवस् अषा यै हुदो योइ
हँती ॥ यत्न ७२ ॥

Diagram No. 1

Arrangement of the various Apparatuses and Implements used in the Yasna—Ceremony as they would appear at the Stage of Hā 27.

Explanatory Notes on Diagram No. 1

The seat of the Chief Priest (ज़ोत्र) is not shown It is just behind the work-table on a raised platform A fringe of the carpet is just visible.

- A · Reservoir of Consecrated Water *Zor* (ज़ोर्). The vessal is known as *Kundi*.
- B · A pitcher of water on a stand It serves to wash the hands of either of the two priests ज़ोत्र and रास्पो, when necessary
- C : Two blocks of marble over which sandal-wood chips and incense are placed, later to be deposited on the Altar-Fire
- D : Dish containing sacred bread (Darun) It has been already 'consecrated at the stage of 8th Hā, when it was on the work-table. The illustration shows the disposition as at Hā 27
- E : The throne (स्वोन्-x^vvān) of the sacred Fire (Dadgāh) which is solemnly washed at the beginning of the 1st Hā by the *Zōt*-ज़ोत्र. Symbolically the rite resembles washing the feet of the Deity to be installed on the altar
- F : The Fire-Censer. The Fire is fed with wood and incense.

The stool near the window is the Rāspi's seat, though he has often to leave his place to carry out functions assigned to him.

The ledge of the window has stock of sandalwood-chips, also tongs and ladle

- G The Niche (Tākh) contains an oil-lamp, a box of Haoma-twigs and reserve stock of Para-Haoma

The work-table proper which is of marble is so arranged as would show the position of apparatuses at Hā 27.

- (1) The pair of tripod stands with crescent-shaped tops (known as Māh-rue moon-shaped) Between the two poles is laid the *Bərəsma*-bunch of wires This bunch is tied with a girdle made of palm-leaf strand known as Aivyaonghan-अइव्योङ्गहन् This girdle keeps the bunch of 21 wires together and at the same time connects the bunch with one of the horns of the Māhrue facing

the Fire, one of such wires (not clearly visible) is deposited between the tripod lower legs

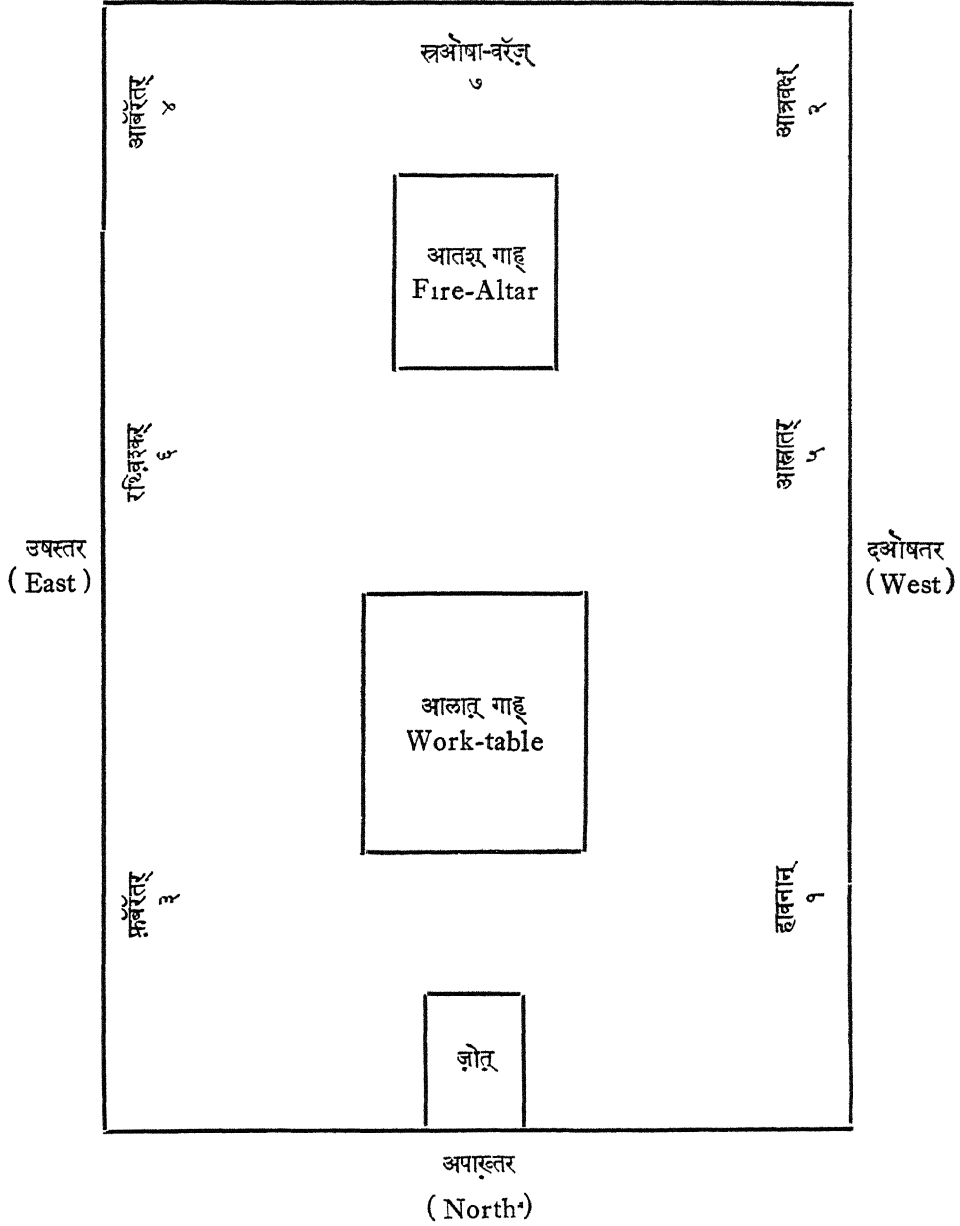
- (2) Saucer containing milk in sacred water known as जीवोम्. Another wire is placed over this saucer.
- (3) The mortar (Hāvanī) and Pestle (Lala) used for pounding pomegranate (उर्वोम्) twigs along with Haoma-twigs to prepare the extract for sacrament. The pestle is also used for tolling bell-like sounds (a) to exorcize (स्नथाइ) evil influences and (b) to proclaim the victory of Divine elements as against our lower nature.
- (4) The knife (Kapla) used for preparing the girdle of the *Bərəsma* and also for cutting twigs from the pomegranate tree and a blade from the palm-leaf, before the ceremony at the Para-Yasna stage.
- (5) Contains water Consecrated (Zaothra).
- (6) Contains Ring-condenser (Varesa-angushtri) immersed in water. The bull's hair & ring have not come out in the photograph.
- (7) Saucer used to take water out of the *kundī*
- (8) The cup containing consecrated Haoma-sacrament is below the saucer with nine holes (Surākhdār-Tashta). This saucer is a sort of filter for refining Haoma-extract poured from the mortar.
- (9) The covered cup containing *Para-Haoma* reserve of sacred Haoma-juice.

~ ~ ~ ~ ~

Diagram No. 2

Karta 3

रपिथिन्नतर
(South)

Diagram No. 3

रपिथिन्नतर
(South)

